

བཀྲ་ལ་ལན་རྣམ་གསུམ།

མཛད་པ་པོ། མི་པམ་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

། སྤྱ་བའི་སེང་གའི་མཁེན་རབ་སྦྱང་ལ་ཤར། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྟོན་ལམ་ནཱ་ལར་ཐུངས།།
 སྤྱས་བཅས་ཀྱིས་བའི་ཕྱིན་ལས་འབྱུང་མཛད་པ། །འཇམ་དཔལ་དགྲེས་པའི་རྫོང་ར་གསོལ་བ་འདེབས།།

༡༡། །སྤྱ་འགྲུར་རིག་མཛོད་ཅིས་འབྲུལ་སྤེ་ཚན་གྱིས་སྒྲིག་སྦྲོར་བྲས།

Published by: *NRCS*

Ngagyur Rigzod Computer Section

Contact Address:

Ngagyur Nyingma Institute (NNI)
(Higher Buddhist Studies & Research Center)
P.O. Bylakuppe 571104 Mysuru District,
Karnataka State, South India

Ngagyur Rigzod Computer Section (NRCS)
(NNI) Library

website: <https://nni.bt>

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྱི་འགྱུར་མཐོ་སྤྱོད་ཆེན་མོའི་སྤྱོད་ཆེན་
འཕྲུལ་དེབ་སྤྲིན་གྲོལ་བ།

ཆེ་བ་བསྟན་འཛིན་པར་པ། ལོ་རིམ་དགུ་པ།
དག་དབང་འཛིགས་མེད་གུ་རུང་། ལོ་རིམ་དགུ་པ།
ཐོགས་མེད་ཆོ་གྲས་རོ་ཀ་ཡ། ལོ་རིམ་བརྒྱད་པ།
ཆོ་བཟང་བསྟན་འཛིན། ལོ་རིམ་བརྒྱད་པ།
འཛིགས་མེད་རྟོ་ཇེ། ལོ་རིམ་བདུན་པ།

E-mail: rigzodc2025@gmail.com

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྔ་འགྲུར་རིག་མཛོད་ཅིས་འབྲུལ་སྡེ་ཚན་གྱི་ཚོགས་མི།

འགན་འཛིན།

སློབ་དཔོན་བཟང་གིས་རྟོག་པས་མ་རྟོག་

ལས་རོགས།

ལྷ་བ་བརྟན་འཛིན་གར་བ།

བག་དབང་འཛིགས་མེད་བྱ་བྱེད་།

རིག་འཛིན་ལྷ་མ། བསོད་ནམས་ཉ་དམག་

བསོད་ནམས་བྱུན་ཚོགས། རིག་འཛིན།

སློབ་བཟང་བརྟན་འཛིན། རིགས་ཚོགས།

ཐོགས་མེད་སློབ་ཐོས་རོ་ཀ་ཡ། བརྒྱ་ཆེ་དབང་།

འཛིགས་མེད་རྟོག་ཆེ། ཆེ་དབང་མགོན་པོ།

རྒྱལ་བཟང་ཉལ་བ། བྱེད་བ་ཆེ་རིང་།

ཀམ་ཐིན་ལས་བཟང་པོ། ཆེ་དབང་བྱ་མཚོ།

སྒྲུང་བརྗོད།

རང་ཉིད་ཅམ་མ་ཟད་འགྲོ་བ་སྤྱི་ཡི་འབྲུལ་ཕྱགས་ཀྱི་བདེ་
སྦྱིད་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན། དེ་སྐབས་ཚུལ་གྱི་
ཐབས་ལམ་རྣལ་མ་ཞིག་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་པོ་ཉག་
གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

དེར་བརྟེན་སྟོན་པ་ཆད་མའི་བཀའ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་
དུ་གྱུར་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་
གནང་དགོས་རྒྱུ་ནི་དཔྱོད་ལྡན་ཀུན་གྱི་དགོངས་མངའ་ལྟར་ལགས།
རྒྱ་མཆན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་ཇེ་གྲུབ་དབང་ཡིད་བཞིན་
ཁོར་བུ་མཆོག་གིས་ཀྱང་བསྟན་འགྲོ་སྤྱིའི་བདེ་ཅེར་དམིགས་ཏེ་
དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མས་དཔལ་གསང་ཆེན་ལྷ་འགྱུར་རྙིང་མའི་
བཤད་བྲ་ཆེན་མོ། ལྷ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་ལྷགས་རིག་པའི་འབྲུང་
གནས་སྤིང་འདི་ཉིད་ཕྱག་བཏབ་གནང་ཞིང་། བཤད་བྲ་འདིའི་སློབ་
ཆོན་དུ་ཐུན་མོང་མིང་ཆོག་ཀུན་གྱི་ཚོམ་གཞིར་གྱུར་པ་བདེ་སྤྱོད་

རིག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཐུན་མིན་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་
དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ངི་མ་མེད་པ་
དང་། དེའི་དགོངས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་བ་རྒྱན་དུག་མཆོག་གི་
གཉིས་ཀྱིས་གཙུག་རྒྱུ་གར་གྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་དང་། བསེལ་
ལྷན་གངས་རིའི་ལྗོངས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྤྱི་མོ་དཔལ་གསང་ཆེན་སྲ་
འགྱུར་བའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་རོང་གྲོང་རྣམ་གཉིས། འཇམ་
མགོན་མི་པམ་རྒྱ་མཆོས་གཙུག་རིག་འཛིན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་
མཛད་པའི་འཆོས་སྦྱོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་མདོ་
སྒྲགས་ཀྱི་བསྟན་བཙུག་རྣམས། དེར་དུས་ཀྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་
པར་ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་སྦྱོབ་ཆོན་དུ་གཏན་འབེབས་མཛད་པ་
ལྟར་སྒྲར་ནས་དཔེ་རིང་ཐོག་པར་སྦྱོར་བྱས་ཟིན་ཀྱང་། དགེ་སྦྱོབ་
མང་པོ་ཞིག་གིས་སྦྱོབ་ཆོན་རྣམས་དེབ་གཟུགས་ཐོག་པར་འགྲེམས་
གནང་ཐུབ་ཆེ་དགེ་མཆོན་ཆེ་ཚུལ་དགོངས་འཆར་ཡང་ཡང་བཏོན་
པ་ལྟར་རྒྱན་ལས་ལྷན་རྒྱས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་
ཐེབས་གཤེས། ད་ལམ་ངེད་ཅག་སྲ་འགྱུར་རིག་མཛོད་རྩིས་འབྲུལ་

སྒྲེ་ཆོན་གྱི་ལས་མི་བྱམ་མོང་ནས་ལས་རིམ་འདིའི་ཁྱར་སྒྲངས་ཏེ་
སྒྲོབ་ཆོན་དུ་གཏན་འབེབས་ཡོད་པའི་གཞུང་ལུགས་རིགས་ཁྱེད་གྲག་
དང་འབྲེལ། གཞུང་ཙུང་བ་དང་ས་བཅད་དཀར་ཆག་སོགས་སྤར་
མ་འཁོད་པ་རྣམས་གསར་དུ་བཅུག་སྟེ་དེབ་གཟུགས་ཐོག་པར་
སྤྱན་ཁྱུས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གྲུས་པ་རྣམས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཚུ་ཆོད་
དམའ་བ་དང་། ཉམས་སྤྱོད་གི་བོད་ཆོད་ནར་མ་སོན་སྟབས་ནོར་
འཁྱལ་ཅི་རིགས་ཡོད་སྟེ་པས་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་སྤྲོད་ཀྱིས་བ་སྤྲས་དང་
བཅས་པའི་སྤྱན་སྤར་བཤའགས་སྒྲོམ་དང་གཟུར་གནས་གཟིགས་
པ་པོ་ཡོངས་ལའང་དགོངས་སེལ་ཁྱེད་པ་ལགས། ལས་རིམ་འདིའི་
ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བཙོན་པ་རྒྱུན་སྒྲོང་བྱས་པའི་རྣམ་དཀར་
གྱི་དགེ་ཙུང་ཅི་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་དར་ཞིང་འགྲོ་རྣམས་
ཆོས་འབྱོར་བདེ་སྦྱིད་གྱི་དཔལ་ལ་རྟག་དུ་འཆོ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་
དང་། ཁྱད་པར་དུ་སྤྱབས་རྗེ་ཞིང་གཤེགས་དམ་པ་བྱུང་དབང་ཡིད་
བཞིན་ནོར་བུའི་ལུགས་དགོངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཆོད་སྤྱོད་
དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་འདུན་དང་བཅས།

ཁྱེད་ཀྱི་

ཚུམ་སྒྲིག་པའི་ངོས་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་སྐྱོར་གྱི་ཐད་ནས་
འཁྲུལ་འབྱུང་ངེས་པས། མཐུན་དཔྱད་ཡངས་པའི་རྒྱ་ཆེའི་སྒྲིག་
པ་པོ་རྣམས་ལ་དགོངས་སེལ་ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱོར་གྱི་
ཆར་བྱེད་རྣམས་ལ་གཞུགས་འཁོད་འབྲེལ་མཐུད་ཁ་བྱང་ཐོག་ལོ་
བསྐྱང་ལེགས་བཅོས་གྱི་ལམ་སྟོན་ལྟར་པོར་སྦྲེལ་གནང་ཡོང་
བའི་རེ་སྐུལ་བཅས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྱི་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་

རིག་མཛོད་རྒྱུ་འབྲུལ་སྒྲུ་ཆོན་ནས།

E-mail: rigzodc2025@gmail.com

NRCS

ལྷོག་པ་པོར་བྱ་བ།

མཁན་ཆེན་གཞན་དགའི་རྣམ་ཐར་དུ།⁽¹⁾ “ཐ་ན་དཔེ་ཆའི་ས་བཅད་
དང་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ལ་ཆོན་རྟགས་འདེབས་སྟངས་ཚུན་ལ་
ཡང་ཐུན་མོང་ས་ཡིན་པའི་སྲོལ་གཏོད་ཡོད་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། ས་
བཅད་སྐག་ལ་རྩ་བ་སེར། །ལུང་ཁུངས་དམར་ལ་ལུང་འཕྲེན་
ལ། །སྒྲ་ཆོལ་སྒྲ་ལ་མཆོམས་སྒྲོར་ལྗང་། །འདི་དག་ནན་གྲིས་ལག་
ལེན་གཅེས། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩ་ཆེ་བའི་ལྷོག་པ་པོས་
ཆོན་བྱ་གསུངས་ཅམ་ལ་གཟིགས་ནས་ཀྱང་རྩ་བ་དང་ས་བཅད།
ལུང་ཁུངས་དང་ལུང་འཕྲེན་སོགས་རྟོགས་སྒྲ་ལ་འཆོལ་བདེ་བར་
དམིགས་ནས། བོད་དུ་གསུངས་པ་བཞིན། རྩ་བ་དང་ས་བཅད།
ལུང་ཁུངས་དང་ལུང་འཕྲེན་བཅས་ལ་ཆོན་ཁ་བཀོད་ཡོད།

(1) རྟོགས་ཆེན་གཞན་དཔེ་གསར་རྒྱན་ཁང་ནས་ཐུག་ཕྱོད་མཇུག་ཅིང་། ཐུན་མོན་ནང་པའི་ཤེས་
ཡོན་པདྟེ་རྩ་རྟོན་ཆོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༤ ལོར་པར་རྒྱན་བྱས་པའི་མཁན་ཆེན་གཞན་དགའི་
གསུང་འབྲས། ཡོད་དང་ལོ། བོག་མང་ ༥༩ ནང་གསལ།

དཀར་ཆག

ངོས་སྤྱོད།

སྒྲིང་བརྗོད།

༥ བཀའ་ལན་ཉིན་བྱེད་སྒྲིང་བ།

༡༽ གཞུང་གི་མཆན་དོན་དང་མཆོད་བརྗོད།	1
༢༽ དབྱ་མའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་བཅུགས་ཡིན་མིན་དབྱེད་བ།	7
༣༽ ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ངོས་འཛིན།	21
༤༽ ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གྲོལ་ན་ཞེས་པའི་གོ་དོན་བསྟན་བ།	30
༥༽ བདེན་བཞི་མེ་རྟག་བཅུ་བྱུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་བ་ཡོད་ཚུལ།	37
༦༽ སྲིད་དེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་དགག།	41
༧༽ བདག་འཛིན་གཉིས་སྤྱི་བྱེད་བྲག་གང་ཡིན་བསྟན་བ།	56
༨༽ བོད་མྱ་རབས་པའི་ལུགས་བསྟན་བ།	58
༩༽ སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་བསྟན་བ།	59
༡༠༽ རིག་པ་བྱུག་ཅུ་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་བ།	61

༡༡ ལྷོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་པ།	63
༡༢ རྟུ་མ་བཞི་རྒྱ་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་པ།	65
༡༣ རྟུ་མ་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་པ།	67
༡༤ ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ཡོད་མེད་སྟོར།	73
༡༥ རོན་དམ་སྒོ་ཡི་སྦྱང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ལུགས་དགག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ། ..	108
༡༦ གཞན་ལ་བཅེ་བའི་སྟོན་མཛོད་ལུགས་ཀྱི་མན་ངག་མཛོད་བསྟན་པ་བསྟན་པ། ..	136
༡༧ ཐལ་འགྱུར་པའི་ཐ་སྟངས་དུ་ཀྱན་གཞི་དང་རང་རིག་ཁས་ལེན་དགོས་ཚུལ།	141
༡༨ ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་དང་རྟུ་མ་ཐལ་རང་གི་གཏན་ཆེགས་ལ་དབྱེད་པ།	163
༡༩ སྤ་འགྱུར་རིག་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་འཁུར་ལྟར་དང་བསྟན་པ་རྒྱས་སྟོན།	169

༥ རབ་གསལ་དེ་ཉིད་སྣང་བྱེད།

༡ མཆོན་དོན་དང་མཆོད་བརྗོད།	172
༢ གཞུང་དོན་དངོས།	174
༣ དེང་སང་གི་བརྒྱུད་འཛིན་ཁ་ཅིག་བསྟན་པ།	175
༤ ཡན་ལག་དེ་དག་སོགས་ཀྱི་གོ་དོན་བསྟན་པ།	178
༥ བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ།	189

༤༽ གུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱུང་བ།	198
༥༽ སློབ་དཔོན་ཆེ་བ་གྲགས་པའི་ལུང་གི་དོན་བསྟན་བ།	200
༦༽ སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་སུ་བསྟན་ཚུལ།	207
༧༽ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སེམས་ཡོད་མེད་བསྟན་བ།	211
༡༠༽ སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་བ་ད།	213
༡༡༽ དམིགས་བཅས་སེམས་ཀྱིས་བྱུང་འདས་མི་འཐོབ་བར་བསྟན་བ།	216
༡༢༽ མཛོན་བ་ནས་བཤད་པའི་བདག་མེད་ལ་ཐར་བ་ཡོད་མེད་བསྟན་བ།	224
༡༣༽ བདག་མེད་ལ་སྤྲ་རགས་བྱེ་བ་མི་འཐུང་པའི་ཚུལ་བསྟན་བ།	229
༡༤༽ རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྲིད་བ་སྤྱིའི་བྱུང་བར་བསྟན་བ།	244
༡༥༽ འཕགས་པ་མྱོད་ལ་སྤྲ་བ་སྲིད་བ་ཡོད་མེད་བསྟན་བ།	266
༡༦༽ གུན་རྫོངས་ཀྱི་དཔེའི་གོ་དོན་བསྟན་བ།	270

༥ དོན་དམ་བདེན་བ་བསྟན་བ།

༡༧༽ རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་བསྟན་བ།	283
༡༨༽ ཤེར་བྱིན་སྟོང་ཐལ་བརྒྱ་པའི་ལུང་དོན་བཤད་བ།	292
༡༩༽ ཁི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ལུང་དོན་བཤད་བ།	292

30 ཤེས་ལྡན་མཛོད་རྟོགས་རྒྱུ་གི་ལུང་དོན་བཤད་པ།	297
31 རྟེན་མེད་ཀྱི་ལུང་གིས་སྦྱབ་པ།	332
32 ཆོག་གསལ་དང་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་གི་ལུང་དོན་བཤད་པ།	336
33 རྟེན་མེད་སྤྱི་བའི་ལུང་དོན་བཤད་པ།	341
34 རྟེན་མེད་ཀྱི་ལུང་དོན་བཤད་པ།	343
35 རྟེན་མེད་ཀྱི་ལུང་དོན་བཤད་པ།	345
36 རྟེན་མེད་ཀྱི་ལུང་དོན་བཤད་པ།	348
37 རྟེན་མེད་ཀྱི་ལུང་དོན་བཤད་པ།	354
38 རྟེན་མེད་ཀྱི་ལུང་དོན་བཤད་པ།	369
39 རྟེན་མེད་ཀྱི་ལུང་དོན་བཤད་པ།	381
40 རྟེན་མེད་ཀྱི་ལུང་དོན་བཤད་པ།	385
41 རྟེན་མེད་ཀྱི་ལུང་དོན་བཤད་པ།	393
42 རྟེན་མེད་ཀྱི་ལུང་དོན་བཤད་པ།	423
43 རྟེན་མེད་ཀྱི་ལུང་དོན་བཤད་པ།	423
44 རྟེན་མེད་ཀྱི་ལུང་དོན་བཤད་པ།	428
45 རྟེན་མེད་ཀྱི་ལུང་དོན་བཤད་པ།	434

36) ཐལ་འགྱུར་པར་ཁས་ལེན་ཡོད་མེད་སྐོང་ཆེན་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ།	449
37) དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་སྦྱར་མི་སྦྱར་གྱི་གོ་དོན་བསྟན་པ།	452
38) རྒྱ་ནག་ཏ་ཤང་གི་ལྷ་བ་ལ་དབྱད་པ།	481
39) གང་ཆེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་སོགས་གྱི་དོན་བཤད་པ།	493
40) ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལྷག་མེད་མྱུང་འདས་གྱི་གོ་དོན་བཤད་པ།	505
41) དབུ་སེམས་ཀུན་གཞི་དང་རང་རིག་གོ་དོན་བསྟན་པ།	514
42) གང་ཐག་གི་བདག་འཛིན་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ།	518
43) ཐུག་རྫོགས་ལམ་འབྲས་དབུ་མ་ཆེན་པོ་བཞི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་སྦྱབ་ཚུལ།	526
44) མདོ་སྒྲགས་གྱི་ལྷ་བ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པར་བསྟན་པ།	528
45) དོན་དམ་བདེན་པ་སྒྲེའི་སྒྲིད་ཡུལ་མིན་པར་བསྟན་པ།	535
46) ཅི་ཡང་མི་འཛིན་པ་ཅམ་གྱིས་ཏ་ཅང་གི་ལྷ་བ་མིན་པ་བསྟན་པ།	581
47) བརྗོད་བྱ་སྤྱིང་ཉིད་དང་རྗོད་བྱེད་ཐེག་ཆེན་ལ་ཅོད་སྤྱོད་།	590
48) ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དོན་དམ་ཡོད་པས་དབུ་མ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་མེད་ཚུལ།	618
49) རྫོང་འབྲོམ་ཡབ་སྲས་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་བསྒྲགས་པ་བསྟན་པ།	642
50) སྒྲགས་གསར་རྟིང་གཉིས་དགོངས་པ་འགལ་མེད་ཏུ་སྦྱབ་ཚུལ།	644
51) མཁས་མཆོག་སློབ་ཐང་རབ་གསལ་ལ་བསྟོད་བསྒྲགས་གྱིས་མཐུག་བསྟུ་བ།	649

“༡༽ མཁས་མཆོག་གློ་བཟང་རབ་གསལ་ནས་ཕུལ་བའི་ཞུ་ཤོག་.....	657
“༢༽ མཁས་མཆོག་གློ་བཟང་རབ་གསལ་ལ་ཕུལ་བའི་ཞུ་ཤོག་རྗེས་མ།	659
“༣༽ མཐུག་བསྐྱོད་དང་བཏུལ་ཤིས།	670

༥ དམ་ཆོས་དོགས་སེལ།

༡༽ གཞུང་གི་མཆོན།	674
༢༽ མཆོད་བརྗོད།	674
༣༽ དབུ་མའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་བསྟན་ཚུལ།	676
༤༽ དབུ་མ་ཐལ་རང་གི་རྒྱ་དུ་འགྱུར་ཚུལ།	679
“༥༽ ཐལ་རང་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་ཐུན་མོང་ཡོད་མེད་བསྟན་བ།	683
“༦༽ རང་སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་སྐྱོར་བསྟན་བ།	690
“༧༽ རིགས་ཆོས་དབྱེད་ཀྱི་སྐྱོར་བསྟན་བ།	693
“༨༽ ལམ་གྱི་དགག་བྱ་དང་རིགས་པའི་དགག་བྱ་བསྟན་བ།	698
“༩༽ རང་མཆོན་དང་སྤྱི་མཆོན་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བ།	708
“༡༠༽ སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་བྱི་དོན་ཁས་ལེན་ཡོད་མེད་བསྟན་བ།	713
“༡༡༽ ཤེས་པ་རང་རིག་གི་དོ་བོ་བསྟན་བ།	718

༡༣༽ མཁའ་ཆེན་གྱིས་ཆོག་ས་བརྒྱད་མི་བཞེད་པ་དགག་ཚུལ་བསྟན་པ།	720
༡༣༽ སེམས་ཅམ་པའི་ཀུན་གཞི་དང་ཡེ་དོན་གྱི་ཀུན་གཞིའི་བྱང་པར་བསྟན་པ།	722
༡༤༽ སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་གྱི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་བསྟན་པ།	725
༡༥༽ ཞིག་པ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	728
༡༦༽ དོན་སྤྱི་ལྷོ་གཉིས་གྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ།	739
༡༧༽ སེམས་ཅམ་པའི་བདག་མེད་བསྟན་པ།	739
༡༨༽ དབུ་མ་པ་དང་ཐེག་དམན་གཉིས་བར་ལ་བཏགས་ཡོད་དོན་འདོད་ཚུལ།	740
༡༩༽ ཉན་རང་ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་ཚུལ་ཆེ་གྲགས་ཀྱི་རིགས་པ་གསུམ།	743
༢༠༽ རིན་ཆེན་ཐེང་བ་དང་འབྲུག་པའི་ལུང་དོན་བཤད་པ།	745
༢༡༽ ཉི་ཁྲིའི་ལུང་དོན་བཤད་པ།	750
༢༢༽ ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ།	752
༢༣༽ སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱི་སྟོན་བརྗོད་ཆེ་གྲགས་ཀྱིས་སློབ་ཚུལ།	754
༢༤༽ ཆོག་གསལ་ལས་བསྟན་པའི་ལུང་དོན་བཤད་པ།	756
༢༥༽ བྱུང་བ་མ་དབུ་མའི་གཞུང་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ།	761
༢༦༽ མཐུག་དོན་དང་བསྡོམས་ཀྱི་སྟོན།	764

བར་བྱང་སྟོན་ཆོག

༡༡། །བཀལ་ལན་ཉིན་བྱེད་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། གཞུང་གི་མཆན་དོན་དང་མཆོད་བཞིང་།

གང་གི་སྤྱགས་བཅེ་ཉི་མའི་སྒྲུང་བ་ཡིས།།

ལེགས་པར་བཟུང་བས་ཡང་དག་ལམ་མཆོག་ལ།།

གོལ་བ་མེད་པར་འབྲེན་པའི་བཀའ་བྲིན་ཅན།།

འངས་དབྱངས་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་གྲུས་བྱས་འཆོལ།།

འདིར་སྦྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་འགྲེལ་བ་བདག་གིས་བྲིས་པ་དེ་
ལ་མི་འཐད་པར་སྒྲ་བའི་ལན་གྱི་བྱང་པར་ཅུང་ཟད་ཅིག་བཞིང་པར་
བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྦྱར་བོད་སྒྲ་རབས་པ་དང་བྲིས་གྱི་མཁས་པ་དག་གི་
བཞེད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་མཆིས་པ་ལས། བདག་ནི་
སྦྱེ་བ་འདིར་སྒྲ་འགྲུར་པའི་བསྟན་ཞབས་སུ་སྦྱེས་ཤིང་བསྟན་འཛིན་
ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་བདུད་ཅི་ལོད་པ་ལས་སྒྲ་འགྲུར་གྱི་བསྟན་

བ་དང་དེ་འཛིན་ལ་གྲུས་པ་ཡར་འཕེལ་དུ་གྱུར་པ་ལས། དམ་པའི་
 རིང་ལུགས་ཟབ་མོ་སྲུན་འབྲིན་གྱི་སྒོ་ངན་ཕུང་ཁྲོལ་ངན་པའི་གདོན་
 གྱིས་མ་ཟེན་ཅམ་གྱི་དངས་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གཞུང་ལུགས་
 གྱི་བཤའ་པ་ཅུང་ཟད་རེ་བྱས་པ་རྣམས་སྡོན་གྱི་དམ་པ་དག་གི་
 རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེར་རང་གཞན་གྱི་བཞེད་པའི་ཁྱད་
 བར་དང་དགོངས་པའི་འཛིན་ཚུལ་མདོ་ཅམ་བརྗོད་པར་མ་བྱས་
 བ། རྟོགས་དཀའ་བ་ཟབ་མོ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྡོད་ཡུལ་སྡོན་གྱི་དམ་པ་
 དག་གི་དགོངས་པ་ནི་ཕྱོགས་མགོ་ཅམ་ཡང་མ་གོ་བར། རྣམ་ཤེས་
 གྱི་སྡོད་ཡུལ་དང་ཆེག་གི་འཕྲུལ་ཚོད་ཅམ་ལ་ཞེན་པ་དག་གིས་སྒྲ་
 རབས་པའི་ལུགས་ངན་པ་དེ་དག་རིགས་པ་མི་ཤེས་པས་སྤྲར་
 ཡང་བརྗོད་པའོ་སྟམ་དུ་འབགས་བོད་གྱི་མཁས་གྲུབ་བརྒྱད་པའི་
 མན་ངག་ཟམ་མ་ཆད་ཅིང་དགོངས་པ་སྟངས་མེད་པའི་བཞེད་གཞུང་
 རྣམ་དག་ཀྱང་འདོར་ཞིང་། དེ་འཛིན་པའི་དམ་པ་མཆོག་རྣམས་
 ལའང་བརྟམས་པར་མཐོང་ནས་པན་པའི་བསམ་པས་མི་བརྗོད་ཀ་

མེད་གྱི་གནད་ཚུགས་མགོ་ཙམ་རེ་སྤྲོས་པ་ལས། མང་པོ་སྤྲོ་བྱ་
མཆིས་ཀྱང་སྤྲོས་པ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་ས་པ་ཡིན་ཏེ།

དེའི་རྒྱ་མཚན་བདག་རང་ངོས་ནས་རང་གཞན་གྱི་དམ་པ་དག་
གིས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གསུང་ཀུན་ལ་དད་པ་བྱུང་མེད་པར་
མཉམ་ཞིང་། བཞེད་པའི་བྱུང་པར་མི་འབྲ་བ་དག་ལའང་རང་ལུགས་
བརྗོད་པའི་ཞར་ལ་གཞན་དང་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ཡང་། མཁས་གྲུབ་
གཞན་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་རི་ལྟར་ཡང་དགོས་པའི་དབང་གིས་
གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དོན་ལྡན་ཡིན་ནོ་སྤྲོས་ཏུ་སྤྲོ་བསྐྱེད་པ་ལས།
སྤང་ཞུགས་གྱིས་སུན་ཅི་ཕྱིན་གྱི་སྤྲོ་ངན་སྐྱེད་མི་རུང་བའི་ཉེས་
དམིགས་ཤེས་པས་དོན་མེད་གྱི་སྤྲོ་བ་གང་བྱུང་སྤྲོ་དོན་མེད་ན་ཡང་།
གཞན་གྱི་བཞེད་པ་དང་མི་མཐུན་པར་སྤྲོས་པ་ཙམ་བྱུང་བ་ན། དེང་
སང་གི་མི་རྣམས་པལ་ཆེར་སྤྲོགས་ཞེན་ཆགས་སྤང་ནི་ཆེ། གཟུ་
པོར་ནི་མི་གནས། གསར་རྩིང་གི་སྤྲོག་པ་པོ་རྣམས་ཆེག་གི་བརྗོད་
སྤྲོས་ཀྱི་འཐེན་ཚུང་དང་ཆེག་རིས་ཀྱི་འབྲུ་འོན་ཙམ་ལ་ལོ་མང་འབད་

ཀྱང་དོན་གནད་ཟབ་མོ་ཚུལ་བཞིན་རིག་པ་ཉུང་བའི་སྤྱིར་མི་ཤེས་པ་
 སལ་གྱི་བསམ་ངོར། དམན་པ་འདིས་ཀྱང་ཅོང་ཁ་པ་སོགས་ཆེན་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལའང་སྒྲན་ཀར་བྱེད་དོན་ཤིས་ཁོང་འབྲུགས་པ་ལས་
 གནད་བསམ་པ་ཉུང་བའི་སྤྱིར་མང་དུ་མ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་བོད་གངས་ཅན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་སྤོན་
 ལས་འབྲན་སྒྲ་དང་བལ་བ་རྩེ་བཅུན་ཆེན་པོ་ཅོང་ཁ་པའི་གཞུང་
 གསལ་ཞིང་ལེགས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ལ་གྲུས་ཤིང་བཀའ་བྲིན་
 ཆེ་བར་ཤེས་མོད། སྤྱི་རབས་ཀྱི་དམ་པ་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་
 བ་དང་བྱེད་པར་ཡོད་པ་རྣམས་ལ། སྤྱི་རབས་པའི་གཞུང་འཛིན་
 བ་དག་གིས་རང་ལུགས་གཅིགས་སྤྱོད་བྱས་ནས་ལུང་དང་རིགས་
 བས་དེ་སྦྱབ་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བ་སྤྱིའི་ཚུལ་ལུགས་ཡིན་པས་དེ་
 འབྲེལ་སྤྱོད་བ་གང་བྱུང་ལ་གཞན་ཁོ་ན་གཞན་གྱི་རང་མཆོང་དུ་གསལ་
 ཞིང་། སྤྱི་རབས་པའི་ལུགས་འཛིན་པས་གཞན་བཀག་པ་སོགས་
 ལ་སྤྱིས་ཀྱི་མཁས་པའི་ལུགས་འཛིན་པ་གཞན་གྱིས་ལུང་རིགས་

རྣམ་དག་དང་མཐུན་པའི་བཀལ་བ་བྱུང་བ་ལ་རང་ཉིད་ཁྱོད་ན་རང་
 མཆོང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རང་དང་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པ་རྣམས་ལ་
 གང་ཞིག་ནི་ཡང་དག་པའི་ལུང་དང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་
 མཐུན་པའི་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱེད་དགོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཞེན་ཁོ་ནའི་དབང་
 དུ་སོང་བ་ནི་ཚུལ་མ་ཡིན་ལོ།

དེས་ན་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲུངས་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་ནས་སློ་
 གྲོས་གསལ་བར་བྲགས་པ་ཏེ་པོ་བྲག་དཀར་སྤྱལ་པའི་སྤྱོ་སློ་བཟང་
 དཔལ་ལྷན་བསྟན་འཛིན་ནས་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་གནད་བརྗོད་པ་སློ་
 གསལ་དགའ་བའི་གཏམ་ཞེས་བྱ་བ་རང་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་བརྗོད་
 གསལ་པོར་མཛད་པའི་གཞུང་ལེགས་པ་ཞིག་གིས་ཏེ་བདག་ལ་
 བཀལ་བའི་ཕྱིར་འདིར་འབྱོར་བ་ལ་མི་དགའ་བ་མེད་པར་མ་ཟད་
 མ་བྱས་དབྱར་རྩོམས་པ་ལྟར་དགའ་བའི་གསེས་སུ་གྱུར་ཏེ་གང་དག་
 རང་ཉིད་ཆོས་སློ་གང་ལ་ཞུགས་པའི་ལུགས་བཟུང་ནས་དེ་དང་མི་
 མཐུན་པར་སྤྱོ་བ་ལ་བཀལ་བ་ནི་པ་རྗེས་བྱ་འཇུག་ཡ་རབས་དམ་

བའི་སྒོ་ལ་ཡིན་པས། དུས་ངན་གྱི་རང་ཉགས་རང་གི་མེ་ཉླ་ཤོག་
 བའི་ལྷ་སྐལ་ནམས་ལ་སྦྱད་ནས་གཞན་ལུགས་རྗེས་བརྗོད་ལ་དགའ་
 ཡང་། གཞན་གྱི་ལད་མོ་ཇི་བཞིན་རྗེས་སུ་མ་འཁྱོལ་བའི་སྒྲ་བཙོང་
 རོ་ཆ་མི་ཤེས་པ་དག་དང་མི་འབྲ་བའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟ་ནའང་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པ་ལ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལན་ཚུ་མ་
 བས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟུ་མ་དུ་དབེན་པར་ཅི་མི་སེམས་སུ་གནས་ན་ཡང་།
 བོད་སྤྱི་ཕྱི་བཞེད་པའི་སྒྲོར་དེ་དག་ལ་གསལ་ཁ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་
 དགོས་ཞེས་སྤྱིར་དོན་གཉེར་ཅན་དུ་མས་ནན་ཏན་བསྐྱལ་བ་དེས་
 བསྒྲོ་བ་དང་བཅས་ཏེ་བཀལ་བ་དེ་ལ་ལན་གྱི་བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་
 བརྗོད་འོས་དུས་སུ་བརྗོད་པ་ལས། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་སྒྲོས་
 ཅི་དགོས་ཉིད་ལའང་མི་གྲུས་པ་མེད་མོད་ཀྱི། དབྱུ་གྲུ་དང་རྩ་སྒྲུའམ་
 སྒྲ་དང་སྒྲ་བརྟན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དབང་
 ལས་བཀལ་ལན་གྱི་སྒྲ་བ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པ་ལ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་
 བའི་ངང་ནས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱེད་པ་ལས་ཐུགས་

གཞོན་པར་མི་མང་ད་པར་ཁྱེད།

༼བྲག་དཀར་སྐྱལ་སྐྱུས་བཀའ་བ་དང་པོ་བཟོད་པ་ནི།༽

དེ་ལ་བྲག་སྐྱལ་གྱི་ཞལ་ནས་འདི་སྐད་དུ། ཤེར་ལེའི་འབྲེལ་
པ་ཞོར་བུ་ཀེ་ཏ་ཀ་ཞེས་པ་དེར་ཚུམ་པ་པོ་གྲུབ་མཐའ་ལ་རྒྱས་ཆུང་
བའི་སྐྱོན་གྱིས་ལུང་རིགས་དང་མི་མཐུན་པའི་བཤའ་བ་གནད་ཆེ་
བ་འགའ་མཆིས་པ་ལ་ཟབ་མོའི་གནད་བཤའ་པའི་ཞོར་ལ་དགག་
པ་བཟོད་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཁོང་གི་བཞེད་པའི་ཐོག་མར་
དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ལ། རང་སྡེ་དངོས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སློ་
གཞོན་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་དོན་གྱི་
སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་ལྷུང་ན་དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་དང་
དེར་འཛིན་པའི་སློ་ལ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འདོད་དོ།

༼༩༽ དེའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་བཏགས་ཡིན་མིན་དཔྱད་པ།༽

ཐལ་འགྱུར་པ་རང་ལུགས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་
བཏགས་པའམ་དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་དབང་

གིས་འཛིག་རྟེན་རྣམས་བཏགས་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་
 ལ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་
 གྲུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་དང་དེ་འཛིན་པའི་སྒོ་ལ་བདེན་
 འཛིན་ལྟ་སྒྲེས་སུ་བཞེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།།

༼མི་ཐམ་པས་བཀལ་བ་དང་པོའི་ལན་བརྗོད་པ།༽

དེ་ལ་ཁོ་བོས་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་དབྱུ་མའི་སྐྱབས་སུ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་དོན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་
 པ་རྒྱལ་ཅམ་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་
 དགོངས་པ་མ་མེད་པ་ཡིན་ལ། ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
 གསལ་བར་བཀལ་བ་ལེགས་བཤད་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡིན་མོད་
 ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འདོད་པ་ནི་
 ཐལ་རང་གི་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་བཞེད་པ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་གྱི་ཐལ་
 འགྱུར་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལུགས་སུ་འདོད་པ་ནི་ཆེས་ཁོར་བ་སྟེ།

འདི་ལྟར་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱེད་ན་ཆོས་གང་
 ཡང་དབྱེད་བཅོད་དུ་མི་གྲུབ་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཉོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་
 ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཡུལ་རང་མཆོན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་ལ་ཐལ་འགྱུར་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཆོན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་བྱེད་པར་འདི་ཡོངས་སུ་
 གཤགས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི། རང་རྒྱུད་པས་རྣམ་
 གངས་པའི་དོན་དམ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་དོན་
 དམ་བདེན་སྟོང་ཙམ་ལ་བཞེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཆད་གྲུབ་བཞེད་པའི་
 གནད་གྱིས་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པའི་དབུ་མ་རྗེས་ཀྱི་ངེས་པ་དང་
 མཐུན་པར་གཏན་ལ་པབ་པ་ཡིན་ལ། ཐལ་འགྱུར་པས་རྣམ་གངས་
 མིན་པ་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་དབུ་མ་ཆོན་པོ་རྩལ་དུ་བཏོན་
 བས་བཤད་པའི་ཆེ་དོན་དམ་དཔྱོད་པ་གཞིར་བཞག་གི་དབང་དུ་
 བྱས་ཏེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འདོད་པར་རྗེ་ལྟར་

སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོས་བྲལ་དམིགས་པ་མེད་པ་མཉམ་བཞག་དམ་
 བའི་སྟོད་ཡུལ་དང་མཐུན་པར་གཏན་ལ་འབབས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 ཚུལ་རྣམས་སྟོན་གྱི་དམ་པ་དག་གི་མན་ངག་བཞིན་དུ་གཞན་དང་
 གཞན་དུ་ཅུང་ཟད་བཤད་ཟེན་པས་འདིར་རྒྱས་པར་མི་སྟོ་ལ། རྣམ་
 གངས་མིན་པ་དང་རྣམ་གངས་པའི་དོན་དམ་གཉིས་སུ་འབྲེད་པ་ནི་
 རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་སོགས་རྒྱ་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་གསལ་ལ།
 རྣམ་གངས་མིན་པ་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་
 འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་ཁིང་། རྣམ་གངས་པའི་
 དོན་དམ་རྗེས་གྱི་ངེས་པ་ལ་སྒྲུང་ལ་སྒྲ་མ་ཡེ་ཤེས་དང་ཕྱི་མ་རྣམ་
 ཤེས་གྱི་སྟོད་ཡུལ་ཡིན་ཁིང་དབུ་མ་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་སྒྲིའི་
 དབང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྒྲ་ཆོགས་མཛད་དོ།

དེ་ལྟར་དོན་དམ་བཏགས་པ་བ་དང་མཆོན་ཉིད་པ་གཉིས་པོ་དང་
 མཉམ་རྗེས་སྒྱུར་རྒྱུ་འདིར་གོ་བའི་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅིང་འདི་གོ་ན་
 ལྟ་བའི་འཛིན་སྐྱོང་ཞིག་མ་ཞིག་གི་གནད་ཀྱང་གོ་བྱས་ལ། ཚུལ་

འདི་བཞིན་རྗེ་ཙོང་ཁ་བས་ཀྱང་བཞེད་པ་རེད་མདའ་བར་སྤུལ་བའི་
ཤོག་བྲིལ་སོགས་ལས་གསལ་བས་དེར་བལྟ་བར་བྱོས་ཤིག།

དེ་ཡང་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་འདིར། རྟོག་གེ་ལ་
གྲགས་པ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དང་།
མངོན་པ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་མེད་ཆ་བ་ལྟ་བུ་མཆོན་བྱའི་
མཆན་ཉིད་ལ་རང་མཆན་དུ་གསུང་བ་དང་། དབུ་མ་པས་ཆོས་རང་
གི་ངོ་བོ་འཕམ་རང་བཞིན་ནམ་མཆན་ཉིད་གང་ཞིག་དོན་དམ་དཔྱེད་
པས་དབྱུད་བཞེད་དུ་གྲུབ་པ་ལ་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་བརྗོད་
སྤྱད་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། གང་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ་དབྱུད་རྒྱའི་རང་
མཆན་ནི་ཆོས་དེའི་ངོ་བོ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་གནད་མཐུན་ཏེ།

རང་རྒྱུད་པས་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་ཡང་ཐ་སྙད་
དུ་ཆོས་དེའི་ངོ་བོ་ལ་བརྗོད་སྤྱད་པ་ཅམ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་བཅོ་སྟེག་གི་
དོན་བྱེད་པའི་མེ་དེ་དམར་འབར་བ་དང་ཆ་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་དུ་
གྲུབ་པ་དེ་ལ་མཆན་མཆོན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་བྱེ་བར་ངེ་ལྟར་སྤྱད་

བ་དེའི་ངོ་བོ་ཅམ་གྱི་ཆ་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་ལ། མཆན་མཆོན་
 བྱེན་མེ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཆ་ཞིང་སྟེག་པ་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཅེས་
 བྱ་བ་ལས་འོས་མེད་པས་དེ་དག་གནད་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་ལས་དོན་
 གྱི་སྒྲིང་ན་བྱུང་པར་མེད་ཚུལ་འདི་གོ་བ་གལ་ཆེའོ། །དེས་ན་དོན་དམ་
 པར་རང་མཆན་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་ལ་དེ་གཉིས་གཅིག་གིས་
 གཅིག་སྟུན་མི་འབྲེན་པར་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་གཞི་གཅིག་
 ལ་ལྟན་པར་སྒྲིབ་བ་རང་རྒྱུད་པའི་འདོད་པའོ།

གལ་ཏེ་འདི་སྙམ་དུ་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པའམ་རང་གི་ངོ་
 བོས་གྲུབ་པ་དེ་ནི་རྟོག་པས་པར་བཏགས་པ་ཅམ་མིན་པར་ཡུལ་
 རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ལ་བརྗོད་ཅིང་དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་མཐའ་གཅིག་
 ཏུ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། དོན་དམ་དཔྱེད་པས་དབྱེད་
 པའི་ཆེ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་རྟོན་ནའང་དེ་བདེན་
 གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་མོད། དོན་དམ་དཔྱེད་པའི་ངོར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་
 པ་ནི་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ལ་བླངས་ན་དབུ་མ་པར་

མི་རུང་ཞིང་ཐར་པའི་ལམ་ཡང་དེ་ལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཐ་
སྟོད་དཔྱོད་པའི་ངོར་ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་ཡང་དེས་
ཡུལ་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་ཐ་སྟོད་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་
འཐད་དགོས་ལ། དེ་ཐ་སྟོད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ངོར་ཡང་མ་གྲུབ་ན་གང་
དུའང་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

དེའི་སྤྱིར་ཆོས་གང་ཡང་རུང་སྟེ་རི་ལྷོང་སྒྲུང་པའི་ངོ་བོའམ་
དེའི་མཆོན་ཉིད་དམ་སྟོད་ལུགས་སྤྱན་མོང་མིན་པ་མེད་ཆ་བ་དང་
ཆུའི་གཤེར་བ་སོགས་ལྟ་བུ་དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དབྱུང་བཅོད་
དུ་གྲུབ་ན་ངོ་བོའམ་རང་མཆོན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ།
དབྱུང་བཅོད་མེད་ཀྱང་སྒྲུང་བ་བསྐྱུ་མེད་ནི་ཐ་སྟོད་དུ་གྲུབ་ཚུལ་
ལོ། །དེས་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ལག་རྒྱུས་ལ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་པར་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འཆར་ཏེ་དབྱུ་མ་པ་
ཡིན་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་ཡོད་ཅམ་དུ་སྒྲུ་དགོས་པར་ཡང་
ཡང་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ།།

དེའི་ཕྱིར་འདི་དབུ་མ་པ་ཀུན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་རྗེས་
 ཀྱི་ངེས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ཡིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཐ་སྙད་འཛོག་ཚུལ་ཐུན་
 མོང་མིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་ན་ཐ་སྙད་རྣམས་འཛོག་པའི་ཆེ་དོན་
 དམ་དཔྱད་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མའི་
 སྒོ་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་གཞི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 དགོས་ཏེ། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པ་དང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་།

ཀུན་རྗེས་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
 ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་དང་གཞན་ལས་
 སྐྱེ་བ་སོགས་མ་དཔྱད་པར་འཛོག་ཏེན་ལུགས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲོས་པར་བཏགས་
 ཅམ་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛོག་པ་འདི་ནི་དོན་དམ་དཔྱད་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་
 བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ནམ་ཡང་གྲུབ་མི་བྱས་ཏེ་བྱས་ན་ཐམས་ཅད་
 ཡི་ནས་དབུ་མ་པར་འགྱུར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་ན་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལའང་སྒོ་གཞིད་མེད་ལ་
སྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་དེ།

འདུག་པ་ལས།

གཞིད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་རྣམས་གྱིས། །བཟུང་བ་གང་
ཞིག་འཛིག་ཏེན་གྱིས་ཉོགས་ཏེ། །འཛིག་ཏེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་
ལྟ་མ་ནི། །འཛིག་ཏེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་གཞག། ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་སྒོ་གཞིད་མེད་ལ་སྒྲུབ་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མ་
བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་ངེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་སྟེ་འཛིག་
ཏེན་གྲན་པོའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་གྱི་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་
ན་འཛིག་ཏེན་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་འཛིག་པར་འགྱུར་ཏེ།

དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འཕ་འཛིག་ཏེན་དུ། །རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་
འགྱུར་མིན་མོད་གྱི། །རྣམ་དབྱེད་མེད་པར་འཛིག་ཏེན་ཉིད་ལས་
འདིར། །རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།

དེས་ན་ཐ་སྙད་ཆོད་མས་གྲུབ་ཚུལ་ཡང་མ་དབྱེད་མ་བཏགས་
 བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་གྲུབ་གྱི་བཏགས་ཤིང་དབྱེད་ན་གྲུབ་པར་མི་
 འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་གཞོད་མེད་གྱི་དབང་པོ་ལ་སྤང་
 བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་ཚུལ་དེ་ཐོར་ནས་རྟོག་པས་
 བར་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་ཆོད་གྲུབ་ཁས་ལེན་ན། རྟོག་པས་བཏགས་
 པ་ཅམ་གྱི་དབང་ལྷག་བྱེད་པ་པོ་དང་གཙོ་བོ་དང་རྟག་པའི་སྤྲེལ་
 སོགས་པ་ཡང་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དང་བྱམ་པ་སོགས་ལ་ཐ་སྙད་
 ཏུ་ཡང་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་མེད་ཅིང་། རྟོག་པས་
 བར་བཏགས་པ་ལ་འང་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཞན་ཡང་རྟོག་པས་པར་བཏགས་པ་དེ་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡུལ་
 གྱི་ངོས་ནས་མེད་པ་ལ་སྤྲོ་བཏགས་པ་འབྲུལ་བའི་སྤྲོ་ཞིག་ཡིན་
 བཤུགས་ལ་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་བཏགས་པ་མ་འབྲུལ་པ་གང་
 ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱུས་གྱིས་ཐ་སྙད་གྱི་ཆོས་གང་ཡང་
 གཟིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལ་འབྲུལ་པས་སྤྲོ་བཏགས་པའི་སྤྲོ་མི་

མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཐ་སྙད་དུ་སྒྲོམ་པར་བཏགས་པ་ཅམ་མིན་
 པར་ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་དེ་དག་རང་ངོས་ནས་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་
 རོ། །གཞན་ཡང་རྟོག་པ་ཞེས་པ་ལ་གསུམ་ལས་འདི་སྐབས་རྟོག་
 ད་ཕྱིར་གྱི་རྟོག་པ་དོན་མེད་ལ། རོ་བོ་ཉིད་རྟོག་གིས་པར་བཏགས་
 པ་ཡིན་ན་འདི་ག་རྟོན་གཞོད་མེད་ཀྱི་ཤེས་རོར་ཀ་བར་སྒྲུང་བ་
 འདི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་པར་མ་བཏགས་ན་དེར་ཕྱི་དོན་ཀ་བ་མེད་
 པའམ། དེས་གདགས་གཞི་མེད་བཞིན་བཏགས་ན་ཀ་བས་དབེན་
 པའི་ཕྱོགས་སུ་འང་རབ་རིབ་ལྟར་སྒྲོམ་ཀ་བ་བཏགས་པས་གདུང་
 འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞིང་ཐ་སྙད་དུ་འང་ཕྱི་དོན་མེད་པར་
 ཡང་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་རང་མཚན་
 མེད་པར་མི་སྐྱེ་བས་དེས་པར་བཏགས་པ་མི་སྲིད་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་
 པའང་མེད་མོད། སྒྲ་དོན་འདྲེས་འདིན་གྱི་རྟོག་པས་པར་བཏགས་པ་
 མིང་རྒྱུང་བཏགས་ཡོད་ཅམ་ལ་ཟེར་ན། མིག་ཤེས་རྟོག་མེད་ལ་མེ་

དམར་འབར་བར་སྒྲུང་བའི་ཆེ་དེའི་སྒྲུང་ན་ཆ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་
 རྟོག་པས་མ་བཏགས་ཀྱི་བར་དུ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་ཆ་བ་ཐ་སྙད་
 དུ་མེད་པའི་བྱིར། དམར་འབར་བ་ཙམ་པོའང་མི་སྒྲུང་བར་འགྱུར་
 ཏེ་རྟོག་མེད་ལ་སྒྲུབ་དོན་འབྲས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མི་སྲིད་པས་ཡུལ་
 འདོགས་བྱེད་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །བརྒྱལ་རགས་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་
 པའམ་དེར་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོག་པས་བཏགས་པའོ་སྒྲུལ་ན་འདི་ཐ་
 སྙད་དུ་བྱུང་སོགས་ལ་བྱི་རོལ་ན་གདགས་གཞི་མེད་ན་མི་འཐད་པ་
 གོང་དང་བྱེད་མེད་དོ།

གལ་ཏེ་འདི་སྒྲུལ་དུ་རྟོག་པས་པར་བཏགས་ཡིན་ཡང་རྟོག་པས་
 བཏགས་ཆད་གྲུབ་མཉམ་དང་མི་གྲུབ་མཉམ་མི་དགོས་སོ་སྒྲུལ་ན།
 དེ་འབྲས་བྱེད་པར་དེ་ཡུལ་ཙམ་གཞི་མེད་ཀྱི་དབང་པོའི་དབང་གིས་
 དང་། ཐ་སྙད་ཤེས་པའི་ངོར་དེའི་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་ཡོད་མེད་ཀྱི་
 བྱེད་པར་གཉིས་པོ་གང་ལའང་མ་བརྟེན་པར་གང་གྲུབ་ལ་གང་མ་
 གྲུབ་ཅེས་འཛིན་ཚུལ་ཇི་འདྲ་ཡིན་པ་གསལ་པོར་སྒྲུབ་དགོས་སོ།

དེས་ན་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱིས་དབྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་
 ཐམས་ཅད་སྒྲོས་པར་བཏགས་ཅིང་དུ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ཁོ་ནས་ཐ་སྙད་
 གཞག་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་འཛིག་
 ཚུལ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཀུན་པོ་ལྟར་བྱ་བར་གཞུང་ན་གསལ་ཞིང་ཡོངས་
 སུ་གྲགས་ལ། བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་གྲུབ་མཐས་སྒྲོ་མ་བསྐྱར་བའམ་སྟོང་
 ཉིད་ལ་སྒྲོ་ཁ་མ་སྟེགས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཀུན་པོ་ལྟར་ཐ་སྙད་བྱེད་
 བར་བཞེད་ན། འཛིག་རྟེན་ཀུན་པོ་ནམས་ཀྱིས་དབྱེད་པ་མ་ཞུགས་
 བར་སྒྲོ་གཞིད་མེད་ལ་སྒྲུང་བ་དང་མི་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བྱམ་པ་
 ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ལས། རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་སྒྲོས་པར་
 བཏགས་པ་ཅིང་ཀྱི་བྱམ་པའི་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་བའམ། མ་དབྱེད་ཀྱང་
 སྒྲོས་པར་བཏགས་པ་ཅིང་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཛིག་ཤེས་པའི་ཀུན་པོ་དེ་སྤིང་
 དམ་དབྱེད་པར་མཛོད་ཅིག

དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་འཛིག་ཆེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རྟོག་པས་པར་བཏགས་
 པ་ཅིང་ལས་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་མེད་པ་ལ་ཐ་སྙད་ཆོད་གྲུབ་བཞག་

ཏུ་མེད་དེ། འཇུག་པ་ལས། མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱོད་
 ལུ་སྟེགས་ཅན། །རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་རི་བཞིན་བརྟགས་པ་
 དང་། །སྐྱུ་མ་སྟེག་རྒྱ་སོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང་། །དེ་དག་འཇིག་
 རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བརྟེན་
 རས་འབྱུང་བའི་སྣང་བ་བརྟག་མི་བཟོད་པ་འདི་རང་གཞན་འཇིག་
 རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་མཐུན་པར་སྣང་བ་ཅམ་ལ་མ་བརྟགས་པར་
 འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་མོང་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པ་ནི་ཐལ་འབྱུར་བའི་
 ཐ་སྙད་སྤྱོད་མིན་བྱེད་ཚུལ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པར་དབྱེད་ན་གང་
 དུའང་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་གྲུབ་པ་ཅམ་ནི་ཁེགས་
 པར་མི་འབྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ངོར་བྱས་བདག་ནི་སྤྱོད་པར་བྱེད། །ཁྱོད་
 དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་ཚོད་ཀྱིས་དང་། །བྱིས་ནས་སྟོབས་ལྡན་
 བདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཆོག་གསལ་ལས།

འཇིག་རྟེན་པས་ནི་བདག་དང་གཞན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་
 ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་འཇུག་པ་མེད་པར་བྱས་ནས། རྒྱ་

ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་པ་ཡིན་
 བོ། །སློབ་དཔོན་ཡང་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་བྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱད་པར་དོན་མེད་པ་ཉིད་ངོ་ཞེས་བྱ་
 བར་ངེས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ལོ། །

༣ ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ངོས་འཛིན།

། བྲག་དཀར་སྐྱལ་སྐྱུས་བཀལ་བ་གཉིས་པ་བཛྲོད་པ། །
 ཡང་ཁོང་གི་ཞལ་ནས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་
 གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་ལྟན་སྐྱེས་འབྱུང་སྟེ།

རིན་ཆེན་སྤྲེང་བ་ལས།

རི་སྤྲོད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྤྲོད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་
 ཡོད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བ་
 ཡིན། །ཞེས་རི་སྤྲོད་ཕུང་པོ་བདེན་བྱུང་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་སྤྲོད་དུ་དེ་
 ལས་ངར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཉིད་འབྱུང་ལ་འཛིག་ལྟ་མ་
 ལུས་པ་སྤངས་པ་ལ་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ངེས་པར་སྤྲོད་དགོས་པར་

བསྟན་ཏེ། ཀླུ་པ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་རང་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་
 ཡོད་ན་དེ་ལས་ལས་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་ལུང་
 འདིའི་དོན་འདི་བཞིན་ཟླ་བས་ཀྱང་བཞེད་པས་འཐད་ལྡན་དུ་འཛིན་
 གྱི་གཞན་དུ་སྤྱོད་ཀྱི་ཀའོར་བུ་ཀེ་ཏ་ཀར་འཁོད་པ་ཉིད་དུ་ལུང་འདི།

འཇུག་པ་ལས།

བདག་མེད་མཐོང་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྤངས་ཤིང་། །ཞེས་
 སོགས་ཆོག་ཀླུ་བཞིའི་དོན་དང་གཅིག་ཏུ་འཆད་པ་ནི་གཞུང་ཆེན་
 སོ་ལ་གོམས་འདྲིས་དམན་པའི་རང་མཚང་ངོམས་པའོ། །དེ་ལྟར་
 ལུང་འདིས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པའང་
 དོན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། བདག་འཛིན་གཉིས་སོ་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་
 ཡིན་པ་ལ་བྱུང་མེད་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཞེན་ཡུལ་སྟུན་མ་སྤྱང་བ་
 དེ་སྤྱིད་དུ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་མི་འགྱུར་ལ། འཁོར་བ་ལས་མ་
 ཐར་བའི་ཉན་རང་དབྱེ་བཅོམ་པ་ནི་སྟུས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པས།
 ཉན་རང་ལ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དོན་མཛོན་སྟུམ་རྟོགས་པ་ཡོད་

བར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །ཚུལ་དེ་དང་མཐུན་པར་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཆེན་
པོ་ཞི་བ་ལྷན་གྲང་།

བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
པའི་དོན་བཟུལ་ཏེ་བཤད་ནས་བཀལ་བར་རྩོམ་ལོ།།

༼མི་པམ་པས་བཀལ་བ་གཉིས་པའི་ལན་བརྗོད་པ། ༽

དེ་ལ་ཁོ་བོས་ལན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱི་ཙམ་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་འབྱུང་
བ་དང་། འཛིག་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་སྤོང་བ་ལ་ཕྱང་པོ་བདེན་འཛིན་སྤང་
དགོས་པ་དང་། འཛིག་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་མ་སྤངས་ན་འཁོར་བར་སྐྱེ་
བའི་ལས་འགྲུབ་པ་ཕྱང་དེའི་དོན་ཡིན་ཡང་། ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་
མ་ཡིན་ཏེ་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་ལ་བདེན་པར་བརྩུང་བའི་དབང་
གིས་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་འབྱུང་ན་ཡང་ཕྱང་པོ་དུ་མ་དང་མི་ཉག་
པའི་རང་བཞིན་ཆ་མེད་པའི་བར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱང་པོ་བདེན་མེད་

དམ་ཚེས་བདག་མེད་རགས་པ་ཅམ་རྟོགས་པ་དེས་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་པ་བ་རྟོགས་པར་བྱས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཆ་མེད་ཅམ་གྱི་
 ཚེས་དུ་མ་གྲུབ་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་ལ་ངར་འཛིན་པར་མི་བྱེད་དེ་དེ་
 རྣམས་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་མཐོང་ཆེ་དེ་ལ་བརྟེན་
 བས་ང་ཞེས་སྒྲོས་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་
 པར་མངོན་སུམ་མཐོང་སྟེ་གདགས་གཞིའི་ཚེས་དེ་དག་བདག་དུ་
 འཛིན་པའི་དམིགས་རྣམ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐག་པ་
 མེད་པར་མ་ཤེས་ཀྱང་སྤྱལ་འཛིན་ལྟོག་པ་སྤིད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་
 བ་ངེ་སྤིད་ལྷང་པའི་ཚོགས་པ་ལ་རིལ་པོ་གཅིག་ལུའི་ངོ་བོར་བདེན་
 པར་འཛིན་པ་ཡོད་པ་དེ་སྤིད་དུ་གང་ཟག་དེ་ལ་ངར་འཛིན་པ་ཡོད་
 ཅས་པའི་དོན་ཏེ། **རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས།**

འདུས་པ་དོན་མེད་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །གཟུགས་ཀྱང་དོན་དུ་དོན་མེད་
དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་
 ཆ་བཅས་དང་དེ་ལ་འདུས་པའི་ངོ་བོ་མེད་པར་སྤྱོད་པའི་རིགས་པ་

རྒྱས་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གི་དོན་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་
 གྲུང་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ་ཕུང་པོ་རགས་པ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་
 དགོས་པ་འདི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པར། **དེ་ལྟར་**
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གྲུང་། །མཐོང་ནས་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བ་
 དང། **མདོ་ལས་གྲུང་།**

གཟུགས་ནི་དབུ་བ་རྣམས་པ་འབྲ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དེ་
 ཉན་ཐོས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་བདག་མེད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དུ་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་དེ་
 བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའམ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་
 ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་གྲོལ་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། གང་ཟག་གི་བདག་ཕུང་པོ་
 ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་སོགས་
 ཆོས་རྣམས་གྲུང་རང་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་
 ཅམ་ཡིན་ལ། གང་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་
 དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། སྤྱིར་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་

ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་མི་སྤྲིད་པར་ལྷ་བས་བཞེད་ཀྱི་ཆ་མེད་
གཉིས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་བདག་མེད་
ལྷ་མོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཉན་རང་དབང་བཅོམ་པས་རྫོགས་དགོས་
པར་མི་བཞེད་དེ། དེའི་ཚུལ་འོག་ཏུ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།

ཆ་མེད་གཉིས་པོ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྫོགས་ན་སྤང་པོ་རགས་པ་
བདེན་མེད་དུ་མི་རྫོགས་ཏེ་དེའི་གདགས་གཞི་བདེན་པར་འཛིན་པས་
སོ་སྤྲུལ་ན། ཆ་མེད་ལ་བདེན་འཛིན་མ་དོར་ཀྱང་དེ་བསགས་པ་
ལ་རིལ་པོ་གཅིག་ཏུ་དོན་དམ་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་པ་ལོག་པ་ན་ངར་
འཛིན་གྱི་ཞེན་པ་འང་ལྡོག་བྱས་ཏེ། སྤང་པོ་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པའི་
ཆོས་སུ་ཁོ་ཐག་ཆོད་ཆེ་དུ་མ་དེ་བཞིན་ང་དུ་མར་འཛིན་པ་དང་དེའི་
ནང་གི་གང་རུང་གཅིག་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ཏེ་ངར་འཛིན་པ་མི་
སྤྲིད་པའི་བྱུང་རོ།

གལ་ཏེ་སྤང་པོ་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པར་མཛོན་སུམ་དུ་རྫོགས་ཀྱང་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཛོན་སུམ་མི་རྫོགས་ན་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་

རིགས་པ་དང་རྣམ་བདུན་ཤིང་རྟེན་རིགས་པ་ཁོ་ནས་ངར་འཛིན་ལྟན་
 གྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཅ་བ་བྱུང་ནས་སྤྱང་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་
 རིགས་པ་དེ་དག་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་གཏན་
 ལ་འབེབས་བྱས་པར་ཀུན་གྱིས་སྤྱོད་མོང་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་བདག་འཛིན་གང་དང་འཛིན་སྒྲུངས་མི་མཐུན་པ་བདག་
 མེད་ཀྱི་ངེས་ཤེས་གོམས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ན་བདག་མེད་ལ་གསལ་
 སྒྲུང་གྱེས་པས་བདག་འཛིན་བྱུང་ནས་འབྱེན་པ་ཡིན་ཀྱི་ཆོས་དུ་མ་
 དམིགས་པ་ཅམ་དང་དེ་ཡང་བཏགས་པ་ཅམ་ཀྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་
 བསྐྱས་པར་སྒྲུང་ཡང་དེས་ལྟན་གྱེས་ཀྱི་རང་འཛིན་མི་སྲིད་དོ། །ཅིས་
 གྲུང་སྲིད་དགོས་ན་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་གྲུང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཅམ་
 ཀྱི་སྒོ་ཡོད་པ་ལའང་མི་སྒྲིག་པར་མཚུངས་ན་དེ་འབྲེལ་སྒོ་ལྟག་བཅས་
 དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ལའང་མེད་པར་བྱེད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་དཔྱད་ཅིག

དེས་ན་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པ་བདག་བརྟེན་ནས་
 འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མ་ཤེས་པར་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་སྒྲོང་པར་བཤད་

པའི་ཐེག་ཆེན་ལ་མི་འཐད་པར་སེམས་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་འདོད་པ་དེ་ཡང་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་
 པ་ངོ་བོས་སྟོང་པ་མིན་པར་སྤང་པོ་ཏྲག་བདག་གིས་སྟོང་པ་ཅམ་ལ་
 འཆད་དགོས་པས་དེ་ལྟ་ན།

བདག་མེད་ཏྲགས་ཆོ་ཏྲག་པའི་བདག་སྟོང་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་
 གྱི་དོན་ལྟར་ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་ཞེན་ཡུལ་བྱང་ནས་འབྱིན་པར་
 མི་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ལུང་སྔ་ཕྱིའི་དོན་དེ་ལྟར་གཅིག་
 ཏུ་འཆད་པ་ནི་ཁྱེ་བའི་དགོངས་པ་མ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤང་པོ་
 ལ་བཏགས་ཅམ་གྱི་བདག་དེ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་ཤེས་པའི་སྟོང་
 ཉིད་འདི་ཅམ་ཉན་རང་ལ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་ཅིང་། དེ་མེད་ན་ཕྱི་རོལ་
 པའི་ཆགས་བྱལ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ལས་ཀྱང་ཐར་བར་མི་འགྱུར་
 ཞེས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱབས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བ་གཤམ་ཆེ་སྟེ་
 དེ་ཞེག་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པའོ།

། བྲག་དཀར་སྐྱལ་སྐྱལ་བཀའ་བ་གསུམ་པ་བརྗོད་པ། །

ཡང་བྲག་དཀར་སྐྱལ་པའི་སྐྱེ་ཁྲོ་གོས་ཅན་གྱི་ཞལ་ནས། འདིར་
 དེང་སང་གི་སྤྱིད་རྒྱུག་པ་ཁ་ཅིག་ནི། ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་ཞེས་པའི་
 སྐབས་སུ་འདིར་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་ཅམ་སྤངས་པས་གོལ་ན་
 ཞེས་སྐར་བ་མི་འཐད་དེ་ཞེས་སོགས་སྒྲོས་ཏེ་དགག་ཁུལ་བགྱིས་
 པ་ནི་མུ་ཏྲ་བས་རྒྱལ་པོ་ལ་འཐབ་པ་བཞིན་དུ་གཞོན་པ་ཡོད་པར་མ་
 མཐོང་སྟེ། འདིའི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཡོད་མེད་ཅེས་པ་ནི་ཡང་མིད་ཕྱི་མ་
 འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་
 མི་རྟག་སོགས་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཅམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་གོལ་མི་
 གོལ་ཅོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་དོན་ལ་མི་
 གནས་པའི་དག་བཅོམ་མྱོད་ལ་གྱི་བྱ་ལྟ་བུ་དང་བསམ་མི་བྱུང་བ་ལྟར་
 གྱི་འཆི་འཕོ་སོགས་ལ་སྐར་ནས་གོལ་བ་གཏན་དུ་བ་ཡིན་མིན་ཅོད་
 པ་སོགས་རང་གིས་རང་ལ་ངལ་བ་མི་དགོས་སོ། །པ་རོལ་པོས་མི་
 རྟག་སོགས་རྟགས་པའི་ལམ་ཅམ་གྱིས་གོལ་བར་འདོད་པའི་འདོད་

བ་རྟགས་སུ་བཀོད་དེ། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཅམ་སྤངས་བས་
 གྲོལ་བར་མི་འདོད་བར་ཐལ་བ་འཕངས་བ་ལ། བ་རོལ་པོས་མངོན་
 གྱུར་ཅམ་སྤངས་བས་གྲོལ་བར་མི་འདོད་བས་འབྲེལ་མེད་གྱི་ཐལ་བ་
 ཞེས་རང་གིས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་འགྲོ་ཚུལ་བྱུར་ཅམ་ཡང་མི་ཞེས་བའི་
 བང་ཆ་ཞིན་ཏུ་གསལ་བོ་དེ་འདྲ་མི་མཛད་བར་ཞུ། རྒྱ་འབྲེལ་ཡིན་
 ཡང་ཞིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་དགོངས་བ་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་ན་
 སྤང་བྱའི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་དགོས་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གཟེངས་བསྟོད་དེ་གྲོལ་བར་བྱེད་དོ།

༧ ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གྲོལ་ན་ཞེས་པའི་གོ་དོན་བསྟན་པ།

།མི་ཕམ་བས་བརྒྱལ་བ་གསུམ་པའི་ལན་བཟླ་བ།།

དེའི་ལན་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཞུས་ན་སྟན་གསོན་ཅིག་ ཉོན་མོངས་
 སྤངས་བས་གྲོལ་ན་ཞེས་པའི་ཐད་འདིར་བྲིད་གྱི་འཆད་ཚུལ་དེར་
 སྟོན་འདུག་གཞུང་ཆོག་གི་བབ་དང་མི་འགྲིགས་ཚུལ་མཆོན་ཅམ་
 ལས་མ་སྤྲོས་ཀྱང་། ད་ལན་ཅུང་ཟད་སྟོས་ན་སྐབས་འདིར་འཁོར་

བ་ལས་གྲོལ་མི་གྲོལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་ཡང་དེ་དག་གོང་
 དུ། གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་ལ། འཁོར་བ་ལས་
 གྲོལ་གྱང་མཐར་ཐུག་གི་གྲོལ་བ་མིན་པའི་ཚུལ་འཆད་པར་བཞེད་
 བས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་སོགས་བཀོད་བ་སྟེ།
 སྤྱིར་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཡོད་མེད་དང་
 འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་དེ་ཅུ་གྲོལ་བ་མཐར་ཐུག་ཡིན་མིན་ཡང་
 དབྱེད་བ་སྐབས་སུ་ཆེས་བབ་བ་ཡིན་ལ། ཅིས་གྱང་སྐབས་སུ་མ་
 བབ་པའི་དོན་མེད་ཀྱི་ངག་ཞིག་ཡིན་ན། གཞུང་འདིར་སྐབས་འདིའི་
 མཐུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡང་།

ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་བ་ཡི། །སྤྱན་པའི་གཉིན་པོ་སྟོང་བ་
 ཉིད། །སྤྱིར་དུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་འདོད་པས། །དེ་ནི་རི་ལྷར་སྒྲོམ་
 མི་བྱེད། །ཅིས་སྟོང་བ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་གྲོལ་མཐར་
 ཐུག་པའི་ལམ་དུ་གསུངས་པའང་དོན་ལ་མི་གནས་བ་ཡིན་ནམ་
 དབྱེད་པར་ལྟ། བྱིད་ཀྱི་འདོད་པའང་གལ་ཆེ་བ་ལོས་ཡིན་ཏེ། དེ་

བས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ཉམས་པར་པངས་པས་འགའ་ཞིག་ནི་
 བྱེད་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་སྤྲོ་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་ཁོ་བར་མི་མཛད་པར་བྱ།
 རྒྱ་འབྲེལ་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་ཆད་མར་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་པའི་
 དེས་པ་མེད་མོད་ཀྱང་། ཤེར་འབྱུང་ལ་སོགས་རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་ཆེན་
 ཡོངས་གྲགས་དུ་མའི་གཞུང་ཞལ་འཆམས་ཆེ་ཞི་བ་ལྷན་ནས་བརྒྱུད་
 པའི་བཞུད་རྒྱུན་མ་ཉམས་པའང་དེ་རྣམས་ལ་ཡོད་དགོས་ཤིང་
 རྣམ་དཔྱེད་ཀྱང་བོད་པལ་ལས་མི་དམན་ཅམ་བུ་ཞུགས་ཆོད་འདྲ་
 བས་བོད་གྱིས་རི་བདེར་འཆད་པ་ལས་དམན་དགོས་པ་མིན་པ་འདྲ་
 ལྷམ་ཞིང་ལུགས་དེར་རིགས་པས་གཞོད་པ་ཡོད་མེད་ནི་དཔྱད་པར་
 གྲ་བཞིན་པ་ལགས་སོ།།

དེ་ལ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་པ་འདིར། ལྷོང་ཉིང་
 ཉོགས་མི་དགོས་ཏེ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཉོགས་པའི་ལམ་
 གོམས་པས་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་པས་གྲོལ་བ་དག་བཙུག་
 པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་མཛོན་གྱར་ཅམ་རེ་ཞིག་

སྤངས་པའི་གང་ཟག་དེའི། མངོན་གྱུར་སྤངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དག་
 བཅོམ་པ་དེར་འགྱུར་བར་ཐལ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་
 གོམས་པས་ཉོན་མོངས་ཟད་ནས་དག་བཅོམ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་ཞེས་
 སྤྱར་བ་འདི་ལ་དབྱེད་ན། མངོན་གྱུར་ཞེས་པའི་བྱད་པར་དེ་གཏན་
 ཉན་མ་སྤྱར་ན་ནི་སྐབས་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ལ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ངག་ཏུ་
 འགྱུར་ཏེ། སྤྱིར་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
 གྲོལ་བར་འགྱུར་རིགས་ལ། དེ་ལྟག་བཅས་དག་བཅོམ་ལ་སྤྱར་ནས་
 འཆད་ཚུལ་ལྟར་མི་བྱེད་ན་དེ་ལྟར་སྤྱས་པས་སྤྱིར་གྲོལ་ལ་ཐལ་བ་ཅི་
 ཡང་མི་འདུག་གོ།

དེས་ན་མངོན་གྱུར་ཙམ་ཞེས་པའི་བྱད་པར་འདི་གཞུང་གི་ཆོག་
 ཟེན་ལ་མེད་ཀྱང་དོན་གྱིས་གོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་མ་ཐག་པའི་
 མགོར་སྤྱར་བ་ལྟར་ན། ཆོག་ཟེན་ལ་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་
 པས་གྲོལ་བར་འདོད་ན་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤངས་པའི་དེ་མ་ཐག་
 ཏུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྤྱས་ཆོ། ཟད་པར་སྤངས་པས་གྲོལ་བར་

ཁས་ལེན་པ་ལ་མངོན་གྱུར་སྤངས་པས་གྲོལ་བར་ཐལ་ཞེས་ཟེར་བ་
 བློ་སྤྱོད་འབྲུག་གཞུང་གི་ཆོག་ལ་དངོས་འགལ་འབྲེལ་མེད་གྱི་སྒྲོན་
 ཡོད་པར་བསྟན་པས་འབྲེལ་ཚུལ་ལེགས་སམ་དཔྱོད་ཅིག

གལ་ཏེ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱིས་གྲོལ་
 བར་འདོད་པའི་ཁས་ལེན་རྟགས་སུ་འགོད་གྱི། ཉོན་མོངས་སྤངས་
 པས་གྲོལ་ན་ཞེས་པ་རྟགས་སུ་མི་བྱེད་དེ་སྟུང་ན། མི་རྟག་སོགས་
 གོམས་པའི་ལམ་གྱིས་གྲོལ་ན་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཅམ་སྤངས་
 དུས་ནས་གྲོལ་བར་ཐལ་ཞེས་ཞེ་འདོད་ལ་ཡོད་བཞིན་དེ་འབྲེལ་
 རྟགས་དང་བྲལ་བ་དངོས་ཤུགས་གང་དུ་འང་མི་སྒྲོན་པར་ཉོན་མོངས་
 སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་སོགས་འབྲེལ་མེད་གྱི་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་
 བློ་ཚུལ་པ་པོ་ཆོག་བརྗོད་ཚུལ་ལ་མི་མཁས་པར་འགྱུར་ན་དེ་འབྲེལ་
 བརྗོད་པ་ངན་པ་ཞི་བ་ལྟ་ལྟ་བུ་ལ་གལ་མངའ། གོང་དུ་བདེན་པ་
 མཐོང་བས་ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་བཞིན་བདེན་བཞི་བཅུ་དྲུག་
 རྟོགས་པས་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་ཁས་ལེན་དེ་འདིར་ཡང་དོན་གྱིས་

ཏྲགས་སུ་གོའོ་སྟུང་ན། མི་གོ་སྟེ་སྐབས་འདིར་ཉོན་མོངས་སྤངས་
 པས་གྲོལ་ན་ཞེས་པ་འདི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་དུ་དངོས་སུ་བཀོད་པ་བོར་ནས་དོན་གཞན་ལ་སྟེགས་པར་
 མི་རིགས་ཏེ་ཆོག་གི་འབྲེལ་མི་འབྲེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཆོག་
 གི་སྟངས་ནས་དེ་འབྲེལ་དབྱུང་པ་ཞིབ་མོར་བྱེད་པ་བོར་ནས་རགས་
 པ་ཅེས་དུ་ཏྲགས་ཆོས་དོན་གསུམ་དེ་ལྟར་བསྐྱེགས་ན་ཡང་། ཕྱིར་
 སྟོལ་གྱི་དོར་སྐབས་འདིར་མི་ཏྲག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོམས་པའི་
 ལམ་གྱིས་གྲོལ་ན། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཅེས་སྤངས་པའི་དེ་མ་
 ཐག་ཏུ་གྲོལ་བར་ཐལ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེའི་བྱུང་པ་ཆད་མ་དང་ཁས་
 སྤངས་གང་གིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པས་ན་བྱུང་མེད་གྱི་ལན་འདེབས་
 རིགས་ཀྱི། མི་འདོད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལ་འདོད་ལན་འདེབས་
 མཁན་སུ་ཡང་མི་སྲིད་བཞིན་དུ་འདིར་ཕྱིར་སྟོལ་གྱིས་འདོད་ལན་
 བཏབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་དེ། འདོད་མི་རུས་ཏེ།

ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ། །ལས་ཀྱི་རུས་པ་མཐོང་བ་

ཡིན། །ཞེས་འགོད་པ་འདི་འཐད་དམ་ལེགས་པར་དབྱེད་ཅིག དེ་
 ལྟར་མངོན་གྱུར་ཅམ་སྤངས་པས་གྲོལ་བར་ཐལ་ཞེས་འཕངས་པ་
 ལ། མངོན་གྱུར་ཅམ་སྤངས་པས་མི་གྲོལ་བ་ཕྱིར་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་
 འདོད་བཞིན་དུ་མངོན་གྱུར་ཅམ་སྤངས་དུས་ནས་གྲོལ་བ་ལ་འདོད་
 ལན་བཏབ་ནས། དེ་འདྲའི་མངོན་གྱུར་སྤངས་པའི་སྤྱོད་བ་པོ་དེ་ལ་
 ཡང་སྤྱོད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ངས་པར་མེད་ཅེས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་
 ལྟར་པོ་དེ་འདྲའི་ཞེ་བ་ལྟས་དགག་པ་མཛད་པར་མི་འོས་སོ། །དེ་
 མིན་ཏེ་ཕྱིར་རྒྱུ་ལས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་གྱིས་གྲོལ་
 བར་འདོད་ལན་བཏབ་པའི་སྟམ་ན། ཅ་བའི་དམ་བཅའ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
 ཞེས་པ་དེ་མངོན་གྱུར་སྤངས་པ་ལ་མི་སྟོགས་ན་ངེ་ལྟར་སྤྱར་དབྱེད་
 པར་མཛོད་ཅིག

ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་འགོ་ཚུལ་བྱུར་ཅམ་ཡང་མཁེས་
 སོ་ཞེས་པའི་སྟོན་བཛོད་འདི་མཐར་སྟུ་ལ་འཁོར་ཡོད་གངས་ཅན་
 པའི་སྟོ་གསལ་བརྒྱད་མར་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུ་བོའི་སྟོས་དབྱེད་

པར་མཛོད་ཅིག འདི་སྐོར་ཆོག་གི་སྟེང་ནས་ཞིབ་ཆ་བྱས་ན་གིན་ཏུ་
མང་པོ་སྤྱ་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་དེང་སང་ནི་ཐམས་ཅད་ཆོག་ལ་འཆེལ་ཡང་
ཆོག་བྱས་པ་མོ་མྱང་བྱས་པའི་སྒོ་གོས་ཅན་དགོན་པའི་ཕྱིར་དང་ཡི་
གེ་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ།།

༥༽ བདེན་བཞི་མི་རྟག་བཅུ་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་ཡོད་ཚུལ།

སྤྱིར་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་འདི་
ཁོ་ན་ལ་ཐར་པ་མེད་ཅེས་སྒྲུབ་ན། **མདོ་ལས།** འཕགས་པའི་བདེན་པ་
བཞི་པོ་དག། །ཞེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལྟ་བྱེད་པ། །སྒྲུབས་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་
པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ལུང་ཆད་མེད་པ་དང་ཆད་མ་གྲུབ་པ་ལས་ཇི་
ལྟར་བསྒྲུབས་པའི་རིགས་པ་སོགས་ལ་འགལ་ཞིང་། ཐལ་འགྱུར་
པ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱི་རང་ལམ་ལ་ཐར་པའི་
ལམ་མེད་ཅེས་སྒྱུར་བ་བཏབ་ན། དུས་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་
གྱི་ལམ་ལ་སྒྱུར་བ་བཏབ་པའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་གྱི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་
སོགས་འབྱུང་བ་ལས་འོས་མ་མཆིས་པས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་

ཕྱ་མོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བདེན་བཞིའི་ལམ་གྱིས་གྲོལ་བ་ཡོད་ཀྱི།
 ཉན་ཐོས་པའི་བྱུང་མཐའ་སྤྱོད་པ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་རྣམས་གྱིས་
 བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སྟོང་ཉིད་དུ་མ་ཤེས་པར་རགས་པའི་
 བདག་མེད་གཙོར་གྱུར་བདེན་བཞི་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་དེས་
 མི་གྲོལ་ཞེས་བྱུང་འབྱེད་པ་གཤམ་ཆེའོ།

དེ་ལྟར་མངོན་གྱུར་ཅམ་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་འདི་དེ་མ་ཐག་
 ཏུ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་ཁོ་ནར་སྦྱར་གྲུང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་པའི་
 སྟོགས་ས་གོང་གི་ཉན་ཐོས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་པ་དེ་ལས་
 འོས་མེད་པས་དེ་ལའང་མངོན་གྱུར་ཅམ་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་
 པར་དོན་གྱིས་གོ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་མངོན་གྱུར་ཅམ་སྤངས་པས་
 ཞེས་མ་གོ་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་པར་ཡང་མངོན་གྱུར་གྱི་བྱུང་པར་
 སྦྱར་མི་རུང་སྟེ་ཉན་ཐོས་པ་སྤངས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲོལ་བར་
 ཞེས་སུ་འགྱུར་རོ།

དེས་ན་ཟེན་གྱིས་ལས་གྲུང་། དེའི་སྤྱིར་ལམ་དེས་ཉན་ཐོས་སྤྱེ་

བ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཉོན་མོངས་སུ་བཞག་པ་ནམས་སྤར་
 བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པས་རེ་ཞིག་མངོན་གྱུར་དུ་
 རྒྱ་བ་མེད་པའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འཛིག་ན།
 ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཅམ་རེ་ཞིག་སྤངས་པ་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐག་
 བ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འགོག་པ་ལ་
 དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

མདོར་ན་མངོན་གྱུར་ཅམ་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་དེ་ཉོན་མོངས་
 སྤངས་པས་ཞེས་པ་ལ་སྤྱར་ནས་ཁས་སྤངས་གྱི་ཉམས་བྱས་
 བཤང་མི་བདེ་ལ། དམ་བཅའ་ཁོ་ནར་སྤྱར་ན་ཡང་མི་བདེ་བས་ཆོག་
 འབྲེལ་འབྲིགས་དཀའ་ཁིང་ཞིབ་ཏུ་བསམ་ཤེས་ན་ཤིན་ཏུ་མི་བདེ་
 བ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།།

དེ་བས་ཅི་དགར་སྤྱར་བྱུང་ན། ཉམས་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་
 བདག་འཛིན་གྱིས་བྱངས་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་བར་
 འགྱུར་ན་དེ་འབྲེལ་བདག་འཛིན་སྤངས་པ་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲོལ་

བར་ཐལ་ཞེས་དང་། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ་དེ་ལ་ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
 ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་དེ་དེ་འབྲའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྲིད་པ་
 འདི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་
 བྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་
 པའི་བདག་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྷས་བྲངས་
 པའི་སྲིད་པ་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་དང་། བདག་འཛིན་ལྷན་སྦྲེས་དང་བཅས་
 པའི་ཚོར་བ་མངོན་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལྷ་བྱ་སྦྱར་ན་ཅུང་ཟད་དེ་
 བདེ་ཡང་གཞུང་རྒྱུགས་པའི་ནམ་དཔྱོད་ལ་དགོས་པ་དང་ཡ་མཚན་
 ཅི་ཡང་མི་འདུག་པས་མ་སྒྲོས་སོ།།

དོན་བསྐྱུས་ན་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོམས་པའི་ལམ་གྱིས་
 མི་གྲོལ་བར་སྦྱབ་འདོད་ན་དེས་མི་གྲོལ་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཐོག་མ་
 བསྟོན་པའི་གསུང་གི། ཁར་འགྲོ་བ་ལ་ལྷག་པ་བསྐྱོར་བའི་དཔེ་ལྷར་
 འབྲེལ་མེད་གཞན་བཅོད་ནས་རང་གིས་རང་ལ་ངལ་བ་སྦྱབ་པ་འདི་
 འབྲེལ་མི་དགོས་སོ།།

། སྤྱི་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་དག་ག།

། བྱུང་བ་དཀར་སྐྱེལ་སྐྱེས་བཀའ་བ་བཞི་པ་བརྗོད་པ། །

ཡང་བྱུང་སྐྱེལ་ཞལ་ནས། སྤྱི་འདི་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གང་
 ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་
 བྱངས་པའི་སྤྱི་པ་མངོན་གྱུར་པ་རེ་ཞིག་སྤངས་ཀྱང་གང་ཟག་ངོ་
 བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟས་བྱངས་པའི་སྤྱི་པ་ཅི་
 ཉེ་མེད་ཅེས་སྐྱར་བ་མི་འཐད་དེ། སྐྱར་ན་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་
 དུས་མཉམ་པའི་བདག་འཛིན་དུ་མས་བྱངས་པའི་སྤྱི་པ་དུ་མ་ཡོད་
 པ་འགལ་ཞེས་སོགས་སྐྱེས་ཏེ་དག་གཟུལ་བ་གྱིས་ཀྱང་། བ་རོལ་
 བོས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་
 གྱིས་བྱངས་པའི་སྤྱི་པ་མངོན་གྱུར་པ་རེ་ཞིག་སྤངས་པ་ན་སྤྱི་
 པ་ཉིར་ལེན་གྱི་རྒྱུན་སྤྱི་པ་སྤངས་ཞེས་འདོད་པ་ལ། ད་དུང་དེ་ཙམ་
 གྱིས་སྤྱི་པ་ཉི་བར་ལེན་བྱེད་གྱི་རྒྱུན་སྤྱི་པ་མི་ལྟོག་སྟེ། ཁྱོད་
 གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་གྱི་སྤྱི་པ་འདི་མངོན་པ་ནས་

བཤད་པའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། ཤེར་མདོན་ས་བཤད་
 པའི་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་མ་རིག་
 པ་ནི་དེ་དག་གིས་མདོན་གྱར་ཅམ་ཡང་སྤངས་མ་རྒྱས་ལ། དེས་ན་
 འཛིག་ལྟ་དེ་དག་གིས་བྲངས་པའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞིག་ནི་ཅི་
 སྟེ་མེད་ཅེས་ཚིག་པ་སྤྲུལ་མའི་རྗེས་འབྲེལ་དུ་མཐར་གྱིས་ཚིག་པ་ནི་དོན་
 གྱི་མཁས་པའི་སློལ་ལོ།

དེས་ན་སྤྲེས་བྱ་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་དུས་མཉམ་པའི་བདག་
 འཛིན་དུ་མས་བྲངས་པའི་སྲིད་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་འགལ་བ་དང་།
 ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་སྲིད་པ་ལ་ཉོན་
 མོངས་ཅན་མིན་པ་ཡོད་པའི་ཞལ་བཞེས་མི་འདུག་ཅིང་། པ་རོལ་
 བོས་འདོད་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ལ་པ་རོལ་བོས་འཛིག་ལྟས་
 བྲངས་པའི་སྲིད་པ་ཡོད་པར་འདོད་ན་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་ཆེད་དུ་སྤྲུ་
 བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གྲུ་མོངས་ཞེས་པའི་ཆིག་གིས་སྲིད་པ་ཉོན་
 མོངས་ཅན་ཞིག་ནི་སྟོན་བྱས་ན་འོས་ཡིན་ཏེ་ཚིག་པ་སྤྲུལ་མའི་འགྲོས་

གྱིས་ཤེས་པ་དེའི་ཕྱིར་མཁས་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་དོན་འོལ་སྤྱི་
 ཅམ་ཡང་མ་གོ་བར་དོན་མེད་གྱི་ཅ་ཅོ་སྒྲིག་པ་འདི་དག་ནི་འཕེན་
 ཅད་མ་ཆོད་པར་མདའ་འཕེན་པ་བཞིན་དུ་མཁས་པས་མཐོང་ན་
 བཞད་གད་གྱི་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱོད་གྱི་འདོད་པ་པལ་ཆེར་
 ལོག་ཏྟིག་ཤིང་སྤྱད་ཏུ་འདུག་པས་རེ་རེ་ནས་དགག་པ་བགྱིད་དུ་མི་
 ལོངས་ཀྱང་སྐབས་སུ་གནས་པ་འགའ་ཞིག་ལུང་རིགས་བྱུང་
 དུས་དགག་པར་བྱ་ལ། ཞེས་རྫོད་པར་བྱེད་དོ། །

།མི་པམ་པས་བཀའ་བ་བཞི་པའི་ལན་བརྫོད་པ། །

དེ་ལ་ཁོ་བོས་ཀྱང་ལན་ཅུང་ཟད་ཅམ་བརྫོད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་
 འདུག་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཆོག་འདི་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་
 མིན་པའི་སྤེད་པ་ཡོད་པ་དམ་བཅའ། ཆོར་བ་སྐྱབ་བྱེད། ཀུན་
 རྫོངས་དཔེར་བྱས་པར་ཟད་ལ། དེར་སྤེད་པ་ལ་རྒྱ་བདག་འཛིན་
 གཉིས་པོས་བྲངས་པའི་བྱེད་པར་དང་ཆོར་བ་ལ་བདེན་འཛིན་ནམ་

རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བྱེད་པར་སྦྱར་དགོས་པ་འདི་
 གཞུང་ཚུམ་པ་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ན་དངོས་སུ་གསལ་བར་སྦྱར་
 རིགས་ཤིང་། ཆོག་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཚུམ་པར་མི་རིགས་ཏེ་ཞེ་འདོད་ལ་
 ཡོད་པ་ཁ་ནས་མ་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རིགས་པའི་གནད་སྟོར་
 བས་དོན་མེད་རྒྱུ་སྒྲོར་གྱི་དག་རང་གིས་རང་ལ་ངལ་བ་སྦྱེད་པ་དེ་
 འབྲ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་མང་འཕྲེ།
 སྦྱར་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་དོན་འོལ་སྦྱི་ཙམ་རྟོགས་
 བ་ཡང་། རིགས་པ་རྣེས་ཆོད་ཆེ་བ་བརྟག་བདེ་བ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་
 པས་ཡིད་དགའ་བ་སྦྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་གྱི་ནག་མོག་དབྱེ་བསལ་དཀའ་
 བ་ཅན་མིན་པར་ངེས་ཀྱས་སོ།།

དེ་ཡང་གོང་གི་ཚུད་པའི་འགྲོས་ན་འདིར་བྱེད་པར་སྦྱར་བྱུ་དེ་
 རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་གང་ཡང་མི་སྤྲང་སྟེ། གོང་གི་
 ཚུད་པ་དེ་དག་གི་རིགས་པའི་གནད་ཆོག་འདི་ལ་མར་གཏུགས་
 བས་ཤེས་དགོས་ཤིང་འདིས་ཀྱང་གོང་རྣམས་ཤེས་དགོས་ན་འདི་

རང་ལའང་བྱད་པར་དེ་ཕྱི་མས་དངོས་སུ་མེད་པར་མ་ཟད་བརྗོད་
 ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་བྱེད་གྱི་འཆད་ཚུལ་དེ་དང་འདྲིར་ཡང་མི་
 འགྲིགས་པར་མཐོང་ངོ། །རྩི་ལྟར་ན་སྲིད་འདི་ཞེས་པ་དེ་རེ་ཞིག་
 ཉེར་ལེན་སྲིད་པ་ནི་མེད་ཅེས་གོང་ན་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་ལན་དུ་
 བསྟན་པ་ཡིན་པས་ན། བྱེད་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ཡིན་ན་ཞི་བ་སྣེའི་རང་
 ལུགས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དེ། ས་
 རོལ་གྱིས་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་གང་ཟག་དེ་འབྲེལ་བྱུང་ལ་ཡང་སྲིད་
 ཉེར་ལེན་གྱི་སྲིད་པ་ཡོད་དེ་གང་ཟག་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་པར་
 འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྦྱེས་མ་སྤངས་པས་དེས་དྲངས་པའི་སྲིད་
 པ་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་གསུངས་རིགས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་གསུངས་
 པར་བྱིར་ཀློལ་བས་ཡང་སྲིད་ཉེར་ལེན་གྱི་སྲིད་པ་མེད་པར་ངེས་
 ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ་སྲིད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་
 མེད་པ་གཞིར་བཞག་མཛད་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་
 སོགས་ལན་གསུངས་པས་ཤེས་ལ།

དེ་ནི་ཕྱིར་མོལ་བའི་ངོར་ཀྱན་མོངས་ལ་དཔེར་བྱས་ནས་སྲིད་
 བ་ལའང་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་བསྐྱབས་སོ་སྟུང་ན་པ་རོལ་བའི་ངོར་
 སྲིད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པར་གྲུབ་ཏུ་ཆུག་
 གྲུང་དེས་རང་གི་ཞེ་འདོད་ལ་ཅི་ཡང་མི་པན་ལ། ཞེ་འདོད་ལ་ཡོད་
 རྒྱུ་ནི་བདག་འཛིན་གཉིས་པོས་བྲངས་པའི་སྲིད་པ་ཡོད་མེད་ཡིན་ན་
 དེ་ནི་གཞུང་ཆེན་གིས་མི་སྟོན་ཏེ། འཁོར་ཅའི་འཇིག་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་
 གྱིས་བྲངས་པའི་སྲིད་པ་ལ་མངོན་བཤམ་ཤེར་མདོ་སྤེལ་གསུམ་
 ལའང་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་མེད་ལ། དེ་འབྲེལ་བདག་འཛིན་གྱིས་
 བྲངས་པའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་སྲིད་འཕེན་རྒྱས་ཡོད་པར་
 བསྐྱབ་འདོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་བརྗོད་མི་རིགས་ཏེ་
 འཁོར་བའི་ཡང་སྲིད་འཕེན་རྒྱས་ཀྱི་སྲིད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་
 གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་མ་ཡིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་པ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་
 ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་བྲངས་པའི་ཉོན་

མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། གང་ཟག་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་
 པའི་འདྲིག་ལྟས་དངས་པའི་སྲིད་པ་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་འབྲུ་གཞོན་ནོ་
 ལྟམ་ན། ཅ་པའི་ཆོག་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་པ་དང་ཀུན་
 མོངས་བཞིན་དུ་ཞེས་སྟོས་པས་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་སྲིད་
 པ་ཡོད་པར་གོ་བྱས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་ལ་
 རི་ལྟར་གོ་སྟེ། ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་གོང་གི་ཉོན་མོངས་ཅན་
 མིན་ཡང་ཞེས་པ་ལ་འབྲེལ་ནས་དོན་སྟོན་དགོས་པ་ལ། དེ་ཡང་
 དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྲིད་པ་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་
 དམིགས་བསལ་ནས་དེའི་དཔེར་ཀུན་མོངས་བཞོད་དེ་དེ་ནས་ཅི་
 སྟེ་མེད་ཅེས་བརྗོད་ན་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཞིག་ཅི་སྟེ་མེད་
 ཅེས་ངེས་པར་གོ་བྱས་ཀྱི། དངོས་སྤྱོད་པ་ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་ཀྱི་དག་
 བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྲིད་པ་འདི་ཞེས་དབྱེད་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་
 ལ་ཡོད་རྒྱ་དང་མེད་རྒྱ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་སྲིད་པ་གཉིས་པོ་དང་སྤྱིར་ནས་
 འབྲེལ་ན། མེད་རྒྱ་ནི་བདག་འདྲིན་སྤྱོད་མས་དངས་པའི་སྲིད་པ་ཉོན་

མོངས་ཅན་མངོན་གྱུར་ལ་བཤད་དགོས་པ། དེ་ལྟ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་
 ཞེས་པ་ཅམ་བཞེད་པ་དོན་མེད་དེ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩལ་
 ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་བྲངས་པའི་སྲིད་པ་མིན་པ་
 དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་ཡིན་པའི་སྲིད་པ་གཞན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གྲེ་བྲག་བཞེད་པ་ལ་སྤྱི་བཞེད་པ་ནི་འབྲུལ་ཏེ་ལྷས་བྱིན་མེད་པར་
 བཞེད་འདོད་པས་མི་མེད་ཅེས་བཞེད་པ་བཞིན་ནོ།།

ཡང་དགག་སྒྲིབ་སྒྱུར་ཚུལ་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་
 མེད་ཀྱང་ཞེས་བཞེད་རིགས་པ་ལ་མིན་ཡང་ཞེས་བཞེད་པ་དོན་
 མེད་དོ། །ཡོད་པ་མིན་ཡང་ཞེས་འབྲུ་བསྒྲུབ་ཏེ་བཤད་དོ་སྒྲུལ་ན་
 ཅི་དགའ་ཅི་དགར་བསྒྲུབ་ཡང་འགྲིགས་དགའ་བའི་རང་བཟོའི་
 ངལ་བ་དང་དུ་སྒྲངས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཡང་མེད་རྒྱ་ནི་བདག་
 འཛིན་ཕྱི་མས་བྲངས་པའི་སྲིད་པ་ལ་བཤད་དགོས་ན་ཅི་སྟེ་མེད་
 ཅེས་ངེ་ཆེག་ཅམ་ཞིག་གི་རང་གི་རྒྱས་པས་དེ་སྟོན་མི་རྒྱས་ལ།
 གོང་གི་ཆེག་གི་འཁྲུགས་ལས་ཀྱང་མི་ངེས་ཏེ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་མེད་

བར་བཤད་རྒྱ་དེ་འདྲ་མེད་ཀྱང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཡོད་པར་བཤད་རྒྱའི་
 སྲིད་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་དེས་སུ་གོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པའི་
 སྤྱིར་ཉེ། སྲིད་པ་དང་པོ་མངོན་གྱུར་པའང་མེད་ལ་སྤྱི་མ་ཡང་མེད་
 པ་མི་འགལ་བའི་སྤྱིར། དེས་ན་ཅི་སྟེ་མེད་པ་ཅི་ལ་སྟེ་གས་ཆེ་ག་
 ཟེན་ལ་མི་གསལ་བའི་ཆེ་ག་འཇུགས་པོར་འགྱུར་ཞིང་། ཆོར་བ་
 ཅམ་གྱི་གཏན་ཆེ་གས་ཀྱང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རུས་པ་མེད་
 པར་སོང་བས་ན་ཁྱད་པར་དུ་མ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བཅའ་ནས་
 སྤྱར་དགོས་པའི་གཞུང་དུ་འགྱུར་རོ།

གཞན་ཡང་ཁྱོད་འདོད་པའི་དབང་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྲིད་པ་
 འདི་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཀུན་
 མོངས་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་ལའང་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་
 མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་འབྲུག་ཉེ་བཤད་
 བ་དེ་ཅམ་ཞེ་ག་གཞུང་གི་བསྟན་དོན་དུ་འགྱུར་གྱི། ཡང་ཆེ་ག་དེས་
 འཆད་རྩལ་གཞན་ལྟར་བྱས་ནས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་སྲིད་པ་གཉིས་པོ་

རི་ལྷར་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྲིད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་
 གཉིས་པ་རོལ་གྱི་ངོར་གྲུབ་ཀྱང་དེས་སྐབས་ཀྱི་རང་གི་ཞེ་འདོད་
 འཁོར་བའི་ཡང་སྲིད་འཕེན་པའི་སྲིད་པ་དེ་འགྲུབ་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་
 བན་པས་ངལ་བ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །སྦྱིར་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་
 གྱི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཆེ་བདག་དེ་ཐུང་པོ་ལ་
 བཏགས་པ་ཅམ་ལས་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ཡང་རྟོགས་ཀྱས་པར་
 མཁས་པ་གཞན་གྱིས་བཞེད་དོ། །གོང་བཤད་དེ་འབྲེལ་དཔྱད་པ་ཞིབ་
 དུ་སྒྲོས་ན་ཆེས་མང་ཡང་ཕྱོགས་མཆོན་ཅམ་ལས་མ་སྦྱས་སོ། །

གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་
 ལྷན་སྦྲེས་ཀྱང་ཡོད་པར་བྱེད་གྱི་གཞུང་ལས་གསུངས་ལ། གཞན་
 པལ་མོ་ཆེས་གང་ཟག་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་
 ལྷ་ནི་ལྷན་སྦྲེས་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་ཀྱན་བཏགས་སུ་བཤད་པ་
 གང་ལྟར་ཡང་སྦྲེས་བྱ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་གསོག་པའི་སྲིད་པ་
 ཐམས་ཅད་དམིགས་རྣམ་མི་འབྲས་བུ་མེད་པར་བདག་འཛིན་ལྷན་

སྐྱེས་གཅིག་ལྷན་དངས་ནས་ང་བདེ་བར་བྱའོ་སྐྱེས་པ་ཅམ་གྱིས་
 འཇུག་སྟེ། ཏྲག་པ་དང་རང་རྒྱ་སྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་སྦྱར་ནས་
 དེ་འབྲེལ་བདག་བདེ་བར་བྱའོ་སོགས་སྐྱེས་ནས་མི་འཇུག་པ་ནི།

གང་དག་དུད་འགྲོར་བསྐྱལ་མང་བསྐྱལ་གྱུར་པ། །དེས་ཀྱང་
 མ་སྐྱེས་ཏྲག་འདི་མ་མཐོང་ལ། །རར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་
 མཐོང་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་འབྲེལ། །འདིར་གནད་མི་
 འགལ་བར་ཆོག་གི་འགྲེལ་པ་ཅམ་ལུགས་སོ་སོས་རི་ལྟར་མཛད་
 ཀྱང་ཅུང་ཟད་རེ་ལ་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་བཏྲག་པ་དང་དེ་ལ་ལན་གྱི་
 བྱེད་པར་མ་བྱས་ཀྱང་གཞོད་པ་མེད་མོད། ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་
 གྲོལ་ན་ཞེས་པ་ནས། ཆོར་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་ཅེས་པའི་བར་
 འདིས་མདོ་སྟེ་བརྒྱ་དཀར་པོ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་
 ཐེག་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུ་གྱིས་རིགས་པའི་
 ལམ་ནས་བསྐྱབས་ཤིང་། རི་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཁོ་ནའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གང་སྤྱིར་འདི་ན་

དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་གཞུང་འདིར་ཡང་
སྐབས་འདིས་དེ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ།

དཔལ་ཐེང་སེང་གི་སྤྱི་མཛོད་ལས།

བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལྟ་ལགས་པས་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཀྱི་ལྷག་མ་དང་བཅས་
པ་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་གི་སྤྱི་བ་མཁའ་པའང་མ་
མཆིས་སོ་ཞེས་དང་།

བཅོམ་ལྷན་འདས་འཆི་འཕོ་ནི་འདི་གཉིས་ལགས་ཏེ། གཉིས་
གང་ཞེ་ན་རྒྱུན་ཆད་པའི་འཆི་འཕོ་དང་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་པ་བསམ་
ཀྱིས་མི་བྱུང་བའི་འཆི་འཕོ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལ་
རྒྱུན་ཆད་པའི་འཆི་འཕོ་ནི་ཉིང་མཆོམས་སྤྱོད་བ་དང་བཅས་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡོངས་སུ་
བསྡོམས་པ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་བའི་འཆི་འཕོ་ནི་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་

དབང་ཐོབ་པ་དང་ཡིད་ཀྱི་ལུས་རྣམས་ལགས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྲིང་
པོ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་ལགས་པས་སོ། །ཞེས་དང་།

དེ་ལ་འཆི་འཕོ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདག་གི་སྤྱི་བ་ཟད་
དོ་སྙམ་དུ་དབྱ་བཅོམ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་
ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི་རྣམ་
པ་གཉིས་ཏེ་གནས་ཀྱི་སའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་ཀུན་ནས་ལྡང་
བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སོ། །གནས་ཀྱི་ས་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་ལྟ་
བ་གཅིག་ལ་གནས་པའི་ས་སོགས་བཞི་གསུངས། ཡང་འདི་བཞིའི་
ནང་ན་མ་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་ས་ནི་སྟོབས་ཆེ་སྟེ། དེ་ཉན་རང་གི་
ཤེས་པས་མི་བརྗེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་རིག་པའི་
གནས་ཀྱི་ས་ནི་སྟོབས་ཆེ་བ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔེར་
ན་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་
བའི་སྤྲིང་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་

རིག་པའི་གནས་ཀྱི་སའི་རྒྱུན་གྱིས་ཟག་པ་མ་མཆིས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་
 ལས་བྱུང་བའི་དགྲ་བཙེམ་པ་རྣམས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་
 གསུམ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་།

བཙེམ་ལྡན་འདས་བཟང་ངན་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་
 དག་ནི་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་མ་ལགས་ཀྱི། བཙེམ་ལྡན་
 འདས་ཡེ་ཤེས་མཉམ་པ་དག་གིས་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་
 ལགས་སོ་ཞེས་སོགས་དང་།

གཞན་ཡང་གྲོལ་བ་དང་ཡེ་ཤེས་མཉམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྤྱང་འདས་
 ཡིན་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་ཉན་རང་ལ་མེད་པས་
 མཐར་ཐུག་གི་རྣམ་གྲོལ་མིན་པ་དང་། ལྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་
 སོགས་ལ་སྤྱི་བ་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གསྐྱའི་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་
 དག་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་སྤངས་ན་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་སེང་གའི་སྤྱ་སྤྱོག་པར་གསུངས་ཤིང་མཐར་

ཐུག་ཐེག་གཅིག་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་གྲོལ་བ་རིགས་གཅིག་ལས་མེད་པ་
 དང་། འཕགས་པའི་བདེན་དོན་ཟབ་མོ་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ཉོགས་
 པ་ལས་མཐར་ཐུག་གི་གྲོལ་བ་འབྱུང་ཡང་དེ་ཉན་རང་གི་སྦྱོད་ཡུལ་
 མིན་ཞིང་། ཐུག་བསྐྱལ་འགོག་པའི་བདེན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་
 དེ་ལྟ་བུ་ཉན་རང་གི་ཤེས་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་མིན་པ་དཔུས་ལོང་གིས་ཉི་
 མ་བཟླ་མི་རུས་པའི་དཔེས་གསུངས་སོ།།

ཚུལ་དེ་དང་མཚུངས་པར་འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ་དུ་མཐར་ཐུག་
 ཐེག་གཅིག་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་སུ་མདོ་བྲངས་ཏེ། འོད་སྤང་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཉོགས་ན་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ་
 དེ་ཡང་གཅིག་ཡིན་གྱི་གཉིས་དང་གསུམ་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་།

རྒྱད་ལྔ་མ་ལས།

སངས་རྒྱས་མུ་ངན་འདས་པ་ནི། །དམ་པའི་དོན་དུ་གཉིས་མེད་
 ཉིད། །ཅེས་དང་། དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར། །མུ་ངན་འདས་
 པ་མི་ཐོབ་སྟེ། །འོད་དང་འོད་ཟེར་སྤངས་ནས་ནི། །ཉི་མ་བཟླ་བར་མི་

རྒྱས་བཞིན། །ཞེས་སོགས་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 དགོངས་པ་བྲི་མ་མེད་པ་སྟར་མཐའ་ཀྱུན་གྱིས་སྟོང་པའི་རྣམ་གངས་
 མེན་པའི་དོན་དམ་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པས་འཆང་བྱ་ཞིང་། དེ་
 མ་རྟོགས་ན་མཐར་ཐུག་གི་མུང་འདས་མི་ཐོབ་པའི་ཚུལ་བྱ་ཆེར་
 གསུངས་པ་བཞིན་དུ་གཞུང་འདིར་ཡང་བསྟན་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་དོན་གནད་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་པས་སྟོགས་མའི་དུས་འདིར་
 ཡང་རང་རྒྱས་གང་ཡོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ལ་སངས་པའི་
 སེམས་སུ་བྱས་ནས་དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་
 བས་ཐུགས་མི་གཞོད་པར་ཁུལོ།

༡༩ བདག་འཛིན་གཉིས་སྟེ་བླ་མ་གང་ཡིན་བསྟན་པ།

།བླ་མ་དཀར་སྟོན་སྟོན་བཟུལ་བ་ལྟ་བུ་བརྗོད་པ། །

ཡང་སྟོན་པའི་སྟེ་ལགས་ཀྱི་ཞལ་ནས། དེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་
 ཀྱི་བདག་འཛིན་ནི་མོངས་པ་སྟེ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ནི་
 དེའི་བླ་མ་སྟེ། ཤེང་དང་པ་ལ་ཤ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དང་། ཉན་རང་དག་

བཅོམ་པས་ཕྱང་སོགས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་སྟོང་གི་སྟོང་ཉིད་མ་
 ཉོགས་ཞེས་དང་། དེས་ཉོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཆེ་བ་ཡིན་
 ཞེས་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྟོང་ཚུལ་ཡང་ཐེག་
 ཆེན་མཐོང་ལམ་དུ་སྤྱིབ་གཉིས་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་སྟོང་ལ། དེ་ནས་
 རིམ་བཞིན་སྤྱིབ་གཉིས་མཉམ་པར་སྤངས་ནས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་
 ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་པན་ཆད་དུ་ཤེས་སྤྱིབ་འབའ་ཞིག་སྟོང་བར་
 འདོད་ནས་བོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་དང་མི་བསྐྱེ་ཞེས་སྒྲུས་ཀྱང་སྟོང་པོ་ཡོད་
 པར་མ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྟོང་བའི་གང་
 ཟག་ཡིན་ན་ཤེས་སྤྱིབ་སྟོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཉན་རང་དག་བཅོམ་རྣམས་སངས་རྒྱས་
 ཉིད་དུ་ཐལ། དེ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ལུགས་འདིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་བདེན་འཛིན་གང་ཞིག་ཉོན་
 སྤྱིབ་ཏུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།།

༡། བོད་སྐད་རབས་པའི་ལུགས་བསྟན་པ།

།མི་པམ་པས་བཀལ་བ་ལྟ་པའི་ལན་བརྟེན་པ།།

འདི་ལ་ལན་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། གོང་གི་ཐལ་བ་དེ་ལ་བོད་སྐད་
རབས་པའི་ལུགས་འཛིན་བདག་གིས་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་
ཐེབས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་པ་
ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་
པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་པ་རྣམས་སངས་རྒྱུས་
ཉིད་དུ་ཐལ། དེ་དག་གིས་ཉན་མོངས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
སྤངས་པའི་བྱིར་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལུགས་འདིར་ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་ཉན་སློབ་དུ་བཞེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་འཕེན་པ་འདི་ནི་
འཕེན་ཅུད་མ་ཆོད་པའི་མདའ་འཕེན་པ་དང་དངོས་སུ་འདྲ་བར་བཤད་
དེ། བོད་སྐད་རབས་པའི་ལུགས་ཀྱི་དབྱ་མ་ཐལ་འགྱུར་སྟེ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཉན་སློབ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཞལ་བཞེས་ཡོད་ན་དེ་འདྲའི་ཐལ་བ་འཕེན་རིགས་

ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཐལ་འབྱུར་སྤྲ་བ་སྤྲ་རབས་པའི་ལྷགས་ལ་བདག་
འཛིན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ནམ་བདེན་འཛིན་
ཡིན་ཆད་སྤྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ལྷས་བྱེ་བའི་ཉོན་སྤྲིབ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
གཏན་ནས་མི་འདོད་པའི་བྱིར་རོ།

དེ་ལ་སུན་འབྲེན་སྤྲ་བ་པོ་ན་རེ། དེ་ཅིས་ཀྱང་འདོད་དགོས་ཏེ་
རིགས་པ་དང་ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ་ཟེར་ན། རིགས་པས་མ་
གྲུབ་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འབྱུར་ལ། འདིར་པ་རོལ་གྱིས་སྤྲིབ་
བྱེད་ཏུ་འདོད་པའི་ལུང་གི་ཕྱོགས་ལ་བརྟག་པ་ཅུང་ཟད་བྱས་ན།

༤༽ སྤོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་དགོངས་པ་བསྟན་པ།

སྤོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས། སེམས་ཅན་སྤྱད་
བསྐྱལ་གྱིས་ཉོན་པ་གཟིགས་ནས་དེ་གྲོལ་བའི་བྱིར་དངོས་པོ་ཡང་
དག་པར་སྟོན་པའི་སྤྲད་ཏུ་རྩ་ཤེས་བརྩམས་སོ་ཞེས་དང་། དངོས་
པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་རྟོག་པས་ཆགས་སྤང་སྤྱེ་བ་དང་རྟོན་འབྱུང་ཤེས་
པས་གཏི་ཐུག་གི་ཐུན་པ་བསལ་ཞིང་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་

ཆགས་སྤང་མི་སྦྲེ་བར་གསུངས་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས།

སྲིད་པའི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྦྱོང་ཡུལ་
ལོ། །ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་
འགྱུར། །ཞེས་དང་། བརྒྱ་འགྲེལ་ལས།

རྣམ་ཤེས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ལྷག་པར་སྦྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་
ཆགས་པ་དང་སྤྲོན་ཞིང་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་
འགགས་པས་འཁོར་བ་ལྷོག་ཅེས་དང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས།

མ་རིག་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ་སྦྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་ཅིང་
རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྦྲིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ཀུན་རྫོབ་བོ་ཞེས་
དང་། དེ་ལྟར་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྣམ་
པར་གཞག་གོ་ཞེས་དང་།

༡༠༥ རིག་པ་དྲུག་ཅུ་པ་འོངས་པ་བསྟན་པ།

རིག་པ་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས།

དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ནི། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུབ་འབྱུང་
བ་ཡི། །ལྟ་བ་མི་བཟད་མ་རུངས་འབྱུང་། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོད་
པར་འབྱུང་། །དེ་ནི་ལྟ་བ་ཀྱན་གྱི་རྒྱ། །དེ་མེད་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་
སྟེ། །དེ་སྤྱིར་དེ་ནི་ཡོངས་ཤེས་ན། །ལྟ་དང་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སུ་
འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ལ་
བདེན་པར་ཞེན་པ་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉོན་
མོངས་ཅན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལས་ཆགས་སྒྲུབ་སོགས་སྐྱེ་བ་
དང་། ཉེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་པས་དེ་སྤྱིར་བར་གསུངས་པས་ན་
བདེན་འཛིན་ཉོན་སྐྱབ་ཏུ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

སྤྱིར་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཚོངས་པ་ལས་འཁོར་བ་
འབྱུང་བ་དང་། ཚོངས་པ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མ་
རིག་པ་ལས་ཆགས་པ་སོགས་འབྱུང་བ་དང་། ཉེན་འབྱུང་དང་དེ་ཁོ་

ན་ཉིད་ཤེས་པས་དེ་ལྟོག་པ་ཅམ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་སྤྱིའི་ཕྱགས་ལ་
 གྲུབ་པས་སྤྱིར་དེ་ཅམ་ཞིག་སྟོན་པའི་ཕྱང་དེས་བདེན་འཛིན་དེ་ཉོན་
 ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ལྷས་བྱེ་བའི་ཉོན་སྤྱིབ་ཁོ་ན་སྟོན་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ།
 སྟོན་དཔོན་གྱི་ཞལ་ནས།

སྤྱིར་བཏང་བ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ། །བསྟན་བཅོས་ཀྱན་ལ་
 རབ་ཏུ་གཅེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་པོའི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་
 བ་ལས་ཆགས་སོགས་སྤྱེས་ནས་ངེ་ལྟར་འཁོར་བར་འཇུག་སྟམ་ན།
 ཉོན་མོངས་སྟོན་རྣམས་མ་ཕྱས་འཛིག་ཆོགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་
 བར་སྟོ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ནས། །ཞེས་སོགས་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྤྱེས་
 འཁོར་ཅ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཅ་བར་གཞུང་འདི་རྣམས་སྲུ་ཡང་ཡང་
 བྱུང་བས་ཤེས་སོ། །མ་རིག་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཕྱགས་སྤྱེ་
 བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་བསྤྱིབས་ནས་སྤྱེ་སོགས་ལྟར་སྤང་བ་ཀྱན་
 རྫོབ་དང་། དེ་སྤྱིའི་ངོར་བདེན་ན་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སྲུ་
 བསྐྱས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་མོངས་པ་དེའི་

དབང་གིས་བདེན་པར་སྤང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤང་ཡང་བདེན་
པར་མི་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་དུ་སྤང་གི་བདེན་པར་
མི་སྤང་སྟེ། **བཙུང་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལོ།** །ཞེས་
གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་སོ།།

༡༡༽ སྤང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་པ།

ཡང་སྤང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྤྱེས་
དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྤྱོད་པས་
མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །ཞེས་
གསུངས་པས་བདེན་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་
ནམ་སྟམ་ན། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་
རིག་པ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། **རི་ལྟར་རྩ་བ་**
ཤེས་རབ་ལས། མ་རིག་སྤྱི་བ་པས་ཡང་སྤྱི་བ་ཕྱིར། །འདུ་བྱེད་རྣམ་པ་
གསུམ་པོ་དག །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ། དེ་ཡང་མ་རིག་
པའི་བྱེ་བྲག་གམ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་ངའམ་

བདག་ཏུ་མོངས་པ་ལས་འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲུབ་པ་ཡིན་པར་
 བློ། ཅེ་ཞེ་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས།

ནང་དང་ཕྱིར་རོལ་ཉིད་དག་ལ། །བདག་དང་བདག་གི་སྦྲུམ་
 ཟད་ན། །ཉི་བར་ལེན་པ་འགག་འགྲུར་ཞིང་། །དེ་ཟད་པས་ན་སྦྱེ་བ་
 ཟད། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
 བོ། །ཡང་ངར་འཛིན་ལྷན་སྦྱེས་ཟད་ནས་འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལྷོག་
 བ་ཡང་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ནས་བསམ་ཀྱིས་མི་བྲུབ་པར་
 འཆི་འཕོ་བའི་ཁྱེའི་རབ་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མ་
 ཐོབ་བར་དུ་མི་ལྷོག་པར་ལུང་རྣམས་ལས་གསུངས་པས་མ་རིག་པ་
 ལས་ཡན་ལག་ལྷག་མ་འབྱུང་ཞིང་སྤྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་མ་
 རིག་པས་བསྦྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་སྦྱོང་བ་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ཞེས་རབ་ཡིན་པར་ཡང་ལུང་སྔ་མའི་འཕྲོས་ལས། ལས་དང་ཉོན་
 མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །དེ་དག་སྦྱོས་ལས་སྦྱོས་པ་ནི། །སྦྱོང་བ་ཉིད་
 ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

༡༩༽ དབུ་མ་བཞི་རྒྱ་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་པ།

ཡང་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།

ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་ཐུག་ཀུན་ལ་གནས་པ་
སྟེ། །ཞེས་སོགས་གཏི་ཐུག་བཅོམ་ན་ཉོན་མོངས་ཀུན་ཚམས་པར་
གསུངས་པ་དང་། མ་རིག་པ་དེ་ལྗོགས་པ་ལ་རྟེན་འབྱུང་མཐོང་དགོས་
པར་གསུངས་པ་དང་། རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡང་རང་བཞིན་སྟོང་པར་
གསུངས་པ་དང་། ཡང་རིགས་པ་རྒྱག་ཅུ་པ་ལས།

གང་ཡང་རུང་བའི་གནས་རྟེན་ནས། །ཉོན་མོངས་སྐྱུལ་གདུག་
གཡོ་ཅན་གྱིས། །ཟིན་པར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་སེམས། །གནས་མེད་
དེ་དག་ཟིན་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་རྣམས་ལས་དངོས་པོ་
ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཉོན་མོངས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན།
བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ནི་བདེན་ཏེ།
ཚོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉོན་མོངས་ཞེས་པའི་མིང་འབྲུག་པ་དགག་
ཏུ་མེད་ཅིང་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀུན་ནས་ཀྱང་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིང་

མི་ཤེས་པའི་མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཡང་
 བས་ཡང་དུ་འབྱུང་མོད། དེ་ཙམ་གྱིས་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་གཉིས་
 སུ་བྱེ་བའི་ཉོན་སྤྱིབ་ཏུ་བཞེད་པ་ཡིན་ན་གོང་དུ་བྲངས་པ་དཔལ་བྲེང་
 གི་མདོ་ལ་སོགས་པ་མང་ཞིག་ལས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་
 ལའང་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་དང་། སྤྱིར་སྤྱོད་པ་དང་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་
 འབྱུག་པས་དེ་ལྟར་སྤྱིར་བ་ཆོད་མེད་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ཉོན་སྤྱིབ་འབའ་
 ཞིག་ཡིན་དགོས་པས་ཤེས་སྤྱིབ་གཏན་མེད་དུ་འབྱུང་རྟོ།

དེས་ན་ཐལ་འབྱུང་པའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་
 སུ་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྤྱིབ་ཡིན་གྱི་ཤེས་སྤྱིབ་མིན་ཞེས་གསལ་པོར་
 བསྟན་པའི་ཁུངས་མེད་བཞིན་ཆོག་གི་འཐེན་སྤྱོགས་ཙམ་གྱིས་ནི་
 གང་ཡང་མི་འབྱུབ་སྟེ། འབྱུབ་ན་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལའང་དེ་ལྟར་
 བཞེད་པའི་ལུང་ཡོད་ཅེས་སྒྲུས་ན་ཆོག་པར་མངོན་ཏེ།

༡༣༥ དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་པ།

དབུ་མ་རྒྱན་ལས།

ཆོས་ལ་བདག་མེད་མཁས་པ་ནི། །རང་བཞིན་མེད་པ་གོམས་
བྱས་པས། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །ཉོན་མོངས་བསྐྱེམས་
པ་མེད་པར་སྤོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་འདི་འདྲའི་ལུང་
རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་རྣམས་སུའང་བྱུང་བས་ཤེས་སོ། །དེས་
ན་འདིར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོན་ནས་དེ་འདྲའི་ལུང་ཆེས་
མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་པ་རོལ་གྱི་ཞེ་འདོད་མི་འབྱུང་བའི་
ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་སོགས་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱིབ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆད་མེད་
ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། སྤྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བྱེད་པ་ལ་སྐྱིབ་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་
ལུང་དེས་ཉོན་མོངས་ཡིན་ཆད་ཤེས་སྐྱིབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པས་ན་
མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

དེའི་སྤྱིར་ན་སྤྱིབ་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
 མཁུན་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་གཙོ་བོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཆ་
 རས་བཞག་པ་སྟེ། འཛིག་ལྟ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་
 ཉོན་སྤྱིབ་དང་། འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་
 པ་རྣམས་ལ་ཤེས་སྤྱིབ་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱིར་ཆགས་སོགས་
 ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
 ལ་གོགས་མི་བྱེད་པ་མིན་ལ། འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པས་ཀྱང་རར་
 འཛིན་ཡོད་ཀྱི་རིང་ལ་འཁོར་བའི་སྤྱིབ་ལ་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་
 རྣམས་ལ་ཐན་མི་འདོགས་པ་མིན་ན་ཡང་གཙོ་ཆེ་བའི་སློན་ནས་དེ་
 ལྟར་སྤྱིབ་པ་གཉིས་སུ་བཞག་སྟེ། འཁོར་བའི་ཅ་བ་འཛིག་ལྟ་ལྟན་
 སྤྱིས་ལྟོག་ན་དེ་ལས་བྱུང་བ་འཁོར་བ་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
 ཐམས་ཅད་ལྟོག་ངེས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་ན་ཡང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཐམས་
 ཅད་མཁུན་པར་འབྱུང་བའི་སྤྱིབ་པ་སྤོང་མི་རུས་ལ་ངར་འཛིན་ལྟན་
 སྤྱིས་སྤངས་པ་ན་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཉོན་

མོངས་པ་མི་སྐྱེ་སྐྱེ་རྒྱུ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་གོང་གི་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལ་ལན་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན།
 བདག་འདྲིན་གཉིས་ཀ་ས་པོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་ན་ཤེས་སྤྱིབ་སྤངས་པས་མ་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་མཛོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་ཤེས་སྤྱིབ་སྤང་གཉེན་གྱི་ཚུལ་དུ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་
 ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་ཤེས་
 སྤྱིབ་མཐའ་དག་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་
 གཅིག་སོགས་ཀྱི་ཡུན་དུ་འགྲོགས་པ་སྤིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་
 རྟེ་མ་དག་ས་བདུན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གཉིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ་སྤྱིར་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་མཁྱེན་
 པ་དང་ཤེས་སྤྱིབ་འགལ་བ་མེད་ན་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པས་ཟིན་ཀྱང་
 འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་ལ་སྤྱིབ་གཉིས་སྤངས་
 པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་ཕྱིར་ཆོས་བདག་མེད་པ་བསྟན་ཏོ་

ཞེས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ།།

ལུང་གི་དོན་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་མཐའ་
ཡས་པས་ཟེན་པ་དེས་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་འཛོམས་པའི་
དོན་དུ་དགོངས་སོ་སྟུང་ན་དེ་མིན་པ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ།
ཚོགས་མཐའ་ཡས་པས་ཟེན་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དེས་ཤེས་
སྒྲིབ་ཅིའི་སྤྱིར་མི་སྦྱང་སྟུང་ན། ས་བདུན་པ་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་
ཐུགས་རྒྱུད་ན་ཡོད་པའི་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་
དེ་གངས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་དམ་པས་ཟེན་ཀྱང་དེས་ཤེས་སྒྲིབ་
ལ་རྩང་ཟད་ཀྱང་མི་གཞོད་པ་དེ་བཞིན་དེ་རྩང་གངས་མེད་གཅིག་གི་
ཚོགས་བསགས་པས་ཟེན་ཀྱང་མི་གཞོད་པ་སྤིད་པར་འགྱུར་རོ།།

དེ་མི་སྤིད་དེ་བདེན་འཛིན་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་དེའི་བག་ཆགས་ནི་
ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པས་གང་བདེན་འཛིན་དང་འགལ་བ་བདག་མེད་
གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་བདེན་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་
སྤང་རུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་ཡང་གོམས་པས་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་

ཆགས་གང་ཞིག་ཤེས་སྐྱིབ་ཏུ་གྱུར་པ་ནམས་ཀྱང་ཅ་བ་ནས་ཅིའི་
ཕྱིར་མི་སྤོང་སྟམ་ན།

དེ་ལྟ་ན་ཉན་ཐོས་རྟོགས་པ་སྐྱུར་བས་ཆེ་གསུམ་གྱིས་ཉོན་སྐྱིབ་
བདེན་འཛིན་ས་ཐོན་དང་བཅས་པ་སྤོང་བྱས་པ་དེ་བཞིན་ཆོགས་
མཐའ་ཡས་པས་མ་ཟེན་ཀྱང་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དེ་གོམས་པ་ཁོ་
ནས་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་མིང་ཅན་དེ་དུས་སྤུང་
དུས་སྐྱུར་དུ་སྤོང་བའི་གང་ཟག་གཅིག་ཀྱང་སྤིད་པ་ལ་དངོས་སྟོབས་
ཀྱི་རིགས་པའི་གཞོན་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་
བ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཐལ་བ་དེ་སྤྲུང་འཁོར་ཉོན་ཆེ་བས་བག་
ཡོད་པར་མཛོད་ཅིག་གྱ།

དེས་ན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ལ་
ཤེས་སྐྱིབ་ཏུ་མིང་བཏགས་པར་མཛོད་པ་ནི། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་
དུ་ཤེས་སྐྱིབ་འབའ་ཞིག་སྤོང་བ་མིན་པས་བྱེད་པ་གཙོ་ཆེ་ཆུང་གི་
དབང་གིས་བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་སྐྱིབ་དང་དེའི་བག་ཆགས་ལ་ཤེས་

སྤྱིབ་ཅེས་མིང་འདོགས་ལྷགས་ཅམ་ལས་དོན་སྤྱར་བས་བའི་བཞེད་
 བ་དང་བྱད་མེད་པར་རང་གིས་སེམས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མིན་
 བ་ཤེས་སྤྱིབ་དང་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་ཆད་མས་རྟོགས་པ་མེད་
 དེ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཅམ་ནི་དེ་དང་མི་འགལ་ན་དེ་ལས་
 གཞན་བའི་གཉེན་པོ་མི་རྟོག་པས་ཤེས་སྤྱིབ་སྤངས་བའི་གང་ཟག་
 གྲང་དཀའ་བར་འགྱུར་རོ།

གཞན་ཡང་བག་ཆགས་གང་གིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
 སུ་གཙོད་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ན་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་ཅིའི་ཕྱིར་
 གོགས་མི་བྱེད། མངོན་དུ་གྱུར་གྲང་གོགས་མི་བྱེད་ན་བག་ཆགས་
 གྱིས་དེ་བས་གྲང་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མ་དག་ས་བདུན་དུ་
 ཤེས་སྤྱིབ་སྤངས་པ་མེད་པའི་ལྷགས་བཞག་དཀའ་བར་མཐོང་ནས་
 སྤྱར་བས་བའི་ལྷགས་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་ཨ་པའི་ཁ་པོར་ལ་
 གཙང་ཞེན་ལྟར་ཞེན་ལྟས་འཇུས་པ་ཅམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

༡༩༽ ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ཡོད་མེད་སྟོང་།

ད་ནི་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལ་
བསམ་པར་བྱ་བ་སྒྲུབས་སུ་བབ་ཅིང་། དེ་ཡང་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་
ཐུགས་མངའ་སྤུལ་པའི་སྒྲུའི་ཞལ་ནས། ཡང་ཉན་རང་དག་བཅོམ་
པས་ཕྱང་སོགས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་སྟོང་གི་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་
ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ལས་མ་ཐར་བར་ཐལ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་
ཕྱང་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་མ་
སྤངས་པའི་ཕྱིར། **ཁྱབ་སྟེ་འཇུག་པ་ལས།**

ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། །གཟུགས་
སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །གཟུགས་ལ་དམིགས་
ནས་འཇུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས། །སྒྲེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་
རྟོགས་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། དང་པོ་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་
ཅིང་། །བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་པ། །ཐོ་ཆུན་
འཕྱན་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི། །འགྲོ་ལ་ཞེས་བདག་དང་བདག་

གི་བའི་མིག་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་པ་དེ་
 སྲིད་དུ་འཁོར་བར་འཁོར་བ་མི་འཆད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། **རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་།**

གང་དག་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 དམིགས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་བར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་
 བློ་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་སོགས་ལུང་རིགས་ཀྱི་
 གཞོད་པ་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ། །ཡང་དེ་ལ་བྲོད་
 གྱིས་འཇུག་འགྲེལ་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་པའང་དགོངས་པ་མ་ལོན་
 པ་ཉིད་དེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས་སྔ་མ་དང་མཐུན་པར་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་
 ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ་བདག་
 ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་སྐད་དུ་ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་བྲེང་བ་ལས།

རི་སྲིད་ཕུང་པོར་ཞེས་སོགས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་བཅས་ཏེ་

གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉན་རང་འཕགས་པས་སྟོང་
 ཉིད་ཉི་ཆེ་བ་ལས་མ་རྟོགས་པ་སོགས་འཁྲུགས་བཤད་ཀྱི་བ་མོས་
 ལྷགས་བཟང་གི་བརྗོད་གཞིམ་པར་མི་བྱའོ།

དེ་ནས་སྤང་བྱ་སྟོང་ཚུལ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཉན་མོངས་པ་ས་བོན་
 དང་བཅས་པ་མ་སྤངས་བར་དུ་ཉན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཤེས་
 སྐྱིབ་ཀྱི་ཆ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྟོང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རས་ཀྱི་
 ཉིང་དུ་ལྷུང་བའི་སྒྱུ་དེ་མ་ཟད་བར་དུ་སྒྱུ་གྱིས་གོས་པའི་བྲི་མ་སྤྲ་
 མོ་སེལ་མི་ཐུབ་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། **འདུག་འགྲེལ་ལས།**

ཏིལ་མར་དང་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་བསལ་དུ་ཟེན་ཀྱང་བྱམ་
 པ་དང་སྒྲུལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་དག་དང་འཕྲད་པའི་ཡོན་
 ཏན་སྤྲ་མོ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཉན་མོངས་པ་སྤངས་
 ཀྱང་བག་ཆགས་ཡོད་པས་ཞེས་སོགས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལྷུང་དུ་མ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་ལ་ཤིང་རྩ་ཆེན་
 སོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་ན་བོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཡིན་ཡང་

དང་དུ་སྒྲུང་བར་རིགས་སོ།།

འོ་ན་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ནས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་
 གྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་
 རྣམས་ཇི་ལྟར་བྲངས་ཤེ་ན། ཡོད་དེ་དེས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པ་མེད་ཅེས་པ་ནི་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
 མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་རིགས་པའི་རྣམ་
 གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་ལུང་རིགས་ཆད་ལྡན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མགྱིན་པ་
 གཟེངས་བསྟོད་དེ་སྤྲོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

འདི་ལ་ལན་གྱི་རིམ་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཉན་རང་ལ་སྟོང་
 ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་རིགས་པ་ནི་འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ་
 གྱི། རིང་དུ་སོང་བར་སྒྲོས་ཀྱང་ལྟག་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་ཐད་
 རྣམ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ་དེ་དག་གི་གནད་འདིར་མདོར་བསྡུས་སུ་
 བརྗོད་པར་བྱས་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་འཁོར་བར་སྐྱེ་

བའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ལ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་
 ང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ན་ངར་འཛིན་སྤང་མི་རུས་ཀྱང་།
 དེ་ནི་མ་དབྱེད་པར་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་རང་
 གོ་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། རི་ལྗར་ན་བདག་དེ་དུ་མ་དང་
 མི་རྟག་པའི་སྤང་པོ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཤེས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་རུས་ལ། དེ་དང་
 སྤང་སོགས་ཀྱི་སྟོང་བ་ཉིད་དམ། ཆོས་བདག་མེད་བསྟན་པ་ལ་སྟོང་
 གཞིའི་བྱེད་པར་ཅམ་ལས་སྟོང་ཚུལ་ལ་བྱེད་མེད་པ་དང་།

བདག་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་
 རྟོགས་པ་དེ་ཡང་སྤང་པོ་རགས་པའི་རང་བཞིན་བཏགས་ཡོད་ཅམ་
 ལས་རྗེས་སུ་མེད་པར་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་
 རིགས་པས་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་པས་ཆོས་བདག་མེད་པའམ་སྟོང་བ་
 ཉིད་ལ་མི་འཐད་པར་སེམས་པ་བསྐྱོག་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་
 བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོས་དེ་ལ་རང་གོ་ངོ་བོ་

ཉིད་མེད་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལས་གཞན་དུ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། དེ་ཉན་ཐོས་
 པས་གཏན་ནས་ཁས་མི་ལེན་པ་ཞིག་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 གྲང་རྟོགས་ཐབས་མེད་དེ། སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་
 བདག་དེ་ངོ་ཐོས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་འདྲིག་ལྟ་ལྟན་སྦྱེས་མ་ཁེགས་
 བར་དུ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་སོགས་མེད་པར་ཞེས་
 གྲང་དེ་ཙམ་གྱི་ཐར་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྤྲོ་རོལ་པའི་ཆགས་བྲལ་དང་
 འབྲ་བར་འགྱུར་ཞེས་རིགས་པས་སྦྱབ་པར་མཛད་ལ།

ཅ་བར་ཡང་།

རྟག་བདག་སྤོང་ན་དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །སྤོང་གི་སེམས་སམ་
 སྤང་པོ་བདག་མི་འགྱུར། །སྤོང་གི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་
 བ་ཡིས། །གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་
 ཞིང་། །གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འདུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་
 སོགས། །སྦྱེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་ཐོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཉན་ཐོས་པ་སྤོང་གིས་བརྟེན་ནས་འགྱུར་བའི་སྤོང་ཉིད་

མི་འདོད་པ་ལྟར་ན་རྟག་པའི་བདག་ཅེས་མེད་པར་རྟོགས་སུ་
 རྟག་ཀྱང་བདག་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་མི་སྤོང་ལ། དབུ་བ་
 རྟོས་པ་ལྟ་བུ་དུ་མའི་ཆོས་ཆོགས་པ་ལ་རགས་པ་གཟུགས་
 སུ་འདོགས་པ་ཅེས་གྱི་རགས་འཛིན་ཀྱང་གཞིག་མི་བྱས་ན་
 གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པའི་རྩལ་ག་ལ་རྟོགས་ཏེ། དེས་
 བྱ་གཟུགས་སོགས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།
 གཟུགས་བཟང་པོར་བཟུང་ཞིང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ང་འདི་དང་
 འཕྲད་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་པའི་འདོད་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
 ཏེ་ཡུལ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཡུལ་གཟུགས་
 སོགས་གྱི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་མེད་པར་ཡུལ་དུ་གནས་པ་དང་ངར་
 འཛིན་མ་སྤངས་པས་སྤྱ་རྒྱས་ཀྱང་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་
 རང་འགྲེལ་གྱི་བབ་རྣམས་དང་བསྟན་པས་ཤེས་སོ།།

སྤང་པོ་རིལ་པོ་འཕ་རགས་པ་མ་གྲུབ་པ་འདི་ལ་ཡང་ཆོས་
 བདག་མེད་རགས་པ་ཅེས་གྱི་ཐ་སྟངས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་

ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་དེ་དང་དེ་རང་
 གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་ནི་དེ་དང་དེའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །འོན་ཀྱང་སྤང་བོ་རགས་པ་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་འདོད་ཀྱང་
 དེའི་གདགས་གཞི་ཆ་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེན་པར་གྲུབ་པར་
 འཛིན་པ་སྤིད་དུ་ཆོས་དེའི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་མི་རྫོགས་པའི་
 སྤྱིར་བྱུང་པ་ལ་རགས་པའི་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་རྫོགས་ཀྱང་དེས་
 བྱུང་པ་བདག་མེད་དུ་རྫོགས་པར་མི་བརྗོད་དེ། རྟག་བདག་སོགས་
 མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་ཙམ་རྫོགས་ཀྱང་དེས་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པའི་གོ་མི་ཆོད་པ་བཞིན་ནོ།

དེ་ལྟར་རགས་པའི་སྤང་བོ་ལ་རིལ་བོ་བ་གཅིག་མེད་པར་དུ་མ་
 ཆོགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་
 ཟག་གི་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྫོགས་པའི་བདག་མེད་སྤྱིར་
 བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་དེ། རང་འཛིན་སྟོན་སྤྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དེ་
 བེ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་

ཀྱང་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནུས་པར་ནམ་བདུན་ཤིང་རྟེན་རིགས་
 བས་གཏན་ལ་པབ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ནམ་
 བདུན་ཤིང་རྟེན་རིགས་པ་ཁོ་ན་ལ་བཞེན་ནས་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པའི་
 རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྤང་པོ་འདི་ལ་ང་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་ང་ངོ་མོས་
 མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནུས་པ་ནི་ད་ལྟ་ནས་རང་གི་སྤྱོད་བས་ཤེས་
 རུས་ལ། དེ་ལྟར་རིགས་པས་རྟོགས་ནས་གོམས་པར་བྱས་ན་དེ་
 ལ་གསལ་སྒྲུང་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་འབྱུང་རིགས་ཏེ་རྟོགས་
 བྱ་ཡང་དག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་མི་རྟག་སོགས་བདེན་པའི་ནམ་
 པ་མཛོན་སྤྲུལ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་མཐོང་ན་དེ་གོམས་པས་
 བདག་འཛིན་ལྟན་སྤྱེས་ཀྱང་ཅིས་མི་སྤྱོད་སྟེ་མི་སྤྱོད་ན་བདེན་མེད་
 རྟོགས་པ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་རོ།

གལ་ཏེ་རང་ཆུད་ཀྱི་སྤང་པོ་བདེན་འཛིན་སྤྲུལ་མ་སྤྱང་བས་
 རང་འཛིན་མི་སྤྱོད་གོ་སྤྲུལ་ན། རང་འཛིན་ལྟན་སྤྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་
 ང་ཅམ་མིན་པར་སྤང་པོ་ཡིན་དགོས་ནའང་དེ་མིན་པར་འཇུག་པ་

ལས་གསལ་པོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་ཐ་སྙད་དུ་བདག་ཇས་སུ་
 མེད་ལ་ཕྱང་པོ་ཇས་སུ་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་འཐད་པ་དང་།
 དུལ་བདག་གཉིས་པོ་སྟོང་པར་ཤེས་པས་དེ་འཛིན་གཉིས་པོ་
 ལྟོག་པ་རིགས་པ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ཡིན་གྱི། དུལ་སྟོང་པར་ཤེས་ཀྱང་
 གདགས་པའི་གཞི་ཙམ་མ་ལོག་པས་དེར་འཛིན་མི་ལྟོག་ན་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་ཀྱང་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་མ་ལོག་
 པ་སྤྱིད་དུ་བདེན་འཛིན་དང་ཆགས་སོགས་ལྟོག་པར་ཡང་དགའ་
 བར་འགྱུར་རོ།།

སྤང་བཞིན་དུ་ཡང་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དེར་མ་ཞེན་ན་སྤང་བ་ཙམ་
 གྱིས་བདེན་འཛིན་མི་སྤྱིད་དོ་སྦྱུང་ན། ཕྱང་པོ་ཙམ་བདེན་པར་བཟུང་
 ཡང་ངའོ་སྦྱུང་དུ་བདེན་པར་མ་བཟུང་ན་ཕྱང་པོར་བཟུང་བ་ཙམ་
 གྱིས་ངར་འཛིན་མི་དགོས་ཏེ་དེ་གཉིས་དམིགས་རྣམས་མི་འདྲ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །རྩིས་ཕྱང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཕྱང་དོན་
 བེ་གོང་དུ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་ཟིན་པས་འདིར་མི་སྤྱོད།།

གཤམ་ཏེ་སྤང་པོར་ཡང་བཟུང་རང་གི་རྒྱུད་དུ་ཡང་བཟུང་བ་ཙམ་
 གྱིས་ངར་འཛིན་བ་སྐྱེ་བ་མིན་ནམ་སྙམ་དུ་ལས་དང་པོ་བ་དག་
 སེམས་ན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་མ་ཆོག་ཤས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་
 གྱི་སྤང་པོ་རྣམས་ལ་གཅིག་སྤྱིའི་ངོ་བོ་མེད་པ་དང་དེ་མི་ཏྲག་པའི་
 རང་བཞིན་དུ་ངེས་པའི་ཆོ། དེ་ཙམ་ལ་བདག་ཏུ་སྒྲོས་པར་བཏགས་
 བ་ཙམ་ལས་བདག་དོན་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ན། རང་རྒྱུད་གྱི་
 སྤང་པོ་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ང་མང་པོ་ཡོད་སྙམ་པའི་སྒྲོ་ལྟན་
 སྐྱེས་འབྱུང་མི་སྲིད་ལ། གཅིག་སྤྱིའི་ང་ཞེས་འཛིན་པའི་གཞི་ཞིག་ནི་
 གདགས་གཞི་སྤང་པོ་འདི་ལ་མེད་ངེས་སུ་མཐོང་བའི་ཆེ་ཁྱར་
 བ་རང་རྒྱུད་གྱི་སྤང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་ཏེ་ཐག་བ་ཡོད་པར་བཟུང་
 ཡང་སྒྲུལ་དུ་མི་འཛིན་པ་དང་འབྲེལ།

རྒྱལ་ཕྱན་ཆ་མེད་དང་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་གྱི་སྤང་བ་ཙམ་གྲུབ་མཐས་
 དོན་དམ་དུ་ཁས་སྐྱབས་ན་ཡང་དེ་ནི་ཡིད་གྱི་དཔྱོད་པས་དོན་ལ་གྲུབ་
 ཅེས་འདོད་པ་ཙམ་ལས་བདེ་སྤྱུག་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སྤང་པོ་འདི་

སྒྲུང་བ་ཡོད་ཀྱི་རིང་ལ་ཆ་བཅས་སུ་སྒྲུང་གི་ཆ་མེད་སྒྲུང་མི་རུས་
ལ། ཆ་མེད་དང་སྐད་ཅིག་མ་དུ་མ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་ང་མིན་པར་
རིགས་པས་ངེས་ཤིང་མངོན་སུམ་རྟོགས་པར་བྱར་ཡོད་པས་དེ་ཙམ་
ཀྱིས་བདག་དུ་འཛིན་པའི་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མི་སྤྱེད་དོ།

དེས་ན་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་དུ་མ་སིལ་བུའི་རྣམ་
པར་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
ཕུང་པོར་སྒྲུང་བ་ཡང་ཆར་དང་འབབ་ཆུ་བཞིན་དུ་དུ་མ་ཆོག་གས་པ་
སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་རྟག་པར་གཡོ་ཁིང་འགྲུལ་ལ་དེག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
དུ་གཟིགས་པར་གསུངས་པས་ན་གཞི་དེ་ལ་ངའོ་སྟམ་དུ་ང་ངོ་བོས་
གྲུབ་པར་ངེ་ལྟར་འཛིན་ཏེ་འཛིན་མི་སྤྱེད་དོ།

དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཆོག་གས་པ་སྒྲོས་མ་གཞིགས་མ་
བརྟགས་པར་ངའོ་སྟམ་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཞེན་ཡུལ་གྱི་ང་
དེ་ཐག་པ་ལ་སྦྱུལ་ལྟར་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དང་གང་དུ་འང་མེད་
པར་སྒྲོས་པར་བཏགས་ཙམ་དུ་ཤེས་ཤིང་གོམས་པ་ན་ཕུང་པོ་སྤྱོད་པ་

ནས་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་རང་འཛིན་ལྡོག་སྟེ། འདུས་བྱས་
 སྐད་ཅིག་མ་བར་མ་ཆད་དུ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟག་འཛིན་གྱི་
 སྒོ་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་། སྐད་ཅིག་རྣམས་སོ་སོ་བ་ཡིན་པར་ངེས་
 པའི་ཆེ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒོ་ངེས་པར་ལྡོག་གི་རྟག་པར་འབྱུང་བ་གཞིའམ་
 གདགས་གཞི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་རྒྱན་ཆད་མི་དགོས་པ་བཞིན་
 བོ། ། **གལ་ཏེ་འདི་སྟུང་དུ།**

བདེ་བར་བྱུང་བའམ་སྟུག་བསྐྱེད་བར། །མ་བྱུང་ཅིག་ཅེས་
 འདོད་པ་ན། །ངའོ་སྟུང་པའི་སྒོ་གང་དེ། །སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་ལྟན་ཅིག་
 སྟེས། །ཞེས་རྣམ་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱང་
 སོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་ན་ཕྱང་སོ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་སྟུག་ཉམས་
 སུ་མྱོང་བའི་ཆེ་ངའོ་སྟུང་དུ་བསམ་པའི་སྒོ་ལྟན་སྟེས་ངེ་ལྟར་མི་སྟེ་
 སྟུང་ན། བདེ་སྟུག་གི་ཉམས་མྱོང་ཡང་ཕྱང་སོ་རགས་པའི་སྟེང་ནས་
 ཡིན་གྱི་ཆ་མེད་སེལ་བུ་བ་ལ་མ་ཡིན་ཡང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་སོའི་
 ཆོགས་པ་ཡོད་པ་སྟེན་དུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྟུག་མྱོང་བ་ཅུང་

བསྐྱེལ་མེད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཅམ་གྱིས་ངར་འཛིན་སྐྱེལ་མི་དགོས་ཏེ་དུ་
 མ་ཆོག་ས་ཅམ་གྱི་སྤང་པོ་ལས་བདེ་སྤྱག་སྤྱོད་བ་འཐད་ཅིང་དེ་ལ་
 བདག་དང་བདག་གི་བ་གང་ཡང་མེད་པ་དེ་ལྟར་དངོས་སུ་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཏུ་དམིགས་པ་ཐད་པའི་ཆེ་བདེ་སྤྱག་སོགས་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལའང་བདག་གི་བར་མི་འཛིན་ཏེ་བདག་གི་བར་
 འཛིན་པ་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་ཡང་འབྲུག་པ་ལས།

གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་གི་
 བདག་མེད་པ་ཡོད་མིན། །དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གིས་སྤོང་ལྟ་
 བའི། །རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་བདག་དང་བདག་གིར་མི་འཛིན་པ་དེ་དག་ལ་ཅན་དན་དང་
 རྟེན་མཉམ་པའི་སྒོ་འབྱུང་སྟེ་ཆགས་བྲལ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མིན་ན་
 ཐ་སྙད་དུ་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་སྤྱག་སྤྱོད་བ་ཅམ་དག་བཅོམ་པ་
 ཆེན་པོ་རྣམས་ལའང་ཡོད་པས་སྤང་པོ་བདེན་མེད་ཅམ་རྟོགས་ཀྱང་

རུང་ཕྱང་པོ་ཡོད་པའི་རིང་ལ་བདེ་སྤྱག་སྤྱོད་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངར་
འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་ན་ཡང་། དབྱ་བཅོམ་པ་ལ་ངར་
འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་རུང་ནས་མ་ཕྱང་བ་སྤྱི་ལྷགས་ལ་འང་མི་སྲིད་དོ།

དེས་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་རིགས་པས་གཏན་ལ་པབ་ནས་
གོམས་པ་ལས་དེའི་དོན་མངོན་སུམ་མཐོང་ཞིང་། སྤར་ཡང་གོམས་
པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་དེའི་བསྐྱོག་སྤྱོགས་སྤྱོ་འདོགས་པའི་ཀུན་
རྟོག་མང་ནས་ཞི་བར་འདོད་བ་ནི་ལམ་ཡང་དག་སྟོམ་པ་ཀུན་གྱི་
ཚུལ་ལྷགས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱའོ།

གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་
ཅམ་ཉན་རང་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དེས་སྐད་ཅིག་དང་
རྒྱལ་ཕན་ཆ་མེད་ཀྱིས་བཅམས་པའི་ཕྱང་པོ་ལྔ་ཡང་དབྱ་བ་རྗེས་
པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་ནུས་ཤིང་། ཉན་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ནི་རགས་པ་བཅོམ་ཞིང་སྟོས་གཞན་བསལ་དུ་རུང་བ་རྣམས་ཀུན་
རྗེས་དུ་ཡོད་པ་ཅམ་དུ་འདོད་ཀྱང་དེ་སྟོང་པར་མི་འདོད་པ་ལ། འདིར་

བཏེན་ནས་བཏགས་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་
 རིགས་པ་དེས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྲུན་འབྲེན་པ་གཞི་
 མེད་དུ་བསྐྱོག་བྱས་ཏེ། དངོས་སྤྱོད་བཀལ་གི་ཞེ་འདོད་ལ་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་ན་བྱ་བྱེད་སོགས་མི་འཐད་དོ་སྦྲུལ་པ་
 ལ། དགེ་མི་དགའི་ལས་སོགས་བྱ་བྱེད་བདེན་སྐྱབ་ཏུ་འདོད་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལེགས་པར་དབྱེད་ན་ཆ་མེད་པའི་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་
 དང་རྒྱལ་སྤྱོད་གཅིག་ལས་མི་འབྱུང་བར་རྒྱན་དང་ཆོགས་པ་ལས་
 འབྱུང་ལ། རྒྱན་དང་ཆོགས་པ་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ། གང་བཏགས་
 པས་སྐྱབ་པ་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་མ་སྐྱབ་པའོ། །ཞེས་རིགས་པའི་
 ལམ་ནས་གསལ་པོར་བསྟན་པའི་ཆེ་དངོས་སྤྱོད་བས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
 བཤུགས་རིགས་པའི་ལམ་ནས་བཀལ་མི་བྱས་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་ན་
 སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བྱ་བྱེད་རྒྱ་འབྲས་ཤིན་ཏུ་འཐད་ཅིང་དངོས་པོར་སྐྱབ་
 པ་ལ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཤམ་ཏེ་འདི་སྦྲུལ་དུ་དེ་འདྲའི་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་བཀལ་མི་

ལུས་ཏེ་དངོས་སྤྱིའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་དག་གིས་རྟེན་འབྱུང་དང་
 སྟོང་པ་ཉིད་དོན་གཅིག་ཏུ་མི་སེམས་པར་མ་ཟད། སྤྱི་གྲུའི་སྤྱི་བ་
 བདེན་པར་ཡོད་དེ་ས་སོན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་སྤྲུམ་དུ་
 བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པ་འགའ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་
 ལ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱན་དང་ཆོགས་པ་སོགས་ཁོ་རང་གིས་ཀུན་རྫོབ་དུ་
 འདོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་ཀྱང་
 དེ་དག་གི་ངོ་བོ་སྟོང་མི་དགོས་པར་བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད་པས་སོ་
 སྤྲུམ་ན། གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་པས་
 དེ་ལྟར་སྤྱི་བ་ནི་བདེན་ཡང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལའང་
 འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཛོན་སུམ་རྟོགས་
 པ་ལས་འབྱུང་བར་ཁས་ལེན་པས་ན་ཉན་རང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་
 གང་ཟག་དེས་རང་གི་ཡན་ལག་དུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་
 ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་རྟ་དང་བྱམ་པ་སོགས་དང་གཟུགས་སོགས་
 རགས་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་རྣམས་བརྟེན་

ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ངོ་བོ་མེད་པའི་བདེན་མེད་དུ་མ་ཤེས་ན་
གང་ཟག་གི་བདག་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་པའི་ཐབས་མེད་དེ། སྤང་པོ་
ལ་རིལ་པོ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ལས་རྒྱན་དང་ཆོགས་པའི་ངོ་བོ་བདེན་གྲུབ་
དུ་འཛིན་ན་དེ་དང་ངར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་མཆན་ཉིད་དམ་
དམིགས་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པ་མི་མཐུན་པ་མེད་པས་དེ་འདྲའི་སྤང་པོ་ལ་
གང་ཟག་གི་བདག་དུ་འཛིན་པ་ལྟོག་པའི་ཐབས་མེད་དོ།

ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མ་ཁེགས་བར་དུ་བདག་
འཛིན་ལྟོག་མི་སྲིད་པས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་མེད་ལ།
གལ་ཏེ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་ན་ཞེན་ཡུལ་དེ་ཁེགས་ནས་བདག་མེད་
ཏོགས་པའི་བྲུབ་པ་ཡང་ངེས་པར་འགྲུབ་ཅིང་། ངར་འཛིན་ལྟན་
སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ངེ་ལྟར་འགོག་ན་ང་ཞེས་པ་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་
ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་ཤིང་། གང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་
ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་བར་དུ་དེ་ཁེགས་མི་
སྲིད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་ཐར་པའི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་
 པ་དེ་དག་གིས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའམ་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་གྱི་
 ལྷོང་ཉིད་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་ཏེ་རྟེན་འབྱུང་དང་དོན་གཅིག་
 པའི་ལྷོང་ཉིད་དེ་མ་རྟོགས་བར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་
 མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ན་རྒྱུན་དང་
 ཆོག་པ་པའི་ངོ་མོ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དག་ལའང་ངོ་མོ་
 མེད་པར་ཅིས་མི་རྟོགས་ཏེ་དེ་གཉིས་ལ་རྟོགས་དཀའ་སྤྲོད་དང་རྟོགས་
 ལུས་ལ་བྱུང་པར་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་འང་ཉན་རང་འབྲས་གནས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་
 པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞི་མེད་པའི་ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་མི་རུས་པར་
 གསུངས་ཏེ་ཆ་མེད་གཉིས་སོགས་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོས་
 གཞིགས་ཀྱང་ངོ་མོ་ཡོད་པའི་ཆོས་དུ་མ་ཁས་ལེན་པ་ལ་དེ་ཡང་
 བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་རིགས་པ་གང་ཡང་མེད་དེ་རེ་ཞིག་
 ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མ་རྫོགས་པའི་ལམ་དམན་པ་དེ་འདྲ་སྲིད་

བ་ལ་འགལ་བ་གང་ཡང་མེད་ལ་ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་བ་ཡོངས་
 སུ་མ་རྫོགས་ཀྱང་རང་ལམ་གྱིས་འབྲས་བུ་གྲུབ་བ་ཡོད་པར་ལུང་
 དང་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་ཆོས་རགས་བ་འགའ་ཞིག་བདེན་མེད་དང་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རྟོགས་བ་དེ་ནི་ཉན་རང་གི་རང་ལམ་ཁོ་ནས་འབྲེན་ཅུས་
 བར་གྲུབ་ལ་དེ་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདག་མེད་ཡོངས་རྫོགས་རྟོགས་
 བ་ནི་དམན་ལམ་ལ་ཞུགས་པས་འབྲེན་མི་ཅུས་ཏེ་བྱི་ནང་གི་ཡོངས་
 འཛིན་སོགས་ལམ་མཆོག་གི་རྒྱུན་མ་ཆང་བས་དེའི་འབྲས་བུ་ཙོལ་
 མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ལ། ཐེག་ཆེན་ན་བདག་མེད་
 གཉིས་ཀ་རྒྱས་པར་སྟོན་བ་སོགས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཆང་བས་སྤང་
 རྟོགས་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྲུབ་བ་ཡིན་ནོ།

འདི་འབྲའི་མཆོམས་ཟེན་བ་ནི་བསིལ་ལྡན་ན་སུ་ཡོད་སོ་སའི་
 ཡིག་འཛོག་གིས་ཤེས་ཤིང་དེའི་བྱིར་འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པར་བྱ་
 དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་བ་ཡབ་སྐུས་གྱི་རིགས་

བ་འདིས་ཉན་རང་ལ་འང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སྟོང་ཉིད་མཐོང་
 བ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་གིས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་
 བོས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མ་ཤེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་ཐབས་མེད་ལ་དེ་མེད་ན་འཁོར་བ་ལས་ཀྱང་མི་ཐར་བར་
 གསུངས་པའི་ཚུལ་དེས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཚུབ་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ལུང་གི་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་ཀྱས་ཤིང་།
 ཉན་རང་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་དང་ཁོ་རང་གི་ལུགས་
 གྱི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདག་མེད་
 རགས་པ་ཅིམ་རྟོགས་ཀྱང་ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་
 རྟོགས་ཏེ་ཆ་མེད་གཉིས་སོགས་ཁོ་རང་གི་ལུགས་གྱི་དོན་དམ་པར་
 ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་བདེན་མེད་དུ་མ་ཤེས་པས་
 སྟོང་ཉིད་བཙུ་བྱུག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་
 དང་བསྐྱེད་ན་རྒྱ་མཚོ་དང་བ་ལང་མིག་རྗེས་གྱི་ཚུ་ལྟར་འབྱུར་བར་
 བཞེད་དེ། **བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་དགོལ་སྤྱིར། །ཆོས་དང་**

གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་དང་།

སྒྲིམ་དང་བཅས་པར་སྟོང་པ་ཉིད། །བཙུ་བྱག་བཤའ་ནས་མདོར་
བསྐྱས་ཏེ། །སྤར་ཡང་བཞིར་བཤའ་དེ་དག་ནི། །ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་
བཞེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཉན་རང་རྣམས་ལ་སྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་
མམ་བཏེན་ནས་འབྱུང་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཅམ་ཡོད་མོད་ཀྱི་
འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྟོང་ཉིད་ནི་མདོར་བསྐྱས་པ་ཅམ་མོ་ཞེས་སོགས་
རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་ཁྱད་
བར་ལས་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་རིང་གི་གཞི་ཤེས་སུ་གསུངས་པ་དང་
དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཤེས་པར་བྱལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

གཟུགས་ནི་དབྱེ་བ་རྣམས་པ་འདྲ། །ཆོར་བ་ཚུ་ཡི་ཚུ་བྱར་
འདྲ། །ཞེས་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འདི་ལྟར་རགས་
བར་སྒྲུང་བའི་བྱང་པོ་རྣམས་སྒྱུ་མ་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་
པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་བདག་མེད་པ་མདོར་བསྐྱས་པ་འཕམ་རགས་པ་
ཅམ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མདོར་བསྐྱས་པ་ཞེས་བྱ་ན་གང་

ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་དེ་ཙམ་ཞིག་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར་སྤང་སོགས་འདུས་པ་ལ་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཆོས་བདག་མེད་པ་
 མཛོར་བསྐྱས་པའམ་ཕྱོགས་ཙམ་བསྐྱན་ཏེ་ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་ལེགས་པར་ངེས་པ་ན་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་
 མན་ངག་ལ་བརྟེན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དགོངས་
 བ་གཅིག་པའི་གནད་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་སོམ་ཉི་དང་བྲལ་བར་
 ཤེས་རུས་པའི་ཕྱིར་རང་གི་སྒྲོ་ཡི་རྩལ་གྱིས་གསལ་བར་རྣམ་པར་
 ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པའོ།།

དེས་ན་གོང་དུ་བྱེད་ཀྱིས་བྱངས་པའི་རིགས་པ་བྱུག་ཅུ་པའི་
 འགྲེལ་པའི་ཕྱང་དང་གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་ཕྱང་མང་པོ་དག་གྲང་
 འདི་ན་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱང་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་ཙམ་
 དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་གྲུབ་འབའ་ཞིག་ལས་གཅིག་
 གྲང་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ན་ཆགས་སོགས་སྟོག་པའི་ཐབས་
 མེད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྲང་ནམ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་

རིགས་པས་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ན་སྤྱིར་སྤྱོད་
 ཉིད་རྟོགས་པ་ལས་མ་གྲུང་བ་མེད་པར་ལུང་དང་རིགས་པས་སྐྱབ་
 པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པ་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་
 བྱུང་པར་ལས་གྲུབ་མཐའ་མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་
 གྲུབ་མཐའ་མཐོ་དམན་དུ་བཞག་པ་དེ་ལ་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་
 སོགས་ཀྱང་ཡོད་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་ནི་སྤྱིར་སྤྱོད་གཉིས་སྤང་བྱ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་
 རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་དང་དེ་གཉིས་སྤང་སྟུན་ལྟར་སྟུན་ཅིག་མི་གནས་
 བའི་ཚུལ་གྱིས་གཉེན་པོ་སྤྱོད་པ་ན་དེའི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་སྤང་བྱ་འགག་
 ཅིང་མཐར་སྤང་བྱའི་ས་བོན་སྤ་བའང་ཟད་པར་འདོད་པ་སངས་རྒྱས་
 བའི་ཐེག་ཆེན་སྤྱི་བ་སྤྱིའི་ལུགས་སུ་གྲུབ་ཅིང་། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པས་ཉོན་སྤྱོད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་
 ཤེས་སྤྱོད་སྤོང་བ་ལའང་སེམས་ཅིམ་ནས་ཐལ་འགྱུར་བའི་བར་དུ་
 བཞེད་པ་ལ་བྱུང་མེད་ཅིང་བརྫོད་ཚུལ་སྤ་མོ་རེ་མི་འདྲ་བ་ཡང་དོན་

ཁྱད་མེད་པ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ལམ་གྱི་གནད་ལ་དགོངས་པ་
གཅིག་ཅེས་བརྗོད་དོ།

དེ་ཡང་སྤང་བྱ་གང་ཡིན་ཡང་དེའི་ཀྱན་བཏགས་སྟོན་དུ་མ་
སྤངས་པར་ལྟན་སྐྱེས་སྤང་བ་མི་རིགས་ལ། ལྟན་སྐྱེས་ལའང་རགས་
རིམ་ནས་སྤང་བའི་བར་དུ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤྲོང་ཞིང་དེའི་
མཐར་ཤིན་དུ་སྤང་བའི་བག་ཆགས་ཉིལ་ལ་མེ་ཏོག་གི་དྲིས་གོས་པ་
ལྟ་བུ་ནམས་ཀྱང་ཟད་པར་སྤང་དགོས་པས་ན། བདེན་འཛིན་མངོན་
གྱུར་ས་བོན་དང་བཅས་པ་མ་སྤངས་པར་དེའི་བག་ཆགས་མི་
སྤྲོང་བ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། བག་ཆགས་སྤྲོང་བ་ལ་མ་སྐྱུག་གི་བར་དུ་
ཤེས་སྐྱིབ་གཏན་ནས་མི་སྤྲོང་བ་ནི་མི་འཐད་དེ་གོང་དུ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་
པ་བཞིན་ནོ། ། ཏ་ཅང་སྤྲོས་པས་ཆོག་ཀྱང་རེ་ཞིག་མི་སྤྲོའོ།

དེས་ན་འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་ལས།

ཉན་རང་ལ་ཉོན་སྐྱིབ་སྤྲོང་སྤྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་བསྟན་
པ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་སྐྱིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

བ་ཐོབ་ཕྱིར་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་བསྟན་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 དེས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་མཐའ་དག་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པ་
 དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རྟོགས་ན་ཤེས་སྐྱིབ་
 སྟོང་བར་ཡང་བསྟན་རྟོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མིན་པར་ཤེས་བྱ་མཐའ་
 དག་སྟོང་ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་ན་ཉོན་སྐྱིབ་སྟོང་མི་རུས་པར་བཞེད་ན་
 ཉན་རང་ལ་ཉོན་སྐྱིབ་སྟངས་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་ཅས་
 གསུངས་མི་རིགས་ཏེ་དེ་ལའང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་བསྟན་ཅས་
 གསུངས་པར་རིགས་སོ། །ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཤེས་སྐྱིབ་
 ཀྱི་ངོ་སྤེལ་གྱི་གཉེན་པོ་མིན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་དེ་ཆེད་དུ་
 བཀར་ནས་གསུངས་པའང་ག་ལ་རིགས་ཏེ་བདག་མེད་གཉིས་པོ་
 དེ་ལ་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་སོ་སོར་བྱེ་ནས་བསྟན་པར་
 གསུངས་པ་དོན་མེད་དོ།

གལ་ཏེ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་དང་སྟོ་བསྟན་པ་ཙམ་མོ་སྟུང་
 བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འདང་རང་གིས་སྟངས་ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་

བ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ཅི་ཞེས་དོགས་པ་བཅད་ནས་གསུངས་པས་
 རང་ལུགས་སུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །འོན་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་
 བ་ཆེ་བ་བྲགས་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་པོར་
 བྱས་ཏེ་ཉན་རང་རྣམས་ལ་སྐྱེན་ཉིད་འདི་བ་ཙམ་གྱི་སྟོང་བ་ཉིད་ཙམ་
 རོགས་པ་ནི་ཡོད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཆོས་བདག་མེད་པ་
 སྟོམ་པ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་ལ་ཁམས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་
 ཉན་མོངས་རྣམས་སྟོང་བའི་ཐབས་ཙམ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་པར་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་
 གོང་དུ་ངེ་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་ངེས་པ་དག་ལ་ཆེ་བའི་བཞེད་པར་ཐེ་
 ཆོམ་གྱི་སྒྲག་ཆང་མེད་དུ་དང་བར་འགྱུར་རོ།།

དེས་ན་ལུང་དོན་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་སྟེ་ཆོགས་བྱུང་
 ཡང་དགོངས་པ་ལོན་མ་ལོན་ནི་ལུང་དང་རིགས་པའི་དཔང་པོ་ལ་
 གཏུགས་པ་ལས་སོ་སོའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་དོན་ཅི་ཡང་མི་
 འགྱུར་རོ། །ཚུལ་འདི་མདོ་སྟེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་

ཉེ། མདོ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

གཞན་ཡང་སྒྲོ་བློས་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་
 པའི་བྱིར། ཆོས་བདག་མེད་པ་མ་རྟོགས་ཤིང་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་
 པར་འགྱུར་བའི་ཤི་འཕོ་བ་མ་ཐོབ་པས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་
 གསུམ་དུ་བསྟན་ཏེ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོ་བློས་ཆེན་པོ་
 དེ་དག་ནམ་ཉེས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་ཆོས་
 ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེས་ནི་དེ་དག་བག་ཆགས་ཀྱི་ཉེས་པ་
 དང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱིས་སྒྲོས་པ་མེད་པར་གྱུར་ནས་ཐག་པ་མེད་
 པའི་དབྱིངས་ནས་སྤར་ཟད་དེ། ཡང་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པ་ཐག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་
 རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱབས་པས་མ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་
 ལ་དབང་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་དང་གང་ཐག་ལ་
 བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་

ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་ལྟེན་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཉོན་
 མོངས་པ་གཉིས་སྤངས་པའི་བྱིར་སློབ་ཐོས་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུ་བཙུངས་
 ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་བཙུངས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སློབ་ཐོས་ཆེན་པོ་
 ཆོས་དེ་དག་ནི་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུ་བཙུངས་
 སངས་རྒྱུ་བཙུངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེའི་བྱིར་སློབ་ཐོས་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་
 གཅིག་ཏུ་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་།

རྒྱུ་སྤྲུལ་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས།

ཆོས་ལ་བདག་མེད་མཁས་པ་ཡིས། །སངས་རྒྱུ་རྣམས་
 དང་སངས་རྒྱུ་སྤྲུལ་། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གནས་ཐོབ་
 རྟེ། །མདོར་སངས་རྒྱུ་ཤིང་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཕྱང་པོ་གང་ཟག་བདག་
 མེད་པར། །རབ་ཏུ་རྣམ་བྱེ་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། །ཆོས་ཀྱི་དངོས་ཡོད་
 མ་བཤེགས་པར། །ཉན་ཐོས་དེ་དག་མདོར་རྟོགས་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་འདི་སྟུང་དུ་ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་བྱིད་འདོད་པ་ལྷར་མ་

ཡིན་ཏེ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཉན་
 རང་ལ་ཡོད་ཀྱང་བདེན་མེད་དེ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་
 པའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་པ་མེད་ལ་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་ལ་སྒྲོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་བྱད་པར་ཡིན་ནོ་ཞེས་མ་
 སྤྱོད་སམ་སྤྱོད་ན། སྤྱིར་བདེན་མེད་མཛོན་སུམ་མ་མཐོང་བའི་
 མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ན་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་དེ་ཁོ་བ་ཉིད་
 ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབབས་ཀྱས་ན་སྒྲོ་ཡི་ཀྱས་པ་དེ་ཅུ་བཟང་
 བ་ཡིན་མོད་ཀྱི་རིགས་པ་དེ་དག་བདེན་མེད་ལ་ངེས་པ་སྤྱི་བའི་
 ཐབས་སམ་སྒྲོ་ཡིན་ལ་རིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གིས་ཀྱང་
 ངེས་པ་གཏིང་ཚོད་པ་རྟོག་པའི་ཆེ་ན་རིགས་པའི་སྒྲོ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་
 བས་བརྟགས་ཀྱང་རྟོགས་བྱ་དེ་ལ་སྤྱིར་དང་མི་འདྲ་བའི་རྟོགས་རྒྱ་རེ་
 རེ་མི་སྤིད་དེ། **ཆད་མ་མདོ་ལས།**

ཡང་ཡང་ཤེས་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། །ཐུག་པ་མེད་འགྱུར་བན་
སོགས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོགས་བྱ་གཅིག་གི་ཐོག་པ་

ནས་ཆད་མ་དུ་མས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་
 བ་རྟོགས་བྱ་གཅིག་ཀྱང་ཆད་མས་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་དེ།
 དེ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ལ་ཐུག་པ་མེད་པས་དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་
 པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་དུ་བའི་རྟགས་
 གྱིས་མེ་ཡོད་དེས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་སྤྲོད་ཡང་ཡོད་ཆེས་པའི་ཆོག་
 སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལས་དེ་ཡོད་པར་བསྟན་ཀྱང་རྟོགས་བྱ་སྤྲུལ་ལས་
 སྐྱེད་འདོན་རྒྱ་མེད་པ་བཞིན་ནོ།

དེའི་ཕྱིར་བདེན་དོན་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ལ་དེ་རྟོགས་བྱེད་
 ཀྱི་ཐབས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་རྒྱས་མི་རྒྱས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ལ་
 རྟོགས་མ་རྟོགས་སམ་བཟང་ངན་ཡོད་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། མེ་
 མངོན་སུམ་མཐོང་ནས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་སྒྲོ་དེ་མེ་སྤྱབ་བྱེད་ཀྱི་
 རྟགས་མང་པོ་ཤེས་མི་ཤེས་ཀྱིས་བཟང་ངན་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་
 ནོ། །སྤྱིར་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་སྣ་
 ཆོགས་ཤེས་མི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་མོད་ཀྱང་། དེ་ནི་བཟོ་

གནས་སོགས་མང་པོ་དང་ཉུང་ཏུ་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་རི་སྟེང་པའམ་
 བ་སྟེང་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་མཁས་མི་མཁས་སུ་འགྱུར་གྱི་
 རི་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡི་བཟང་ངན་དེ་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་
 འགོ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ། **དཔེར་ན་གནས་བཏན་ཏེ་ཐུལ་གྱིས།**

**རི་ལྟར་འཛིག་རྟོན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྒྱར་བཅས་བྱེད་རྒྱར་
 ཐུན་འབྱུང་དང་།** །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ལན་གཅིག་
 བརྗོད་པ་ལས་ཤུ་རིའི་བྱས་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་། ཤུ་རིའི་བྱས་
 ཆོགས་བཅད་དེ་ལན་གཉིས་བརྗོད་པ་ལས་མིྲལ་གྱི་བྱས་བདེན་
 པ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ཐབས་ཉུང་ཏུ་ལ་བཏེན་ནས་རྟོགས་པ་སྐྱེས་པ་
 དེ་དང་། ཕྱིས་གྱི་ཉན་ཐོས་པའི་ལམ་ཁྱེད་ཀྱིས་དག་གིས་རིགས་པ་
 དུ་མས་བདེན་དོན་གཏན་ལ་པབ་ནས་རིང་མོ་ཞིག་ན་རྟོགས་པའི་
 རྟོགས་པ་གཉིས་ལས་མཆོག་ཟུང་གཉིས་གྱི་རྟོགས་པ་དེ་ཕྱི་མ་ལས་
 དམན་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཉུང་ཏུས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དམན་

ལ་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་མང་པོའི་སློན་ནས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་
 བཟང་ན། མགོ་སློས་པས་གོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་དམན་ལ་རྣམ་
 པར་སློས་པས་གོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བཟང་དགོས་ན་དེ་ནི་མི་
 རིགས་ཏེ་དབང་པོ་རྣམས་པོའི་རྟོགས་པ་བཟང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ཡང་དབང་པོའི་སློན་ནས་ཡིན་གྱི་རྟོགས་བྱེད་དམ་རྟོགས་ཐབས་ཀྱི་
 སློན་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་གང་གིས་རྟོགས་ཀྱང་
 རོན་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཉན་ཐོས་པ་དག་གིས་རིགས་པའི་སློན་ཅུང་ཤུ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཀྱས་པའི་ཆེ་དེ་
 གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་སྣ་ཆོགས་པ་ཤེས་
 པར་ཡང་རིགས་ཏེ། རྟོགས་བྱ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་ཁོང་དུ་ཆུད་
 ཀྱས་པའི་སློ་ལྡན་དེས་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཅམ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་
 ནི་སྤྲ་མ་ལས་ཀྱང་སྤྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་སྟེང་

བོར་གྱུར་པ་རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་བྱིན་པ་སྒྲོས་བྲལ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ན་
 དེ་ཁོ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་དང་རྒྱས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། གཟུངས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་མདོན་པར་ཤེས་པ་
 དང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་ས་དང་མཐའ་གཉིས་
 ལ་མི་གནས་པའི་ཐབས་མཁས་ལ་སོགས་པ་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་
 ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་སྤྱད་པར་གསུངས་པས་ན། དེ་གང་གི་རྒྱད་
 ལ་ལྡན་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་དག་སྤྱད་པར་རིགས་པས་ན་ཉན་ཐོས་པ་
 ལའང་དེ་འདྲི་རྟོགས་པ་ཡོད་ན་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཀྱང་འབྱུང་བར་
 རིགས་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་ནམ་གངས་སྣ་
 ཆོགས་ཤེས་པ་ཅམ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་པར་འགྱུར་རོ།

འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་པ་དག་ཐེག་ཆེན་པ་ལས་དབང་པོ་ནི་རྟུལ།
 ཆོགས་ནི་དམན། དེ་དག་གི་གཞུང་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་
 རིགས་པའི་སྒྲོ་ནི་མི་རྒྱས། རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་

སུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་རྟོགས་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་གི་ཐེག་
 ཆེན་ནས་བསྟན་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་ནན་ཏན་སྒྱུར་མི་བྱེད་པས་ཀྱང་ཆོ་
 གཉིས་སམ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དུས་བྱུང་དུས་ཆོས་ཉིད་གི་བདེན་
 པ་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བྱས་ལ། སྤྲུལ་ལས་བསྐྱེད་
 པའི་ཡོན་ཏན་རབ་ཏུ་ཆང་བ་ཐེག་ཆེན་གི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་དབང་
 བོ་རྣམས་པོས་ཀྱང་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་གཅིག་གི་བར་དུ་བདེན་
 རྟོག་མཐོང་མི་བྱས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེས་བྱེད་ལ་འདྲི་ན་མགིན་པ་གཟེངས་
 བསྟོད་དེ་སྤྲུལ་བར་མངོན་ཅིག

སྒྱུར་དུ་རྟོགས་ན་སྤྲུལ་པའི་འདུན་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོ་
 འདི་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་གི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་སྒྱུར་ཀྱང་དེ་སྤྲུལ་མི་
 འདོད་པའི་བྱང་སེམས་སུ་ཡང་མེད་དོ། །བཙུན་པ་ཞན་པས་ཀྱང་
 མ་ཡིན་ཏེ་མཆོག་ཏུ་བཙུན་ཀྱང་གངས་མེད་གཅིག་ཏུ་འགོར་བར་
 གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་དང་ཆོགས་གི་བྱེད་པར་སོགས་ནི་ཐེག་
 ཆེན་པ་བཟང་ཞིང་དེ་དག་རྟོགས་པ་སྒྱུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་གི་བྱུང་བའི་

རྒྱ་མིན་པ་ནི་སྒྲོས་མ་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་མཐོང་བའི་
བྱང་མེས་སྲིས་སྒྲུབ་ཡང་བྱང་ས་མེད་གཅིག་གི་ཆོག་སྲིས་གཉིས་
བསགས་པའི་རང་འབྲས་ཀྱི་ཆོག་སྲིས་པ་ལ་བཏེན་ནས་བདེན་འཛིན་
ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྒྲོང་བའང་ཉན་རང་གིས་དུས་ཤིན་དུ་བྱང་དུས་
འབྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་བརྗོད་དགོས་སོ། །མདོ་ཙམ་བརྗོད་པའོ།

༡༥༽ རོན་དམ་སྒོ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ལྷགས་དགག་རྩུབ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ།

།བྲག་དཀར་སྒྲུལ་སྒྲུས་བཀལ་བ་བྱུག་པ་བརྗོད་པ།༽

ཡང་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་གང་གི་ཞལ་ནས། ཀྱུན་རྫོབ་དག་ནི་དོན་
དམ་སྟེ། །འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །དོན་དམ་སྒོ་ཡི་སྤྱོད་
ཡུལ་མིན། །སྒོ་ནི་ཀྱུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་རྒྱང་བ་དང་པོ་
གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་དབྱེ་གཞི་བྱས་ནས་དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་
བྱང་ས་ངེས་པར་བསྟན། བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་ངོ་
བོ་བསྟན་པའོ། །ཞེས་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་འང་བཞག་དུ་

ཡོད་དེ། གཉིས་སྒྲུབ་གི་སྒྲུབ་སྐྱོད་ལུལ་དུ་གྱུར་བ་གང་ཞིག་སྒྲུབ་སྐྱོད་སྐྱོད་
 རང་ཉིད་གཉིས་སྒྲུབ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི་
 གུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། གཉིས་སྒྲུབ་གི་སྐྱོད་སྐྱོད་ལུལ་དུ་མ་གྱུར་བ་
 གང་ཞིག་རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་མངོན་སུམ་ཆད་མས་
 གཉིས་སྒྲུབ་རྒྱལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དོན་དམ་བདེན་
 པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། འདིར་དེར་སང་གི་སྐྱོད་འཇུག་
 རྟེན་གྱི་དུང་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ལུགས་འདིའི་དོན་འགྲེལ་བ་ན། དེའི་ཕྱིར་
 དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་།
 གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་མིན་གྱི་མཐའ་གུན་དང་བྲལ་བས་སྒྲུབ་ཡི་
 སྐྱོད་ལུལ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་སྐྱོད་ཀྱི་གུན་རྫོབ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཆོག་ཀླང་སྤྲོ་མ་དམ་བཅའ་དང་ཕྱི་མ་རྟགས་
 སུ་བྱས་ཏེ་འགྲེལ་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། གུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་དོན་
 དམ་མི་འཇུག་བས་མ་བྱལ་བའི་ཕྱིར། མ་བྱལ་ན་དོན་དམ་བདེན་
 པ་ཆོས་ཅན། གཏན་མེད་པར་ཐལ། སྒྲུབ་པའི་གཞུང་གི་སྐྱོད་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། གཅིག་ཤོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། **འདོད་མི་རྣམས་ཏེ་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་ལས།**

ཀུན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་བཞག། །སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་
 ཡིན། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། །བྱས་དང་མི་རྟག་རིམ་བཞིན་
 རོ། །ཞེས་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་མེད་ན་མི་
 འབྱུང་ངམ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བར་ངེས་ཤིང་བྱས་དང་མི་རྟག་
 བཞིན་ཡིན་པ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་དེ་
 ཆོས་ཅན། སློའི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། **འབྲུག་འགྲེལ་ལས།**

དེ་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་བྱང་པར་ཀྱིས་ཡུལ་ཉིད་ཀྱི་བདག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོག་པ་
 ཡིན་ཀྱི་ཞེས་དང་། **མདོ་ལས།** བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་
 རབ་ཏུ་གཟིགས་རབ་ཏུ་མཐེན། ཞེས་དང་། **ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་།**

དེ་མེད་ན་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལམ་
 ལྟོན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་སྟེ་ཡུང་རིགས་ཀྱི་
 གཞོད་པ་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་དོ། ། ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་ལོག་ཏུ་ཐ་སྐད་དུ་ནི་
 འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡུལ་ཅན་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡུལ་དུ་
 བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བྱ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་རུང་གི་དོན་དམ་པར་
 དེ་བཞིན་ཉིད་གཟུང་བྱའམ་ཤེས་བྱ་ཡིན་སྟེ་ན་ཆོག་དེ་དངོས་ཤུགས་
 མི་འགལ་ལམ་ཞེས་ཕྱོགས་སྟེ་བའི་རིགས་པ་ལ་བྱར་བ་བ་སྐད་དུ་
 སྒྲུང་ཡང་དེ་ནི་ཕྱོགས་སྟེ་བ་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་པའི་ཁར་རང་གི་
 བར་ཆ་ལྟོན་པར་ངེས་ཏེ། ཕྱོགས་སྟེ་བས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡུལ་
 དུ་འདོད་ཅེས་སྟེས་པ་ལས། དོན་དམ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་གཟུང་བྱའམ་
 ཤེས་བྱ་ཡིན་ཞེས་མ་སྟེས་པས་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ལ། རང་
 གིས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་ཡིན་མིན་དབྱེད་པ་དང་། དོན་དམ་
 པར་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་མ་བྱེད་པའི་རང་མཆོང་
 ཤིན་ཏུ་གསལ་པོར་བྱས་པའི་བྱིར་རོ།

ཡང་འདི་དག་གིས་ལུང་རིགས་སྤྱ་མའི་གནོད་བྱེད་བསྐྱོག་
 ཏེ་གོང་གི་འབྲེལ་ངག་འཐད་པར་འགྱུར་སྐྱམ་ན་མི་འཐད་དེ། བྱེད་
 གྱིས་ཐ་སྐྱད་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་བྱར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདེན་
 གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་དུ་བྱས་པར་མངོན་ལ། འདོད་ཀྱང་
 དགོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐ་སྐྱད་དུ་བྱེད་དགོས་པ་གང་ཞིག་
 རོན་དམ་བདེན་པའང་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྤྱ་མ་ལ་དོགས་
 པ་མེད་ཅིང་། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ།

རིགས་པ་དུག་ཏུ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ནའང་ངེ་ལྟར་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རོན་དམ་
 པའི་བདེན་པ་གསུང་ཞེ་ན། དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་མི་
 བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་ཁོ་ནས་རོན་དམ་པའི་བདེན་
 པར་གསུངས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འདོད་དགོས་
 ཤིང་འདོད་ན་རྒྱལ་སྤྱས་ཆེན་པོའི་གསུང་ཆོག་རྟེན་པ་གཉིས་པོ་
 དེ་དག་ཀྱང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་བྱེད་ཡིན་པས་

བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་ནམ་པར་གཞག་པར་འདོད་དགོས་ཏེ་
 རྒྱུ་མཆན་སྒྲུ་མ་དེའི་ཕྱིར། ཆོག་རྒྱུ་མས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་
 པར་སློའི་ཡུལ་མིན་པར་དམ་བཅའ་ཞེས་འགྲེལ་བ་ནི་གཏན་ནས་
 མི་འཐད་པ་ཉིད་དུ་གསལ་ལོ།

དེས་ན་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གཉིས་སྒྲུང་གི་སློའི་ཡུལ་
 ཡིན་མིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ལས་འོས་མི་འདུག་སྟེ་དོན་ལ་གནས་
 པས་སོ། །སྤྱོད་ཀྱིས་ད་དུང་འདིའི་གོང་འོག་ནམས་སུ་འདི་དང་
 རིགས་མཐུན་པར་དགོས་མེད་ཀྱི་དགག་བཞག་དང་། ཡུང་དོན་
 ལ་བྱང་ངེས་སྐབས་མ་བྱེད་པར་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྲེལ་བ་ནི་ཆེས་
 མང་ཡང་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོས་དཔེན་བྱེད་རྟོག་དབྱེད་བྱེད་དུ་མི་ལངས་
 སོ། །གཞུང་ལུགས་ཟབ་མོར་དབྱེད་པའི་སྒྲོ་སྒྲུབས་ཞན། །འབྲིགས་
 བཤད་ལུགས་པའི་གཤོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །ཟབ་དོན་གནམ་
 འཕང་གཅོད་དུ་སྒྲོན་པ་ནམས། །དབྱེད་གསུམ་འཕྲང་ལ་གཞལ་
 ཆོ་རང་མཆོང་ངོམས། །ཞེས་བྲས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སུན་

འབྲིན་རྫོང་པར་བྱེད་དོ།

།མི་པམ་པས་བཀལ་བ་དྲུག་པའི་ལན་བརྫོང་བ།།

དེ་ལ་རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་གིས་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་ལན་བརྫོང་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲིའི་
 དུལ་གྱི་བྱེད་པར་བྱེས་ནས་འཆད་པ་ལ་སྒྲིན་མེད་མོད། གཞུང་ཆོག་
 བཅོས་མེད་ལྟར་སྒྲུང་བས་པའི་འཆད་ཚུལ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འཆད་
 ཚུལ་ཅིག་ཤོས་དང་གནད་མཐུན་ལ་སོ་སོའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བཞེད་པ་
 སྒྲིན་མེད་རེ་ཡོད་པས་གང་ཡང་རིགས་པ་ནམ་དག་གིས་སུན་སྒྲུང་
 མི་རུས་པར་མཐོང་དོ།།

རི་ལྟར་གནད་མཐུན་ན་ཐ་སྐད་དུ་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་སྒྲིའི་ག་
 སུའི་ལུགས་ལའང་ཡོད་པ་སྒྲོས་མ་དགོས་ལ། སྒྲིའི་འང་གཉིས་སྒྲུང་
 མེད་པའི་བྱེད་པར་དང་བཅས་པ་སུའི་ལུགས་ལའང་ཡོན་པས་ན་
 དོན་དམ་མཐོན་སུམ་རྟོགས་པའི་སྒྲིའི་རང་གི་ཚུལ་ལ་གཞུག་ན་ཡུལ་

གྱི་རྒྱུ་པར་སྒྲུབ་བ་དང་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་སྒྲོའི་རྒྱུ་པ་མེད་པར་སྒྲོས་
 པ་ཉི་པར་ཞི་བ་གང་ཞིག་ཐ་སྙད་གྱིས་ཇི་བཞིན་དུ་བསམ་པར་དཀའ་
 བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མིན་པར་གཉིས་
 སྒྲུབ་ཀྱིས་བཞིན་པའི་སྒྲོ་རང་ངོར་ཡང་ཡུལ་དང་སྒྲོའི་རྒྱུ་པ་ཡོད་
 པར་འདོད་ན་གཉིས་སྒྲུབ་མེད་པར་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར། འོན་ལ་
 གཉིས་སྒྲུབ་ཡོད་ཀྱང་དེར་མ་སྒྲུབ་བ་ཙམ་ཡིན་ན་ནི་དོན་གྱི་གནས་
 ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་སྒྲོར་མི་འགྱུར་ཏེ་གནས་སྒྲུབ་མི་
 མཐུན་པའི་སྤྱིར་རོ།།

དེ་བས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་བརྗོད་པ་
 དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོར་གཉིས་སྒྲུབ་མེད་པར་གནས་སྒྲུབ་ཅིན་ཀྱང་
 འབྲུལ་བའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་ལམ་གོམས་སྟོབས་
 གྱིས་བསམ་ནས་ད་ལྟ་མངོན་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། །དེའི་སྤྱིར་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱན་ན་ཐ་སྙད་གྱི་དབང་
 དུ་བྱས་ཏེ་དོན་དམ་ཤེས་བྱ་ཡིན་པ་དང་ཡུལ་ཡིན་པ་སོགས་ཇི་

སྙེད་གསུངས་པ་དང་། མཉམ་བཞག་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 རི་ལྟར་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་ཡུལ་
 དང་ཡུལ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་སྟོས་པའི་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་
 པར་བརྗོད་བྲལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་དོན་ཐབ་མོ་
 བསྟན་པ་དེ་དག་སོ་སོའི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་འདྲིམ་མ་ཤེས་པར་
 གསུང་རབ་ཀྱི་གཞུང་སྟུགས་གཅིག་ཁོ་ནར་ཞེན་ན།

མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

དོན་སྐྱེ་རི་བཞིན་ཡོངས་རྟོག་ན། །བདག་ཉིད་སྟེམས་ཤིང་
 སྟོ་ཉམས་འགྱུར། །ལེགས་པར་གསུངས་པའང་སྤངས་པས་
 བ། །བརྒྱག་འགྱུར་ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྱོས་སྤྱིབ། །ཅེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་ཡང་ན་དོན་དམ་ཡུལ་མིན་པས་དེ་རྟོགས་བྱ་མིན་ཞིང་
 གཏན་ལ་འབེབས་སུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའམ། ཡང་ན་བསམ་
 ཀྱིས་མི་བྱུང་པའི་དོན་ལ་རྟོག་གཏེ་བསམ་པས་བྱུང་པར་བྱས་
 བས་དེ་འབྲེལ་ཚུལ་དུ་སྟོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་

བཤད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་གནད་ཐམས་ཅད་
 ཉམས་པར་བྱེད་ལ། དེས་ནི་ལྟར་སྒྲུང་ངེ་ལྟར་མངེས་པར་བཤད་
 གྲང་ཐེག་ཆེན་གྱི་གནད་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་སྟོག་དང་བྲལ་བར་བྱས་
 པའི་ལུས་ལ་རྒྱན་འདོགས་པ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་པན་
 པར་མི་འགྱུར་བས་ན་ཚུལ་འདི་ལ་བོད་སྤྱི་ཕྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བར་བྱའོ།

དེ་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ་རྣམ་གངས་པ་དང་། རྣམ་གངས་
 མིན་པའི་དོན་དམ་མོ། །དང་པོ་ནི་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་སྒྲིའི་ཡུལ་ཏེ་དེ་
 བེ་བདེན་སྟོང་གི་སྟོག་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སྒྲིའི་བྱེ་བྲག་ཡིད་རྟོག་
 བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ཅམ་མོ། །དེ་དོན་དམ་མཆན་ཉིད་པ་མིན་ཡང་དོན་
 དམ་རྟོགས་པའི་སྒྲིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མཐུན་པའི་དོན་དམ་མམ་རྣམ་
 གངས་པའི་དོན་དམ་ཞེས་གཞུང་རྣམས་སུ་བརྟེན་གདགས་པར་
 མཛད་དོ། །དེ་འབྲེལ་བདེན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་བདེན་སྟོང་
 དང་རྟོག་འགྱུར་གི་སྒྲུང་བ་གཉིས་པོ་སྟོག་པ་ཅམ་གྱི་ཆ་ནས་ཐ་དང་

ཀྱང་། ཇི་ལྟར་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་དོན་གྱི་དངོས་པོའི་སྟངས་ན་ཐ་
 དད་མེད་པ་བཞིན། སྟོང་དང་སྤང་བ་གཉིས་པོ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་
 རང་བཞིན་མཐའ་གང་དུའང་མི་གནས་པ་བཅོས་མིན་གཤེས་ཀྱི་
 གནས་ལུགས་དེ་ལ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དམ་བདེན་གཉིས་ཟུང་
 འཇུག་ཅེས་བྱ་སྟེ། **འཛིན་ལུ་ལས།**

ཀྱན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་དག། །སོ་སོའི་ཆར་ནི་ཤེས་གྱུར་
 བས། །གང་དུ་ཡང་དག་འབྲེས་གྱུར་བ། །ཟུང་དུ་འཇུག་པར་དེ་
 བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་བརྗོད་
 བྲལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེར་བདེན་
 གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་
 རང་ལྟོག་ནས་ཐ་དད་ན་ཡང་གང་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་ཐ་
 སྟོང་དུ་དོན་དམ་གྱི་ངོ་བོ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་མངོན་
 སུམ་མཐོང་བའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
 བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་གྲངས་མིན་པ་དང་། གནས་ལུགས་

མཐར་ཐུག་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དེ་
བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གི་རྣམ་
གྲངས་དུ་མས་བཟོད་པར་མཛད་དོ།

ཆོས་ཅན་སོ་སོའི་སྟེང་ན་བདེན་གྲུབ་བཅད་ཅམ་གྱི་ལྷོག་ཆ་
དེ་དོན་དམ་ཅམ་ཡིན་ཡང་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་པ་མིན་ཏེ། མེད་
དགག་ཅམ་དང་། ལྷོག་པ་ཅམ་དང་། ཉག་པའི་གཟུགས་བརྟན་
ཅམ་དང་། ཉི་ཆེ་བའི་ཆོས་ཅམ་ཡིན་པས་ན། མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་
མི་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་དགག་སྐྱབ་གྱི་སྟོས་པ་ལས་འདས་པ་གང་
ཞིག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྟོད་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་དེ་
བཞིན་ཉིད་དུ་མི་རུང་ངོ།

དེའི་ཕྱིར་སྟོའི་སྟོད་ཡུལ་ཡིན་མིན་དབྱེད་པ་སོགས་གྱི་སྐབས་
སུ་རྣམ་གྲངས་མིན་པ་ལ་བཟོད་གྱི་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ལ་
བཟོད་དོན་མེད་དེ། རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ནི་ལས་དང་སོ་པས་
སྟོང་ཉིད་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་རྟོག་ངོར་བྱས་པ་ཅམ་

ལས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་རྟོག་བྲལ་ལྟ་བུ་གཉིས་
སྒྲུང་རྒྱབ་པའི་སྒྲོ་ལ་ཁོ་འདྲ་བ་རྒྱ་བའི་ས་ག་ལ་ཡོད་དེ། འཁོར་
ལོས་སྒྲུང་བའི་བྲི་ལ་ཐུ་རྟོ་བ་འདུག་པའི་དབང་མེད་པ་བཞིན་ནོ།

རི་ལྟར་ཞེ་ན་འཕགས་པ་སྒྲོ་བ་པའི་མཉམ་བཞག་སྒྲུང་མེད་
དེས་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོང་ཉིད་མངོན་དུ་བྲས་པའི་
ཆོ། དེའི་ངོར་ཆོས་ཅན་བྱམ་སོགས་ཀྱང་མི་སྒྲུང་། དགག་བྱ་བདེན་
བྱུབ་གྱི་ནམ་པར་འཛིན་པའང་མེད་ན་རི་ལྟར་ན་བདེན་མེད་ཅེས་
པའི་ལྟོག་པ་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་དེ། བདེན་མེད་ཅེས་པའི་འཛིན་སྒྲུངས་
གྱི་ཡུལ་དེ་ནི་དགག་བྱ་བདེན་བྱུབ་བཅད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིད་
ངོར་འཆར་གྱི་སྒྲུབ་པ་རང་དབང་བའི་ཚུལ་དུ་འཆར་བ་མི་སྲིད་
དོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་དང་དགག་བྱ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡུལ་དུ་ཤར་
ན་དོན་དམ་པ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་གཞན་སྒྲོང་པ་དག་
དགག་པའི་འོས་སུ་འགྱུར་རོ།

གཞན་ཡང་དོན་དམ་དཔྱེད་པའི་རྗེས་དཔག་གམ་དོན་དམ་

མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྲིས་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་འདི་ཞེས་
 རྟོན་པའམ་གཟིགས་སོ་ཞེས་ནན་གྲིས་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་གིས་
 གཞན་སྟོང་ངི་ལྟར་བཀག་ཀྱང་རང་གི་ཞེ་སྤྱལ་གཞན་སྟོང་གིས་
 དབང་བྱས་པ་མ་ཆོར་བ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ།

དེས་ན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོག་པ་མེད་པས་དོན་དམ་བདེན་
 པའི་རང་མཆོན་གཟིགས་པ་དེ་ནི་མཐའ་ཀྱན་གྲིས་སྟོང་པའི་བདེན་པ་
 དབྱེར་མེད་བརྗོད་བྲལ་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ་
 གྲིས་གཟིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དམ་དེ་ཡང་སྒྲིའི་ཡུལ་
 ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཅམ་ནི་སྐབས་འདིར་དབྱེད་མི་དགོས་ཏེ་
 ལ་དོགས་པ་མེད་པའི་བྱེད་ཅོ། །ཅིའི་བྱེད་ན་འདིར་དོན་དམ་པ་དེ་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བྱེད་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབབས་
 པའི་སྐབས་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་འང་ཡུལ་མིན་པ་ནི་སུས་ཀྱང་
 ཤེས་སུ་མི་རུང་བའི་བྱེད་དེ་གཏན་ལ་འབབས་པ་མི་སྤེད་པའི་བྱེད་
 ན་དོན་དམ་པ་སྒྲིའི་ཡུལ་མིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་

ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་དོན་དུ་གོ་བར་མི་འགྱུར་རོ།།

འོ་ན་རི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབབས་ཤིང་
 དེགས་པས་བདེན་སྟོང་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་བསྐྱབ་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
 དམིགས་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་དོན་དམ་སྟོས་པ་ལས་
 འདས་པར་རྟོགས་དཀའ་བས་ན་དེ་ལྟར་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་
 མཁའ་ལ་བལྟ་བར་བྱར་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་མིག་
 ནམ་མཁའ་ལ་གཏོང་ཅིང་ལྟ་བར་བྱེད་པ་ཅམ་མེད་ཅེས་བརྗོད་དོན་
 མེད་ལ་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ་མ་བརྗོད་ཀྱང་ངེས་ཟིན་པ་
 བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོག་དེས་འཇིག་རྟེན་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ལྟ་བར་
 བྱེད་དོ་ཟེར་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་གཟུགས་གང་ཡང་
 མེད་པས་བལྟ་བར་བྱར་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་དོན་ཡིན་པ་དང་འདྲ་
 བར་དོན་དམ་པ་ནི་དམིགས་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཀུན་གྱིས་སྟོང་པའི་བྱིར་
 སྟོས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་མིན་ཞེས་སྟོན་ཏེ། **མདོ་ལས།**

ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་དུ་རབ་བརྗོད་

བ། །ཞེས་དང་། རོན་དམ་པ་མཐོང་བ་ནི་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཆིག་
 ཟླ་དྲགས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
 བསྟན་པ་ཞེས་པའི་མདོ་ལས། འདམ་དབལ་སྤུས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 མི་མཉམ་པ་མེད་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་པར་
 མཐོང་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའོ་ཞེས་དང་།

རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།

གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ནི་བ་དང་། །སྟོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་
 སྟོས་པ། །རྣམ་ཉོག་མེད་དོན་ཐ་དད་མེད། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་མཆོན་ཉིད་
 དོ། །ཞེས་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་
 ལྡོག་པས་སོ། །མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ། །ཆོས་ཉིད་མྱ་ངན་
 འདས་དང་མཆུངས། །ཞེས་དང་།

སྐྱ་གཅན་འཛིན་གྱིས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལས།

སྐྱ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན། །མ་སྐྱེས་མི་
 འགག་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། །སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྟོང་

ཡུལ་བ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་བྲག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཟབ་མའི་དོན་བཤད་པ་ལ་སྒྲག་ནས་མ་
གྲུས་པའི་ཆོག་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ་རང་གི་ནང་གི་དེ་ཉིད་བསྟན་
པ་ཅམ་ལས་དོན་དམ་ཟབ་མོ་སྤྲུམ་གྱང་མི་ཁེགས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཆོས་ལ་རྒྱབ་གྱུས་སྤྲུགས་པའི་ཉེས་པ་ཆད་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་
ལྟ་བུའི་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཡང་དག་པར་ནི་དམིགས་
པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གང་ཡང་མིན་ན་རི་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པར་འགྱུར་སྟམ་ན། རི་སྐད་དུ།

གང་ཆེ་སྟེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྟོ་ཡང་སྟེ་བ་དང་བྲལ་བ། །དེ་
ཆེ་དེ་རྣམ་བཞེན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །རི་ལྟར་
སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡིས་ཡུལ། །དེ་ཡོངས་
ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཐ་སྟོན་ཉི་བར་བཞེན་ནས་རིག་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ཡེ་ནས་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་
གནས་ལུགས་དེའི་ངང་དུ་སྤྲོས་པའི་བྲ་བ་མཐའ་དག་ལོག་པའི་ཡེ་

ཤེས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པར་འོད་གསལ་བ་ཤིན་ཏུ་
མཆོན་པར་དཀའ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ།།

རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དབང་གིས།

དོན་དམ་སྒྲོ་ཡི་སྟོང་ཡུལ་མིན། །སྒྲོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་
འདོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་དེ་སྒྲོའི་སྟོང་ཡུལ་མིན་པར་
བརྟེན་དེ་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན། རང་ངོར་སྟོང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནི་
ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་དོན་དམ་པ་ལ་
དམིགས་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཀུན་ཡོངས་སུ་བྲལ་བར་བསྟན་ཏེ། དེ་འབྲའི་
སྟོང་ཡུལ་མ་བྲལ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་བར་བསྟན་པ་དེས་གཉིས་
སྒྲུང་མེད་པའི་སྒྲོས་རྟོགས་སོ་ཞེས་མིང་ཅན་ཞིག་བརྟེན་པ་མིན་
པར་གཉིས་སྒྲུང་མེད་པས་རྟོགས་ཚུལ་གཏན་ལ་བབ་པས་དོན་དམ་
པ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པར་
གཉིས་སྒྲུང་མེད་པའི་སྒྲོས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་
དོན་དམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཅན་བརྟེན་གྱང་། དེ་ཅན་རང་རིག་

ལ་འང་ཡོད་པར་གཞུང་གཞན་ནས་འདོད་པས་དོན་དམ་པ་ཤིན་ཏུ་
གཏན་ལ་དབབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྒྱལ་པ་སྤྲུལ་དམ་བཅའ་
དང་ཕྱི་མ་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བྱས་པ་འདི་རྒྱ་འབྲེལ་རྒྱལ་ལས་གསུངས་
ལ་དོན་ཐབ་མོ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ཆེས་འཐད་དོ། །

དེ་ལྟར་མཆན་མར་དམིགས་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོན་ཀྱན་རྫོབ་
པ་དེས་དོན་དམ་གྱི་རང་མཆན་མི་འཇལ་བར་བཞག་ཀྱང་ཉེས་པ་
ཅི་ཡང་མེད་དེ། རང་དོར་མཆན་མའི་སྟོན་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོན་དེ་དོན་
ལ་གཉིས་སྒྲིབ་གི་སྟོན་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དོན་དམ་
དངོས་སུ་ཉོགས་པ་ལ་སྟོན་དང་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པའམ་གཞུང་བ་དང་
འཛིན་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་
གནས་ལུགས་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་དོན་དམ་མི་འཇལ་
བར་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྤྱོད་བྱེད་དག་གི་ལུགས་ལ་དོན་
དམ་བདེན་པ་གཏན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། བདེན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་

བཞག་ཏུ་མེད་པ་དང་། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྲིས་དོན་དམ་
 མི་གཞལ་བར་ཐལ་བ་སོགས་སྒྲིན་གང་ཡང་མེད་དེ། སྤྱིར་བདེན་
 གཉིས་འཛོག་ཚུལ་ལ་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་
 ལྷགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། གང་ཞེན་གནས་ཚུལ་
 དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་དང་སྤང་ཚུལ་ཐ་སྟངས་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མས་
 ཉིད་དོན་ལ་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་འཛོག་པ་དང་། ཡང་གནས་ཚུལ་
 དང་སྤང་ཚུལ་མི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་
 ཀ་གྱུན་རྫོབ་དང་། གནས་སྤང་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་
 ཅན་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་བདེན་པར་འཛོག་པའི་ལྷགས་གཉིས་
 ལས། རྩོགས་སྒྲིབ་བ་དེ་དག་གིས་ལྷགས་བྱི་མ་འདི་ཞལ་གྲིས་བཞེས་
 པའི་བྱིར། དེའི་ལྷགས་ལ་གྱུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་དོན་དམ་མི་
 འཇལ་བས་ཁྲབ་ཀྱང་དེ་འཇལ་གྱི་སྒྲོ་དང་དོན་དམ་གཏན་མེད་དུ་
 མི་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གང་ཞེན་དོན་དམ་
 བདེན་པའི་མིང་ཅན་དེས་འགྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་དག་གི་ལྷགས་

ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་དུ་བཞེད་
 རོ། །དེས་ན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པའི་བྱད་པར་མ་ཤེས་པར་
 གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་རྒྱས་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་ལ་སྤྱོད་པ་རེར་
 ཞེན་པ་ཁྲོན་པའི་རུས་སྤལ་གྱི་རྣམ་ཐར་ནི་མཁས་པ་ལ་མི་མཛེས་
 སོ། །འདི་འདྲའི་ལུགས་འདི་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ་རྗེ་
 ཙོང་ཁ་པས་ལམ་རིམ་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པར་
 བཞེད་པ་གསལ་བའི་བྱེད་རོ།

དེ་ལྟར་ཁས་སྐྱབས་ན་དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་པའི་བཞེད་པ་དང་ཡང་
 ཆེས་མཐུན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་
 གིས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་འཛོག་ཅིང་དེ་མཐོང་བ་རྩུན་པ་དང་དོན་
 དམ་པ་ནི་མཐོང་བ་ཡང་དག་པར་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་ཏུ་
 འགྱུར་རོ། །རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་ཡུལ་དང་
 ཡུལ་ཅན་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་སྤངས་
 པ་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཆེ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱིས་ཀྱང་ཡུལ་མིན་པར་བརྗོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ།

མདོ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པ་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་འདས་པར་
 གསུངས་པ་དང་། ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་
 བ་དེ་ཀུན་རྫོབ་པའི་གངས་སུ་གཏོགས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མི་བགང་
 བར་གསུངས་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་གང་ལ་སེམས་ཀྱི་
 རྒྱ་བའང་མེད་ན་ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་དམིགས་པ་མཐའ་དག་
 ལོག་ན་རྟོགས་རྒྱ་ཅི་ཡང་སྲིད་དམ་སྟམ་དུ་སྒྲོས་བྲལ་ཀྱི་ཕྱོགས་
 མ་ཤར་བའི་ནང་གི་དེ་ཉིད་གསལ་པོར་བསྟན་པའི་ཆོག་སྟེ་བར་མི་
 བྱ་སྟེ་ཐབ་མའི་མདོ་སྟེ་འདྲིན་པར་རྫོམ་ཡང་ཐབ་དོན་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་
 ཕྱོགས་པའི་རང་མཆང་རྗེན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་དམིགས་མེད་དུ་བསྟན་པ་དང་སྒྲོས་པ་བྲལ་བར་
 བསྟན་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་གྲུབ་དང་དོན་དམ་པ་
 སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་སྦྱར་ནས་དོན་ལ་རྟོག་གའི་སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་བདེ་
 བར་འཆར་རྒྱ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་མདོ་དང་རྒྱད་སྟེའི་དོན་མཐའ་དག་

བཀའ་བར་མི་བྱ་སྟེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེའི་བསྟན་དོན་ཐུན་མིན་
 ཉོག་གཤམ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཚུར་མཐོང་ལས་འདས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཟབ་མའི་སྟོང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་བསྟུབས་ནས་རྣམ་ཤེས་གྱི་
 སྟོང་ཡུལ་འབའ་ཞིག་ངས་དོན་དུ་བྱས་པས་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་
 ལ་སྤྱི་ཞུར་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་བསམ་པར་བྱའོ།།

དེ་སྦྱང་བདག་ལྟ་བུ་ཉོག་གཤམ་བའི་དབྱང་དོར་ཡང་གོ་ཡུལ་སྒྲ་
 ཆོག་ས་འཆར་འདུག་ཀྱང་གཞུང་གི་རྣམ་བཤད་ཅུང་ཟད་རེ་བྲིས་
 པའི་ཆེ་གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་ལ་འདི་ཞེས་བཞེད་པ་སྟོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་གཞིགས་པ་མངའ་བའི་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་གསུང་བཞིན་འཛིན་པ་
 ལས་གསུང་ན་མེད་བཞིན་རང་བཅོས་བཤད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བཞུད་
 མི་རུང་བར་ནན་ཏན་དུ་བསམ་པ་ཡིན་ལགས་ཏེ།

སྟོན་པ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས།

སྟོན་པ་འཛིག་ཉེན་མིག་ནི་ཟུམ་གྱུར་ཅིང་། །དཔང་གྱུར་སྟེ་པོ་པལ་
 ཆེར་ཟད་པ་ན། །དེ་ཉིད་མ་མཐོང་རང་གར་གྱུར་པ་ཡི། །ངན་ཉོག་ས་
 རྣམས་གྱིས་བསྟན་པ་འདི་དགྲགས་སོ། །རང་བྱུང་རང་བྱུང་བསྟན་

བ་གཅེས་འཛིན་རྣམས། །མཆོག་ཏུ་ཞིར་གཤེགས་འགྲོ་མགོན་
 མེད་པ་ན། །འདོམས་མེད་ཡོན་ཏན་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ཡི། །དེ་
 མས་དགའ་མགུར་དང་སང་འདི་ན་སྤྱོད། །དེ་ལྟར་བྱུང་བ་དག་གི་
 བསྟན་པ་ནི། །སྒོག་མར་སྒོག་ཕྱིན་འབྲང་དང་དེ་མ་རྣམས། །སྟོབས་
 དང་ལྡན་པའི་དུས་སུ་རིག་ནས་ནི། །ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས་
 བག་ཡོད་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའང་བྲན་ནས་འདི་སྐད་དུ།
 བདག་འབྲུག་གིས་མཉམ་བའི་གང་ཟག་གིས། །ཟབ་དོན་བརྗོད་
 གྲང་ཉན་མཁན་དཀའ་མོད་ཀྱི། །རྣམ་དཀར་བསམ་པ་སྟོན་དང་
 བསྟན་པ་ལ། །སྤྱོགས་པའི་ངང་རྩལ་རྒྱལ་རྣམས་མཁྱེན་པར་
 མཛོད། །ཅེས་གྲང་སྒྲུས་སོ།།

གོང་དུ་བརྗོད་པ་དེ་ལྟར་དོན་དམ་སྒྲིའི་སྤྱོད་ལུལ་མིན་ཞེས་པ་
 ལ་བཞེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་གཞོད་པ་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་སྟེ།
 དཔེར་ན། དོན་དམ་གཉིས་སྒྲང་དང་བཅས་པའི་སྒྲིའི་ལུལ་མིན་ཞེས་
 བརྗོད་པ་ལ། གཉིས་སྒྲང་དང་བཅས་པའི་སྒྲོས་དོན་དམ་གཏན་ལ་

འབེབས་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་
 པ་ན་དོན་དམ་པའི་རང་མཆོན་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་སྒྲོའི་ཡུལ་
 མིན་པའི་བྱུང་པར་གྱི་བཞེད་པའི་དབང་གིས་སྒྲིན་མེད་པར་སྒྲོན་པ་
 བཞིན་དུ། དོན་དམ་པ་སྒྲོའི་ཡུལ་མིན་པར་བཤད་པའང་དོན་དུ་ཡུལ་
 ཡུལ་ཅན་མེད་པའི་གཞིགས་པས་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་
 སྒྱིར་ཡུལ་ཡིན་པ་ཅུ་འགྲོག་པའི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བས་གང་ལྟར་
 བཤད་ཀྱང་དོན་ལ་རྟོན་པར་བྱས་ན་བཞེད་པ་མཐུན་ཞེས་སྒྲུབ།

དེས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་ཡིན་མིན་དབྱེད་པའི་སྐབས་
 དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་དབྱེད་པའི་སྐབས་མ་ཕྱེད་པའོ་ཞེས་
 བརྗོད་པའང་དོན་མེད་དེ། སྐབས་འདིར་ཡུལ་མིན་པར་བརྗོད་པ་
 དང་དོན་དམ་པར་ཡུལ་ཡིན་མིན་དབྱེད་ནས་ཡུལ་མིན་པར་སྒྲུས་པ་
 གནད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟར་ན་དོན་དམ་དབྱེད་པའི་
 རིག་ཤེས་ཀྱིས་དབྱེད་ན་དོན་དམ་ཡུལ་དུ་མ་བྱུང་པ་དེ་བཞིན་
 དོན་དམ་དབྱེད་པའི་རིག་ཤེས་དང་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པ་

ལ་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་མཚུངས་པར་འབྲུག་པ་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་
 འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་གཟིགས་པར་མི་
 འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་པར་གཏན་ལ་ཇི་ལྟར་པབ་པ་དེ་དོན་དམ་མངོན་
 སུམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞལ་དགོས་པས། དོན་དམ་པར་
 དབྱེད་ན་ཡུལ་མི་རྟེན་པ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་གཟིགས་པར་མི་འགྱུར་བ་གནད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་དོན་དམ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཡུལ་མིན་པ་དེ་འབྲའི་གནད་ཀྱི་
 བཞིན་པ་བཀག་ན་དོན་དམ་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་གཟུང་བྱ་ཅན་དུ་དོན་
 ཀྱིས་ཁས་ལེན་པར་འགྱུར་རོ།

དེ་ལྟར་དོན་དམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་འཕགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ཚུལ་གནད་གཅིག་པར་འཆད་པ་འདི་ལ་སྐབས་
 མ་ཕྱེད་པའི་ཞེས་འཛེར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཅིང་སྟེ། དཀོན་མཆོག་བཅེགས་
 པའི་མདོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོན་ལས།

དོན་དམ་པར་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མདུན་

ན་ཚེས་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འཇམ། སྤངས་པ་འཇམ། བསྐྱོམས་
 པ་འཇམ། མངོན་དུ་བྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཚེས་གང་ཡང་མི་འདུག་
 གོ། །ཞེས་དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་ཉི་བར་བཏེན་
 བས་རིགས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་
 རོན་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལས་འདས་པར་བསྟན་ཏེ།

ཚིག་གསལ་ལས།

འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རོན་དམ་པ་ནི་ཅང་མི་གསུང་བ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་འཐད་པ་དང་འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་མི་མངའ་བར་
 གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་སྒྲིམ་པ་མངའ་བར་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་དང་།

འདུག་འགྲེལ་ལས།

རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པར་འདོད་པས་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དངོས་སུ་
 བསྟན་པར་མི་རུས་པས་ཉན་པར་འདོད་པ་ལ་རང་གིས་སྒྲུང་བ་
 ཉིད་དུ་དེའི་རང་བཞིན་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དཔེ་བཤད་པ་ཞེས་

སོགས་དང་། ལྷའི་བྱ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སོགས་ནས།
 རབ་རྟུ་མ་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་བཏགས་མི་རྣམས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་དང་།
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དངོས་དངོས་མེད། སྟོང་མི་སྟོང་ཞེས་སོགས་ནས།
 སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་བར་དག་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་རང་
 གི་ངོ་བོ་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་པ་
 ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཆད་མ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་
 དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་།
 དེ་ཡང་བསྐྱེད་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 བྱི་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་བཞིན་སྤྱིར་བཏང་ཁས་ལེན་ཡིན་ཆད་བདེན་གཉིས་
 གང་རུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁས་ལེན་པ་ལས་འོས་མེད་མོད་
 འདྲིར་དེ་འདྲའི་རགས་པ་ཅུ་མ་ཞིག་མིན་པར་ཞིབ་མོར་གོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་
 ཞེས་ན་དོན་ཆེ་བར་གནས་སོ། །

འཕྲོགས་བཏགས་གནས་རུ་འཛིན་པ་སྟོང་གིས་ཀྱང་། །མི་

བསྒྲོག་རིགས་ལམ་དང་པོའི་ཉག་ཐུན་ནམས། །སྐལ་བྱེད་གཞུ་མའི་
 རྒྱུད་ལ་སྐྱར་ནས་སུ། །སྒོ་མཆོག་སྐྱེན་པོའི་མཐེབ་ཀྱིས་བསྐྱལ་ཆེ་
 མཛེས། །ཞེས་ཀྱང་སྒྲུས་སོ།།

༡༩༽ གཞན་ལ་བཞེས་པའི་སྒོ་ནས་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་མནའ་གཞི་དོན་བསྐྱུས་བསྐྱན་པ།

གོང་དུ་རི་སྐྱད་བཤད་པ་དེས་མཆོན་ནས་རང་དང་གཞན་གྱི་
 རྒྱུགས་སུ་གཏོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཆོལ་བ་ནམས་ལ་པན་པའི་
 བསམ་པས་ཞར་ལ་འོང་བའི་གཏམ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། ལས་དང་པོ་
 བས་རིགས་པ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་
 པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་དང་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དོན་གཅིག་
 ཏུ་ཤར་ནས་སྒྲུང་སྒྲོང་བྱུང་འདུག་ཚུ་ཡི་སྒྲ་བ་ལྟ་བུའི་ངེས་ཤེས་ཁྱད་
 པར་ཅན་སྐྱེད་པ་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་བས་དེ་བསྟེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱ་
 ལ། དེའི་ཆེ་རི་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་རྗེས་
 སུ་མཐུན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། རྟོག་པའི་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱི་ཡུལ་ནམ་
 གངས་པའི་དོན་དམ་ཅམ་ལས་མ་འདས་པ་དེ་ལ་འདི་ཅམ་ཞིག་

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་མཐར་ཐུག་པ་
 མེད་དོན་ཤིས་གདམས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཤེས་ཕྱིན་ལྟར་
 སྒྲུབ་བ་རྣམས་ཤེས་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་འབའ་ཞིག་ལ་ངེས་དོན་དུ་བརྒྱུད་ནས་
 ཅིར་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་ཕྱིན་ཡང་དག་པའི་
 དོན་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། དེར་འཇུག་པའི་ལམ་ཡང་དག་པ་བསལ་
 བཞག་མེད་པའི་དོན་ལ་མ་བཅོས་པར་འཛོགས་སྒྲིམ་བྱེད་པ་སོགས་
 ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཤིང་རི་སྤྱོད་རང་ལྟ་ལ་མཆོག་ཏུ་ཆགས་པ་དེ་
 མ་དོར་གྱི་རིང་ལ་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་གནས་པ་རྒྱུད་ལ་
 སྐྱེར་མི་སྟེར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེའི་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་
 ངེས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྒྲུབས་དང་བཅས་པའི་སྒྲོས་ཡུལ་རྣམས་མུ་
 རྩ་ལྟར་མཐོང་ཡང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་
 ངེས་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཅུ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཡང་དག་པའི་དོན་
 ལ་རྗེས་སུ་ལྟ་བུ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ད་དུང་མཉམ་བཞག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་

སྒྲོས་བྲལ་བསམ་བཞེད་ལས་འདས་པ་རྣམས་གངས་མིན་པའི་དོན་
 དམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉྐྱགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བཞེད་བྲལ་དོན་དམ་
 པའི་གནས་ལུགས་དཔེས་བསྟན་དུ་མེད་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་
 པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་གོ་ཚུང་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་སྟུང་དུ་བསམ་དགོས་སོ།།

གལ་ཏེ་དེ་འབྲའི་གནས་ལུགས་དེ་ནི་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དང་ལྡན་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིད་ཡུལ་ཡིན་གྱི་སོ་སྐྱེ་
 ལ་གཏན་ནས་འོང་མི་སྲིད་དོ་སྟུང་ན། རྣམས་གངས་མིན་པའི་དོན་
 དམ་གྱི་རང་མཚན་མངོན་སུམ་ཉྐྱགས་པ་འཕགས་པ་ལས་སོ་སྐྱེ་ལ་
 གཏན་མི་འོང་ཡང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བའི་ངེས་པའི་ཤེས་པས་བཞེད་བྲལ་
 གྱི་གནས་ལུགས་དོན་སྐྱེ་ཅམ་དུ་ཉྐྱགས་པ་དང་ཚུང་བ་ཡོད་དེ། དེ་
 ལ་མདོ་ལྟར་ན་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་
 ཞིང་། སྒྲགས་ལས་དཔེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་གསུངས་ལ་གང་ལྟར་ཡང་
 དོན་ལ་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒྲིལ་དོ།།

དེ་འབྲའི་སྒྲོས་བྲལ་རྗེས་མཐུན་པ་དེ་འཆར་བ་དེ་དབྱེད་པའི་

ངེས་པ་ཁོ་ནས་ཀྱང་འབྲེན་ཅུས་མོད་ཀྱི། ཤིན་ཏུ་རིང་མོ་ཞིག་
 འགོར་ཞིང་དེ་ཡང་ཆོག་པ་བྱུང་པར་ཅན་བསགས་པའི་སྒྲོ་དང་
 འབྲེལ་བ་ལས་སྐྱེའོ། །སྤྲལ་ས་ཀྱི་ཐབས་ཐབ་མོ་དང་བྱུང་པར་
 སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཐད་ཀར་ངོ་སྤྲོད་པའི་གདམས་པ་གནད་དུ་
 ཐེབས་པ་ལ་བརྟེན་ན་མན་ངག་གི་དབང་གིས་སྦྱར་དུ་ཆོག་པ་
 རུང་དུས་རྟོགས་པའང་ཡོད་ལ།

དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་ལ་སྤྱོད་བ་སྦྱེས་པ་དེའི་ཆེ་གང་ཐག་དེ་
 སྤར་ཐོས་བསམ་ཀྱི་དབྱུང་པས་སྤྱོད་བ་དང་རྟེན་འབྱུང་དབྱེར་མེད་
 པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་མཆོག་ཏུ་འདོངས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སྤར་དབྱུང་
 དུས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་དང་། ད་ལྟར་དབྱུང་པ་ལ་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་པ་
 གང་ཡང་མེད་པར་རང་བཞག་ཏུ་གནས་པའི་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་དེ་
 གཉིས་ལ་བསམས་ན། སྤྱོད་རྟེན་འབྱུང་དབྱེར་མེད་པའི་གནས་
 ལུགས་ལུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་བྱུང་ཅི་ཡང་མེད་ན་ཡང་། དབྱུང་དུས་
 ཀྱི་དེ་མིག་བརྩམས་ནས་མདུན་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱས་

བ་དང་། འཛིན་མེད་གྱི་དུས་སུ་མིག་སྤྱོད་ནས་དངོས་པོ་དེ་དག་ལ་
 བལྟས་པ་ལྟ་བུའི་བྱེད་པར་རང་གིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཆེ་ཅིར་
 ཡང་མི་འཛིན་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆེ་ག་ཅི་བརྗོད་ཀྱང་།
 རང་གིས་སྤྱོད་བའི་བྱ་རམ་གྱི་རོ་གཞན་དུ་བཤད་ཀྱང་དོགས་པ་མི་
 སྤྱི་བ་ལྟར་འགྱུར་རོ།

སྤོན་སྤྱང་ཚུང་ཞིང་གནས་ལུགས་ལ་རིགས་པའི་ངེས་པ་མ་
 འབྲངས་པའམ། མན་ངག་གི་གནད་དང་མི་ལྟན་པ་དག་སེམས་མ་
 བཅོས་པར་བཞག་ཀྱང་ཅི་ཤེས་འདི་འབྱུང་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་འདྲ་
 སྤྱོས་བྲལ་ལ་སྤྱོགས་ཅམ་ག་ལ་ཉི་ཡང་། གནས་ལུགས་གྱི་དོན་ལ་
 དབྱུད་པ་རྫོགས་པའམ་བཞག་ཐབས་གྱི་མན་ངག་ལས་མཐའ་ཀུན་
 ཅིག་ཅར་ཁེགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་སྤྱང་བ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ།

དེ་ལྟར་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ངེས་ཤེས་གྱིས་རྫོགས་
 པ་དེ་ཡང་སྤྱིར་དོན་དམ་རྫོགས་པར་འཛིག་དགོས་ཏེ། རིགས་པའི་
 སྤོན་མེ་ཆེ་སྤྱི་ཡོད་པར་རྫོགས་པ་དང་། ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་

འབྲས་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་དང་། རུ་བའི་རྟོགས་ཀྱིས་མེ་ཡོད་པར་
 རྟོགས་པ་སོགས་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་རྣམས་ཀྱང་དོན་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་
 ཡུལ་རྟོགས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེ་དག་གིས་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པར་འཛོག་
 དགོས་པ་བཞིན་ནོ།།

མན་པའི་བསམ་པས་བརྗོད་པ་ལ།།

ཀུན་ཡང་ལོག་པར་མི་བཟུ་ཞིང་།།

རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཟབ་མོའི་དོན།།

བདེ་ལྷག་ཉིད་རུ་རྟོགས་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།།

༡༡༽ ཐལ་འགྲུར་པའི་ཐ་སྐད་རུ་ཀུན་གཞི་དང་རང་རིག་ཁས་ལེན་དགོས་ཚུལ།

། བྲག་དཀར་སྐལ་སྐལ་བཀའ་བ་བདུན་པ་བརྗོད་པ། །
 སྐར་ཡང་སྐལ་པའི་སྐུ་གང་གི་ཞལ་ནས། འདིར་དེང་སང་གི་
 སྤྱིད་འཇུག་ལྷོ་ཀ་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་གིས། མདོར་ན་རང་རིག་པ་འགོག་

བ་ནི། རོན་དམ་པར་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་བཅའ་པོ་ལས་ལོག་ཅམ་ལ་ཐ་
 སྟད་དུ་རང་རིག་པར་འདོགས་པའི་ཚུལ་དེ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 བཀག་ན་རང་སྟོང་རང་ལ་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཡོད་
 པའི་སྐྱབ་བྱེད་མི་རིགས་པ་དང་། མཐར་དོན་རིག་གི་ཐ་སྟད་ཀྱང་
 རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་རིག་པའི་དབང་རྒྱུག་གིས་རི་སྐྱད་
 གསུངས་པས་གཞོད་ཅེས་དང་། ལུགས་འདིར་ཐ་སྟད་དུ་འང་རང་
 རིག་དང་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་ཡང་། ཐ་སྟད་དུ་ནི་བཀག་
 པའང་མེད་ལ་སྐྱབ་པའང་མེད་མོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་བཀག་གོ་ཞེས་
 སྐྱབ་པའང་རང་གི་ནང་ཆ་བསྟན་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དེ། ལུགས་འདིར་དོན་
 དམ་དུ་མ་ཟད་ཐ་སྟད་དུ་འང་རང་རིག་བཀག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་འཇུག་འགྲེལ་དུ།

རོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྟད་ཀྱི་དབང་དུ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལྟ་ནའང་
 རང་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་བྱན་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དུ། ཞེས་གསལ་བར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།

གཞན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རང་རིག་བཀག་པ་མ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་དུ་
 བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་པོ་དེ་རང་ངོས་ནས་བྱུབ་པར་ཐལ་བའི་ཐལ་བ་
 བརྒྱུག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་སྒྲོ་རང་ལ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། རང་
 ལ་སྒྲོ་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་མི་རིགས་པ་དང་། དོན་རིག་གི་ཐ་སྙད་
 རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་དགོས་མེད་ཀྱི་དཀག་པ་རྣམས་ཀྱང་
 འདོར་དུ་རིགས་ཏེ། བོད་དུ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་བྱ་བ་སྐྱེ་བ་འཆད་པ་
 ལ་དགོས་པ་ཡོད་ཅིང་། བྱུབ་མཐའ་བོད་ལོག་གི་ལུགས་རྣམས་སོ་
 སོ་ནས་མ་འདྲེས་པར་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་
 ཅེས་སྒྲུབ་ག་ལ་རིགས་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་ལུགས་འདིས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 ཡང་འགོག་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་དང་
 དེའི་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལས་བྱི་དོན་འགོག་ཏུ་མི་རིགས་པར་
 གསུངས་པ་སོགས་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བས་འདོད་དུ་ག་ལ་
 བྱས་ཏེ་མི་བྱས་སོ།

གཞན་ཡང་ཁྱོད་གྱི་འགྲེལ་བ་འདིར་འབྲེགས་བཤད་གྱི་ཆོག་
 མེད་འདི་དང་རིགས་མཐུན་བ་མང་དུ་མཆིས་ཀྱང་རེ་རེ་ནས་དགག་
 ཏུ་མ་ལངས་མོད། འོན་ཀྱང་འདིར་གནོད་པའི་ལུང་རིགས་གྱི་སྒོ་
 ཅམ་བསྟན་ལ་འདི་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་ན་པལ་ཆེར་འགོག་པར་
 ཡོད་པས་ཞིབ་མའི་སྒོས་གོ་བསྐྱར་མི་དམན་བ་རེ་མཛོད། རྒྱལ་
 གསུང་བྲི་མེད་གསེར་གྱི་ལྷན་པོ་ནི། །ཁུངས་ལྷན་ལུང་རིགས་རིན་
 ཆེན་ཕྱས་མཛེས་ཤིང་། །དགག་སྐྱབ་ཏུ་བདུན་འོད་གྱི་ཟེར་འཁྱུད་
 བ། །འདི་ཡང་རྒྱལ་བསྟན་མཛེས་པའི་དབྱིད་དུ་གྲུབ། །ཅེས་པའི་
 བར་གྱིས་སུན་འབྱིན་པར་མཛད་དོ།

༼མི་པམ་བས་བཀལ་བ་བདུན་པའི་ལན་བཛོད་བ། ༽

དེ་ལ་ལན་མདོ་ཅམ་བཛོད་ན། སྤྱིར་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་
 ལུགས་ལ་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དུག་ཏུ་བཞེད་བ་དང་། རང་རིག་གི་རྣམ་
 གཞག་སོགས་མ་མཛད་པ་ནི་རང་གཞུང་ན་གསལ་མོད། དེར་ཐ་

སྙད་དུ་ཞལ་བཞེས་མེད་པ་ཅམ་ཞིག་གིས་ཐ་སྙད་དུ་མེད་ངེས་སུ་གོ་
 དགོས་པའི་ངེས་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་
 ལ་གཉུག་སེམས་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྦྱར་དོན་
 མེད་ཀྱང་དེ་དག་ཐ་སྙད་དུ་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།

དེ་དང་ག་ལ་འབྲས་རང་རིག་ལ་དགག་པ་ནན་ཏན་མཛད་པར་
 དངོས་སུ་གསལ་བས་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་འགོག་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་
 པའི་བྱད་ཆོས་སུ་འཛིག་གོ་ཞེ་ན། དཔུ་མའི་གཞུང་ན་རང་རིག་ནན་
 གྱིས་བཀག་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་དག་གིས་དོན་དམ་པར་བཀག་
 པར་འགྱུར་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་མི་ཞེགས་ཏེ་དཔེར་ན་གཞན་རིག་བཞིན་
 ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཞེགས་སྟམ་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་ཅེས་འགོག་ན་
 ཏག་པའི་སྐྱ་དང་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་
 དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མས་གཞོད་པ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་དགོས་ན་འདི་ལ་
 དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་འང་
 རིག་པའི་རྩ་ཅན་གྱི་བྱ་བ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་

བ་ནི། རང་རིག་པ་ནི་གྲུབ་ལ་རག་མོད་ཀྱི། །དེ་ལྟ་འང་བློ་བས་
 བློ་བར་རིགས་མིན་ཏེ། །གཞན་སྤྱིར་མ་ཤེས་རྒྱུ་ལ་སྦྱོས་པ་
 བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱིའི་ཤེས་པ་རང་མཆོད་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ལ་སྤར་རང་གིས་རང་སྤྱོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་ད་ལྟ་བློ་བློ་
 མི་སྤྱོད་པར་སྦྱོར་བའི་རིགས་པར་འདུག་གི། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་
 རང་རིག་ཡོད་པ་ལ་གཞོན་ངེས་ཀྱི་རིགས་པ་གང་ཡང་མི་འདུག་ན་
 དེ་ཅུ་ཞིག་བཞེད་པས་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་ལོ།།

རིགས་པ་ཡོད་དེ་གོང་དུ་བཞེད་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་རང་རིག་ཡོད་
 བ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་བསྒྲོག་དུ་
 མེད་དེ་ཟེར་ན་འདི་རྒྱ་མཆོད་མ་ངེས་པའི་ཆོག་ཅུ་སྟེ། རང་ངོས་
 ནས་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་དབུ་མའི་སྐབས་འདིར་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་
 རིགས་པས་དབུ་བཞེད་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། དེས་རང་རིག་མ་
 གྲུབ་པར་ནི་འདོད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་རང་སྤྱོད་རང་གིས་རིག་ན་བྱ་བྱེད་
 ལས་གསུམ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོད་རྟུལ་ཅུ་མ་

མེད་དེ་དོན་རིག་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ལས་
གསུམ་ཞེས་པ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རིག་པའི་བྱ་བ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་
མེད་པ་ལ། རིག་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མི་ཐོབ་ཅིང་། རང་གིས་རང་ལ་
བྱེད་པ་འཇུག་པ་ལ་དབྱད་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ནའང་
རང་རིག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ་གཞན་རིག་ཏུ་འགྱུར་རོ།

ཐ་དད་དུ་མེད་ནའང་བྱེད་པ་མི་འཇུག་སྟེ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་
གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་རལ་གྱིས་རང་གིས་རང་མི་གཙོད་པ་བཞིན་ནོ་
སྟུང་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་དེ་དཔེར་ན་སྟོ་འཛིན་ཤེས་པ་དང་སྟོན་པོ་
གཉིས་བར་བཅས་པ་དང་མ་བཅས་བའམ་སྟེ་བྱི་རི་ལྟར་ཡིན་དབྱད་
ན་གང་ལྟར་ཡང་དེས་དེ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་མོད་ཀྱི་དབྱད་པ་དེ་དག་
དོན་དམ་དཔྱོད་པར་སོང་གི་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་སྟོན་པོ་ཉམས་སུ་
སྦྱང་བའི་ཤེས་པ་གཏན་མེད་པར་མི་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ། རང་རིག་
ལའང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་རང་སྟོ་ཉིད་སྦྱེས་ཅམ་
ནས་སྟོག་ཏུ་མ་གྱུར་པར་སྦྱང་བ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་སྦྱེས་པ་ལ་

རང་རིག་ཅེས་བརྗོད་ལ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དེ་ཐ་སྙད་དུ་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་རང་གིས་དངོས་སུ་རིག་པ་ལས་མི་རིག་པ་གཉིས་སུ་
 ཁ་ཆོན་ཆོད་པ་ལས་མི་རིག་པར་འདོད་ན་རང་སྒོ་རང་ལ་སྒྲོག་གྱུར་
 དུ་ཁས་ལེན་པ་ལས་འོས་མེད་དོ།

དེས་ན་དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཞལ་ནས།

སྒོ་ཡིས་ཉམས་སྤྱོད་བྱ་གཞན་མེད། །དེ་ཡི་སྤྱོད་བའང་གཞན་
 ཡོད་མིན། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་གཉིས་མེད་ཕྱིར། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་རང་
 ཉིད་གསལ། །ཞེས་དང་། དབྱ་མ་རྒྱན་ལས།

རྣམ་ཤེས་བཅའ་པོའི་རང་བཞིན་ལས། །བརྒྱུག་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་
 སྟེ། །བཅའ་མིན་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། །དེ་འདིར་བདག་ཉིད་ཤེས་
 པ་ཡིན། །གཅིག་སྒྲུ་ཆ་མེད་རང་བཞིན་ལ། །གསུམ་ཀྱི་རང་བཞིན་
 མི་འཐད་ཕྱིར། །དེ་ཡིས་རང་གིས་རིག་པ་ནི། །བྱ་དང་བྱེད་པའི་
 དངོས་པོར་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།

དེའི་ཕྱིར་རང་ལ་རང་གི་བྱེད་པ་གསར་དུ་འཇུག་མི་དགོས་

གྲུང་རང་ཉིད་གསལ་བའི་ངོ་བོས་རང་སྒྲོག་ཏུ་མ་གྱུར་པར་ཤེས་པ་
 ལ་རང་རིག་པའི་ཐ་སྙད་གཞོད་མེད་དུ་འབྱུག་སྟེ། ཇི་ལྟར་བྱུང་
 པ་མངོན་སུམ་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པ་བཞིན་
 དུ། རང་གི་རྒྱུད་ལ་གང་སྐྱེས་པའི་སྒོ་རང་གིས་མངོན་སུམ་ཤེས་
 པ་ལ་རང་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་ཅི་སྟེ་མི་རུང་། དེ་བས་ན་རང་རིག་པ་
 ཅམ་འཇིག་རྟེན་ན་གཞོད་མེད་བསྐྱེད་མེད་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེས་རང་ཇི་
 ལྟར་རིག་པའི་བརྟགས་དོན་བཅའ་ན་མ་བརྟགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 གྲགས་པ་ཅམ་ལས་ཡང་དག་པར་གྱུབ་པ་གང་ཡང་རྟོད་པར་མི་
 འགྱུར་ཡང་། དོན་དམ་པར་གྱུབ་མ་གྱུབ་གྱི་བརྟག་དབྱེད་མེད་པར་
 ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲིའི་དབང་དུ་
 བ་རང་ཉིད་གསལ་རིག་གི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རང་རིག་
 ཅས་དང་། དེ་ལ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྗེས་གཞན་མེད་པས་ན་
 རང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དང་། དེ་ལ་སྒོས་པར་བརྟགས་པའི་བྱ་བྱེད་
 ལས་གསུམ་ཡོད་པས་རིག་པའི་ཐ་སྙད་ངེས་པར་རུང་སྟེ་འདི་ལྟར་

བདེ་སྤྱག་མྱུང་བྱ་ཡིན་པ་དང་། དེ་མྱོང་བྱེད་སྒོ་ཡིན་པ་དང་། སྒོ་
 དེས་བདེ་སྤྱག་དངོས་སུ་མྱོང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་གསུམ་ནི་སུའི་
 ལྷགས་ལའང་ཡོད་པ་གཞིར་བཅས་ལ། བདེ་སྤྱགས་མྱོང་བཞིན་
 པའི་སྒོ་དེ་ལ་མྱུང་བྱ་བདེ་སྤྱགས་ལས་རྒྱས་གཞན་པའི་འཛིན་བྱེད་
 གྱི་སྒོ་དང་། སྒོ་དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུང་བྱ་བདེ་སྤྱགས་
 ཡོད་པར་སྤྱས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགའ་སྟེ། བདེ་སྤྱགས་མྱོང་བ་དེ་
 ལས་གཞན་པའི་སྒོ་ཡན་གར་དུ་ཡོད་ན་ཆོར་བ་མེད་པའི་སྒོར་
 ཐལ་བ་དང་། རང་འཛིན་གྱི་སྒོ་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་མྱུང་བྱ་བདེ་
 སྤྱགས་ཡོད་ན་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཆོར་བར་འགྱུར་ཏེ་གངས་ཅན་
 པ་དང་བྱེ་བྲག་པས་བདེ་སྤྱགས་བྱི་དང་ནང་གི་བེམ་པོར་འདོད་
 པ་ལྟར་འགྱུར་རོ།

དེ་ལྟར་བདེ་སྤྱགས་དང་དེ་མྱོང་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་བདེ་སྤྱག་
 མངོན་སུམ་མྱོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་
 དང་འཛིན་ཏེན་པལ་པ་ཐུན་མོང་ལ་གྲགས་ཤིང་མངོན་སུམ་གྱིས་

གྲུབ་ན། དེ་ལ་རང་རིག་ཅེས་བརྗོད་པ་རི་ལྟར་མི་འཐད་དེ། དེ་ཁས་
 མི་ལེན་ན་བདེ་སོགས་དངོས་སུ་སྤྱོད་བ་མེད་ཟེར་རམ། སྤྱོད་ཡང་
 གཞན་རིག་གིས་སྤྱོད་ཞེས་ཁས་ལེན་ནམ་བསམ་པར་བྱོས་ཤིག།

དེ་བཞིན་དུ་གང་རི་སྟེང་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་ལ་བདག་
 གིས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུར་དོན་འདི་གསལ་བར་ཤེས་སོ་སྟུང་པའི་
 ཆོ་གང་ཤེས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དེ་ནི་ལས་སུ་བྱ་བའམ་
 དུལ་གྱི་ལྡོག་པ་ནས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། གང་གིས་ཤེས་
 སྟུང་དུ་བསམ་པའི་ཆོ་རང་གི་སྟོ་འདིས་སོ་སྟུང་པ་ནི་དུལ་ཅན་བྱེད་
 བ་བའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ལྡོག་པ་ཡིན་ལ། དེས་དེ་གཉིས་སུ་མེད་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་གསལ་བར་རྟོགས་ཤིང་སྤྱོད་བ་ནི་བྱ་བའི་ལྡོག་པ་
 ཟླ། དེ་འབྲའི་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་གྱི་ལྡོག་པ་ཅམ་ཞིག་བཞག་ཏུ་མེད་
 པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་པ་ག་ལ་སྤིང་ཅིང་དེ་འབྲ་སྤིང་ཅེས་སུ་
 ཞིག་གིས་སྤྱ་རུས་ཏེ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མི་ལམ་དང་རབ་
 རིབ་གྱི་སྤྱང་བ་དང་རྟོག་དོར་དོན་སྤྱི་ལའང་སྤྱོད་བའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་

ཤར་བའི་སྒོ་ལ་བསམས་ན་སྔོ་སྒྲུང་དང་དེ་འཛིན་དང་དེས་དེ་རྟོགས་
 བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་འཆར་བས་རིམ་པ་ལྟར་གཟུང་རྣམ་འཛིན་
 རྣམ་རང་རིག་གསུམ་དུ་བྱེ་ཡང་དོན་ལ་དེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་མི་
 རིགས་ཏེ་ཤེས་པ་ཉིད་སྔོན་པོའི་རྣམ་པར་གསལ་བ་ཅམ་ཡིན་པས་
 རང་རིག་ཏུ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པར་སྒོ་རགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་ནང་དུ་སྒྲུགས་
 བས་སྒོ་རང་གིས་རང་རི་ལྟར་རིག་ཅེས་བལྟས་པ་ན་རིག་བྱ་རིག་
 བྱེད་གཉིས་སུ་མི་འཆར་བས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་ལྟ་ཅི་
 ལྟོག་པ་ཅམ་ཡང་ཐ་དད་དུ་མེད་པས་རང་གིས་རང་རི་ལྟར་རིག་སྟེ་
 མི་རིག་གོ་སྒྲུམ་པ་ཤིན་ཏུ་ཅིང་སྟེ། དེར་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གྱི་རྣམ་
 ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་རང་རིག་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་གཞན་རིག་ཏུ་འོས་
 མོ། །ཡུལ་གང་དང་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གཞི་གཅིག་ལ་
 འཛིག་ཏེན་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་སྒྲོག་
 པ་ཡོད་པ་ནི་སྒོ་རགས་པས་དབྱེད་པ་ཞུགས་མ་ཤེས་པ་སྟེ་རི་ལྟར་

ཡོད་ཚུལ་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ།

ལར་རང་རིག་འདི་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཡང་བྱུང་
མཐའི་དབྱང་བས་བསྐྱེད་ནས་ངེས་པ་མ་སྐྱེས་པས་རང་རིག་གི་ཐ་
སྟངས་མི་བྱེད་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དེ། འདི་ལྟར་ཁ་ནང་དུ་སྤྱོད་ནས་
བསམས་ན་རང་གི་ཤེས་པ་ལ་གང་དང་གང་ཤར་བ་ཐམས་ཅད་
དུས་སྤྱི་ཕྱི་འཛིན་པ་འདོགས་པར་རང་ལ་མངོན་དུ་གསལ་ཞིང་
ཐེ་ཆོམ་མེད་པ་འདི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་
བཞིན་རང་རིག་མེད་ཅེས་སྒྲིབ་ནི་རྩིས་ལག་ན་ཐོགས་བཞིན་བདག་
གིས་མ་བྱུང་ཞེས་བསྟོན་འདིར་བ་ལྟ་བུར་ཡ་མཚན་དུ་འོས་སོ།

དེ་ལྟ་བུར་དོན་མངོན་སུམ་བྱུང་གྱང་དེའི་ཐ་སྟངས་མི་སྤྱོད་པ་
གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྱི་ཡིས་དབེན་པའི་བ་ལང་མངོན་སུམ་མཐོང་
ཡང་གཟེགས་ཐན་པ་སྒྲོ་གྲོས་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྱུར་བ་དག་གིས་
བ་ལང་སྤྱི་དང་ལྟན་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཆོར་བ་ཤེས་པའི་རང་
བཞིན་དུ་རང་རིག་གིས་སྤྱོད་ཡང་། གངས་ཅན་པ་སོགས་གྱིས་བེམ་

མའི་ངོ་བོར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་པ་དག་གིས་
རང་རིག་པ་མི་སྲིད་ཅེས་སྒྲུབ་བའང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་རིག་ཐ་སྙད་
དུ་ཡོད་མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པས་ན་ལུང་ཁོ་ནས་དགག་
བའམ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་དོན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

གཤམ་ཏེ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་བླ་པ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་བས་སྐྱབས་པའི་
དུག་ལ་དཔེར་བྱས་པ་འདིས་རང་རིག་ཐ་སྙད་དུ་བཀག་པ་ངེ་ལྟར་
མིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་རང་རིག་མེད་ཀྱང་བླ་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ཡོད་
ཅེས་ནི་སྐྱབ་མི་སྲིད་ལ། གྱི་བས་སྐྱབ་པ་ཅམ་སྤྱོད་དུས་དུག་གཏན་
ནས་མ་སྤྱོད་བ་བཞིན་སྤར་སྤྱོད་བྱེད་རང་གིས་རང་གཏན་མ་སྤྱོད་
ཡང་བྱིས་སྤར་གྱི་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ནམ་པར་བཟུང་བར་བསྟན་པ་མིན་
ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཞིན་དུ་ཡང་ཡིན་ཏེ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་བླ་པ་སྐྱེ་
ཚུལ་ཐ་སྙད་ལས་འོས་མེད་པ་ཡིན་མོད། དེ་འདྲི་སྤྱོད་བ་དེ་བཞིན་
ཆོད་ལ་རང་རིག་ཐ་སྙད་དུ་འགོག་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་། སོང་ཆོད་ལ་
དོན་དམ་པར་བཀག་པར་སོང་གི་ཐ་སྙད་དུ་ཁེགས་མི་སྲིད་དོ། །

ངེ་ལྟར་ཞེ་ན་ཡུལ་སྤོན་པོ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་བའི་སྒོ་ནི་ཀུན་ལ་ཅོད་

མེད་དུ་གྱུབ་ལ། སྡོ་འཛིན་དེ་ཡང་སྤྱོད་བའི་སྡོ་གཉིས་པ་ཞིག་
 འཛིག་རྟེན་ན་ཐ་སྙད་དུ་མེད་ཀྱང་སྡོ་པོ་སྤྱོད་བའི་སྡོ་བས་གྱིས་
 སྡོ་འཛིན་ཞེས་ཐ་སྙད་ཐོབ་པ་དེ་བཞིན་གྱིས་སྡོ་པོ་བྲན་པ་ན་དེའི་
 ཡུལ་ཅན་སྡོ་འཛིན་ཀྱང་བྲན་རིགས་ཏེ་སྤར་སྤྱོད་དུས་ཀྱང་ཡུལ་
 ཡུལ་ཅན་གཉིས་པོ་དེ་ཅུམ་ཞིག་ཡིན་ལ། གྱིས་བྲན་དུས་ཀྱང་
 ཡུལ་དང་འབྲེལ་བར་ཡུལ་ཅན་བྲན་པ་ཅུམ་སྟེ་རྒྱུད་གཅིག་གི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་གྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མ་བརྟགས་པ་འཛིག་རྟེན་ཐ་
 སྙད་གྱི་ཚུལ་ཅུམ་ལས་དོན་དམ་པར་བརྟགས་ན་སྤྱོད་བྲན་གང་
 ཡང་མི་འགྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་རྟོ། །དེས་ན་དེ་འབྲེལ་གྱི་སྤྱོད་དེས་
 ཡུལ་ཅན་སྡོ་འཛིན་ཅུམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡང་དེ་རིག་པའམ་སྤྱོད་
 བར་བྱེད་པའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་
 དགག་པའི་དོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ།

གལ་ཏེ་འདི་སྟུམ་དུ་ཡུལ་ཅན་དེ་ལས་སྡོ་ཡན་གར་བ་ཞིག་ཡིན་
 ན་རང་རིག་ཀྱང་མིན་ཏེ་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་གཞན་རིག་པར་འགྱུར་
 ཞིང་གཞན་ཡང་འཛིན་རྣམ་ཐུག་མེད་དུ་འདོད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་

སྐྱོན་མཐའ་ཡས་པས་ན་མདོ་སེམས་ཀྱི་གཞུང་སྤྱོད་བ་དག་ལ་དེ་འབྲེལ་
 རང་རིག་ཁས་ལེན་མཁན་གཅིག་ཀྱང་མེད་ལ་འཛིག་ཏེན་ཐ་མལ་
 པས་ཀྱང་དེ་འབྲེལ་ཁས་ལེན་པས་དགག་པ་དེ་ལྟ་བུ་འབྲེལ་བ་ཅི་
 ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན།

འདི་ནི་ཞིན་ཏུ་གསལ་པོར་གོ་དགོས་པའི་གནད་གཅིག་ཡིན་ཏེ།
 གང་ཞེ་ན་རང་རིག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་སྒྲུངས་ན་རྩལ་སྤྱོད་པར་
 བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་རང་རིག་གི་གོ་མི་ཆོད་ཅིང་། བྱ་བྱེད་ལས་
 གསུམ་ཡང་རང་རོས་ནས་གྲུབ་དགོས་པས་ན་རིག་བྱ་སྤྱོད་འཛིན་དེ་
 ལ་རིག་བྱེད་ཀྱི་འཛིན་ལྟམ་ཡན་གར་དུ་ཡོད་དགོས་ཏེ་དེ་མེད་པར་
 རང་གིས་རང་ལ་བྱེད་པ་འདྲུག་པའི་བཏགས་དོན་དབྱེད་ན་མི་ཆོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཆོད་ན་རང་རིག་ཅེས་པའང་ཐ་སྟད་ཙམ་དུ་འགྱུར་
 གྱི་དོན་དམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡན་གར་དུ་ཡོད་ནའང་རང་རིག་
 པར་མི་འཐད་ལ་དེ་འབྲེལ་ཐ་སྟད་དུ་འང་མེད་ཅིང་པ་རོལ་གྱིས་ཁས་
 སྒྲུངས་ཀྱང་མེད་པ་དེ་ལྟར་རང་རིག་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་དེ་ཁོ་ནས་
 གཉིས་སྟོང་གི་ལྟམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་གྲུབ་མཐའི་ལུགས་

ལ་གཞོན་པ་བརྗོད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་རང་
 རིག་དང་བསྐྱབ་བྱ་རང་གསལ་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་བཏགས་པ་
 ཅམ་ལས་ཡང་དག་པར་དབྱེད་ན་བཏགས་དོན་མ་གྲུབ་པར་རིགས་
 པ་དེ་ཁོ་ནས་གཏན་ལ་ཤབ་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་དང་རིགས་མ་སྐྱུན་པར་རང་རིག་འགོག་པའི་རིགས་
 པ་གཞུང་གཞན་ལས་གསུངས་པ་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་
 བྱུང་། །དེའི་ཕྱིར་རལ་གྱི་འདེད་པའ་སོགས་པ་ལ་བསམས་ན་རལ་གྱི་
 རང་གིས་རང་ཐ་སྙད་དུ་གཙོན་པ་མེད་མོད་ཀྱི། དེ་ཅམ་གྱིས་དཔེ་
 ཅན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་མི་དགོས་ཏེ་བྱམ་སོགས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དཔེར་
 མོ་གཤམ་བྱ་སོགས་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མེན་ན་རང་སྒྲོ་རང་
 གིས་མངོན་སུམ་ཤེས་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་འོག་ཏུ་
 ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།

དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་ཅེས་པ་ཡང་དག་པར་དབྱེད་ན་མ་གྲུབ་ཀྱང་
 ལྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རིག་ཏུ་བཏགས་པ་དེ་འབྲེལ་ཐལ་འགྱུར་
 པའི་ལུགས་ལ་གཞོན་པ་མེད་པར་མ་ཟད་ཕན་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེན་ལྟར་

འགྱུར་ཏེ། གང་གིས་ན་སྐྱ་གཅན་གྱི་མགོ་ཞེས་སྐྱ་གཅན་ནི་སྤོན་
 དུས་སུ་མགོ་བཅད་པ་དེ་བདུན་ཅི་འཁྱུངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ལི་
 བར་འཛིག་ཏེན་ན་རྒྱ་ཞེས་འདོད་པ་ལས་དེ་ལ་མགོ་ལས་གཞན་
 པའི་ལུས་མེད་ཀྱང་འཛིག་ཏེན་ན་དེ་འབྲེལ་ཐ་སྐྱད་བྱེད་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་མཆིག་གུའི་ལུས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་དང་ཡན་
 ལག་ཅན་གྱི་ཐ་སྐྱད་དེ་དག་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་
 པ་ལའང་འཛིག་ཏེན་གྱི་ངོར་བྱ་བྱེད་གྱི་ཐ་སྐྱད་འཛིག་རུང་བར་
 དཔལ་ལྷན་སྒྲ་བའི་བཞེད་པ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་
 འབྲེལ་ཐ་སྐྱད་གྱི་རྣམ་གཞག་རུང་བ་དེ་ལ་རང་རིག་གི་ཐ་སྐྱད་དེ་ལྟར་
 མི་རུང་བ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། འཛིག་ཏེན་རྒན་པོས་ཀྱང་བུམ་སོགས་
 མཛོན་སུམ་སྤྱོད་པ་བཞིན་རང་སྟོགས་ལ་པོར་སྤྱོད་པའི་ཉམས་སྤྱོད་
 བསྐྱེད་འདི་ལས་རང་སེམས་རང་གིས་ཤེས་ཞེས་ཁས་ལེན་པར་
 ཡོངས་སུ་གྲགས་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན།

གང་ཕྱིར་གང་གིས་ཡུལ་སྤྱོད་གྱུར་དེ་ལས། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པ་བཞིན་དུ། གང་ཕྱིར་བདེ་སོགས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་དེ་

ལས། །འཛིན་པ་འདི་གཞན་ང་ལ་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ཕྱིར་རང་
 སེམས་རིག་ཅེས་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ། །འདི་ཡང་འཛིག་རྟོན་ཐ་
 ལྷན་ཚུལ་ལུགས་ཡིན། །ཞེས་འཛིག་རྟོན་པ་དང་མཐུན་པར་མ་
 བརྟགས་ཐ་ལྷན་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་རང་རིག་ཁས་སྒྲུངས་ནའང་
 ལུགས་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་བདེ་བར་འགྱུར་ཞིང་།

རྒྱན་སྒྲུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས།

སྒྲ་ཆོགས་སྒྲུང་བ་རང་སེམས་ཏེ། །ལུས་ཅན་རྣམས་གྱི་བདག་
 ཉིད་གཉིས། །སྤྱི་དང་ནང་དང་ཐམས་ཅད་དུ། །གཟུང་དང་
 འཛིན་པ་ལྟ་བུར་གཞས། །སེམས་གྱིས་སེམས་ནི་མཐོང་ཡིན་
 ཡང་། །ཁོང་དུ་མི་ཚུད་བུས་པ་རྣམས། །ཁ་གཉིས་སེམས་དེ་ལུས་
 ཅན་གྱི། །ཡིན་ཡང་ཤེས་པར་མ་གྱུར་བ། །བདག་གིར་བྱེད་པའང་
 དེ་བཞིན་བྱེད། །ལུས་ལྟ་བུར་ཡང་རབ་ཏུ་སྒྲུང་། །རྩ་མ་ལ་སོགས་
 གཟུགས་སུ་གཞས། །རྩ་ལ་སོགས་པའང་ཡོད་མ་ཡིན། །འདི་ཡི་
 དོན་ལ་ཐུབ་པ་དག །རྣལ་འབྱོར་ཉམ་ཆུང་རྣམ་པར་སྟོས། །ཞེས་
 དང་། །བདེ་མཆོག་འབྱུང་བ་སོགས་སྒྲུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་གྲང་། །ཐེམ་

སོ་མིན་ཕྱིར་བདག་ཉིད་རིག། ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མིན་ན་
 ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འཛིན་པ་དེ་དག་གིས་རང་གི་སྒོ་རང་གིས་
 མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ཤེས་པར་ཁས་ལེན།
 ཤེས་སོ་ཞེ་ན་རང་གསལ་དུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནམ་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུའི་
 ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱེད་རྣམས་གཞན་དུ་ཡོད་པས་ཤེས་པ་ཡིན། དང་
 སོ་ལྟར་ན་རང་རིག་གྲུབ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུའི་སྒོ་
 དེ་དང་དུས་མཉམ་བའི་ཤེས་པའམ་དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པ་གང་གིས་
 ཤེས་དགོས། དུས་མི་མཉམ་ན་ཡུལ་ད་ལྟ་མེད་པ་ལ་མངོན་སུམ་རི་
 ལྟར་ཡིན་ཚུལ་དང་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་དང་ནང་བལྟས་ཀྱི་ཤེས་པ་སྤེལ་
 མར་སྐྱེ་བ་ཡིན་མིན་སོགས་སྒྲུབ་དགོས་ལ། དུས་མཉམ་ན་འད་དེ་
 འབྲེའི་སྒོ་གཉིས་ཡོད་པར་གང་གིས་ཤེས་ཏེ། **མ་བརྩུང་བར་ཡང་**
ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།

གལ་ཏེ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ལ་འང་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་གཞན་རེ་ཡོད་ན་
 སྒོ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་སྒྲོན་ཆོད་མེད་ལ་འཛིན་ནམ་
 ཡན་གར་བ་གཅིག་ཅིག་ཀྱང་མི་སྲིད་ན་དུ་མ་ལྟ་ཅི་སྒོས་བའི་ཕྱིར་

རྒྱ། །འཛིན་བྱེད་གཞན་མེད་ན་མིག་གིས་བྱམ་སོགས་མཐོང་བར་
 བྱེད་ཀྱང་རང་མཐོང་བར་བྱེད་མི་རྣམས་པ་ལྟར་རང་སློང་རང་ངོར་སློག་
 ཏུ་གྱུར་ནས་རང་སེམས་ལ་གང་སྐྱེས་པའི་ཀྱན་རྟོག་འདི་དང་འདི་
 འབྲར་གྱུར་མ་གྱུར་ཅེས་མངོན་སུམ་ཤེས་མི་སྲིད་ནའང་རང་ལ་སློ་
 རིམ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་རྟགས་ལ་སྟོན་མི་དགོས་པར་རང་གིས་ངེས་པ་
 འདི་ཅི་ཞིག་གིས་ཡིན་དཔྱད་ནས་སྤྲད་གོས་སོ།།

གལ་ཏེ་དེ་འབྲའི་དཔྱད་པ་ཞིབ་མོར་གཞུགས་མི་དགོས་སོ་སྟུང་ན་
 རང་སེམས་རང་གིས་ཤེས་སམ་མི་ཤེས་ཞེས་ངེ་བ་ལ་ཐལ་འགྱུར་
 པ་ཡིན་ཡང་ལན་འདེབས་རིགས་ལ། ཤེས་ཚུལ་རིམ་ལྡོག་ཞེས་
 ངེ་ན་ཡང་བརྗོད་པར་རིགས་པས་ན་རང་རིག་མེད་ན་རང་གཞན་གྱི་
 སློང་གཅོད་ཚུལ་བྱེད་མེད་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་དགོས་མེད་ཀྱི་དགག་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ལ་ཐ་སྟོན་ཀྱི་རིགས་
 པ་སྤྲེལ་བ་ཀྱན་གྱི་གཞུགས་གི་ཁོར་བུར་གྱུར་པ་དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་
 པས་དེ་ལྟར་བརྟག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ན་དེའི་བཞེད་པའི་སྟོང་པོ་རང་
 རིག་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མགོ་མཉམ་པར་ཐ་སྟོན་དུ་དགག་པ་སྤྲེལ་བ་

ནམས་ཀྱིས་དེ་ལ་ལན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟན་པར་རིགས་ཀྱི། དེ་
 ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འཛིན་པ་ཡིན་པས་རིགས་པ་མ་སྤྲོས་ཀྱང་
 གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་རང་རིག་མེད་པར་དམ་བཅས་པ་ཅམ་གྱིས་
 གྲུབ་བོ་ཞེས་བརྗོད་པར་ནི་མི་རིགས་སོ།།

གཞན་ཡང་འཛིན་ནམ་གྱི་ལྷོག་པ་ནས་རང་རིག་དུ་བཏགས་
 ཀྱང་དོན་ལ་བྱ་བྱེད་སོ་སོར་མེད་པས་མི་འཐད་ན་བདག་གཅིག་
 འབྲེལ་ཡང་ཐ་སྟད་དུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། བདག་རང་
 ལ་རང་འབྲེལ་བ་དང་རང་གིས་རང་རིག་པ་གཉིས་ཚུལ་འབྲེལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །བདག་གཅིག་འབྲེལ་མི་འཐད་ན་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་
 གཅིག་པའང་ཐ་སྟད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡང་གཉིས་སྒྲུང་
 མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་རྟོགས་པའང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་
 ཏེ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མི་སྒྲུང་བཞིན་དུ་དེས་དེ་རྟོགས་པའི་
 བྱེད་པ་འབྲུག་པའམ་དེ་ལ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུང་བ་མི་འཐད་
 པ་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་ལ་རང་གི་བྱེད་པ་
 འབྲུག་པ་ལ་ངེ་ལྟར་དབྱེད་ཀྱང་གསུམ་དུ་སྒྲུང་གི་ཆ་མེད་གཅིག་

དུ་འཆར་མི་བདུབ་པས་རང་རིག་མི་འཐད་པར་བརྗོད་པ་ལྟར་
གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་སྒོ་ལ་ངེ་ལྟར་དབྱུང་ཡང་གཟུང་བྱའི་ནམ་
པར་མི་འཆར་ལ། དེ་ལ་སྒྲུང་ངོར་ཡུལ་ཡོད་པར་བཟུང་ན་གཟུང་
འཛིན་མེད་པར་མི་འཆར་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།

ཀུན་གཞི་ཡང་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་མི་
དགོས་མོད། དེ་ཐ་སྙད་དུ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མི་སྒྲུང་ལ་དོན་
དམ་པར་འགོག་པ་ནི་སྒྲོས་མ་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེའི་ཚུལ་
རྒྱས་པར་མི་སྒྲུང་།

རྒྱལ་གཟུང་ངེ་མེད་བེད་ལྷན་པོ་ལ།

ཉེར་བཏེན་དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་རྒྱང་འགྲོས་ཀྱིས།

རབ་བྱངས་དགག་སྒྲུབ་སྒྲུང་བའི་ཐུ་བྱུང་ཅན།

འདི་དག་ཐུབ་བསྟན་གླིང་བཞིའི་རྒྱན་དུ་གྲུབ། །ཅེས་ཀྱང་སྒྲུས་སོ།

༡༩༽ ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་དང་དབྱུང་ཐལ་རང་གི་གཏན་ཚིགས་ལ་དབྱུང་བ།

དེ་ནས་ཡང་གཞན་པན་སྒྲུལ་པའི་སྒྱའི་ཞལ་ནས།

ཐལ་འགྱུར་པའི་བྱུང་ཚོས་སུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་བཞེད་པ་ནམ་པ་

བརྒྱད་དེ། ཆོག་པ་རྒྱལ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་
 ཁས་མི་ལེན་པ། རང་རིག་འགོག་ཚུལ་སྤུང་མོང་མིན་པ། རང་རྒྱུད་
 གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིར་རྒྱུད་ལ་དེ་ཉིད་རྟགས་པའི་ལྟ་
 བ་བསྐྱེད་པར་ཁས་མི་ལེན་པ། ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་
 སྤྱི་དོན་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པ། ཉན་རང་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་
 གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟགས་པ་ཡོད་པ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་
 མོངས་སུ་བཞེད་པ། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤུང་མོང་མིན་པར་འཛིན་པ་བརྒྱད་
 གྱི་སྤྱི་མ་རྒྱལ་པོ་ཅུང་ཟད་རེ་བཤད་ནས་མཇུག་དུ་དེ་ལྟར་ལུགས་
 འདིར་རང་སྤེའོག་མ་ཀུན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཞལ་
 བཞེས་དེ་དག་ཀྱང་རང་མཆོད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཁས་མི་
 ལེན་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་ཏེ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་དོ།

དེ་ལྟར་ལུགས་འདིས་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་འགོག་པ་ན་རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ཤིང་འགལ་བཟོད་ཀྱི་ཐལ་
 འགྱུར་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་ན་ཐལ་འགྱུར་པ་ཞེས་མཆོད་

དུ་ཆགས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དུ་ན་དོན་དང་མི་མཐུན་པའི་བཤད་པ་
 རུང་ཆེན་པོས་བྲངས་ཏེ་ལུགས་འདིའི་དགོངས་དོན་དང་མཆོན་གྱི་
 སྒྲ་བཤད་འབྲེམ་མིན་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲིམ་པ་རྣམས་ནི་བཞད་གད་གྱི་
 གནས་ཚུལ་དུ་ཟད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།།

རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ཁས་ལེན་ཀུན་གྲལ་རྩལ་དུ་
 བཏོན་ནས་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ། རང་
 རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཆེགས་ལ་མི་བརྟེན་པར་ཁས་སྦྱང་འགལ་བརྗོད་གྱི་
 ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར་
 གཞི་དེ་ལས་ཐལ་འགྱུར་པའི་མཆོན་དུ་ཆགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། དེ་
 འབྲའི་དབྱུད་དོར་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞལ་གྱིས་
 མི་བཞེས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་མོད་གྱི། དེའི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་དུ་
 དངོས་མེད་ཞིག་པ་སོགས་དངོས་པོར་གྱུར་བ་དང་། འཛིག་ཉེན་ན་
 རང་སློང་རང་གིས་ཤེས་པར་གནག་རྩི་ཡན་ཆད་ལ་གྲགས་པའང་མི་
 ཤེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་སོགས་ཅི་ཡང་མེད་ལ།

ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་སྟོང་

མེད་དགག་ཅམ་ཞིག་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་མི་
འཐད་པ་མེད་པར་མ་ཐད་ཆེས་འཐད་པ་ཡོད་པ་སོགས་ཏེ་ཅང་སྒྲོས་
པས་ཆོག་ཀྱང་སྐབས་མིན་པའི་སྤྱོད་པ་བསྐྱུང་བར་བྱའོ།

མདོར་ན་ཐལ་འགྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་ཀྱན་བྲལ་རྣམ་
གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་འབའ་ཞིག་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་ཐ་
སྟོད་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་ནི་མ་བརྟགས་འཛིག་རྟེན་པ་དང་
ཐུན་མོང་དུ་མཛད་ཀྱི་དབྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱི་
བཞེད་པ་ལྟར་མི་མཛད།

རང་རྒྱུད་པས་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་རྣམ་གངས་པའི་དོན་
དམ་ཅུལ་དུ་བརྟོན་ནས་འཆད་ཚུལ་ཀྱི་དབང་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
གཏན་ཆེགས་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་ཅིང་དབྱེད་ནས་ཐ་སྟོད་ཆོད་གྲུབ་
བཞེད་པ་སོགས་ཡིན་ཏེ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། རྒྱ་
ཆེན་པོ་རྟོགས་མ་རུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐལ་རང་གི་གཞུང་གི་
བབ་ཅམ་ལ་གཞལ་ན།

རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་གངས་དང་རྣམ་

གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་མི་སྟོན་པ་མེད་ལ། ཐལ་
 འགྱུར་པའི་གཞུང་ཀུན་ཏུ་དེ་ལྟར་འབྱེད་པའི་བཤའ་སློལ་མི་འདུག་
 པ་འདི་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་ནུས་ཏེ། གཞན་དུ་ཐལ་འགྱུར་པའི་
 གཞུང་གིས་རྣམ་གངས་པའི་དོན་དམ་ཙམ་ལས་མི་སྟོན་ན། ཐལ་
 རང་གཉིས་ལས་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་པ་མཐོ་བར་ཁས་ལེན་
 དགོས་ཏེ། རྣམ་གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་དེ་ནི་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་
 པ་འབགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་སུས་ཀྱང་ཁས་ལེན་
 དགོས་མོད། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ན་དེ་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་ཏུ་
 བསྟན་པ་ཡོད་ལ། ཐལ་འགྱུར་པའི་གཞུང་ན་དེ་མེད་པར་རྣམ་གངས་
 པའི་དོན་དམ་ཙམ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དམ་དུ་འདོད་པར་ཁས་ལེན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐལ་རང་གི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་མཐར་
 ཐུག་གི་དོན་ལ་དགོངས་པ་དབྱེར་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

གང་ཞིག་བཞེད་པ་གང་གི་ཕྱོགས་འཛིན་ཅིང་དེ་སྐབས་པར་
 འདོད་པའི་ཆོ། དེ་དང་མི་མཐུན་པ་གཞན་མིན་ནི་ཞེས་བྱས་ནས་
 རང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཙམ་བཀོད་པས་དགག་སྐབས་གང་ཡང་

མི་རུས་ལ། ཤིན་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱང་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཕྱགས་
 སྐྱབ་པ་དང་། དེར་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པའི་སྐྱེ་འབྱེན་གྱི་ཆེར་མ་
 ཅད་ནས་དབྱུང་བ་ལ་མཁས་ཤིང་། སྐྱེ་ཅི་བྱེན་ཅམ་མིན་པར་
 ངེས་པའི་གནད་དང་ལྡན་པས་པ་རོལ་མི་མཐུན་པར་སྐྱ་བ་ལ་སྐྱོན་
 བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་ལ།

གལ་ཏེ་རིགས་པ་ལྟར་སྒྲུང་བ་དང་ཕྱང་དོན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་
 པ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་འབབ་པར་མཐོང་ན་དེ་རྗེད་པ་པོ་ལ་ཁྲོ་
 ཞིང་གནད་དུ་ཕོག་པའི་ཡུས་གྱིས་རིགས་པའི་མཆོན་ཆ་མེད་
 པར་ཆེག་གི་མཆོན་ཆ་གདེངས་པ་ནི་མཁས་པས་མཐོང་ན་བཞད་
 གད་གྱི་གནས་སོ།།

དེའི་བྱེར་ཕྱགས་གང་ལའང་སྐྱོན་ཡིན་ངེས་པ་ནི་གོལ་བས་
 བརྗོད་ཀྱང་རུང་མ་བརྗོད་ཀྱང་རུང་ཞོར་བ་ཉིད་དུ་གནས་ལ་ཞོར་བ་
 ནི་ཀུན་ལ་འཁྱུལ་བ་སྟེར་བའི་གཞིར་འགྱུར་ཞིང་། རང་ངམ་གཞན་
 གྱི་ཕྱགས་སུ་བཏགས་པ་གང་ཡང་རུང་སྟེ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ནི་

སུ་ལའང་མིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟོན་པ་བཞི་དང་ལྔ་ན་བའི་ཚུལ་
 གྱིས་རང་དང་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་ཕྱོགས་ཞེན་དང་སྤང་བའི་བསམ་
 བ་སྤངས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་ཚུལ་བཞིན་དབྱུང་ན་སྟོ་གྲོས་ཀྱི་
 འཇུག་པ་དེ་དག་རྒྱལ་བསྟན་ཟེ་མེད་འཕེལ་བའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་
 ཞིང་། དེ་ལས་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ཀྱི་འབྲལ་དང་ཡུན་གྱི་དཔལ་ཕྱན་སུམ་
 ཚོགས་པ་མ་ལུས་པ་ངང་གིས་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ།།

༡༩༥ སྤྱ་འགྱུར་རིག་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་འདིན་རྒྱུ་སྟོན་ལམ།

འདིར་སྤྲས་པ།

གཞན་ལ་མ་གུས་སྤང་བའི་ཀུན་སྟོང་གིས།།

མ་རྟོགས་ཡིད་ཀྱི་ཚུ་གཏེར་དྲངས་པ་ལ།།

དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་གཟའ་སྐྱར་ལེགས་ཤར་བ།།

འདི་དག་ཉིན་འབྱུང་བཟང་པོའི་འབྲས་བུར་བྱུབ།།

དམར་སེར་ཉི་གཞོན་འཆར་ཁའི་སྒྲུང་བ་ཅན།།
 འངམ་དཔལ་གཞོན་ཅུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི།།
 རྣམ་རེལ་ཐེག་མཆོག་ཆོས་མཛོད་ལེགས་སྟོན་པ།།
 སྒྲ་འགྱུར་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་འདྲིན་མཆོག །

ཡང་ཡང་དྲན་པས་བ་སྤྱི་འཕྲི་ཤིང་དག །
 གཡོ་བའི་ཆལ་གནས་ཡིད་ཀྱི་ཁྱེ་ལུ་ཆུང་།།
 དམ་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱོད་པ་ཉེ།།
 ཆོས་ཚུལ་ཅུང་ཟད་སྤྲས་པའི་ལེགས་བྱས་ཀྱིས།།

ཐེག་མཆོག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དར་བ་དང་།།
 དེ་འདྲིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་བྱུང་།།
 ས་སྟོང་སྟེ་དགའི་མོས་སྒྲུང་ཆོས་ལ་བསྐྱུར།།
 མཆོ་སྟེས་སྒྲ་མའི་ཤིན་ལས་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་ནམ་དཀར་གྱི་སྤྱགས་མངའ་བྲག་དཀར་སྤྱལ་པའི་སྤྱུ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་
 དཀར་ཁལ་དུ་སྤངས་འབྲེལ་ཆོས་སྡེ་ནས་བྲིས་པའི་ཚོད་པ་ལ་བཀའ་ལན་དུ་བྲིས་
 པ་འདི་ཡང་རྩྭ་བན་མི་པམ་ནམ་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ་ཤས་དཔེན་པའི་རི་སྤྱལ་ན་
 ཉལ་ཞིང་། སྐབས་འདིར་ཕྱོགས་གྱི་མཐའ་བྱ་དཀར་པའི་རི་ལ་གནས་ཤིང་རལ་
 པའི་ཟར་བུ་རིང་པོ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་བ་གང་དེས་རབ་ཆོས་ས་སྤངས་ས་ག་རྒྱ་པའི་
 བསྟན་སྤྱབ་གྱི་མཆོམས་ལ་གནས་པའི་དུས་གྱི་ཆོས་བཞེན་ས་བཟུང་སྟེ་ཞག་བཅུ་ཉི་
 ཟུན་གསེང་རི་ལ་མགྲོགས་པར་བྲིས་ཤིང་ཆོས་བཅུ་གསུམ་ལ་བྱུང་པར་བཀྲིས་
 པ་མཁྲལ་ཤེ་ལོ་རྩ་ཨ་རུ། །

ཆོས་ཀྱི་གཞི་ནས་སྒྲིམ་དང་བཅས་ན་ཡང་།
ནམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲ་བ་མི་འགོག་པ།
རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་ཐེག་མཆོག་དམ་ཆོས་ཀྱི།
བདེན་པས་ཡང་དག་ཆོས་ཚུལ་རྒྱལ་གྱི་ཅིག

ཆགས་སྒྲ་སྒྲིམས་པ་མཐོ་བའི་ཁ་ཕྱར་དང་།
གཞན་ལ་རྒྱ་སྒྲིངས་འདེབས་པའི་ཐུན་སྒྲུལ་དང་།
སྐབས་མིན་རང་བསྟོད་ཆེ་བའི་ཆོག་འབྱུང་ནམས།
གཟུ་བོས་དབྱེད་ན་གཏམ་གྱི་ཉེས་པ་ཡིན།

དེ་ཕྱིར་དེ་ནམས་ལེགས་པར་སྒྲངས་ནས་སྟ།
རིགས་པའི་ལམ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དབྱེད་པ་ཡི།
གཏམ་གྱི་སྒྲིང་བས་ཆགས་སྒྲ་མི་སྒྲིང་ཞིང་།
སྒྲིང་སྒྲིང་བའི་ཆོགས་ཀྱི་དགའ་བར་བྱེད།

འདིར་དེང་སང་གི་སྐབས་ན་རིགས་པ་སྤྱི་བའི་དབང་ཕྱག་ཏུ་གྲགས་
 པ་དཔལ་རི་པ་སློབ་བཟང་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བས། ཤེར་འབྲེལ་གེ་
 ཏ་ཀའི་ཆེག་དང་དོན་ལ་དགག་པ་བརྗོད་པ་འཇམ་དབྱངས་དགོངས་
 རྒྱན་རིགས་པའི་གཟི་འབར་གདོང་ལྗེའི་སྤྱད་བྱངས་ཞེས་པ་སྤར་མེ་
 བྱ་ལོར་བརྩམས་ནས་བསྐྱར་བར་འདུག་ན་ཡང་བདག་གི་ལག་ཏུ་ཚུ་
 སྟག་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་བར་མ་སོན་ལ། དེ་དང་ཆ་འབྲེལ་ལྟན་ཕྱོགས་
 བས་ཚུད་པ་ཆོན་གཉིས་དང་། བྱང་ཁ་ནས་གཅིག་བཅས་སྤར་ནས་
 འབྱོར་མོད་སྤྱི་མ་རྣམས་ལུང་ཅམ་གཙོ་བོར་བྱས་ཤིང་རིགས་པ་
 ལྟར་སྤང་བ་མང་བས་རེ་ཞིག་ལན་གྱི་སྒྲོས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་
 མཐོང་ནས་མ་བྱས་ལ། དེ་དག་གི་ནང་ན་རབ་གསལ་གྱི་ཚུད་ལན་
 འདི་པལ་ཆེར་རིགས་པས་དབྱུད་པ་བྱས་ཤིང་གཞན་གྱི་ཚོད་ཉལ་བ་
 ཅམ་དུ་མཐོང་ནས་འདི་ལ་བསྟེན་ཏེ་ཆགས་སྤང་སོགས་རྒྱན་དུ་མི་
 འགྱུར་བར་ཉམས་མཁོར་ཅམ་དུ།

༡༽ གཞུང་དོན་དོས།

ལན་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། ཚོད་ཡིག་སྤྱི་རྣམས་སུ་རྩི་ཚོང་ཁ་

པའི་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པ་ནི་ཡི་རངས་པའི་གནས་ལས་ཅི་ཡོད། ཁོ་
 བོས་ཀྱང་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་མཁས་ཚུལ་བཟང་པོའི་ཕྱག་རྗེས་
 ལ་བྱེད་ཅག་གིས་བསྐྱགས་པ་ལས་མི་ཞན་པ་ཅམ་ཤེས་ནས། དེའི་
 གསུང་གི་ཟབ་གནད་དུ། དངོས་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་
 དགག་ཏུ་བཟུང་བས་སྟོང་པ་ཉིད་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབབས་
 པར་མ་སོང་ལ། རང་ལུགས་མེད་དགག་གི་སྟོང་ཉིད་དང་རྟེན་འབྱུང་
 འགལ་མེད་དུ་གོ་ཚུལ་གསུངས་པ་སོགས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་སྤྱོད་དུ་
 དེས་ཤེས་སྤྱོད་སོང་གི།

༣༩ དེང་སང་གི་བརྗོད་འཛིན་ཁ་ཅིག་བསྟན་པ།

དེང་སང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བརྗོད་པ་འཛིན་པར་ཁས་འཆེ་
 བ་དག་གིས་ཀྱང་རྗོད་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པར་དགག་
 བྱ་ཡན་གར་བ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པར་བཞེད་པ་མང་བས་སྟོང་
 ཉིད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་སོང་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་རང་རྗོད་པ་དངོས་སྤྱོད་
 པའི་གྲུལ་དུ་འཕྲོད་པའི་རིགས་པའི་འཕྲུལ་མཆོམས་རང་ཉིད་ལའང་

མཚུངས་པ་དང་། བདེན་གཉིས་འགལ་འདྲར་འཛིན་པ་དངོས་སྒྲུབ་པའི་
 ཐུགས་དབུགས་འབྱེན་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱིས། དེ་ལྟར་འདོད་
 པ་དེ་དག་རྗེ་ཙཱ་ཁ་པའི་དགོངས་པ་གསལ་བའི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བར་
 དཀར་སྒྲུབ་སྟེ། **ལྟ་མགུར་ལས་ཀྱང་།**

ད་ལྟ་རང་རེ་ཡི་སྒོ་གསལ་འགའ་ཞིག །སྤང་བ་མིང་མིང་དེ་
 རང་སར་བཞག་ནས། །དགག་རྒྱ་རྩ་ཅན་ཞིག་ཆོལ་བར་འདུག་
 ཀྱང་། །ཨ་མ་ཀུན་མོ་དེ་བློས་དོགས་འདུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 སོགས་དག་ཕྱོགས་ཀྱི་བསྟན་འཛིན་པལ་མོ་ཆེའི་ཐུགས་མཛོད་
 བ་སྤང་སྟོང་བྱང་འཇུག་སྟོས་བལ་ཉིད་རྗེའི་དགོངས་པར་གནས་
 པ་ཡོད་པས་ལེགས་པར་དབྱེད་ན་བོད་སྤྱིའི་དམ་པ་བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོ་རྣམས་དགོངས་པའི་གནད་གཅིག་པར་མཐོང་མོད་ཀྱི། དེང་
 སང་ནི་དེ་དག་དགོངས་པ་གཏན་མི་གཅིག་ཅེས་ནན་ཏན་སྒྲུབ་པའི་
 སྐབས་སུ་ཆོས་བཞིན་དབྱེད་ཀྱང་ཆགས་སྤང་གི་རྒྱ་བྱེད་པ་ལས་
 དགོས་པ་མེད་པར་སྒྱུར་ན་ཡང་། སྒོ་བཟང་རབ་གསལ་ཁོང་གི་ཙཱ་

ཡིག་ཏུ། གྲེ་མ་ཀན་བུ་ལྷ་པའི་ལམ་དུ་བཏང་ན་དགོ་སྒྲིང་གི་ཚུ་ལ་
 འཛིག་མོད། ད་རེས་འཛམ་གླིང་གི་མཁས་མི་མཁས་བབྱང་ཡས་
 བས་སྤིག་ཆེན་ཁུར་དུ་བྱེད་བའི་ཐོགས་དན་བྱེད་པར་འདུག་པས་
 མི་སྒྲོན་སྣམ་དུ་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་དེ་སྤྲུམ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་ཚུ་ལ་འདྲ་བར། བདག་གིས་ཀྱང་ཆགས་སྤང་གི་ཀུན་སྒྲིང་མེད་
 བར་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གནད་འཆོལ་བའི་བསམ་པས་བོད་སྤྱི་འཛི་
 མཁས་བྱུབ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པའི་ཞེ་སྤྱག་བརྟགས་པའི་ཆེད་
 དུ་ཅུང་ཟད་རེ་སྤྲུམ་པ་ལ་སྤང་ཞུགས་མེད་པར་དབྱེད་ན་སྤྱི་ལ་པན་
 ཆ་མེད་སྣམ་ཞིང་། གལ་ཏེ་བདག་རང་ཉིད་ནི། **འི་སྐད་དུ།**

རྟོག་གོ་རྟོན་ཅིང་མ་རེས་ལ། |མ་ཁུབ་ཀུན་རྫོབ་སྒྲི་བ་
ཅན། |ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་གཤེས། ལམ་ཡང་དག་དང་
 མི་མཐུན་པའི་སྤྱི་བ་བྱུང་ན། གང་སྤྱི་ཞིག་གིས་བཀག་ཀྱང་། ཡང་
 དག་རིགས་པས་དེ་ལྟར་བྱུབ་པ་ཞིག་ན་ནད་འབྱེན་པའི་སྤྱན་བཞིན་
 དུ་བལྟ་ཡིས་ལོག་པར་སུན་ཅི་བྱིན་དུ་མི་བགྱི་སྟེ། བདག་ཅག་

ནམས་ནམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་སྟོན་པ་གཅིག་གི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་
 པ་ཡིན་པས་ང་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཞེས་རིས་སུ་ཆད་པ་ཅི་ཡང་མི་
 དགོས་པའི་བྱིར་རོ།

༩༽ ཡན་ལག་དེ་དག་སོགས་ཀྱི་གོ་དོན་བསྟན་པ། ༡༽ རབ་གསལ་གྱིས་བཞུགས་པ་བརྟུན་པ། ༡༽

དངོས་དོན་ཚུད་ཡིག་ཏུ། ཡན་ལག་འདི་དག་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
 སུ། ཡན་ལག་འདི་དག་ཅེས་པ་བསམ་གཏན་ལ་འདོད་དགོས་ཀྱི།
 སར་བྱིན་གཞན་ཞེས་རབ་ཀྱི་སྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་སློབ་སྐབས་སུ་བཤད་
 པ་མི་འཐད་ལ། **མདོ་རྒྱན་ལས།**

སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་བྱི་མ་སྒྱེ། །ཞེས་དང་། སྟོན་འབྲུག་ཅ་བར།

གྲུས་པས་བསོད་ནམས་ཚོགས་བསགས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་

ལུང་མང་པོས་སྐབས་པ་ལ།

༡༽ མི་ལམ་པས་ལན་བརྟུན་པ། ༡༽

ལན་གྱི་ངལ་བ་མི་བྱ་སྟེ། སར་བྱིན་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་རྒྱ་དང་བྱི་མ་བྱི་
 མ་འབྲས་བྱར་འཆད་ཚུལ་ཀྱང་ཡོད་ལ། སར་བྱིན་གཞན་སྒྲ་ཞེས་

རབ་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་གྲོགས་སུ་བཤད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་
 དེ། གང་ཆེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་ཟིན་གྱུར་ན། །དེ་ཆེ་མིག་
 ཉིད་གྱུར་ཅིང་འདི་ཡི་མིང་ཐོབ་པོ། །ཞེས་སོགས་ལུང་མང་ཡང་མ་
 གྲོས་ཏེ། མདོར་ན་བཤད་ཚུལ་གཉིས་སོ་གང་ལྟར་ཡང་འགལ་བ་
 མེད་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་ཉི་ཆེ་བའི་ཤེས་རབ་ཅམ་ལ་པན་
 གཞོད་ཅི་ཡང་མི་འདུག་མོད། རྒྱ་གཞུང་ལ་འབྲིས་སྐད་ཀྱིས་རྒྱན་
 སྤྲུག་གཏོབ་སོ་ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་བཅས་བརྗོད་
 པ་ནི་ཉམས་མཁར་ཅམ་སྟེ། རིགས་པས་གཞོད་པ་མེད་ན་གཞུང་
 གི་བཞེད་ལུགས་འཐེན་ཅོད་ཅམ་ཀྱིས་སྤྲོ་བ་ཉལ་ཉོབ་ཅིག་འཇིགས་
 མེད་སེང་གའི་ང་རོར་ག་ལ་འགྱུར།

༡ རིགས་ཀྱིས་བཞུགས་པ་བརྗོད་པ།

ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱེ་ཀར། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཐུན་
 པ་ལ་སྦྱོར་སོགས་དེའི་གྲོགས་སུ་བསྟན་ཟེར་བ་ལྟར་ན། དོན་ཞེས་
 པའི་འབྲུ་བཞུན་པ་མི་འཐད་དེ། དོན་ནི་ཤེས་རབ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ།

ཤེར་འབྱུང་གི་འགྲེལ་བར།

དོན་དུ་ཞེས་སྒྲུང་བཞིན་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་དགོས་པ་ཡིན་
ཞིང་ཞེས་སོགས་དྲངས་ནས་བཀལ་བ་ནི།

༡ རི་མམ་བས་ལན་བཞིན་པ། རྟེན་པ།

ཤེས་རབ་སྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ཞེས་པ་དང་། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་འཕྲུལ་གྲོགས་
སུ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་འདིར་བྱི་མ་ལྟར་
བཤད་པའི་སྐབས་ན་སྒྲུང་བཤད་པའི་ལུང་གིས་ག་ལ་གཞིན་
དེ། གྲོགས་སུ་བཤད་མི་རུང་བའི་རིགས་པ་ཡང་དག་མེད་ལ། ཅིས་
ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མི་འཐད་ན། བྱེད་ཅག་གིས་ཀྱང་ཆོགས་མཐའ་
ལས་བས་ཟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་ཞེས་འགྲེལ་བའི་ལུགས་
རྣམས་ཀྱང་ཁར་ལ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་**རི་སྐད་དུ།**

ཡང་དག་ཤེས་ཆོལ་སྒྲོན་བཏང་སྟེ། །ལྟ་བུ་ཐེབ་གནས་འཛིག་

རྟེན་ལ། །ཞེས་སོགས་ཞི་འཆོའི་གསུང་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བྱུང་གི་

དོན་བཞིན། ཤེས་རབ་སྒྲིན་དུ་འགོ་བ་དང་། རྗེས་སུ་འོང་བའི་ཚུལ་
གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་མཐེངས་ཀྱང་བཞེད་པའི་སྒྲིང་པོར་གསལ་བཞིན། ཁྱོད་
ཀྱིས་སྤྱོད་གསལ་གཅིག་པའི་འཆད་ཚུལ་སྒྲིང་གཤམ་པོ་འདི་ཞིབ་པར་འཁེལ་
ན་སུ་ལ་གཞོད་ཆ་མ་མཆིས་ཀྱང་མང་དུ་སྒྲིམ་དགོས་སོ།།

༣ རྒྱ་མཐེངས་ཀྱིས་བཞེད་པ་བཞིན་ལ།

ཡང་ལྷན་ཅིག་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱང་པན་ཚུན་སྤྱོད་གསལ་སུ་ཐལ་
བ་འཁེལ་བ་དང་། ཆོག་གི་རུས་པ་བཏོན་ན་རྒྱལ་པོའི་འདོད་དོན་
ལྟ་བུར་གོ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་བཞིན་པ་ལ་ནི་སྒྲིང་པོ་
ཅི་ཡང་མེད་དེ།

༣ མི་པམ་པས་ལན་བཞིན་ལ།

ཐབས་ཤེས་པན་ཚུན་སྤྱོད་གསལ་ཡིན་ཡང་སྐྱབས་འདིར་བཞིན་
འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཤེས་རབ་ནི་ལམ་གྱི་གཙུག་པོའི་དོན་དུ་བཞག་
པར་གཞོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། ཁྱོད་ལྟར་ཤེས་རབ་སྒྲིང་པའི་དོན་དུ་
བཞག་ན་ཡང་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟེན་པར་པར་

ཕྱིན་གྱི་མིང་མི་ཐོབ་པས་པན་ཚུན་གྲོགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། རྒྱལ་པོའི་
འདོད་དོན་ཅེས་དམིགས་སུ་བཀར་མི་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་
ལྷན་ཅིག་པའི་འཁོར་དང་བཅས་པས་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་བསྐྱབས་པ་དེ་
ཙམ་གྱིས་དཔེ་ཉིད་དུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ།

༄ རྒྱལ་གསལ་གྱིས་བཞུལ་བ་བརྗོད་པ། ༽

ཡང་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཙམ་
སྒྲས་ཆོག་སྒྲ་མ་སྒྲོག་དང་བྲལ་བར་སྤང་སྟེ་བྲོད་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོབ་
དཔོན་ཙམ་དང་བྲོད་སྒྲོབ་མ་ཙམ་ནི་ཡིན་པར་སྤང་ཞེས་ཟེད།

༄ མི་པམ་པས་ལན་བརྗོད་པ། ༽

དེ་ལ་ལན་བརྗོད་པ། ཁོ་ན་དང་ཙམ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་འདི་དག་
བརྗོད་འདོད་དང་སྤྱར་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་མི་ལྷན་རྒྱལ་གཙོད་དང་
གཞན་ལྷན་རྒྱལ་གཙོད་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སོ་སོར་གོ་རྒྱ་
ཡོད་པས། རྒྱགས་རའི་ཁྱུ་ཚུགས་འདིས་ཅི་བྱ་སྟེ། གཙོ་བོར་བསྟན་
པ་ཙམ་ཡིན་ཞེས་པས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་གཙོད་དེ་སེམས་ཙམ་

ཞེས་པས་སེམས་ལས་གཞན་པ་སེམས་མ་ཡིན་པ་གཙོད་པ་བཞིན་
 བོ། །གལ་མཁུང་ལ་ནན་ཏན་བརྟགས་པ་བྲིད་ནི་ཅམ་སྤྱོད་འཆད་པའི་
 སྒྲོབ་དཔོན་ཅམ་ནི་ཡིན་པར་མངོན་གོ།

༥ རྒྱལ་གསལ་གྱིས་བཀལ་བ་བརྗོད་པ། ༽

ཡང་སྡེ་ཀར། ཁྱོད་བཏགས་པའི་བདག་ལས་སྒོ་སྒྲིག་པར་མི་
 ལུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་དེ་ལས་ཀྱང་
 ཞེས་སོགས་བཤད་པ་སྒྲིགས་སྒྲར་བྲངས་ནས། དེ་མི་འཐད་དེ། **ཤེར་**
འགྱུར་གིས་བདག་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་སོགས་དང་། **དགེ་བ་**
ལྷན། སེམས་ཅམ་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲོངས་པ་དེས་ཀྱང་ང་
 གྲུལ་བསྒྲོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་ཁྱོད་
 ཀྱི་འཆད་ཚུལ་འདི་རང་སྒྲོའི་ངི་མ་འཕགས་ལུལ་བའི་གཞུང་བཟང་
 ལ་བསྒྲོ་བའོ་ཞེས་ཟེར།

༥ རི་པམ་པམ་ལན་བརྗོད་པ།

དེ་ལ་བརྗོད་པ། གཞུང་སོ་སོས་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བྱས་

ཀྱང་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་ན་སྤྲོ་མ་ཁོ་ན་བསྐྱར་སྒྲོས་མ་བྱས་པ་
 ཅམ་ཞིག་གིས་སྒྲོན་ཅི་ལ་འགོ་བྱེད་ཅག་གི་ལུགས་ཀྱི་འཆད་
 ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་གཞུང་སོ་སོའི་འཐད་ཕྱོགས་བརྒྱད་བའི་འཆད་
 ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱི་དགེ་ལྷ་དང་ཤེར་འབྱུང་ཁོ་ནའི་བསྐྱར་སྒྲོས་སུ་
 མ་ངེས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་ཚུད་ལན་འདིར། ལུང་སྤྲོ་མ་དངས་པའི་
 དོན་བཤད་པར་འདོད་ནས། སེམས་ཅམ་དུ་སྟེ་སེམས་ལྡན་དུ་ཞེན་
 པའི་འབྲས་བུའི་ཚློངས་པ་དང་རྒྱལ་བསྐྱོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་བྱ་བའི་
 ཚློངས་པ་འང་ཚློངས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བསྐྱོག་
 པར་མི་རྒྱས་པ་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟར་སེམས་ལྡན་དུ་ཞེན་པ་འབྲས་
 བུའི་ཚློངས་པ་ཡིན་པ་དང་། བྱ་བའི་ཚློངས་པ་འང་ཚློངས་པ་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མི་བསྐྱོག་ཅེས་འདོད་ན། འོག་ཏུ་
 ཐོབ་བྱར་ཞེན་པ་བཀག་པས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་ཐབས་
 ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པའི་བདུད་སྤྲིག་ཅན་བཅུན་པའི་

གཟུགས་སུ་འོང་ཞེས་པའི་སྐྱོན་དེ་བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་རང་སྤྱོད་རང་
གི་ཁུར་དུ་ལེན་དགོས་པས་ཆོག་སྟེ་ཕྱི་འགལ་བ་དངོས་སུ་བསྟན་
པར་ཟད་དོ། །འདི་སྐབས།

དཔེ་པ་རི་དྲགས་ཆོགས་ལ་ཅི་ཡང་རུང་།།

མཁས་པའི་བྱ་འབྲིགས་ཆོས་ཀྱི་ཆོང་བརྒྱུད་དུ།

ཞེས་སོགས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་ལྟར།
མཁས་པའི་བྱ་འབྲིགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོང་བརྒྱུད་ནས་འོང་བའི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་གཟུགས་བཀྲལ་བརྟག་གི་ཡིག་འཕྲིན་མཐོང་
བས་ཡ་མཚན་སྟུང་མོ།

༦ རིགས་གསལ་གྱིས་བཀྲལ་བ་བརྟོག་པ། རྟེན་པ།

ཡང་རྒྱ་ཀར། བརྟགས་ཅམ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྤྱང་བ་སོ་སྤྱེའི་ངོར་
མི་སྤྱང་བའི་སྤྱབ་བྱེད་མེད་ལ་ཞེས་པའི་ལ་སྤྱོད་དང་ར་སྤྱོད་ནམ་དགེ་
གཉིས་པ་ཡིན་དགོས་པས་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་ལྟག་པའི་བྱེད་དང་། དེ་ལྟར་
ན་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཡང་སོ་སྤྱེའི་ངོར་མི་སྤྱང་བའི་རིགས་པའི་

སྐྱབ་བྱེད་མེད་པས་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་བསྐྱབ་པའི་དམ་བཅའ་
 ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་འདྲ་བར་སྐྱར་ན་སྤྱི་འགལ་ཏེ་ཞེས་
 སོགས་ཟེར་བ་འདི་གུ་ཚོམ་གྱི་བཀལ་བརྟགས་འབའ་ཞིག་སྟེ།

༦ །མི་མམ་པམ་ལན་བརྗོད་པ།༽

སྒྲུབ་བ་ལ་ཞེས་པའི་ལ་སྐྱ་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་རྟེན་གནས་གྱི་
 སྐྱ་ཡིན་ལ། སོ་སྐྱའི་ངོར་ཞེས་པ་གང་གི་ངོར་མི་སྒྲུབ་བར་བསྐྱབ་
 པའི་གཞི་ཐ་དད་པས་ན་ལས་གྱི་སྐྱ་ཅི་ལ་སྟག་རང་བཞིན་གྱིས་
 བྱབ་པ་སོ་སྐྱའི་ངོར་སྒྲུབ་དུ་མེད་པར་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་
 གང་། སྒྲུབ་བ་ལྟར་མ་བྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པས། རྟེན་འབྱུང་གི་
 སྒྲུབ་བ་དང་། སོ་སྐྱའི་ངོར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱབ་གང་བྱབ་པར་
 སྒྲུབ་བ་གཉིས་འདྲ་བར་བཞེད་པ་བྱེད་གྱིས་ཆོག་འདི་བདེན་གཉིས་
 དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་ལ་མཁས་པའི་གསུང་གི་བྱེད་ཆོས་ཞིག་
 ལོས་ཡིན་སྟམ་མོ།།

༡། རྒྱ་རབ་གསལ་གྱིས་བཞུགས་བ་བཞེད་པ། །

ཡང་ཁོང་ན་རེ། སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་སེམས་དང་སྒོ་བད་པས་
 དེས་བཞག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རྒྱབ་པར་མང་དུ་བཤད་
 ལ། མཐར་ཐུག་གི་མཁུན་གཉིས་ཞེས་ཀྱང་བྲིས་པ། **ཀུན་མཁུན་**
དག་གི་དབང་པོས། **སྒྲོངས་འདིར་འགལ་འདུ་མང་བྲིས་ཁུར་**
ཆེ་ཡང་། **།ལེགས་བཤད་སྐད་དུ་བྲག་ཆ་ལྟར་སྒྲོག་གྱེད།** **།ཅེས་**
 བ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་བེར་བ་ལ།

༡། རྒྱ་སེམས་ལམ་ལན་བཞེད་པ། །

བཞེད་པ། གཟུང་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་དང་སྒོ་འགག་པར་
 གསུང་བ་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 གཞུང་ལས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ལོག་ཀྱང་གཟུང་
 འཛིན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པས་མཁུན་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི།
 གཞན་དུ་ན་སྒྲོགས་རེའི་མིག་ཅན་དག་གིས་སྒྲོགས་རེའི་ཁས་ལེན་
 གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་བཅའ་མེད་དོན་འགལ་

འདུར་མཐོང་བ་རང་གི་སྒོ་སྒྲིན་དུ་བྱེད་དོ།

། རང་གསལ་གྱིས་བཞུགས་བ་བཞིན་པ། །

ཡང་ཁོང་ན་རེ། བདག་མེད་བསྐྱེད་མས་ནས་སྤོང་ཟེར་བའང་
འགལ་ཏེ། མ་ཡིན་པར་བཀག་གྱུར་དངོས་མཐའ་ཙམ་དང་། དངོས་
མེད་དུ་བཟུང་ན་ཡང་མཐར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས་སྒྲུངས་ཏེ།
དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་འཛིན་སྒྲུངས་ཞིག་པ་དགོས་ཞེས་བྲིས་པས། ལྷ་
མགྲུང་དུ། དིག་འཛིན་ཞིག་པོ་རྣམས་བཟང་ཞེན་མི་དགོས། ཞེས་
བའི་རང་མདོག་བསྐྱེད་ཞིང་ལུགས་མེད་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་
མཐའ་འཆའ་བར་བྱེད་དོ། ཞེས་ཟེར།

། མི་ལམ་པས་ལན་བཞིན་པ། །

དེ་ལ་ལན་སྒྲུབ་པ། མཉམ་བཞག་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུལ་
དུ་གྱུར་པ་རྣམས་གྲུངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གཞལ་བའི་སྐབས་སུ་
འཛིན་སྒྲུངས་མཐའ་དག་ཞིག་པར་བཤད་པ་ནི་བདེན་ཡང་། རྗེས་
ཀྱི་ངེས་འོར་འཛིན་སྒྲུངས་ཐམས་ཅད་ཅི་ཡང་མི་རུང་ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་

དག་གཅིག་བྱེད་མཁན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་སྤྱོད་པ་ལྟར་མེད་བཞིན།
 ཕྱོགས་སུ་འཛིན་མ་མ་ལངས་པར། དག་ག་གཞག་གི་ཉི་མ་འཆར་བ་
 ཞེས་པའི་དཔེར་སྤང་ངོ་།

༥༽ བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་བསྟན་པ། ༤༽ རབ་གསལ་གྱིས་བཞུགས་པ་བཞིན་པ། ༦༽

ཡང་ཁོ་ན་རེ། **སྤྱི་ཀར།** བདག་ཏུ་འཛིན་པའམ་ངའོ་སྟུང་པའི་
 ང་རྒྱལ་ནི་བདག་ཡོད་ཏུ་བཟུང་བའི་ཚླངས་པས་འཕེལ་བར་བྱེད་
 དེ། ཞེས་དང་། **ཚླངས་པ་མེད་ན་བདག་ཏུ་མི་འཛིན།** བདག་འཛིན་
མེད་ན་འཁོར་བར་མི་སྐྱེ། ཞེས་ཟེར་བར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱི་མ་
 མེད་ན་ཕྱི་མ་མེད་པའི་འབྲེལ་བ་འདི་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ལམ། དེ་
 བྱུང་འབྲེལ་གང་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན་བདག་འཛིན་དེ་མེད་ན་བདག་ཡོད་ཏུ་བཟུང་བའི་
 ཚླངས་པ་དེ་ཡང་མེད་ཅེས་མཚུངས་ཤིང་། གང་འཕེལ་བ་དང་གང་
 གིས་འཕེལ་བའི་བྱུང་པར་ཚུ་ཤིང་གི་སྟོང་པོར་སོན་ནོ། །ཚླངས་
 པ་དེའམ་བདག་འཛིན་དེ་མེད་ན་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་སྒྲིམ་པའི་

ཁུར་མ་ཐེག་པའི་སྒྲེ་སྒྲགས་ཏེ། ཆེས་བརྒྱུད་པའི་གཞུང་གི་ཞུགས་
བཅོན་ཞིང་ཡིད་རྒྱ་བའི་འབྲེལ་འགྲིགས་པར་དཀའ་ཞེས་འཛིན་བ་
བདེན་ངེས་སོ་ཞེས་ཀྱི་མ་ཀྱི་བྱུང་སོགས་ཆེགས་བཅད་དང་བཅས་
ཏེ་བརྗོད་པར་བྱས་སོ།།

ཡང་གཉིས་པ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་ལྟར་ན་བདག་ཡོད་དུ་བཟུང་བའི་
རྫོངས་པ་དེ་བདག་འཛིན་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་པ་དང་། བདག་གཉིས་
ཀྱི་བྱུང་པར་དབྱེད་དེ་སྤེམ་སྒྲ་མའི་རྒྱར་ཡང་བསྒྲགས་གོ།

བྱམས་མགོན་གྱིས།

འཛིག་རྟེན་རྫོངས་པའི་རྣམ་པ་ཆབ་ཆེན་འདི་གོ་ཅི་ལྟ་བུ། ཞེས་
གསུངས་པ་མད་དོ། །འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་འབྲེལ་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་གྱི་ཅ་བ་བརྟན་པས་ན། འབྲས་བུ་སྒྲུག་བསྐྱེད་སྤྱི་
སྤྱིར་འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་བསྒྲགས་པ་དེ་ལས། ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་
བསྒྲགས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེར་སྤྱིན་

བསྐྱོམ་པ་མཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་སྟེ་ཞེས་སོགས་རི་སྟོང་ཕྱང་
 བོར་འཛིན་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་ལྷང་དང་བཅས་ནས་རང་བསྟོན་བྱད་
 ཁམ་ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་དེ་ལྟར་སྤྲས་སོ།།

༤ རི་ལམ་རབ་གསལ་བཞིན་གཤེགས།

འདི་ལ་ལན་བཞེད་པ། གོང་ལྟར་བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་དེ་བྱུང་གི་
 འབྲེལ་ཡིན་ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་བཞེད་པའི་སྟོན་དེ་ག་ལ་ཡོད་དེ། གང་
 འཕེལ་བ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ར་རྒྱལ་ལས་རའོ་སྟམ་པའི་ར་རྒྱལ་
 ཡིན་ལ། གང་གིས་འཕེལ་བྱེད་བདག་ཡོད་དུ་བབྱུང་བའམ་བདག་
 འཛིན་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་རའོ་སྟམ་པའི་ར་རྒྱལ་
 འབྱུང་ཞིང་། བདག་འཛིན་ནི་ལྟ་བའི་ཆ་དང་། ར་རྒྱལ་ནི་ར་རྒྱལ་
 བདུན་གྱི་ནང་ཆེན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ན་མི་འཐད་པ་གང་ཡང་
 མེད་དོ། །**ཉོན་མོངས་སྟོན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་ཆོགས་ལ། །ལྟ་**
ལས་བྱུང་བར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །**མྱོངས་པའི་**
རྣམ་པ་ཆབ་ཆེན་ཟེར་བ། འཛིག་ལྟ་ལས་ར་རྒྱལ་བྱུང་བར་བཤད་

བ་ལ་ཟེར་ན། དེ་འདྲ་མི་འཐད་ཅེས་བསམ་བས་པ་རོལ་ལ་དགག་
 སྐྱབ་གྱི་ལས་སུ་དགོངས་ཁྲོལ་བྱེན་པ་ལྟར་ཉན་དུ་བརྟབ་ན་མ་
 གཏོགས་རིགས་པའི་ལན་གྱི་གོ་སྐབས་རྒྱ་ཆེར་བྲེས་བས་སྤྱོ་བ་
 བསྐྱུང་བར་ནི་མི་བྱེད་དོ།

འཆད་ཚུལ་གཞན་ཡང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ང་རྒྱལ་འདི་ལ་
 ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་ཀུན་བཏགས་
 དང་། དེ་འཕེལ་བྱེད་བདག་འཛིན་ལྟན་སྤྲེས་གཉིས་གྱི་དོན་དུ་
 བཤད་ཀྱང་མི་རུང་བ་མེད་པས་གཞོད་པ་དེ་ནི་སྤྲིག་རྒྱུའི་རྗེས་
 སུ་བསྐྱེགས་སོང་ངོ་། །ཡང་ན་བདག་ངོ་བོས་ཡོད་པར་བཟུང་བའི་
 རྫོངས་པ་ཅམ་ཞིག་གིས། བདག་ཏུ་ཆགས་ཤིང་ང་རྒྱལ་བ་བསྐྱེད་
 པའི་དོན་དུ་འང་རུང་སྟེ། ཉན་ཡིད་གྱི་འཁོར་དུ་རྫོངས་སོགས་བཞི་
 བཤད་པ་བཞིན་ཏེ། འཛིག་ལྟའི་རྒྱ་དང་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཉན་མོངས་དུ་མ་
 ཡོད་པར་བཤད་པ་བཞིན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་དོན་གྱིས་སོ།

འོན་ཀྱང་བདག་ཡོད་དུ་བཟུང་བའི་རྫོངས་པ་བདག་ཆགས་སོགས་

གཞན་འཕེལ་བྱེད་ཡིན་པ་ལྟར། བདག་ཏུ་ང་རྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱང་
 མེད་ན་ཅིག་ཤོས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བན་ཚུན་རྒྱུར་ཐལ་བའི་
 སྐྱོན་སོན་གནས་སོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་འདི་མེད་དེ། བདག་ཡོད་པར་
 བཟུང་བ་ཙམ་ཞིག་བསྐྱོག་པར་བྱ་རྒྱུའི་ཚོངས་པ་ཡིན་ནམ་མེན་
 སྙམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་ཏེ། དོན་དམ་པར་བདག་ཡོད་པར་
 བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའི་བདག་ཏུ་ང་
 རྒྱལ་བ་འཕེལ་བར་བྱེད་དེ།

ལུས་ལ་ལུས་དབང་རི་བཞིན་དུ། །གཏི་ཐུག་ཀུན་ལ་གནས་
 པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། འཛིག་ལྟ་དང་འདྲེས་པའི་
 མ་རིག་པ་དེའི་ཆ་ནས་དེ་བདག་ཏུ་ང་རྒྱལ་བའི་རྒྱུར་བཤད་པ་
 མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་མེད་
 ཅིང་། གཞུང་སྤྱི་ལས་ཚོངས་པའི་དབང་གིས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་
 འབྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚོངས་པ་མེད་ན་བདག་ཏུ་མི་འཛིན་
 ལ། ཚོངས་པའི་དབང་གིས་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བདག་

འཛིན་འཕེལ་བས་ན་ཚོངས་པ་དེ་ཉིད་བསྒྲིག་དགོས་པར་གྱུབ་པ་
 ཉིད་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་གཞོད་མེད་དུ་འགྱུབ་
 བོ། །དེས་ན་འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་གང་ལྟར་བཤད་ཀྱང་རང་གི་ལག་
 ར་ཐོགས་པའི་ཞགས་པ་བཞིན་དུ་སློ་ཡི་རུས་པ་ཡོད་ན་འཆད་པའི་
 སློ་དོག་པར་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།།

ཁྱེད་ཀྱི་བཞེད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་དེ་བུང་འབྲེལ་དུ་ཁས་སྦྲངས་
 པ་ལྟར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་རྒྱ་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་
 དེ། གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལ་ཕྱང་པོ་ཅམ་དུ་འཛིན་པ་དང་།
 ཕྱང་པོ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཟུང་བ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཁྱེད་ཀྱི་
 ལུགས་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཅམ་དུ་བཟུང་བ་བསྒྲིག་བྱ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་གྱིས་གཟུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤིང་
 ཉ་དང་བུམ་པ་ཐ་སྙད་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལྟར་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་ཁྱེད་པར་སྐྱར་ན།

དང་པོར་རྒྱ་མཁའ་པོ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་དེ་ནས་འབྲས་
བྱ་གང་ཟག་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲུ་
དགོས་ན་ཡང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་
ངའོ་སྒྲུ་དུ་འཛིན་པར་བད་ཀྱི་ཆ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་སྒྲ་ཕྱི་རིམ་
བྱང་ཅན་མེད་དོ།

ཡོད་ན་དང་པོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་དུ་འཛིན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་
དུ་མི་འཛིན་པའི་སྐབས་ཤིག་ཡོད་པས། ཐོག་མེད་ནས་གང་ཟག་གི་
བདག་དུ་འཛིན་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་པ་སོགས་རང་
གིས་གཞན་ལ་གང་འཕེལ་བ་དང་གང་གིས་འཕེལ་བ་མི་འཐད་པ་
སོགས་སྒྲིན་བརྗོད་པ་ཡང་བྲན་པར་བྱོས་ཤིག

ཕྱང་པོར་མ་བཟུང་ན་ངར་མི་འཛིན་པས་དང་པོར་ཕྱང་པོར་
བཟུང་ནས་གཞོན་བདག་དུ་འཛིན་ནོ་ཟེར་ན། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་
རྣམས་མ་བཟུང་ན་ཤིང་རྟ་མི་འཛིན་པས། ཤིང་རྟ་འཛིན་པ་ལ་
ཡན་ལག་རྣམས་འཛིན་པ་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་དང་། དེར་ཡང་རྒྱ་

རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་བར་དུ་དེ་ལྟར་འཛིན་དགོས་པས། དང་པོར་རྒྱ་ཡི་
 འཛིན་པ་དུ་མ་ཐུག་མེད་ཅིག་བརྒྱད་མར་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་
 གང་ཡང་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཞིང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བྱེད་པར་
 སྐྱར་བའང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཕུང་པོར་འཛིན་པ་མེད་
 ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མི་འབྱུང་བའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་
 འབྲེལ་བ་བརྗོད་པ་ལ་སྦྱོན་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་། གཞན་ལ་དེ་བྱུང་
 གི་འབྲེལ་བའི་ཐད་ནས་བྱེད་རང་གིས་བརྒྱལ་བ་ལ་ཉམས་མཁར་
 དུ་ལན་བསྟན་པ་རིགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་བྱས་སོ། །

དེ་ལྟར་མདོར་ན་ཉེན་འབྱུང་གི་སྒྲུང་བ་རྣམས་ལ་ངེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་
 ལྟར་བདེན་པར་བཟུང་བ་འདི་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གང་
 ཟག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འཛིན་པའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པར་མཛད་ཀྱི།
 བདེན་པར་མ་བཟུང་ན་ཐ་སྐད་དུ་ཕུང་པོ་དང་ཤིང་རྩ་དང་ང་ཅས་དུ་
 བཟུང་ན་མི་རུང་བ་མེད་ཅེས་འདོད་པ་མིན་ནམ་དཔྱོད་ཅིག

༡༠ ༼རབ་གསལ་གྱིས་བཀལ་བ་བཟོད་པ༽

ཡང་རྒྱ་ཀར། མི་གནས་པའི་ཐུང་འདས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་
 ཐོབ་བྱར་ལྟ་བའི་ཚོངས་པ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་ཞེས་སྒྲིབ་པ་མོར་
 བཤད་ཅིང་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་མི་
 ལྷོག་གོ། །སངས་རྒྱས་ཆེ་འབྲས་བུའི་རེ་འདོད་ཟད་ཅེས་བཤད་པ་
 རྣམས་ཤིན་ཏུ་འགལ་ཏེ། ཐུང་འདས་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཐོབ་བྱར་ལྟ་བའི་
 ཆད་མ་མེད་པར་ཐལ། དེར་ལྟ་བའི་ལོག་ཞེས་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་
 ཐལ། དེ་ལྟར་ལྟ་བའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། གོང་དུ་
 འདོད་ན་རང་གིས་ཁས་སྦངས་དང་འགལ་ཏེ། **རྒྱ་ཀ་ལས།**

ཐུང་སོགས་ལ་བདག་ཏུ་བརྟག་ཅིང་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ངོར་བདེ་སྤྱག་
 བསྟོན་མེད་དུ་འཛོག་པ་དང་། ཚོངས་པའི་དབང་གིས་གཟུང་འཛིན་
 གྱི་སྒྲོས་པས་བཟུང་བ་ལ་འཁོར་བ་སྤང་ངོར་མི་བསྐྱུ་བར་ཡོད་ལ།
 དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་ལོག་པའི་ཐུང་འདས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཞེས་
 བཤད་པ་ཆོག་སྟོན་ཡང་ཆེ་མོད། མ་རིག་པའི་ངོ་ཙམ་ལས་ཀུན་རྫོབ་

ཏུ་ཡོད་པར་འཛོག་ན་བདེན་གྱུ་བ་དང་རི་བོང་རྩ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
ཡོད་པར་འགྱུར་ལ།

༩། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱད་པ།

ཙ་བར། དེ་ནི་རང་གི་ཀུན་རྫོབ་མིན། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞིང་།
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚད་མས་མི་གཞོད་པ་དེའི་འོག་ཏུ་
བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་འཕྲོམ་པར་ལྟ་བ་དང་། འཕྲོམ་
པར་རེ་བ་ཀུན་ཤེས་སྐྱིབ་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་
དང་། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སོགས་འཆང་རྒྱ་བའི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་ཁས་
ལྷངས་པས་ཁྱོད་ནི། མགོན་པོ་ཞི་བ་ལྷས།

བསྐྱལ་བ་དུ་མར་རབ་དགོངས་མཛད་པ་ཡི། །ཐུབ་དབང་
རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་པན་པར་གཟིགས། །ཞེས་བསྒྲགས་པ་དུས་
གསུམ་རྒྱུ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པའི་བཀྲོད་པ་གཅིག་དུའི་ལམ་རྒྱང་
ནས་གཞིག་པ་ཡིད་སྦྱབས་བདག་པོའི་པོ་ཉ་དགེ་སྦྱོང་གི་གཟུགས་
ཀྱིས་བརྩུབ་སྟེ། དང་འདྲིར་ལྷང་རིགས་ངེ་མ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་

གྱི་གཏོར་མ་འདིས་འགྲང་བར་གྱིས་ལ། འགལ་འབྲུལ་གྱི་སྟེང་བ་
 མི་བཟད་པའི་ཕྱང་པོ་ཐོགས་ཤིང་འབྱུང་པས་ན་ན་ར་ཀ་ཁམས་གྱི་
 སྒོ་ཁང་ནས་བདེ་བར་བཞུད་ཅིག་ཅིས་ཁྲོས་པའི་ཆེག་གི་མཆོན་ཆ་
 གདེངས་པ་ཁྲོད་དལ་ཅིག་བཞུགས་ལ་གསོན་ཅིག

༡༠ རི་མས་པས་ལན་བཟོད་པ།

ལན་བཟོད་པར་བྱའོ། །ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་མ་དེག་པའི་ངོ་ཅམ་
 ལ་བཞག་ན། བདེན་གྲུབ་དང་རི་བོང་རྩ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་
 འགྱུར་ལ། ཞེས་བཟོད་པ་དོན་མེད་དེ། རི་རྩ་མེད་པར་ཐ་སྙད་དཔྱོད་
 པའི་ཆོད་མས་ངེས་ཀྱས་ཀྱང་། བདེན་གྲུབ་མེད་པར་ཡང་དེ་ཉིད་
 གྱིས་ངེས་ཀྱས་ན། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་མི་དགོས་པར་
 འགྱུར་ལ། མི་ཀྱས་ན་མ་དེག་པའི་ངོ་ཅམ་ལ་བདེན་པར་འཛོག་པ་
 ལས་སྤྱིའི་ངོར་འཛོག་ དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དབྱུང་ན་བདེན་
 གྲུབ་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡང་མེད་ཅིས་འདོད་དགོས་པ་བཞིན། དེ་བཞིན་
 དེགས་པ་དེས་སྐྱེ་སོགས་ཐ་སྙད་ཏུ་འང་མེད་པར་ངེས་ཀྱས་ཀྱང་།

དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་གང་ཡང་མེད་པ་དང་
 ཉེན་འབྱུང་གི་སྤང་བ་བསྐྱུ་མེད་སྐྱེ་འགག་སོགས་སུ་སྤང་བ་ཅམ་
 བ་སྤྲད་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་འགལ་མེད་དུ་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། འདི་
 སྐབས་ཀྱི་མཐོང་བ་བརྟུན་པ་ཞེས་པ་དབྱུང་བཅོད་དུ་མེད་པ་ལ་འདོད་
 པས་ན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤང་གི་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 མཐོང་བ་བརྟུན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་འདོད་མི་རུང་ན། གཉིས་སྤང་
 མེད་པའི་མཉམ་བཞག་ནི་ལོག་ཤིང་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དངོས་སོ་ཡོད་
 པ་ལ་མེད་པར་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་རོ།

ཕ་༽ སྐོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་ལུང་གི་དོན་བརྟན་པ།

དེ་སྐད་དུ་འང་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས།

རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྒྲིལ་དུ་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་

སྐབས་ནས་གསུངས་པ་དང་། འདུས་བྱས་ལྟ་ཞིག་སྤྲོ་ཆོགས་
 སྒོ་གོས་ཀྱིས་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གང་ཞིག་གཏི་
 ཐུག་བརྟེན་ནས་ལས་འབྱུང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་

ནོ། །མདོར་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚད་མ་རིག་པའི་ངོ་ལ་འཛོག་
 དགོས་པར་གཏན་ནས་མ་བཤད་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྤང་བ་འགའ་
 ཞིག་མ་རིག་པའི་ངོ་ལ་བཞག་པ་ཡོད་པས། རྫོངས་པའི་དབང་
 གིས་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པས་བཟུང་བ་ལ་འཁོར་བ་སྤང་ངོར་
 ཡོད་ཅེས་འཁོར་བ་རྫོངས་པའི་དབང་གིས་བྱང་བར་སྤྲས་པ་ལ་
 ཆོག་སྒྲུན་ཅི་ཡང་མེད་དེ། གཏི་ཐུག་རང་བཞིན་སྤྱི་བ་སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་
 གྱི། །དེས་གང་བཅོས་མ་བདེན་པར་སྤང་དེ་ནི། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 ཞེས་ཐུབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། །བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལོ། །ཞེས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་གྱི་བྱད་
 པར་བྱས་ཏེ་གསུངས་པ་དང་། **འགྲེལ་བར།**

དེ་ལྟར་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱས་པའི་ཉོན་
 རྫོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྣམ་
 པར་གཞག་གོ་ཞེས་པ་འདི་བྱེད་ཅག་གིས་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྤྱི་བ་
 ཏུ་འདོད་པའི་ཁོངས་སུ་བྲངས་པའང་བྲན་པར་མཛོད་ཅིག

འདི་སྐབས་སུ། རྒྱུ་ཀར། ཐོབ་པོ་སེམས་ཅན་དང་། ཐོབ་པའི་
 འབྲས་བྱ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། སྤང་ཚུལ་གྱི་ངོར་ཡོད་པར་
 གསལ་པོར་བཤད་པ་པོར་ནས་ཆིག་གི་དུམ་བུ་འབྲེད་བཟུང་གི་རྩོན་
 ལྷོངས་དངོས་སུ་འདེབས་པ་ཅམ་གྱིས་དགག་པ་བྱས་པས་བཀག་
 གོ་ཆོད་ན། ཁྱེད་རང་དཔུལ་བར་སྐྱེ་བར་ཤོག་ཅེས་ཁྱོས་ཆིག་བརྒྱུད་
 པས་ཆིག་པར་གདའ་སྟེ། བདག་ནི་ཤིན་ཏུ་ཁོང་བགད་སྟོབ་བྱུང་
 ངོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཐོབ་བྱེད་འཐོབ་བྱ་ཐོབ་པ་གསུམ་གྱི་འཁོར་གསུམ་
 དུ་གཉོགས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པས། ཐ་སྙད་དུ་ཐོབ་འདོད་ལ་ཅི་
 ཞིག་གཞོད་དེ། ཁྱེད་རང་གིས་བདེན་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པའི་
 ཁོང་སྐྱན་དེ་བསྐང་བར་ཟད་དོ། །

མུང་འདས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཐོབ་བྱར་ལྟ་བུའི་ཆོད་མ་ཡོད་པ་ནི་ཐ་
 སྙད་དཔྱད་པའི་ཆོད་མ་ཡིན་གྱི་ལོག་ཤེས་གལ་ཡིན། མུང་འདས་
 དོན་དམ་པར་དཔྱད་བཅོད་དུ་འཐོབ་བྱར་ལྟ་བུ་ལ། དཔྱད་བཅོད་
 དུ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཆོད་མས་བསལ་བ་ནི་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་

གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། རོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་བཀག་
 ཚད་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་མི་སྲིད་སྟུང་པའི་བདེན་གཉིས་འགལ་འདྲར་
 བཟུང་བའི་སྒོ་སྒྲོན་གྱི་གདོན་ཆེན་དེ་འདི་ན་བསྐྱངས་ནས་ཁྱོ་ཁྱོ་རུ་
 རུང་དུ་འདུག་མོད། ལུང་རིགས་ཀྱི་གཏོར་མ་ཟ་ན་ཅུང་མི་སྒྲོན་ཡང་།
 ལུང་རིགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་ན་ཉེས་པའི་ཁུར་བསྐྱེད་པ་ཉེ་
 གར་འཕྱོན་པའི་ཤུལ་ལམ་རྒྱས་ཡོད་དེར་ཅི་བདེར་བཞུད་ཅིག་ཅས་
 བརྗོད་པར་འདོད་ཀྱི་སྤང་བས་སྒྲ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

རྗེ་ཀར། སྲིད་ཞིར་མངོན་ཞེན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྱ་བ་ལྟོག་དགོས་
 པར་བཤད་འདུག་ཅིང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གཉིས་
 སྤང་འཁུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱང་སྤང་བར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 བ། འདི་ལྟར་གཞན་ལ་སྤང་བའི་ཤུལ་ཀྱིས་སྲིད་ཞིར་མངོན་ཞེན་
 གྱི་རྣམ་ཉོག་མངོན་གྱུར་པ་མི་སྤྲོད་བར་འདོད་པ་ནི། སྤང་བཅས་
 རྒྱལ་བའི་བསྟོད་གཅིག་ལམ་འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་མེད་
 པའི་ཤེར་ཕྱིན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་འགོག་པའི་སྤང་དུ་ཡོད་

སྤྱབས་བདག་པོས་བཏང་བའི་པོ་ཉ་བར་བྱོད་ཉིད་གྱིས་ཞལ་གྱིས་
 བཞེས་པར་བྱུང་བོ། །ཆོག་དོན་གྱི་གནད་གང་དུ་སྟེགས་པ་མ་མཐོང་
 བར་ཆོམ་རམ་གྱི་ཁ་བྱང་བསྐྱགས་པ་དེས། འཛིགས་མེད་སེང་གའི་
 ང་རོ་ཞེས་པའི་མིང་བྲལ་བར་བྱས་ཏེ། **མདོ་ལས།**

ཆོས་གང་ལ་ཡང་མདོན་པར་མ་ཆགས་པར་བརྗོད་པ་དེ་ནི་སེང་
གའི་སྐྱ་ཡིན་ནོ། །གང་མདོན་པར་ཞེན་པ་ཅན་ལ་ནི་སེང་གའི་སྐྱ་
མེད་དེ། ལའི་སྐྱ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཞུང་དོན་
 གྱི་རིགས་པ་རྣམས་ལས་སུམ་འགྱུར་གྱིས་མང་བའི་ཆོགས་བཅད་
 ཆལ་ཆོལ་སྐྱ་བ་ནི་ཀྱ་རེའི་རྒྱ་བསྐྱབ་པར་བྱ་དོ། །ཉམས་མཚར་
 ཆོགས་བཅད་བཅུ་ན་དོ་ཆག་སྐྱ་བསྐྱགས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་
 སྟེན་སྦྱར་དང་མཛེས་ཉམས་གཞན་ལས་མི་ཞན་ཅོམ་སུམ་བེད་བྱས་
 པ་པོ་ཉིང་ལོངས་པ་བྱས་ཀྱང་ལས་སྐྱ་སྟེ་ཡིག་གོན་ཅོམ་དུ་བས་སོ། །

༡༡ །རབ་གསལ་གྱིས་བཞུགས་བཤེད་པ།

ཡང་ཁོ་ན་དེ། རྟེན་ཀར། ཐོབ་པ་མེད་པ་ལ་འཐོབ་པར་རེ་ནས་

ལམ་སོགས་ལ་ཁྱོད་སློབ་པས་ཅི་བྱ་སྟེ། མྱོངས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
 བསྒྲིག་བྱ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་འབྲེལ་པ་བཞོད་པའང་ལོག་པར་རྟོག་
 པའི་རང་བཞིན་བྲག་ཆའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་སྟེ། ཐོབ་པ་དོན་དམ་དུ་
 མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟེན་པའི་སྟངས་དུ། ཐོབ་པ་མེད་པ་
 ལ་ཞེས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོག་
 ཕྱི་མར་ཡང་མ་ཡིན་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་དགོས་པས། མྱོངས་པ་
 བསྒྲིག་བྱ་ཡིན་ན། དེ་བསྒྲིག་པའི་དོན་དུ་འབད་པ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 བ། ཅི་བྱ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སུན་སྤྱང་བ་ནི་ཁོ་བོ་
 ཅག་ལས་ལ་བཞོལ་བའི་རྒྱར་འབད་པར་གདོན་མི་ཟེའོ། །གལ་ཏེ་
 འདི་ལྟར་གཞུང་སྤྱི་འགྲོའི་ཚུལ་ལ་རྒྱས་མེད་པས་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ཏེ་བཟོད་པར་འཆལ་
 ལོ་ཞེ་ན། བཟོད་པ་སློང་བར་རིགས་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་ཆོག་འོག་མ་
 དང་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ཉམས་ཏེ། མྱོངས་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བསྒྲིག་བྱ་
 མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ། སྒྲུ་མ་ཡང་འབྲས་བུའི་མྱོངས་པ་བསྒྲིག་

པར་མི་བྱ་ཞེས་ནན་ཏན་དུ་སྐྱབ་པ་པོ་བྱོད་ནི་ཕྱིར་ཚོལ་ཆར་གཙོད་
 པའི་གནས་སུ། བདེ་བར་གཟིམ་དུ་གསོལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ནང་
 འགལ་བ་འདི་ལྟར། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལྟན་སྐྱེས་ཐོག་མེད་ནས་གནས་
 ལུགས་ལས་གོལ་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཞིག་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་དེ། ཀུན་
 བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་གོ་དོན་ཞིབ་མོ་ཞིག་སྤྱོད་རེ་ཡང་མེད་དོ་
 ཞེས་བར་གྱི་ཆོགས་བཅད་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱས་པ།

༡༡ སྤོངས་ལས་ལན་བཟོད་པ།

འདི་ལ་ལན་བཟོད་པ། ཐོབ་པ་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་
 ཏུ་ཡོད་པ་ངེས་ཟིན་ཀྱང་གཞན་དོན་དམ་པར་ཐོབ་པ་མེད་ན་ཀུན་
 རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་སྟམ་པ་བདེན་གཉིས་འགལ་པར་འཛིན་པ་ངག་
 གིས་དེ་ལ་བཀལ་བའི་ཆོག་ཏུ་བྱས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་སྐྱ་ཅི་ལ་ལྟག་
 རྟེ། དོན་དམ་པར་ཐོབ་པ་མེད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཐོབ་བྱར་རེ་བའང་
 མི་རིགས་ཞེས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ། མྱོངས་པ་ནི་རྣམ་ཀུན་བསྐྱོག་བྱ་
 མ་ཡིན་ནམ་སྟེ། ཡིན་ནོ་ཞེས་གཞན་གྱིས་དེ་ཆོག་ཏུ་སྐྱར་བ་ཡིན་

པས་གོང་དུ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་གང་ཡང་མི་འདུག་ལ། དེའི་ལན་དུ་
ཤེར་ལེ་ཙུ་བར། འབྲས་བུའི་སྤོངས་པ་མི་བསྐྱོག་པའི་དགོས་པ་
བསྐྱོན་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ཆེག་ཉིབ་འདི་ཙམ་ཞིག་གིས་འབད་པ་
ཙམ་པ་ནི། ལས་ལ་བཤོལ་བ་སྤྲུམ་གྲུང་མ་བཙུལ་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་
ཁུར་དུ་ལྷང་བར་ཤེས་སོ། །བདག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཐོག་མེད་ནས་
གཤེས་ལུགས་ལས་གོལ་བ་ཡིན་མོད། འདིར་རེ་ཞིག་ཅེས་སྒྲོས་
པའི་དོན་ནི་ཁྱོད་རང་གིས་གོ་ལོག་དུ་བཟུང་བ་སྟེ། ཕྱིས་སུ་ཡང་
གཏན་མི་ལྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་གཉན་པོས་ལྟོག་དུ་རུང་བའི་དོན་ལ་
རེ་ཞིག་གི་སྐྱ་སྐྱར་བ་འདི་འདྲ་མདོ་དང་བསྐྱན་བཙུགས་དུ་མར་འབྱུང་
བ་མ་མཐོང་བར་ཟད། གོ་ལོག་ཆེག་བརྩས་རྩན་སྒྲོངས་འབའ་ཞིག་
བཏབ་ནས་ཉུང་གོག་ཆེ་བ་དག་ལ། དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ལས་སུ་གནང་
བ་ཁོལ་ན་མཛེས་པ་སྤྲུགས་མད་དོ།

༡༽ མྱོང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མདོ་དང་བསྐྱན་བཙུགས་སུ་བསྐྱན་ཚུགས། ༡༩ ༼རབ་གསལ་ཀྱིས་བཞག་པ་བརྗོད་པ༽

ཡང་སྒྲེ་ཀར། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་སེམས་ཀྱི་གཤེས་ཡིན་

བས། དེ་དང་སེམས་འབྲལ་མི་རུང་བེད། འོ་ན་བྱིའི་དངོས་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཀྱི་གཤེས་ལུགས་ཡིན་
 བར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་བྱིད། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན་སྟོང་
 ཉིད་ཉི་ཤུའི་དབྱེ་བ་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་སུ་བཤད་པ་དང་། ཁྱོད་
 རང་གིས་ཀྱང་བྲིས་པ་རྣམས་མེད་ལས་སུ་སྦྱར་ལ་ཞལ་དུ་ཐོབ་
 ཅིག་ཅེས་བེད།

༡༩ ཁི་པམ་པམ་འཇ་བཞོན་པ།

ལན་བཞོན་པ། རྒྱུ་ཀར། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་སྒྲོ་ཞུགས་
 བར་བྱས་ན་དེ་སེམས་ཀྱི་གཤེས་ཡིན་ཞེས་པ་འདུག་སྟེ། དེའི་དོན་
 ཁྱོད་རང་གིས་མ་གོ་བར་སྒྲུང་སྟེ། བདག་འཛིན་སོགས་འཁྱུལ་
 པ་རྣམས་སེམས་ཀྱི་གཤེས་ལ་མ་ཞུགས་པས་འབྲལ་རུང་དང་།
 བདག་མེད་རྟོགས་པ་སོགས་སེམས་དང་འབྲལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་
 པས་ན། **རྣམ་འབྲེལ་ལས།**

རྣམ་ཤེས་ཡུལ་འཛིན་པ་ཡི་ཆོས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་

ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། གཤམ་ཏེ་བྱོད་ཀྱིས་འཁོར་གསུམ་མཆར་པོ་དེའི་དོན་
 ལྟར་ན། བྱེད་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སེམས་ཀྱི་གཤེས་
 ལྷགས་དང་ཐ་མི་དད་དུ་འདོད་མི་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

མགོན་པོ་བྱམས་པས།

ཆོས་ཀྱི་དབྱེདས་ལ་དབྱེར་མེད་བྱིར། །ཞེས་དང་། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས།
 གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྟོང་ཉིད་
 ཡིན། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ལྟས།

དངོས་གཅིག་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད། །ཅེས་དང་། ལྷན་
 པར། འདས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སོགས། །དེ་བཞིན་ཉིད་རང་གི་ངོ་
 བོ་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་གསུངས་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་
 ཀྱི་ཆོག་ཙམ་ཁ་ལ་བྱིར་ཀྱང་དོན་སྣང་ལ་མ་ངེས་པར་སོང་བའི་
 ཉགས་སུ་ཟད་དོ།

དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱེདས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་
 མ་འདས་པས་ཆོས་དབྱེདས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། སྟོང་

གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་ཉི་ཤུར་དབྱེ་བ་ཡང་འཐད་བ་ཡིན་ལ།
 གལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་གཅིག་པར་སྤྱོད་འདོད་ན།
 གཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་ལུང་འདི་རྣམས་བདག་གིས་བརྩམས་པ་ནི་མ་
 ཡིན་པས། རི་རྒྱུད་གསུངས་པ་དེ་དག་ལ་ལོག་པར་སྒྲུབ་ལ་སྒྲུབ་ཉིད་
 བཅུ་དྲུག་དང་བཅོ་བརྒྱད་དང་ཉི་ཤུ་དང་རྣམ་ཐར་གསུམ་སོགས་གྱི་
 དབྱེ་བ་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་སུ་གསུངས་པ་དང་། སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་
 གྲིས་པ་རྣམས་མེད་ལས་ལ་སྦྱར་ནས་ཞལ་དུ་འདེབས་དགོས་
 སྟམ་པ་ཞིག་ཤར་ན། དན་དཔང་ཆན་པོ་སྤྱོད་རང་ཅི་འདོད་འདོད་
 མཛོད་དང་སྦྱས་ཀྱང་བཤོལ་བར་མི་བྱེད་དོ།

མ་གུས་སྤང་བས་སྦྱས་པ་མ་ལགས་ཏེ།

རང་སྦྱས་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ལ།

ལེ་ལན་ཅང་མེད་བཟོད་པར་མཛད་ནས་ཀྱང་།

བརྩེ་བས་ཆོས་མཐུན་གྲོགས་པོར་དགོངས་འཆལ་ལོ།

ཞེས་པའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།

༤༅ སངས་རྒྱལ་གྱིས་ལ་སེམས་ཡོད་མེད་བསྟན་པ། ༡༣ རྒྱལ་གསལ་གྱིས་བཀལ་བ་བརྗོད་པ། ཇེ

ཡང་གནས་གྱུར་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཆེ་སེམས་མི་
ལྷོག་པར་ཐལ། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བྱེད་ཅག་གིས།

འཇུག་པར། སེམས་འགག་པ་དེ་སྐྱེ་ཡིས་མདོན་སྤུམ་མཛད། །ཅེས་
གསུངས་པ་སེམས་འགག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་པ་འགལ་ལོ། །ཁོ་
མོ་གཅིག་སྤྱི་ལོ་རྒྱུ་རྟོག་གོ་ཞེས་པ་ཡང་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། འཐད་
སྟམ་པ་ཞེས་ནེམ་རྒྱུར་ཡང་བྱུང་མོད། འཐད་འཛིན་གྱི་སྒོ་དེ་ཁྱོད་
གཅིག་སྤྱི་ལོ་ཡིན་ན་འཕགས་ཡུལ་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་དག་གི་སྤྱགས་ལ་
མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་གཞུང་བཟང་བཞིན་དུ་ཞེས་མཚུངས་
པ་གསལ་བྱེད་གྱི་སྐྱེ་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འགྲེལ་བྱེད་དེ་དག་
དང་ཁྱོད་གྱི་སྒོ་བ་དཔོན་རྒྱལ་སྲུང་མོངས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཁྱོད་
གྱིས་ཚུམ་བུ་དམ་པའི་མན་ངག་གི་རྒྱ་དང་བྲལ་བས་འབྲས་
བྱུ་ཁ་ཡར་བའི་འབད་པ་དོན་མེད་པའི་ཆ་རེག་གི་གདུང་བ་བསེལ་

བའི་བསྐྱབ་ཆེག་གི་བདུད་ཅིའི་བསང་གཏོར་ཡང་བྱ་སྟེ། ཞེས་བར་
སྐབས་ཀྱི་ཆེགས་བཅད་དང་བཅས་ཏེ་བརྗོད་པ་ལ།

༡༣ །མི་མས་པས་ལན་བརྗོད་པ།༽

ལན་སྐྱས་པ། ཁྱོད་ཀྱི་ཉི་མ་འབྱུང་སྐད་ཅམ་ཀྱི་ཀྱ་རེ་འདིས་
ཅེ་བྱ་སྟེ། གནས་གྱུར་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཆོ། གཟུང་འཛིན་
ཅན་ཀྱི་སེམས་མི་འགག་པའི་གཏན་ཆེགས་སུ་མི་གནས་པའི་སྤང་
འདས་བཀོད་པ་འདི། མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་ཡོད་ན་གཟུང་
འཛིན་ཅན་ཀྱི་སེམས་ཡོད་པའི་བྱུང་བ་སུ་ཞིག་གིས་ཁས་བླངས་
པ་ཡིན། སེམས་འགག་པ་དེ་སྐྱུ་ཡིས་མཛོན་སུམ་མཛོད་ཅེས་པའི་
སེམས་དེ་གཟུང་འཛིན་དང་བཅས་པའི་སེམས་མིན་ན་ཅེ་ཞིག་ཡིན།
དེའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ལ་སེམས་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ཡོད་
ཀྱང་། དེ་ནི་གནས་ལུགས་གཞུག་མའི་སེམས་ཞེས་དོན་ལ་གཟུང་
འཛིན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་མིང་ཅམ་ལ་མི་ཚུད་དོ། །སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སེམས་ལོག་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་མེད་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་

འདོད་པ་ས། མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་ཀྱི་གདགས་གཞི་སྤྱོད་ཞིར་
 མི་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་དེས་སེམས་མ་འགགས་པར་སྦྱབ་པ་
 དོན་མེད་དོ། །ཡེ་ཤེས་ཡོད་ན་སེམས་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད་དོ་སྦྱུང་ན།
 རྩ་གཤམ་གྱིས་སེམས་འགག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྦྱ་མཛོན་དུ་བྱེད་
 པར་གསུངས་པ་དོན་མེད་དུ་བཏང་བས་སྤྱོད་ཀྱང་དམ་པའི་མན་ངག་
 གི་རྒྱ་དང་བལ་བར་འགྱུར་རོ།

༡༠༧ སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་པར།

རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡང་། **ལང་ག་ཤེགས་ལས།**
སེམས་ཀྱིས་སུ་ནི་ལས་རྣམས་སོག་ །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་
འབྱེད། །ཅེས་དང་། རྩོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས།
རྣམ་ཤེས་ནི་མི་རྟག་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་རྟག་པའོ། །ཞེས་སོགས་
 བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་བཞིན་
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤང་གི་བག་ཆགས་སྤྱ་བའང་མི་མངའ་བའི་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་ཤེས་རང་

རྒྱུད་པར་འཛིན་པ་ལ་དོན་ཟབ་མོ་གོ་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པས་རྣམ་ཤེས་
དང་ཡེ་ཤེས་འབྱེད་པའི་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་
བཞིན་གསུང་རབ་ཀྱི་བདེ་བཞིན་བྱས་ན་ལེགས་པར་མཛོམ་ནོ།

ཧྲེ་ཀར། འཕགས་ཡུལ་པའི་གཞུང་བཟང་བཞིན་དུ་ཞེས་པས་
དམིགས་བསལ་བའི་སྤྱ་དེས་འཕགས་ཡུལ་པའི་འགྲེལ་བྱེད་
དག་གི་ཐུགས་ལ་མེད་པར་སྒྲོ་ལྟན་ལ་དོགས་པ་སྤྱེ་མི་སྲིད་ལ།
དེའི་ཤྱགས་ཀྱིས་ད་ལྟ་ཡུལ་དུས་རེས་འགའ་བ་འདི་ན་ཁོ་བོ་
འབའ་ཞིག་གིས་གསལ་བར་བཛྲོད་དོ་ཞེས་དོན་ཀྱིས་ཤེས་ཤིང་།
དེའི་ཕྱིར་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱ་སྦྱར་བའང་མི་འགལ་ལ།
སྙམ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་འདྲ་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སོགས་ཀྱི་གསུང་རྣམས་
སྟེ་ཡང་མང་དུ་བྱུང་བས་ཁོ་བོ་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་གྲོགས་བཟང་
པོ་མང་པོ་ཡོད་པས་སྤྱ་བ་དོན་མེད་ཀྱི་ཆ་རེག་གི་གདུང་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་བསྐྱབ་ཆོག་བདུད་ཅིའི་བསང་གཏོར་ལ་རེ་བ་
ཅི་ཡང་མ་མཆིས་སོ།

༡༤ རྒྱུ་ལ་གསལ་གྱིས་བཞུགས་པ་བཞིན་པ།

ཡང་ཚེད་ཡིག་ཏུ། རིང་སོང་གི་སྐབས་དང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་
 ཚུལ་དང་འབྲེལ་བ་བཀག་པའི་དང་པོ། རྒྱུ་ལ་ལྟོན་མོངས་
 མངོན་གྱུར་ཅམ་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་སྤྱར་དགོས་ཀྱི་དགྲ་བཙུམས་
 བ་ལ་སྤྱར་བ་མི་འཐད་ཅེས་དཔེ་ལ་ལར་བཤད་ཀྱང་རང་གི་ཞེ་འདོད་
 དང་མཐུན་པར་བྲིད་པ་ཅམ་སྟེ། བ་རོལ་པོས་ཀྱང་མངོན་གྱུར་ཅམ་
 སྤངས་པས་གྲོལ་བར་མི་འདོད་བཞིན་ཐལ་བ་དེ་འདྲ་འབྲེལ་མེད་དུ་
 འགྱུར་ཞིང་། དགྲ་བཙུམས་པ་ལ་སྤྱར་བ་ཀྱང་གཞུང་ཐམས་ཅད་ཞལ་
 འཆམས། ཞེས་བྱུང་བ་འདི་ཁས་སྤངས་སྔ་ཕྱི་འགལ་བའི་བསྐྱུས་
 འཛུམས་དཔྱལ་བའི་གྲོང་དུ་རྣམ་ཏོག་ལས་ངན་རྒྱུད་གིས་བདས་
 པའི་རྟའ་ཆོག་ཤོར་བ་སྟེ། **ཅ་བར། སེམས་ནི་དམིགས་དང་བཙུམས་**
རྣམས་ཀྱིས། །ནས། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་བཞིན། །ཞེས་
 པའི་བར། ལུགས་འདིར་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དགྲ་བཙུམས་
 དེ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

༡༡ ་ དམིགས་བཅས་སེམས་ཀྱིས་སྤང་འདས་མི་འཛོལ་པར་བསྟན་པ།

འགྲེལ་ཆེན་དུ།

གང་སེམས་ནི་དམིགས་པར་བཅས་རྣམས་ཀྱི།

སྤང་འདས་པའང་དཀའ་བར་གནས། ། ཞེས་པ་དེ་བརྗོད་
པའི་སྤྱིར་དམིགས་པ་དང་ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ་
ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར།

ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྱེ་ཀར། སྟོང་བ་ཉིད་སྤངས་ནས་སེམས་
དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་ལས་འདས་པ་ཐོབ་
པར་དཀའ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བྱངས་ནས་མ་སྤང་བར་
ཉོན་མོངས་སྟོང་བའི་ཐབས་མེད་ལ། ཞེས་པ་ནས། དུལ་ཡོད་པར་
ཞེན་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པར་རེ་ཞིག་བསམ་གཏན་ལྟ་བུ་
མགོ་མནན་ཀྱང་སྤྱར་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་འདུགེས་མེད་པའི་སྟོམས་
འཇུག་བཞིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྲིས་ཤིང་། འོག་ཏུ་
ཆོགས་བཅད་སྤྱི་མའི་དོན་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་

བར་མ་རྟོགས་པས། འགོག་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲོས་པ་
 དང་བཅས་པའི་སེམས་འགག་གྲུང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྒྲར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་
 སྒྲར་ཏེ། སྒར་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པར་བཀྲལ། དེ་རྗེས་སེད་པ་
 ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་བཞག་པའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་གྱིས་དབྱུ་
 བའི་སྤྱག་ཡུས་ཀྱིས་དག་བཅོམ་པར་མཆན་བསྐྱར་བའི་སོ་མི་ཐུབ་
 བའི་ངང་ཚུལ་འདི་དག་ནི་སྒྲོན་མེད་མཁས་པའི་ལག་རྗེས་ཤིག་ཡིན་
 སྒྲུབ་སྟེ། **འདི་སྐད་དུ།**

ལུང་རིགས་གདེངས་ཀ་སྟོང་གིས་ཉེར་མཛེས་པའི། |སྤྱི་
 མཁས་སྤྱད་བང་ཆོགས་ཀྱིས་དབེན་པ་དུ། |ཅོལ་ཚུང་བྱིས་པ་ལང་
 ལ་ཤོར་བ་འཇ། |དན་རིག་ལང་ཆོ་ཉམས་པས་སེམས་གདུངས་
 སམ། |ཆགས་སྤང་དུག་མདའི་ན་ཟུག་མ་བཟོད་དམ། |མཁས་
 འདོད་དབྱུག་གྲུས་དག་ཏུ་བསྐྱན་པ་ལས། |འགལ་འདུའི་སྤྱག་ལས་
 མཉན་འོས་རྩལ་གྱིས་དབེན། |མཁས་རྣམས་ཅི་བདེར་ནང་དུ་ཡང་
 དག་གཞོལ། |ཞེས་གྲུང་བསྐྱུལ་ལོ།

ད་ནི་འདི་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་བསམ་གཏན་ལྟ་བུ་ཞེས་སྒྲིམ་བས་
 འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་ནི་དཔེ་དང་། མངོན་པ་ནས་བཤད་
 པའི་བདེན་ཆམ་ཅན་གྱི་ལམ་ནི་དཔེ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་གོང་གི་འབྲེལ་
 གྱིས་བྱུབ་ལ། དུམ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་བདེན་འཛིན་ལ་བྱས་ན་ལམ་
 དེས་མགོ་གཞོན་པར་ཡང་མི་རུང་ལ། མི་བྱེད་ན་གོང་དུ། ཡུལ་ལ་
 བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 པ་ལྟར། དུམ་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་ཅད་ནས་སྟོག་
 པའི་ཐབས་མི་སྲིད་དེ། དུམ་ཡོད་པ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་འགལ་བས་དེར་
 བྱས་པར་གསལ་ལ། དེ་ལྟ་ན་ས་བོན་ལས་ཀྱང་བཞུལ་ཏེ་བག་
 ཆགས་མ་སྤངས་ན་སྤྲོད་བདེན་འཛིན་སྐྱེ་བར་བཤད་བས། དག་
 བཅོམ་པ་ལ་ཡང་བདེན་འཛིན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱེད་པར་དུ་ལམ་
 དེས་བདག་འཛིན་སྤྲོད་པ་མི་སྟོང་བར། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་
 རགས་པ་མངོན་གྱུར་བ་སྟོང་བར་བཤད་རིགས་པར་ཐལ། ལྟར་
 རིགས་དུ་མ་དང་སྤར་གྱི་དཔེ་དོན་དེའི་སྤར་ཞེས་ཟེད།

༡༤ ། མི་ལམ་པས་ལན་བརྗོད་པ། །

དེ་ལ་ལན་དུ་བརྗོད་པ། སྐབས་འདིར་འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་
གཏན་དཔེ་དང་། བདག་མེད་སྤྲ་བ་མ་རྟོགས་པར་རགས་པའི་
བདེན་ཚམ་ཅན་གྱི་ལམ་དཔེ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་མོད། དེ་ལ་མངོན་
པ་ནས་བཤད་པ་ཞེས་བྲད་པར་མི་སྦྱར་ཏེ། མངོན་པ་ནས་བཤད་
པའི་བདེན་ཚམ་ཅན་ཡིན་ན་བདག་མེད་སྤྲ་བ་མི་རྟོགས་པའི་བྲུབ་པ་
སྦྱབ་མི་རུས་ཏེ། མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་བཞིའི་ཚམ་
ཅན་སྒོམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་
གཅིག་ཀྱང་མི་སྲིད་པར་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས་
ཞེས་སྒྲས་ན་བསྐྱུས་འཛོམས་ཀྱི་གྲོང་དུ་ཚམ་རྟོག་རྒྱང་གིས་བདས་
པའི་རྟབ་ཆེག་དངོས་སུ་ཞོར་བར་མི་འགྱུར་རམ། བྲོད་ཀྱི་ཚིང་ཡིག་
འདིར་འོག་ཏུ་ཡང་། ད་ནི་མངོན་གྱུར་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་
པ་ཟབ་མོ་སྒྲན་པར་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་དཔེ་མ་བྲུད་ཀྱི་མདོ་ཆེག་
གསལ་དུ་བཀོད་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་མངོན་པ་ནས་དབྱ་བཅོམ་

བར་སྒྲགས་ཤིང་འདིར་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
 དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་དེས་ལྷགས་འདིར་མཛོན་པ་ནས་བཤད་
 པའི་ཉོན་མོངས་དེ་དག་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤངས་ན་ས་བོན་
 ཡང་སྤངས་རིགས་པ་གང་ཞིག་ས་བོན་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དང་
 བོ་མ་གྲུབ་ན་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་མ་
 སྤངས་པར་ཐལ་ཞིང་། ས་བོན་མ་སྤངས་པར་སྤང་བའི་རྣམ་གཞག་
 གཅིག་བཤད་ན་ཉམས་སྦྱད་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྒྲོན་ས་སྤངས་
 པ་ཞེས་གྲགས་པ་ཉན་སར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འཇུག་འགྲེལ་དུ་
 འཛིག་རྟེན་པའི་བྱང་སྟོང་དང་། ཅ་བར་འདུལ་མེད་པའི་སྟོམས་
 འཇུག་དཔེར་བཞོད་པའི་དཔོངས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན་ས་བོན་སྤངས་ན་སྦྱར་སྟེ་བར་འགལ་ཏེ།
 གཞན་དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལས་ཉམས་པར་འབྱུང་ཞིང་།

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

རྒྱ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་སྟེ་བར། ། ཞེས་སོགས་ལུང་རིགས་དུ་

མ་དང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་འདུས་པ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་འདུས་བྱས་ནི་རང་
སྒྲེར་མ་ཟད་མུ་སྟེགས་གངས་ཅན་པ་ལྟ་བུས་ཀྱང་མི་འདོད་དོ།

ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་འོག་ཏུ། རང་གི་ངོ་མོས་བྱུབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་
ཉིད་མ་མཐོང་བར་དུ་རྟག་བདག་སྤངས་ཀྱང་རུང་། ཞེས་བཤད་
པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ངོ་མོས་བྱུབ་པའི་བདག་བཀག་པའི་སྟོང་
ཉིད་ཅེས་ལུགས་འདིའི་སྟོང་ཉིད་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བ་དང་། དེ་
མ་རྟོགས་པར་རྟག་བདག་གི་འཛིན་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གཅིག་
བཤད་པ་དེས་མཛོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་ཡང་
རིགས་པ་མཚུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་བྱུང་བར་དུ་མ་འབྱེད་དགོས་
པའི་ཚུལ་ལུང་དང་སྒྱུར་བ་ནི། ཤར་འབྱུང་གི་འགྲེལ་པར།

བདེན་པ་མཐོང་ནས་གྲོལ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་
སྟེ། བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སྤིད་དེ། དོན་དམ་པའམ།
ཀུན་རྫོབ་པོ། །བརྟག་པ་དང་པོ་ལྟར་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ལོག་པར་
རྟོག་པ་མེད་དོ།

གཉིས་པ་ལྟར་ན་མི་བཟོད་དེ་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་
རྟོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། **དགོ་བ་ལྟས་ཀྱང་།**

དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་ཡང་། ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་
འཕྲད་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་སྐྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་ཞེས་བྱ་
བའི་སྐྱས་སྟོན་ནོ། །དེ་བས་སྲིད་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་པ་བག་ལ་ཉལ་
ས་བོན་ཅམ་དུ་གནས་པ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་འཕྲད་དེ་ཉོན་
མོངས་པའི་ངོ་བོར་སད་པ་ལ་བཤད་པས་བྱེད་ཅག་གིས་དག་
བཅོམ་པ་ལ་སྐྱར་བ་བོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་དང་མ་བསྐྱེས་པའི་རྩལ་ལྷག་
བཞེབས་པར་གསལ་ཏེ།

དཔལ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་བའི་འབྲེལ་པ་བྱེད་པར་གསལ་བྱེད་ལས།

ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་པ་ཡང་བྱེད་ཅག་གི་རྣལ་
འབྱོར་པ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་བཞེན་དུ་ཅི་སྟེ་
མེད། ཅེས་པ་ནས། སྐར་ཡང་ཆགས་པ་སྐྱེ་སྲིད་པས་བྱ་ངན་ལས་

འདས་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟེལ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་གཞུང་རྣམས་ནི་
 ཆད་མར་མི་བྱེད་པར་ངེས་ཏེ་སྟོན་པ་སུ་ཡིན་ཡང་བརྟག་དགོས་
 པར་སྒྲུང་ངོ། །མདོར་ན་རྩ་བའི་བཤད་བྱ་བསམ་གཏན་དཔེ་མཁྱེད་
 གྱི་མདོ་ལས།

དེ་གཅིག་ཏུ་དབེན་པར་སོང་སྟེ་ཆོས་དེ་དག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 བ་ཞི་གནས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ངོ། །ཞེས་པ་ནས། བདག་ནི་དག་
 བཅོམ་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བར་བདག་ཉིད་ཤེས་སོ། །དེ་འཆི་བའི་
 ཆེ་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བར་མཐོང་ནས། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
 ལ་ཐེ་ཆོམ་དང་སོམ་ཉིར་འགྱུར་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཁྱེ་བས་
 ཆོག་གསལ་དུ་བྱངས་པ་དང་། ཞི་བ་ལྷས་འདིར་གསུངས་པའི་
 དགོངས་པ་རྣམས་གྲུང་འགྲིགས་དགོས་པ་ཡིན་ཡང་། ཞེས་ཅོད་
 ཡིག་འཇམ་དབྱངས་དགོངས་རྒྱན་ཞེས་པའི་མིང་གཡེར་པོ་ཆེ་ཅན་
 འདིར་བཀོད་པ་འདིའི་དོན་ལྟར་ན།

༡༩༽ མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་བདག་མེད་ལ་ཐར་པ་ཡོད་མེད་བསྟན་པ།

མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྟོང་བདག་མེད་སོགས་བདེན་
 རྣམ་ཅན་དེ་དེ་ལྟར་གོམས་ཀྱང་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པའི་
 འཐད་པ་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི། དིགས་པས་འཐད་པ་མ་བསྟན་པར་
 མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་བདེན་རྣམ་ཅན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཐར་
 པ་མེད་ཅེས་སྐྱབ་པར་མི་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་དཔེ་མཁྱེད་ཀྱི་མདོ་
 རྣམ་གསུངས་པ་དེ་དང་འབྲ་བར་དེང་སང་བོད་དུ་བཞུགས་པའི་
 མདོ་འགའ་ཞིག་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་རྟོགས་པ་མ་ཐོབ་པའི་
 དགྲ་བཙུན་པ་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་ཡིན་པར་གསལ་ལ། མངོན་
 པ་ནས་བཤད་པའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཆོད་ལ་སྐྱར་ནས་སྐྱར་
 འདེབས་མི་བཟད་པ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་དིགས་ཏེ། ཐེག་པ་དམན་
 པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་
 པར་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་ཡིན་ན། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐར་ལམ་མེད་
 ཅེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩ་ལྷུང་དང་ཆོས་སྟོང་གི་ལས་རང་གིར་བྱས་

བས་བསྐྱས་འཛེམས་ཀྱི་གྲོང་དུ་མི་འགྲོ་ན་སེམས་ཅན་སྐྱ་ཡང་
དཔྱུལ་བར་འགྲོ་མི་སྲིད་དོ།

དེས་ན་མངོན་པ་ནས་བཤད་མ་བཤད་ཀྱི་བྱེད་པར་སྦྱར་མི་
དགོས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་སྤྱོད་རགས་གཉིས་
སྐྱུ་སྤྱེས་ནས། ཐེག་དམན་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྦྱོར་བ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་
ཅན་དག་གིས། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་བདེན་ཆམ་ཅན་ཀྱི་ལམ་དེ་
རི་བཞིན་མ་རྟོགས་པར། རགས་པ་ཅམ་ལ་རྟོགས་སོ་སྦྱོར་དུ་བཟུང་
ནས། དེ་དང་སྟོང་ཉིད་འགལ་བར་བྱས་ཏེ་རྩོད་པ་སྦྱོར་བ་དག་གི་
ལམ་དེ་འདྲས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྟོང་མི་རྣམས་པར་རིགས་པས་
སྦྱོར་བ་སྦྱབས་འདིའི་དོན་ཡིན་གྱི། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་བདེན་
ཆམ་ཅན་དེ་རི་བཞིན་རྟོགས་པ་བདག་མེད་སྤྱོད་བ་མཐོང་བ་རྣམས་
ནི་ངས་པར་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ཞིང་། ལམ་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་དེ་
དག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྩོད་པར་ཡང་མི་བྱེད་པར་གསུངས་སོ།

དེས་ན། བདག་མེད་སྤྱོད་རགས་སྤྱེས་ནས། རགས་པ་རྟོག་

གཅིག་རང་དབང་བའི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བའི་ལམ་གོམས་པ་
 དེས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྤོང་མི་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ། ཁྱོད་
 གྱིས་ཡུལ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་བདེན་འཛིན་ལ་བྱས་ན། ལམ་དེས་
 མགོ་ཞོན་པར་ཡང་མི་རུང་ལ། ཞེས་བཞུལ་བ་དོན་མེད་དེ། བདག་
 འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་འབྲེན་པའི་ཞི་གནས་གོམས་
 པས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མགོ་ཞོན་པ་ཅམ་སྤིད་ཅིང་། ས་བོན་མ་
 སྤངས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རྣམས་ཉམས་སྦྱང་བ་སྤིད་དེ།
 ཁྱོད་གྱིས་གོང་དུ་བྲངས་པའི་ཉོན་ས་དང་བསམ་གཏན་དཔེ་མཁྱེད་
 ཀྱི་མདོ་སོགས་ལུང་བྲངས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་ལ། དེར་མ་
 ཟད་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པར། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་
 བའི་ས་བོན་ཉམས་སྦྱང་པར་བྱས་པས་རེ་ཞིག་འགོག་པ་ལ་བདས་
 འགོག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྤོང་རྒྱས་འོད་སྤང་དང་རབ་བཟང་
 སོགས་ཀྱིས་བདག་དགྲ་བཅོམ་པའོ་སྟུང་དུ་སེམས་པའི་ལོ་རྒྱས་
 མདོ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་ལོ།

ཁྱེད་ཅག་གིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཅོམ་སྤངས་ཀྱང་
 ས་བོན་མ་སྤངས་པས་ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རུས་པ་ཡོད་པར་
 སྐྱབ་པ་ཁ་ན་འབྱེར་བཞིན་བརྗོད་ནས་གཞན་ལ་ལྟག་ཆོད་སྤྲོས་
 པ་ཅོམ་ལ་སང་གཏིང་རྩོམ་ཆོམ་ཞིག་ཅོད་ཡིག་གི་བར་སྐབས་
 ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དུ། ཅོམ་ཆུང་བྱིས་པ་ལང་ཤོར་རམ། དན་རིག་
 ཉམས་པའི་སེམས་གདུང་སོགས་གཞན་ལ་སྤང་ཞུགས་ཀྱིས་རི་
 སྐད་སྤྲོས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཁྱེད་རང་ལ་འཁོར་ན་མི་མངོས་པས་
 བག་ཡོད་མཛོད་ཅིག

༡༥ རིབ་གསལ་གྱིས་བཞུགས་བཞུགས་པ་བྱེད་པ།

ཡང་འདི་སྐད་དུ། ཁྱེད་ཀྱིས་ས་བོན་ལས་བཞུགས་ཏེ་བག་ཆགས་
 མ་སྤངས་ན་སྤྲོས་བདེན་འཛིན་སྐྱེ་བར་བཤད་པས། དག་བཅོམ་པ་
 ལ་འང་བདེན་འཛིན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སུན་འབྱེན་བརྗོད་པ་ནི་
 སུན་འབྱེན་ལྟར་སྤང་དུ་ངེས་ཏེ། རྗེ་ཀར། བག་ཆགས་མ་སྤངས་
 བསྐྱེད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་སྤྲོས་འདུག་གི་བདེན་འཛིན་སྐྱེ་བར་

འགྱུར་བ་ཞེས་སྐྱར་བ་མེད་བཞིན་རྩོད་སྤྱོད་ས་བཏབ་པས་ཅི་ཞིག་གྲ།
 དག་བཅོམ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མ་
 སྤངས་བ་ཡིན་པར་སྐྱབ་བཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། དག་བཅོམ་
 ལ་གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་བ་སྐྱེ་བའི་ཐལ་བ་འཕེན་བ་ནི་བྲིད་
 རང་གི་སྒྲོ་སྒྲོན་གཞན་ལ་བསྒྲོ་བར་བས་སོ། །དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་དག་
 བཅོམ་བ་དེ་དག་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མེད་མོད་
 གྱི། གཉིས་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པས་ཡིད་ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་
 མི་ཁེགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།

ཡང་ཁྱོད་གྱིས་སྐྱར་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པར་བག་ལ། དེ་རྗེས་
 དག་བཅོམ་པར་སྐྱར་ནས་བཤད་པ་སོ་མི་བྱབ་པའི་རང་ཚུལ་དུ་སོང་
 ཞེས་པའང་གྱིན་སྟེ། སྐྱར་ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་མཛོན་
 པའི་ར་རྒལ་ཅན་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་འགལ་བ་སྐྱབ་བ་དག་ལ། གང་ཟག་
 གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པའི་བདག་མེད་སྤྱི་བ་མ་རྟོགས་བར་དུ་བྱང་འདས་
 མི་ཐོབ་པར་བསྐྱབས་ནས། སྐྱར་ཡང་དམན་པའི་བྱང་འདས་ཐོབ་

ཀྱང་ད་དུང་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་དགོས་ཏེ། བྱིད་རང་འདོད་པ་ལྟར་
 སེམས་རྒྱན་ཆད་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་ཏུ་སྦྱབ་
 པ་ནི་ཡིན་ཏུ་འབྲེལ་ཞིང་དོན་དང་ལྡན་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 བཞེད་པ་ཡིན་པས་སོ་མི་ཐུབ་པར་སྡ་བྱི་འགལ་བའི་སྦྱོན་ཅི་ཡང་
 མེད་བཞིན་དེགས་པའི་འཐད་པ་མེད་པར་སུན་ཅི་བྱིན་ཏུ་སྦྱ་བ་ནི་
 མཁས་པར་གྲགས་པ་དག་ལ་མི་མངོས་སོ།།

༡༣༩ བདག་མེད་ལ་སྤྲ་རགས་བྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་རྩྭ་ལ་བསྟན་པ།

ཡང་ཙུང་ཡིག་ཏུ། བྱིད་ཀྱི་ཁྲི་ཀར། རྟག་གཅིག་རང་དབང་བ་
 དེ་འདྲ་མེད་པར་ཤེས་ཀྱང་དེས་ངར་འཛིན་སྤྲ་བ་མི་སྦྱོང་སྟེ་ཞེས་
 སྦྱས་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ། སྤ་རོལ་པོས་ལམ་དེས་ངར་འཛིན་
 སྦྱོང་བར་འདོད་ཀྱི་སྤྲ་རགས་བྱེ་ནས་སྦྱོང་བར་མི་འདོད་པའི་བྱིར།
 འཁོར་གསུམ། **འདི་ནི་དོ་རྩེའི་བྲག་རི་ཡིན།** །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་ལན་མེད་ཅིང་། **།ཁ་ལ་སྦྱ་བཅད་བརྒྱ་ཡང་བྱིན།** །ཞེས་
 གསུངས་པར་ངེས་སོ།།

དེས་ན་ཆོག་དེས་བདག་མེད་རགས་པ་བསྐྱེམས་པས་ཉོན་
 མོངས་རགས་པ་མངོན་གྱུར་བ་སྤོང་ཡང་། སྤ་མོ་མ་སྤངས་པར་
 བྱོད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་མོད། རང་ཉིད་རིགས་པའི་ལམ་ཅི་འདྲར་
 འགོ་རང་གིས་ཀྱང་མི་ཤེས་པར་ད་དུང་གསར་ཉིད་ཀར་འབྱུག་གི་
 མཁས་པ་དག་གི་བྱོད་འཆོལ་བ་བྱོད་ནི་ར་རོ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། དགག་
 སྐྱབ་ཀྱི་ལས་སུ་གནང་བ་ཁྲོལ་ལོ། །མདོར་ན་རར་འཛིན་སྤ་རགས་
 སྤོས་པའི་བྲན་པ་མངོན་དུ་ཞོག་ལ། དཔེ་དེས་འདིར་ཉོན་མོངས་སྤོང་
 མི་སྤོང་། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་རགས་
 པའམ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་བྱུང་པར་སྦྱར་དགོས་པ་ཤེས་
 པར་རིགས་ཏེ། གཞན་དུ་ན། རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ལྔ་པས། རོས་
 བསམ་གྱི་ཆེ་དཔེ་བརྗོད་རེས་མི་དགོལ་ན་རེ་དོགས་མཛུབ་རྩིས་ཀྱི་
 གཡེང་བ་བཤོལ་ནས་བཅའ་པོ་ཞལ་འགྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་
 པར་འཛིག་པར་བྱ་ཞེས་གདམས་པ་མན་ངག་ཟབ་ཤོས་སུ་མཐོང་
 སྟེ། འཛམ་གླིང་མཁས་པ་ཡོངས་ཀྱི་རྩོད་པའི་ཆོང་བརྒལ་དུ་འགོ་
 བར་བགྱིད་པའི་ཆོས་མཐུན་གྱི་མཛའ་བོ་ལགས་པས་སྦྱིང་གཏམ་གྱི་

བསྐྱབ་པའི་སྐྱེས་བསྐྱབས་པའང་ཡིན་ནོ།།

ཏ་ཏ། བཞེངས་ཤིག་མཁས་རྣམས་ཉིང་འཛིན་མལ་ལས་བྱོན།།

གཟིགས་ཤིག་རིགས་པའི་སེང་ཆེན་གངས་ལ་འཕྱོ།།

གངས་དཀར་ལྷན་པོའི་ཁོར་ཡུག་ཡུད་ཅམ་མཇལ།།

གདིང་བོད་རྟོག་པའི་སྐྱེས་སྐྱེས་གང་དུ་བྱོས།།

ཏ་ཏ། ཏག་ཆད་ཉམ་ངའི་ཚུ་གཏར་སྒོང་དུ་བྱིང་།།

རྣམ་མང་རིགས་པའི་འབྲུལ་གྱི་ཞགས་པས་བཅིངས།།

འགལ་འབྲུལ་རིམ་པ་སྒྲོང་གི་ལྷན་པོས་མནན།།

མི་འགྱུར་གཡུང་དུང་དོ་རྗེའི་རྒྱ་ཡིས་བཏབ།།

ཅེས་གྲུང་སྐྱས་སོ་ཞེས་ངོ་མཐོན་དུ་བརྗོད་པ་འདི་ལ།

༡༥ །མི་མཁ་པས་ལན་བརྗོད་པ།༽

ལན་གྱི་རིམ་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། འཁོར་གསུམ་ཞེས་པ་ལན་
ཡང་དག་གང་ཡང་མི་ཐེབས་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ན། འདི་འབྲའི་
ཐལ་ངག་ལ་དོ་རྗེའི་བྲག་རི་དང་འབྲ་བར་བསྐྱགས་ཤིང་། ཁ་ལ་

སྤྱ་བཅད་བརྒྱ་ཡང་བྱིན་སོགས་ཀྱི་ཆེ་བསྟོད་ཅན་འདི་ཡ་མཚན་
 པ་ཞིག་སྟེ། ས་རོལ་པོས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་བའི་བདག་མེད་
 བར་རྟོགས་པ་ཁོ་ནས་རང་འཛིན་སྟོང་བར་འདོད་པ་ལ། རང་
 འཛིན་སྤྱ་རགས་བྱེན་སྟོང་བར་མ་འདོད་ཀྱང་རུང་སྟེ། རིགས་
 བའི་ལམ་ནས་ལམ་དེས་སྤྱ་བ་མི་སྟོང་བའི་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ལ།
 ས་རོལ་པོས་སྤྱ་རགས་མ་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་ཐལ་བ་དེ་འབྲ་འབྲེལ་
 མེད་དུ་གྱུར་ན། མཛོན་པ་ནས་བཤད་པའི་བདེན་ཆམ་ཅན་གྱི་ལམ་
 བསྐྱེམས་པས་ཉོན་མོངས་རགས་པ་མཛོན་གྱུར་ཅམ་ལས་མི་སྟོང་
 བར་བྱེད་ཅག་གིས་ཐལ་བ་འཕང་བ་ཡང་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ།
 ས་རོལ་པོས་ལམ་དེས་རང་འཛིན་སྟོང་བར་འདོད་ཀྱི་སྤྱ་རགས་དང་
 མཛོན་གྱུར་དང་ས་བོན་གྱི་བྱེད་བྱེན་སྟོང་བར་མི་འདོད་པའི་བྱིར།
 རྟོ་རྟེན་བྲག་རི་དང་ཁ་ལ་སྤྱ་བཅད་བརྒྱ་ཡང་བྱིན་པ་དང་། ཉ་ཉ་ཉ་
 ཉ་སོགས་ཀྱི་ཆེགས་བཅད་ཀྱང་སྤྲུང་བསྐྱོག་པར་རིགས་སོ། །དེར་
 མ་བཅད་གཞན་ཡང་ས་རོལ་པོས་རང་འཛིན་སྟོང་བར་འདོད་ན་སྤྱ་བ་

སྤྱོད་དགོས་པར་དོན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤྱོད་རགས་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་བར་མི་
འདོད་ཅེས་པ་ཡང་དོན་མེད་དོ།

ཆོག་འདི་དག་ཀྱི་ཀར། བ་རོལ་པོས་མངོན་གྱུར་ཅམ་སྤངས་
པས་གྲོལ་བར་མི་འདོད་བཞིན་ཐལ་བ་དེ་འདྲ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་
ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་ཆེར་ཁྲིས་ནས་དེའི་ལན་འདི་ཉུར་སྤྱང་སྟེ་བརྗོད་
བ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། དེ་དང་ལན་འདི་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། ཉོན་
མོངས་མངོན་གྱུར་ཅམ་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་དེ་མ་ཐག་དུ་དེར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་ན། མངོན་གྱུར་ཅམ་སྤངས་པས་གྲོལ་བ་
ཆད་མ་དང་ཁས་སྤངས་གང་གིས་མ་གྲུབ་པས་ཉུགས་དེས་བསྐྱབ་
བྱ་འགྲུབ་མི་རུས་ལ། བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པས་བདག་
འཛིན་སྤྱོད་བར་ཐལ་བ་འཕངས་ན། སྤྱོད་བར་ཐལ་བ་མི་སྤྱོད་བར་
ཁས་སྤངས་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་འཐད་པ་བསྟན་
དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

མངོན་གྱུར་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་ཉུགས་སུ་མི་བཀོད་ཀྱི།

མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱིས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་
 རྟགས་སྲུ་བཀོད་ནས་མངོན་གྱུར་ཅམ་སྤངས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲོལ་
 བར་ཐལ་བ་འཕེན་ཞེས་འདོད་ཀྱང་། ཐལ་བ་དེས་ཀྱང་བྱབ་པ་ཁས་
 སྒྲུང་དང་ཚད་མ་གཉིས་ཀས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལན་དང་བཅས་པར་
 འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་འོག་ཏུ་རྩ་བར་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་སོགས་
 གྱིདོན་དང་འབྲེལ་དཀའ་བ་སོགས་གྱི་ཕྱིར་རོ། །དང་སང་ཆོས་གྲུའི་
 མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་རྩོད་པའི་ཁ་ཕྱད་འདི་འདྲ་མཐོང་ཆེ་གཞན་ངོར་
 ཉམས་མཚར་ཅམ་གྱི་ཆེད་མིན་ན་གདིང་བྱོད་སྤྱས་ཀྱང་རྟོགས་
 སྤྱ་ཞིང་ལྷ་བ་ཆེན་པོའི་གདམས་པ་ཡང་དེ་ཆོས་མན་ངག་ཟབ་མོར་
 མཐོང་བ་བཞིན་དེ་ལྟར་མཛོད་ཅིག

རིགས་པ་སོང་ན་བྱད་ཁམ་མེད་ཀྱང་མཛེས།།

རིགས་མཆོན་རྟལ་ན་དཔའ་སྐྱད་བཏོན་ཀྱང་མཚང་།།

ཁ་ཕྱོམ་འབྲུག་སྤྱ་འདྲ་བ་འབྲིན་པའི་རྟོན།།

ཐལ་ངག་འཁོར་གསུམ་སྟོང་པའི་བྲག་ཆར་ལྟོས།།

རིགས་པའི་ལན་ལ་སྒྲོབས་པ་བརྟན་གྱུར་ཅིང་།།

སུན་འབྲིན་ཆོག་གི་མཆོན་མང་བསྐྱུན་རུས་ཀྱང་།།

སྐབས་སུ་མ་བབ་ཅེས་གཏམ་མི་སྤྲོ་བ།།

འདི་ཡང་ཡ་རབས་ཚུལ་དང་མཐུན་མིན་ནམ།།

ཞེས་ཀྱང་སྒྲུས་སོ།།

༡༦ །རབ་གསལ་གྱིས་བཞུལ་བ་བརྗོད་པ།

ཡང་ཁོང་གིས་བརྗོད་པ། རྒྱ་འབྲེལ་དག་ཏུ་ཡང་། ལས་ཀྱི་རུས་
པ་མཐོང་བ་དག་བཅོམ་ལ་སྐྱར་བ་ཅ་བའི་གོང་འོག་གི་འབྲེལ་དང་
འགལ་བའི་ཕྱིར། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ངེ་བཞིན་རང་ལུགས་
སུ་མ་མཛད་དེ། ལུང་རྣམས་ནི་སྤྲོ་ངེ་བཞིན་ཡིན་མིན་དཔྱོད་པའི་
གཞི་ཡིན་ཞིང་། རྗེ་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབབས་
དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཐར་དད་པའི་འཇུག་འོགས་སུ་གཞན་གྱི་ཆོག་
ཅམ་ལ་བརྟན་ནས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ལུང་ཅམ་སྐྱབས་སུ་གྱུར་བ་
རྣམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་མངའ་བས་ཞེས་གསུངས་

མོད། རང་ལྟ་ལ་ཞེན་ཆེ་བས་མཁས་པའི་གཞུང་ལམ་ཆེན་པོར་
 རྣམ་དཔྱད་གྱི་གོམ་པ་འདོར་བར་གལ་སྟོ། དེས་རྒྱ་གཞུང་མང་པོས་
 བཤད་ཟེར་བ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་ཆེ་སྟེ། འོན་ཅུ་ཤེས་གྱི་དགོངས་
 པ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དུ་འགྲེལ་རིགས་པར་ཐལ།

ཆོག་གསལ་ལས།

སྒྲིབ་བའི་ངག་རྒྱས་པར་རྫོད་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་འགྲེལ་པ་
 མཁན་པོ་རྣམས་གྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཟེར་བ་ཕྱོགས་སྤར་བཀོད་
 བའི་ཕྱིར། མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཀྱང་ཉན་
 རང་རིགས་དེས་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ལུགས་སུ་འགྲེལ་རིགས་
 པར་ཐལ། རྒྱ་འགྲེལ་པལ་མོ་ཆེས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་
 གཞན་དུ་ཡང་། རན་པ་མང་པོས་སྒྲིབ་ཀྱང་མཁས་པ་རང་ཉིད་
 ལེགས་པའི་ལམ་དུ་སོང་། ཞེས་དང་། **བཞི་བརྒྱུ་པར།**

པལ་མོ་ཆེན་མི་རྣམས་ནི། །དམ་པ་མ་ཡིན་ཕྱོགས་ཡོངས་
 འཛིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མང་བས་སྒྲུབ་ན་ཆགས་སྤང་གི་དུག་

ཆུའི་རྒྱ་མཚོ་རྩལ་གྱིས་བརྟུབས་ཏེ་དགེས་དགྲར་རོལ་ཅིག ཡན་
ལག་འདི་དག་སོགས་ཀྱི་དོན་རྒྱ་འགྲེལ་ཀྱན་དང་མི་མཐུན་པར་
བཤད་པ་བརྗོད་ངས་རྒྱན་པོས་བྲིས་བ་ཟད་དེ། ཕྱི་མ་ཚོས་དུས་སྤུ་
མ་བརྗོད་པའི་བྲན་དབང་ཆེན་པོའི་ཉེ་གནས་ནི་རྗེད་བྱེད་ཀྱི་གདོན་དུ་
གོར་མ་ཆག་གོ།

ཁོ་ན་རེ། སྤྱིས་བྱ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ན་དུས་མཉམ་པའི་བདག་
འཛིན་དུ་མས་བྲངས་པའི་སྤྲེད་པ་ཡོད་པར་འགལ་བེད། བདག་
འཛིན་དང་སྤྲེད་པ་མངོན་གྱུར་བར་མ་ངས་པས་འདིར་སྤྱོན་དུ་མི་
འགྱུར་མོད། བྱེད་ཅག་ལུགས་འདིར་ཀྱན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཁས་
བྲངས་པས་དེ་ལྟར་སྤྱོན་བརྗོད་པ་མཁས་པའི་མདུན་སར་ངོ་ཆ་
སྤངས་པ་སྟེ། **ལུང་ལས།**

ལེན་དང་དང་པོ་གསལ་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། དེས་
ཆོག་མེད་པར་ཐལ་བའི་རིགས་པ་ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་
རྣམས་ཀྱང་འདོད་དགོས་པས། དེ་ལྟ་ན་འཛིན་སྤངས་མི་འདྲ་བའི་

ཉོག་པ་གཉིས་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་རིག་བྱེད་བདག་པོས་ཀྱང་བསྒྲིག་
 ཏུ་མེད་པའི་བྱེད། གཏད་སོ་མེད་པའི་འཆལ་གཏམ་སྒྲེང་བར་སྒྲེལ་
 བ་འདི་དག་ཁོ་བོ་ཅག་དལ་འབྱོར་ཆུད་གཞོན་པའི་རྒྱར་སོང་
 རོ། །འདི་སྐད་དུ།

དགེ་སྤྱིག་ཁོགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་མི་བརྟན་པས། །བསྐྱེད་མཆོག་
 གསུམ་བདེན་པས་བྱ་ར་མཛོད། །བབྱང་ཡས་སྤྱི་བོ་ཆགས་སྤང་
 གཙོང་རོང་དུ། །བསྐྱུར་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་བཟོད་མེད་བསྒྲིག་པར་
 དིགས། །ཞེས་ཀྱང་སྒྲུས་སོ།

༡༤ །མི་ལམ་པས་ལན་བཛོད་པ།

ཞེས་བཛོད་པ་འདི་ལ་ལན་བཛོད་པ། རྒྱ་གཞུང་དུ་མར་མ་བཤད་
 ཅེས་བཛོད་རྒྱ་མ་ཉིད་ནས། རྒྱ་གཞུང་ཙོམ་པའི་པཎ་ཆེན་དེ་རྣམས་
 གྱིས་རྩ་བའི་གོང་ལོག་གི་འབྲེལ་དང་འགལ་བ་མ་མཐུན་པས་དེ་དག་
 གི་ལུང་ཙོམ་སྐྱབས་སུ་མི་རུང་བར་ཁས་སྦྱངས། དེ་དག་གི་ལུགས་
 བཟུང་ན་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་བཟུང་བར་གྱུར་པ་བཞི་བརྒྱ་

བའི་ལུང་གིས་བསྐྱབ་ཅིང་། བཤ་ཆེན་མང་པོའི་གསུང་གི་ཕྱོགས་
 བཟུང་ན་ངན་བ་མང་པོས་སྒྲིས་པའི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་ཆགས་སྤང་
 གི་དུག་ཚུའི་རྒྱ་མཆོ་རྩལ་གྱིས་བརྟུབས་ལ་དགེས་དགྲུང་རོལ་ཅིག་
 ཅེས་དོན་གྱིས་འཕངས། ཡང་ཞེན་སྟའི་དབང་གིས་མཁས་པའི་ལམ་
 ལ་མི་སྟོ་ཞེས་བརྗོད་བ་སྤྱིར་དེ་ལྟར་ལོས་ཡིན། ཡང་ཡན་ལག་འདི་
 དག་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་བ་རྒྱ་འགྲེལ་དང་མ་མཐུན་ནོ་ཞེས་
 གཞན་ལ་སྟོན་བརྗོད་བ་བརྗོད་ནས། སྐབས་འདིར་རྒྱ་འགྲེལ་མང་
 པོས་བཤད་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་ཆེ་ཞེས་རང་ཆོག་སྤྱི་འགལ་བ་
 དངོས་སུ་བསྟན་བ་འདི་ཅི་ཞིག་གཏད་སོ་མེད་པའི་འཆལ་གཏམ་
 ཞེས་བ་ཡང་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་བསམས་ནས་སྒྲིས་བརྟོག་ཅིག་

ཡན་ལག་འདི་དག་སོགས་ཀྱི་དོན་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་ཆེན་
 པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་བ་མི་འདྲ་བ་གང་གི་ཕྱོགས་བཟུང་ཡང་འགལ་
 བ་མེད་ཀྱང་། སྤྱོད་འཇུག་ཅི་བའི་དགོངས་པར་མཐུན་ཤིང་ཆེ་བ་
 གཟུང་གི་ཤེར་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་བ་ལ་སྤྱིར་འགལ་བ་

ཡོད་པར་ནི་མ་སྒྲིམ་སོ། །ལུང་དོན་རིགས་པས་དབྱུང་ནས་རིགས་
 པས་འཐད་པ་ཡང་དག་པ་མཐོང་ན་རིགས་པ་དབང་བཅན་དགོས་
 པར་བཤད་པ་ལྟར་བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་ནས་དབྱུང་
 པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ།།

སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ན་དུས་མཉམ་པར་བདག་འཛིན་རིགས་
 མི་འདྲ་བ་དུ་མས་བྲངས་པའི་སྲིད་པ་ཡོད་པ་འགལ་ཞེས་པ་མངོན་
 གྱུར་པར་མ་ངེས་པས་སྐྱོན་དེར་མི་འགྱུར་ཟེར་བ་ཡང་ངའོ་སྙམ་པའི་
 འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་དེས་བྲངས་ནས་བདག་བདེ་བ་དང་འཕྲད་པར་
 བྱ་སྙམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྲིད་པ་སྐྱེ་བ་དེ་ལས་ཉག་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་
 པ་སོགས་འཛིག་ལྟ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཞན་གྱིས་བྲངས་པའི་སྲིད་
 པ་དུ་མ་མངོན་གྱུར་དང་བག་ཉལ་གང་ཡང་ཡོད་དཀའ་འོ།།

མངོན་གྱུར་ཞེས་མ་སྒྲིམ་ཀྱང་མངོན་གྱུར་ཡིན་པར་དོན་གྱིས་
 གོ་སྟོན་མོངས་པའི་མིང་གཞུང་རྣམས་སུ་བཤད་པ་དག་ལ་མངོན་
 གྱུར་པའི་བྱུང་པར་རེ་རེ་ནས་སྐྱར་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཏེ། ཉན་

མོངས་བག་ཉལ་རྫོད་པའི་སྐབས་ཡིན་ན་བག་ཉལ་ཞེས་དམིགས་
བསལ་ཉེ་རྫོད་པར་བྱེད་དོ།

ཁྱེད་ཅག་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་འདོད་པ་ལྟར་ན། ལེན་དང་
སོགས་ཀྱི་དོན་ལྟར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་བཞིན་འདོད་དགོས་
པས་འཛིན་སྐངས་མི་འདྲ་བའི་རྟོག་པ་གཉིས་མངོན་གྱུར་ཡོད་པ་
ཆངས་པས་ཀྱང་བསྐྱོག་མི་རུས་ཟེར་ན་ཡང་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་
དུ་མ་ཟད་ཆོགས་དུག་གི་ཤེས་པ་ལའང་འཛིན་སྐངས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་
མངོན་གྱུར་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་སྤུས་ཀྱང་མི་ཁེགས་མོད་བཀག་
དོན་ཀྱང་མེད་ལ། དེས་བདག་འཛིན་རིགས་མི་འདྲ་བས་དྲངས་པའི་
སྤེད་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་པན་ནོ།

རྟོག་པ་གཉིས་ཞེས་པའི་རྟོག་པ་འདི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོག་གི་དབང་དུ་
བྱས་ཉེ་རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་དུ་མ་མངོན་གྱུར་པ་
དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པར་རུང་གི་རིགས་མཐུན་གཉིས་ལྟན་ཅིག་མི་སྤྱི་
བར་གཞུང་རྣམས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ལ། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་

དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི། **རྟོག་གཉིས་ཅིག་**
ཆར་འབྱུག་པ་མེད། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། འདི་དག་
 གིས་སྐབས་གྱི་དབྱང་བྱ་ལ་ཕན་གཞིད་ཅི་ཡང་མི་འདུག་གོ། །དོན་
 རྒྱུ་དུ་འདི་ཐད་རིགས་པས་དབྱང་པ་བྱས་པ་ཙམ་ལ་ཆགས་སྒྲུང་དེ་
 ཙམ་སྐྱེ་དོན་མི་འདུག་ཀྱང་། སྐྱེ་བར་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་དུས་དེ་ལྟར་
 ལོས་ཡིན་ཏེ། ཚི་བརྒྱ་སྤྱོད།

༡༩ ། རབ་གསལ་གྱིས་བཞུལ་བ་བཞོད་པ། །

ཡང་ཁོང་གིས་བཞུལ་བ། འཛིག་ལྟ་སྤྱོད་མོས་བྱངས་པའི་ཡན་
 ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོད་སྟེད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཅི་
 སྟེ་ཡོད་ཅེས་བསྟོན་འདིང་མོད། སྟོགས་སྤེལ་ནམ་མ་ལངས་པར་
 དགག་པའི་ཉི་མ་སྟོབ་པའི་ངང་ཚུལ་མཆོན་པ་སྟེ། ཁོ་ལོ་ཅག་མཛོན་
 པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱང་།
 སྟེད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་བྱུང་ཅིང་། སྟོན་མེད་པའི་ཆགས་
 བཅས་ཀྱི་དགྲ་བཙུན་པ་འདོད་པའི་ལུགས་མིན་པས་ལེགས་པར་

རྟོག་ཅིག ཡང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བའི་
 ཚུལ་འདི་ལྟར་སྤྲས་ཏེ། ས་རོལ་པོས་འཛིག་ལྟས་བྲངས་པའི་སྲིད་པ་
 ཡོད་པར་མི་འདོད་ཅེས་རྒྱས་གཏམ་ཁ་བོ་ཆེ་བསྒྲགས། རྒྱས་མེད་
 གྱི་འཕོངས་ལྷུང་བའི་རྟགས་ངན་བརྟོག་བ་སྟེ། མཛོད་དུ་འཛིག་ལྟའི་
 རྒྱ་དང་རྒྱ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྤྲ་རྒྱས་བཞི་བཅུ་བཤད་པ་དང་།

རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི། །ཞེས་དང་། མོངས་ལས་ཐེ་
 ཆོམ་སོགས་མཐོང་ཐོས་མེད་པའི་བབ་ཅོལ་ལོ། །རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་པ་
 ལ་འཆང་རྒྱ་དགོས་ན། ཉན་རང་གི་ཐག་མེད་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་།
 མི་སློབ་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་མེད་པར་ཁས་ལོངས་ལ་བྱང་སེམས་
 གྱི་སྒྲིམ་པའི་སྐྱར་གས་བགྲོལ་ཏེ། ཡལ་འདབ་ལྔ་པའི་ལྷུག་སྤྲན་རྒྱབ་
 ཏུ་བསྒྲོལ་ཏེ་སེམས་མེད་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལ་ཅི་བདེར་རང་སོང་
 ཞིག ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་དུ་སེམས་མེད་གྱི་གནས་སྐབས་ལྔ་དང་
 དུག་དང་རྣམ་གྲངས་སྒྲོས་བདུན་དུ་འང་གསུངས་པོད། འདིར་བྲིད་
 ཅག་གིས་ལོག་རྟོག་སྤྱུ་མའི་འཕུལ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་མེད་

པའི་གནས་སྐབས་བརྒྱད་པ་དེར་བྱོན་ལ་སྤྱད་བྱ་ནམ་མཁའི་བརྗོད་ལ་
 རྫོགས་པར་ཡོངས་སྤྱད་པའི་ངེས་པ་ལྷ་ལྷན་དུ་བཞུགས་ཤིག་ཉན་
 ཐོས་སྤེལ་ས། སྟོན་པས་ཀྱང་དུམ་མེད་བར་འདོད་པས་རྣམ་གྲོལ་མ་
 ཐོབ་པར་སྐབས་ཤིག་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་བ་ལ་
 རྩོད་པ་མེད་ཅེས་ཤེར་འབྱུང་གི་འདོད་པ་སྤར་ཡང་དངས་ཟེན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །སྤྱད་ལ་རྫོལ་བའི་རེ་ཐག་ཆད་མོད།

བདག་ཉིད་ཆེན་པོས།

མ་བརྩམས་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་གྱི། །བརྩམས་ནས་ལྷོག་པར་མི་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་མཐུག་རྫོགས་ཁུལ་ཞིག་བྱ་དགོས་པར་
 ལྷང་མོད། སྟོབས་ལྷན་འོ་མ་བསྐྱབས་པའི་རང་བཞིན་མི་འདོར་
 རོ། །ཞེས་ཟེར།

༡༤༽ ཉན་འབྲེལ་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱད་པ་སྤྱིའི་བྱང་པར་བསྐྱན་པ། ༡༥༽ །མི་པམ་པས་ལན་བརྫོད་པ། ༽

དེ་ལ་ལན་བརྫོད་པ། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་སྤེད་པ་
 ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཁྱབ་ཅིང་། དེ་རྒྱད་ལྷན་ལ་དབྱ་བཅོམ་མི་སྤྱིད་

བར་བྱེད་འདོད་པ་བདེན་མོད། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་བདག་
 འཛིན་གྱིས་བྲངས་པའི་སྲིད་པ་མངོན་གྱུར་བ་དེ་ཞིག་སྤངས་ཀྱང་།
 གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟས་བྲངས་
 པའི་སྲིད་པ་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་འགྲེལ་བའང་མཐོང་བས་ན། དེ་ལྟར་ན་
 གཞུང་རྩ་བར། སྲིད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་གསུངས་
 བས་གཞོད་ལ། དེར་ཡང་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་
 མིན་ཡང་ཞེས་བྱུང་བར་སྒྱུར་རོ་སྟུམ་ན། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་
 ཉོན་མོངས་ཅན་ཞེས་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་རྒྱ་ཅན་ཞིག་
 ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། མིན་ན་
 གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟས་བྲངས་པའི་
 སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་
 པ་ཞིག་ཡོད་པར་ཤུགས་ལ་འགྱུར་གོ།

མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་བདག་འཛིན་རགས་པ་དེས་བསྐྱེད་
 པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཞེས་བྱུང་བར་སྒྱུར་བར་འདོད་ན། སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལྷན་སྦྲེས་སུ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་
ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། **འབྲུག་པ་ལས།**

འདི་ནི་ངར་འཛིན་ཏེན་དུའང་མི་རིགས་ལ། | ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། | སྦྱོན་གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
མཐོང་བས་སྦྱིབ་གཉིས་ཀྱི་ལྷས་སྤེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་མི་
སྤོང་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་མིན་པའི་
ཉོན་མོངས་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན། **ལྷ་བས།**

ཉོན་མོངས་སྦྱོན་ནམས་མ་ལུས་འཛིག་ཆོགས་ལ། | ལྟ་ལས་
བྱུང་བར་སློ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ནས། | ཞེས་དང་།

འབྲུག་པ་རང་འགེལ་དུ།

ཉན་ཐོས་ནམས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་བསྟན་ཏོ། | ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
དང་འགལ་ལོ། | ཡང་པ་རོལ་པོས་འཛིག་ལྟས་དངས་པའི་སྤེད་པ་
ཡོད་པར་མི་འདོད་ཅེས་སྦྱས་པ་ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་

བ་དང་། རྒྱས་མེད་ཀྱི་རྒྱས་གཏམ་བྱས་བ་དང་། མཛོད་ཀྱི་སྤ་རྒྱས་
འཆད་ཚུལ་མ་མཐོང་བའི་བབ་ཅོལ་ལོ་ཟེར་བ་ནི་དོན་མེད་པའི་བབ་
ཅོལ་བྱེད་རང་གིས་སྤྲས་བ་སྟེ། མཛོན་བ་ནས་བཤད་བ་ལྟར་གྱི་ཉོན་
མོངས་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུད་ལ་འཛིག་ལྟས་བྲངས་
པའི་སྟེད་བ་མེད་པར་འདོད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་བ་ཅི་སྟེ་མེད། འཛིག་ལྟའི་
རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་བཤད་བ་དང་།

རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱུན། །ཞེས་དང་། མོངས་ལས་ཐེ་
ཆོམ་དེ་ལས་ནི། །ལོག་ལྟ་དེ་ནས་འཛིག་ཆོགས་ལྟ། །ཞེས་སོགས་
གོ་རིམ་བཤད་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ལྟར་ན་འཛིག་
ལྟའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་བ་དེ་དག་འཛིག་ལྟ་སྤངས་པས་མི་
སྟོང་བར་བྱུང་ལ། རྒྱུ་མ་སྤངས་ན་འབྲས་བྱ་འཛིག་ལྟ་ཡང་མི་སྟོག་
ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤ་བ་མཐོང་ཡང་ཉོན་མོངས་མི་སྟོག་
པར་འགྱུར་བར་ཐལ་བས། རང་གིས་ཀྱང་བདག་མེད་སྤ་རགས་སྟེ་
བ་སོགས་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པའི་

ཀུན་མོངས་རྒྱལ་ལའང་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་རྒྱལ་སུ་ཉོན་
 མོངས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་བཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་
 འདིར་ཐར་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སྐྱིབ་གཉིས་
 གྱི་ཡ་གྲུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་རྒྱལ་སྟོག་མི་སྟོག་དབྱེད་
 པའི་སྐབས་ཡིན་ནོ།

རྒྱལ་གྲོལ་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ་འཆང་རྒྱ་དགོས་པར་སུ་ཞིག་གིས་
 ཁས་སྐྱེངས་པ་ཡིན། འབེན་མེད་པའི་མདའ་གང་དུ་འཕེན། གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་ཉོགས་པའི་ལམ་དེ་ཁོ་ན་གོམས་པས་ཉོན་
 མོངས་ཐམས་ཅད་སྐྱེངས་པའི་དབྱ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་བདག་ཅག་
 གིས་འདོད་དེ། **རྩ་ཞེས་ལས།**

ནང་དང་བྱི་རོལ་ཉིད་དག་ལ། །བདག་དང་བདག་གི་སྦྲུམ་ཟད་
 བ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་ཟད་པས་ན་སྐྱེ་བ་
 ཟད། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
 ནོ། །རྒྱལ་གྲོལ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པ་ལ་འཆང་རྒྱ་དགོས་ཏེ།

རྒྱུད་སྒྲུབ་ལས།

དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར། །སྤྱང་ན་འདས་པ་མི་འཐོབ་
 ཉེ། །འོད་དང་འོད་ཟེར་སྤངས་ནས་ནི། །ཉི་མ་བཟུང་བར་མི་རྒྱས་
 བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཉན་རང་གི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་
 བོ་ལྔ་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱུད་མེད་པར་ཁས་ལེངས་
 ལ་ཞེས་སོགས་བཞུལ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་རིགས་
 པའི་འཕུལ་ཅམ་ནམ་མཁའི་པར་རྒྱུ་དང་མོ་གཤམ་བྱ་ཡི་སྒྲུབ་བོར་
 སོང་བས། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོག་འབྲེལ་སྤྱོད་པ་ལ་དགའ་བ་ནི་ངལ་བ་
 དོན་མེད་པས། འོག་ཏུ་འཁོར་བ་དབྱིངས་སྒྲོལ་གྱི་སྤྱིང་བོར་བགང་
 བར་བསྐྱེལ་བ་ལྟར། བྱིད་རང་གིས་ཀྱང་དོན་དེ་ཉམས་སུ་བསྟར་ན་
 ལེགས་པར་མཛོན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོལ་པའི་སྒྲུབ་གསལ་འགྲོལ་
 ཚུལ་ཐུགས་ལ་མངའ་བ་བཞིན། གོང་དུ་ཉིད་རང་གིས་བཀྲོལ་ཟེན་པ་
 ལགས་པས། ཡལ་འདབ་ལྔ་པའི་ལྷག་སྟན་རྒྱབ་ཏུ་བསྒྲོལ་ལམ་མ་
 བསྒྲོལ་ཀྱང་ཆོག་ལ། སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་སྟོན་མེད་

རང་སྒྲོམ་བསྐྱུན་པ་དེ་དག་གི་གལ་དུ་བཞུགས་ནས། རྟེན་འབྲུང་གི་
སྒྲུང་བ་ལས་ཡན་གར་དུ་གྱུར་པའི་བདེན་སྟོང་ནམ་མཁའི་བསྒྲོར་
ལོངས་སྤྱད་དེ་ངས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་སེམས་ཅན་དུ་བཞུགས་ཤིག།

ཉན་ཐོས་སྡེ་བས། སྟོན་པས་དུལ་སྟོང་བར་འདོད་པ་ནི་ལོག་
རྟོག་ཡིན་ལ། ལྷག་བཅས་དག་བཅོམ་རྣམས་ལ་ལུས་ཀྱི་དུལ་
མི་སྲིད་པར་གཞུང་རྣམས་སྤྲོ་མ་བཤད་ཅིང་སེམས་མ་འགགས་
བས། གསུམ་འདུས་པའི་རིག་པ་ལས་གྱུར་བའི་ཆོར་བ་མེད་
པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་ཆོགས་བརྒྱད་
གནས་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ལས་རྟག་ཏུ་གཡོ་བ་མེད་པས་ཆོར་བ་རང་མཚན་པ་མེད་པར་
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ། མདོར་ན་ཐ་
མལ་རང་རྒྱད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་
ལྷ་མཐར་ཐུག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། ཕུང་པོ་དག་ལས་རབ་
ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཁམས་རྣམས་དང་མི་ལྷན་པ་ཞེས་སོགས་

གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཀྱི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་ཞེ་འདོད་དང་
 མཐུན་པར་ཐ་མལ་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་དང་ལྟན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་
 གལ་དུ་མར་བཞག་ནས་གང་ཟག་རང་རྒྱད་པ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་
 པ་དེ་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས་ན།
 བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ནི་སེམས་གནས་གྱུར་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པས་ན། ཐ་སྙད་དུ་ས་བོན་སྟུ་གུར་
 གནས་གྱུར་པའི་ཆེ་ན་ས་བོན་འགག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱི།
 ས་བོན་ད་དུང་མ་འགགས་ཞེས་སྟུས་ཀྱང་མི་སྦྲ་བ་ལྟར། སེམས་
 འགགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟུ་མངོན་དུ་གྱུར་ཅེས་འདོད་པས།
 སྟོན་པས་རྣམ་གྲོལ་མ་ཐོབ་ཅེས་སྟུ་བ་ལྟ་ཅི། བསམ་པ་ཙམ་ཡང་
 མི་བསྐྱེད་དོ། །ཁྱིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་མ་འགགས་པ་གང་ཟག་པལ་
 པ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ཁས་ལེན་པས་སངས་ལྷེད་གི་ཆལ་པ་
 ཟུག་པ་སོགས་ལ་གསུམ་འདུས་པའི་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་དུཤ་
 ཡོད་པ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པར་ཁས་ལེངས་ལ་རྣམ་གྲོལ་

མ་ཐོབ་ཅེས་སྒྲུབ་སྒྲོབ་ས་ན་སྒྲོས་ཤིག དོན་དམ་བདེན་པ་མཐོང་བས་
 རྒྱལ་བ་ལ་ཤེར་འབྱུང་གི་ལུང་གིས་སྒྲུབ་ཅི་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་
 བཀའ་དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཞིན་རིགས་
 བས་བྱུབ་ཟེན་བའི་ཕྱིར་ཡང་སྒྲུབ་མི་དགོས་སོ།།

བདག་ཅག་ལ་རྒྱལ་བའི་རེ་ཐག་ཆད་པར་བྱེད་ཀྱིས་ཐུགས་
 སྒྲོན་མཛད་རུང་རྒྱལ་བའི་རེ་ཐག་ཆད་པ་ཞིག་གིས་བཀྲལ་བ་
 མི་སྤྱད་མོད་ཀྱང་། བཀྲལ་བ་ལ་དོན་ཚུང་བར་ཤེས་ནས་བཏང་
 སྟོམས་སུ་བྱེད་པར་འདོད་ན་ཡང་། སྟོབས་ལྡན་འོ་མ་བསྐྱབས་
 བའི་ངང་ཚུལ་མི་འདོར་བའི་དཔེ་བཞིན་དུ་སོང་ཡང་ཚུར་དེ་ཉིད་
 ཞེན་པོ་རུས་ཅམ་གྱིས་མ་ཡིན་པར་ཅོད་པའི་ཆེག་འདི་འདྲ་མཐོང་
 ཆེ་རྒྱལ་བའི་རེ་ཐག་ཆད་པ་པར་ཞོག ལན་གྱི་སྒྲུབ་མང་པོ་ལ་ངང་
 གིས་སྒྲོ་བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་བྱེད་པར་འདུག་ཀྱང་སྐབས་དོན་ཅམ་ཞིག་
 མཐོང་བསྐྱབས་ནས་སྒྲུབ་པའོ།།

༡༩ ༼རབ་གསལ་གྱིས་བཀལ་བ་བཟོད་པ༽

ཡང་ཁྱེ་ཀར། བྱད་པར་གང་ཡང་མ་སྦྱར་བར་སྦྱར་ཉོན་མོངས་
 ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་ཅ་བར་བཤད་ཟེར་མོད། ཆོག་གི་འབྲུ་མ་བསྐྱན་
 པར་འགྲེལ་བ་བྱེད་པའི་བཅའ་ཁྲིམས་དེ་བྱོད་གྱིས་ཀྱང་བཀལ་ལ་
 རང་ཆོག་ཀྱང་སྦྱར་སྦྱང་མོད། བྱོད་གྱིས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་
 སྲིད་པ་འདི་རར་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་
 ཞེས་ཅི་ལ་སྦྱར། **དེགས་པའི་རྒྱལ་པོས། དེས་ན་ངན་པའི་ཐུན་**
པས་བྱུང། །ཅེས་གསུངས་པ་ཁོ་ནའོ། །དག་བཅོམ་དམིགས་གྱིས་
 བཀར་བས་དེ་མ་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་གྱི་སྲིད་པ་ཞིག་ཐོན་ཞིང་། དེ་ལ་རར་
 འཛིན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་པའང་ཆོག་འོག་མས་ཤེས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་འགལ་མོད། ད་དུང་ངོ་ཆ་བོར་ཉེ་སྤྱས་པ། སྲིད་པ་
 ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་བསྐྱན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་
 གྱི་སྲིད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཅི་ལ་སྦྱོན་ཉེ། ཆོག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་
 ཕྱིར། དེའང་དོགས་སེལ་དང་དཔེ་སྡོན་དུ་སོང་ནས་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་

བའི་དམ་བཅའི་ཆེག་ཙམ་ཞིག་བསྟན་གྱི། ཡོད་རྒྱ་ཅི་ཞིག་ཡིན་
 དང་ཡོད་པའི་གཏན་ཆེགས་གཉིས་ཀ་ཉམས་པའི་ངག་འབྲེལ་མེད་
 དེ་འབྲས་སྒྲོབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས་འབྱུང་བ་གནས་
 མེད་ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་གཏིང་ནས་ཞེ་སྤང་གིས་ཡིད་
 དགྲུགས་པའི་བླ་ཆུབས་འབྱུང་ཏེ། འབྲེན་བྱེད་དམར་མིག་གི་སྤྱེགས་
 སུ་གཡོ་ཞིང་རྒྱུང་པས་སྒོ་བརྒྱུང་བའི་སྤྱེ་སྤྱུགས་ཀྱི་རྒྱུང་འབོད་བྱེད་
 ཅིང་། ཁོ་བོ་ཅག་བག་ཚ་བ་མེད་པར་གྱེ་མ་ཞེ་སྤང་མི་བཟད་པའི་
 གདོན་གྱིས་བརྒྱམས་པ་འདི་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་
 གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་དགོ་འདུན་གྲངས་ཆང་བ་བསྟུས་ཏེ་སྤྱོས་
 པའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་ལ་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏོ། །

དེ་ལྟ་ནའང་བསྟོན་དོར་གྱི་རྒྱན་ལྟ་བུར་མོས་པས་བརྟག་པར་
 བྱ་སྟེ། བ་རོལ་པོས་ཁོ་རང་ལ་གྲགས་པའི་ཉོན་མོངས་སྟེད་པ་མེད་
 ཅེས་པ་ལ། སྟེད་འདི་ཞེས་བཀར་ཏེ་བྲོད་གྱིས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་
 ཅན་མིན་ཡང་། གུན་མོངས་བཞིན་ཞེས་པ་རོལ་པོ་ལ་གྲགས་པའི་

དཔེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདིར་པ་རོལ་པོས་མེད་ཟེར་རྒྱའི་སྲིད་པ་
 ཞིག་བསྟན་ལ། འདི་ཞེས་པའི་ཉི་ཆེག་གི་རྒྱས་བྲངས་པའི་སྲིད་
 པ། ཁོའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཡང་བསྟན་
 པས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤྲ་རགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་
 དགོས་པར་གསུངས་ལ། དངོས་ལུགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་པོའ་
 བཅས་གཞུང་སྤྱི་ལ་བྲགས་ཤིང་། དངོས་དང་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་
 རྗོད་བྱེད་གཞན་སེལ་སྐབས་སོགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཡང་
 རྒྱས་ཀྱང་དོན་སྤྲ་མ་དང་ཕྱི་མའི་དཔེ་ཡང་བསྟན་ལ་འགྲེལ་བའང་
 སྤར་བྲངས་པ་ལྟར་ལ། གཞན་དུ་ན། **སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་**
ཉི། །ཞེས་སྒྲས་པས་བྲུབ་པོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་རྒྱས་དཔེ་དོན་གཉིས་
 ཀ་ལ་གཉིས་རེ་འབྱེད་པར་འཕངས་སོ། །སྲིད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་
 མིན་པ་ཡོད་ན་ང་རྒྱལ་ལའང་དེ་ཁས་འོངས་ཤིག།

འཕགས་པས།

དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགྲ་ཉོན་མོངས། །ཞེས་དང་། སྲིད་དང་བྲལ་ལ་

འབྱུང་བ་མེད། །ཅེས་དང་། རྣམ་འབྲེལ་དུ།

སྲིད་པའི་སྲིད་ལས་རྣམ་བཞུལ་བས། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་
 མོད། རྒྱ་བོད་སྐད་ཡང་མི་བསྐྱུན་པར་རྒྱ་མིན་བོད་མིན་གྱི་པི་ལཱ་
 ཅེའི་གདམས་ངག་མོངས་ལ་སྐྱུན་དང་སྐྱུན་གསེང་ཀུན་ཏུ་སྐྱབ་བ་
 སྒྲིང་མོར་མཛོད་ཅིག ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་གོང་མ་ལྟར་བརྒྱད་
 བ་སྲིད་བ་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་བྱེད་དུ་མི་འདོད་ཅིང་རྩ་བར་ཉེར་
 ལེན་སྒྲོས་ལ་བྱེ་སྐྱས་སྲིད་བ་འཁོར་རྩར་འདོད་པར་ཡང་གསུངས་
 བས་དབྱེད་བྱ་མང་ཡང་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། །འདིར་སྒྲིང་ཉིད་ཉོགས་
 དགོས་པར་སྐྱབ་བ་སྐྱབས་སུ་བབས་པས། དེའི་ཕྱོག་ཕྱོགས་ཉོན་
 མོངས་དང་། དེའི་དབང་གིས་བསགས་པའི་ལས་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་
 སྲིད་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དབྱེད་བ་འབྲེལ་ལ། མྱོད་ལ་གྱི་ལས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་
 སྲིད་པའང་མི་དགོས་པས་ཁྱོད་ལྟར་ན་སྲིད་བ་མེད་ཀྱང་རུང་ཞེས་
 ལན་གདབ་རིགས་པའི་བྱིར། ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཞིར་
 བཞག་ནས་དབྱེད་སྐྱབས་སྐྱོ་བུར་དུ་ཤེས་སྐྱིབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་

དང་བསྐྱེད་ཏེ། ཉན་རང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་
 སུམ་རྟོགས་དགོས་པར་བཤད་པའི་གཞུང་གི་བྱེད་བྱེ་མ་སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཚུལ་ཞིག་བཅན་ཐབས་ཀྱིས་བཏོན་
 ཏེ། དེ་དང་སྐྱར་བ་ནི་སྐྱོད་ན་གཉིས་ཀ་ལས་རིང་དུ་འབྱུངས་པའི་རང་
 ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ལ།

༡༥ རི་མམ་ལམ་ལྟར་བྟེན་པ།

ལན་བརྟེན་པ། ཅ་བར་སྟེང་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་
 ཞེས་པ་སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་བཀལ་གྱང་དོན་སྟོན་བཞིན། བྱང་པར་
 གཞན་སྐྱར་ཏེ་ཀྲོག་བཤད་མི་དགོས་པས་འབྲུ་བསྐྱན་མ་དགོས་
 གྱང་སྐྱར་འབྲེལ་བ་བྱེད་པས་ཅ་བའི་ཆོག་ལ་འབྲུ་བསྐྱན་ནས་
 བཤད་པ་ལ་བཅའ་ཁྲིམས་སུས་འཛོག་སྟེ་འབྲུ་མ་བསྐྱན་ན་ཅ་བ་
 རང་གིས་ཆོག་པས་འབྲེལ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། འབྲུ་བསྐྱན་ལྷགས་
 ལ་ཅ་བ་རང་གིས་དངོས་ལྷགས་གང་དུ་འང་མི་སྟོན་པ་བསྐྱན་ན་
 བཅའ་ཁྲིམས་མེད་གྱང་། གཞུང་རྩོམ་པ་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་

མིན་བརྟག་པའི་གཞིར་འགྲོད།

དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྲིད་པ་འདི་ངར་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་
 ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་སྒྲུར་བ་ནི། ཅ་བར་ཉོན་མོངས་ཅན་
 མིན་ཡང་ཞེས་གསུངས་པ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཞེས་པ་ངར་འཛིན་གྱིས་
 བསྐྱེད་པ་ལ་གོ་བའི་སྐད་དུ་འབྱུང་དེ་ལྟར་བསྒྲུན་ཡང་གཞུང་ཅ་བའི་
 ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་པའི་དོན་ལས་གཞན་དུ་མ་སོང་བས།
 འགྲེལ་བས་ཅ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་དུ་མ་གྱུར་ཏོ། །དེས་ན་ངན་
 པའི་ཐུན་པས་བྱབ་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དགྲ་བཅོམ་དམིགས་གྱིས་
 བཀར་ཡང་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པར་བསྒྲུན་ན་
 དེ་འདྲའི་རྟོགས་པ་མ་ཐོབ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་
 རྟགས་གྱིས་ཐོན་མོད། ངར་འཛིན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་ཞིག་ངེ་ལྟར་
 ཐོན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཅ་བ་ངར་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུན་འདིང་
 བར་ཟད་དོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་འགལ་མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་ལུས་པས་
 ལྟོང་པར་སོང་ངོ་།

ཡང་ད་དུང་ངོ་ཆ་བོར་ཏེ། མེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཞིག་
 སོགས་ནས། གནས་མེད་ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་གཏིང་ནས་
 ཁྲོས་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྤང་མིག་དམར་པོར་གཡོ་ཞིང་རྐང་བོ་བརྟུང་
 བ་སོགས་ཟེར་བ། འཇིག་རྟེན་པས་རང་དཔེ་རིགས་བཀའ་ཟེར་
 བ་ལྟར་སོང་སྟེ། གཞན་ལ་གཤེ་བའི་ཁྲོས་ཆོག་མངོན་དུ་འབྱེན་པ་
 ཡོད་ན། ཉགས་དེ་ལས་ཁྲོས་པའི་རྣམ་འགྱུར་རྗེས་སུ་དཔོགས་མོད་
 གྱི། འདིར་གཞུང་ཅ་བའི་འབྲེལ་དང་ཆོག་རྒྱས་ཅམ་ལ་དབྱུང་ནས་
 གནས་མེད་ཅིང་སྐབས་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཅམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཁོ་བོ་
 ཅག་ནི་དེ་ལྟར་ཁྲོས་པར་མ་གྱུར་བ། དེད་ཅག་ལ་རང་རིག་ཡོད་
 པས་རང་སློང་རང་ལ་སྒྲོག་དུ་མ་གྱུར་པ་འདིས་ངེས་རྒྱས་སོ། །གཏིང་
 ནས་ཁྲོས་ཤིང་ཁྲོས་ཆོག་སྤྲས་ན་རང་མཆང་དུ་མངོན་པའི་ཕྱིར།
 རིགས་པ་སྤྱོད་བཀའ་གིས། རིགས་པའི་དབྱུང་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
 ལེགས་པར་རྗོད་པར་བྱེད་ཀྱི་ཁྲོས་ཆོག་མི་སྤྱོད་སྟེ། གཞན་སེམས་
 རྗེས་སུ་བསྐྱུང་ཞིང་སྤྱོད་པ་མཁས་པའི་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

སོ་སོའི་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར་སྒྲིམ་པ་ཅམ་ལ་སྒོ་ལྟན་སུ་
 ཞིག་ཁྱོད་རིགས་ཏེ། སྒོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཆོས་གྲགས་དང་ཆེ་གྲགས་
 དབྱིག་གཉེན་སོགས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུ་ལའང་བཞུལ་བ་དག་ཀྱང་
 མཐོང་སྟེ། དེ་ནི་འབྲུང་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ཁ་ཅིག་གིས། ཆེ་
 གྲགས་ལ་སོགས་ཏྱིག་གོ་ངན་འཛོམས་ཐོ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་
 དང་། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་འཛིན་པ་འགས། ཆོས་གྲགས་རྗེས་
 འབྲངས་དང་བཅས་པ་ཞེས་ཕྱོགས་སྒྲུབ་བཀོད་པ་དང་། ཨ་བླ་ཡས།
 ཞི་འཆོ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་ཞེས་བཀག་པ་སོགས་རྒྱ་གཞུང་
 ཆེན་པོ་རྒྱལ་སྐུ་འཛུགས་དེ་འབྲུའི་རིགས་མང་ལ། བོད་དུ་འང་དེ་འདྲ་
 ཡོད་པ་སྒྲིམ་མ་དགོས་ཏེ། ཁྱེད་ཅག་གི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་ཀྱང་བོད་སྐུ་རབས་པའི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཉེ་ཤིང་གི་ལྟ་བ་ཡིན་
 པ་དང་། ཆད་ལྟ་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མིན་ལ། ཐར་
 པའི་ལམ་མིན་ཞེས་དངོས་སུ་གཤེད་ཡང་འདི་ན་སུ་དག་མིག་དམར་
 བོར་གྱུར་ནས་རྒྱུ་ལྟར་ཐོ་བརྟུང་ཞིང་ཁོ་ཆོག་སྒྲུབ་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་

མཐོང་སྟེ། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སློའི་འཆར་སློ་དགག་ཏུ་མེད་པ་སྣ་ཚོ་གས་
 ལ་སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་ཁོ་སྟེ་ཁོ་བ་དོན་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 གལ་ཏེ་གཞན་པ་དག་གིས་རིགས་པའི་ལམ་གྱིས་དགག་པ་བརྟེན་
 པ་ཉིད་གཞོད་པ་ཡང་དག་ཏུ་སོང་ན་ཁོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། རིགས་
 པའི་དབང་ཕྱུག་གིས་རྣམ་འབྲེལ་དུ།

གཏན་ཚིགས་བརྟེན་དམ་མ་བརྟེན་གྲང་། །འགལ་ན་ཚོལ་བས་
 འདིར་ཅི་བྱས། །དེས་བརྟེན་ཉེས་པས་བསྟན་བཅོས་ལ། །གཞོད་བྱེད་
 དུ་ནི་དེ་སྐྱེས་མི་ན། །གཞོད་བྱེད་བརྟེན་ཕྱིར་སློན་ཞེ་ན། །གལ་ཏེ་མ་
 བརྟེན་ན་དེ་ཅི། །གཞོད་པ་མིན་ནམ་མི་རིགས་བྱེད། །མིན་ཏེ་ཅིས་ན་
 སློན་ཅན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངེས་ལ། གཞན་གྱིས་བརྟེན་
 པ་དེ་དག་རིགས་པའི་ལམ་གྱིས་སུན་ཕྱང་རུས་ན་པ་རོལ་དེ་ཉིད་
 ཁ་སྐྱེངས་པའི་རྒྱ་ཅམ་དུ་སོང་བས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱགས་དེ་རི་དག་ཏུ་
 འགོ་བའི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བ་ལས་གཞོད་མི་རུས་ན་ཁོ་བ་སྐྱེད་དོན་
 མེད་དོ། །ཚོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོད་དང་སློན། །ཁྱིད་དང་འཕྲན་ན་

འདྲིག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་
 བག་ཆ་བ་མེད་པར་སྟོགས་བཞིའི་དགོ་འདུན་གྲངས་ཆང་བསྐྱས་
 ཏེ་སྟོགས་སྐྱ་སྐྱ་བ་པོ་ལ་སྟོས་པའི་གནང་བ་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་
 གྲང་། ཆོག་གི་འཐེན་ཚོད་ཅམ་ལ་ལེགས་ཉེས་ཆེན་པོ་མེད་པས་
 བག་ཆ་བ་ཅི་ལ་མངའ་སྟེ་འོན་གྲང་དེའི་སྤར་སྟོགས་ཀྱི་དགོ་འདུན་
 བསྐྱ་བ་སོགས་ཀྱི་ངལ་བའང་མ་དགོས་སོ།།

མ་སྟོས་པར་ཚུལ་བཞིན་སྐྱ་བ་ལ་ཐོ་ཅོས་སྟོས་པའི་གནང་བ་
 སྦྱིན་པ་དེ་ཉིད་དོན་གྱིས་སྟོས་པར་གནང་བ་རང་གིར་བྱས་སོང་
 རོ། །དེ་ལྟ་ནའང་བསྟོན་དོར་གྱི་རྒྱན་ལྟ་བུར་སོས་པས་བརྟག་པར་
 བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་སྟོས་པ་ནི་དེས་པར་བསྟོན་དོར་གྱི་རྒྱན་ལྟ་བུར་
 བབ་ཅོལ་དུ་སོང་སྟེ། བ་རོལ་ལ་གྲགས་པའི་ཉོན་མོངས་སྟེད་པ་
 མེད་ཅེས་པ་ལ་སྟེད་འདི་ཞེས་བཀར་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཉོན་
 མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། ཀུན་མོངས་བཞིན་ཞེས་པ་རོལ་ལ་གྲགས་
 པའི་དབེ་བསྟན་པའི་སྤར། འདིར་པ་རོལ་སོས་མེད་ཟེར་རྒྱུའི་སྟེད་པ་

ཞིག་བསྟན་ལ། འདི་ཞེས་ཉེ་ཆོག་གིས་རྒྱས་བྲངས་པའི་སྟེང་བ། ཁོའི་
 འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པར་ཡང་བསྟན་པས། ལྷགས་
 གཉིས་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤྲ་རགས་ལ་མཁས་དགོས་པ་དང་། བརྗོད་
 གྲ་གཙོ་པལ། དངོས་དང་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་གཞན་སེལ་
 སྐབས་སོགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་གོ་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་
 ཡོད་ན། སྟེང་འདི་ཞེས་བཀར་ཏེ་ཁྱོད་གྱི་འདོད་པ་ལྟར་མཛོན་པ་ནས་
 བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། ས་རོལ་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་
 ཀྱན་མོངས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ངར་འཛོན་སྤྲ་མོས་བྲང་བའི་སྟེང་བ་
 ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་སྤྲ་བརྗོད་པ་དེ་ལས་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཁ་
 ཁྲལ་འཇལ་བ་ཅུ་ཟད་ལ།

ཡང་སྟེང་འདི་ཞེས་པའི་ཉེ་ཆོག་གིས་རྒྱས་བྲངས་པའི་སྟེང་
 བ། ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པར་ཡང་
 བསྟན་པས་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ཕྱིར་རྒྱལ་གྱི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་
 ཅན་ཡིན་པ་དང་མིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཟེར་བ་འདི་སྤྲ་མར་འདུག་

བས་ཆེག་ཆད་པ་འདྲ་མིན་ན་དངོས་སུ་བསྟོན་དོར་གྱི་གཏམ་ཡ་
མཆན་པ་དངོས་སོ།།

སྤྱིར་བཤིད་བྱ་ལ་གཙོ་པལ་དང་། སྤྱིའི་དངོས་དང་ཞེན་པའི་
བཤིད་བྱ་ཤིང་བྱེད་གྱི་ཐུ་བཞི་དང་། སྤྱ་དང་དོན་གྱི་རྣམ་བཅད་གྱི་
གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་འཆད་དགོས་པ་ནི་
བདེན་ཀྱང་། སྤྱབས་འདི་ལ་གཙོ་པལ་དང་། དངོས་དང་ཞེན་པ་
གཞན་སེལ་གྱི་དབང་གིས་ཤེས་བྱེད་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་པས་དོན་མེད་
ཁ་གཡམ་འབྲས་བྱས་དབེན་པ་བསྟོན་དོར་གྱི་རྒྱན་ཏེ། ཆེག་རྒྱུང་
ལ་བསྐྱར་བ། **མཛོད་ལས།**

གཡོ་སྤྱུ་ཆངས་པས་འདིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
ལྟར་སོང་ངོ་། །ཡང་འདི་སྐད་དུ། ཡང་སྤྱས་དོན་སྤྲ་མ་དང་བྱི་མའི་
དཔེ་ཡང་བསྐྱས་ལ་འགྲེལ་བའང་སྤར་བྲངས་པ་ལྟར་ལ། གཞན་
དུ་ན་སྤེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཏེ་ཞེས་པས་གྲུབ་པོ། །དེའི་ཕྱིར་
ཡང་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་རེ་འབྱེད་པར་འཕངས་སོ། །ཞེས་

སྐབས་འདིར་རི་བཞིན་འཆད་དཀར་བའི་གནོང་གིས་ཡང་སྤྲ་མང་
 སོ་འཕྱག་གོ་བ་བཅེགས་པ་འདི་ཆོག་རྒྱན་གྱི་ཉམས་ལ་མཁས་པའི་
 བྱད་ཆོས་འདྲ་ཡིན་ལས་ཆེ་སྟེ། གོ་རྒྱ་ནི་ཡོད་རྒྱ་མེད་རྒྱའི་ཉོན་
 མོངས་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་སྤར་གྱི་དེ་ལས་ལྷག་སོ་ཅི་ཡང་མ་ཐོན་
 ལ། དཔེ་ནི་ཡོད་པའི་དཔེ་ཀུན་རྫོངས་ལས། མེད་པའི་དཔེ་ཅི་ལྟར་
 འཕངས། ཡང་སྤེད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཡོད་ན་ང་རྒྱལ་
 ལ་ཡང་དེ་ཡོད་པར་ཁས་ལོངས་ཤིག་ཅེས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་
 པའི་སྤེད་པ་ཡོད་ན་ང་རྒྱལ་ཡང་ཡོད་དགོས་པའི་འཐད་པ་བསྟན་
 པར་རིགས་སོ། །འཕགས་པས། དང་སོ་བརྒྱད་པ་སོགས་ནས་རེ་
 ཞིག་བཞག་གོའི་བར་ལ་དབྱད་དགོས་པ་ཆེར་མི་སྤང་ལ། རྒྱ་མིན་
 མོད་མིན་གྱི་ཕྱི་ཅིའི་གདམས་ངག་ཅེས་པ་དང་། སྤར་སྟོན་པ་སུ་ཡིན་
 ཡང་བརྟག་དགོས་པར་སྤང་ངོ་ཞེས་པ་རྣམས་སྐབས་སུ་མཁོ་བའི་
 ཆོག་ཏུ་སྤང་ངོ་། །འདིར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་སྐབས་སྐབས་
 སུ། དེའི་ཕྱོག་ཕྱོགས་རྒྱ་ལས་ཉོན་དང་འབྲས་བུ་སྤྱི་སྤྱི་འབྱུང་ཚུལ་

དབྱུང་བ་འབྲེལ་ཟེར་ཡང་། དེ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་སྤར་གཞུང་ཅ་བར་
རྒྱས་བར་དབྱུང་ཟེན་རྟོ།།

༡༥༽ འཕགས་པ་མོླུ་བྱ་ལ་སྲིད་པ་ཡོད་མེད་བསྟན་པ།

མོླུ་ལ་གྱི་ལས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྲིད་པ་འང་མི་དགོས་པས་ཁྱོད་ལྟར་
ན་སྲིད་པ་མེད་ཀྱང་རུང་ཞེས་ལན་གདབ་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་
ནི། དཔྱ་བཙམ་ཐོབ་ཟེན་ནས་སྲིད་པས་གསོས་འདེབས་དགོས་པ་
མ་ཡིན་གྱི། སྐྱ་ཆེ་དེའི་ལུས་འཕེན་བྱེད་གྱི་སྲིད་པས་སྤར་གསོས་
བཏབ་པའི་ཉེན་དེ་ལ་རྫོགས་བྱེད་གྱི་ལས་སློན་པ་ཡང་སྤར་སྲིད་
པས་གསོས་མ་བཏབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྤར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་གྱི་རྫོགས་བྱེད་གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ད་ལྟའི་སྲིད་པ་ཁོ་ནས་
གསོ་བ་མིན་པས། སྲིད་པ་ནི་དུས་དང་ས་དང་དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་ཞེས་སྲིད་པའི་རྒྱར་བཤད་པ་དང་། སྲིད་པའི་
སྲིད་ལས་སོགས་གྱི་དོན་དང་། ལས་ནི་ཤུན་བཅས་འབྲས་དང་
འབྲ། །ཞེས་དང་། སྲིད་པས་གསོས་མ་བཏབ་ན་ལས་གྱིས་འབྲས་

བྱ་མི་འབྲིན་པར་གསུངས་ན་ཡང་། བྲིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ན།
ལས་པལ་མོ་ཆེ་ཞིག་སྲིད་པས་གསོས་འདེབས་མི་དགོས་པར་ཐལ་
བ་སོགས་དབྱེད་བྱ་མང་ཡང་བཞག་གོ།

དེས་ན་སྲིད་པ་མེད་ཀྱང་རུང་ཞེས་ལན་གདབ་མི་རིགས་ལ།
ད་ལྟའི་སྲིད་པ་མེད་ཀྱང་རུང་ཞེས་སྐྱར་ན་མི་རུང་བ་མེད་མོད་སྒྲིར་
དགོས་པའི་གལ་འགག་གང་ཡང་མི་སྒྲུང་ངོ་། །ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་
ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མཐོང་བར་བཤད་པ་མིློལ་གྱི་བྱ་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱར་ན་
བདེ་ཡི། ཉོན་མོངས་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་ནི་
གྲུབ་ཟིན་སྐྱབ་པར་འགྱུར་ངོ་།

སྒྲ་མའི་ལན་དུ། དེ་ཞིག་ཅེས་དང་། ཡང་སྲིད་ཉེར་ལེན་གྱི་སྲིད་
པ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའང་མིློལ་གྱི་བྱ་ལྟ་བུ་ལ་འགྱོར་གྱི། བྲིད་ལྟར་
ན་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་མ་ཉོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པར་ནི། སྲིད་
འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་བསྐྱབས་ཟེན་
པས། དེ་ལྟར་བདག་འཛིན་སྤྱོད་པ་མ་སྤངས་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ལན་

འདེབས་པ་བཞག་ནས། དེ་ཞིག་སྲིད་པ་ཉེར་ལེན་གྱི་སྲིད་པ་མེད་
 ཅེས་ལན་འདེབས་མི་རིགས་ཏེ། འཁོར་རྒྱུའི་སྲིད་པ་ཡོད་པར་དབྱ་
 མ་པས་སྐྱབ་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་རིགས་པའི་འཐད་པ་མ་བཞོད་
 པར། ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་གྱི་སྲིད་པ་མེད་ཅེས་ཆོག་ཙམ་ལན་དུ་
 ལྟོན་མི་རིགས་སོ།།

ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་གྱི་ཡན་ལག་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་སྐྱིབ་
 ཕྱོགས་གྱི་ཡན་ལག་སློ་བུར་དུ་བཤད་པ་སྐྱོདོན་གཉིས་ཀ་ལས་རིང་
 དུ་འབྲམས་པའི་ངང་ཚུལ་དུ་གསལ་ཞེས་བཤད་བརྗོད་པ་ཙམ་ལས་
 བརྗོད་དོན་སྟོང་སྟེ། ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་གྱི་ཡན་ལག་བཤད་ཟིན་ནས་
 ཤེས་སྐྱིབ་ཕྱོགས་གྱི་ཡན་ལག་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་བབ་པ་རིག་
 བྱེད་བདག་པོས་ཀྱང་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་དེ། དེའི་རྗེས་སུ་ངག་གང་མདོ་
 སྟེ་ལ་འཇུག་སོགས་བཤད་པ་ལྟར་སྔ་མ་བཤད་ནས་སྔི་མ་བཤད་
 པ་ལ་འཇུག་པ་དགག་པའི་བཅའ་ཁྲིམས་སུས་ཀྱང་མ་བཅས་ཤིང་།
 ལྟོང་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་གྲོལ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་དགོས་པའི་

རིགས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཕྱོགས་ལ། །སྟོན་
འབྲིན་པར་ནི་འཐད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་གྲིས་མཆམས་སྐྱར་ཏེ།
སྟོང་ཉིད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ།

༡༩ །རབ་གསལ་གྲིས་བཞུགས་བ་བཞེད་ལ།

སྐྱར་ཡང་། ཚུད་ཡིག་གཤོང་ལཱ་སྐྱོད་བྱུངས་སུ་བྲིས་ལ། ཡང་
འབྲེལ་མེད་འདི་འདྲར་སྐྱས་ཏེ། སྟོན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའང་
ཅི་སྟེ་མེད། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཀུན་མོངས་མི་ལྟོག་པས་དེའི་འབྲས་བུའི་
ཆ་ཡང་མི་ལྟོག་སྟེ། འདི་ལྟར་ཆོར་བའི་རྒྱུ་གྲིས་སྟོན་པ་སྐྱོད་པ་ཡིན་
ན། ཞེས་བྲིས་པའི་འང་སྐྱས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྟོན་པ་སྐྱད་པར་
སོང་སྟེ། ཉོན་མོངས་མིན་པ་ལའང་སྐྱ་སྐྱར་བའི་ཕྱིར། ཁྱིད་གྱི་རང་
ལུགས་ངོས་ཟེན་ན་སྟོན་པའང་ཞེས་སྐྱར་ན་ཀུན་མོངས་བསྐྱས་པར་
གྱུར་པས་ཆོག་སྐྱོར་ལ་མཁས་ཉམས་ཅི་ཡང་མེད་པ་མཐའ་བྲལ་
སྟོང་ཆེན་གྱི་དབྱིངས་སུ་ཡལ་ལོ། །འདིར་བཤད་པའི་འབྲེལ་ལྟར་ན།
སྟོན་པ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཀུན་མོངས་ཡོད། དེ་ལས་ཟག་མེད་ལས།

དེ་ལས་ཆོར་བ། དེ་ལས་ཡང་སྲིད་པ་ཞེས་བསྐྱབ་པའི་འབྲེལ་བ་མ་
གྲུབ་སྟེ། ཡན་ལག་དང་པོ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་བརྒྱད་པ་སོགས་ཡོད་
པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ།

༡༩༽ ཀུན་རྫོངས་ཀྱི་དཔེའི་གོ་དོན་བསྟན་པ།

ཀུན་རྫོངས་ཡོད་པའི་དཔེ། སྲིད་པ་ཡོད་པའི་རྟགས་དེས་བསྐྱབ་
བྱར་བཤད་པ་ཞིན་ཏུ་ནོར་ཏེ། དཔེ་དང་བསྐྱབ་བྱ་གོ་སྟོན་ཏུ་སྦྱར་
བའི་བྱིར། ཅ་བར་ཀུན་རྫོངས་དཔེར་བཀོད་པ་ལྟར་སྲོད་རང་གིས་
ཀྱང་གོང་དུ་བྲིས་པའི་བྱིར། རྒྱ་ཀུན་རྫོངས་དཔེའི་འབྲས་བུ་ཆོར་བ་
ཟེར་ཞིང་། རྒྱ་ཆོགས་གངས་ཆང་བས་བསྐྱབ་པ་ལྟར་ན། ཀུན་
རྫོངས་རྟགས་ཀྱི་ཆར་སོང་བས་དཔེར་གསུངས་པ་དང་འགལ་
ལ། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱས་པ་བཞིན་ཞེས་
འགོད་པར་ཐལ་ལོ། །དཔེ་ཀུན་རྫོངས་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་
པར་བསམས་ནས། དཔེ་ཅན་སྲིད་པའང་དེ་བཞིན་ཁྲིད་མོད། དཔེ་
དོན་དེ་ལྟར་འབྲས་དགོས་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་ལོ། །སྲིད་རང་བར་ནས་དུམ་

བྱ་ཞིག་ཁ་སྤལ་ཡང་། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་དགྲུས་ཀྱི་ལམ་མ་བཏང་བར་
གོང་འོག་གི་དམིགས་བཅས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་དང་
འགག་པ་སྤར་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཁོག་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་ནི།

དཔལ་ལྷན་ཆེ་བས།

ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། །གཟུགས་
སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །གཟུགས་ལ་དམིགས་
ནས་འཇུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས། །སྤྱོད་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་
རྟོགས་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་སྟེ། འདིར་དེ་
ཉིད་ཅལ་དུ་བཏོན་པར་སྤང་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བས་དེ་ཉིད་
རྟོགས་པས་གོ་མི་ཆོད་པ་དང་། གཟུགས་ཆོར་བདེན་པར་དམིགས་
ནས་འཇུག་པས་སྤར་ཡང་སྤེད་པ་འདོད་ཆགས་འབྱེན་པ་དང་། དེའི་
རྒྱ་མཆན་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དོན་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པས་འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ལྷོག་པ་

བེ། འདིར་འོག་ཏུ། གང་ཆེ་ཆོར་པོ་འགའ་མེད་ཅིང་། །ཆོར་བའང་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཆེ་གནས་སྐབས་འདི་མཐོང་ནས། །སྲིད་པ་
 ཅི་བྱུང་ལྟོག་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་ཤིང་དེ་ལྟར་ན་
 བསྟོད་པ་དོན་དང་ལྡན་པར། དགག་སྐབ་སྦྱོར་བ་ཀུན་ཚང་བ། །ཁྱོད་
 གསུང་ཐར་འདོད་ཡོངས་ཀྱི་གསོས། །ཞེས་བསྐྱགས་པ་ལྟར་ཁོ་བོ་
 ཅག་གི་ཡབ་ཇེ་འཇམ་མགོན་ལྷ་མའི་དགོངས་བཞེད་ཤིང་ཏྲ་ཆེན་
 བའི་ལམ་སྲོལ་འདི་ཉིད་དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་ཆད་
 མར་གྱུར་པའི་ལུགས་མཆོག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པས་བྱངས་པའི་ཆེད་དུ་
 བརྗོད་པ་ནི། རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་རྩོགས་
 པས། །མཁྱེན་རབ་རལ་གྱི་འབར་བ་ཁྱོད་ལ་གཏད། །མ་ལུས་
 ཆོས་མཛོད་བུསྟ་ཀུལ་ལ་སྟེ། །རྒྱལ་རྣམས་ཉིང་འཛིན་བཞེངས་
 ལྷམ་ཉོགས་མ་གྱུར། །འོན་ཀྱང་ཆོས་ཐབ་གསང་བའི་སྒྱུ་འབྲུལ་
 ལས། །འཇམ་དབྱངས་གཞོན་ཏུ་དུར་སྒྲིག་གར་གྱིས་ཅེ། །རྒྱལ་
 སྐས་དབའ་བོ་རྩལ་གྱི་བྱངས་སྟེད་ཀྱང་། །ཡ་མཆོན་འབྲུལ་ལ་

རིངས་པས་ལྷགས་པ་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་
དབྱངས་ཀྱི་མཆོད་སྤྱོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་གི་སྒྲ་རེ་ཀུན་ཏུ་བྲེས་པའོ། །ཞེས་
རྗོད་པར་བྱེད་དོ།

༡༩ རི་པས་ལམ་ལན་བརྗོད་པ།

ལན་བརྗོད་པ། སྤྱིར་ཏོག་ལྷན་དོགས་པ་སྐྱེ་བྱས་ཀྱི་བཀལ་བ་
ཟབ་མོ་ཡིན་ན་ལན་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོར་སྟོན་རིགས་ཀྱི། སྐབས་
ཀྱི་བརྗོད་པ་འདི་འདྲའི་རིགས་ལ་ལན་ཀྱི་ངལ་བ་མ་དགོས་མོད།
གོང་འོག་གི་སྐབས་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་མདོ་ཙམ་བརྗོད་ན།
སྟེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའང་ཞེས་པའི་འང་སྐྱས་ཉོན་མོངས་
ཅན་ཀྱི་སྟེད་པ་བསྐྱས་པར་སོང་སྟེ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ལའང་
སྐྱ་སྐྱར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། ཆོག་གི་དུམ་བུ་འཕྲེང་བཟུང་གོ་ལོག་
སྟེ། འང་སྐྱས་ཅི་ཞིག་སྤྱད་ཆོག་གོགས་ལ་སྟོས་ཏེ་ཤེས་དགོས་པས་
ན། རྗེ་ཀར། དཔེར་ན་ཀུན་མོངས་ཏེ་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་བསྐྱལ་པའི་
དངོས་པོ་མི་ཤེས་པའི་སྟོངས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྟེད་

བ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའང་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་སྒྱུར་འདུག་པས་
 བ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཆོག་གྲོགས་ཀྱང་མོངས་ཉིད་བསྐྱབ་པར་
 གོ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་མི་གོ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡོད་
 པར་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་མོངས་ཡོད་པར་པ་རོལ་
 བོས་ཁས་ལེན་པ་དང་སྟེ་ལ་ནས་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱིས་གོ་བདེའི་
 ཕྱིར། ཁྱིད་ཀྱིས་རང་ལུགས་ངོས་ཟེན་ན་སྟེད་པའང་ཞེས་སྒྱུར་ན་
 ཀུན་མོངས་བསྐྱབ་པར་གོ་རུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཆོག་སྒྱུར་ལ་མཁས་
 སོ་སྟུམ་དུ་རྒྱུ་ཡང་མ་མཁས་པའི་རྟགས་སུ་སོང་སྟེ། ཀུན་མོངས་
 ཡོད་པ་བྱུང་བ་ཟེན་པ་བཞིན། སྟེད་པའང་ཞེས་སྒྱུར་ན་སྟེད་པ་བྱུང་
 ཟེན་ལྟ་བུར་བྱས་ནས། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པ་ཅམ་ཞིག་གི་
 དོན་དུ་སོང་བས་བརྗོད་ཚུལ་མི་ལེགས་ལ། སྟེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་
 མིན་པའང་ཞེས་བརྗོད་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས་བྱུང་པར་དུ་
 བྱས་པའི་སྟེད་པ་བསྐྱབ་བྱར་འགོ་བས་གོ་ཐོབ་བདེ་མི་བདེ་ཡོད་པས་
 དེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་ལེགས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་ཀུན་མོངས་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་

བ་དང་། སྤྱད་ཆེ་སྤྱད་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་བ་ཡིན་བས། སྤྱད་བ་
 དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་བས་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་གཞི་གཅིག་པའི་
 དོན་ལའང་སྤྱ་མི་སྤྱར་བར་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་ཁ་སྤལ་ཏེ་བར་དུའང་
 སྤྱ་འཇུག་དགོས་པའི་སྤེབ་སྤྱོར་མཁས་ཉམས་དེ་འདྲ་བསྟན་ཀྱང་ངོ་
 མཆར་ཅི་ཡང་མི་སྤྱང་ངོ།།

ཡིན་བ་དང་མིན་བ་སོགས་གང་གི་མཐར་སྤྱད་སྤྱར་ཆད་
 གྱིས་ཅིག་ཤོས་སྤྱད་དགོས་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་ཏེ། དཔེར་ན་གཙོ་བོ་
 ཏྲག་བ་ཡིན་བ་མེད་བ་བཞིན། སྤྱ་ཏྲག་བ་ཡིན་བའང་མེད་ཅེས་
 བརྗོད་ན། བྱོད་ལྟར་ན་སྤྱ་མི་ཏྲག་བ་ཡང་མེད་ཅེས་སྤྱད་དགོས་
 པས་དེ་འདྲའི་ཆོག་སྤྱོར་མཁས་ཉམས་དེ་ཁོང་དུ་སྤྱས་ནས་ངག་ཏུ་
 མ་བཏོན་ན་ལགས་སོ།།

ཡང་འདྲར། བཤད་པའི་འབྲེལ་ལྟར་ན་ཞེས་སོགས་སྒྲིམ་བ་
 བྱི། འབྲེལ་ཞེས་བ་ཅི་ལ་བསམས་ནས་ཟེར། སྤྱད་འདི་ཞེས་དང་
 བོར་སྒྲིམ་བ་ཅམ་གྱིས་ནི་དེ་ཡོད་པས་ཀུན་མོངས་ཡོད་པར་སྤྱབ་

བ་སོགས་སྟོང་རང་གིས་རྟོགས་བཅོས་སྦྱར་བ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ངག་
 ལས་འདིར་གཞུང་ཙ་བའི་ཆེག་གི་གོ་རིམ་གྱི་འབྲེལ་ལྟར་བཤད་
 བ་ལས་སྟོང་གྱི་བརྗོད་བ་འདི་ལྟར་བཤད་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྣང་
 ལ། ཀུན་རྫོངས་ཡོད་ན། དེས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་འདུ་བྱེད་པའི་ཆེད་
 དུ་སྟེན་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་བ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་
 བསྟན་བ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཆོར་བ་ཡིན་པར་གཞུང་ཙ་བས་བཤད་ཀྱི།
 གཞན་སྤྱད་གསར་དུ་འབྲེལ་བསྐྱིགས་བ་མ་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་དང་
 བོ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་བརྒྱད་བ་སོགས་ཡོད་པའི་ངེས་བ་ཡོད་མེད་
 སྦྱར་དབྱེད་མ་དགོས་ཏེ། ཀུན་རྫོངས་ཡོད་བ་དང་། ཆོར་བ་ཡོད་
 བ་དང་། སྟེན་བ་ཡོད་པར་བྱུང་བ་འདིས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱུང་བྱ་འབྱུང་
 བ་ལ་གོགས་སུ་གྱུར་བ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཀུན་རྫོངས་ཡོད་པའི་དཔེ། སྟེན་བ་ཡོད་པའི་རྟོགས་དེས་བསྐྱུང་
 བྱར་བཤད་བ་ཤིན་ཏུ་ཁོར་ཟེར་ཡང་། ཀུན་རྫོངས་དཔེར་བྱས་ནས།
 ཆོར་བའི་རྟོགས་ཀྱིས་སྟེན་བ་བསྐྱུངས་པར་བྱས་ཀྱི། དཔེ་དང་

བསྐྱབ་བྱ་གོ་ཆོག་ཏུ་སྦྱར་བ་མེད་ཀྱང་། འདི་སྐབས་འབྲེལ་མེད་ཅེས་
 བཟོད་པའི་འཁོན་འཛིན་གྱི་རྒྱས་ཆོག་རྒྱས་ལ་བརྟགས་ནས་འབྲེལ་
 མེད་ཅེས་པའི་ལྷན་ཀ་ཞིག་བཟོད་རྒྱ་འཛོལ་བའི་བསམ་པ་དྲག་
 སོས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཅའ་ཀྱང་ཐུགས་ཆོམ་ངེས་ཞིག་མ་ཉིད་
 ནས་འོ་བརྒྱལ་བྱུང་བས་དགོངས་པ་ཅུང་ཞིག་འཁྲུགས་པར་སྒྲིང་སྟེ་
 བདེན་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ངལ་བའོ་བར་ཁྱེད།

ཡང་རྒྱ་ཀུན་རྫོངས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཆོར་བ་ཞེས་རྒྱ་ཆོགས་གངས་
 ཆོང་བས་སྐྱབ་པ་ལྟར་ན། ཀུན་རྫོངས་ཉམས་ཀྱི་ཆར་སོང་བས་
 དཔེར་གསུང་བ་དང་འགལ་ལ། གང་བྱས་ན་མི་ཉམ་པས་ཁྱབ།
 དཔེར་ན་བྱས་པ་བཞིན་ཞེས་འགོད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་བ། དོན་གྱིས་
 ཀུན་རྫོངས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཆོར་བ་དང་སྐྱོད་པ་བྱུང་བ་ཡིན་
 མོད་ཀྱི། གཞུང་ཅ་བར་ཀུན་རྫོངས་དཔེར་བྱས་པ་པ་རོལ་སོལ་གྱུ་
 ཟེན་གྱིས་དབང་གིས་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོངས་ཡོད་ན་དེའི་འབྲས་བྱའི་
 ཆ་ཡང་ངེས་པས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྦྱར་བ་སྦྱོར་གཅིག་གི་དཔེར་

བྱས་པ་དེ་སྐབས་དེའི་བསྐྱབ་བྱར་མི་བྱེད་ཀྱི། སྦྱར་བ་གཞན་དང་
གཞན་དུ་སྤར་དཔེར་བཀོད་ན་ཕྱིས་བསྐྱབ་བྱར་མི་བྱེད་བའི་བཅའ་
ཁྲིམས་ནི་སྟོན་པས་ཀྱང་མ་མཛད་ལ། ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་
ཀྱང་བྱ་བར་མི་རུས་སོ།།

དཔེར་ན་གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱལ། དཔེར་ན་མར་མེ་
བཞིན་སྐྱ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་སྐབས་ན་དཔེ་མར་མེ་ལ་བྱས་
ཀྱང་། གཞན་དུ། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱལ། དཔེར་ན་སྐྱ་
བཞིན། མར་མེ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ།།

ཡང་དཔེ་ཀྱན་ཚོངས་བཞིན་དུ་དཔེ་ཅན་སྲིད་པའང་ཤེས་
སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་ཏེ། དཔེ་དཔེ་ཅན་དེ་ལྟར་འདྲ་དགོས་ན་
ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། དཔེ་དཔེ་ཅན་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་
འདྲ་དགོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་མོད། དཔེར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་འདྲ་
ཆོས་མེད་ན་དཔེར་བྱེད་པ་དོན་མེད་པས་འདྲ་དགོས་པའང་ཡོད་
དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་གཙོ་པལ་དང་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀར་

གཉིས་རེ་འབྱེད་དགོས་པ་སོགས་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲོ་དོག་པོའི་མུ་
 ཚུགས་ཁོ་ནས་དགག་སྐྱབ་གནད་ཆེན་མི་བྱས་ཏེ་ཡིག་ཆོགས་
 མང་བའི་ངལ་བ་ཅུ་མོ། །འདི་སྐབས་ལྷག་ཆོད་དགོས་མེད་ཀྱི་
 དག་འདི་འདྲ་བ་པར་ལ་བསྐྱོར་ན་ཡང་མཚུངས་པ་དུ་མ་འདུག་
 །ཀྱང་དོན་ཚུང་བས་མ་སྒྲིམ་སོ།།

ཡང་བྱེད་རང་བར་ནས་དུ་མ་ཆོད་དུ་འཆད་ལ། ཁོ་པོ་ཅག་
 དཀྱུས་ལམ་མ་བཏང་བར་འབྲེལ་བསྒྲིགས་ནས་འཆད་པ།

ཟླ་བས། ཁྱོད་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་བདེན་
 པ་མཐོང་བས་དེ་ཉིད་ཉོགས་པའི་གོ་མི་ཆོད་པ་དང་། གཟུགས་
 ཆོར་ལ་བདེན་པར་དམིགས་ནས་འདུག་པས་སྒྲར་ཡང་སྲིད་པ་
 འདོད་ཆགས་འབྱེད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཆན་དོན་དམ་པ་མ་ཉོགས་
 པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་
 ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱོམས་པས་ཉོན་མོངས་ལྷོག་པ་ནི། འོག་

དུ། གང་ཆེ་ཆོར་པོ་འགའ་མེད་ཅིང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུངས་
 བས་ཤེས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན། བསྟོད་པ་དོན་དང་ལྡན་པར་སོགས་
 བས་བསྐྱགས་པའི་སྒྲ་རེས་བྲེས་པའི་བར་དུ་བརྗོད་པ་ནི། བྲིད་ཅག་
 གིས་དཀྱུས་ལམ་མ་བཟང་བ་ཡིན་ནམ། ཤེར་ལའི་ཆོགས་བཅད་
 འདི་སྐབས་ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་
 བྲུངས་སུ་ཆེ་བས་རང་ལུགས་ཀྱི་ཁས་སྒྲངས་ལ་གཞོད་དོགས་
 བས་དོན་གཞན་དུ་འདྲེན་པའི་འཆད་ཚུལ་གསར་བ་ཞིག་མཛད་པ་
 གང་ཡིན་རུང་ཡིན་དུ་ཆུག་སྟེ།

སྒྲ་རབས་པའི་རྗེས་འབྲངས་བདག་ཅག་གིས་ནི་མདོན་པ་
 བས་བཤད་པ་ལྟར་བདེན་པ་མཐོང་བའི་རང་ལམ་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་
 བས་གོ་ཆོད་པར་སྐྱབ་ལ། བྲིད་ཅག་གིས་མི་ཆོད་པར་བསྐྱབ་
 ལ། བདག་ཅག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སྤུན་མོང་མེད་པར་སྐྱབ། བྲིད་ཅག་གིས་རྫོགས་
 པར་རྟོགས་ཀྱང་ཉན་རང་དང་སྤུན་མོང་པའི་ལམ་དུ་སྐྱབ་ལ། དེ་

བཞིན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པ་མཐར་
 ཕྱིན་པའི་དུས་ན། གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་པ་
 གྱུ་བ་མེད་མོད། བདག་མེད་རགས་པ་ཅམ་རྟོགས་པ་གོམས་ཀྱང་
 གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་དམིགས་ནས་ཆགས་པ་གྱུ་བར་འདོད་
 ལ། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ན་ཤེས་
 བྱའི་སྒྲིབ་པའང་ལྷོག་ན་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་རྣམས་ལྷོག་པ་
 ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀའི་གཉེན་པོར་གཞུང་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་དོ། །བསྟོད་པ་དོན་ལྡན་ལྟར་རྗེ་ཙོང་
 ཁ་བ་ལ་བསྐྱགས་པ་ནི། བསྐྱགས་ཡུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་རྗེས་
 འཇུག་རྣམས་གྱིས་བསྐྱགས་པ་ཡ་རབས་དམ་པའི་ཚུལ་ཡིན་པས་
 རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པ་ལས་ཅི་ཡོད། འདི་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་འབྲུགས་ཀྱིས་
 དད་པས་བསྐྱགས་པ་དང་། བྱམས་པ་ཟོལ་མེད་ཀྱིས་གཞན་ལ་
 བསྐྱབ་ཆོག་བདུད་ཅིའི་བསང་གཏོར་སྟུན་ངག་གི་སྤེང་བར་སྤེལ་བ་
 བྱེ་ལེགས་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཆོགས་བཅད་དུ། རྒྱལ་རྣམས་ཉིང་འཛིན་

བཞེངས་སྟུང་ཉོགས་མ་གྱུར། །འོན་ཀྱང་ཞེས་པ་འདི་སྤར་གྱི་ཙམ་
སྤྱ་དང་ཡང་སྤྱ་ལ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱུང་པ་ལྟར་བྱས་ན་ཆོག་ཅུང་མི་བདེ་
ཡང་དེ་འདྲའི་དབྱུང་པས་ཅི་བྱ་སྟུང་མོ།།

༡༠ །རབ་གསལ་གྱིས་བཀལ་བ་བརྗོད་བཞུ།

ཡང་ཚུད་ཡིག་ཏུ། གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་དང་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་
ལ། **རྒྱན་ལས།** རབ་ཏུ་སྤྱ་ནམས་བརྒྱད་མར་གྲོལ། །ཞེས་དང་། **བཀལ་**
སྤྱབ་ཏུ། འདི་ལ་གལ་ཏེ་མོས་མེད་བྱུང་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
ཤིང་། **འཕགས་པས་ཀྱང་།** ཟབ་མོ་འཁུ་འཕྲིག་ཅན་འཇིགས་
བ། །ཞེས་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པས། **རི་སྐད་ཏུ།**

སྤྱོན་དུས་འཁུལ་པའི་ནགས་འབྲམས་བྱུང་ཤིང་དག། །མཁས་
བྱུང་སྤྱ་དབང་བྱེ་བའི་མཁུན་རབ་ཀྱི། །སྤྱོད་ཐུག་ཉི་མ་འབར་
བས་བསྐྱེག་པའི་ཐལ། །སྤྱོག་སྤྱེ་སྤྱོད་པོ་ལེན་ལ་ཚོངས་པ་
བྱེལ། །དེ་བྱིར་ལུང་རིགས་མི་བཟད་དག་སྤྱགས་ཀྱིས། །སྤྱིན་སྤྱས་
དེགས་པའི་ཐོད་པ་བྱལ་བ་དང་། །སྤྱན་ཅིག་དམ་བཅས་བརྒྱད་ཀྱང་

ཡལ་བ་ཡིས། །རྟོན་ཐོབ་དམ་པ་སྦྱོར་ལ་དང་འདྲིར་བཅོན། །འདྲིར་
སྦྱོགས་སྡེ་བཀོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ།

༡༩༽ རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་བཅས་པ།

དང་པོ་ནི་ཁྱེ་ཀར། བདེན་མེད་ནི་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཅམ་
དང་། མཐའ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་ནི་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་
དོན་དམ་ཉིད་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་དུ་སྡེ་མ་དང་། ཐལ་
འགྱུར་པའི་གཞུང་དུ་སྦྱི་མ་ཉིད་ཅམ་དུ་བཏོན་ནས་བཤའ་ལ། དངོས་
པོའི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་
མཐའ་ཀུན་དང་བྲལ་བས་སྟོ་ཡི་སྟོང་ཡུལ་མིན་ཏེ། སྟོ་དང་སྟོ་ནི་
ཀུན་རྫོབ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དོ། །ཞེས་སྟོས་སོ།

གཉིས་པ་ནི། འདི་ལྟར་བདེན་སྟོང་དང་བདག་མེད་པ་ལས་
ལྟག་པའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་པ་ནི་མེད་དེ། འཁོར་
བའི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་བདེན་འདོན་ལས་གཞན་དུ་མེད་ཅིང་། དེ་སྟོང་
བའི་གཉེན་པོ་མཐར་ཐུག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་

ཡིན་པར་མདོ་སྤགས་ཀྱན་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེར་མདོ་དང་དེའི་
 དགོངས་འགྲེལ་དབུ་མ་རིགས་པའི་ཆོགས་རྣམས་སུ་རང་བཞིན་
 མེད་པ་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཅིང་། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་དུའང་
 མཆན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཆོག་ཏུ་གསུངས་ལ། རྣལ་འབྱོར་སྒྲུབ་
 མེད་པའི་རྒྱུད་དུའང་འདུས་པའི་སེམས་ལེར་རིགས་བྱུག་གི་དོན་
 དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་ལེའུ་དགུ་པ་སོགས་དང་། བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་དུའང་།
 རྒྱ་སོགས་སྟོང་པ་སྟོན་འགྲོ་བ་ཞེས་སོགས་དང་། རྟོག་པ་བཞི་པར།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་དོ་བོར་བྱས་ནས། ཞེས་གསུངས་
 པ་རྣམས་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་བདག་
 མེད་མཐོང་ན་ནི། །ཞེས་བྲངས་ནས་ཡུལ་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཁོ་ན་
 ལས་གཞན་ཅད་ནས་སྡོག་ཐབས་མི་སྲིད་དེ། ཞེས་དང་། སྟོང་པ་
 ཉིད་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དགག་པ་མེད་པར་
 དགག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་པར་བཀག་ཀྱང་མཐར་གཏུགས་

ན་དངོས་པོར་ཞེན་པས། ཞེས་ཕྱོགས་སྡུ་ཕྱིར་བསྐྱེད་ཤིང་བཤད་དེ་
གང་སྤྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲ་ཤིང་སྤྲུལ་སྟེ། རྟེན་གྲུབ་དེ་ལས་སྤྲུལ་
མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་མི་བཞེད་དེ།
ཞེས་བཤད་ནས། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་**དབྱེ་མ་རྒྱན་ལས།**

སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། | **སྐྱེ་བ་མེད་ལ་སོགས་མི་**
སྤྲིད། | ཅེས་པའི་གཞུང་དངས་པས་ལུང་དེའི་སོགས་སྤྲུལ་གཉིས་ཀྱིས་
མཐའ་བཞི་བྲལ་བ་མི་སྟོན་ན་ཅི་ཞིག་སྟོན། སྟོན་ན་རང་རྒྱུད་པའི་
གཞུང་དུ་དོན་དམ་སྡུ་མ་ཉིད་སྟོན་ཟེར་བ་སྤྲུལ་ལའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
ན་བྱེད་ཅག་གིས་བདག་མེད་པར་བརྩུང་ན་མེད་མཐའ་དང་། ཡོད་
པར་བརྩུང་ན་ཡོད་མཐར་ལྷུང་བར་བཤད་པས་དེ་ལྟར་ན་གཉིས་
ཀ་མིན་པར་བརྩུང་ན་གཉིས་མིན་གྱི་མཐར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་
གང་དུའང་འཛིན་པ་མེད་པས་ཏུ་ཤང་མ་རྒྱ་ཡ་ནའི་རྗེས་སུ་སོང་བ་
ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་དེ། ལྷམ་ལུས་པ་བགོ་སྐྱལ་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ལེ་
ལན་བདའ་བའང་མེད་དོ།

ཤེར་འབྱུང་གིས་གྱུང་།

དེ་ལྟ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་གཉུག་
མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་སོགས་སྐྱེ་ཆེར་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤམ་བར་བྱེད་དོ། །

༣༠ །མི་མས་ལས་ལན་བརྗོད་པ།

འདི་ལ་ལན་བརྗོད་པ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས།

འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ། །བདག་པོ་བླ་ན་པ་ཡིན་
པར་བཞེད། །རྣམ་པ་ཞི་ཉིད་འདི་ལ་ནི། །རབ་ཏུ་སྤྲོ་རྣམས་བརྒྱུད་
མར་ཆོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྲོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བའི་རང་
བཞིན་ཅན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ཅེའི་དམིགས་རྣམ་ལ་རྩོད་པ་བཅུ་
དྲུག་པོ་འདི་དག་བདེན་གཉིས་བྱང་འབྲུག་སྤྲོས་བྲལ་མ་རྟོགས་
པའི་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ཆོལ་བས་རྩོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ན་འདུས་བྲས་འདུས་མ་བྲས་
གྱི་དམིགས་པ་མི་འཐད་དོ་སྦྱམ་པ་དང་། སྤྲོས་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་

ངེས་པར་བཟུང་ན་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ཆམ་པ་མི་འཐད་ལ། མ་བཟུང་
ན་སྒྲོས་བྲལ་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པ་སོགས་དང་། ཟུབ་པའི་མངོན་
ཉིགས་མི་འཐད་དེ་དངོས་དངོས་མེད་གྱི་ངོ་བོར་ཉོག་པ་བཀག་
པས་དེ་ལས་གཞན་ཉོགས་ཚུལ་མེད་སྟམ་པ་སོགས་ཡིན་པ་རྒྱ་
འགྲེལ་ཐམས་ཅད་ན་གསལ་བ་དེ་ལྟར་འདིར་ཡང་བྲིད་གྱིས་སྒྲས་
པ་སྐབས་སུ་བབས་སོ།།

མདོ་རྒྱན་བཀའ་སྒྲུབ་ཏུ།

ཉོག་གི་ཉེན་ཅིང་མ་ངེས་ལ། །མ་བྱབ་ཀྱང་རྩོལ་སྒྲིབ་ཅན། །བྱིས་
པ་ལ་ནི་ཉེན་པར་འདོད། །དེ་བྱིར་དེ་ནི་དེ་ཡུལ་མིན། །ཞེས་དང་། རྒྱ་
ཆེའི་བྱིར་དང་ཟབ་པའི་བྱིར། །ཡོངས་སུ་སྒྲིན་དང་རྣམ་མི་ཉོག་ །དེ་
བྱིར་འདི་ལས་གཉིས་བསྟན་ཏེ། །དེ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཐབས། །འགྲོ་
བ་དེའི་གནས་མིན་ལ་སྒྲག་པས་གདུང་བྱེད་འགྱུར། །བསོད་ནམས་
མ་ཡིན་སྤང་ཆེན་བསགས་བྱས་ཡུན་རིང་དུ། །རིགས་མེད་
གྲོགས་ངན་སྒྲོན་དགེ་མ་བསགས་སྒྲོ་མ་སྒྲིང་། །ཆོས་འདིས་སྒྲག་

འགྱུར་འདི་ན་དོན་ཆེན་འདི་ལས་ལྷུང་། །དེ་ལས་གཞན་དང་གཞན་
 མེད་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྗེས་སོང་བྱིར། །སྒྲ་ཆོགས་སྟོན་ཅིང་མང་
 བའི་སྒྲོ་ནས་ཉག་ཏུ་སྟོན་དང་ལྡན། །རི་སྐད་བཤད་བཞིན་དོན་མིན་
 བཅོམ་ལྡན་དགོངས་པ་ཤིན་ཏུ་ཟབ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་
 བཞིན་བརྟགས་ན་ཆོས་འདིས་སྒྲག་མི་འགྱུར། །འདི་ན་དང་པོར་
 རོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འབྱུང་། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་
 ལས་ཡང་དག་དོན་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་། །དེ་ལས་ཆོས་རྩོམ་དེ་ཡོད་
 དེ་ལས་སྒྲོ་བྲོས་རབ་ཏུ་སྒྲེ། །གང་ཆེ་དེ་ནི་སོ་སོ་རང་རིག་མེད་ན་རི་
 ལྟར་ངེས། །བདག་གིས་མི་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཟབ་མོ་མཁྱེན་མ་
 ཡིན། །ཟབ་མོ་ཅི་ཡི་བྱིར་ན་རྟོག་གའི་ཡུལ་མ་ཡིན། །ཅིའི་བྱིར་ཟབ་
 མའི་དོན་རིག་པ་དག་ཐར་འགྱུར་ཞེས། །བྱ་བ་དེ་ནི་སྒྲག་པའི་གནས་
 སུ་རིགས་མ་ཡིན། །དམན་པར་མོས་ཤིང་ཁམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་
 དམན། །གྲོགས་པོ་དམན་པ་དག་གིས་ཡོངས་བསྐྱོར་བ། །ཟབ་ཅིང་
 རྒྱ་ཆེ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོས། །འདི་ལ་གལ་ཏེ་མོས་མེད་གྲུབ་

བ་ཡིན། །ཐོས་རྗེས་འབྲངས་ཏེ་སྒྲོ་ལྡན་ཐོབ་ནས་ནི། །གང་ཞིག་ཐོས་
 ལ་རབ་ཏུ་བརྟན་བྱེད་པ། །རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་ལུས་
 ལ། །མོངས་པ་གང་གི་ཕྱིར་ན་ངེས་པར་བྱེད། །དོན་སྤྱི་ཅི་བཞིན་
 ཡོངས་ཏྟིག་ན། །བདག་ཉིད་སྟེམས་ཤིང་སྒྲོ་ཉམས་འགྱུར། །ལེགས་
 པར་གསུངས་པའང་སྤངས་པས་ན། །བརྒྱག་འགྱུར་ཆོས་ལ་ཁོང་
 ཁོས་སྤྱིབ། །ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་རང་བཞིན་གདུག་པ་སྟེ། །མི་རིགས་པ་
 ཡི་གཟུགས་ལའང་མི་རིགས་ན། །ཐེ་ཆོས་ཟ་བའི་ཆོས་ལ་སྒྲོས་ཅི་
 དགོས། །དེ་ཕྱིར་བཏང་སྟེམས་བཞག་ལེགས་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་
 རྒྱལ་ཆབ་ས་བཅུའི་དབང་ལྷག་གི་གསུང་འདི་ནི་རང་གཞན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྦྱིང་གི་བདུད་ཅིར་འཛིན་དགོས་པའི་གལ་པོ་ཆེ་སྟེ། །སྦྱང་པ་
 ཉིད་ལྟ་བའི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པའི་ཆེད་ཏུ་བརྟན་པ་ལ།
 བདག་མེད་དང་བདེན་སྦྱང་ཞེས་པ་རང་ཉིད་ལ་སྤྱི་ཅི་བཞིན་ཏུ་མཆོག་
 མར་བརྩུང་ནས། བདག་ཉིད་སྟེམས་ཤིང་སྒྲོ་ཉམས་སོགས་ཅི་སྐད་
 གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནས་བཤད་པའི་སྒྲོས་པ་ཉི་བར་

ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱིས་ཆོས་སྤང་གི་ལས་གསོག་པ་
 དག་མང་བའི་སྐབས་སུ་གོང་དུ་རི་སྐད་བསྟན་པ་ལྟར་བསམ་བར་བྱ་
 བའི་རིགས་སོ། **། འཕགས་པས་ཀྱང་།**

ཟབ་མོ་འཁྱུ་འཕྲིག་ཅན་འཛིགས་པ། ། ཞེས་དང་། ཅ་ཤེས་སུ།
དེ་སྤྱིར་ཞན་པས་ཆོས་འདི་ཡི། ། གཉིང་རྩྭ་གས་དཀའ་བར་
མཐུན་གྱུར་ནས། ། ཐུབ་པའི་ཐུགས་ནི་ཆོས་བསྟན་ལས། ། རབ་ཏུ་
ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་
 བ། བྱིད་ཀྱིས་ལུང་འདི་ནམས་སྐབས་སུ་བབ་བར་བྱངས་ཤིང་།
 སྡོན་དུས་འབྱུང་བའི་ནགས་འབྱུངས་སོགས་ཆོགས་བཅད་སྤྲེས་
 བའང་ལེགས་སོ། ། བྱིད་ཀྱི་བདག་མེད་དང་བདེན་སྟོང་ལས་
 ལྷག་པའི་གནས་ལུགས་མེད་དེ། འཁོར་ཅ་མཐར་ཐུག་བདག་
 འཛིན་ལས་གཞན་མེད་ཅིང་། དེའི་གཉེན་པོ་མཐར་ཐུག་བདག་མེད་
 རྩྭ་གས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་པར་མདོ་སྤྲེགས་ཀྱན་དགོངས་པ་
 མཐུན་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་ཀྱང་འདོད་དེ། ཡུལ་

ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སོགས་ཀྱི་ལུང་བཞིན་བདེན་ཞེན་གྱི་
 དམིགས་པ་བྱངས་ནས་འབྱེན་པ་ལ་མེད་པར་བཀག་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་དགོས་པ་སྤྱི་ཀར་ཡང་བཤད་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་
 བྱངས་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་བདག་མེད་དང་བདེན་སྟོང་ཞེས་
 པའི་དོན་འདི་ལ་**རི་སྐད་བྱ།**

རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། །ལྟ་ཀུན་ངེས་པར་འབྱེན་པར་
གསུངས། །གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བུ། །དེ་དག་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་
པར་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་ནས་དམིགས་པའི་སྟོས་པ་
 ཀུན་ལས་འདས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ལ་རེག་པ་དང་། དེར་མ་སོན་པར་བདེན་གྲུབ་ཅམ་ཁེགས་
 ཀྱང་དེ་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་མར་ཞེན་ནས་སྟོས་པ་ཉི་
 ཆེ་བ་བཀག་ཅམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་སྟོང་ཉིད་མཐར་ཐུག་ཏུ་འཛིན་པའི་
 གོ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པས་ན། སྤྱིར་བདེན་མེད་དང་སྟོང་ཉིད་དང་

བདག་མེད་གྱི་དོན་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནས་ཡང་མི་བརྗོད་
 གྱུར། སྤྱོས་པ་མཐའ་དག་མ་ཁེགས་པའི་སྤྱོས་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་དེ་
 དག་ལུས་ནས་བཤད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་མ་ཡིན་ཞེས་
 བདག་ཅག་གིས་གསར་དུ་སྤྱོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་བདག་
 ཅག་སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དེ་ལྟར་སྤྱོད།

༡༩༥ ཞེས་ཕྱིན་སྟོང་ཐུག་བརྒྱུ་པའི་ལུང་དོན་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་ཡང་། **ཞེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཐུག་བརྒྱུ་**
པ་ལས། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་རྒྱུང་དུ་ན་སྤྱི་ཅེ་མེད་ཆགས་བཞག་
 པ་ཅམ་གྱི་ཁྱོན་གཅིག་མཆན་མ་ཡོད་ན་ཡང་སྤྱོད་ན་མེད་པའི་བྱང་
 རྒྱུ་ཏུ་འཆང་བརྒྱུ་བར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་དང་།

༡༩༦ ཁྱིམ་རྒྱུད་སྟོང་པའི་ལུང་དོན་བཤད་པ།

ཁྱིམ་རྒྱུད་སྟོང་པ་ལས།

བཅོམ་ལྡན་འདས་དངོས་པོའི་འདུ་ཞེས་ཅན་ལ་མཐུན་པའི་

བཟོད་པ་ཡང་མ་མཆིས་ན་ཐོབ་པ་ལྟ་ག་ལ་མཆིས་ཏེ་མ་མཆིས་
 བ། ཅི་དངོས་པོ་མ་འཆལ་བའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་མཐུན་པའི་བཟོད་
 པ་མཆིས་ལགས་སམ། བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ།
 དངོས་པོ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་འང་མེད་
 རོ། །ཞེས་དང་།

རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པ་ལ་ནི་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་སམ་
 དངོས་པོ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་དོ། །རབ་འབྱོར་གང་ལ་དངོས་པོའི་
 འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་མེད་པ་དེ་
 ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་མཐུན་པའི་བཟོད་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡུམ་རྒྱས་པ་ལས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ། ཆོས་མཆོན་མ་མེད་པ་དྲན་པ་མེད་
 པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་

ཀྱི་དབྱིངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་སོ་ཞེས་དང་།
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་མཐོང་ན་ནི།
 ལྷ་ན་མེད་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་གནས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་
 ཉེ། ཞེས་སོགས་དང་། **ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཕྱག་ཉིད་ལྟ་བུ་ལས།**

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་
 བྱ་མོ་ཐབས་མི་མཁས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་
 དམིགས་པའི་ཆུལ་དུ་འདུ་ཤེས་སུ་བགྱིད་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་གསོག་དུ་འབྱིན་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་
 པ་རིང་དུ་སྟོང་བའོ། །ཞེས་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་མཚན་མར་འཛིན་ཅིང་དེས་རྫོམ་སེམས་སུ་བྱེད་
 ཅིང་དམིགས་པ་ལ་ཆགས་པ་དེ་དག་གིས་ཤེར་ཕྱིན་གསོག་དུ་
 འབྱིན་ཅིང་རིང་དུ་སྤང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སྟོང་པའོ་ཞེས་
 སོགས་ལ་སྦྱར་ཉེ་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་དེ་དག་ལ་དེ་དང་དེ་ཡི་
 དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ཤེར་ཕྱིན་

ཡང་དག་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ཡུམ་མདོ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་
 ཅན་ཏུ་སྟོན་པ་ཤེར་བྱིན་ལྟར་སྤང་དང་། དམིགས་མེད་ཏུ་སྟོན་པ་
 ཤེར་བྱིན་ཡང་དག་པར་གསུངས་སོ།།

ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས།

ཀྟོ་ཤི་ཀ་གང་དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་ཀྱང་།
 ཆོས་གང་ལའང་མདོན་པར་ཞེན་པ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཀྟོ་ཤི་ཀ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་
 རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་བྱུང་མེད་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བཙུགས་མ་དག་
 སྟོན་པ་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཏེ། ཞེས་སོགས། བཙུགས་མ་དེས་རྫོགས་
 བྱང་ལ་ཞུགས་པ་དག་ཤུང་བར་བྱེད་དེ། ཤེར་བྱིན་འདི་དོན་དང་
 ཆོག་འབྱུང་བཅས་པར་སྟོན་པར་མི་བྱེད་ཅེས་དང་། བཙུགས་མ་དེ་གང་
 ལགས་ཞེས་པའི་ལན་དུ། གཞུགས་སོགས་མི་རྟག་པ་དང་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་དང་བདག་མེད་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ལ་

སྒྱུར་ཏེ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཅིའི་བྱིར་ན། གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་
 མེད་ན་རྟག་མི་རྟག་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་སྟོང་པའི་བྱིར་ཞེས་སོགས་དང་། དེགས་ཀྱི་བྱ་ཚུར་ཤོག་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྒྲོམས་ཤིག་ཆོས་ཅི་ལ་ཡང་མ་ལྟ། གང་
 ལ་ཡང་གནས་པར་མ་བྱེད་ཅིག་དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་ནི། གནས་པར་བྱ་བའམ། འདའ་བར་བྱ་བ་མེད་
 དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞིང་སྐྱེ་འགག་སྒྲང་དོར་
 མེད་པར་སྟོན་ན་ཤེར་བྱིན་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པར་གཟུགས་སོགས་
 ལ་སྒྱུར་ཏེ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བསྟན་པའི་
 བསོད་ནམས་ཆད་མེད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གསུངས་སོ།།

གཟུངས་དབང་གིས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས།

གང་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་ཅིང་འཛིན་
 པ་མེད་པའི་ཆོག་སྒྲ་དུགས་ཏེ། དོན་དམ་པར་གང་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་
 བའི་ཆོས་གང་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་

དོ། །ཞེས་དང་།

ལས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་རྣམ་པར་འཐག་པའི་མདོ་ལས།
སྟོང་བ་ཉིད་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ནི་སྐྱབ་པའོ། །འཇམ་དཔལ་མདོར་
ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ། རྣམ་པར་བྱང་བ་དམིགས་པ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་།

༡༠༥ ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཕུང་དོན་བཤད་པ།

དེ་དག་གི་དགོངས་དོན་ལྟར་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་།
གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། ཚུ་རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །དེ་དག་
བར་ན་མི་གནས་པ། །དུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། །ཤེས་
རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པར་འདོད། །དེ་ནི་མཆན་མར་དམིགས་སྒྲོ་
ནས། །ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་སྟེ། །དེ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་
ཡིས། །ཡང་དག་ཉི་བ་ཉིད་དུ་བཤད། །གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་སྟོང་
ཉིད་དང་། །དུས་གསུམ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། །སྐྱིན་
སོགས་བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་རྣམས་ལ། །སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་

ཕྱོགས། །སྤྱིན་ལ་སོགས་ལ་རང་འཛིན་མེད། །གཞན་དག་དེ་ལ་སྤྱིར་
བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་པས། །རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་
ཆགས་པ་སྤྲ། །ཆོས་ཀྱི་ལམ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། །དབེན་པའི་ཕྱིར་
ན་དེ་ཟབ་ཉིད། །ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ནི། །ཤེས་པས་
ཆགས་པ་སྤོང་བ་ཡིན། །མཐོང་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡིས། །དེ་ནི་
རྟོགས་པར་དཀའ་བར་བཤད། །གཟུགས་ལ་སོགས་པར་མི་ཤེས་
ཕྱིར། །དེ་ནི་བསམ་མི་བྱུང་བར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་།

འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས།

བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབའ་སྤྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་
བས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བགྱི་བ་འདི་
ཅི་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རིགས་ཀྱི་བྱ་
ཆོས་འདི་ནི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ཡི་གེ་དང་
ངག་གིས་གདམས་པར་མི་རྒྱས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་འདི་
ནི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། སྤྱི་བ་ཐམས་

ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། ཚིག་གི་སྒྲིང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་
 ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། ངག་གི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་
 དག་པར་འདས་པ། སྒྲིས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། སྦང་བ་དང་
 རོར་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། བྱེ་བ་དང་བཅུམས་པ་ཐམས་
 ཅད་དང་བྲལ་བ། རྟོག་གི་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། བརྟག་པར་
 བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། རྟོག་གའི་སྒྲིང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། རྟོག་གའི་སྒྲིང་
 ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། མཚན་མ་མེད་པ། མཚན་མ་
 དང་བྲལ་བ། མཚན་མའི་སྒྲིང་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ།
 བྱིས་པའི་སྒྲིང་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། བདུད་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྒྲིང་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་སྒྲིང་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། གནས་མ་ཡིན་པ།
 མི་གནས་པ། ཞི་བ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་ཡུལ་ཏེ། དེ་
 དག་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ། རིམ་མེད་པ། མ་གོས་པ་

དང་། རྣམ་པར་དག་པ། གྲུ་ཞོམ་པ། མཆོག་དམ་པ། སུལ། ཉག་
པ། བཏྱན་པ། ཐེར་བྱུག་མི་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཏེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་། མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་འདི་ནི་འདུག་པ་ཁོ་ནའོ།

དིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་དག་ཆོས་ཉིད་
འདི་ཐོབ་ནས། སེམས་ཅན་དག་གྲང་ཆོས་ཉིད་འདི་ཁོ་ན་ལ་རབ་དུ་
དགོད་དོ་སྟུང་སྟེ། དོན་གང་གི་ཕྱིར་འབད་ཅིང་ཚོལ་བ་དང་། བཙོན་
འགྲུས་ཚོམ་པ་དང་། དགའ་བ་བརྒྱ་དག་བྱེད་པ། དིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ནི་
དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱའོ། །ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཅེས་
བྱའོ། །བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པའི་དབྱིངས་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་སྤྱུ་མེད་
པའི་དབྱིངས་ཞེས་བྱའོ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་སྐྱེབ་པ་རྣམ་པར་སེལ་བས་གསོལ་པ།
བཙོན་ལྡན་འདས་ཆོས་འདི་རི་ལྟར་མངོན་དུ་བགྱི། རི་ལྟར་ཁོང་དུ་

ཆུད་པར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རིགས་ཀྱི་
 བྱ་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱའོ། །རང་
 གིས་རིག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་
 ལྟ་བུས་ན། གང་མིང་དུ་འདོགས་པ་དང་ཐ་སྙད་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་
 ཅེས་བྱ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ནི་དོན་དམ་པ་མེད་མེད་
 ཀྱི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མེད་པར་ཡང་དོན་དམ་པ་བསྟན་
 པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་དང་། དོན་དམ་པ་ནི་མི་སྐྱེའོ། །མི་འགག་
 གོ་མི་འཛིག་གོ་མི་ལེན་ཏོ། །མི་འདོར་རོ། །ཡི་གེ་དག་གིས་སྟོ་
 བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྫོང་དོ། །སྟོས་པས་
 མི་རྟོགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དོན་དམ་པ་ནི་བརྫོང་དུ་མེད་པ་སྟེ་ནི་
 བའོ། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའོ། །ཞེས་
 དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟུང་བའི་མདོ་ལས།

ཡང་དག་པའི་མཐའ་ནི་སྟོས་པ་མེད་ལ། ཆོས་གཞན་ནི་སྟོས་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། ཞེས་དང་། དམིགས་པ་ཅན་ནི་ཐ་ན་མྱ་ངན་ལས་

འདས་པ་ལའང་དམིགས་ཤིང་། མངོན་པར་དགའ་བ་སྟེ། འདི་ནི་
 དམིགས་པ་ཅན་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱང་བའོ། །ཞེས་དང་།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་གང་སྟོང་བ་ཉིད་སྦྱོམ་པ་དེ་དམ་པའི་
 ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་སོ། །དེ་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་སྦྱོས་པ་
 མ་མཆིས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སྦྱོས་པ་ལ་དགའ་བ་ནི་དམ་པའི་
 ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་དགའ་བ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་དང་།

ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཇམ་དཔལ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 བ་ཆོས་གསུམ་པར་བཞེད་གྱི། ཁྱོད་སྟོབས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་
 བཀའ་སྩལ་བ་དང་། འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཅི་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྟོབས་
 པར་བྱ་ཞེས་གསོལ་བ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ།
 འཇམ་དཔལ་ཁྱོད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྟོབས་པར་
 གྱིས་ཤིག་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་བདག་གིས་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་དེ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་

ལགས་སོ། །བཀའ་སྩལ་བ། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་རྣམས་རབ་ཏུ་
སྐྱག་པར་འགྱུར་རོ། །གསོལ་བ། གལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་མཐར་སྐྱག་
ན་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་རྣམས་སྐྱག་པར་འགྱུར། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་
ན། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་གཉིས་གཅིག་
ཅིང་དབྱེར་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།

འཕགས་པ་སྒྲོམ་པ་གསུམ་བཞུན་པའི་མདོ་ལས།

འོད་སྤྱང་མདོར་ན་དམིགས་པ་ནི་རྫོམ་སེམས་སོ། །གང་དང་
གང་དུ་འདུཤེས་འདུག་ན་ཐ་ན་སྟོང་བ་ཉིད་དོ་སྒྲམ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་རྫོམ་སེམས་ཏེ། དག་སྤྱང་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་།
བྲམ་ཟེར་བྱེད་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྫོམ་སེམས་ཐམས་
ཅད་དོ། །ཞེས་དང་།

སྒྲོ་མཐའ་ཡས་པར་སྤྱོད་པའི་མདོ་ལས།

གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཆོས་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་ཡང་
དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བརྗོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་
སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཆད་མེད་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

གོ་ཆའི་བཀོད་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས།

ཡང་དག་དོན་ལ་སྒྲུར་ཡང་མེད། །ཆོག་འབྱུ་ཡི་གེ་ཡོད་མ་
ཡིན། །ཆོག་ལས་ཡང་དག་འདས་པའི་ཕྱིར། །ཡང་དག་དོན་ཞེས་
བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས།

ཆོག་བྲལ་ངག་གི་ལམ་གྱིས་མ་གོས་པ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་
རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་འདྲ། །སེམས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་བ་རབ་གྲོལ་
བ། །མཆོག་རབ་ངོ་མཆར་ཆེ་བ་དམ་པ་ཤེས། །ཞེས་དང་།

དགོངས་པ་ངས་འགྲེལ་ལས།

ཟབ་མོ་བྱིས་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། །བརྗོད་མེད་གཉིས་
མེན་རྒྱལ་བས་བསྟན་མཛད་ཀྱང་། །བྱིས་པ་གཉི་མུག་མྱོངས་པ་
འདི་དག་ནི། །སྤྱོད་པའི་སྦྱོས་ལ་དགའ་ཞིང་གཉིས་ལ་གནས། །མ་

རྟོགས་པ་འང་ལོག་པར་རྟོག་པ་དག ། ལྷག་དང་བ་ལང་དག་ཏུ་ཡང་
 སྐྱེ་ཞིང་། ། དེ་དག་ཤེས་པའི་སྒྲ་བ་དེ་བོར་ནས། ། ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་
 འཁོར་བ་འདིར་འཁོར་འགྱུར། ། ཞེས་དང་།

སོ་སོ་རང་རིག་མཆན་ཉིད་སྐྱོད་ཡུལ་ཏེ། ། བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་ཐ་
 སྐྱེད་ཡོངས་ཆད་པ། ། རྩོད་དང་བྲལ་བ་དོན་དམ་ཆོས་ཡིན་ཏེ། ། དེ་ནི་
 རྟོག་གི་ཀུན་ལས་འདས་མཆན་ཉིད། ། ཅེས་དང་།

ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

མགོན་པོ་རྣམས་ནི་གང་གསུངས་པའི། ། སོ་སོར་རང་རིག་
 སྐྱོད་ཡུལ་ནི། ། རྟོག་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན། ། ཉན་ཐོས་རྣམས་
 གྱིའང་དེ་བཞིན་མིན། ། ཞེས་དང་། སྤང་ན་འདས་དང་ནམ་མཁའ་
 དང་། ། འགོག་པ་གཉིས་པོ་ཉིད་ཀྱང་སྟེ། ། མ་བྱས་པར་ནི་བྱིས་པས་
 རྟོག ། འཕགས་པས་ཡོད་མེད་སྤང་བར་རོ། ། ཞེས་དང་།

སྤང་འདས་ལས།

རིགས་ཀྱི་བྱ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ། བདག་མེད་པ་རང་བཞིན་

གྲིས་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཁྱོད་གྲིས་དེ་ལྟར་གཟུངས་སུ་བུངས་ལ་སྦྱི་
 བོས་ལོངས་ཤིག ཅེས་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་བཅས་པ། གང་ཞིག་ཡོད་
 པ་དང་། མེད་པ་དང་། ཡོད་པའང་མ་ཡིན། མེད་པའང་མ་ཡིན་པ་
 དང་བཅས་པ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྲིས་
 དཔག་ཅུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

སྒྲོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།

ཆོས་འདི་དྲི་མེད་དག་དགེ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཏེ། །ནམ་
 མཁའ་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་ལ་གདོད་ནས་འབྱུང་བ་མེད། །མ་སྦྱེས་
 མ་བྱུང་གནས་པ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད། །འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་
 དྲི་མེད་གཡོ་བ་མེད། །ཅེས་དང་།

སྤང་པའི་རྩལ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས།

ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སྤང་པའི། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་
 འདོད་པས། །ཆོས་རྣམས་གང་ཡང་མི་གཟུང་ཞིང་། །ཆོས་རྣམས་
 གང་ཡང་མི་འདོར་རོ། །ཞེས་དང་། གང་གིས་ཆོས་རྣམས་བསམ་

ཡས་བ། །ནམ་མཁའ་འདྲ་བར་མཐོང་བ་དང་། །མ་བཅིངས་བ་དང་
མ་གྲོལ་བ། །དེ་ཡི་ཤེས་རབ་སྒྲ་ན་མེད། །ཅེས་དང་།

ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།

སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་བསམ་མི་བྱབ། །འཛིན་བ་ལ་ནི་གང་
གནས་བ། །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མི་འགྱུར། །ཚོད་བ་དག་ལ་གང་སྤྱོད་
ཅིང་། །འཛིན་པར་བྱེད་བ་དེ་མི་ཐར། །ཞེས་དང་།

ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས།

རྟོག་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་བ་འདི། །གཉིས་ཀ་ཡོངས་སུ་
སྤངས་ན་ཆོས་འཛིན་ཡིན། །ཞེས་དང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་བ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས།

སྤྱོད་དང་སྤྱོད་མེད་གཉིས་ནི་སྤྱོད་བ་སྟེ། །ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པའི་ས་དང་
བདུད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན། །ལུས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འཛིན་རྣམས་
སེམས་འདོད་བ་ཡིས། །ལྟ་དང་ལྟ་མིན་འགོ་བ་རྣམས་ནི་འདིར་
བརྒྱག་གོ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་བ་ཤུག་སེང་གེ་ཡི། །བསྟན་བ་ལ་ནི་

སྒྲོས་མེད་པའི། །སེམས་གྲིས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །སེམས་གྲི་རོ་
བོ་ཉིད་མི་རྟོག། ཞེས་དང་།

འཇམ་དཔལ་ལ་རིན་ཆེན་བྱིན་གྲིས་སྦྲས་པ། འཇམ་དཔལ་
ཆོས་ཉིད་ནི་བསམ་དུ་མེད་པ་ཡིན་ན། དེ་བདག་གིས་རི་ལྟར་
བསམས་ཏེ་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་དང་། བྲིས་པ་དེ་དག་ནི་སྦྲིས་པའི་
ཆོས་སུ་ལུང་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །མི་སྦྲི་བའི་ཆོས་སུ་ལུང་སྟོན་པར་
བྱེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི་ནམ་པར་མི་རྟོག་པས་རབ་རྩ་བྱེ་
བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འདི་ནམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་རྟོགས་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་པོ་ཞེས་དེ་ལྟར་གདམས་ན། གཤམ་ཏེ་
མི་སྒྲག་མི་དངངས་ཤིང་། དངངས་པར་མི་འགྱུར་ན། ཀྱི་མ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔལ་འདི་ནི་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་སྟེ། བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་སྐལ་བ་
ཅན་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔལ་གང་གིས་བསྐྱལ་བ་འབྱམས་ཀྱི་བར་དུ་ཐབས་
ལ་མཁས་པ་མེད་པར་པ་རོལ་རྩ་བྱིན་པ་དུག་ལ་སྦྱད་པ་བས། གང་

གི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་སོམ་ཉི་དང་བཅས་པས་ཐོས་ན། འདི་ནི་
 དེ་བས་ཆེས་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསྐྱེད་ན། གང་གིས་སོམ་ཉི་
 མེད་པར་ཐོས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོ་དེ་ལས། ཆོས་
 ཟབ་མོ་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལ་མ་མོས་པའི་དགེ་སྟོང་བརྒྱད་ཐལ་
 སྐྱགས་ཏེ་ཤི་ནས་དཔྱལ་བ་དུ་འབོད་དུ་སྐྱེས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་
 གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། དགེ་སྟོང་དེ་དག་ཆོས་འདི་མ་ཐོས་ན་བསྐྱལ་བ་
 ས་ཡའི་བར་དུ་ནམ་ཡང་བཟང་འགྲོར་མི་སྐྱེ་ཡང་། འདི་སོམ་ཉི་དང་
 བཅས་པར་ཐོས་པས་དཔྱལ་བ་ནས་འཕོས་ཏེ་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་ཞིང་།
 དེ་ནས་བསྐྱལ་བ་དུག་ཅུ་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་མཉེས་
 པར་བྱེད་ཅིང་། ཐམས་ཅད་དུ་རྩུས་སྐྱེས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ཤི་
 ཉལ་ཏུ་སྐྱེས་ནས་བསྐྱལ་བ་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ།།

བྱམས་པ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས།

བྱམས་པ་ཅི་ཅམ་དུ་སྟོ་འདོགས་པ་དེ་ཅམ་དུ་ཆགས་པ་ཡོད་ལ།
 སངས་རྒྱས་བཙུག་པ་ལྟར་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ནི་ཆགས་པ་

མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་
 པ་ལ་མི་མཉམ་པར་བཏགས་ནས་མེད་བཞིན་སྒྲོ་འདོགས་པས་སྒྲོ་
 འདོགས་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་དང་།

ལྷའི་བྱ་རབ་རྩལ་སེམས་ཀྱིས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས།

ལྷའི་བྱ་གང་གི་ཆེ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
 རྣམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་
 བ་ལྷའི་བྱ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཐོས་
 པས་དོན་ལ་རྟོན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལྷའི་བྱ་གལ་ཏེ་ཅུང་
 ཟད་རྗེས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་
 ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ལྷའི་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་།
 རྩལ་བ་མེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ལྷའི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ།
 དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་མ་ཁུགས་པའི་རྩ་ལ་ནི་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་
 ཡོད་ཀྱི། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཁུགས་པའི་རྩ་ལ་ནི་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་མེད་
 པ་དེ་བཞིན་དུ། ལྷའི་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པ་ལ་ནི་

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡོངས་
 སུཤེས་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་མེད་དེ། ལྷའི་བྱ་ཐ་
 དད་དུ་བྱ་བ་ནི་མཆོན་མ་དང་དམིགས་པ་དང་འདུཤེས་དང་སྒྲིམ་པ་
 ལས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་།

བྱ་མོ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས།

འདི་ལ་ཆོས་དབྱིངས་སེམས་ཅན་ཁམས། །ཡང་དག་ཉིད་གྱིས་
 མཉམ་རྟོགས་ནས། །གཉིས་མེད་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་མི་
 ལྷོག་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན། །ཞེས་དང་།

ཆོངས་པ་བྱུང་བར་སེམས་གྱིས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས།

རི་ལྷོ་ན་དད་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལགས། །བཀའ་སྒྲུལ་བ།
 གམ་ཆོས་རྣམས་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མོས་པའོ། །ཞེས་དང་།

བརྟུན་པའམ་ཡང་ན་བདེན་པ་ཞིག །བརྟུན་པ་ལ་ནི་རྟོག་གྱུར་
 བ། །མཐར་འཛིན་པར་ནི་དེ་འགྱུར་ཏེ། །ཐུ་སྟེགས་ཅན་དང་བྱུང་བར་
 མེད། །གང་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་མེད། །བདེན་པ་དང་ནི་རྟུན་

བ་མེད། །དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཆོས། །ངས་འདི་གཉིས་
 སུ་མེད་པར་བཤད། །ཅེས་དང་། སངས་རྒྱས་མུ་ཙམ་འདས་ནས་
 གྲང་། །གང་རྣམས་བཟོད་པ་འདིར་མོས་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་བཞུགས། །གང་གིས་
 ཚུལ་འདི་ཤེས་པ་ན། །དེས་ནི་ང་ཡི་ཆོས་བཟུང་སྟེ། །དེ་ཡིས་ང་ལ་
 ཉག་ཏུ་མཆོད། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་སྟོན་པའོ། །ཞེས་དང་། ཆངས་
 བ་བྱད་པར་སེམས་ཀྱིས་འཇམ་དཔལ་ལ་བྲིས་པ། འཇམ་དཔལ་
 རི་ལྟར་ན་དག་སྟོང་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་ཡིན། སྤྲས་པ།
 གང་མཉམ་པ་ཉིད་ལས་འགལ་བར་མི་བྱེད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 རྣམ་པར་འབྱུགས་པར་མི་བྱེད་པ། དེ་ལྟར་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་
 སུ་བསྤང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་མ་མཐོང་བས་བདེན་པ་མཐོང་
 འོ། །ཞེས་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་
 པར་མཐོང་བ་ནི། དེ་ལྟར་ན་མཛོན་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

དང་། འཇམ་དཔལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
 ལ་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྟོན་དོ། །ཆོས་ཉིད་ལ་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་མེད་
 དོ། །ཞེས་དང་། ཡི་གེ་རྣམ་པར་རིག་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་མོས་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ངས་པར་བྱས་ན་ཆོས་
 བསྟན་དུ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཆོག་ཐམས་ཅད་སྟོང་འདོགས་པ། ཆོག་
 ཐམས་ཅད་ཆོག་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོག་ནི་བརྗོད་
 དུ་མེད་པའོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ངི་ལྟ་བུར། །དེ་དག་
 ཆོས་རྣམས་སྟོམ་མོད་ཀྱི། །དུན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མིན། །དེ་
 ཕྱིར་མཉམ་པར་བཞག་ཅས་གསུངས། །ཞེས་དང་།

ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།

ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་
 ལོ། །ཞེས་དང་། གང་དག་གཉིན་པོས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་འཆོལ་
 བ་དེ་དག་ནི། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འདི་དག་

བེ་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཆོས་འདི་དག་ཅི་དགག་པར་བྱ་ཞེས། དེ་དག་
 སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ལ་སྐྱེད་པས། དེ་དག་སྐྱེ་བཞུགས་འདས་པའི་
 མཉམ་པ་ཉིད་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 བེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བཞུགས་འདས་པ་སྐྱོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བའི་
 གནས་ལུགས་དབང་བཅན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་།
 ཡང་དེར་འདས་པའི་ནམ་མཁའ་མཛོད་སོགས་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་
 རྣམས་གྱིས་སོ་སོ་ནས་བདུད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདའ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་
 སྐྱེ་བ་མེད་པ་བསྟན་པའི་སྐྱབས་སུ། དམིགས་པའི་ཡུལ་ལས་ཤིན་
 ཏུ་འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདུད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདའ་བར་
 གསུངས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཅི་བདུད་ཀྱི་ཡུལ་ཏེ། གང་
 ཞིག་གང་ལའང་མི་དམིགས་པ་དེ་ལ་བདུད་ཀྱིས་ཅི་བྱར་ཡོད་ཅེས་
 དང་། ཡང་རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྡན་ཀྱི་སྒྲིང་ཉིད་བྱག་པ་མེད་པའི་
 སེམས་དང་། བདུད་ཀྱི་ལས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མེན་ལས་ཐམས་
 ཅད་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དང་སྐྱོས་པ་མེད་པ་སོགས་སུ་མཆུངས་

པའི་རོ་གཅིག་པ་ལ་ཁྱགས་པ་ནི་བདུད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདའ་བར་
བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོར་བཤད་པ་ལ། **འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྦྱས་པ།**

སྦྱིས་བྱ་དམ་པ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་བདུད་ཀྱི་ལས་དང་བདུད་ཀྱི་ཡུལ་ལོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་
ན། ཡི་གེར་བྱས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
གསུང་ནི་ཡི་གེ་མེད་པའོ། །ཆོག་ཇི་སྟེད་པར་བདུད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་དེ་
སྟེད་དེ། ཆོག་མེད་པ་ལ་བདུད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱར་ཡོད། གང་ཆོག་
མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་སྟེ། བདག་དང་པ་རོལ་ཡང་དག་
པར་རྗེས་སྤྱི་མི་མཐོང་ངོ། །བདག་མེད་ཅིང་པ་རོལ་མེད་པས་ཆོས་
གང་ལ་ཡང་པན་འདོགས་པའམ། གཞོད་པར་བྱེད་པ་གནས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྗེས་སྤྱི་གྲོག་པ་ནི་བདུད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་
པར་འདའ་བ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ལྷོ་གྲོས་ཆེན་པོ་དོན་དམ་པ་ནི་
འཕགས་པས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་

བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲུབ་ཀྱིས་ལྷུ་ལ་ནི་མ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་དང་། སྒྲོ་བློས་ཆེན་པོ་ཆོག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲུབ་པར་
 མེས་བྱང་རྒྱལ་མེས་དཔལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོག་གི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་དོན་གྱི་ལྷུ་ལ་ལ་རྗེས་
 སུ་འཇུག་གོ། །ཞེས་དང་།

རི་བཞིན་སྐྱ་ལ་རྣམ་བཏགས་ནས། །ཆོས་ཉིད་ལ་ཡང་སྒྲོ་
 འདོགས་ཏེ། །དེ་དག་དེ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པས། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་
 བའི་གནས་སུ་ལྷུང་། །ཞེས་དང་། སྒྲོ་བློས་ཆེན་པོ། བྱང་རྒྱལ་མེས་
 དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་དོན་ལ་རྟོག་པར་བྱ་ཡི་ཡི་གེ་ལ་རྟོག་
 པར་མི་བྱའོ། །སྒྲོ་བློས་ཆེན་པོ་ཡི་གེའི་བྱིར་འབྲངས་བའི་རིགས་ཀྱི་
 བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ནི་བདག་གྱུང་དོན་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་
 ཅིང་། གཞན་ལ་ཡང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 ཆེར་གསུངས་པ་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་
 ལས། ཡོད་དང་མེད་པ་མཐའ་གཉིས་ཏེ། །ཅི་ཅམ་སེམས་ཀྱི་སྒྲོད་

ཡུལ་ནམས། །སྤྱོད་ཡུལ་དེ་དག་རབ་སྤངས་ན། །སེམས་མཉམ་རབ་
 དཔེན་ཞི་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང། །སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་
 རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ནམས་ཀྱིས་སྤྱ་ཇི་བཞིན་དུ་བཟུང་ཞིང་མངོན་པར་
 ཞེན་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་མིང་དང་ཡི་གེ་དང་བྲལ་བའི་བྱར་
 རོ། །སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་མི་སྒྲུན་པོ་ཁ་ཅིག་ལ་སོར་མོའི་རྩེ་མོས་
 དངོས་པོ་བསྟན་ན་སྒྲུན་པོ་དེ་སོར་མོའི་རྩེ་མོ་ལ་བལྟ་བས་ཡང་དག་
 བའི་དོན་མི་འཐོབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོ་བོ་ནམས་
 གྱང་སྤྱ་ཇི་བཞིན་པའི་སོར་མོའི་རྩེ་མོ་འཛིན་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ་
 འཆི་བ་ལ་བྱུག་གི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བས། སྤྱ་ཇི་བཞིན་གྱི་
 སོར་མོའི་རྩེ་མོ་སྤངས་པ་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཐོབ་པར་མི་
 ལུས། །ཞེས་དང། །སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཇི་ཅམ་དུ་ཆོག་གི་ནམ་པར་རྟོག་པ་
 འཇུག་པ་དེ་ཅམ་དུ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་གྱི། །ནམ་
 པར་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ཟད་པར་གྱུར་ན་ནི། །བྱས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོ་བོ་ནམས་
 ཀྱིས་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པར་ལྟ་བ་རབ་དུ་མ་ཞི་བ་ནམས་ཡོངས་

སྲ་སྤང་བར་གྱུར་པས། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།།

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འབྲུག་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་མདོ་ལས།

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་
 རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཆན་མའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་
 པས་ཡོངས་སྲ་སྤང་བ་ན། དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་ལ་ཤིན་
 ཏུ་བརྩོན་པ་ཡིན་ཏེ། རེ་ཞིག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་ལ་ནི་
 མ་རེག་མོད་ཀྱི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་ལ་རེག་པར་འགྱུར་
 བའི་ཚུལ་བཞིན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་
 བ། དབྱེད་པའི་རྣམ་པར་བརྟག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་
 དང་། བསྟན་པ་དང་དཔེར་རྣམ་པར་བརྟག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་
 ཏུ་འདས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཅིང་།

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་
 གཟུགས་མེད་པ། བསྟན་ཏུ་མེད་པ། རྟོན་མེད་པ། སྤང་བ་མེད་པ།

རྣམ་པར་རིག་པ་མ་ཡིན་པ། གནས་མེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་ལ་རབ་ཏུ་
 གནས་པས་ནི་ཤེས་བྱ་དང་བྱང་པར་མེད་པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དང་མཚུངས་པར་
 མཐོང་ངོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཤེས་པས་ནི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་། སྒྲིག་རྒྱུ་དང་། མི་ལམ་དང་། མིག་ཡོར་
 དང་། བྲག་ཆ་དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་། རྩ་ཆེད་དང་། སྒྲིལ་བ་དང་
 མཚུངས་པར་མཐོང་ངོ། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་
 པ་ཡང་འཐོབ་པོ་ཞེས་སོགས་པན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །

དགོན་མཆོག་ཏུ་ལ་ལའི་མདོ་ལས།

རིགས་ཀྱི་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་འབྱུང་བ་མེད་པའོ། །རིགས་
 ཀྱི་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའོ། །རིགས་ཀྱི་
 བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། དངོས་པོ་
 གང་ཏུ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་

མོ། །ཞེས་དང་།

གཟུངས་ཀྱི་དབང་སྤྱད་ཀྱི་ལ་པོས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས།

གང་དམིགས་པ་ཅན་གྱིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པར་ཐོབ་
པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་གནས་མེད་དོ་ཞེས་དང་།

དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོན་ལས།

དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི། འཛིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྙད་རི་སྟེན་པ་
དང་། ཡི་གེ་དང་སྒྲ་དང་བཟར་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ནི་འཛིག་ཉེན་ཀུན་
རྫོབ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་
ཞེ་ན། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་ན་ཡི་གེ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། དེ་ནི་
དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འོ། །དེ་ལ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན།
འདི་ལྟ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཆོན་ཉིད་གཅིག་ལ། མཆོན་
ཉིད་གཅིག་པ་ནི་མཆོན་ཉིད་མེད་པ་འོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་འཆད་པས་མི་སྟོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
མདོན་དུ་མི་བྱེད་པར་མི་ལྟུང་། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཆོན་ཉིད་

མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བདེན་པ་
 ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བདེན་པ་ནི་གཅིག་ཕྱ་གཉིས་
 མ་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འགོག་པའི་བདེན་པ་འོ། །དེ་ལ་བདེན་པ་
 གཅིག་ཕྱ་ལའང་སྒྲོ་མི་འདོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྒྲོ་འདོགས་
 པར་ལྟར་བ་རྣམས་བདེན་པར་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་།

འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་འདི་
 དང་ཆུལ་འདྲ་བར་གསུངས་ཤིང་། དོན་དམ་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་
 ཀྱང་འདས་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཟབ་མའི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་
 ཞལ་འཆམ་པར་གསུངས་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པས་ཆོག་གི་
 རྒྱས་པར་མ་སྒྲིམ་སོ། །

དེ་ལྟར་བསྟན་པ་འདི་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་རབ་ཏུ་སྒྲོམ་
 པའི་མདོ་ལས། ལྟོང་བ་ཉིད་སྒྲུ་རི་བཞིན་དུ་ཆུལ་མ་ཡིན་པར་འབྱེད་

བ་དེ་ཐེག་ཆེན་ལ་དད་བ་སྐྱེ་བའི་གནས་མིན་ལ། དེས་མཆོན་མར་
 ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་ལ་ལྟ་བ་མིན་པར་ལྟ་བ་སོགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་
 བའི་ལྟ་བ་ཉེར་བརྒྱད་འབྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཐམས་ཅད་མེད་
 བར་ལྟ་བའི་ཙ་བ་ཅན་དུ་བསྟན་ནས། དེགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལྟར་རབ་དུ་
 དཔེན་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་དེ་ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས། གང་ཐེག་
 བ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་གསང་བ་སྒྲོས་མི་ཆུད་པ་དེ་ལ་སྟོན་བ་
 ཉིད་ཆད་མར་བྱེད་དོ། །སྟོན་བ་ཉིད་ཆད་མར་བྱས་ནས་ཆོས་དེ་དག་
 ལ་མོས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།

འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་ལས། ཤེས་རབ་རྒྱུད་དུས་
 ཆོས་འདི་དག །ཀུན་ནས་ཤེས་པར་མི་བྱས་ཏེ། །ཡེ་ཤེས་མིག་ནི་
 རྣམ་སྦྱངས་ཤིང་། །འདི་ཡི་རྩལ་ལ་འཇུག་པར་འབྱུང་། །ཞེས་དང་།
 གཞན་དུ་གང་རྣམས་ཤིན་དུ་སེམས་བརྟན་ཞིང་། །དག་བའི་བཤེས་
 གྱིས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་

བརྒྱབས་པ་དག། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་འདི་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག། །ཅེས་
 དང་། །གནས་མེད་པ་ཡི་ཆོས་རྣམས་ལ། །གནས་ནི་ཡོངས་སུ་
 བརྟག་པ་ན། །དེ་ཕྱིར་སྤྱད་པའི་བཙོན་ར་ན། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་རབ་
 ཏུ་འཁོར། །བརྗོད་པས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་ཆོས། །སློ་ཞན་རྣམས་ཀྱིས་
 རྣམ་པར་བརྟགས། །དེས་ནི་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས་བྱས་ནས། །བདག་
 གི་སེམས་ཀྱང་རབ་སྒྲོངས་བྱས། །ཤེས་རབ་ཚུང་ལ་ལམ་ནོར་
 ཞིང་། །བདག་གི་སེམས་ལ་མི་མཁས་པ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློ་དག་
 གིས། །མི་ཟད་ལུས་ནི་འཕེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་དང་།

འཕགས་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་མདོ་ལས།
 །ཤུ་ར་དུ་ཉིད་བྱ། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་ཆོག་འབྱུང་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་
 ཡིན་གྱི། །མཁས་པ་རྣམས་ནི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 དང་། །ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།

གང་དག་སྐྱ་ཡིས་བསྟན་པ་ཡི། །ཆོས་རྣམས་མང་པོ་བསམ་
 མི་བྱུང། །སྐྱ་དེ་དག་ལ་གང་ཆགས་པ། །དགོངས་པས་བཞག་པ་

མི་ཤེས་ཏེ། །ཅི་ལ་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཡི། །དགོངས་པ་དག་ནི་མི་
 ཤེས་པར། །ཆོས་ཉིད་ལ་ནི་མ་བསྐྱབས་པས། །ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཆོས་
 སུ་འཆད། །འདིག་ཏེན་ཁམས་ནི་སྟོང་དག་ཏུ། །ངས་ནི་མདོ་སྟེ་གང་
 བཤད་པ། །ཆོག་འབྲུ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་སྟེ། །ཐམས་ཅད་བརྗོད་
 པར་རྒྱས་མ་ཡིན། །ཆོག་གཅིག་རྣམ་པར་བསྐྱོམས་ན་ནི། །དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་བསྐྱོམས་པར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་ཇི་སྟེད་ཐམས་ཅད་
 གྱིས། །ཆོས་རྣམས་མང་པོ་རབ་བཤད་པ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་
 སྟོང་པ་ཉིད། །མི་གང་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། །ཆོག་འདི་བསྐྱབ་པར་
 གྱུར་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དགོན་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་།
 ལྷའི་བྱ་སྒྲོ་གོས་རབ་གནས་གྱིས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས། །འཇམ་
 དཔལ་གྱིས། །སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་རྣམ་ཐར་གསུམ་དང་བྱང་
 རྟོགས་རྣམས་མི་སྐྱོམ་མདོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། །གང་ལ་ཡང་གནས་པ་
 མེད་པ་དང་། །གང་ལ་ཡང་སྐྱོམ་སེམས་མེད་པ་དང་། །དམིགས་སུ་
 མེད་པར་བསྟན་པས། །འཁོར་དེའི་དགེ་སྟོང་སྟོང་སྟག་མང་པོས། །དེ་

བཞིན་གཤེགས་པས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་རྟོགས་པས་མྱང་འདས་
 ཐོབ་པ་དང་། མྱང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་བསྒྲོམ་པས་མྱ་
 ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ན་ཡང་། སྟོན་པ་བཞུགས་
 བཞིན་དུ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་དེ་བཀག་པར་གྱུར་ན། འདིའི་བསྟན་པ་
 དེ་འགལ་བའམ་གཅིག་ཏུ་མ་གྱུར་གྱང་སྟམ་པའི་རྟོག་པ་དེ་འཇམ་
 དཔལ་གཞོན་ལྷན་གྱུར་པས་མཐུན་ནས། །ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་བྱེད་ཀྱིས་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་རྣམས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ།
 བདེན་བཞི་དང་རྣམ་ཐར་གསུམ་དང་མྱང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
 དམིགས་པའམ་མངོན་དུ་བྱས་པའམ་བསྒྲོམ་པ་ཡོད་དམ། ཞེས་
 དྲིས་པ་ལ་ལྷ་རིའི་བྱས། འཇམ་དཔལ་དེ་ནི་མེད་དེ། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པ། མྱང་དུ་མེད་པ། སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས། སྟོང་པས་
 སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་ཐོས་ནས་
 དག་སྟོང་སུམ་སྟོང་ལེན་པ་མེད་པར་ཟག་པ་རྣམས་ལས་སེམས་
 རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ། །ཞེས་དང་། ཡང་ཁོ་བོ་ནི་འཛིན་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་

གཟུངས་ཐོབ་པ་མ་ལགས་ཏེ། གྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོ་བོ་བདག་དང་ཆོས་
 ལྷ་ཆོགས་སུ་འཛིན་པ་རྣམས་ནི་གཟུངས་ཐོབ་པ་ལགས་ཏེ། དེས་ན་
 ཁོ་བོ་ནི་རྟོགས་པ་བྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་
 མི་མཐུན་པ་དེ་ཅམ་དུ་རྟོགས་པ་བྱལ་ལ། གྱིས་པ་རྣམས་ནི་མངོན་
 བར་ཆགས་ཤིང་རྟོག་པས་རྟོགས་པ་བྱལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁོ་བོས་ནི་གང་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟོན་
 བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་མེད་ཀྱི་
 རོན་ཟབ་མོ་བསྟན་པ་ན། དགོ་སྒྲོང་ལྷ་བརྒྱས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
 འདི་མ་རྟོགས་ཏེ། སྤངས་ཤིང་འགལ་བར་བྱས་ནས་རང་གི་ལུས་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་ལྷུང་བར་གྱུར་ཏོ། །

དེ་ནས་ལྷ་རིའི་བུའི་དགོ་སྒྲོང་ལྷ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་
 གྲངས་འདི་མ་རྟོགས་ནས་སྤངས་ཏེ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་
 པོ་རྣམས་སུ་ལྷུང་བར་གྱུར་ཀྱིས་དེ་ལྷ་བུའི་གནས་ཟབ་མོ་དག་
 མ་སྟོན་བར་རྟོག་སྟེ་སྟོན་ཅིག་ཅིས་འཇམ་དཔལ་ལ་སྤྲས་པ་དང་།

འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྦྱས་པ། ཁྱོད་མ་རྟོག་ཅིག གང་དཔྱལ་བར་
འགྲོ་བའི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་འགའ་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་དེ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བྱེད་རོ།།

གཞན་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་སྟེ་སྟོན་ཅིག་ཟེར་བ་ནི། དེགས་ཀྱི་
བྱའམ་བྱ་མོ་གང་དག་བདག་དང་སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བ་བརྟེན་པ་
གང་གིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དག་སྦྱོང་གི་དག་འདུན་དང་
བཅས་པ་གསྐྱའི་ལྷན་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཅིག་ལ། རི་སྤྱོད་འཆོའི་བར་དུ་
བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟོན་བཀུར་བྱས་པ་དང་། གང་
གིས་ཆོས་ཐབ་མོ་ཤེས་པར་དཀའ་བ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་
དང་མི་མཐུན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོས་ཤིང་ཆོས་སྦྱོང་པ་དང་མཆོན་མེད་
སྦྱོན་པ་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོས་ནས་སྤངས་ཏེ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་
ནམས་སུ་ལྷུང་བར་གྱུར་པ་ནི་ཆེས་སྦྱུར་བར་གནས་དེ་ལས་ལྷང་
བར་འགྱུར་གྱི། དམིགས་པ་ཅན་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟོན་བཀུར་བྱེད་
པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བཤད་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་

འཇམ་དཔལ་ལེགས་སོ་ཇི་སྐད་སྒྲུས་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། མོས་པ་འདི་
 བྱི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་འབྲེལ་ཞེས་སོགས་བསྐྱགས་པ་མཛད་
 ཅིང་། གཞན་ཡང་ལྷ་རིའི་བྱ། དགོ་སྒྲོང་དེ་དག་ཆེས་སྦྱར་བར་ལྡང་
 ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་གྱི། མི་གཉི་ལྷག་
 ཅན་དམིགས་པའི་ལྷ་བ་དང་ལྡན་པ་ཐེ་ཆོམ་དུ་གྱུར་པ་གང་དག་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་མཛོད་པ་བྱེད་པ་དེ་མི་དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་མི་
 དེའི་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ལས་འདའ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་གྱི་སྦྱར་དུ་ནམ་
 པར་ཐར་པར་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྷར་ཆོས་
 ཟབ་མོ་དག་མ་ཐོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་ལྟར། ཟབ་
 མོ་འཁྱུ་འཁྲིགས་ཅན་འཇིགས་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་བུའི་ཆོས་
 འདིས་བྱིས་པ་ནམས་སྒྲག་པར་འགྱུར་ན་ཡང་ཇི་ལྷར་སྒྲན་རྩ་བ་
 མོ་མ་བྱིན་པར་ནད་མི་འབྱིན་པ་ལྷར་བསྐྱགས་དགོས་པར་འཇམ་
 དཔལ་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟ་ནའང་ཆངས་པས་བྱིན་གྱིས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས།
 ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་པ་ན། །སྤྲིག་པའི་སྤྱོད་
 དུལ་ཅན་དེ་མི་འཐད་འཛིན། །དད་མེད་ཆོས་ལ་སོམ་ཉི་བསྐྱེད་ནས་
 བློ། །བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་མང་པོར་སྟོན་པར་འགྱུར། །མ་དད་པ་ཡི་
 བསམ་པས་སྤྲིག་ཅན་འགྱུར། །སྟོན་པར་གང་གི་ཡིད་ཀྱང་བསུང་མི་
 བྱེད། །སྟོང་པོ་ཅན་ཀུན་ནམ་པར་སྤངས་ནས་ནི། །དད་པ་མེད་པས་
 སྤྲིགས་མ་འཛིན་པར་བྱེད། །འགྱུང་བར་བྱེད་ཅིང་རྟག་ཏུ་ཁེངས་པ་
 རྟེ། །མ་དད་དེ་ནི་གཞན་ལ་འདུད་མི་བྱེད། །ཅེས་དང་། དེ་དག་དད་
 མེད་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ནི། །འཛེན་པའི་བསྟན་ལ་དེ་དག་སྟན་ཡང་
 འབྱིན། །མཐུན་པ་གང་གིས་དགེ་འདུན་མཛེས་གྱུར་ཏེ། །དེ་དག་
 ཆོས་མིན་ཆོག་གིས་འགལ་བར་བྱེད། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་
 ལ་བྱི་མ་དེས། །ཐུ་སྤྲིགས་བྱེད་ལྟར་སོམ་ཉི་ཐེ་ཆོས་བཅས། །དེས་
 བློ་ཆོས་ལ་སྤྲིགས་གཏོང་འགལ་བྱས་ནས། །དད་མེད་དེས་ནི་ཆོས་
 ཀྱང་སྟོང་བར་བྱེད། །ཅེས་དང་།

འཕགས་པ་སྒྲིམ་པ་གསུམ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས།

དམ་ཆོས་མཐུ་ཆུང་བྱས་ནས་སྟུ། །སྒྲིག་པ་ཅན་དག་དབྱང་
སྒྲིམ་ནས། །ང་སྐས་ཐུགས་ལས་སྒྲིམ་པ་ཡི། །དག་སྒྲོང་དེ་དག་
འདོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།

ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས།

སྒྲོང་ཉིད་ཆོས་དག་ཡོངས་སུ་རྫོད་བྱེད་ཅིང་། །རྫོད་ལ་དགའ་
ཞིང་འཐབ་པས་སྤང་བའི་སེམས། །སྒྲིམ་མེད་ངན་སེམས་བྱེད་པ་དེ་
དག་ལ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་བྱང་ཆུབ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་དང་།

དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པའི་མདོ་ལས།

ཐེག་པ་ཆེ་དང་ཐེག་པ་དམན་པ་ལ། །རང་བཞིན་སྣ་ཆོགས་
ཆོས་ནམས་གང་བསྟན་པ། །དེ་དག་ཉིད་ནི་ཚུལ་གཅིག་ཡང་བསྟན་
ཏེ། །དེ་བྱིར་ཐེག་པ་ཐ་དད་ང་མི་སྟུ། །དོན་ལ་སྟུ་བཞིན་ནམ་པར་
ཉོག་བྱེད་པ། །སྒྲོ་བཏགས་བྱས་ཤིང་སྒྱུར་པ་བཏབ་བྱས་ནས། །དེ་
དག་འགལ་བ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་ན། །ནམ་པར་མོངས་ནས་སྒྲོ་གྲོས་

སྒྲ་ཆོགས་འགྱུར། །ཞེས་དང་།

བྱ་མོ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཁྱས་པ་ལས།

སྟོང་པའི་ཆོས་རྣམས་མང་བ་ཇི་སྟོང་སྟུ། །སྟོང་ཉིད་ཇི་བཞིན་དེ་
ལ་གནས་པ་མིན། །ཆོས་ཉིད་ལས་ནི་གང་གིས་འགལ་བྱས་པ། །དེ་
ནི་ཟབ་མོའི་ཚུལ་ལ་བཟོད་པ་མིན། །ཞེས་དང་།

དེ་ཕྱིར་ང་རྒྱལ་སྤངས་ཤིང་ཤོར་ནས་ནི། །ཚུལ་མིན་སྤངས་ཏེ་
ཡེ་ཤེས་སྟོང་བར་གྱིས། །གང་ཞིག་བདག་ཉིད་བརྒྱག་པར་མི་འདོད་
པ། །དེས་ནི་མི་ཤེས་ཆོག་རྣམས་སྤངས་ནས་ཀྱང་། །མེ་ཡི་ཕུང་པོ་
བཞིན་དུ་ཕྱག་དོག་སྟོངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བཀའ་འདི་དག་
དངོས་སུ་བཞུགས་བཞིན་པ་དཔང་པོར་གྱུར་པའི་ལུང་དང་།

འཁོར་མོ་སྟོམ་པ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་རྒྱུད་གྱི་
རྒྱལ་པོ་ལས།

རང་རིག་རྟོག་གེ་སྐམ་པོ་དང་། །མཐར་ལྷུང་དབྱ་མར་ཁས་ལེན་
པ། །དེ་ནི་སེམས་ཉིད་རང་རིག་དང་། །བརྗོད་མེད་བསམ་གྱིས་མི་

ཁྱབ་པའི། །མི་མཐུན་པ་ཡི་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། །དེ་བྲལ་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་པའི། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆར་
གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་འཆལ་ཆར་གཙོད་པའི་མདོ་ལས།

དགེ་སློང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཆོས་སུ་སྟོན་པ་ན་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་
བསྟན་པ་རྒྱབ་ཅེས་མི་དགའ་བར་བྱེད་ལ། དམིགས་པ་མེད་པའི་
ཆོས་བསྟན་ན་དགའ་ནས་ད་དུང་བསྟན་པ་གནས་ཞེས་བརྗོད་པ་
སོགས་རྒྱ་ཆར་གསུངས་སོ།།

༡༡༽ དབྱ་མ་ཅ་ཤེས་ཀྱི་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ།

དེ་བཞིན་དུ་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས། དབྱ་མ་ཅ་བར།
གལ་ཏེ་སློང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། །སློང་བཤང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་
འགྱུར། །མི་སློང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སློང་བཤང་ཡོད་པར་གལ་
འགྱུར། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སློང་པ་ཉིད། །ལྷ་ཀྱན་ངེས་པར་འབྱེན་
པར་གསུངས། །གང་དག་སློང་པ་ཉིད་ལྷ་བ། །དེ་དག་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་
པར་གསུངས། །ཞེས་དང་། །གང་དག་རང་དངོས་གཞན་དངོས་

དང་། །དངོས་དང་དངོས་མེད་ཉིད་ལྟ་བུ། །དེ་དག་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་
 བ་ལ། །དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་དངོས་དང་དངོས་
 མེད་པ། །མཐུན་པས་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ཡི། །གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་
 བ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀ་དགག་པར་མཛད། །ཅེས་དང་། །ཡོད་
 ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་སྟུ། །དེ་ཕྱིར་
 ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། །མཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་།
 །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་
 ཉོག་ལས། །དེ་དག་སྟོས་ལས་སྟོས་པ་ནི། །སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་
 བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྟོག་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་
 སྟོད་ཡུལ་ལྟོག་པས་སོ། །མ་སྟེས་པ་དང་མ་འགགས་པ། །ཆོས་
 ཉིད་ཐུང་ན་འདས་དང་མཚུངས། །ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡང་དག་
 མིན། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཉིད། །ཡང་དག་མིན་མིན་ཡང་
 དག་མིན། །དེ་ནི་སངས་རྒྱུ་རྗེས་བསྐྱེད་པའོ། །གཞན་ལས་ཤེས་
 མིན་ནི་བ་དང་། །སྟོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྟོས་པ། །རྣམ་ཉོག་མེད་

དོན་ཐ་དད་མེད། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་།

སྟོང་ངོ་ཞེས་གྲང་མི་བརྗོད་དེ། །མི་སྟོང་ཞེས་གྲང་མི་བྱ་
ཞིང་། །གཉིས་དང་གཉིས་མིན་མི་བྱ་སྟེ། །གདགས་པའི་དོན་དུ་
བརྗོད་པར་བྱ། །རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཞི། །ཞི་བ་འདི་ལ་ག་
ལ་ཡོད། །མཐའ་དང་མཐའ་མེད་ལ་སོགས་བཞི། །ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་
ཡོད། །ཅེས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་དེ་ལ། །སངས་རྒྱས་ལྷ་
ངན་འདས་ནས་ནི། །ཡོད་དམ་ཞེས་མེད་དོ་ཞེས། །བསམ་པ་འཐད་
པ་ཉིད་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་།

གང་དག་སངས་རྒྱས་སྟོས་འདས་ཤིང་། །ཟད་པ་མེད་ལ་སྟོས་
བྱེད་པ། །སྟོས་པས་ཉམས་པ་དེ་ཀུན་གྱིས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་མཐོང་མི་འགྱུར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གང་། །དེ་
ནི་འགྲོ་འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་
མེད། །འགྲོ་བ་འདི་ཡང་རང་བཞིན་མེད། །ཅེས་དང་། དམིགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཉེར་ཞི་ཞིང་། །སྟོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་

ནམས་གྲིས་གང་དུ་ཡང་། །སྤྱ་ལ་ཆོས་འགའ་མ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་
 དང་། གང་གིས་སྤྲུགས་བཅེས་ཉིད་བཟུང་ནས། །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་
 སྤང་བའི་བྱིར། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་མཛད་པ། །གོ་ཉི་དེ་ལ་བྱག་
 འཆལ་ལོ། །ཞེས་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲོད་བ་ལས་ཀྱང་།

དེ་སྤྱིར་བདག་དང་བདག་མེད་པར། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་
 དམིགས་སུ་མེད། །བདག་དང་བདག་མེད་ལྟ་བ་དག །དེ་སྤྱིར་སྤྱབ་
 པ་ཆེན་པོས་བསྐྱོད། །མཐོང་དང་ཐོས་སོགས་སྤྱབ་པ་ཡིས། །བདེན་
 མིན་རྩུན་པ་མིན་པར་གསུངས། །མི་མཐུན་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་ལས་
 གྱུར་ན། །དེ་ནི་གཉིས་ཀ་དོན་དུ་མིན། །དེ་ལྟས་དམ་པའི་དོན་དུ་
 བ། །འཛིག་ཉིན་འདི་ནི་བདེན་རྩུན་འདས། །དེ་ཉིད་སྤྱིར་ན་ཡང་དག་
 ཏུ། །ཡོད་ཅེས་མེད་ཅེས་ཞལ་མི་བཞེས། །གང་ཞིག་དེ་ལྟར་ནམ་
 ཀུན་ཏུ། །ཡོད་མིན་དེ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས། །མཐའ་ཡོད་མཐའ་མེད་
 གཉིས་ཀ་དང་། །གཉིས་མ་ཡིན་ཞེས་ཇི་སྐད་བསྟན། །ཞེས་དང་།

སྤྱ་སྤྱབ་ཞབས་ཀྱིས་སྤྱེ་མེད་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས།

གཞི་ལམ་འབྲས་བྱ་སྤྱེ་མེད་ཀྱི། །གཞི་ཅ་བྲན་མེད་སྒོ་ལས་
འདས། །སེམས་མེད་སེམས་ལས་བྱུང་བའང་མེད། །བྱ་བལ་
རེ་དོགས་རྒྱན་ཐག་ཆད། །ཅེས་དང་། ཅེ་ཡང་མི་རྟོག་སྒྲོང་བ་
སྟེ། །ཡིད་ལ་མི་བྱེད་སྤྱེ་འཆི་མེད། །ཅེས་དང་། བྱབ་བ་མེད་བའི་
ཆོས་རྣམས་ལ། །གཉིས་དང་གསུམ་སོགས་ག་ལ་སྟི། །སྤང་
སེམས་ཁས་ལེན་སྒྲོས་དང་བལ། །ཆོས་ཉིད་སྒོ་འདས་བསྟོམ་དུ་
མེད། །ཅེས་དང་། བྱག་རྒྱ་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་བ་ལས།

ཀྱན་ཏུ་རྟོག་བས་མ་བརྟགས་བ། །རབ་ཏུ་མི་གནས་བ་ཡི་
ཡིད། །བྲན་བ་མེད་ཅིང་ཡིད་བྱེད་མིན། །དམིགས་བ་མེད་ལ་བྱག་
འཆའ་འདུད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་།

༡༩༽ ཆོག་གསལ་དང་འཇུག་བ་རང་འབྲེལ་གྱི་ལུང་དོན་བཤད་པ།

དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་ཆོག་གསལ་དུ།

ཅེ་འབགས་བ་རྣམས་ལ་རིགས་བ་མི་མངའ་འཕ་ཞེ་ན། ཡོད་

བཤམ་མེད་པ་འདི་སྤྲུལ་སྤྲུལ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་
ནི་ཅང་མི་གསུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་འཐད་པ་དང་འཐད་པ་
མ་ཡིན་པ་མི་མངའ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་སྤྲོས་པ་མངའ་བར་ག་ལ་
འགྱུར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་།

གང་དག་སྟོང་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེའི་དངོས་པོར་མངོན་
ཞེན་གང་གིས་སྟོང་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་།

འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས།

དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པར་འདོད་པས། དེ་ནི་བརྗོད་དུ་
མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དངོས་
སྤྱོད་བསྟན་པར་མི་རྒྱས་པས་ཉན་པར་འདོད་པའི་སེམས་ལ་རང་
གིས་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་དེའི་རང་བཞིན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དཔེ་
བཤད་པ། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྱེའད་ལ་སོགས་པའི། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་ནས་ལྟེན་གཤམ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་
སོགས་ཀྱི་ལུང་བྱངས་ནས། རབ་རྒྱ་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་བཤད་མི་

ཀུས་སོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ།།

ཡང་གཞུང་དེར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དངོས་དངོས་མེད་སྟོང་མི་
 སྟོང་། རང་དང་གཞན། ཉག་པ་དང་ཆད་པ། བདེན་མི་བདེན། ཉག་
 མི་ཉག་ བདེ་སྤྱད་ གཅོད་མི་གཅོད་། བདག་བདག་མེད། སྟོང་མི་
 སྟོང་། མཆོན་ཉིད་མཆོན་བྱ། གཅིག་ཐ་དད། སྤྱི་འགག་ལ་སོགས་
 བའི་བྱད་པར་དག་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་མ་དམིགས་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་པ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་
 ཁོ་ན་ཆད་མ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་།

ཡང་ཆོག་གསལ་ལས།

མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་
 པར། གཉེན་པོ་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བས། རྣམ་མཁའི་མེ་ཉླ་གི་
 བྱེད་པ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངས་པར་བྱའོ་
 ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལ་གང་དག་འགྲོ་བའི་སྟོན་མེ་སངས་རྒྱས་

བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་མུ་
 རྟེན་གསུམ་པའི་གཞུང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་དག་ཡིན་ན། ཁྱོད་བདེ་
 བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་འཆད་པའི་སྒྱུ་ཐབས་ཀྱིས་སྟོང་བ་
 ཉིད་སྟོང་བར་ཚུམ་པ་ཡིན་པས་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་གྱི་ལམ་
 རྒྱན་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཞིག་གོ་ཞེས་སྒྲུས་ན། གྲ་ཡེ་ཁྱོད་ནི་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་ཏུ་གྱུར་པས། སྤང་འདས་ཀྱི་ལམ་བྱང་པོ་པོར་ནས་དངོས་ཞེན་
 ཅན་ཁྱོད་དམ་པ་དག་གིས་སྤྲད་པར་བྱ་བ་ཡིན་བཞིན་མངོན་པའི་
 ད་རྒྱལ་གྱིས་ཞེན་པས་བབྱང་ནས། དེ་དག་ཉིད་ལ་སྟོང་པར་བྱེད་པ་
 ཞིག་སྟེ། གྲ་ཡེ་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཀྱན་གསོ་བར་མཛད་པ་སྤྲན་
 པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ནི།

རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད། །ལྟ་ཀྱན་ངེས་པར་འབྱེན་པར་
 གསུངས། །གང་དག་སྟོང་བ་ཉིད་ལྟ་བ། །དེ་དག་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པར་
 གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། སྟོང་ཉིད་ནི་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱི་མངོན་ཞེན་ངེས་པར་སྤང་བའམ་ལོག་པ་ཡིན་ལ། ལྟ་བར་གྱུར་པ་

ནམས་ལོག་པ་ཅམ་ནི་དངོས་པོ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་།
 འོད་སྤང་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་
 ཡིན་ན། འོད་སྤང་གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ནར་ལྟ་བུ་དེ་ནི་གསོར་མི་རུང་
 རོ། །ཞེས་སོགས་ལུང་བྲངས་ནས་སྒྲུབ་པར་མངོན་དོ། །

ཡང་གང་ཞིག་འདི་ལྟར་བྱོང་ལ་ཐོང་ཅི་ཡང་མི་སྟེར་རོ་ཞེས་
 སྒྲུས་པ་དང་། གྱེ་བདག་ལ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐོང་དེ་
 ཉིད་བྱིན་ཅིག་སྒྲུས་ན། དེ་ལ་ཐོང་མེད་པར་འཛིན་དུ་གཞུག་པར་
 ཐབས་གང་གིས་རུས། དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལའང་
 མངོན་པར་ཞེན་པ་དེའི་དངོས་པོར་ཞེན་པ་དེ་གང་གིས་འགོག་པར་
 འགྱུར་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩོན་པའི་
 དོན་ཅན་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་མཁྱེན་པ་དེ་ལ། ཅི་ལས་འདིས་ནི་ཆོས་
 འགའ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་དམ་མེད་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པའང་མ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

༡༣༩ དབུ་མ་སྒྲིང་པོའི་ཡུང་དོན་བཤད་པ།

དབུ་མ་སྒྲིང་པོ་ལས།

དངོས་རྣམས་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་སྒོ། །དོན་བཞིན་ཡིན་པར་མི་
འདོད་དེ། །རྟོག་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །ཐོ་ཡོར་ལ་ནི་མི་སྒོ་
བཞིན། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས།

དངོས་ཡོད་བཀག་པའི་མེད་དགག་ཀྱང་གནས་ལུགས་སུ་མི་
སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་ལ། དབུ་མར་སྒྲིང་བའི་བཤ་བྱ་བ་
ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཕྱོགས་གཅིག་བསྐྱས་པར་གྲགས་
བ་སྒོ་བ་དཔོན་ན་བྱའི་དབུ་མ་རིན་པོ་ཆའི་སྒོན་མེར། སྐབས་དེར་
ཤེས་བ་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་ ཅིར་ཡང་མེས་བ་
མེད་པ། མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་གནས་པ། ཤེས་བ་ཅིའི་ངོ་བོར་ཡང་
མ་སྐྱེས་པ། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པར་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་།

དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ལས།

སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་ཡང་། །ཡང་དག་པ་དང་མཐུན་ཉིད་

འདོད། །དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་ཏུ་ན་བགག་
 མེད་གསལ། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་གཉིས་མེད་དེ། །དེ་ནི་སྒྲོས་པ་མེད་
 པ་ཡིན། །འཇམ་དཔལ་གྱིས་ནི་ཡང་དག་ཟིས། །རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་
 སོ་མི་གསུང་བཞུགས། །ཞེས་དང་། མི་གསུངས་པ་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་
 བཤད། །ཅེས། མི་ཙ་བི་བྱི་མེད་གྲགས་པ་ལ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་
 ཟིས་པ་ན། དེ་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་གསུང་བར་བཞུགས་
 པས་དོན་གྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཆོག་གིས་སྒྲོས་པས་ངི་བཞིན་གཏན་
 ལ་འབེབས་མི་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ། འཇམ་དཔལ་གྱིས་ལེགས་སོ་
 བྱིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་བདེན་མེད་དོ་ཞེས་བྱི་མེད་གྲགས་
 པས་བརྗོད་མི་དགོངས་པ་ག་ལ་ཡིན།

དབུ་མ་རྒྱན་ལས།

ཡང་དག་ཏུ་ན་སྒྲོས་པ་ཡི། །ཆོགས་རྣམས་ཀྱན་ལས་དེ་གྲོལ་
 ཡིན། །ཞེས་དང་། ཀ་མ་ལ་ཤྱེ་ལའི་དབུ་མ་སྤྲུང་བ་ལས།
 དེ་ལྟར་སྒྱེ་བ་མེད་པ་འདི་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར།

དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱའི་དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་ནི་དོན་དམ་
 པ་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། བཀའ་
 གདམས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་རྩིས་ཀྱི་དང་མཐུན་དགོས་ན།

༡༩༽ རྩིས་ཀྱི་འདོན་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་ལུང་དོན་བཤད་པ།

རྩིས་ཀྱི་འདོན་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས།

དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་ཉིད་དེ། །གཞན་དག་རྣམས་པ་གཉིས་
 སུ་འདོད། །ཅིར་ཡང་མི་བྱུང་ཆོས་ཉིད་དེ། །གཉིས་དང་གསུམ་
 སོགས་གཤམ་འབྱུང། །ཞེས་སྟོས་བྲལ་ཉག་གཅིག་དོན་དམ་པར་
 གསུངས་པ་དང་། ཡང་། བསྟན་པའི་ཆོག་གི་སྟུང་བ་ཡིས། །སྟེ་
 མེད་འགག་མེད་སོགས་པས་མཆོན། །དོན་དམ་ཐ་དད་མེད་ཚུལ་
 གྱིས། །ཆོས་ཅན་མེད་ཅིང་ཆོས་ཉིད་མེད། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཐ་དད་
 བེ། །རུང་ཟད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྟོགས་མེད་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་
 པ་ལ། །སྟོང་ཉིད་མཐོང་ཞེས་ཐ་སྟངས་བཤད་པ། །ཞེས་དང་། ཐོག་
 མ་ཐ་མ་མེད་ཞི་བ། །དངོས་དང་དངོས་མེད་རྣམས་པར་སྤང་། །རྣམ་

བར་རྟོག་མེད་དམིགས་པ་བྲལ། །ཞེས་དང་། མངོན་སུམ་དང་ནི་
 རྗེས་སུ་དབག །སངས་རྒྱས་པ་ཡིས་དེ་གཉིས་གཟུང་། །གཉིས་
 བོས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེས། །ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་སྟོངས་པས་
 སྒྲ། །ཞེས་སོགས་ནས། མངོན་སུམ་རྗེས་དབག་དགོས་པ་མེད། །ལྷ་
 སྟོགས་ཆོལ་བ་བརྟོག་པའི་ཕྱིར། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་
 ཡིན། །ལུང་ལས་ཀྱང་ནི་གསལ་པོ་རུ། །རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་
 པ་ཡི། །ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་ཞེས། །སྟོབ་དཔོན་མཁས་
 པ་ན་བྱས་གསུངས། །སྟོང་ཉིད་གང་གིས་རྟོགས་ཤེ་ན། །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་བཞིན། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་གཟིགས་
 པ་ཡི། །ལྷ་སྒྲུབ་སྟོབ་མ་རྩེ་གསལ་ཡིན། །དེ་ལས་བརྒྱད་པའི་མན་
 ངག་གིས། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ལུང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཚིད་ཡིག་ཏུ། །ཤེར་མདོ་དང་དེའི་དགོངས་
 འགྲེལ། དབུ་མ་རིགས་པའི་ཆོགས་རྣམས་སུའང་རང་བཞིན་མེད་པ་
 ཉིད་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཅིང་ཞེས་སྒྲས་པ་ལྟར། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི་སྟོས་

མ་དགོས་ཀྱང་། ལུང་དེ་དག་ནམས་སུ་སྒྲོས་བྲལ་ཉིད་བསྟོན་འདིང་
 དུ་མེད་ཅིང་འབྲེགས་བཤད་ཀྱིས་བསྐྱར་དུ་མེད་པར་བསྟན་པ་འདི་
 བཞིན་ལགས་ན། བརྗོད་མེད་དང་སྒྲོས་བྲལ་ཟེར་བ་འདི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དུས་ནས་ཡོད་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་པར་འདུག་སྟེ། ཏ་ཤད་གིས་
 གསར་དུ་བསྐྱན་པ་མི་འབྲལ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་པཎ་གྲུབ་ཟམ་མ་ཆད་པའི་
 མན་ངག་ཡོད་པའི་སྒྲ་མ་གོང་མ་ནམས་ཀྱི་ཡང་ཐུགས་ཉམས་སུ་
 བཞེས་པ་ཡིན་པ་དང་། པ་ཆབ་ལོ་རྩ་བ་སོགས་ཐལ་འགྱུར་ཀྱི་
 བརྒྱད་པ་འཛིན་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་། རང་རང་གི་སྒྲ་མ་བརྗོད་ཏ་ལ་
 གཏུགས་ནས་ཞུས་དུས། ཅི་མ་དགོངས་ཀྱང་དབྱ་མའི་སྒྲོམ་སྒྲོས་
 བྲལ་དང་སྒྲོས་བཅས་ཀྱི་འཛིག་མཆམས་གང་ཡིན་ཅམ་མི་དགོངས་
 མི་སྲིད་པས། སྒྲོས་བྲལ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐན་དུ་ལྟ་ཆེས་ན། ལྟོན་པ་
 སུ་ཡིན་ཡང་བརྟག་དགོས་པར་མངོན་ནོ།།

༡༥༽ རྗོད་ཁ་པས་རེད་མདའ་བར་སྤལ་བའི་ཤོག་རྩལ་གྱི་དོན་བཤད་པ།

རྗོད་ཁ་པས་རེད་མདའ་བར་སྤལ་བའི་ཤོག་རྩལ་དུ། ཐལ་

འགྱུར་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་མཉམ་བཞག་ན་ཁས་ལེན་ཐམས་
 ཅད་མེད་པའི་རྣམ་གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
 བས། རེས་ཐོབ་ཏུ་ཉེན་འབྲེལ་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་རྣམ་གངས་པའི་
 དོན་དམ་བདེན་པ་འགོག་མེད་ཏུ་འཆར་བར་གསུངས་པས་རྣམ་
 གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་སྟོས་བྲལ་མཆོད་ཉིད་པ་འཕགས་པའི་
 སྟོན་ཡུལ་ཏུ་གསུངས་པས་སྟོས་བྲལ་ཉིད་གནས་ལུགས་མཐར་
 ཐུག་ཏུ་བཞེད་པར་གསལ་ལོ།

ཡང་ཁོང་གིས་རྒྱད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ཏུ་ཡང་མཆོད་མེད་གྱི་
 རྣམ་འགྱུར་མཆོག་ཏུ་གསུངས་ཞེས་སྟེས་པ་བདེན་ཏེ། **རྣམ་པར་**
སྒྲུང་མཛད་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལས།

གསང་བ་པའི་བདག་པོ་བྱང་ཆུབ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 ཉིད་ནི། རང་གི་སེམས་ལས་ཡོངས་སུ་བཅུལ་བར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ནི་ནང་ན་མེད། ཕྱི་རོལ་ན་མེད། གཉིས་གྱི་བར་ན་ཡང་མི་

དམིགས་སོ། །ཞེས་དང་།

སེམས་དེ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གཟིགས་གཟིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྤྱོད་པོར་མ་ཡིན། སེར་པོ་མ་ཡིན་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཤིང་། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་སྤང་བའི་སྒོ་སྟེ། གང་ལ་གནས་ན་ཆོགས་རྒྱུད་ཤུལ་སྐྱེ་བ་ཀུན་སྤོང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་སྟེ་སངས་རྒྱས་དང་འགྲོགས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པ་འཐོབ་པར་གསུངས།

ཡང་། གང་དག་སྤོང་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་ཟུང་ན་འདས་མི་ཤེས། །དེ་ཕྱིར་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །འཛིག་པས་སྤོང་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། འདི་ནི་ཕུང་པོ་ཅམ་ཉིད་དེ། །བདག་ནི་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་། གང་དུ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་བའི། །རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་དང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི། །སྤྱོས་པ་ཐམས་ཅད་འགག་འགྱུར་བའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་ནམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་

དེ། །རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་ཡིན། །གང་གིས་དེ་རྟོགས་འདོད་པ་
དེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་།

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཅུ་བའི་རྟོགས་པ་ལས།

ཆོས་གཅིག་ལ་ཡང་དག་པར་བསམས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སྤྲུགས་བྱུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་པོ་
གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་
རྗེས་སུ་མཐོང་བའོ། །ཞེས་དང་། རྟོ་རྩེ་ཅེ་མོ་ལས།

ཡོད་པའང་མ་ཡིན་མེད་པའང་མིན། །དངོས་པོ་མ་ཡིན་དངོས་
མེད་མིན། །བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་རྗོད་བྱེད་མིན། །དག་པ་མུ་ངན་འདས་
ཉིད་ཡིན། །ཞེས་སོགས་མདོར་ན་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ན་སྤྱོད་
བྱལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་འབའ་ཞིག་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འབྲི་བར་མ་
ལོངས་ཀྱང་འདིས་མཆོན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་ལ།

མཆོད་རྒྱུད་གསལ་བ་འདུས་པའི་ལུང་དོན་བཤད་པ།

ཡང་ཁོང་གིས་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་གྱི་རྒྱུད་འདུས་པ་དང་། བདེ་

མཆོག་སོགས་ལས་བསྐྱེད་ཞེས་སྒྲོས་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་བདེན་ཏེ།

གསང་བ་འདུས་པ་ལས།

དངོས་པོ་མེད་ལ་སྒྲོམ་པ་མེད། །བསྒྲོམ་པ་བསྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་
 ཉིད། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་དེ། །བསྒྲོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་
 པའོ། །ཞེས་དང་། བདེ་མཆོག་ཉུང་དུ་འཛུགས་ཏེ། མོས་པ་དུ་མའི་
 སེམས་ཅན་ལ། །སྤྱོད་པ་སྤྲོ་ཆོགས་སྟོན་མཛད་དེ། །སྤྲོ་ཆོགས་ཚུལ་
 གྱིས་གདུལ་བྱ་བ། །ཐབས་ནི་སྤྲོ་ཆོགས་སྟོན་པ་ཡིན། །ཟབ་མོའི་
 ཆོས་ནི་སྟོན་པ་ལ། །གལ་ཏེ་མོས་པར་མ་གྱུར་གྱང་། །སྤྱོད་པ་
 དག་ཏུ་མི་བྱ་སྟེ། །ཆོས་ཉིད་བསམ་མི་བྱུང་བྱེད་བྱ། །གང་གིས་འདི་
 བདག་ཡུལ་མིན་པ། །གང་གིས་ཆོས་ཉིད་མི་ཤེས་ཡིན། །རྫོགས་
 སངས་རྒྱས་དང་དེའི་སྤྲུལ་ནི། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
 མཐུན། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱུང་གྱུར་ཏམ། །མ་བྱུང་ན་ཡང་རྣམ་
 ཀྱན་ཏུ། །བསམ་མི་བྱུང་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི། །འཕེལ་འགྲིབ་སྤངས་
 པས་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའང་བྲན་པར་བྱ་ཞིང་།

བདེ་མཆོག་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ལས།

ཐེམ་པོ་མེན་ཕྱིར་བདག་ཉིད་རིག། །མི་ཤེས་རྣམ་པར་མི་མཐོང་
བས། །གཟུགས་མེད་གང་དུ་མི་གནས་ཤིང་། །འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་
བརྟན་པའོ། །ཞེས་དང་། སྒྲོམ་པ་བྱང་ཆུབ་བདེ་མཆོག་སྟེ། །བཟླ་
མེད་བརྗོད་དུ་མེད་པའོ། །ཞེས་དང་། སྒྲོམ་པ་དངོས་མེད་རང་བཞིན་
ཏེ། །དངོས་མེད་སྒྲོམ་དང་བྲལ་བའོ། །རང་རིག་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་
ལས། །སྒྲོམ་པའང་བསྒྲོམ་དུ་མེད་པའོ། །ཞེས་དང་།

ཕག་མོ་མངོན་འབྱུང་ལས།

གཟུང་བ་ཡུལ་མེད་བསྒྲོམ་པའི་མཆོག། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
རྟོགས་པར་བྱ། །འཛིན་པའི་སེམས་མེད་བསྒྲོམ་པའི་མཆོག། །གང་
ཟག་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། **སམ་ཁ་ལས།**

སྟོང་མེན་སྟོང་པ་མེན་པའང་མེན། །དབྱ་མར་དམིགས་པར་
མི་འགྱུར་ཏེ། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་སྦྱར་ན། །ཐབས་ནི་སྟོང་
ཟེའི་བདག་ཉིད་དེ། །ཞེས་དང་། རྣམ་རྟོག་གཏི་ཐུག་ཆེན་པོ་

སྟེ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་བྱེད་ཡིན། །མི་རྒྱུ་ཉིང་འཛིན་ལ་
གནས་པ། །མཁའ་བཞིན་ངི་མ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རོན་
དམ་སེམས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་མིན། །ཞེས་དང་།

དཔལ་ཡེ་ཤེས་བྲེང་བའི་རྒྱུད་ལས།

དངོས་པོ་སྒྲོམ་པ་བསྒྲོམ་པ་མིན། །དངོས་མེད་སྒྲོམ་པ་བསྒྲོམ་
པ་མིན། །དངོས་དང་དངོས་མེད་རོ་མཉམ་ན། །མ་བསྒྲོམས་ན་ཡང་
བསྒྲོམ་པ་ཉིད། །ཅེས་དང་།

དཔལ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་བའི་རྒྱུད་ལས།

རང་རིག་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ། །གཞན་རིག་གཉིས་སུ་འཛིན་
བས་འབྱུལ། །ཞེས་དང་།

མཁའ་འགྲོ་མ་གསང་བ་འབར་བའི་རྒྱུད་ལས།

སེམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོང་བའི་རོ། །དེ་ཉིད་མཁའ་འགྲོ་བཞི་པ་
སྟེ། །ཤེས་བརྗོད་ཀྱན་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་
ཆད་མེད་ཀྱང་སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་རྣམས་བརྗོད་བའི་སྐབས་མིན་

མོད། མཆན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་ཚུལ་ཅེས་ཞིག་སྟོས་པ་
 འདིས་མཆོན་ནས་སྒྲགས་སྤྱི་ནང་གི་རྒྱུད་སྤེལ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆན་
 མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་ཆད་མི་རྟོག་པ་དང་སྟོས་པ་མེད་པ་
 འབའ་ཞིག་བསྟན་གྱི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་སྟོས་བཅས་ཀྱི་མཆན་
 མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་པའི་ཆོག་གཅིག་ཀྱང་གསུངས་པ་མེད་
 པས་ཁྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་སྦྱབ་བྱེད་དང་གཞོད་བྱེད་གང་དུ་འགྱུར་ཆ་
 མེད་པར་སྤྱི་བརྟོག་བསྐྱེད་དེ་རྒྱས་གཏམ་ཁ་བོ་ཆེ་བསྒྲགས་པ་རྒྱས་
 མེད་ཀྱི་རང་མཆོང་ལྟ་བུར་སོང་འདུག་གི་སྟོན་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་
 ཆོག་དོན་ཅེས་སྒྲས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་རྒྱུད་དོན་གཞིགས་པའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུངས་ལས་
 ཀྱང་འདི་སྐད་དུ། **དོ་རྩེ་སྤྱིང་འབྲེལ་ལས།**

ཀོ་ར་བ་ཡི་ས་བོན་ལས། |སྤྱ་ལུའི་འབྲུ་ནི་འབྲུང་བ་
 མོད། |རྣམ་རྟོག་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི། |འབྲས་བུ་རྣམ་རྟོག་
 བཅས་པར་འགྱུར། |རྣམ་པར་མི་རྟོག་ལས་སྦྱེས་པའི། |འབྲས་བུ་

ནམ་པར་མི་རྟོག་འགྱུར། |ཞེས་དང་།

དཔལ་ས་ར་ཉའི་སྐྱའི་མཛོད་འཆི་མེད་རྟོ་རྟའི་སྤྱ་ལས།

ཡིད་ལ་བྱ་དང་མི་བྱ་སྙད་འདོགས་ཀྱང་། |སློ་འདས་འདི་ལ་
བཅའ་དུ་ཡོད་རེ་ཀན། |ཞེས་དང་། རྟོ་རྟའི་སྤྱ་རྟོགས་དཀའ་ཁོ་ན་
ཉིད། |མ་ཞེས་ཅོལ་བས་སྤྱ་བྱིར་འབྲངས་སེམས་ཀྱིས། |བྱ་བ་མེད་
པའི་དོན་དང་འཕྲད་པར་དཀའ། |ཞེས་དང་། དཔལ་ས་ར་ཉའི་སྤྱག་
རྒྱ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ཅས་པའི་དོ་རྟ་མཛོད་ལས།

རི་ལྷར་ནགས་ན་སེང་གའི་ངར་ལོ་ཡིས། |རི་དྲགས་སྤ་མོ་ཐམས་
ཅད་སྤྱག་གྱུར་ཀྱང་། |སེང་སྤྱག་ནམས་ནི་དགའ་བས་རྒྱག་པ་
ལྟར། |གདོད་ནས་མ་སྤྱིས་བདེ་ཆེན་འདི་བསྟན་པས། |ཆོངས་པ་
ལོག་རྟོག་ཅན་ནམས་སྤྱག་གྱུར་ཀྱང་། |སྤྱལ་ལྷན་རབ་ཏུ་དགའ་བས་
སྤྱ་བེད་བྱེད། |ཅས་དང་།

༡༥། ལྷ་མེད་མེད་པའི་དོན་ཉེ་ལུང་དོན་བཤད་པ།

མེད་པའི་དོན་ལས།

སྒྲིང་བ་ཉིད་དང་སྒྲིམ་མེད་སྒྲིམ་ལས་འདས་བ་དང་། །མཐའ་བྲལ་
ལ་སོགས་གང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ན། །གནས་ལུགས་དོན་ལ་མི་
གནས་ཤིན་ཏུ་ཡེངས་བ་ལོ། །སྒྲིང་དང་མི་སྒྲིང་ཅིས་མེད་ལྷག་པའི་
ངང་ལ་ཞོག །ཅེས་དང་།

སྒྲིབ་དཔོན་སྒྲིག་པའི་རྩི་རྩི་སྒྲིགས་དོན་རབ་འབྱེད་ལས།

དེ་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་སྒྲིམ་ཆོགས་སྒྲིང་བ་ཀྱན། །རྣམ་པར་བཞག་
ཏུ་རུང་བ་གང་མ་མཐོང་། །གང་མ་མཐོང་བས་གང་ཡང་མི་ཞེན་
ཅིང་། །མི་སྒྲིབ་མི་འདོར་སྒྲིམ་ཡི་ཆོས་དང་བྲལ། །མཉམ་ཉིད་བྱང་
ཆུབ་སེམས་ཞེས་དེ་ལ་བརྟེན། །ཅེས་དང་།

སྒྲིབ་དཔོན་གཉིས་མེད་རྩི་རྩི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་བ་ལས།

དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཤེས་འདོད་པས། །རྣམ་བཅས་མ་ཡིན་རྣམ་
མེད་མིན། །སྒྲིམ་པའི་དག་གིས་མ་བརྒྱན་པའི། །དབྱེ་མའང་འབྲིང་པོ་

ཅམ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་འཕགས་ཡུལ་པའི་རིག་འཛིན་
 གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དོ་མཆོའི་གསུང་རྣམས་ཀྱང་དཔང་པོར་བཞུགས་
 བཞིན་པ་ལགས་པས། གོང་དུ་གསུང་རྣམས་ལུང་བྲངས་པའི་བཤ་
 གྲུབ་དེ་སྟོང་དང་བོད་ལྷ་རབས་པའི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་
 ལུགས་དང་མ་མཐུན་ན། རྒྱ་མིན་བོད་མིན་པེ་ཤུ་ཅེའི་གདམས་
 ངག་ལོངས་ལ་སྐྱབ་པ་སྟོང་པོར་མངོན་ཅེས་ཉིད་ཀྱིས་གདམས་པ་
 དེ་ལྟར་འགྱུར་དོགས་སོ།།

ལྷེ་ཀར། སྤར་མེད་པ་ཉིད་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་མི་བཞེད་
 དེ་ཞེས་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ལུང་གིས་སྐྱབ་པ་ལྟར་ལུང་དེས་མཐའ་བཞི་
 བལ་བ་སྟོན་དགོས་པས། དེ་ལྟ་ན་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་དུ་རྣམ་
 གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཉིད་སྟོན་ཟེར་བ་སུན་ལུང་ངོ་ཟེར་བ་ནི། ཐལ་
 རང་གི་གཞུང་དུ་དོན་དམ་གཉིས་པོ་ཅལ་དུ་བཏོན་ནས་སྟོས་བལ་གྱི་
 དོན་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་འཆད་ཚུལ་ཅམ་ལས་མཐར་ཐུག་སྟོས་
 བལ་ཉིད་དུ་དགོངས་པ་གཅིག་པར་འདོད་པས་སྟོན་འདི་མི་འཇུག་

སྟེ། ཚུལ་གསུམ་གྱི་གཏན་ཆིགས་རང་རྒྱད་དུ་འགོད་མི་འགོད་གྱི་
 སྒོ་ནས་ཅ་ཤེས་གྱི་དགོངས་པ་འབྲེལ་ཚུལ་ལ། ཆིག་གསལ་ལས་
 ཟླགས་སྔ་བཀོད་པ་དང་ལན་བསྟན་པས་ཤེས་ཏེ། གཞུང་དེ་ལས་
 དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱད་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་རིགས་
 བའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཟླགས་གཞན་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་
 ཞེས། **ང་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པས་ན།** །ཞེས་སོགས་ལུང་བྲངས་པ་འདི་
 ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་ཅལ་དུ་བཏོན་ནས་སྐྱབ་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་
 གངས་པའི་བདེན་མེད་ཙམ་སྐྱབ་པའི་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ཚུལ་གསུམ་
 གྱི་གཏན་ཆིགས་རང་རྒྱད་པའི་རྗེས་དཔག་མི་རིགས་པའི་སྒྲིན་ཅི་
 ཡང་མི་འདུག་གོ།

ཡང་བྱིད་ཅག་གིས་བདག་མེད་པར་བརྩུང་ན་མེད་མཐའ་དང་།
 ཡོད་པར་བརྩུང་ན་ཡོད་མཐར་ལུང་བར་བཤད་པས་དེ་ལྟ་ན་གཉིས་
 ཀ་མིན་པར་བརྩུང་ན་གཉིས་མིན་མཐར་ལུང་བའི་སྤྱིར། དེའི་སྤྱིར་
 གང་དུ་འཛིན་པ་མེད་པ་ཉ་ཤེས་མ་རྒྱ་ཡ་ནའི་རྗེས་སུ་སོང་བ་ལ་ཐེ་

ཆོམ་མེད་དེ། ལྷམ་ལུས་པ་བགོ་སྐལ་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ལེ་ལན་པ་
དལ་བའང་མེད་དོ། །ཞེས་དང་།

ཤེར་འབྱུང་གིས། དེ་ལྟ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དངོས་པོ་
རྣམས་ཀྱི་གཉུག་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་
པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ཡང་
མཐའ་ཁེགས་ཚུལ་ལ་སྤྱོད་པ་དུ་མར་སྤངས་སྟེ། འདུས་བྱས་རྣམས་
སྐད་ཅིག་གིས་འགགས་པས་ཉལ་བ་མིན་པ་དང་། རྒྱ་ལས་འབྲས་
བུ་སྟེ་བས་ཆད་པ་མིན་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་
བས་འདོད་པའི་ཉལ་ཆད་རགས་པ་འགོག་ཚུལ་ཞིག་དང་། ཡང་སྟོང་
ཉིད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འདོད་ན།

དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས།

ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་ཡོད། །དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་
ཡིན། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། །དེ་ལ་ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ། །སྟོང་
པ་མ་ཡིན་མི་སྟོང་མིན། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཐམས་ཅད་བཤད། །ཡོད་

བས་མེད་བས་ཡོད་བས་ན། །དེ་ནི་དབྱ་མའི་ལམ་ཡིན་མོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་དབང་རྒྱས་སུ་ཡོད་བས་མེད་པ་མིན་པ་
 དང་། དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་མེད་བས་ཡོད་པ་མིན་པ་སྟེ། དེ་
 ལྟ་ན་ཡོད་མེད་དང་སྟོང་མི་སྟོང་གི་མཐར་མ་ལྟར་བས་དབྱ་མའི་ལམ་
 དུ་བཞེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་ཏེ། བདེན་བྱུང་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་བས་མཐའ་གཉིས་
 ལ་མི་གནས་པའི་དབྱ་མར་བཞེད་པ་རྣམས་ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་སྤྱོད་
 བ་འགོག་ཚུལ་ལ་རྩེ་ཐབ་ཏུ་སོང་བས་ལུགས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་དེས་
 སོ་སའི་ངོས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་མི་སེལ་ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་
 ཏུ་མི་བརྗོད་མོད། འོན་ཀྱང་བདེན་མེད་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྤྱང་བ་བྱུང་དུ་
 སྤྱར་བས་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་འདི་རྗེས་ཐོབ་ཤེས་བྱ་འབྱེད་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུད་ནས་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པས། སྤྱོད་པ་དང་
 བཅས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ངོར་བདག་ཡོད་པ་མིན་མེད་པ་མིན་ཞེས་
 རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་སྤྲོ་སྟེ་བདག་མེད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྤྲོ། །དེ་ལྟར་

སྤྲུལ་གྱི་བདག་མེད་ཅེས་པ་དེ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཏོགས་
 པ་ཟླ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་སྤང་བ་ཙམ་མོ།

གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་རྣམ་གྲངས་
 མ་ཡིན་པ་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་
 རི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱུང་ན།
 བདག་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་གི་
 རོ་བོ་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མགོ་མཉམ་དུ་
 དམིགས་སུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།

མགོན་པོ་བྱམས་པས།

བདག་དང་བདག་མེད་སྤྱོས་པ་དག། །ཉེ་བར་ཞི་ཕྱིར་དམ་
 པའི་བདག། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱོས་པ་ཞི་བའི་དབང་དུ་བྱས་
 བ་བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁས་ལེན་གང་ཡང་མེད་པས་ལུགས་དེས་
 གཉིས་ཀ་མིན་པར་བརྩུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྟལ་དུ་མེད་དེ་
 དམིགས་པ་མེད་པ་ལ། མཐའ་བཞིའི་འཛིན་སྐྱངས་གང་ཡང་མེད་

པར་འདོད་པའི་བྱིར་ཚུལ་དེས་མཐར་འཛིན་སྤྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཅིག་
ཆར་གཙོད་རྒྱས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཡང་འབགས་པ་ལྟས།

ཡོད་མེད་མེད་མེད་ཡོད་མེད་མེད། །གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་
མེན་པས། །མཐའ་བཞི་ལས་གྲོལ་དབྱུ་མ་བ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་
དེ་ཁོ་ན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་བཞིན་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་
རྣམས་སུ་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ལ་རང་གཞན་སུས་ཀྱང་འཆད་
ཚུལ་ཤེས་དགོས་པས། །ཁས་ལེན་ཅན་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན།
ཁྱད་པར་སྦྱར་ཏེ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་མ་
ཡིན་ཞེས་འདོད་དགོས་ལ། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཀྱི་ཡོད་མེད་དེ་
གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱི་གཉིས་ཀ་མེན་པར་ཁས་
ལེན་མི་དུགས་ཤིང་། གཉིས་ཀ་མེན་པ་མ་ཡིན་པའང་ཁས་ལེན་མི་
དུགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མཐའ་བཞིའི་བྱི་མ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཁས་
ལེན་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ།།

གལ་ཏེ་བདེན་ཡོད་དང་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་མིན་ཞེས་
 སྒྲ་མའི་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་མི་སྟེགས་པ་བབ་ཅོལ་དུ་བཤད་
 བ་དོན་སྒྲ་མ་དང་རྫོས་པ་ལས་གོ་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་
 གཉིས་ཀ་མིན་པ་མིན་ཞེས་ངེ་ལྟར་སྒྲུབ། ལུ་བཞིའི་སྒྲ་མ་གཉིས་ལ་
 ཁྱད་པར་སྒྲུབ་ནས་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་མི་སྒྲུབ་པར་ཡོད་མེད་གཉིས་
 ཡིན་དང་གཉིས་མིན་ཡང་མིན་ཞེས་གཞི་གཅིག་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་
 ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མི་སྟེད་ལ། གཉིས་ཀ་མིན་པའང་ཐ་སྙད་
 དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འདོད་ན། འདིར་ཡོད་མེད་ཅེས་པའི་དོན་
 ཀྱན་རྩིབ་དུ་ཡོད་མེད་དང་། དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་གང་ལ་བྱེད།
 དང་པོ་ལྟར་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའང་ཡིན་ལ་མེད་པའང་ཡིན་པའི་
 གཉིས་ཡིན་གྱི་ལུ་མི་སྟེད་མོད། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཡིན་ན།
 ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་མིན་པ་གཉིས་ཀ་
 མིན་དགོས་པས་བྱུང་ན། གཉིས་ཀ་མིན་ཞེས་དགག་སྒྲ་བཅེགས་
 པས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པར་སོང་བས་དེ་འདྲའི་ཁས་ལེན་ནི་

ནམ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་ཀ་མིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
 དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཤིག་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་འབྲུ་བསྒྲུབ་ཏེ་མེད་དགག་
 གི་དོན་དུ་བཤད་པས་ཆོག་གོ་སྟུང་ན། བྱེད་ཅག་བསྐྱུས་གྲའི་ཡིན་
 ལོག་མིན་ལོག་གི་འཆད་ཚུལ་ཁོ་ནས། ཐ་སྙད་ཀྱན་ལས་འདས་
 པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་འཇལ་དགོས་ཞེས་གཞན་ལ་སྟུན་འབྱེན་གྱི་ང་
 རོ་སྒྲོག་པ་པོ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་དེའི་ལམ་ལས་འདས་ཏེ་སྟོབ་བཞད་
 གན་གྱི་རྒྱུར་འབྱུར་རོ།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་སྟེ་ཕྱི་མ་འདི་གཉིས་དོན་དམ་དུ་
 ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་ན། དོན་དམ་དུ་མེད་པར་སྟེ་དང་པོར་བཤད་ཅིན་
 པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་ཡང་དེའི་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པར་སྒྱུབ་མི་
 དགོས་ལ། གལ་ཏེ་བསྐྱུབ་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་
 པའང་མིན་ཞེས་ཁས་ལེན་སྟེ་མ་སྟུན་སྐྱུང་བའི་ཆོག་སྟེ་ཞིག་གིས་སྟོབ་
 བར་རིགས། གཞན་ཡང་ཆོས་གཅིག་ལ་ཆོས་གཞན་ཡོད་མེད་གྱི་
 སྟེ་དབྱེད་ན་བྱེད་གཞི་དེ་ལ་བྱེད་ཆོས་སྟེ་བསྐྱུབ་པར་བྱུང་བ་ཐམས་

ཅད་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་བསྐྱབ་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་
 པའི་ཐ་སྙད་རུང་བས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་མེད་གཉིས་ཡིན་ཏུ་
 ཁས་ལེན་པ་སོགས་ཆེག་གི་སྒྲིམ་པ་དེ་འདྲ་བས་ཐབ་དོན་དཔྱེད་པ་
 ལ་ཅི་ཡང་མི་པན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁས་ལེན་མེད་ཅིང་སྒྲིམ་པ་ཉི་བར་
 ཞི་བ་ལ། ཡོད་མེད་དང་གཉིས་ཡིན་གཉིས་མིན་གྱི་དགག་སྐྱབ་གྱི་ཐ་
 སྙད་བཞི་པོའི་ཁས་ལེན་དང་དམིགས་པ་མེད་པར་བཤད་ན་ཤིན་ཏུ་
 བདེ་ཞིང་། དེ་བཞི་མེད་ན་ཐ་སྙད་གྱི་སྒྲིམ་པ་གང་ཡང་མེད་པར་ཤེས་
 ཏུས་ཏེ། དགག་སྐྱབ་གྱི་ཐ་སྙད་བཞི་པོ་དེའི་ཁོངས་སུ་དགག་སྐྱབ་གྱི་
 གྲ་མོའི་ཐ་སྙད་བྱ་ཚུལ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་
 སྒྲིམ་མཐའ་གཉིས་དང་བརྒྱད་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཅོད་བསྐྱོག་ལས།

ང་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྒྲིན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །གལ་
 ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། །དོན་གྱིས་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་
 བོ། །བསྐྱབ་པའམ་བསྐྱོག་པར་བྱ་ན་དེ། །མེད་ཕྱིར་ང་ལ་ཁས་

ལེན་མེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོས་བྲལ་
འདི་བཤད་པའི་ཆེ་ཁ་ཅིག་མི་མོས་པ་སྤར་ཡང་བྱུང་ན་དེང་སང་ལྟ་
ཅི་སྒྲོས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་གནས་པའི་མདོ་ལས།

འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པས་གསུངས་པ། གྲེས་པ་
ནམས་ཀྱང་མི་དམིགས། གྲེས་པའི་ཆོས་དང་དབྱ་བཅོམ་པའི་ཆོས་
ནམས་ཀྱང་མི་དམིགས་སོ། །ནམ་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཆེ་ན་མི་རྟོག་
གོ། །ཀྱན་རྒྱ་མི་སྤྱོད་དོ། །དེ་སྤྱོད་པ་མེད་ལ། སྒྲོས་པ་མེད་ཅིང་ཉེ་བར་
ཞི་བ་སྟེ། ཡོད་དོ་ཞེས་ཁས་མི་ལེན་མེད་དོ་ཞེས་ཁས་མི་ལེན། ཡོད་
ཀྱང་ཡོད་ལ་མེད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་ཁས་མི་ལེན། ཡོད་པའང་མ་
ཡིན་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་དེ་སྐད་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ཏོ། །ནམ་
ཁས་མི་ལེན་པ་དེ་ནི་དམིགས་པ་མེད་དོ། །

དེ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་སེམས་མེད་ཅིང་
སེམས་དང་བྲལ་ཏེ་གནས་མེད་པའི་ཚུལ་གྲེས་དག་སྤྱོད་གི་ཆོས་ལ་
གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚུལ་འདི་བཤད་པ་ན་འཁོར་དེའི་དགོ་སྤྱོད་

ལྷ་བརྒྱ་སྟོན་ལས་ལངས་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱར་
 གྱུར་པ་ལ་མི་བལྟའོ། །མི་མཉན་ཏོ། །འཇམ་དཔལ་གང་དུ་གནས་
 བའི་ཕྱོགས་དེ་ཡང་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་སྟར་
 འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱར་གྱུར་པས་སྟོན་པ་མཛོན་སུམ་དུ་གྱུར་
 བཞིན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མཆོན་ཉིད་
 གཅིག་དུ་སྟོན་པས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྤྲོའོ་ཞེས་བརྗོད་ནས། བདག་
 ཅག་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་ཆངས་
 བར་སྦྱོད་པ་སྦྱད་དོ་སྟུམ་ནས་དོང་ངོ། །དེ་ནས་ཤུ་རིའི་བྱས་འཇམ་
 དཔལ་ལ་སྤྲུས་པ།

དགེ་སློང་ལྷ་བརྒྱ་པོ་སྟོན་ལས་ལངས་ཏེ་མི་སྟོན་པ་ཟེར་ཞིང་
 སོང་ངོ་ཞེས་སྤྲུས་པ་ལ། འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྤྲུས་པ། དགེ་སློང་ལྷ་
 བརྒྱ་པོ་འདི་སྐད་ཅེས་འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱར་གྱུར་པ་ལ་མི་
 བལྟའོ། །མི་མཉན་ཏོ། །འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱར་གྱུར་པ་གང་དུ་
 གནས་པའི་ཕྱོགས་དེ་ཡང་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ལེགས་སོ་

ལེགས་སོ། །ཕྱ་རིའི་བྱ། དེ་དག་གིས་ཆིག་དེ་ལེགས་པར་སྒྲུབ་
 པ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་འདི་ལྟར་འཇམ་དཔལ་གཞོན་རྒྱར་གྱུར་པ་
 བྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་སུ་མེད་དོ། །གང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ཞེང་དམིགས་སུ་མེད་པ་དེ་ལ་བཟླ་བའམ་མཉན་པར་མི་རུས་
 སོ། །འཇམ་དཔལ་གཞོན་རྒྱར་གྱུར་པ་སྟོགས་གང་ན་གནས་པའི་
 སྟོགས་དེ་ཡང་སྤང་བར་བྱ་ཞེས་པ་ཡང་། འཇམ་དཔལ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ་དམིགས་སུ་མེད་ན། གང་དེའི་གནས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །དག་སྟོང་དེ་དག་འཇམ་དཔལ་གྱིས་བསྟན་
 པ་དེ་ཐོས་ནས་སྤང་ཡང་དེར་ཕྱིར་ལོག་སྟེ། འཇམ་དཔལ་ཁྱོད་གྱིས་
 བསྟན་པ་བདག་ཅག་གིས་མི་ཤེས་སོ། །

འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྒྲུབ་པ། དག་སྟོང་དག་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟ་
 བྱ་བྱི་སྟོན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱ་བ་སྟེ། དག་སྟོང་དག་འདི་ལ་ནི་ཀུན་
 ཤེས་པར་བྱ་བ་མེད། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི་མི་གནས་པའི་ཚུལ་

གྲིས་གནས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དམིགས་སུ་མེད་
 ཅིང་གཡོ་བ་མེད་ལ་འཆི་འཕོ་བ་མེད་དོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས།
 དག་སྒྲོང་བཞི་བརྒྱ་ནི་ལེན་པ་མེད་པར་ཟག་པ་རྣམས་ལས་སེམས་
 རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ། །བརྒྱ་ནི་སེམས་ཆེར་འབྱུགས་ནས། ལུས་དེས་
 སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་དུ་འབོད་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་། ཆོས་འདི་ཐོས་
 པས་སྦྱར་དུ་དེ་ལས་ལྡང་ནས། དགའ་ལྡན་པའི་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་
 བ་མཉམ་པར་སྐྱེས་ནས་བྱམས་པའི་འདུས་པ་དང་པོར་དག་བཙུན་
 ཐོབ་པར་ལུང་བསྟན་ཏོ།།

གཞན་ཡང་སྒྲོས་མཐའ་གཉིས་དང་བཞི་དང་བརྒྱད་དང་སྒྲོ་
 འདོགས་སོ་གཉིས་རྣམས་ལ་དེ་དང་དེའི་སྒྲོས་པའམ་དམིགས་པ་
 མཉམ་བཞག་ཏུ་མི་འགོག་པར། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲེང་གི་བདེན་གྲུབ་
 ཁོ་ན་འགོག་ན། བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཁོ་ནས་མཐའ་ཐམས་ཅད་
 སེལ་དགོས་པར་རིགས་ན་ཡང་། དེ་རིགས་པས་མི་འཐད་ལ་བྱིད་
 ཅག་གིས་ཁས་ཀྱང་མ་སྦྱངས་སོ། །དེ་ལྟར་དེས་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་

རྟོག་ཁོ་ན་ཁེགས་ཀྱི། དེ་ལ་སྒྲོས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་དང་
 བྲལ་བ་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་
 འགྱུར་ཏེ། བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཡང་རྣམ་རྟོག་ལས་མ་འདས་
 ལ་རྣམ་རྟོག་དེ་དང་བྲལ་ན་གནས་ལུགས་མི་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་བསྐྱེད་འདི་ལ་དོན་དམ་དཔྱེད་
 པའི་རིགས་པས་དཔྱད་ན་དཔྱད་བཟོད་དུ་བྱུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་མེད་པ་
 ལ་བདེན་མེད་ཅེས་བརྗེས་པ་ལ་མ་བཟུང་བར། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་
 པ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མ་བཀག་པར་དེའི་སྟེང་གི་བདེན་གྲུབ་ཡན་
 གར་བ་འགོག་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་གོ་ན། བདེན་མེད་དང་བདེན་མེད་
 ཀྱི་བྱད་པར་དུ་བྲས་པའི་སྒྲུབ་བ་གཉིས་ཡོད་ཆུ་མེད་ཆུ་ཐ་དད་དུ་
 སོང་བ་དེ་འདྲའི་བདེན་མེད་ཤེས་ཀྱང་དེས་ཆགས་སོགས་ཅུང་ཟད་
 ཀྱང་ལྟོག་མི་རྒྱས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་དེ་འདྲ་བ་ཇི་ལྟར་གོམས་ཀྱང་ཐ་སྙད་
 ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་ལ་དེར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཞིག་པར་མི་འགྱུར་
 ལ། དེ་མ་ཞིག་ན་དེ་ལ་ཆགས་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་འཛིག་སྟེ།

༡༩༥ ཡིད་བཞིན་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་དོན་བཤད་པ།

རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྐྱོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་ཀྱིས་ཡིད་བཞིན་
 རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་དུ། རང་རྒྱུད་འོག་མའི་བྱེ་བྲག་སློབ་དཔོན་དཔལ་
 སྤུངས་སོགས་སྤངསྟོང་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དག་གི་ལུགས་བཀག་པའི་
 སྐབས་སུ། སྤང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་མི་སྲིད་
 པ་དང་། རྟོགས་བྱར་མི་རུང་བ་དང་། ཐ་དད་དུ་གྱུར་ན་སྤང་གཉེན་
 དུ་མི་འཐད་དེ། དག་ལ་ཞེ་སྤང་སྐྱེས་པ་ལ་ནམ་མཁའ་སྟོང་པར་ཤེས་
 པས་མི་པན་པ་ལྟར། གཞི་རྩུབ་སྤང་ལ་ཞེན་ནས་ལོགས་སུ་སྟོང་པར་
 ཤེས་པས་ཅི་ཡང་མི་པན་པའི་དེ་འདྲའི་སྟོང་པ་དེ་རྟོགས་པ་ལ་དགོས་
 པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།

ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་།

སྤྱད་ག་བྱུང་མེད་འདུ་ཤེས་གནས། །དེ་དག་འདོད་ཆགས་
 རབ་ཏུ་འཕེལ། །འདུ་ཤེས་དག་ནི་རྣམ་བཤེས་ན། །འདོད་ཆགས་
 ཀྱིས་ནི་གོས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདུ་

ཤེས་མེད་ན་བྱམས་སོགས་ཀྱང་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་སྟེ། དེ་དག་བདེན་
 གྲུབ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལ་བཤད་དགོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དང་དེའི་འདུ་
 ཤེས་མེད་པ་ཅམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟར་ལས་དང་པོ་བ་ལ་
 གོ་བདེ་བའི་ཕྱིར་བཤད་དགོས་ཀྱང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མེད་
 པ་དེས་ཡུལ་དེ་དང་དེར་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་མི་འགོག་པར་
 བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་ཁེགས་པའི་གོ་ཚུལ་ལྟར་བྱས་ན་སྒྲིན་
 གོང་ལྟར་འཇུག་ལ། ཡང་དག་པར་ན་ཆོས་གང་ཡང་དམིགས་སུ་
 མེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་པ་གཉིས་འགལ་མེད་ཀྱི་གོ་ཚུལ་
 ཟབ་མོ་བརྒྱན་ལྡན་ཀྱི་སྐབས་དང་། སྟོང་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་ཀ་དབྱ་
 མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར་གསུངས་པའི་ཚུལ་མ་ཤེས་ན། དབྱ་
 མ་པ་ལ། དངོས་སྤྱོད་བས་ལོག་སྤྱོད་བྱས་པ་ལྟར། དམིགས་པ་
 མེད་པའི་བྱམས་པ་སོགས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཐམས་ཅད་
 འགལ་འདུར་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ།

དམིགས་མེད་ཀྱི་བྱམས་པ་དེ་ལའང་བདེན་པར་དམིགས་སུ་

མེད་པ་ཞེས་བྱུང་བར་སྦྱར་དགོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་
 ལྟར་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཁེགས་པའི་དམིགས་མེད་དུ་མི་བཤད་
 དོ་སྙམ་ན་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་
 སྟོས་བྲལ་མཉམ་པ་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་གཟིགས་པར་ཉལ་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ལས་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་། འཁོར་འདས་ཐ་དད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
 སོགས་འདུ་ཤེས་སྒྲ་ཆོགས་མི་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་།
 འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་དུ་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཅན། བྱམས་པ་མི་མངའ་བར་
 ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ་ཏེ། རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་སྟོས་
 བྲལ་མཛོན་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བསྟན་པ་འདི་ལ་གྲུས་
 པ་དག་ལ་དེ་ལས་སྟོན་ཆེ་བའི་ཁས་ལེན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་བསམ་པ་
 དང་སྒྲ་བ་ཅིམ་ཡང་སྤང་བར་བྱ་དགོས་སོ།།

དེ་ལྟར་གོང་དུ་ལུང་དང་དེའི་དོན་བཞིན་རིགས་པའི་ལམ་ནས་
 གོ་བར་བཤད་པ་འདི་དག་གིས་མཐའ་བྲལ་དབུ་མ་ཆེན་པོ་ཞེས་

གང་སྐྱས་པ་དེ་དག་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་སྒྲ་ན་མེད་པར་གྲུབ་
 པས་ན། འདི་འཛིན་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཏ་ཤ་གི་ལྷམ་ལུས་པའི་
 བགོ་སྐལ་ལེན་པ་ཤ་སྟག་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཤང་མ་བྱུང་བའི་སྟོན་དུ་
 རྒྱལ་བ་ཤུ་སེང་གའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པའི་པའི་མདོ་རྒྱད་རྣམས་
 དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་སྟོན་ཀྱི་རྒྱལ་སྟོན་བྱང་
 སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གངས་ཅན་པས་ལོངས་སྟུང་བྱར་
 བྲངས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདུད་ཅི་བྷི་མ་མེད་པའི་བགོ་སྐལ་ཉིད་རང་
 གིས་རང་ལ་བཅད་པར་མ་གྱུར་པར་ཚུལ་བཞིན་ལེན་པ་སྐལ་པ་
 བཟང་པོ་ཅན་འབའ་ཞིག་ཏུ་ངས་སོ།།

༡༡ །རབ་གསལ་གྱིས་བཀྲལ་བ་བཞིན་པ། ༽

དེའི་ཕྱར་ཚོད་ཡིག་ཏུ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་ཞེས་རྒྱ་
 བོད་མཁས་པའི་རིགས་པའང་ཁས་འཆེ་མོད། རང་གསོད་པའི་
 མཆོན་ཆ་རང་གིས་བཅར་བ་སྟེ། བདེན་མེད་དུ་མེད་ན་བདེན་
 གྲུབ་དང་། བདེན་གྲུབ་མ་ཡིན་པ་མིན་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར། གློ་གསར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ལོག་མིན་ལོག་
 གི་བསྐྱུས་ཆེན་ལ་ཡང་རྒྱས་མེད་པའི་རང་ཆོས་ཏེ་གྲུབ་མཐའི་ཁ་
 འཛིན་ནི་ཆེགས་ཆེ་བར་སྒྲུང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་ཏོགས་མེད་
 ཏོགས་བྱུང་བ་སྒྲོ་བརྒྱད་དང་སྒྲོ་བཞི་ལས་དོན་གཅིག་མི་གཅིག་
 ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཏྲགས་ལོག་ཆོས་ལོག་ལྷོག་པ་འཕེན་མི་འཕེན། རྗེས་
 བྱུང་བའི་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་གསུམ་སོགས་ལ་རེ་བ་མེད་ཀྱི། ཡིད་ལ་
 ཉལ་བའི་ལུས་མེད་ཀྱི་གདོན་ཆེན་པོས་ནི་ཏྲག་ཏུ་གཅོས་པར་
 དེས་སོ། །**འཕགས་པས།** **རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན།** **རང་**
བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བརྗོད་
 མེད་ཀྱི་བདག་འཁོག་ཚུལ། ཤེས་བྱ་ལྗེ་རྣམ་གཞག་མི་འགལ་བ་
 སོགས་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བ་ནི་ཆེས་
 དམན་པའོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་
 ཡོད་པ་འདྲུ་འབྲལ་མེད་པ་ནི། འཕེལ་འབྱི་སྤངས་པའི་གནས་པ་
 ཡིན། །ཞེས་དང་། **རྒྱན་དང་རྒྱུད་ཆེན།** **འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་**

མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཅེས་དང་། འཇུག་པར།
 ལྷོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་མདོ་
 རྒྱུད་དུ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཡང་ཞེས་ཟེར་བ་ལ།

༡༡ །མི་ལམ་པས་ལན་བཞིན་པ།

ལན་སྐྱས་པ། ཚད་མའི་གཞུང་རྣམས་སུ་ལོག་ལྷོག་གི་རྣམ་
 གཞག་གསུངས་པ་ལས་སྒྲོས་ནས་བསྐྱས་བྱ་རྣམས་སུ་ཡིན་ལ།
 ཡིན་ལོག་སོགས་བཅེགས་ནས་བཞིན་པ་སྒྲོ་གསར་བྱ་བ་དག་གི་
 ཐལ་ངག་ཁ་བྱང་གི་ཆེད་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ནི་བདེན་ན་ཡང་། དེ་
 ཅམ་ཞིག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོག་གི་དང་སྐྱ་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ལས་
 འདས་པ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་གཞལ་བྱས་ན། **རི་སྐད་དུ།**

བདག་གིས་བསྟན་ཀྱང་གཞན་གྱིས་མི་ཞེས་པས། །ཞེས་དང་།
 དེ་བྱིར་ཞན་པས་ཆོས་འདི་ཡི། །གཏིང་རྟོགས་དཀའ་བར་མཐུན་
 རྒྱར་ནས། །ཐུབ་པའི་ཐུགས་ནི་ཆོས་བསྟན་ལས། །རབ་ཏུ་ལོག་
 པར་གྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཟབ་མོ་བྱིས་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་

པ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ལ་དེར་མ་ཟད།
 གཅིག་དུ་བལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱེད་པས་བདེན་མེད་ཅམ་
 ཞིག་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་རྒྱུ་འདི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་
 རྒྱུ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་སྟོང་ཉིད་མཐར་ཐུག་ཡིན་ན། འདི་སྤྱི་བའི་མི་
 ཉག་པ་སོགས་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ལས་ལྷག་པོར་དཀར་རྒྱུ་
 ཅི་ཡང་མེད་པ་རང་གཞན་སྤྱི་ཡེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉེས་ཀྱིས་ན། དེ་འདྲའི་ཟམ་
 བསྐྱུགས་ཅམ་ཀྱིས་བསྟན་མི་ཀྱིས་པ་ཅི་ཡང་མི་འདུག་པས་འདི་
 སྤྱི་ཉིག་གི་ཡུལ་ཡིན་ལ་བསྟན་དུ་ཡོད། རྣམ་པར་རིག་པར་བྱར་
 ཡོད་བཞིན་དུ་གོང་དུ་བསྟན་པའི་ལུང་རྣམས་ལུང་ཡང་དག་མིན་
 པར་བསྟུས་ཆོན་ཁ་བྱང་གི་རིགས་པ་དེས་སྐྱབས་ཤིག དེའི་ཕྱིར་
 མཐའ་བལ་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དགག་སྐྱབ་ཀྱིན་ལས་འདས་པ་སོ་སོ་རང་
 རིག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་བསམས་ན་ལུང་གིས་ངེས་པར་བསྟན་
 པ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་པར་ཀྱིས་ཤིང་དེས་བསྟན་དོན་ལ་ཡང་ངེས་ཤིགས་
 སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་ཐེག་པ་ཆོན་པའི་ཆོས་སྤངས་མ་དགོས་པ་འདི་ཡང་

སྐལ་བ་བཟང་སྦྲུང་དུ་སེམས་སོ།།

ཡོད་པ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་ན་མེད་པ་དང་། ཡོད་པ་མིན་པ་ལས་
 ལོག་པ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་ན་ཡོད་པར་ལྡོག་པ་སོགས་ཆེག་ཅམ་གྱི་
 སྒྲ་བས་མི་ཆེ་འཕུལ་བྱེད་དེ་ཅམ་ཞིག་མཁྱེན་པ་ལ་ང་རྒྱལ་མཛད་
 རིན་མི་ཆོག་མོད། འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་གཞལ་བའི་སྐབས་སུ་ཡོད་
 བའང་མིན་མེད་པའང་མིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་བྲལ་
 བ་སྒྲ་དོན་མེད་དོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཡོད་པའམ་མེད་པ་རྟག་མི་
 རྟག་སོགས་གང་རུང་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལས། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་
 མིན་དུ་སྒྲ་བ་མི་རུང་ངོ་། །ཐ་སྙད་ལས་འདས་པ་སྒྲོས་པ་ཉི་བར་ཞི་
 བའི་གནས་ལུགས་ལ་མཐའ་བཞིའི་ཁས་ལེན་མེད་པར་བརྗོད་ཆོ།
 བསྐྱུས་ཆོན་གྱི་གཞུང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་སྔན་འབྱེན་དགོས་
 པ་ནི་ཉ་ཅང་ཡང་ཐལ་མ་ཆེས་སམ། དེ་ལྟ་ནའང་གོང་དུ་མཐའ་བཞིའི་
 སྒྲོས་པ་མེད་པས་ཁས་སྒྲངས་མེད་པ་དང་། ཁས་ལེན་ཅན་གྱི་དབང་
 དུ་བྲས་ན་མཐའ་བཞི་འགོག་ཚུལ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའི་རིགས་

བ་དེས་བསྐྱུས་ཆོན་ལ་བྱང་ཡང་བསྐྱུས་ཆོན་ལས་བཤད་བ་ལྟར་
 གྱི་འགལ་བ་བྲིད་ཅག་གི་ལུགས་ལ་ཐལ་བར་བཤད་བ་དེས་བསྐྱུས་
 ཆོན་ལ་རྒྱས་ཡོད་མེད་གསལ་བར་སོང་ངོ།།

གཞན་ཡང་ཆད་མའི་གཞུང་དུ་རྗེས་བྱུང་དང་ལྷོག་བྱུང་ནི་
 ཉགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྱུང་བ་དེས་བའི་ཆེད་དུ་
 བསྐྱུང་ལ། དེ་ལས་བརྒྱུས་ཏེ་ཐལ་ངག་བཀོད་བ་ལ། རྗེས་ལྷོག་
 གཉིས་དང་དེ་སྟེང་གསལ་བ་དེ་ཡིན་ན་ཉགས་དེ་ཡིན་བའི་ཐུར་བྱུང་
 དང་། ཉགས་དེ་ཡིན་ན་གསལ་བ་དེ་མ་ཡིན་བའི་འགལ་བྱུང་གཉིས་
 བསྐྱུང་ནས་བཞི་དང་། དེ་བཞིར་ནལ་མ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྐྱར་བའི་
 བྱུང་བ་སྒྲོ་བརྒྱད་དུ་གྲགས་བ་ཕྱ་བ་སོགས་གྱིས་བཀོད་བ་འདི་འདྲ་
 བས་མཆོན་ནས། ཡིན་གྱུར་མིན་གྱུར། ཡོད་རྟོགས་མེད་རྟོགས།
 ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཉགས་ལོག་ཆོས་ལོག་ ལྷོག་བ་འཕེན་མི་འཕེན།
 རང་རིག་དང་གཞན་རིག་འཕེན་བ་སོགས་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་དག་
 བསྐྱུས་བ་ཅམ་གྱིས་རྟོགས་སྒྲ་བར་འདུག་ཀྱང་། སལ་ཆེ་བ་མཆོང་།

མཆར་ཉི་རིང་འཕུལ་བྱེད་ཅམ་གྱི་ཆེད་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་ཤེས་ཤིང་
 བྱང་བར་བྱས་ཀྱང་གཞུང་དོན་ལ་ཕན་ངེས་ཀྱི་ཆ་ཡང་ཆེན་པོ་མེད་
 བར་མ་ཟད། ཆོག་ལ་ཉོན་པ་དེ་འབྲེལ་འཆད་ཚུལ་ལ་མཐའ་གཅིག་
 ཏུ་ཞེན་ན་རང་གི་ཁས་ལེན་ལ་ཡང་ཅི་བྱས་རྗེ་མི་ཐོགས་པ་འབྱུང་བ་
 མཆོན་བྱེད་ཅམ་ཞིག་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་དེ་འབྲེལ་
 ཚུལ་ལུགས་ལ་ཅི་ཅམ་སྤངས་ཤིང་མཁས་ན་ཡང་། གཞན་ལ་ངོ་
 མཐོན་དུ་སྤྲོ་བྱེད་ལ་མཆོན་ཅི་ཡང་མི་སྤང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་ལུས་མེད་
 གྱི་གདོན་སྤྲོང་ལ་ཉལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོག་སྤྲོས་ན་ཡང་།

མདོ་ལས།

མི་ཤེས་དེ་དག་གཞན་གྱིས་བརྒྱལ་བ་ན། །ཁྲིས་པས་ཐེལ་གྱིས་
 འོན་ཅིང་ཆོག་རྩལ་སྤྲོ། །ཞེས་པ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་བདག་གིས་ནི་འདི་
 རྒྱུ་དུ། ཆོག་ལ་ཆོག་ལན་སྤྲོའི་ཞེས་གྲགས་ཀྱང་། དེགས་པའི་ལན་
 ལས་ཆོག་རྩལ་ལན་མི་སྤྲོ། །ཆོག་མཆོན་འདེབས་པ་མི་སྤྲོ་ན་མས་
 གྱི་སྒོལ། །དག་སྤྲོ་ཆོས་འདི་རྒྱལ་བས་རྗེས་སུ་གདམས། །སུན་

འབྲིན་གང་སྤྲས་གཞན་ལ་པར་འཁོར་ན། །ཆོག་རྩལ་མེད་ཀྱང་
 བཞིན་རས་སྤར་ལས་ངན། །རིགས་པའི་ལམ་གྱིས་བཤུད་པ་རྣམས་
 ལ་ནི། །རང་གཞན་སྤྱད་གཞི་ཡང་རང་མཆང་ཡིན། །ཞེས་ཀྱང་
 སྤྲས་སོ། །སྤབས་དོན། **འཕགས་པས།**

རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཞིན།
 སྤྲས་བྲལ་ཁས་སྤངས་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལོག་ནས་རང་བཞིན་
 ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་སྤྱོད་ཅི་ཞིག་རིགས་པ་སྤྲ་བ་བྱེད་
 གྱིས་གཟིགས། རང་བཞིན་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པར་འདུག་གམ།
 དངོས་དངོས་མེད་སྟོང་མི་སྟོང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
 བཞིན་མེད་པར་མཐོང་ནས་སྤྲས་པ་ཉི་ཆེ་བ་གང་ཡང་མེད་པ་ལ་རང་
 བཞིན་མེད་པའི་དོན་མ་ལོག་པར་མ་ཟད་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོག་
 ཅམ་ལ་སྤྲ་ཅི་བཞིན་དུ་ཞེན་པ་ཅམ་ཡང་མེད་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་
 ཞེས་པའི་སྤྲ་སོ་ཆེ་དེའི་དོན་འདི་ན་ཡོངས་སུ་སྟོང་བར་ཟད་དོ། །དེ་
 དག་ཅི་ཡང་ཁས་སྤང་བ་མེད་པའི་ངན་གཡོའི་ལྟ་བ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་

ཉེ། སྒྲོམ་པ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་སུ་མེད་པ་ལ་མེད་པར་
 མཐོང་ནས་ཅིར་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔལ་ལྷན་ལྷ་
 བས། རྒྱན་པོ་ཡིན་པ་ཞིག་གིས་རྒྱན་པོ་ཡིན་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་
 དང་། མ་བརྒྱས་པ་ཞིག་གིས་དེར་ཁས་མི་ལེན་པའི་དཔེས་གསུངས་
 པ་བཞིན་ནོ། །བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བརྗོད་མེད་
 གཉིས་མགོ་མཉམ་པར་གཟིགས་པ་དེ་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་
 མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་སྐལ་བ་ཆེས་སྒྲོམ་པ་
 འབྲེལ། །བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་ཡོད་མེད་དང་
 ཉག་མི་ཉག་སོགས་སུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་
 པ་ལ། ཡོད་ན་སྤང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་བཟླ་པས་དེ་འབྲེལ་བདག་
 དངོས་པོ་ཡོད་པར་མི་རིགས་པར་སྦྱབ་མོད། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 དམིགས་སུ་མེད་པར་བསྟན་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅན་དུ་སུ་ཞིག་གིས་ཁས་
 ལང་། དེས་ན་དེ་འབྲེལ་སུན་འབྲེན་ནི་རང་གིས་རང་ལ་ཅོ་འབྲི་བར་
 གྱུར་རྟོ། །དམིགས་སུ་མེད་ན་དེ་གཉན་ལ་འབེབས་པ་དང་རྗེ་ལྟར་

ཤེས་པར་རུང་སྒྲུལ་ན་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་བྱ་ལྡེ་
རྣམ་གཞག་མི་འགལ་བ་སོགས་ཞེས་པ་འདི་ཅི་ཞིག་སྟེ།

༡༩༥ ཆོས་ལྡེ་རང་བཞིན་གསུམ་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་གྱིས་ཐེག་ཆེན་བསྟན་འཕྲིན་

མདོ་ལས། ཆོས་ལྡེ་རང་བཞིན་གསུམ་དང་ནི། །རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་ཆོགས་བརྒྱད་དང་། །བདག་མེད་དོན་ནི་རྣམ་གཉིས་པོར། །ཐེག་
ཆེན་མཐའ་དག་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་སྤྱོད་གྱི་
ལུགས་ལ་འགལ་མེད་ཏུ་འཆད་མི་རུས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ན། དེ་
ལྟར་སྟུང་པ་དོན་མེད་དེ། བདག་མེད་གཉིས་དང་། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་
བརྒྱད་ཀྱང་ཆོས་ལྡེ་ནང་ཏུ་འདུ་ལ། དེ་ལྡེ་ཡང་རང་བཞིན་གསུམ་
གྱི་ནང་ཏུ་འདུས་ཤིང་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྡན་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ།
མཆན་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ། མཆོན་པ་རྣམ་འབྱོར་གྱིས། གཞི་དང་།
བསྐྱེད་པ་དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། ལྷང་བ་དང་། ཉེན་ཞེས་བྱ་བ་
ལྡེ་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་ཚུལ་བཤད་པ་སྟེ། མདོར་ན་ཐོས་བསམ་སྒྲུལ་
པས་རིམ་བཞིན་ཀུན་བརྟགས་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། གཞན་དབང་

ཡོད་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་དགོས་
 པ་ཅི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་ཅེས་པས་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་
 ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་བདག་ཅག་གིས་འདོད་ཀྱི་འགལ་
 བར་སྒྲུས་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་པ་མ་ཡིན་དགག་
 གི་སྟོང་ཉིད་ཅམ་ལ་མི་འདོད་པར། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་
 གཞན་དབང་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོས་བྲལ་
 ལ། ཐོས་བསམ་སྟོམ་པས་འཇུག་ཅིང་། དེའི་ཆེ་བོད་སྒྲུང་བ་ཐོབ་པ།
 ཅེ་མོ་སྒྲུང་བ་མཆེད་པ། བཟོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་
 ཞུགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན། ཆོས་མཆོག་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 བཞི་པོ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ཞིང་། གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་འདྲ་ཡང་རྣམ་འགྱུར་པའི་ཉམས་
 རྟོང་སྐྱེ་ཚུལ་ལས། གཟུང་བ་མེད་ཅིང་འཛིན་སྒྲུང་ཤས་ཆེ་བ་དང་།
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་རྟོང་བ་སྐྱེས་ནས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་
 པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་མོད་

གྱི། དེ་དག་ལ་བདེན་མེད་ཁས་ལེན་བའི་དམིགས་པ་ཅན་གྱིས་མི་
འགལ་བ་དང་། དམིགས་མེད་སྒྲོས་བྲལ་ཁས་ལེན་བ་རྣམས་འགལ་
བ་སྲུས་ཀྱང་བསྐྱབ་མི་བྱས་སོ། །གཞན་ཡང་མདོ་སྤེལ་རྒྱན་ལས།

འདི་ཡི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལྟ། །སོགས་ཤེས་བྱ་ཡང་ཡིན་ལ་
གངས་ལྟ་བུ་ཡང་ཡིན་བ་དུ་མ་ཡོད་བས་ཤེས་བྱ་ལྟེ་རྣམ་གཞག་
མི་འགལ་བ་ཞེས་ཅི་ཡིན་ཡང་བརྟག་གཞིར་སོང་ངོ་། །ཡང་ཡུལ་
དོན་དམ་པར་མེད་བ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་བ་འདྲ་འབྲལ་མེད་བ་ནི།
འཕེལ་འབྱི་སྤངས་བའི་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་།

རྒྱན་དང་རྒྱད་ཟེར།

འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་
མེད། །ཅེས་དང་། འཇུག་པར།

སྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་མདོ་
རྒྱད་དུ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུ་ཀའང་ཞེས་ཀྱང་འང་
བཅེགས་མ་ཅན་བརྗོད་བ་ནི། མདོ་རྒྱད་དུ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་

བར་བདག་ཅག་གིས་ཤིན་ཏུ་ཡང་འདོད་དེ། བདག་ཅག་གིས་སྟོང་
 ཉིན་འབྱུང་བྱུང་འཇུག་ངོ་མོ་དབྱེར་མེད་དུ་འདོད་ཀྱི། རི་མོང་གི་རྩ་
 མེད་པ་དང་། སྒྲང་གི་རྩ་ཡོད་པ་གཉིས་བྱུང་འཇུག་ཏུ་བྱེད་པ་ལྟ་
 བྱར་ནི་མི་འདོད་པས་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་གི་ངོ་མོ་འཕེལ་
 འགྲིབ་མེད་པར་གནས་པར་འདོད་ལ། དེ་ཉིད་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་
 དུས་ན་བསལ་བཞག་གམ་དགག་སྐྱབ་མེད་པར་ཡང་འདོད། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཡོས་པའི་
 ཕྱིར་ན། དོན་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྒྲང་བ་འགལ་མེད་དུ་
 འདོད་དོ། །གཞན་ཁས་ལེན་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་
 དང་། བསལ་བཞག་མེད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་བསྐྱབ་
 བར་དགའ་མོད་ཀྱི་དེའི་ཚུལ་རེ་ཞིག་སྟོབར་མ་བྱས་སོ།།

༡༩ །རབ་གསལ་གྱིས་བཞུལ་བ་བརྗོད་པ།

ཡང་ཚུད་ཡིག་ཏུ། དེ་ལྟ་ནའང་བྱེད་ཅག་དབྱུ་མ་པར་མི་འགྲུང་
 ཉེ། དབྱུས་ལ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་གནས་ན་གཉིས་མིན་

གྱི་མཐའ་ལ་གནས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་
 བ་ལ་གནས་ནའང་མེད་མཐའ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་གྲུབ་
 དང་བྲལ་བ་ལ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་མེད་ལ་གནས་པ་བཀག་
 པའི་ཕྱིར། ཡོད་ཟེར་ཆད་ཡོད་མཐའ་དང་། མེད་ཟེར་ཆད་མེད་མཐའ་
 ཁས་སྦངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

༣༠༽ དབུ་མའི་གོ་དོན་བསྟན་པ།

མདོར། ཡོད་དང་མེད་པ་འདི་གཉིས་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །མཁས་
 པས་དབུས་ལའང་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དགོངས་པ་
 དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱད་པར། གནས་མེད་གནས་ཡིན་
 འདི་ནི་རྒྱལ་བས་གནས་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་། རྒྱན་
 ལས། གནས་བྲལ་དང་། གནས་དང་ཞེས་གསུངས་པས་གནས་
 མེད་དགོས་ན། གནས་མེད་པའང་དེ་བཞིན་གསུངས་པས་སྟོབས་
 མཚུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

མེད་པ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་ནི།

ཡོད་པ་ཡི་ནི་དམ་པར་འདོད།།

རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་དམིགས་པ།།

དམིགས་པ་ཡི་ནི་མཆོག་ཏུ་འདོད།། ། ཅེས་སོགས་གཞུང་ཀུན་

ཏུ་འདུང་། ཡོད་པ་དང་དམིགས་པ་དང་སྒྲོམ་པ་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་
མ་བཟུགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱིད་ཀྱིས་ཆོས་དབྱིངས་སྒྲོ་འདོགས་སོ་གཉིས་
དང་བྲལ་བ་མཛོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་སྤིད་དུ་ཤེར་བྱིན་མཆོན་ཉིད་
པ་མ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བཤད་མོད། སལ་ཆེར་བརྗོད་བྲལ་ཁ་བྱང་སྒྲོམ་
ངན་ཁྱིད་འཁྲལ་རྒྱ་ཞེས་པ་ལྟར་ཀེ་ཏ་ཀའི་མིང་བྲལ་བ་ལ་ཞུགས་
སོ། །འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ།

མདོ་རྒྱུད་བྱང་ངེས་རྒྱ་གཏེར་རྒྱབས་སྤེང་གིས།།

འདིགས་པས་གནས་མེད་མཐའ་ལ་ཞེན་པ་རྣམས།།

རྣམ་དཔྱོད་བྱ་གཞིངས་དམ་པའི་མགོན་དང་བྲལ།།

གཏོལ་མེད་ཅི་ཡང་མེད་པ་རྟེན་དུ་འཆམ།།

ཨེ་མ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་ཇི་སྟེད་པ།།

ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་བྱི་མེད་རིགས་ལམ་ནས།
 ལམ་གྱི་ལུས་སུ་རྫོགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་བཟོ།
 འདི་ཀོ་ཐར་འདོད་ཡོངས་ཀྱི་བཟོད་གཅིག་ལམ། །ཞེས་གྲང་
 བསྐྱགས་སོ་ཞེས་ཟེར།

༣༩ །མི་མཉམ་པས་ལན་བཟོད་པ།

དེ་ལ་ལན་བཟོད་པ། བྱིད་ཅག་དབྱུ་མ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དབྱུས་
 ལ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་གནས་ན་གཉིས་མིན་གྱི་མཐའ་ལ་
 གནས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་དོན་མེད་དེ། རྣམ་གྲངས་
 པའི་དོན་དམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་དེ་འདྲ་རང་
 གཞན་གཉིས་ཀས་འདོད་མོད། བྱིད་ཀྱིས་དེ་ཙམ་གནས་ལུགས་
 མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་ལ། དེད་ཅག་གིས་དེ་ཙམ་གནས་ལུགས་
 མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་རྣམ་གྲངས་
 མིན་པའི་དོན་དམ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ཅིང་། རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་
 དོན་དམ་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་པ་མི་མཐུན་པ་

འདིར་ཚུད་པ་ཡིན་ན། མཐའ་བཞི་སྟོན་བྲལ་ལ་གནས་ན་གནས་
 མིན་གྱི་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ་བ་དང་། མེད་མཐའ་ལ་གནས་
 པའི་ཐལ་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲུག་སྟེ། མཐའ་བཞི་གང་ལ་ཡང་གནས་
 པར་མི་འདོད་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པས་མཐའ་བཞི་མིན་པའི་གནས་
 ས་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་དོ།

འོ་ན་ཅི་ལའང་མི་གནས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 གྱིས་ངེ་ལྟར་འབྲེན་པ་འདྲུས་མ་བྱས་ཁམས་མི་གནས་ཤིང་། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཅི་ལའང་མི་གནས་པ་ལ་གནས་པའི་ཐ་
 སྟད་བཏགས་པ་ཅམ་སྟེ། གང་ཆེ་སྟེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྟོ་ཡང་སྟེ་
 བ་དང་བྲལ་བ་སོགས་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཅི་ལའང་མི་གནས་
 བ་སྟོ་དེའི་སྟོད་ཡུལ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེས་འདི་ན། སྟོད་ཡུལ་འདི་ལྟའི་ཞེས་
 བཟོད་དུ་ཡོད་ན་བཟོད་མེད་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྟོད་ཡུལ་ནི་མཐའ་
 བཞི་དང་བྲལ་བ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཆོག་གི་
 ལམ་གྱིས་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་བསྟན་དུ་མེད་དེ།

ཐཱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས།

དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པར་འདོད་པས་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དངོས་
 སུ་བསྟན་པར་མི་རྒྱས་པས། ཉན་པར་འདོད་པའི་སེམས་ལ་རང་
 གིས་སྤྱོད་བ་དེ་ཉིད་དུ་དེའི་རང་བཞིན་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དཔེ་
 བཤད་པ་ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་པ་ལ་འཕགས་པ་
 རྣམས་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་
 རོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།

འོ་ན་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པས་བདག་ཅག་སོ་སྤྱོད་
 རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བས། དེ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་
 ཕྱིར། ལུང་དང་རིགས་པ་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དོ་སྟུང་ན་ཤིན་ཏུ་འབྲུལ་
 ཏེ། ཟབ་མོའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་དོན་བཞིན་མཐར་འཛིན་གྱི་
 དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་རིགས་པས་སུན་སྤྱང་སྟེ་དམིགས་པ་ཐམས་
 ཅད་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་སྟོས་བྲལ་གྱི་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་

སོ་སྐྱེའི་ས་ན་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱི། དེ་མེད་ན་མཐའ་བྲལ་གང་དུ་མི་གནས་
 པའི་དོན་གཏན་ལ་འབབས་པའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་འདི་ཐམས་
 ཅད་གཙོ་བོར་སོ་སྐྱེ་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་རང་གིས་མངོན་དུ་མཛད་ཟེན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཆེག་དེས་
 གསར་དུ་བསྟན་མི་དགོས་སོ།།

གཞན་ཡང་ད་ལྟ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ས་ན་གནས་ལུགས་བརྗོད་
 བྲལ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མི་སྲིད་ན། དེ་འཕགས་པའི་ས་ན་ཡོད་དོ་
 ཞེས་པའང་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། ཁས་ལེན་པ་པོ་སོ་སྐྱེ་དག་
 གིས་ཆོད་མས་མ་དམིགས་བཞིན་འཕགས་པའི་ས་ན་ཡོད་པའི་
 འཐད་པ་གང་ཡང་བསྐྱབ་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུང་
 དང་རིགས་པའི་སྟོན་སྟོས་བྲལ་རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དཔེར་ན་
 མཚུབ་མོས་ཆོ་བ་བསྟན་པས་ཆོ་བ་མཐོང་བར་ནི་གྱུར་ན་ཡང་ཆོ་
 བ་དང་མཚུབ་མོ་འབྲ་དགོས་པ་མིན་པ་ལྟར། ལུང་དང་རིགས་པ་
 དེ་དག་གིས་ལམ་ནས་སྟོས་བརྗོད་དང་བྲལ་བ་རྟོགས་གྱི། ལུང་

དང་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོ་མོ་ནི་རི་ལྟར་ཡང་སྐྱོས་པ་ལས་འདས་
པ་ནི་མི་སྲིད་དོ།

དོན་དེའི་དབང་གིས་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་ཆོན་པོ་རྣམས་སུ་
ཆོས་ཉིད་སྐྱོས་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་ནི། དཔེ་དང་གཏན་ཆེགས་
དང་། སྐྱ་དང་སྐྱའི་ཡུལ་མིན་པར་གསུངས་པ་དང་། དཔེ་དང་
གཏན་ཆེགས་དང་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྐྱོ་ནས་གཏན་ལ་པབ་སྟེ་
གསུངས་པ་གཉིས། སོ་སའི་དགོངས་ཚུལ་འགལ་མེད་དུ་འཆད་
མ་ཤེས་པར་སྟོགས་གཅིག་པའི་སྐྱོ་གྲོས་ཅན་དུ་སོང་བ་དག་གིས་
དགོངས་དོན་ཀྱི་སྟོགས་གཅིག་བཟུང་ན་སྟོགས་གཅིག་ངེས་པར་
སྤང་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྱ་དང་རྟོག་པས་གཏན་ལ་པབ་
པའི་དོན་ཁོ་ན་ལས། དེ་ལས་འདས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་གཞན་མེད་ངེས་
སུ་ཁས་སྤངས་ན་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་ཚུ་རོལ་མཐོང་བས་གཞལ་བྱ་ཁོ་ན་
ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྟོག་གི་ཀུན་
ཀྱི་ཡུལ་མིན་པའི་ཆོས་ཉིད་མ་མཐུན་པས་སྤྱི་རོལ་པ་ལས་ཁྱད་དུ་

འཕགས་པར་མི་རུས་ཏེ། **མདོ་རྒྱན་ལས།**

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་གནོད། | ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར། ཟབ་མོ་མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ལྷ་སྟེགས་ཅན་དང་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། འདིག་ཉེན་
ལས་འདས་པར་མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་གསུམ་མེད་པར་ཁས་
ལེན་དགོས་ཤིང་གོང་དུ་ཟབ་མོ་ཅི་ཡི་སྤྱིར་ན་རྟོག་གའི་ཡུལ་མ་
ཡིན། སོགས་བྱངས་པ་བཞིན་ནོ།

ཡང་དོན་དམ་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱོད་
རྟོག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་ཀྱང་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་རྟོག་
རྣམས་པ་ཀྱན་ཏུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་ན་དེ་སྤྱིར་ཀྱང་ཤེས་པར་མི་
བྱུང་ཞིང་སྤྱི་རོལ་པས་བསམ་མིན་གྱི་བྱེད་པོ་འདོད་པ་དང་འད་
བར་དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་མེད་པ་དང་། མདོ་རྒྱན་བསྟན་བཅས་
དང་བཅས་པས་དེ་གཏན་ལ་དབབ་པ་རྣམས་དོན་མེད་པར་གྱུར་
པས། རྫོགས་རེའི་མིག་ཅན་གྱི་སྒྲོ་གྲོས་ཁབ་མིག་ལྟ་བུས། རྒྱལ་

བ་དང་རྒྱལ་སྤྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ཟབ་ཅིང་དཔག་
བར་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལ་བདེ་བ་རོལ་མི་རུས་པས།

༣༡ བྱང་པའི་ཀྱི་ལྷོ་ར་བསྟན་པ།

ཁྱེད་རང་གིས། མདོ་རྒྱུད་བྱང་པའི་རྩ་གཏེར་རྒྱབས་སྤེང་
གིས། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་སྤྱི་པ་བ་དང་། སྤྱི་རྒྱལ་སྤྱི་པ་
སྤྱི་དང་བ་གཏེར་ཟབ་ཡངས་པའི་མཆོར། །ཉམ་ཆུང་སློ་བློས་རྒྱལ་གྱིས་
གཞུང་བ་ལས། །ཟབ་དོན་རིན་ཆེན་སྤྲིང་དུ་མ་ཕྱིན་པར། །ཆོག་དོན་
འབྲི་ཤིང་གར་གྱིས་འབྲུགས་པ་མཐོང་། །ཞེས་བརྗོད་པ་འདི་སྤྱི་ལ་
འོས་ཤིང་སྤྱི་ལ་མི་འོས་ཞེས་དབྱུང་གཞིར་སོང་ངོ་།

གཞན་ཡང་ཁོང་ན་རེ། མཐའ་བཞི་བྲལ་བ་ལ་གནས་ན་མཐའ་
བཞི་རྣམ་བཅད་དུ་ཁེགས་པའི་མཐའ་བྲལ་ཡོངས་གཙོད་དུ་གྲུབ་པ་
དེ་ལ་གནས་ཞེས་ཁས་མི་ལེན་ན་རང་ཆོག་རང་གིས་སྤྱན་སྤྱུང་བ་
མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་གནས་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་མཐའ་གང་དུའང་
མི་གནས་པ་ལ་གནས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་དངོས་སྤྱི་ན་གནས་པ་གང་

ཡང་མེད་པ་དང་དོན་བྱུང་མེད་པར་སོང་སྟེ། **དགོངས་འབྲེལ་ལས།**

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པར་འཛིན་ན། ངོ་བོ་ཉིད་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅིའི་སྒྲུབ་དུ་
 མི་འཛིན་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། སྤྱན་རས་གཟིགས་པ་ནི་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཛིན་པར་མི་སྦྱ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཡི་གས་
 བསྟན་པ་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཡི་གས་མེད་པ་སོ་སོ་རང་རིག་
 པ་བསྟན་པར་མི་རུས་པས། དེའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཛིན་
 བོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་འཛིན་ཞེས་པ་དེས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་འབྲིན་
 པ་ཡི་གས་མེད་པའི་དོན་བསྟན་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཞེས་མངོན་
 རྟགས་སུ་མི་འཛིན་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་ཤེས་
 མཛད་པའི་དགོངས་པའི་ངེས་དོན་རྟོགས་ཀྱི། གཞན་དུ་མ་རྟོགས་པར་
 གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་འཕྲུལ་པའི་རྒྱལ་པོས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས།
 མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་དོན་ཉིད་མཐར་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་

དུ་འབབ་པར་ཤེས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངེས་དོན་དུ་འགྱུར་བར་
གསུངས་ནས། རྣམ་པར་འབྱུང་པའི་རྒྱལ་པོ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་འདི་ལ་
དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་འདི་ལ་རྟོན་ན་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ངེས་པའི་དོན་དུ་
འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མི་རྟོན་ན། མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་བྱང་བའི་དོན་དུ་
འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་།

མདོ་སྡེ་ཟབ་མའི་བསྟན་དོན་གྱི་ངེས་དོན་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་
ཉིད་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པ་དང་རྟོག་པའི་སྡོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཟུང་ན་
དེ་བྱང་དོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྤར་ཡང་སྤྲས་བྱང་དགོས་པར་གསུངས་པ་
ལྟར་འགྱུར་ཞིང་། **ལང་གཤེགས་ལས།**

དེ་ཡི་རྒྱལ་ནི་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་བསྟན་
པའོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་བརྗོད་པ་བཤད། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་ལ་
གྲུབ་མཐའ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བསྟན་པའམ་བརྗོད་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་པ་བཞིན་དུ་མདོ་སྡེ་སྤྲ་
ཆོགས་ཀྱི་ཆོག་དང་ཡི་གས་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་གསུངས་ཤིང་།

དེ་དག་གི་བསྟན་དོན་གྲུབ་མཐའ་ནི། གཅིག་ཐ་དད་གཉིས་གཉིས་
 མིན་སོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་སེམས་དང་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་པར་ཞེས་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 སོ་སོ་རང་རིག་པའི་སྟོང་ཡུལ་ལུ་སྟེགས་སོགས་ཀྱིས་མྱུང་བར་མི་
 རུས་པ་དེ་ལ་གསུངས་པས་ན། མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་གི་སྤྱི་ཕྱིར་
 འབྲངས་ནས་དོན་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྟོང་བར་བྱས་ན་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ངེས་
 དོན་ཅི་ལྟར་འཆད་དེ། མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ནི་ལུང་གི་ཆོག་ཡིན་
 པས་དེ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་ངེ་ལྟར་བསམས་ཀྱང་སྟོས་མེད་སོ་སོ་རང་
 རིག་པའི་ཡུལ་གཏན་ལ་འབེབས་མི་རུས་པར་བྱང་དོན་དུ་གྱུར་
 པས་ཏེ་ཅང་ཐལ་ལོ།།

དེ་ཕྱིར་མཐའ་བྲལ་དང་། སྟོས་མེད་དང་། བརྗོད་མེད་དང་།
 བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་འཛིན་
 སྟངས་ཅན་དེ་ནི་མཐའ་བྲལ་དུ་འཛིན་པ། སྟོས་བྲལ་དུ་འཛིན་པ་
 ཅན་ཡིན་པས་མཛུབ་མོས་ལྷ་བ་བསྟན་པ་ན་མཛུབ་མོ་རང་ལ་བལྟ་

བ་ལྟར་སོང་ནས་འཛིན་པ་སྤྱོད་པ་སྟེ། **མདོ་ལས།**

དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ། བྱམས་པ་མཆན་
མ་སྤྱོད་མོ་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་མཆན་
མའམ། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་མཆན་མའམ། ཞེས་སོགས་
གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་མཆན་མ་སྤྱོད་པ་ལྟར་བ་ལའང་རེ་ཞིག་
སེམས་བཏང་སྟོམས་སུ་འཛིན་ན་རགས་པ་ལྟ་བུ་སྟོན། ཞེས་དང་།

ཆངས་པ་བྱེད་པར་སེམས་ཀྱིས་བྱས་པའི་མདོ་ལས།

ལྟའི་བྱ་བ་ཅི་ཅེས་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་ལ་སྟོ་
འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཅི་ཅེས་དུ་སེམས་རྟོགས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལང་ག་ཤེགས་ལས་ཆོག་ཏུ་
བཏགས་པའི་སྤྱི་མཐུན་ཆོག་གི་ཡུལ་མིན་པ་སོ་སོ་རང་རིག་
པའི་སྟོན་ཡུལ་གཏན་ལ་འབབས་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་
ཤེས་པར་བྱས་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྗེས་མཐུན་
ཅི་ཅེས་དུ་སོ་སྟེའི་ས་ནས་ཀྱང་འཇུག་དགོས་ཀྱི་དེ་ལྟ་མིན་ན་རྟོ་རྟོ་སྟེ་

འབྲེལ་གྱི་ལུང་གོ་ཅ་པ་སོགས་སྤར་བྲངས་པ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །དེ་
 ལྟ་ན་ཡང་དེ་འབྲེལ་ཟབ་དོན་ལ་འཇུག་ཅུས་མི་ཅུས་དུ་མ་ཡོད་པ་ནི་
 དགག་ཏུ་མེད་དེ། སྡོན་གྱི་ཆོགས་བསགས་པ་སྐྱེ་ཆུང་། སྤངས་
 པ་སྡོན་དུ་སོང་མ་སོང་། རང་གི་དབང་པོའི་ཚེ་རྒྱལ། དགོ་བའི་བཞེས་
 གཉེན་གྱི་གདམས་པས་ཟེན་མ་ཟེན་ལས་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ།

མདོ་ལས།

བཅོམ་ལྡན་འདས་དོན་དམ་པ་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཅན་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་དགོ་
 སྤོང་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་
 དཀའ་བ་ལགས་ན། འདི་ལས་སྤང་རོལ་པའི་ཐུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་
 ཀྱིས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་འཚལ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 དམིགས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ཞུགས་ན། ཇི་སྐད་དུ། ཆངས་པ་བྱད་པར་
 སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་

ནམས་ལགས། བཀའ་སྩལ་བ། ནམ་ཚེས་ནམས་སྒྲོས་པར་མི་བྱེད་
 པའོ། །རི་ལྟར་ན། དད་པ་ལ་གནས་པ་ནམས་ལགས། བཀའ་སྩལ་
 བ། ནམ་ཚེས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མོས་པའོ། །ཞེས་དང་།

སྒྲུའི་བྱ་གང་གི་ཆེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 སོ་ནམས། སྐྱ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟེན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ན། སྒྲུའི་
 བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་སོ་ནམས་སངས་
 རྒྱས་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱི་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སྐྱ་བ་ནམས་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་སྐྱ་བསམ་བརྗོད་
 མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སོ་སོ་རང་
 རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་རི་བཞིན་ངེས་པ་
 མ་སྐྱེས་ཀྱང་མོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་པན་ཡོན་ཆད་མེད་པ་ཐོབ་
 ན་ངེས་པ་སྐྱེས་ན་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། མ་མོས་པར་སྐྱར་བ་བཏབ་ན་
 ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྒྲུའི་བསྟན་དོན་ཐབ་མོ་སྤང་བར་འགྱུར་བའི་
 སྤྱིར་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་བྱུབ་མཐའི་ཁ་འཛིན་གྱི་

ཆོགས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤང་བའི་
 ཚུལ་ལ་བསམས་ན་དེ་དོན་ཆེ་བར་འདུག་སྟུང་མོ། །དེ་ལྟར་སྤྲོས་
 པ་དེ་དག་པ་རོལ་པོ་ལ་ལན་བརྗོད་འདོད་ཁོ་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་
 གྲོལ་དོན་གཉེར་ཅན་ལ་དེབ་ཞེན་ག་ཤེགས་པའི་བཀའ་དོན་ཤིང་
 ཏྲ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་གིས་བཀའ་བ་ལྟར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་
 བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་སྤྲོས་པ་ཡིན་ནོ།

སྐབས་དོན་གོང་གི་འཕྲོས་སུ། བདེན་མེད་ལ་གནས་པ་ནི་བདེན་
 མེད་མེད་དགག་ལ་དེར་ཞེན་པའི་མཚན་མའི་རྟོག་པས་གནས་པར་
 སྤྲོས་མོད་ཀྱི། མཐའ་བྲལ་ལ་གནས་པའང་དེ་དང་འབྲ་བར་མེད་
 མཐའ་ལ་གནས་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། སྤྲོས་བྲལ་ལ་དགག་སྤྱབ་ཀྱི་
 མཚན་མར་འཛིན་པ་གང་ཡང་ཡོད་པར་བསྤྱབ་དུ་མེད་དོ།

ཤ་༩ །རབ་གསལ་གྱིས་བརྒྱལ་བ་བརྗོད་པ། ༽

ཡང་ཁོང་ན་རེ། ཡོད་ཟེར་ཆད་ཡོད་མཐའ་དང་། མེད་ཟེར་
 ཆད་མེད་མཐར་ཁས་སྤངས་ཏེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་འདི་གཉིས་

མཐའ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོའི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་འདོད་
 བ། ལྷན་པར། གནས་མེད་གནས་ཡིན་ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས།
 གནས་བྲལ་དང་། གནས་ཞེས་གསུངས་པའི་གནས་མེད་དགོས་
 བ། གནས་མེད་ལའང་མཚུངས་པར་ཐལ་བ་དང་། མདོ་རྒྱན་ལས།
 མེད་པ་གང་ཡིན་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་བྲངས་ཏེ། གཞུང་ཀུན་
 ཏུ། དམིགས་པ་བསྐྱོམ་པ་འབྲས་བུ་མ་བཟུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་
 ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་དབྱིངས་སྒྲོ་འདོགས་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་
 བཤད་མོད། ཅེས་ཟེར་བ་ལ།

༥༣ །མི་ལམ་པས་ལན་བརྗོད་པ། ༽

ལན་སྒྲས་པ། བདག་ཅག་གིས་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཁས་ལེན་
 སོ་སའི་དབང་དུ་མ་བྱས་པར་ཡོད་ཟེར་ཆད་ཡོད་མཐའ་དང་། མེད་
 ཟེར་ཆད་མེད་མཐའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མ་སྒྲས་ཏེ། ཐ་སྙད་
 དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ། བདེན་གྲུབ་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་
 མཐའ་མ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་མཐའ་སེལ་བྱེད་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་

ཁོ་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་མར་འཛིན་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་
 སེལ་མི་རུས་པས། རྣམ་གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་སྟོས་བྲལ་སྟབས་
 པའི་སྐབས་སུ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་བྲ་
 བའང་སྟོང་དགོས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་
 འདི་གཉིས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་མདོ་ཡི་དོན་སྟོས་པ་མེད་པ་
 ལ་བཤད་པ་ནི་ཚུལ་བཞིན་ལེགས་པར་སྟུས་པ་སྟེ།

གང་ལ་མཐའ་ནི་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་དབྱས་ཀྱང་ག་ལ་
 ཡོད། །ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་གྱི་འཆད་ཚུལ་ལྟར་ན། མཁས་པ་
 དབྱས་ལ་གནས་པར་ཡོངས་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཆོག་དང་
 དངོས་སུ་འགལ་ཏེ། མཁས་པ་དབྱས་ལ་ཡོངས་སུ་གནས་པར་
 བྱེད། །ཅེས་གསུངས་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དབྱས་ལ་ཡང་
 བདེན་ཞེན་གྱིས་མི་གནས་པར་བཤད་པས་ཆོག་གོ་སྟུམ་ན། མདོའི་
 ལུང་སྟོས་བྲལ་སྟོན་པའི་ཆོག་ལ་རང་འདོད་གྱིས་བཤད་པ་མང་པོས་
 སྟོས་བྲལ་སྟོས་པའི་ལམ་དུ་འདྲེན་པའི་ངལ་བ་ཆེན་པོ་ལ་དགོས་པ་

ཅི་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་གནས་ལུགས་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་
 དེ་ཉིད་མཐའ་དང་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་གང་གི་སྒྲིགས་སུ་མ་ལྟར་བ་
 ལ་གཞི་དབུ་མའམ་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཞི་དང་། དེ་ལྟར་ཉོགས་
 པ་ལ་ལམ་དབུ་མ་ཞེས་བཙུང་བ་ཡིན་ཏུ་འཐད་ཀྱི། ཡུལ་གྱི་དབང་
 དུ་བྱས་ན་ཡང་སྒྲིགས་གཉིས་སུ་ཆད་ཅིང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་
 དུ་བྱས་ན་ཡང་སྒྲིགས་ཆ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ལ་དབུ་མ་ཞེས་ངེ་
 ལྟར་བཙུང་རིགས་ཏེ། སྒྲིགས་གཉིས་སོ་དེ་ནི་དེར་བྱེད་ལ། གཉིས་
 སོ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིམས་པ་ལ་དབུ་མ་ཞེས་བཙུང་དགོས་ཀྱི། མཐའ་
 གཉིས་སུ་མ་ལྟར་བའི་དབུ་མ་ཞེས་པ་སྤང་གསུམ་པ་སྒྲོ་གནས་པར་
 བྱ་བའི་ཡུལ་ཞིག་ཐ་སྐད་དུ་འང་མི་རྟོག་དེ། སྤང་གི་རྒྱ་ཡོད་དང་། རི་
 སོང་རྒྱ་མེད་ཀྱི་དབུ་མ་སུ་གནས་པ་བཞིན་ནོ། **| རྒྱན་ལས།**

རྟོག་འབྲིང་གི་དམིགས་རྣམ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་གནས་བྲལ་
དང་། གནས་དང་ཞེས་གསུངས་པ། གཟུགས་སོགས་འདུ་འགོད་ཀྱི་
གནས་བྲལ་དམིགས་པ། དེ་ལ་གནས་པ་མེད་པ་རྣམ་པ་ཡིན་པར་

འགྲེལ་བས་བཤད་ལ། གནས་པ་མེད་དགོས་ན་གནས་མེད་ཀྱང་
 དེ་བཞིན་གསུངས་པས་སྟོབས་མཚུངས་སོ་ཞེས་པ། ར་སྟོད་ཀྱིས་
 གནས་པ་ཁས་མི་ལེན་ན། གནས་མེད་བའང་མེད་པར་མཚུངས་
 སོ་ཞེས་བརྗོད་སྟེ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་ར་སྟོད་དུ་གནས་པ་ཁས་སྒྲུབ་
 བའི་ཆེ་མི་གནས་པ་ཁས་མི་ལེན་ལ། དེ་དང་དོན་དམ་མཐའ་གང་
 ལ་མི་གནས་པ་ཁས་ལེན་ཚུལ་ག་ལ་འབྲ། སྟོད་པར། གནས་མེད་
 གནས་ཡིན་ཞེས་པ་ཡང་དོན་དམ་གྱི་ངོ་བོ་གནས་མེད་ལ། དེ་དང་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྟོས་ལུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་ར་སྟོད་དུ་གནས་པ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། **མདོ་རྒྱན་ལས།**

མེད་པ་གང་ཡིན་ཡོད་པའི་དམ་པར་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་པ་
 ཀྱན་ཏུ་མི་དམིགས་པ་ཉིད། དམིགས་པའི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡང་
 དེ་དང་འབྲ་སྟེ། དོན་དམ་པར་གང་ཡང་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད། ར་
 སྟོད་དུ་དམིགས་པའི་མཆོག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་ཀྱན་
 ཏུ་ཡོད་པ་དང་དམིགས་བསྟོམ་འབྲས་སུ་རྣམས་མ་བཀག་ཅེས་

བ། བ་སྐྱད་དུ་མ་བཀག་པ་ལ་ཟེར་རམ། རོན་དམ་པར་མ་བཀག་
 བར་ཡོད་པ་དང་དམིགས་པ་སོགས་ཡོད་པར་བཤད་ཅེས་ཅི་ལ་
 བསམས་ནས་དེ་སྐད་སྒྲ། དང་པོ་ལྟར་ན་འདོད་དེ། གུན་རྩོམ་ཏུ་
 ཡོད་པ་མེད། དམིགས་པ་མེད། སྒྲོམ་པ་མེད། འབྲས་བྱ་མེད་ཅེས་
 སྤྱད་ཀྱང་ཁས་མ་སྦྱངས་པས་གཞིད་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། རོན་དམ་
 བར་ཡོད་པ་སོགས་དབྱུ་མ་བ་སྤྱད་ཀྱང་ཁས་སྦྱངས་མི་རིགས་
 བས་སྒྲིན་བརྗོད་དེ་འབྲ་ཡིག་ཆོགས་ཀྱི་ངལ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་
 དོ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་དབྱིངས་སྒྲོ་འདོགས་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་
 བ་མཛོན་དུ་མ་བྱས་པར་ཤེར་ཕྱིན་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་
 བཤད་མོད་ཅེས་བ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་
 དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་པས་ཆོག་དེས་
 གཞིད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རུས་སོ།།

བརྗོད་བྲལ་ཁ་བྱང་སྒྲོམ་ངན་ཁྱོད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ཐུགས་
 ཤིན་ཏུ་མད་པར་སྤངས་སྟེ། ཁོ་ལོ་བརྗོད་བྲལ་ལས་ཀྱང་བདེན་མེད་ཁ་

བྱང་གི་སྒྲོམ་ངན་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་དམིགས་མེད་བརྗོད་
 བྲལ་དང་། སྒྲོམ་བྲལ་ཞེས་པའི་ལྟ་བ་མཐོ་ཞིང་ཟབ་པ་སྒོ་ལ་བདེ་
 བྲལ་དུ་འཆར་དཀའ་ཞིང་། གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་
 དཔྱད་པའི་བདེན་སྟངས་ཅམ་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བདེ་བས། རང་སྒྲོའི་
 རྒྱས་པ་དང་འཆམས་པར་དོན་དེ་ཉིད་ཅུང་ཟད་རེ་བསམ་ཁུལ་བྱས་
 གྱུར་། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་ལས་ཉོན་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་
 པ་ཚན་ཆེ་བས་སྒར་ཡང་གནད་དུ་ཁེལ་བ་མ་བྱུང་ལ། ཕྱིས་སུ་
 བེ་ནད་ཀྱི་ཟུག་རྩ་བྲག་པོས་བར་ཆད་པ་མེད་པར་མནར་བ་དང་
 ལྷན་ཅིག་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཀྱིས་གྱུར་
 སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་མི་བྱེད་པའི་ཆེ་ན། རང་མནར་བ་འདི་ལས་
 ཅུང་ཟད་དབྱགས་འབྱེན་པའི་སྦྲད་དུ་འཛིགས་སྒྲིབ་ཀྱི་བསམ་བས།
 བདེ་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཆགས་སྒར་གི་ཡུལ་རིགས་པས་དཔྱད་དེ་བདེན་
 མེད་དུ་བསམ་པའི་ཆེ་ན་བདེན་པ་མེད་གྱུར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་སྟམ་པའི་
 སྒོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་དེའི་ངོར། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་

ཆོད་ལ། དོན་དམ་པར་མེད་པས་མེད་གོ་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུར་སོང་
ནས། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ། དེ་པན་འདི་པན་གྱི་ལག་
རྩེས་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་ཐ་མལ་པ་དང་བྱུང་མེད་པའི་སྒྲིམ་ངན་
ཞིག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཆོད་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་ནས་
གདམས་པའི་མཆོག་ནི་མཆང་ལ་ཁྲོལ་བའོ་ཞེས་པ་དེ་གནང་བ་ལ་
གུས་པ་དེ་དེ་ལྟར་ལགས་སོ་ཞེས་པ་ལས་སུན་འབྱེན་པའི་བསམ་
པས་སྤྱོད་བཀའ་ཡང་མི་རྩོམ་མོ།

དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ནི་རང་ཉིད་ཞན་པར་གྱུར་གྱི། གཞན་གང་
ཟག་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་སྤྱོད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མལ་ན་བཞུགས་
ཤིང་། མཉམ་རྩེས་སྤེལ་བའི་ཐུན་གསེང་དོན་ལྡན་དུ་འགྱུར་བྱིང་།
མཉམ་བཞག་གི་བོགས་འདོན་མན་ངག་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
སྤྲིད་པའི་ནད་བརྒྱ་བྱུང་འབྱེན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་དོན་
ལ་བསྒྲིམས་པའི་ཉམས་སྤྱོད་བསྐྱེད་པས་ནི། ཐུན་རེ་རེས་ཀྱང་སྤྱག་
བསྐྱེད་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཆོད་པའི་ནད་ལ་ག་བྱུར་བཏང་བ་
ལྟར་སེལ་གྱིན་ལོས་ཡོད་སྟམ་པའང་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཞུང་

བཤད་ནམས་ནི་སྟོན་གྱི་མཁས་གྲུབ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་
 བརྗོད་པས་ཀེ་ཏ་ཀའི་མིང་བྲལ་བའི་གནོད་པ་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་སྟེ།
 དེའི་ཚུལ་སྤྱོད་བཞིན་པའི་སྐབས་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །ཁྱེད་ཀྱི་བར་
 སྐབས་ཀྱི་ཆོག་པ་བཅད་ནི་ཉམས་འགྱུར་ལེགས་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་བཙོ་
 ཞེས་པ་རང་གི་སྟོབས་ལྡན་གྱི་ལོ་ཞེས་པར་སོང་ངོ་།།

ལེགས་པར་བསམས་ན་རྒྱལ་བའི་གསུང་རྣམས་ལ།།

དེད་དང་ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་ཞེས་བཅད་པ་མེད།།

ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞིན།།

བདེན་པ་མཐོང་བའི་མཁས་གྲུབ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས།།

ལེགས་པར་བཤད་པའི་བཀོད་སྤྱོད་མི་དམན་པ།།

བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལའང་མཆིས་མོད་ཀྱི།།

གང་ཞེས་གཟུ་ལོར་གནས་པའི་སྟོན་དཔྱོད་ལ།།

ཡང་དག་གྱུར་པ་དེ་ནི་གཟུང་བར་རིགས།།

ནམ་གྲོལ་ཕྱིར་དུ་ནམ་པར་དབྱེད་པ་ལ།

ནམ་པར་སྤང་བའི་འདུ་ཤེས་དེས་ཅི་བྱ།

རྒྱལ་བས་གསུངས་པར་ཤེས་ཀྱང་སྟན་འབྱེན་ན།

རྒྱལ་བའི་བརྒྱུད་འཛིན་དུ་ཡང་ངེ་ལྟར་འབྱུང་།

དེ་ཕྱིར་ཟབ་མོའི་དོན་གྱི་གནས་ནམས་ལ།

སྤྱི་ཕྱིར་མཁས་གྲུབ་ཆེ་ནམས་དགོངས་མཐུན་དུ།

བསྐྱབ་པར་བྱས་ན་གངས་ཅན་བསྟན་འཛིན་ནམས་།

ཚད་པ་མེད་གྱི་ཆོས་གྱི་དགའ་བ་ཐོབ།

ཅེས་བར་སྐབས་གྱི་ཆེགས་སུ་བཅད་པའོ།

༡༤ རྒྱུ་ལམ་གསལ་གྱིས་བཞུགས་པ་བརྗོད་པ།

སྤྱིར་ཡང་ཚད་ཡིག་དུ། ཉན་ཐོས་སྤྱི་པས་གང་ཟག་གི་བདག་

མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བཟུང་ན་མཐའ་གཉིས་སུ་

སྤྱིར་བར་འདོད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྣམ་རིག་པས་མདོ་རྒྱུད་ཟབ་མོ་

མཐའ་ཡས་པའི་དགོངས་དོན་འགྲེལ་ཞིང་། དགོངས་འགྲེལ་དུ་ལམ་
 འདི་ཉིད་དང་སྐྱབ་པ་འདི་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་སྦྲ་ན་མེད་
 པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས། སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདག་མེད་
 པ་རྟོགས་པའི་ལམ་མཆོག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། འོད་སྤང་གི་ལེའུར།
 མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱ་མའི་ལམ་མོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་དབྱ་སེམས་ཀྱི་གྱིས་སོར་བཞག་ཏུ་བྱེད་ཀྱང་བྱེད་
 ཅག་གིས་ད་དུང་དེ་ལས་འདའ་བར་སྐྱབ་ནི། མཐའ་ལྔ་པའི་གཡང་
 དུ་མཆོང་བར་འདོད་པ་སྟེ། མཐའ་གཉིས་ཀྱི་དབྱས་ལ་གནས་པར་
 མི་རུང་ན། དབྱས་དེ་གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་མིན་དེ་དག་ལས་
 གཞན་པའི་མཐའ་གང་ཡིན། དབྱ་མ་ཞེས་པའི་དབྱས་མེད་པར་ཐལ་
 བའི་ཕྱིར་དོ། **| དབྱས་མཐའ། སྟོང་པ་མ་ཡིན་མི་སྟོང་མིན། | ཡོད་**
པས་མེད་པས་ཡོད་པས་ན། | ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤེར་མདོའི་དགོངས་
 པ་འགྲེལ་པའི་ཚུལ་ཀྱི་མཁྱེན་གཉིས་པས་རྣམ་པར་གཞག་པ་
 ལྟར་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་སུ་འགྲེལ་དགོས་ཤིང་།

མདོ་རྒྱ་དུ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་དེ་བཞིན་མིན་གཞན་
 མིན། །ཞེས་དང། མདོན་རྟོགས་རྒྱ་ལས། དེ་ལ་རྟག་ལ་སོགས་
 རྩལ་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པས་རྣམ་རིག་པ་དང། རང་རྒྱུད་པས་
 གྲང་མཐའ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་སྒྲིམ་བྲལ་སྟོང་བ་ཉིད་རང་རང་གི་
 གཞུང་རྣམས་སུ་བཤད་པར་འདོད་དགོས་ཤིང་ཁས་གྲང་ལེན་
 བའི་བྱིར། བྱིད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་པས་རྣམ་གྲངས་ཅམ་དང། ཐལ་
 འགྱུར་པས་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པ་ཅམ་འདོད་ཟེར་བས་དེ་ལྟ་ན་
 རོན་དམ་སྤྲ་མ་བྱི་མར་འབྲུག་པའི་སྒྲིམ་ཡིན་ཞེས་གྲང་བྲིས་པས།
 དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཞིང་སྤྲ་མ་སྒྲིམ་འདོད་པ་སྤར་མ་བྱུང་བའི་
 གྲུབ་མཐའ་ལྟ་བུ་བྱིད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ནམ། རང་རྒྱུད་པས་བྱི་མ་
 འདོད་པས་བྱིད་ཀྱིས་དབུ་མ་རྒྱུན་གྱི་སྒྲེ་བ་མེད་ལ་སོགས་མི་སྲིད་
 ཅེས་པའི་ལུང་བྲངས་པས་གྲང་ཁས་བྲངས་མོད། རིགས་པས་
 བད་སྤྱད་ན། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཡོད་མཐའ་
 བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་དང། མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་གང་

མི་འདོད་ཅེས་བརྟགས་པས་ཤེས་ཤིང་། ཐལ་འགྱུར་པས་དོན་དམ་
གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་ཅེས་གསལ་བར་སྒྲུས་པ་དེ་ལྟ་ན། དེས་དོན་
དམ་པར་མ་གྱུབ་པ་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཆེན་པོར་
འདོད་པར་ཐལ། རྣམ་གྲངས་པར་མི་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
ལུས་ཏེ་སྒྲར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཞེས་སྒྲར་ཁྲེ་ཀར་བྲངས་པ་དེའི་ཕྱིར་
ཞེས་ཟེར་བ་ལ།

༡༤ ། མི་ལམ་པས་ལན་བརྫོད་ལ། ་

ལན་བརྫོད་པ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་
འབའ་ཞིག་ཏུ་འཛིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དབྱུ་མ་པས་དབྱེད་ན་མཐའ་
གཉིས་སུ་མ་ལྟར་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐའ་
བྲལ་ལ་འཇུག་མི་ལུས་པས་རང་ལམ་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
པ་དང་། བདག་དེས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་དང་། མི་རྟག་སྤྱག་བསྐྱུ་
སོགས་བདེན་བཞི་རྣམ་པ་བརྩ་བྱུག་གི་འཛིན་པ་དང་དམིགས་པ་

ཅན་ཡིན་པར་བདག་ཅག་གིས་འདོད་ལ་བྱེད་ཅག་ལྟར་ན་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དག་གྲང་
དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱས་ལ་གནས་པའི་དབྱ་མ་པར་ཡང་འདོད་རིགས་
ལ། ཉན་ཐོས་པ་དག་གིས་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པར་རྟོགས་པར་འདོད་པ་
ལྟར་ན་ནི་དབྱ་མ་པར་སྟོས་མ་དགོས་སོ།།

རྣམ་རིག་པས་སྟོང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་དེས་བྱུབ་པ་
དང་། བདེ་བ་སྦྲུལ་ན་མེད་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་
དེ་འབྲའི་སྟོང་བདག་མེད་འོད་སྤང་གི་ལེའུ་ལས། མཐའ་གཉིས་ཀྱི་
དབྱས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དབྱ་སེམས་
ཀྱན་གྱིས་སོར་བཞག་བྱེད་པ་དང་། མཁས་པ་པལ་མོ་ཆེས་རྣམ་
རིག་པའི་ཕྱགས་སུ་བཤད་པའི་དབྱས་མཐའ་གཞུང་ལས་གསུངས་
པ་དང་། མདོ་རྒྱན་ལས། ཡོད་མིན་སོགས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་
མོད། གཞུང་དེ་དག་གིས་བྱེད་ཅག་ལྟར་དབྱས་ཞེས་པ་ཀ་བ་གཉིས་
བསྐྱེག་གི་བར་མཆམས་ལྟ་བུ་དམིགས་པ་ཅན་ཞིག་ལ་གནས་པར་

བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་ངོས་མ་བབྱང་སྟེ། དབྱས་མི་དམིགས་པར་གསུངས་
 པ་ནི། **དགོན་བཅེགས་འོད་སྤང་གི་ལཱ་ལས།**

འོད་སྤང་། ཉག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། །མི་ཉག་ཅེས་བྱ་
 བ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱས་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི། དབྱད་དུ་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། ཉེན་མ་ཡིན་པ།
 སྤང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ། གནས་མེད་པ་སྟེ། འོད་
 སྤང་། འདི་ནི་དབྱ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་
 ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་
 གོ། །བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་
 ཀྱི་དབྱས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱད་དུ་མེད་པ་སོགས་གོང་སྟར་འགྲེས་
 སྟར་ཏེ། འཁོར་བ་སྤང་འདས། ཡོད་པ་མེད་པ་སོགས་ལ་དེ་བཞིན་
 དུ་གསུངས་པའི་དོན། རྒྱལ་ཆ་བ་ས་བཅུ་འེད་བང་ཕྱག་གིས་**ཆོས་**
དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པར། གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་བརྗོད་
 མེད་པའི། **ཆོས་ཉིད་རབ་དུ་གནས་སྤྱིར་རོ།** །སྤང་བ་མེད་ལས་

གཉིས་དང་ནི། །རི་ལྟར་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་། །དབང་པོ་ཡུལ་
 དང་རྣམ་རིག་དང་། །སྟོན་གྱི་འཛིག་ཉེན་སྣང་མེད་ཕྱིར། །དེས་ན་
 །འདིས་ནི་བརྟག་མེད་པ། །བསྟན་དུ་མེད་པ་གནས་མེད་པ། །སྣང་བ་
 མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། །གནས་མེད་པ་ཞེས་བྲུ་བ་སྟེ། །རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་གྱི། །མཆོད་ཉིད་མངོན་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་
 །གསུངས་པས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ན། །འདི་ནི་གཟུང་འཛིན་
 མེད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྟོན་
 ཡུལ་བསྟན་པ་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དང་མཐུན་གྱི། །བྱེད་
 ཅག་གི་དབུས་ངོས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོན་ཡུལ་
 ཅན་གྱི་དབུས་དང་མེད་དགག་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་
 ཏེ། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་རང་
 །གི་ངོ་བོ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ལས་སྣང་མེད་དབུ་མའི་ལམ་ཐོབ་ཚུལ་ནི།
 །བདག་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་མཐར་བྱས་ན་དེ་གཉིས་སུ་མ་ལྟར་
 །བའི་དབུས་ནི། །རྟོག་མེད་དབང་ཤེས་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་

བ་མེད་པས་བརྟག་པའམ་དབྱུང་དུ་མེད་པ། གཉིས་སྒྲུང་ལ་མཛོན་
 པར་ཞེན་ནས་ཡིད་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་མེད་པ་ནི་ནང་ཡིད་
 གྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་སྦྱི་བའི་
 གནས་སམ་རྟོན་མིག་སོགས་དབང་པོ་མེད་པ། གཟུགས་སོགས་
 སྤྱི་ཡི་ཡུལ་སྒྲུང་བ་མེད་པ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་རྣམ་
 པར་རིག་པ་མེད་པ། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཐུན་མོང་
 སྟོང་གི་འཛིག་རྟོན་དུ་སྒྲུང་བ་མེད་པས་ན། དེ་རྣམས་གང་གིས་
 གྱུར་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་
 སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུང་བྱུང་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་
 གྱི་འདོད་པའི་དབྱས་དེ་ལ་འདི་འབྲའི་བྱུང་པར་མེད་པར་མ་ཟད་
 འདི་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་
 བས། དེས་ན་གཟུང་འཛིན་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་མི་རྟོག་ཡི་ཤེས་ཀྱི་
 སྟོང་ཡུལ་སྟོས་བྲལ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏུན་ལ་པལ་ནས།
 དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་

ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ཅུབ་པའི་དུས་ན་གོང་བཤད་ལྟར་འབྱུང་བུང་གི་ད་
ལྟ་གཏན་ལ་དབབ་སྐྱའི་སྟོང་ཉིད་དང་། བྱིས་སུ་མངོན་སུམ་རྟོགས་
ནས་དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་གཉིས་སྒྲུབ་ཅུབ་པའི་དུས་ཀྱི་སྟོང་
ཉིད་གཉིས་ཐ་དད་ན། དེ་འབྱའི་གཏན་ལ་འབབས་ཚུལ་དེ་བྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་འགྱུར་རོ།

གོང་ན་མཐའ་གཉིས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་མེད་དགག་
གི་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ཅུབ་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་གོང་བཤད་ལྟར་
ཐ་སྟོང་དུ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྒྲུབ་ལ། མེད་དགག་
འབའ་ཞིག་པ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ཅུབ་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ཆེ་
དགག་བྱ་བ་དེན་བྱུབ་བཀག་པ་ལ་མི་སྟོས་པའི་བདེན་མེད་ཡན་གར་
བ་འཛིན་པའི་སྟོ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་རིགས་ཏེ། དགག་གཞི་ཡང་མ་སྒྲུབ་།
དགག་བྱ་ཡང་མ་བཟུང་བར། མེད་དགག་ཡན་གར་བ་རྟོག་མེད་ཀྱི་
ལེས་པས་འཛིན་པ་ཐ་སྟོང་དུ་ཡང་མི་རིགས་ན་དོན་དམ་པར་ཇི་ལྟར་
བུང་། དགག་བྱ་བཀག་པ་ལ་སྟོས་ནས་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་མིན་

བར། མི་ལྟོས་པར་རང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ན་བདེན་མེད་ལ་བདེན་
 མེད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པའི་འཐད་པ་ཡང་བསྟན་དུ་མེད་པར་འགྱུར་
 ཏེ། **བརྟག་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པ། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་**
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དབུས་ཞེས་པ་མཐའ་
 གང་ལའང་མི་དམིགས་པ་ལ་བརྗོད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཅན་གྱིས་གནས་
 བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་འཛིན་དགོས་ན། སྟོང་པ་ཉིད་རི་ལྟར་བསྟན་
 གྱུར་ནས་པར་རྟོག་པ་དང་སྟོས་པ་ལས་འདས་པ་གཏན་མི་སྲིད་
 པས། ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་མ་མཐོང་བས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
 མཚན་མར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་མ་མཐོང་བས་མཚན་མ་མེད་པ་དང་།
 འདོར་ལེན་གྱི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པས་སྟོན་པ་མེད་པར་
 གསུངས་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་བཤད་དགོས་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་ན། སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་གང་ལ་
 བསམ་གྱུར་དབུས་ངོས་འཛིན་ཚུལ་དེ་འདྲ་སྐྱབ་པར་དགའ་ལོ། །

དེའི་ཕྱིར་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་དབུ་མེས་གཉིས་ཀས་སོར་

བཞག་བྱེད་པ་ནི་དེ་ལྟར་བདེན་ཏེ། སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་
 ཉོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མདོ་ནས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་འདོད་ན། བྱེད་
 ཅག་དབུ་མའི་རྒྱལ་པོ་ཐལ་འགྱུར་པར་འདོད་པ་དག་གིས་དེ་བས་
 འདས་ཏེ་སྤྲུལ་ན་གྲུབ་མཐའ་ལྔ་པའི་ཚུལ་བཟུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཟླ་
 བས་བཞེད་པ་ལྟར་གྱི་འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་མཉམ་བཞག་སྤང་མེད་
 ལ་མེད་དགག་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ཡང་བསྐྱབ་དགོས་སོ།།

བདག་ཅག་གིས་ལུང་འདིའི་དོན་འདི་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་མི་ཉོག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་བསྐྱབས་པས། གྲུབ་མཐའ་ལྔ་པའི་གཡང་
 ལ་མཆོང་བར་འགྱུར་བའི་སྟོན་བརྗོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གོ་ལྡོག་ཏུ་སྤྲུལ་
 པར་མཛོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། **མཁས་པ་དབུས་ལ་གནས་པར་ཡོངས་**
མི་བྱེད། །ཅས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་བཤུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡོད་
 མེད་གང་གི་མཐར་མ་ལྟར་བའི་མཐའ་བལ་གྱི་གནས་ལུགས་གཞི་
 དབུ་མ་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཞུགས་པའི་སྟོང་མ་ཡེ་ཤེས་
 དེ་ནི་ལམ་དབུ་མར་འདོད་ཅིང་། དེ་འདྲའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྟོང་

དེས་མཐའ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཆར་སེལ་རྒྱས་པས་དེ་ལ་གྲོགས་གཞན་
ཅི་ཡང་མི་དགོས་སོ།།

ཁྱོད་ལྟར་ན་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་བདེན་མེད་ཡིན་པ་དེས་མེད་
མཐའ་སེལ་བ་ལ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་གྲོགས་སུ་དགོས་པ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་འཛིན་པའི་སློང་ལའང་ཡུལ་དེ་གཉིས་ཀ་འཛིན་
པའི་སློང་བསྐྱེམས་ནས་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་ལྟར་ན་སློང་གཅིག་
གི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བ་ཞིག་མེད་པས་གནས་པར་བྱ་ཡུལ་དང་།
གནས་བྱེད་གྱི་སློང་དབུ་མ་ཞེས་པའང་མིང་ཅམ་དུ་སོང་ལ། བདག་
ཅག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་སྟོང་བྱུང་འཇུག་སྟོས་མཐའ་བརྒྱད་
བྲལ་དེ་ཉིད་གཞི་དབུ་མ་དང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སློང་དེ་དབུ་མའི་
ལམ་ལ་གནས་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པས་དབུས་དང་དབུ་མ་ངོས་ཟིན་
མ་ཟིན་དེ་དག་ལ་སློང་ལྟར་གཞན་དག་གིས་དབུད་པས་ཤེས་སོ།།

བདེན་མེད་མེད་དགག་ཅམ་ཞིག་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་
ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ཡིན་ན། མཐའ་གཉིས་དང་བཞི་དང་བརྒྱད་དང་སྟོང་།

འདོགས་སོ་གཉིས་ནམས་བྱང་དུ་སྦྱར་ཏེ་དེ་དག་གི་འཛིན་སྐྱོང་ས་
 ཐམས་ཅད་བཀག་པ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་དེ་དག་གི་སྦྱོང་གི་བདེན་གྲུབ་
 འགོག་པའི་ཚུལ་དུ་གོ་དགོས་ན་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་དེ་གཅིག་
 དུས་སྒྲིལ་མཐའ་དེ་ཐམས་ཅད་ཁྲིགས་ནས་དབྱུས་ལ་གནས་
 པར་འཐད་དགོས་ན་ཡང་། བདེན་མེད་དང་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་
 པ་གཉིས་ཀས་མཐའ་གཉིས་ཅིག་ཆར་སེལ་མི་རུས་པས་ཐ་སྦྱད་
 དུ་ཡོད་པ་གྲོགས་སུ་དགོས་པར་བྱེད་རང་གིས་མ་བཤད་དམ།
 དེས་ན་ཆོག་དེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱུས་ལ་གནས་དགོས་ཞེས་བསྟན་
 པས། དེ་གཉིས་མཐའ་ཡིན་པར་བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་སྐྱོང་ས་
 ཏེ། མ་སྐྱོང་ས་ན་དེ་དག་ཉིད་ལ་གནས་པས་ཆོག་གི་དེ་གཉིས་ཀྱི་
 དབྱུས་ལ་གནས་པར་ཡང་ཅི་ཞིག་དགོས། དེའི་ཕྱིར་ན་བདེན་མེད་
 མེད་དགག་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་འཕགས་པའི་མཉམ་
 བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་མེད་དགག་གི་སྦྱོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་བྱུང་
 པའི་སྐབས་ཡིན་པས་བྱེད་ཅག་རང་གི་ཁས་སྐྱོང་ས་ལྟར་ན་གྲུབ་

མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་དབྱས་ལ་མི་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །སོ་སྐྱེས་ཐ་
སྟོད་དུ་ཡོད་དོ་དོན་དམ་དུ་མེད་དོ་སྟུང་པ་ནི་དབྱས་ལ་གནས་པར་
འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ།།

ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་གང་བརྗོད་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་ཏེ་རེ་ཞིག་སྒྲིམ་
པར་མ་བྱས་སོ།།

མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་བྱ།

དེ་ལ་རྟག་ལ་སོགས་ཚུལ་གྱིས། །གནས་པ་བཀག་པས་ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ནི་དབྱ་མའི་ལུགས་ཡིན་ལ། གཞུང་དེས་དངོས་
བསྟན་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལྟར་ཡིན་པར་བྱེད་འདོད་
ན་ཤེས་མདོའི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་གནས་པར་ཁས་ལེན་
དགོས་ཏེ། རྒྱལ་ཆབ་ས་བཅུའི་དབང་ལྷག་གིས་ཤེས་མདོའི་དགོངས་
པ་ནི་ལྟར་གཟིགས་པ་དེ་ཤེས་མདོའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་མ་
སོང་ན། དེ་ལས་གཞན་པ་སྐྱེས་ཀྱང་དེ་ལས་ལྷག་པར་རྟོགས་མཁན་

དགོན་ལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱིས་རི་ལྟར་བགལ་བ་ལྟར་མདོ་རང་
ན་ཡང་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་གསུང་དངོས་སུ་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་
ཀྱང་རང་རྒྱད་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།

༣༥ ་ ལྷ་སྐབ་གྱིས་ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དོན།

མགོན་པོ་ལྷ་སྐབ་གྱིས་ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་
གསུངས་པ་ལྷ་བའི་ཞབས་གྱིས་བསྐབ་པའི་རིགས་པ་དེས་དེ་ལྟར་
འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྷ་སྐབ་དང་ལྷ་བའི་ཞབས་གྱིས་ཉན་རང་ལ་
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་
རྟོགས་པ་ཡོད་པར་མ་གསུངས་པས་ལུགས་དེས་མངོན་རྟོགས་
རྒྱན་རང་རྒྱད་པའི་གཞུང་དུ་ཐལ་བའི་སྟོན་གང་ཡང་མེད་དེ།

༣༦ ་ ཤིང་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཐལ་འབྱུང་པའི་དགོངས་པར་འགྲེལ།

ཐལ་རང་སུའི་ལུགས་ལའང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་བོད་སྤྱི་རབས་པ་
དག་འདོད་པས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རང་རྒྱད་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་
མ་གྲུབ་ལ། གྲུབ་ན་དེར་སྟོས་བྲལ་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་གྲུབ་པ་དེ་ལས་

ཀྱང་ལྷག་དགོས་པའི་ཐལ་འགྱུར་པ་ནི་སྤྲ་མ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲོས་
 པ་སྟོགས་རེ་ཁེགས་པའི་སྟོང་ཉིད་ནན་ཏན་དུ་བསྐྱབ་པས་སྤྲ་མ་
 ལས་འཕགས་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་དུ་འང་
 དེ་གྲུབ་ཟིན་ལ། རང་རྒྱུད་པས་འདོད་པའི་སྒྲོས་བྲལ་ནི་འདིས་ཁས་
 མི་ལེན་པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ།

དེས་ན་མཐའ་བྲལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དབྱ་
 མར་བཤད་པའི་དབྱས་དེ་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་གྱི་མཐའ་གང་ཡིན་
 ཞེས་འདྲི་ན་གང་ཡང་མིན་ཏེ། མཐའ་བཞི་ཀ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་
 རོ། །བདེན་མེད་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དབྱས་དེ་དེ་གཉིས་གང་
 ཡིན་ཞེས་འདྲི་བ་ལ་གཉིས་མིན་གྱི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་དེ་དག་
 འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་དབྱས་ཡིན་
 པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བཟོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་
 ཡང་། འཕགས་པ་ལྷས་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པར།

དེ་བྱིར་དངོས་ཡོད་མི་བྱ་ཞིང་། །དངོས་པོ་མེད་པའི་ཡིད་ཀྱང་

སྤངས། །ཀུན་མཁྱེན་གོ་འཕང་འདོད་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་བཞིན་བར་
དུའང་གནས་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

འོ་ན་སྤྱོད་བྱལ་ཡང་མཐའ་བཞི་གང་ཡང་མིན་པར་ཁས་
སྤངས་པས་མཐའ་ལྔ་བར་ཁས་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མཐའ་
བཞི་གང་དུ་ཡང་ཁས་མ་སྤངས་པས་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲོག་
རྒྱས་པའི་སྤྱིར་མཐའ་བཞི་གང་ཡང་མིན་པ་ཞེས་དམིགས་ཤིང་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅུང་ཟད་མེད་པས། སྤྱིར་འབྲངས་ཏེ་ཅི་ཡང་མེད་
པ་ཞེས་པའི་ཐོང་དེ་བྱིན་ཅིག་ཟེར་བ་ལྟར་བདག་ཅག་གིས་བྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་མི་འཇིན་ལ། ཆོག་ཙམ་དུ་མཐའ་བཞིའི་སྤྱོད་བྱལ་ཁས་
ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པ་ཞེས་སྤྲིས་ཀྱང་། ཆོག་དོན་ལ་མཁས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འཆར་གྱི་འགལ་བ་མེད་པར་
ཤེས་ཏེ། མཐའ་བཞིའི་སྤྱོད་བྱལ་གང་ཡང་ཁས་ལེན་པ་རྣམ་བཅད་
ལ་ཁེགས་པས་མཐའ་བཞི་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡོངས་གཙོ་ད་
དུ་གྲུབ་པ་ཙམ་ཆོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགྲོ་ལུགས་ཡིན་ཡང་། དེ་ནི་

སྐབས་འདིར་མ་ཟད། བདག་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་དུ་
ཁས་མ་སྒྲངས་ཀྱང་དེ་བཞི་ཀ་མིན་པའི་གཞི་ལྷ་པར་ཁས་སྒྲངས་
པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་རོ།།

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་པས་རྣམ་གྲངས་ཅམ་དང་ཐལ་འགྱུར་
པས་རྣམ་གྲངས་མིན་པ་ཅམ་འདོད་ཟེར་བས་དེ་ལྟ་ན་དོན་དམ་སྟེ་
མ་སྤྱི་མར་འཇུག་པའི་སྟོ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་གྲིས་པས་དེ་ལྟར་གཉིས་
སྟུང་བྱེ་ཞིང་སོགས་གོང་དུ་སྒྲུས་པ་དེ་ལ་ལན་བཟོད་པ། ཐལ་རང་
སྟུང་ལུགས་ལའང་རི་ལྟར་སྒྲུང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མཐའ་བཞི་
སྟེ་འགོག་དང་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པའི་སྟོ་ནས་
དམིགས་པ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་འགོག་པ་ལ་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་དོན་ཅིག་
ཆར་སྐྱབ་མ་རུས་པས་ཐད་ཀར་བལྟས་ན་ཡུལ་བཀག་ཚུལ་བྱང་
མེད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ཡང་། མཐར་རང་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པ་ལ་ཁས་
ལེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་འཛོག་མཆམས་འདི་ལ་གཏུགས་ནས་བྱང་འབྱེད་
དགོས་ཏེ། དགག་སྐྱབ་གང་བཟོད་ཀྱང་སྒྲོལ་གི་སྟོ་ལ་མ་བརྟེན་པ་

མེད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་
 དམིགས་སུ་མེད་པར་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐར་གྱིས་སྒྲོས་པ་མེད་
 པའི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་མཚུངས་ཏེ། བདག་
 ཅག་གིས་ལུགས་འདི་གཉིས་ཀ་དབུ་མ་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་བྱེད་
 རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། **འཕགས་པ་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།**

བསམ་པའི་ས་ལ་གནས་ནས་ནི། །མཐར་གྱིས་རྣམ་པར་
བསམས་བྱས་ཏེ། །བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤངས་ནས། །དེ་ནས་
བསམ་དུ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐལ་རང་སུའི་
 གཞུང་ལྟར་དབུ་མའི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་ཀྱང་མཐར་སོ་སོ་རང་
 རིག་པའམ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་སྒྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཆོས་
 ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་ན་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། མ་ཕབ་ན་
 ཐལ་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་ལང་གཤེགས་ལས། བསྟན་
 པ་དང་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་གསུངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོང་པའི་བརྗོད་
 པ་ཅེས་དུ་འགྱུར་རོ། །

༣༩༽ དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་བཤད་པ།

དེའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་རྣམས་སུ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་
 དམ་སྒྲུབ་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་གཏན་ཆེགས་
 རང་རྒྱུད་པ་འགོད་པའི་སྒྲོ་ནས། བསྒྲུབ་བྱ་བདེན་མེད་རང་རྒྱུད་པ་
 བསྒྲུབ་པ་རྩ་ལེས་ཀྱི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་ལྷགས་སུ་མཇུག་ཅིང་
 དེ་འབྲེལ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་འདྲ་
 འབྲེལ་མེད་པར་བཟུང་ནས་རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་ཁས་ལེན་དང་བཅས་
 པ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་བསྒྲུབ་མེད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཁས་
 ལེན་དང་བཅས་པ་དེ་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལྷགས་སུ་མ་བཟུང་བར་
 མཐར་ཐུག་སྒྲོས་མེད་དུ་བཞེད་ཀྱང་། དོན་དམ་སྤྲ་མ་ཉིད་གཙོ་བོར་
 བསྒྲུབས་པས་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ། དོན་དམ་གཉིས་པོ་གང་
 ཁས་མི་ལེན་ཞེས་འདྲི་ན། གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་ཞེས་འདོད་དེ། སྤྲ་མ་
 ལ་མཐུན་པའི་དོན་དམ་མཐ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཞེས་བཞེད་
 ཅིང་། དང་པོ་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་མ་བསྒྲུབས་པར། ཕྱི་མའི་དོན་ལ་

འཇུག་མི་རུས་པར་འདོད་དེ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས།

ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱས། །མེད་པར་ཡང་དག་ཁང་
 ཆེན་གྱི། །སྟེང་དུ་འགྲོ་བར་བྱ་བ་ནི། །མཁས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབུ་མ་རྒྱུ། བདེན་གཉིས་སྤང་
 བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་དངོས་སུ་བཤད་པ་གོང་དུ་བྲངས་པ་
 ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་གཞན་དུ་བཤད་དགོས་ན་རང་རྒྱུད་
 པའི་སློབ་དཔོན་དེ་དག་གིས་རང་རྒྱུད་པའི་འཆད་ཚུལ་མ་མཐུན་
 བ་གཞན་སུ་ཞིག་གིས་ཤེས་པར་རིགས། ཁྱིད་ཀྱིས་འོག་དུ། མདོ་
 སྤགས་གཉིས་ཀར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་དོན་དམ་གཉིས་རེ་
 བསྟན་ཅིང་། རྟོག་གི་འབར་བ་དང་། དབུ་མ་སྤང་བར་ཡང་དོན་
 དམ་གསུམ་རེ་བཤད་ཅིང་། ཡུལ་ཅན་ལ་གཉིས་སྤང་ལོག་མ་ལོག་
 གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་མིན་ཡང་འཐད་དེ། རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་གྲངས་
 མིན་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་གཉིས་བཤད་པ་དང་། རྣམ་བཅུགས་ལ་
 སྐབས་དོན་མི་འབྲས་བུ་མ་བཤད་པ་དང་། ཀུན་བཏུས་སུ།

བཅས་ཅད་ཀྱང་རྩེས་སུ་ཡོད་པའོ། །བཅས་ཅད་ཀྱང་བཏགས་
 པས་ཡོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། ཁབ་གྱི་མིག་
 ལྟར་དོག་པའི་སྒྲོས་གཞུང་ཆེན་ནམ་མཁའ་འཇལ་བར་རེ་བ་ནི་ཆེས་
 འཇལ་ལོ་ཞེས་སྒྲིན་བརྗོད་པ་ལྟར་ཁབ་མིག་ལྟ་བུའི་སྒྲོས་གཞུང་ཆེན་
 འཇལ་བར་མི་བྱས་པ་བདེན་འོ། །ཞེས་བདག་གིས་སྒྲི་སྟེ། དེ་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་
 གཅིག་ཁས་སྒྲངས་ན་གཅིག་འདོར་དགོས་པའི་དེ་གཉིས་ལ་འགལ་
 འདུ་ཅི་ཞིག་ཁྱོད་གྱིས་མཐོང་། བདག་ཅག་གིས་དེ་གཉིས་འགལ་བ་
 མེད་པར་མ་ཟད། སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་རྟོགས་དགོས་པ་དེ་
 རང་རྒྱུད་པའི་བཞེད་པར་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་གཞུང་དེ་དག་ན་དངོས་
 སུ་གསལ་བར་ཡོད་པའི་རྩེས་སུ་སྒྲོས་པ་ལ་དེ་འདྲ་སྒྲ་མ་བྱུང་
 བའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་པ་ཁྱོད་གྱི་ཕྱགས་ཡིན་ནམ་ཞེས་པ་ནི་གཞུང་
 དེ་དག་མ་མཐོང་བའམ། མཐོང་ཡང་སྤང་ལ་མ་ངེས་པར་སོང་བའི་
 ཆོག་རང་ལ་རང་གིས་ཅོ་འདྲི་བར་སོང་ལ། རང་རྒྱུད་པས་ཕྱི་མ་

འདོད་པ་ཁྱོད་གྱིས་རྒྱན་གྱི་ལུང་བྲངས་པས་ཁས་སྒྲངས་མོད་ཅེས་
 པ་དང་། རིགས་པས་བད་སྤྱད་ན། རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་བདེན་
 གྲུབ་གྱི་ཡོད་མཐའ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། མཐའ་བཞི་བྲལ་བའི་
 སྟོང་ཉིད་གང་མི་འདོད་ཅེས་བརྟགས་པས་ཤེས་ཤིང་ཞེས་སྤྲིས་པ།
 དོན་དམ་དེ་གཉིས་འགལ་མེད་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་འདོད་པར་བྱས་
 པ་ལ་ཅིག་ཤོས་འདོད་མི་རུང་བའི་གཞོན་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ།

ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་
 འགྱུར། །ཞེས་དང་། དམིགས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྤྱ། །མི་དམིགས་
 པ་ནི་རབ་ཏུ་སྤྱ། །ཞེས་དང་། སྟོང་ཉིད་བག་ཆགས་གོམས་པས་
 བློ། །དངོས་པོའི་བག་ཆགས་སྤང་འགྱུར་ཞིང་། །ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་
 གོམས་པས་བློ། །དེ་ཡང་བྱིན་ས་སྟོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
 པ་བཞིན་ནོ། །འདི་སྐབས་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཉིས་
 སྤང་ལོག་མ་ལོག་གི་སྟོན་ནས་རྣམ་གྲངས་མིན་པ་དང་ཡིན་པའི་
 དོན་དམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་འཐད་པར་བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་འདོད་དེ་

ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྟོས་པ་ཉི་ཆེ་བའི་སྟོང་ཡུལ་དང་བལ་
 བ་དང་། སྟོས་པའི་སྟོང་ཡུལ་མཐའ་དག་དང་བལ་བ་དེ་གཉིས་
 ལ་དོན་དམ་གཉིས་པོའི་བྱད་པར་དུ་བཤད་ཅིང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་སྟོས་པ་དང་བལ་བའི་དོན་དེ་རི་ལྷ་བར་གཟིགས་
 བས་གཉིས་སྒྲུང་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་
 དོན་དམ་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པ་ལ་
 རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་གྱི་བརྟུ་མཛད་པ་ཡོད་དེ། གཞུང་ཆེན་
 པོ་རྣམས་སུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བཤད་
 པའི་དང་པོ་གནས་ཚུལ་སྟེ་མེད་ལ་དོན་དམ་དང་། སྒྲུང་ཚུལ་
 ཐ་སྙད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མིང་གིས་བསྟན་པ་དེ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་
 གནས་སྒྲུང་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་
 ལ་དོན་དམ་དང་། མི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་
 གཉིས་ཀ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མིང་གིས་བསྟན་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཉི་བར་
 བཟུང་བའི་དབང་དུ་ཡིན་ལ། ལུགས་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མདོ་

སྒྲགས་གང་ཡིན་ཡང་ཡུལ་ཅན་ལའང་དོན་དམ་གྱི་མིང་འབྲུག་
 བ་དང་། རྟོགས་པ་པོ་གང་ཟག་ལ་ཡང་རྣམ་གངས་ཡིན་མིན་གྱི་
 སྒྲིམ་བྱ་དམ་པར་གདགས་རུང་བར་འགྱུར་རོ།

ལྷགས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ཞེས་མིང་མཐུན་
 ཡང་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བས་སོ་སོའི་ལྷགས་ཀྱི་
 དགོངས་པ་བྱེས་ནས་འཆད་མ་ཤེས་ན་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཁབ་
 མིག་ལྟར་དོག་པའི་སྒྲོས་ནས་མཁའ་གཞལ་བས་འཇལ་རེ་ཟད་
 བར་འགྱུར་རོ།

དེས་ན་རྩམ་བཏགས་ཞེས་པའང་དོན་བྱེད་རྣམས་པའི་རྩམ་ཡོད་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟག་ཅིང་བརྟན་པ། རང་རྒྱ་ཐུབ་པ། གཞི་བྱུབ་པ་
 ཅམ་གྱི་རྩམ་ཡོད་སོགས་འཛོག་ཚུལ་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་པ་དེའི་ལྷགས་
 ཀྱིས་བཏགས་ཡོད་ཀྱང་ངེས་པས། ཀུན་བརྟུས་སྟུ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 རྩམ་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། རྩམ་
 བཏགས་ལ་འདོད་ལྷགས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་

ལ། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་གི་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་སྐབས་
 སུ་དོན་དམ་གཉིས་བཤད་པ་དེ་ནི་གནས་སྤང་གི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་
 དམ་བཤད་ཚུལ་སྤྲ་མ་ལྟར་ཡིན་པར་གཞུང་ཆོག་གིས་དངོས་སུ་
 གསལ་ན། གཉིས་སྤང་ལོག་མ་ལོག་གི་དོན་དུ་བཤད་པའི་གོ་སྐབས་
 མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཐལ་འགྱུར་པའི་གཞུང་དུ་ནི། འཇུག་པར། དོན་དམ་གཏན་ལ་
 འབབས་བྱེད་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོགས་པའི་རིགས་པ་གསུངས་
 པ་དེས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་བཀག་ནས་ཐ་
 སྤང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འདོད་ན་ཐལ་རང་གི་བྱེད་པར་བྱེ་བ་མེད་པར་
 འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར།

༣༥ ་ ཐ་སྤང་བཞེད་པ་རིགས་པའི་དབྱེད་བཞེད་མོགས་ཀྱིས་རིག་པ་གསུམ་བཤད་པ།

འཇུག་པར།

དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། །བདག་དང་གཞན་
 ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་མིན་པ། །རིགས་དེས་ཐ་སྤང་དུ་ཡང་རིགས་མིན་

བས། །ཁྱི་སྐྱེ་བ་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 རང་འགྲེལ་དུ། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་
 བ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་
 ཡང་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྦྱང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས།
 རང་རྒྱུད་པས། ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་
 མཆན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དཔྱད་ཀྱང་མ་བཀག་
 བར་ཁས་སྦྱང་བ་དེ། དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དཔྱད་ན་ཅུང་ཟད་མེད་
 ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་མ་སྐྱེས་པ་
 དེ་ལ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས། ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་དོན་མེད་པར་
 གསུངས་ཏེ། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདག་ལས་བྱུང་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྟག་
 པ་འདི། དེ་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 བའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དུ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཁྱད་པར་
 དུ་མ་མཛད་པར་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སྐྱིར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ཡིན་
 ནོ། །གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེས་

བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་བྱིར། སེམས་ཅན་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱུང་པར་
 དུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་ཞེས་བྱ་བའི་བྱུང་པར་དོན་མེད་དོ་ཞེས་
 བསམ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་མཐའ་བཞིའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱུང་ན་སྐྱེ་བ་ནི་དོན་དམ་པར་
 མ་ཟད། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་གཏན་ལ་པབ་པའི་རིགས་པ་དེས་
 འདི་ལྟར་རྟེན་འབྱུང་གི་སྒྲུང་བ་བསྐྱེ་མེད་དུ་ཡོད་པ་འདི་རྣམས་ཡེ་
 བས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་གཏན་ལ་པབ་པ་
 ཡིན་པས། རྣམ་གྲངས་པའི་བདེན་མེད་ཅུང་ལས་འདས་ཏེ་རྣམ་
 གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་སྒྲོས་བྲལ་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་དུ་བསྐྱེན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་གཞུང་འདིར་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་སྟོན་པའི་
 གནད་ཀྱིས། ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱིས་
 མ་ཁེགས་པ་ཞེས་ཡོད་ན་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་
 བ་དང་། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་དུ་ཐལ་བ་དང་།

འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དངོས་པོའི་འཛིག་རྒྱར་ཐལ་བ་གསུམ་
 བསྟན་ཏེ། རིགས་པ་དེ་དག་གིས་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་
 བསྟན་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་ན་ཐ་སྙད་ལ་
 རྒྱར་བ་བཏབ་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྟུམ་ན། **རང་འགྲུལ་ལས།**

ཅི་སྟེ་གང་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བདོག་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱན་ནས་གཙོད་པ་ན། བྱེད་ལ་ཐོན་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་
 པ་ལ་འདི་གང་ཞིག་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་
 བའི་རྒྱར་གྱུར་པ་རྩལ་གྱི་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་
 བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་སྟུམ་ན། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་དག་ལ་ཆོག་ཙམ་ཞིག་
 ལྟག་མར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་
 དུ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་སོ།།

ཡང་རང་འགྲུལ་ལས།

འོ་ན་ནི་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། དེའི་སྤྱིར་རི་ལྟར་ན། དེ་

དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིག་རྟེན་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བཤད་
 བ། དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ། །ཆོགས་ལ་
 ལྟོས་རྣམས་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན། །རི་ལྟར་དེ་ནི་གཟུགས་བརྟན་
 སོགས་སྟོང་ལས། །ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྐྱེ་འགྱུར་ལྟར། །དེ་
 བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང་། །སྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་
 ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བདེན་པ་གཉིས་སུའང་རང་བཞིན་
 མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་དག་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཆད་པའང་མིན། །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྒྲུང་བ་ཡིན་
 བ། ཡེ་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་
 ཉིད་རྟེན་འབྱུང་དུ་ཤར་བའི་ཕྱགས་འདི་ལ་ཐ་སྙད་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་
 པའི་སྐྱོན་ཅུང་ཟད་མེད་པར་མ་ཟད་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆེས་འཐད་
 ཅིང་། རི་སྲིད་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་སྒྲུང་བ་གཞན་གྱི་ཕྱགས་
 དེས་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་འདི་ལྟ་བུ་ཐད་ཀར་མ་རྟོགས་པས་
 དེ་གཉིས་འགལ་བར་བརྩུང་ནས། གང་སྟོང་པ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མི་

ཤེས་པ་ལྟ་བུར་སོང་ངོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞུང་འདིར།

གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་བྱུང་བས། །རྟོག་པ་འདི་
 དག་བརྟག་པར་མི་རྒྱས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་
 ཡིས་ནི། །ལྟ་བུར་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་
 བ་ལྟར་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་མ་སྐྱེས་
 བའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་འདི་ནི། །གཟུགས་སྟོང་པ་ལོ། །སྟོང་པ་
 ཉིད་གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ལས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་
 འོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་འོ། །ཞེས་སྟོང་
 ཉིད་བཞི་སྟུང་གི་དགོངས་པ་ལྟར་སྣང་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
 པ་འདི་ལ། དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་སྟོགས་
 སོ་སའི་ཁས་ལེན་ཅི་ལྟར་ཡོད་དེ། **རང་འགྲེལ་དུ།**

ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་དགག་པར་
 འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། །རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་པ་
 གང་ཡིན་དེ། །རྣམ་པར་དབྱུང་པའི་འབྲས་བུར་མཁས་རྣམས་

གསུངས། །ཞེས་དང་། གང་ཕྱིར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཆོས་ཉིད་འདི་དེ་
 ལྟར་མི་ཤེས་པ་རྣམས་རྟོག་པ་ཁོ་ནས་བཅིངས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་
 ཉིད་འདི་དེ་ལྟར་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ན་འཕགས་པ་རྣམས་གྲོལ་བར་
 འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་བཀག་པ་ཉིད་སློབ་དཔོན་
 གྲིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་
 འབྲས་བུར་རྣམ་པར་གཞག་གོ །ཞེས་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས་
 དཔྱད་པའི་འབྲས་བུ་རྟོག་པའི་བྱ་བ་མ་ལུས་པ་བཀག་པས་དོན་དམ་
 པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། བཤམས་
 པ་དག་ནི་སྟོང་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་
 ཞིང་། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་གྲུང་།

སློ་རྒྱུད་གང་དག་དངོས་རྣམས་ལ།

ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་ཉིད་བུ།

ལྟ་བུ་དེས་ནི་བལྟ་བུ་བ།

ཉེ་བར་ཞི་བ་ཞི་མི་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་སོ།

གལ་ཏེ་གཞན་དག་གིས་དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་
 ལུགས་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་སྒྲོས་བྲལ་ཉིད་དུ་བྱུང་ན། བདེན་
 བ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་དོན་མེད་དོ་སྟམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ལྟར་མཐར་
 ཟུག་གི་དོན་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཆོས་
 ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། དེ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་
 རེ་ཞིག་རྟོགས་མ་རྒྱས་པའི་ངོར། དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། ཐ་
 སྟད་དུ་ཡོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྲེས་ནས་མཐར་
 བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། གནས་ལུགས་
 ཀྱི་དོན་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྲེ་བའང་མེད་དེ། མདོ་ལས། ཆོས་
 ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ཆད་མར་བྱས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་མེད། དོན་དམ་
 པའང་མེད། ཅས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྒྲོས་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཅམ་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པའི། ཆོས་འགའ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་དང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས།

གཞན་ཡང་བདེན་པ་ནི་གཅིག་ཕྱ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་
སྟེ། འགོག་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།

དེས་ན་རང་འགྲེལ་ལས།

དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེས་པ་
དགག་ལ་རག་མོད། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་
མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གིས་དམིགས་པ་དེ་དག་གི་
རང་བཞིན་ནི་གདོན་མི་བར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཅི་
སྟེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཞེས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་དེ། བདེན་
པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་བྱིར་ན། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་
པ་ཉིད་དོ། །འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་བདེན་མོད་ཀྱི། དོན་དམ་
པར་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དག་སྟོང་དག་བདེན་པ་
དམ་པ་འདི་ནི་གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་སྐྱ་ངན་
ལས་འདས་པའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་རྩལ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་

ཅན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ། ཞི་བ་སྤྱོས་པ་དང་
 བྲལ་བ། སྤྱི་འགག་མེད་པ། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཉིད་ནི་བདེན་པ་
 གཅིག་སྤྱུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་གྱི་
 བདེན་པ་གཞན་མེད་དེ། **ཇི་སྐད་དུ།**

སྤྱང་ན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་སྤྱུར། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 གང་གསུངས་པ། །དེ་ཆེ་ལྷག་མ་ལོག་པ་ཞེས། །མཁས་པ་ཅིའི་
 ཕྱིར་འདོད་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་དང་། གཞན་ཡང་
 མདོ་ལས། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་གསུམ་
 གསུངས་པ་དག་གྲང་མཐར་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་འདི་ལས་
 གཞན་མེད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྲང་དེ་བཞིན་ཉིད་
 འདི་ལ་གཞོལ་བར་གསུངས་ཤིང་། འབྲུག་པར། གང་ཕྱིར་འདི་ན་
 དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་སོགས་ཆོག་སྤྱུ་བཅད་པས་བསྟན་པ་བཞིན་
 ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ལུགས་འདིས་བདེན་པ་གཉིས་ཇི་ལྟར་འདོགས་སྟུང་།

ན། རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་བྱིར་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་འབྲུག་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཡིན་པའི་
 བྱིར། བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མ་དབྱེད་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་
 ལུགས་གྱིས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། གང་བྱིར་
 དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དབྱེད་ན། །དེ་ཉིད་བདག་ཅན་དངོས་ལས་
 ཚུ་རོལ་དུ། །གནས་རྟེན་མ་ཡིན་དེ་བྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི། །ཐ་སྙད་
 བདེན་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་མི་བྱ། །ཞེས་དང། **རི་སྐད་དུ།**

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ང་དང་ལྷན་ཅིག་ཅོད་གྱི། ང་
 བེ་འཇིག་རྟེན་དང་ལྷན་ཅིག་མི་ཅོད་དེ། གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་
 འདོད་པ་དེ་ནི། ང་ཡང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །གང་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་
 པར་འདོད་པ་དེ་ངས་ཀྱང་མེད་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ།
 འཇིག་རྟེན་པའི་ལུགས་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ངོ་ཅམ་དུ་སྟོན་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་སྤང་བ་གང་ཞིག་རང་གཞན་ཐམས་

ཅད་ལ་བསྐྱེམ་མེད་དུ་སྒྲུང་བ་དེ། རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ཅམ་ཞིག་དོན་དམ་
 བར་ཡོད་མེད་དུ་མ་དབྱེད་པར་ཁས་ལེན་བ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་
 གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ་དབྱེད་ན་གང་དུའང་གྲུབ་པ་གནས་མི་ཆེད་དོ། །

དེའི་ཕྱིར་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་བ་ཅམ་གྱི་སྒྲུང་བ་འདི་
 རྣམས་དོན་དམ་དཔྱེད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 རྟགས་པའི་གཞིའམ་ཐབས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། དོན་དམ་
 དཔྱེད་བྱེད་ཀྱིས་བརྟག་ཅིང་དབྱེད་པས་དེའི་རང་བཞིན་མཐའ་
 གྲུན་དང་བྲལ་བ་རྟགས་པའི་སྒྲིམ་པ་གྲུན་གྱིས་དབེན་པའི་བྱང་
 འཇུག་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་དོན་མཐོང་བ་ནི་ཐབས་བྱུང་དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པར་འདོད་དེ། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་བ་
 དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་བ་སྟེ། །དེ་གཉིས་རྣམ་
 དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་རྟག་ལོག་པའི་ལམ་ངན་
 ལྷགས། །ཞེས་དང་། མོ་གཤམ་བྱ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །སྐྱེ་
 བ་དེ་ཉིད་དུ་མེད་འཇིག་རྟེན་དུའང་། །ཡོད་མིན་དེ་བཞིན་དངོས་འདི་

ཀུན་ངོ་བོ། ཉིད་གྱིས་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་དུ་མ་སྐྱེས། །དེ་ཕྱིར་འདི་
ལྟར་སྟོན་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་སྐྱེ་བལ་རང་
བཞིན་གྱིས། །ཡོངས་སུ་བྱ་བ་འདས་པར་གསུངས་གྱུར་པ། །དེ་
ཕྱིར་ཏྲ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་།

བུམ་སོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་། །འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་
གྲགས་པར་ཡོད་ཇི་བཞིན། །དེ་བཞིན་དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་
བས་ན། །མོ་གཤམ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་མི་འགྱུར། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་
ལ་སྟོས་བལ་མི་འདོད་པར་ད་དུང་རང་རྒྱད་པ་ལྟར་སྐྱེ་མེད་འབའ་
ཞིག་ཁས་ལེན་པའི་ཁས་ལེན་ཡོད་ན། ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་
སྟོང་པ་བྱང་ཆད་སྐྱབ་དགོས་ན་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཤིང་། ཐལ་
རང་གི་དགག་བྱ་ལ་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པའི་ཐོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།
དོན་དམ་པར་མ་དཔྱད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོར་སྐྱེ་འགག་ལྟར་སྤྱང་བ་
ཅམ་ནི་སྤྱད་ཀྱང་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དགག་མི་རུས་

ཏེ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཛིག་རྟེན་མི་གཞོད་ན། །འཛིག་རྟེན་ཉིད་སྟོས་
 འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་ན་ཐལ་རང་གཉིས་བྱུང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ།
 ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདི་རང་སྐྱུང་པས་ཆད་གྲུབ་ཏུ་འདོད་ཅིང་དོན་དམ་
 དཔྱད་པས་དབྱུང་གྱུར་དེ་ལ་གཞོད་པ་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་
 འགོག་པའི་ཞེས་བཟུང་ནས་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་ན་ཐ་སྙད་བདེན་པ་
 མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་དུ་དགོངས་པའོ།

ཐལ་འགྱུར་པས་དོན་དམ་དཔྱད་པས་དབྱུང་ན་དབྱུང་
 བཟོད་དུ་ཡོད་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་གྱུར་
 པས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་གྱུར་དེ་འབྲེལ་སྐྱེ་མེད་
 དང་འདྲ་འབྲལ་མེད་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་སྒྲིབ་པ་བསྐྱེད་མེད་ཉིད་ཐ་
 སྙད་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཤིན་ཏུ་ཡང་རུང་
 བར་མཐོང་བ་ནི། **དེ་སྐད་དུ། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་**
ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་རྟེན་པ་གང་། །ཆེད་བྱུང་བས་གྱུར་འདི་

མད་བྱུང་། །རོ་མཆར་བས་ཀྱང་འདི་རོ་མཆར། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །དེས་ན་དེ་འབྲེ་བདེན་གཉིས་བྱུང་འབྲུག་ཏུ་བསྟན་པ་མ་
 ཉོགས་ནས། བ་སྟོད་ཀྱི་སྤྱི་བ་བཀག་པ་ལྷ་གྲགས་ཉིད་ཀྱི་ལྷགས་
 འདི་ལ་རིན་འབྱུང་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་རྒྱ་གར་བ་འགའ་ཞིག་
 གིས་མེད་པའི་མཆན་མར་ཞེན་པའི་ལྟ་ངན་ཉར་བརྒྱད་འབྱུང་
 བར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་པར་བྱས་ནས་ཚུད་པ་བཀོད་པ་
 དག་ཀྱང་བྱུང་ངོ་།།

འོ་ན་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ལ་བ་སྟོད་ཆད་གྲུབ་གཏན་མེད་
 པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སམ་ཞེན་འདི་ལ་སྤྲ་རབས་པ་པལ་མོ་ཆེས་
 མགིན་གཅིག་ཏུ་བཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ནས། ཐལ་འགྱུར་པའི་
 ལྷགས་ལ་བ་སྟོད་ཆད་གྲུབ་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཞེས་དགག་
 པ་མཛད་ཅིང་། ཕྱིས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་པའི་མཁས་པ་དག་གིས་བ་སྟོད་
 ཆད་གྲུབ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བཞེད་མོད།

༣༦༽ ཐལ་འགྱུར་པར་ཁས་ལེན་ཡོད་མེད་སྐོར་ཆེན་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ།

རྒྱལ་པའི་དབང་པོ་སྐོར་ཆེན་རབ་འབྲམས་ཀྱི་ཞལ་སྤྲོས།

སྤར་གྱི་མཁས་པ་དག་ཐལ་འགྱུར་པ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁས་
ལེན་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་རེ་རེ་འཛིན་པ་མཐོང་ཡང་། མཐའ་
གཅིག་ཏུ་གང་རུང་རེར་བཟུང་ན་སྐྱོན་ཡོད་པས། གནས་ལུགས་
དཔྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྲོས་བྲལ་ཁས་ལེན་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་།
རྗེས་ཐོབ་གཞི་ལམ་འབྲས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་མིན་ཡོད་
མེད་སོགས་ཐ་སྙད་དཔྱོད་པ་ན་ཁས་ལེན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ཤན་བྱེད་
དགོས་ཤིང་ཕྱིན་ཆད་ཚུལ་འདི་འཆད་ཤེས་པ་བྱུང་ན་ཁོ་བོའི་ལེགས་
བཤད་འདིའི་མཐུར་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་
མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་བརྒྱ་དཀར་པོར་གསུངས་པ་ལྟར། གནས་
ལུགས་ལ་དབྱེད་པས་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་འཛིག་ཏེན་ཐ་སྙད་
དུ་རྗེ་ལྟར་སྤང་བ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཆོས་གང་ཞིག་ཡོད་པ་
མེད་པ། སྤར་བྱ་སྤང་བྱ། རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ། ཀྱན་ཉོན་དང་རྣམ་

བྱང་སོགས་ཐ་སྙད་ཇི་སྙེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དེ་དང་དེར་ངེས་པར་
 བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མས་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་
 བྱེད་པར་ཡོད་པ་ཙམ་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱང་དེས་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་
 ཉམས་པ་མེད་པར་མ་ཐད་ཆེས་མཛེས་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་ན་
 དོན་དམ་མཐའ་བྲལ་ལྟར། ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཅིར་ཡང་ཁས་མི་ལེན་
 པ་ནི་མི་རུང་སྟེ། དོན་དམ་པར་སྒྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་ལས་
 མ་འདས་བཞིན་ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་ཅན་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོས་པ་ངེ་ལྟར་
 སྒྲུང་བ་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྷགས་ནས་ཡོད་
 མེད་ཡིན་མིན་གྱི་ཁས་ལེན་རང་ལྷགས་རིམ་འང་མེད་དུ་མི་རུང་
 བས། གོང་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་གང་ཡོད་པ་དེ་ངས་ཀྱང་ཡོད་པར་
 བཞེད་སོགས་ལྷང་བྲངས་པ་ལྟར་དང་། གཞུང་དུ་ཡང་། **དངོས་ཀྱུན་**
ཡང་དག་བརྒྱན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། དངོས་རྣེད་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཇིན་
པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་རྩོད་ཡིག་དུ་ཐལ་འགྱུར་པས་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་

སྟོང་ཉིད་ཆེན་པོ་འདོད་པར་ཁས་སྦྲངས་ནས། སྤར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་
 ཞེས་སྤར་བྲངས་པ་ལྟར་སྦྲས་པ་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། སྟོད་
 འཇུག་ཤེར་ལེ་སོགས་ཐལ་འགྱུར་པའི་གཞུང་རྣམས་སུ་ཆོས་དང་
 གང་ཟག་གི་བདག་འཁོག་པའི་རིགས་པ་རིམ་གྱིས་བསྟན་པ་དེ་དག་
 སྦྲོས་པ་སྟོགས་རེ་ཁེགས་པའི་དོན་འབའ་ཞིག་ཏུ་མི་འཛིན་པར་
 མཐར་གྱིས་མཐའ་གཉིས་བསལ་བའི་སྦྲོས་བྲལ་སྦྲུབ་པའི་དོན་ཏུ་གོ་
 བར་བྱ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་མཐའ་བཞི་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་འདོད་
 པར་ཁས་སྦྲངས་པ་ལས་ཉམས་པ་མེད་དོ།

༡༥ ༼རབ་གསལ་གྱིས་བཞུགས་པ་བཞི་དཔྱད༽

སྤར་ཡང་ཅོད་ཡིག་ཏུ་འདི་ལྟར་སྦྲས་ཏེ། ཡང་རྒྱུ་ཀར། ཐལ་རང་
 གི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དེ་དག་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པའི་གནད་ལ་བྱང་
 པར་ཅིའང་མེད་ཀྱང་། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་
 སྟོགས་སྦྲང་དང་ཆོས་སྟོང་སོགས་རྣམ་རིག་པ་རྣམས་དང་། བྱེ་མདོ་
 སོགས་ལ་མཚུངས་པར་ཐལ་བའི་བྱིར།

༣༥) དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྤྱར་མི་སྤྱར་གྱི་གོ་དོན་བསྟན་པ།

གཞན་དུ་ན་འཕགས་པས། མི་འདྲ་ཉིད་དེ་དེ་ཡིན་ན། །གཏན་
 ཆེགས་བྱུང་པར་བརྟེན་པར་གྱིས། །ཞེས་པ་ལྟར་སྤྲ་དགོས་ནའང་
 ཁས་ལེན་མེད་པ་དང་། ལུགས་མེད་པ་ལས་རྟེན་གཞན་ཆད་མས་
 བསལ་ལོ། །ལེགས་ལྟན་དང་སྒྲ་བའི་ཚུད་ཚུལ་ནམས་ཀྱང་གྱིས་
 བ་འབྲིད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལྟར་གྱུར་ཅིང་། མཁས་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲོས་
 ཉེ་གུན་རྗེས་ཏུ་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་མི་འདོད་གི་བྱུང་
 བར་སྤྲས་པའང་དོན་མེད་དུ་ངལ་བར་ཟད་དོ། །མདོ་སྒྲགས་གཉིས་
 ཀར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་དོན་དམ་གཉིས་རེ་བསྟན་ཅིང་སོགས་
 སྤར་སྒྲོས་པ་བཞིན་རྗེད་པར་བྱེད་དོ། །

༣༥ ཁྱི་པམ་པམ་ལན་བརྗོད་པ།

ལན་བརྗོད་པ། ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་བྱིན་གུ་ཚོས་ཐམས་
ཅད་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དབྱ་
མ་པ་ཡིན་པར་འདྲ་ཞིང་། མཐར་ཐུག་སྒྲོས་བྲལ་གྲང་འདོད་པར་འདྲ་

བས། དེ་གཉིས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་དགོངས་པ་གཅིག་པར་འདོད་
 དེ། ཞི་སྒོ་གཉིས་སུ་མེད་པ་རྟེན་འབྱུང་དང་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒོ་ས་བྲལ་མི་འདོད་པ་བྱེད་ལྟར་ན་ཡང་ལུགས་
 དེ་གཉིས་ཀས་གཅིག་དུ་བྲལ་དང་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་སོགས་ཀྱི་
 རིགས་པས་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ལ་བྱུང་མེད་ན་ཅི་ཞིག་གིས་རང་
 རྒྱུད་པ་དབྱུ་མ་པ་ཡིན་པ་དང་། དངོས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་
 དུ་འཛོག་པར་བྱེད། རང་རྒྱུད་པས་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་ན་དེ་དག་
 གིས་ངེ་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་
 སྐྱར་ནས། དགག་པ་འདོད་པ་གཞན་ལའང་ངེ་སྲིད་དུ་མཚུངས་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཕྱོགས་སྒྲུང་ཆོས་སྐྱོང་སོགས་རྣམ་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 གཞན་དབང་གི་མཐར་ཐུག་པའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་སྟོང་བདེན་གྲུབ་
 འདོད་པ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་བཀག་ཅིང་། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀས་ཆ་
 མེད་གཉིས་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་རྣམ་རིག་པས་ཀྱང་བཀག་ན་དབྱུ་
 མ་པས་ལྟ་ཅི་སྒོ་ས། དེས་ན་དེ་འདྲའི་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ནི་ལུགས་མེད་

བའི་སྤྱོད་བ་ཅམ་ལས་རྟེན་གཞན་ཆད་མས་དངོས་སུ་བསལ་ལོ།

གཞན་ཡང་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཐལ་འགྱུར་བའི་རྟོགས་སྤྱི་
 རྟོང་ཉིད་དེ་འབྲེལ་རྟོགས་བ་མེད་ན་ཐར་བ་ཡང་མེད་པར་བསྐྱབ་བ་དེ་
 དག་ལ་ཐལ་བ་དེ་འབྲེལ་རྟོགས་ལེགས་ལྡན་དང་སྒྲ་བའི་རྩོད་བ་ནི་
 དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྐྱར་དགོས་མི་དགོས་གྱི་སྟེང་
 བས་ཡིན་བ་ཆོག་གསལ་དང་འབྲུག་བ་ཅ་འབྲེལ་ལས་དངོས་སུ་
 གསལ་ན། བྱུང་པར་སྐྱར་དགོས་པར་འདོད་བ་དེ་དག་གིས་བྱིས་བ་
 འབྲིད་བ་ལ་ཞུགས་བ་ལྟར་གྱུར་ཅེས་སྤྱོད་རིགས་ཀྱི། བདག་ཅག་གིས་
 བྱུང་ཡོད་པར་གོང་དུ་བཤད་ཅིན་པས་འདིར་མ་སྤྱོད་སོ། །མཁས་
 བའི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་དུ་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་བ་འདོད་མི་
 འདོད་བཤད་བ་ནི་མཁས་བ་སྒྲ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ངེས་སྒྲུང་གསུངས་བ་
 གོང་དུ་སྤྱོད་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བཤད་བ་དོན་མེད་གྱི་ངལ་བ་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་རང་གི་རྩོད་གཞི་དེ་ཡིན་ལ། རང་སྤྱད་པས་མཐར་
 ཐུག་སྤྱོད་བྲལ་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་

བྱེས་ནས་བཤད་པའི་ཁས་ལེན་དེ་ལ་གཞོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་
འདོད་པའི་བྱེར་ནའོ། །མདོ་ལྷགས་གཉིས་ཀར་སོགས་སྤྲུམ་པའི་
ལན་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

༡༩ རབ་གསལ་གྱིས་བཞུགས་པ་བརྗོད་པ།

ཡང་ཚུད་ཡིག་ཏུ། བྱེད་ཅག་གིས་རང་གི་ཞེ་འདོད་ཀྱང་ལེགས་
པར་བརྟེན་སྤྲོད་པར་མ་ཁུས་ཏེ། བདེན་མེད་ནི་ཡོད་མཐའ་དང་། ཐ་
སྙད་དུ་ཡོད་པ་མེད་མཐའ་ཅམ་དང་བྲལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་
གཉིས་ཀྱང་ཡིན་པས། དབུ་མ་ཆེན་པོ་སྤྲོས་བྲལ་ནི་མཐའ་ཀུན་
དང་བྲལ་བའི་ཉི་ཆེ་བར་མ་སོང་བས་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་
བསམ་སྤང་ངོ་། །མདོར་ན་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་མཐའ་དང་བྲལ་ཚུལ་
ཡུལ་ཅན་སྤྲོས་མཐའ་ལེགས་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་བྱེད་དགོས་
པས། འདི་ལྟར་སྤྲོད་ཉིད་ཆད་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཡང་དེ་བཀག་
ཅམ་མ་ཡིན། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཡོད་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཡང་
དེ་བཀག་ཅམ་མ་ཡིན། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་སྤྲོས་ཐ་སྙད་དུ་མེད་

བའི་ཆད་མཐའ་མ་ཁེགས། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོས་ཆད་
 མཐའ་དངོས་དང་། རྟག་མཐའ་ལྷགས་ལ་ཁེགས་པའི་རྣམ་གཞག་
 བྱེད་དགོས་ལ། ལྷང་རིགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་མི་འབྲ་བ་དུ་མ་མཐོང་
 རོ། །ཆོས་ཀྱི་གདོད་མ་ནས་སྒྲོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་
 དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བ་དང་།
 མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྟུན་པའི་
 ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་གཞི་དབུ་མར་གྲུབ་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་འདི་ལ།

༡༩ །མི་ལམ་པས་ལན་བརྗོད་ལ།

རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ་ལན་བརྗོད་པ། བྱེད་ཅག་རང་གི་ཞེ་འདོད་
 ལེགས་པར་བརྟ་སྒྲོད་པར་མ་རུས་ཏེ། བདེན་གཉིས་བྱས་ཏེ་མཐའ་
 བཞི་བྲལ་བ་མཐའ་བྲལ་ཙམ་དང་། དབུ་མ་ཆེན་པོ་སྒྲོས་བྲལ་ནི་
 མཐའ་བྲལ་རྣམ་གངས་མིན་པར་བསམས་ནས་སྒྲུབ་རྒྱུ་དོ་ཞེས་
 བ་དོན་མེད་དེ། བདེན་གཉིས་བྱས་ཏེ་མཐའ་འགོག་ཚུལ་འདིས་སྒྲོས་
 བ་མཐའ་དག་འགོག་མི་རུས་ལ། མ་ཁེགས་ན་སྒྲོས་པ་ཉི་ཆེ་བ་

ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་སྒྲིམ་པ་འདི་ནི་འགོག་སྐྱེའི་སྒྲིམ་པ་ཡུལ་
 གྱི་སྟེང་ནས་ཡིན་པས་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་གང་ཞིག་ཡོད་མེད་གྱི་སྐྱེ་
 བཞི་དང་བྲལ་བ་དེ་ཡིན་མོད་གྱི། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྒོ་དང་ཡུལ་
 གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲིམ་མེད་དང་། དབྱ་མའི་མིང་འདྲུག་སྟེ། ཡུལ་གྱི་ངོས་
 རས་བཤད་ན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་རས་བཤད་ན་
 སྒོ་ཡི་རྣམ་པ་ཞེས་སུ་གྱུར་པས་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཆོན་པ་དང་།
 ཡུལ་ཅན་གྱིས་ཡུལ་མཆོན་ཡང་པན་ཚུན་གོ་རུས་པ། ཡུམ་དང་
 རྒྱན་གྱི་སྐབས་རས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ།

དེས་ན་ཅམ་སྒྲི་སྐྱུར་ཡང་རུང་མ་སྐྱུར་ཀྱང་རུང་རྣམ་གངས་
 དང་རྣམ་གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གྱི་སྐབས་སུ་འགོག་སྐྱེའི་མཐའ་
 གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། སྤ་རགས་ཡོད་ཅིང་། སྤ་མ་རྣམ་རྟོག་གི་ཕྱི་མ་མི་
 རྟོག་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲིད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་གནས་ས་ལྟར་ཆེ་
 བ་དེས་ཆོག་གོ། ཡུལ་གྱི་ངོས་རས་སྟོང་ཉིད་ཆད་མཐའ་དང་བྲལ་བ་
 དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་རྟོག་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཡང་ཞེས་སྒྲིམ་

མི་དགོས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉག་ཆད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པར་སྤྲོས་
 གྲང་འདོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་རེ་རེས་ཉག་ཆད་མི་ཁེགས་
 པར་ཁས་སྒྲངས་པ་འདིས་ཆོག་འདུག་གི་ཅམ་སྤྱོད་སྤྱར་བྱུང་མ་སྤྱར་
 བྱུང་སྐབས་དོན་དབྱུང་བྱ་ལེགས་པར་བྱུབ་འདུག་གོ།

ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོའི་ངོས་ནས་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་སྒྲོས་ཆད་
 མཐའ་མ་ཁེགས་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་སྤྲོས་པ་སྟེ།
 ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་གྲང་དེས་ཆད་མཐའ་མི་ཁེགས་པས་དེ་ཅམ་ཞིག་
 ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་ཁོ་ནས་དབྱུང་པའི་གོ་མི་ཆོད་པར་སྤྲོས་པ་ཡིན་
 བོ། །དེའི་ཚུལ་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཞེད་ཟེན་པ་འདིར་ཡང་སྒྲོས་མི་
 དགོས་ལ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཆད་མཐའ་དངོས་སུ་ཁེགས་ཤིང་།
 ཉག་མཐའ་ཤུགས་ལ་ཁེགས་པ་སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་ནས་
 འབྱུང་བའི་ཆོས་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པ་སྤྱོད་མ་དང་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུར་
 ཟུང་འཇུག་ཏུ་རྟོགས་ན་དངོས་ཤུགས་སྤྱར་གྲང་བྱུང་ལ་མ་སྤྱར་གྲང་
 མི་བྱུང་བ་མེད་དེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ན་སྤང་བ་ལྟར་

གྱི་སྒོ་དེས་མཐའ་གཉིས་ཁེགས་ཀྱང་། ཁྱེད་ལྟར་ན་མཉམ་བཞག་
 ཏུ་མེད་དགག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྒོ་དེས་
 ཏྲག་ཆད་གྱི་མཐའ་ཁེགས་མི་ཁེགས་ལ་དབྱེད་པ་འདི་སྐབས་གྱི་དོན་
 ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཉིད་གྱི་ཡུལ་ཅན་ལ་དབྱེད་པ་སྐབས་
 སུ་བབ་ཅིང་། སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀའི་མཉམ་བཞག་དོན་དམ་བདེན་
 པའི་ཡུལ་ཅན་འབའ་ཞིག་ཏུ་འདོད་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ལུང་རིགས་
 གྱི་རྣམ་འགྱུར་མི་འབྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་ནི་སྒྲིམ་མ་དགོས་སོ། །

ཡང་ཆོས་ཀྱན་གདོད་ནས་སྒྲིམ་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་དང་།
 བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བའི་དོན་དེ་ཉིད།
 མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་ཏྲགས་གྱིས་དེ་འབྲའི་རང་བཞིན་མེད་པ་
 བསྐྱབ་པ་དེ་གཞི་དབུ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་བདེན་ཏེ། དེ་ལྟར་དབྱེད་
 བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་རང་ཚུལ་ལས་མི་འདའ་བར་རྒྱལ་བ་དང་
 རྒྱལ་སྲས་ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་**དབུ་མ་ཅ**
པའི་མཆོད་བརྗོད་དུ། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་

བ་ནས། སྟོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བསྟན་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟེ་
 འགག་མེད་པ་དང་། གཅིག་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་སོགས་ཇི་བཞིན་
 རྟོགས་ན་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལས་འོས་མེད་ལ། དེ་
 ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བྱུང་པར་སྦྱར་དགོས་ན་ཐ་སྟོན་དུ་རྟག་
 ཆད་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་པའི་སྟེ་འགག་དང་འགྲོ་འོང་མེད་
 གྲུང་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་རྟག་ཆད་ལའང་བདེན་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་
 སྦྱར་དགོས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དོ།

དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་
 སོགས་སྟོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་བདེན་གཉིས་ཟུང་
 འཇུག་ནི་གཞི་དབུ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པ་མཐའ་གང་
 དུའང་མི་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སམ་རྗེས་མཐུན་པ་ལམ་དབུ་
 མ། དེས་འབྲས་བུའི་དབུ་མ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་གཉིས་སུ་མེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟེ་གཉིས་ཟུང་
 འཇུག་གི་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།

༥༨ །རབ་གསལ་གྱིས་བཞུགས་པ་བརྗོད་པ།

ཡང་ཚུད་ཡིག་ཏུ། ལྷ་བས། ཁྱོད་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་བདག་མེད་
མཐོང་བ་ཡིས། །གཞུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་
ཞིང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་
མེད་མཐོང་བས་ཀྱང་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཁས་ལྷངས་ཏེ། ཁྱེ་ཀར། དངོས་སོ་རང་
བཞིན་མེད་པར་མ་ཤེས་ན་གནས་ལུགས་མཐའ་བྲལ་ལ་ངེས་པ་
སྐྱེ་བའི་སྐྱབས་མེད་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཅུམ་ཁོ་ན་
གནས་ལུགས་མ་ཡིན། ཞེས་བའི་བྱེད་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་གྲོལ་ལ་བཤད་པ་
དང་མཐུན་པས་ཐལ་འགྱུར་པས་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་པ་འགལ་ལ།
བྱི་མར་ཉིད་དང་ཅུམ་དང་། ཁོ་ན་སུམ་སྦྱར་དུ་བརྟེན་པས་བའི་འཐུག་
གེ་བ་ནི་གསུང་རབ་དགོངས་འབྱེད་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ལམ་
ལས་འབྱོགས་པའི་གཞོང་ཆེ་བའི་ནང་ཉམས་ཐོན་པ་དང་། ཆོག་
སྦྱར་ལ་མཁས་པས་སྐྱེག་པའི་ཉམས་ཀྱི་རོལ་བའང་ཡིན་མཆོ། དེ་

ལྟར་མ་ཡིན་ན་བདེན་མེད་གནས་ལུགས་མིན་ནོ་ཞེས་གཤམས་
 མེད་པར་ཁ་དམར་གདགས་པར་རི་ལྟར་དོགས། མཁས་པའི་ཐོབ་
 གྱིན་ཆ་སྟོན་པའི་ཆེག་གི་ཕོ་ཉ་འདི་ཅི་ཕྱིར་མངགས། མཐུ་བ་མོ་
 བར་དུ་ཁྱུག་ལ་རང་བཞིན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་འདྲིར་ཡང་ཡང་སྟོས་
 འེག་ཅེས་སྒྲུས་པ་ལ།

༡༩། ༼མི་མས་ལས་ལན་བཅོད་ལ།༽

ལན་བཅོད་པ། ལྷ་བས་ཉན་རང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 མཐོང་བ་དེས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ལྟར་ན་དབུ་མ་རང་གི་
 བདག་མེད་མཐོང་བས་ཀྱང་དེ་ཉིད་མི་རྟོགས་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྟོན་བཅོད་པ་དོན་མེད་དེ། རི་ལྟར་ཁས་སྐྱངས་ཞེས་
 འིས་པ་ལ། རྗེ་ཀར་དངོས་སོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་ཤེས་ན་གནས་
 ལུགས་མཐའ་བྲལ་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐུ་བས་མེད་པས་སོ། །ཞེས་པ་
 འདིས་ཁས་སྐྱངས་སོ་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དངོས་

པོའམ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་ཤེས་ན་མཐའ་བྲལ་ལ་
 དེས་པ་མི་སྐྱེ་ཡང་དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་མཐའ་བྲལ་ལ་ཐ་
 དད་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཁས་སྦྱང་བར་འདུག། ཆོག་དེས་དབྱ་མ་
 པ་རང་གི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་རི་
 ལྟར་ཁས་སྦྱང་སྟེ། མཁས་པའི་ཐོབ་ཀྱི་ནང་ཆ་སྟོན་པའི་ཆོག་གི་ཕོ་ཉ་
 འདི་ཡང་མངགས་མི་རིགས་སོ།།

རང་བཞིན་མེད་པར་མ་ཤེས་ན་མཐའ་བྲལ་མི་འགྲུབ་པས་གོ་
 རིམ་དེས་སོ་སྟུང་ན། དཔེར་ན་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 མི་རྟོགས་སོ་ཞེས་པའི་གོ་རིམ་དང་འདྲའོ། །དེར་མ་ཟད་མཐའ་
 བཞིའི་སྐྱེ་བ་རིམ་ཅན་དུ་ཆོག་གི་ལམ་ནས་བཀག་གྱང་མཐའ་བཞིའི་
 སྐྱེ་མེད་གྲུབ་པ་དང་། ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་གཉིས་རིམ་ཅན་
 དུ་བཀག་ནས་བདག་མེད་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱང་། དེ་དང་དེའི་སྐྱབས་
 སུ་མེད་དགག་གི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པས་མཐར་ཐུག་མེད་དགག་ཁོ་ན་
 ཁས་ལེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ཉིད་

དེ་དག་གིས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་རྣམས་
ལོག་པར་གྱུར་པ་ཞེས་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།།

ཆོག་ཕྱི་མ་ཉིད་དང་། ཅམ་དང་། ཁོ་ན་སྤྲུམ་བཅེགས་འབྲུག་
གེ་བ་ཞེས་པ་ནི། ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་ནི་མིང་གང་ལ་སྤྱར་གྱུར་དངོས་
པའི་རྒྱུ་ཅམ་སྟེ་ངོས་བཟུང་ཡིན་ལ། དེ་ཅམ་ཁོ་ན་ཞེས་པ་བརྗོད་
འདོད་ཀྱིས་བརྟན་ཏེ་གཉིས་བརྗོད་པ་ནི་ངོ་མཆར་བ་དང་། བན་ཏན་
ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲིམ་སྤྱི་འབྲུག་པར་བརྟེན་ཀྱི་གཞུང་ལས་གྲགས་པ་
ལྟར་བརྗོད་པ་འདི་ནི་རང་ཉིད་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལས་འབྱོགས་
པའི་གནོང་གིས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་གིས་དམིགས་མེད་ཀྱི་
དོན་དམིགས་པ་ཅན་དུ་འབྱོགས་པོར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ནན་གྱིས་
དམིགས་ཕྱེ་བའི་དོན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དའི་ཕྱིར་བདེན་མེད་
གནས་ལུགས་མིན་ནོ་ཞེས་མི་བརྗོད་དེ། བདེན་མེད་དང་། སྤྱི་མེད་
དང་། བདག་མེད་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་
ཀྱི་མིང་གིས་བསྟན་པ་དེ་དག་ལ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ཆ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་

རྒྱ་ཡོད་པ་ནི། བདེན་མེད་མེད་དགག་དང་། བདེན་མེད་སྒྲིམ་བྲལ་
 ཞེས་པ་ལྟར་གོ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་མེད་པས་
 བ་གནས་ལུགས་དམིགས་སུ་མེད་པར་གོ་བ་དང་། མེད་དགག་ལ་
 དམིགས་པ་ཅན་དུ་གོ་བ་གཉིས་ཡོད་པས་སྤྱི་མ་འདི་གནས་ལུགས་
 མཐར་ཐུག་མིན་ཞེས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། ཡུལ་གང་དང་གང་ལ་བདག་གམ་
 རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པར་མཐོང་ན་དེ་དང་དེར་ཞེན་པ་ལྟོག་གམ་མི་ལྟོག་
 ལྟོག་ན་བདེན་མེད་ལའང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་དེར་ཞེན་
 ལྟོག་རིགས་ལ། མི་ལྟོག་ན། ཆོས་རྣམས་གང་ལའང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པར་མཐོང་དུ་ཟེན་གྱང་དེར་ཞེན་གཅིག་གྱང་མི་ལོག་པས་ལམ་དེས་
 ཆགས་སོགས་རི་ལྟར་ལྟོག་ ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲེང་ན་བདེན་གྲུབ་
 ཡན་གར་བ་འགོག་པའི་ཚུལ་དུ་གོ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དང་
 དེར་དམིགས་པ་ཅན་སྤྲོད་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་སུ་འགོག་མི་རུང་
 བ། དེ་འདྲའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱན་བཏགས་འགོག་པའི་ལམ་དེ་རི་ལྟར་

གོམས་ཀྱང་། ཚེས་དང་གང་ཟག་དང་བདག་དང་གཞན་དུ་དམིགས་
 བ་ལྟན་སྤྱེས་ནི་ནམ་ཡང་མི་ཁྲིགས་པས་ཉོན་མོངས་པ་དག་མགོ་
 བོན་པའི་གཉེན་པོར་ཡང་མི་འགྱུར་ན། འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པའི་
 ཤེས་སྒྲིབ་ལྟོག་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེའི་སྤྱིར་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ལམ་
 ལས་བྱང་ཚུབ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མི་འགྱུར་པར་གསུངས་པ་ནི་
 ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ཡིན་
 བས་དེར་ཡང་ཡང་ལྟ་བུ་ནི་གལ་ཆེའོ་ཞེས་སྟེ།

༥༩ །རབ་གསལ་གྱིས་བཞུགས་པ་བཞིན་གྱི།

ཡང་ཅོད་ཡིག་ཏུ། ཟླ་བས། རང་དབང་བའི་རྟག་བདག་དེས་
 རར་འཛིན་གྱི་དམིགས་པའི་གཏད་སོ་མི་བྱེད་པས་དེ་མེད་པར་
 མཐོང་བས་བདག་ལྟ་ཅི་བ་ནས་འབྱེན་པ་མཆར་ཞེས། **བདག་**
མེད་རྟོགས་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྟོང་ཞིང་། །འདི་ནི་རར་འཛིན་
རྟོན་དུ་འང་མི་འདོད་པ། །དེ་སྤྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་
བ། །དཔྱིས་ཀྱང་འབྱེན་ཞེས་སྟེ་བཤེན་ཏུ་མཆར། །ཞེས་གསུངས་

བ་ལ། ཁྱིད་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུ་བར་འགལ་འདུ་སྟེ་བའི་སྒྲིན་པོ་ཡ་མཚན་
 ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཕྱོགས་སྤར་འཆང་ཀ་མ་བྱས་སམ། དཔེ་དང་
 ཡང་འགལ་ཏེ་སྒྲུལ་གྱི་འཛིགས་བ་སེལ་བྱིར་སྒྲུལ་མེད་པར་བསྟན་
 བ་ཉིད་ལེགས་ཀྱི། སྒྲུལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་
 བཤང་ཡང་མིན་ཞེས་སྒྲས་ན། གྱི་མ་གཏིང་ནས་སྟོ་ལངས་བ་དྲག་
 པོ་ཞིག་དང་ཡང་སྤང་སྟུང་ནས་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་བྱིར་ཞིང་
 འཛིགས་བས་འཛིགས་བ་ལ་བོགས་འདོན་པའི་བརྟེན་སྟོན་མཁན་པོ་
 ཁྱིད་ཅག་གི་མན་ངག་དེ་ནི། སྟོང་ཆེན་གྱི་ཆར་གསང་ཆེན་དུ་འདུག་
 ཅིང་དཔལ་ལྷན་ཆེན་བས་ཀྱང་མ་དགོངས་བས་གཏེར་དུ་སྤྲས་བ་
 བྱུང་དབང་བསྐྱེས་མ་ཟླ་མའི་མན་ངག་ལྟར་འདོན་པའི་སྟོར་བའང་
 མ་བྱེད་དང་སྤར་ལྟར་འཛིགས་སུ་དོགས་སོ།།

གལ་ཏེ་དང་པོ་མེད་པ་བསྟན་ནས་ཐེས་སུ་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་བ་
 སྟོན་ཟེར་ན། སྒྲུལ་མེད་པར་བག་པབ་བ་ལ་སྤར་ཡང་སྒྲུལ་ཡོད་
 མིན་མེད་མིན་གྱི་ཆོག་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་ཞིག་སྒྲས་ཏེ་བགས་ཀྱིས་

འཛིགས་པ་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་ཁྱོད་ནི་བདུ་སྒྲོད་པའི་གྲོང་ནས་བཏོན་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཏུ་ཤང་གི་ལྷ་བར་སྦྲད་ཁུལ་གྱི་ཐོབ་ཆེན་ཡང་། དེས་
 རྒྱབ་བཏེན་དུ་བྲངས་པའི་ལུང་རྣམས་སེམས་གྱི་གཏད་སོར་འཆང་
 ཞིང་། ཡོད་མེད་དང་སྒྲུང་དོར་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གང་ཡིད་ལ་བྱེད་
 གྲུང་བདག་འཛིན་དང་ལམ་ལ་གོགས་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་པར་འདོད་པའི་
 ཕྱིར་ན། ཁྱེད་རྒྱ་ནག་ནས་ད་ལྟ་རབ་བྱུང་གི་གཟུགས་ཀྱིས་བྱོན་པ་
 ལོར་མ་ཆག་གོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ།

༡༩ །མི་མས་པས་ལན་བརྗོད་པ།

ལན་བརྗོད་པ། རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་
 ཏུག་པའི་བདག་སྒྲོང་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་ཆེགས་བཅད་གཉིས་
 དོན་དང་དཔེར་བཅས་ཏེ་གསུངས་པ་འདིའི་སྟོགས་སྒྲུང་འཆང་ག་
 བྲས་པར་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་བརྗོད་པ་འདི་ནི་མཆོན་མོ་ཐུན་ནག་
 གི་ནང་དུ་སྟོགས་བསྒྲུང་པའི་མེས་ཅ་ཙེ་འདོན་པ་ལྟར་རང་མཆང་
 སྟོན་པའི་ཆེག་དུ་སོང་སྟེ། ཁྱེད་ཅག་ཏུ་འདི་འབྲུག་བའི་གནས་

ལས་འབྲུལ་བར་སྒྲུང་ཞིང་། མཉམ་བཞག་སྒྲིམ་བྲལ་རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པའི་སྒྲིད་ལུལ་གཏན་ལ་འབབས་པ་དང་རྗེས་ཐོབ་ཤེས་བྱ་
 རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲིད་ལུལ་ཆ་མ་བྱེད་པར་དེ་གཉིས་
 ཀྱི་དོན་འགལ་བར་བཟུང་ནས་ཐབ་མོའི་གནས་ཐམས་ཅད་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་སྤངས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པ་སོགས་
 གོ་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་བཞིན་ད་དུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་
 འཆད་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་རྫོམ་པའི་ཁེངས་པ་དང་བཅས་ཏེ་སྤྲོ་བ་ནི་ཀྱི་
 མ་གཏིང་ནས་སྒྲི་ལངས་པ་བྲག་པོ་སོགས་ཁྱོད་ཀྱི་དཔེ་བཤད་པ་
 དང་འབྲ་བར་ཤེས་སོ།།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་གནས་ལུགས་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བར་
 ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་དེས། གོང་གི་ཆོགས་བཅད་དག་གིས་དཔེ་
 དོན་གཉིས་ཆར་ཀྱི་ཐད་ནས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་སྒྲིམ་
 པ་ནི་ཡ་མཚན་ཆེ་སྟེ། གནས་ལུགས་མཐའ་བཞི་བྲལ་བར་འདོད་
 པ་དེ་ཞུ་དཔེ་སྟམ་ལ་བཀའ་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་ཚུལ་

ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་དགོས་པ་སུ་ཞིག་གིས་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
 བདག་ཅག་གིས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་བདག་མེད་དང་བདེན་མེད་འབའ་
 ཞིག་དུ་ཁས་ལེན་གྱི་ཐུ་གཞན་གསུམ་ནམ་ཡང་མི་སྐྱར་རོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་གྱི་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་ལའང་ཐུ་
 གཞན་སྐྱར་དོན་མེད་དོ།

དེར་མ་ཟད་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་
 ཡང་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་གྱི་ཐུ་གཞན་མི་སྐྱོར་གྲང་དེ་དག་
 ཀུན་རྫོབ་དུ་ཁས་ལེན་ཚུལ་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཡོད་ཆུ་དང་མེད་ཆུའི་ཆོས་དེའི་བྱད་པར་སྐྱར་ནས་འཆད་
 གྱི་བྱད་པར་གང་ཡང་མ་སྐྱར་བར་སྐྱར་ཡོད་མེད་གྱི་དམིགས་པ་
 མཐའ་དག་མི་འགོག་གོ། །ཤེས་བརྗོད་གྱི་ཐ་སྙད་ལས་འདས་པ་
 གནས་ལུགས་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 བ་ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་དམིགས་སུ་མེད་པར་
 སྟོན་ཏེ་སྐྱོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བའི་རང་བཞིན་དེ་ཐ་སྙད་གྱི་ཡུལ་ལས་

འདས་ཀྱང་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་མི་འགལ་བར་འདོད་
 འོ། །དེ་ལྟར་དམིགས་པ་མཐའ་དག་ཞི་བ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལུས་དུ་གྱུར་པའི་གནས་ལུགས་དེའི་དབང་དུ་
 བྱས་ན། བྱད་པར་མི་སྦྱར་བ་ཡོད་མེད་གང་ཡང་མིན་ཞེས་སྦྱིར་
 བཀག་ཀྱང་མེད་པར་ཡང་མི་དམིགས་པ་དེས་བདག་མེད་པར་མི་
 དམིགས་པ་བསྐྱུས་ཀྱང་བདག་ཡོད་དུ་མི་ལྡོག་སྟེ། བདག་བདག་
 མེད་གཉིས་ཀའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་དེར་ཡང་
 བདག་མེད་པར་དམིགས་པ་བཀག་ན་བདག་ཡོད་དུ་ལྡོག་པས་
 བདག་མེད་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་མི་འགོག་པ་ཡིན་དགོས་ན་
 རྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །

སྦྱལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དཔེ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་ཡིན་
 པས། རྟོགས་གང་དུ་སྦྱལ་ཆད་མས་དམིགས་ན་ཡོད་ཅེས་དང་།
 མ་དམིགས་ན་མེད་ཅེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་ཐུ་
 གཞན་སྦྱར་དོན་མེད་དོ། །རེ་ཞིག་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཀྱི་

དབང་དུ་བྱས་ནས་དོན་དམ་པར་སྐྱལ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མེད་ཅེས་
 བཟོད་ཀྱི་ཐུ་གཞན་སྐྱར་དོན་མེད་དོ། །འོ་ན་སྐྱལ་མེད་པ་ཉིད་དོན་
 དམ་པར་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་དེ་ཡང་མེད་ཅེས་བཟོད་ཀྱི་ཐུ་གཞན་མི་
 སྐྱར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཆེ་དོན་དམ་པར་སྐྱལ་མེད་
 པའང་མེད་ན། སྐྱལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 འཇིགས་པ་སྐྱེ་མཁན་དེ་ནི་བྱེད་ཉིད་དུ་ངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་
 འགལ་འདུ་སྐྱ་བའི་སྐྱུན་པོ་ཡ་མཚན་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བདེན་
 མེད་དང་སྐྱལ་མེད་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་པར་ཡོད་དགོས་ཏེ་བསྐྱོག་
 མི་དིགས་ཞེས་སྐྱ་བ་ནི་**དི་སྒྲུང་དུ།**

གང་ན་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་དོ། །འདི་ལ་ལྷག་མར་གྱུར་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེན་གྲུབ་ནམ་
 བཅད་ལ་ཁེགས་པས་བདེན་མེད་ཡོངས་གཙོ་དུ་གྱུབ་པ་ཅམ་གྱི་
 ཐ་སྙད་དེས་མ་ཆོག་པར། དོན་དམ་པར་གྲུབ་དགོས་པར་ཁས་ལེན་
 པ་ནི་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བའི་

གལ་དུ་སོང་ནས། ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྤར་འཆང་ཀ་བྱས་པར་
 དངོས་སུ་གསལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་མདོ་
 ལས། ལྷའི་བྱ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཞེས་བྱང་
 པར་དངོས་སུ་སྤྱར་བ་རྣམ་གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པར་གསལ་ལོ།།

དེས་ན་རེ་ཞིག་བདག་མེད་ཀྱང་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བྱིས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ངོར་བདག་འཛིན་དེ་བསྒྲིག་པའི་ཆེད་དུ་བདག་མེད་བསྟན་
 པའི་ཆེ་ན། དེའི་ངོར་བདག་མེད་པ་ནི་གནས་ལུགས་ཡིན་པས་རྣམ་
 པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་དོ་སྟམ་དུ་སེམས་མོད་ཀྱི། གནས་ལུགས་ལ་བདག་
 མེད་པ་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པར་སྟོན་པའི་འཐད་པ་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་
 ན་བདག་མེད་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ནའང་། དེ་ཡང་མི་བདེན་
 པ་རྩུན་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ཡོད་པས་ན།

དཔེར་ན་ཆེ་ལམ་བྱ་མི་ལ། །དེ་མེད་སྟམ་པའི་རྣམ་རྟོག་
 བློ། །དེ་ཡོད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡི། །གོགས་ཡིན་དེ་ཡང་བརྩུན་པ་

ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དམིགས་པ་ཅན་གྱི་
 སྒོ་དབང་བཅན་དུ་མ་བྱས་པར་གནས་ལུགས་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 བས་གཞལ་ན་བདེན་གྲུབ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན། དེ་ལས་
 ལོག་པའི་བདེན་མེད་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། བདེན་
 གྲུབ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་མ་སྟེང་ན། བདེན་སྟོང་དེ་ཡང་སྒོས་པར་སྒོ་
 བཏགས་པ་ལས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོའི་གཤེས་ལ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་
 ཉེ། དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས།

གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། །སྟོང་པའང་ཅུང་ཟད་ཡོད་
 པར་འགྱུར། །མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྟོང་པ་ཡོད་པར་ག་
 ལ་འགྱུར། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། །ལྟ་ཀྱང་ངེས་པར་
 འབྲིན་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དམིགས་པ་
 མཐའ་དག་བྲལ་བའི་དོན་བསྟན་པ་ན་དམིགས་པ་ཅན་དག་འཛིགས་
 པ་སྟེ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཡང་གནས་ལུགས་སྒྲོས་བྲལ་མ་གྲུབ་ན་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཏན་ནས་མི་འགྱུར་ཞིང་། དེ་མ་བྱུང་

ན་ནམ་ཉོག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་འབའ་ཞིག་ལ་གནས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་
 ས་ལས་མི་འཕགས་པས་ན་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་ཐབས་མེད་པས་
 དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པའི་བཞེད་པ་གཅིག་ལུའི་
 ལམ་ལ་བདུད་ཀྱིས་བསྐྱོན་པ་དང་ཉ་ཤང་གི་ལུགས་ཞེས་བརྗོད་མི་
 རིགས་ཏེ། མདོ་ཐུང་འདས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྤྱོད་
 སོགས་མདོ་སྡེ་དུ་མར། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་ངའི་ཉི་
 གནས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་འཆད་པ་ནི་ཉུང་། ལོག་པར་འཆད་པ་ནི་
 མང་། བདེན་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ནི་ཉུང་། ལོག་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ནི་
 མང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་འཛིན་པ་ནི་ཉུང་། བདུད་ཀྱི་ཆོག་འཛིན་
 པ་ནི་མང་ངོ་། །ཞེས་དང་། དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་དག་སྤོང་སྤྱིག་པ་
 ཅན་དག་གིས་མདོ་སྡེ་འདི་ལ་མདོ་སྡེ་བདུས་ནས་སྤྲུགས་ཆ་རྣམ་པ་
 མང་དུ་བྱེད་དེ། དེས་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མདོག་དང་བསྐྱུང་དང་བློ་
 བའི་རོ་མེད་པར་བྱེད་དོ། །སྤྱིག་པ་ཅན་དག་དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་འདི་སྤྲུག་
 གས་འདོན་མོད་ཀྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་

པའི་དོན་ཟབ་མོ་འདི་མེད་པར་བྱས་ཀྱི། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིབ་ཆོག་
 དོན་མེད་པ་བརྟགས་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོག་གིས་བསྒྲུབ་ཏེ་ནོར་
 བར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། ཞེས་སོགས་སྐྱེ་ཆེར་གསུངས་པ་འདི་དག་
 དུས་སྟོན་མར་སྐྱེས་པ་རང་གཞན་སྐྱེས་ཀྱང་བཞུགས་པར་བྱས་ནས་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོ་སྟེ་ལས་འགལ་བར་སྐྱེ་མི་བྱུང་ངོ་།།

གོང་དུ་རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཐབས་ཚུལ་རིགས་པ་སྐྱ་
 ཆོགས་སུ་གསུངས་པའི་ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནམ་ཞིག་བདག་
 བདག་མེད་ཀྱི་དམིགས་པའི་སྒྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་
 དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ན་བདག་མེད་དུ་མ་
 དམིགས་ཀྱང་བདག་ཏུ་དམིགས་པར་འགྱུར་དགོས་པའི་སྒྲོན་ཅི་
 ཞིག་ཡོད་དེ། བདག་མེད་དུ་འཇིན་པ་མེད་ཀྱང་བདག་ཡོད་དུ་འཇིན་
 པའང་ཡོངས་སུ་ཞི་བའི་བྱིར་ངོ་།།

སྐུལ་ཐ་སྐད་དུ་མེད་པ་ལ་སྐྱར་ཡང་མེད་པའང་མིན་ཞེས་ནམ་
 ཡང་སྟོན་མི་རིགས་ཏེ། སྐུལ་མེད་པ་དེ་ནམ་ཡང་མེད་པ་མིན་པར་

མི་འགྱུར་རོ། །བདག་མེད་པའང་དེ་དང་མཚུངས་ཏེ་ནམ་ཡང་མེད་
 པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བ་སྟོད་ལ་བསམས་ན་དེ་ལྟར་འདོད་ཀྱང་།
 བ་སྟོད་དེ་ལྟ་བུའི་བཏགས་དོན་བདག་མེད་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་བ་
 སྟོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཙམ་སྟེ་གནས་ལུགས་ལ་ཡོད་པར་
 དམིགས་དགོས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། བདག་མེད་པ་ཞེས་པ་རྟོག་པས་
 སར་སྟོ་བཏགས་པ་ཞིག་མིན་ན་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་འགྱུར་ལ། ཡིན་ན་
 དེའི་ངོ་བོ་དམིགས་སུ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཆོས་གཞན་དང་མཚུངས་
 པས་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྟོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྟོང་ཡུལ་དུ་དམིགས་
 དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཟུང་འཛིན་གྱི་སྟོས་པ་བསམས་ཅད་ཞི་བའི་ངོར་མ་དམིགས་
 པས་གོ་མ་ཆོད་ལ། གཟུང་འཛིན་ཅན་གྱིས་དམིགས་པས་གོ་
 ཆོད་ནས་བདག་མེད་པ་ཞེས་པའི་དམིགས་པ་ནམ་ཡང་བསྟོག་
 མི་རིགས་ན། **ཟླ་བས། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་**
པའི། །དངོས་པོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་བཏགས་པས། །དེ་ཡི་བདག་

ཉིད་གང་དུ་མིག་དག་པས། །མཐོང་སྟེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་འདྲིར་ཤེས་
 གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་གོ་བོལྟོག་ནས། སྟོས་བྲལ་ཅིར་ཡང་
 མ་དམིགས་པ་དེ་མཐོང་བ་ལོག་པ་དང་། སྟོས་པ་ཅན་གྱིས་མཐོང་
 བ་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་དེ་མཐོང་བ་ཡང་དག་པར་འདོད་དགོས་
 བ། རྒྱ་བའི་ཞབས་གྱིས་མ་དགོངས་པའི་དོན་འགལ་བར་སྟེས་པ་ལ་
 ཐར་འདོད་དག་འཛིགས་པའི་གནས་སུ་སོང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར། གལ་
 ཉི་འཛིག་རྟེན་ཆ་མ་ཡིན་ན་ནི། །འཛིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་
 འཕགས་གཞན་གྱིས། །ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་
 བྱ། །ཐུན་པོ་ཆ་མར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་
 སྐབས་སུ་འཛིག་རྟེན་གཞོད་པ་མེད། །ཅེས་དང་། སང་པར་གྱུར་
 བ་གསུམ་ཆར་ཡོད་མིན་ལྟར། །གཏི་ཐུག་གཉིད་ལས་སང་དེ་དེ་
 བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་འཁོར་གསུམ་མི་
 དམིགས་པའི་དབྱིངས་སུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དམིགས་པའམ་སྟོས་

བ་ཇི་ལྟར་མངའ་སྟེ། དེ་དག་ལ་བདག་མེད་དུ་འཛིན་པའི་སྟོས་པ་
 མེད་ན། བདག་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སྟོས་པ་ཡོད་པར་ཚུལ་གང་གིས་
 བསྐྱབ་པར་བྱས། དེ་དག་རྣམས་གཟུང་འཛིན་མཐའ་དག་དང་བྲལ་
 བའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པར་ཡང་
 སུ་ཞིག་གིས་བསྐྱབ་བྱས་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་དཔྱད་ན་དེ་དག་ལ་འཛིན་པ་
 གང་ཡང་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་སྟོས་བྲལ་རྟོགས་པར་བསྐྱབ་པའི་ཆད་
 མ་ཡོད་པར་ཅི་ལ་འགལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་གངས་པའི་དོན་
 དམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་བདག་མེད་ཁས་སྐྱབས་པ།
 དོན་དམ་ཕྱི་མའི་སྐབས་སུ་ཁས་མ་སྐྱབས་པས་སྔ་མའི་ཁས་ལེན་
 པ་བརྒྱུག་ནས་བདག་ཡོད་དུ་ལྟོག་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། བདག་
 བདག་མེད་གཉིས་ཀ་མགོ་མཉམ་དུ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་གནས་ལུགས་མཐའ་བྲལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཀྱི་
 སུ་བཞི་བྲལ་ཚུལ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱལ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ལ་སྐར་
 དགོས་ངེས་སུ་གོ་བ་བྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་འདི་ལྟར་ན། ལྷགས་འདིར་

ཆུ་ཡོད་མེད་དབྱུང་བ་ལའང་སྐྱར་དགོས་ངེས་དེ་འདྲའི་སྐྱ་བ་ནི་ཉ་
 ཅང་ཐལ་ཏེ་ཆུ་ཡོད་མེད་དང་སྐྱལ་ཡོད་མེད་དབྱུང་བ་ཅམ་ཞིག་
 གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ལ་དབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་སུས་ཀྱང་
 གོ་བཞིན་དེ་འདྲའི་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ནི་སུ་ལ་མ་གྲགས་པའི་མཁས་
 པའི་བྲད་ཆོས་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བོ་གསང་ཆེན་
 ཞིག་ཡིན་པ་ལས་འོས་མེད་དོ།

དེ་ལྟ་ན་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་གྱི་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཀྱང་
 དོན་དམ་པར་མེད་པར་བརྗོད་དུ་མི་རུང་ཞིང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་
 བསྐྱབ་དགོས་པར་གྱུར་པས། ཤེས་བྱ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་།
 མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་འགལ་མེད་དུ་ཤར་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 བེ་ཡོད་མེད་དང་སྒྲུང་དོར་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གང་ཡིད་ལ་བྱས་ཀྱང་
 བདག་འཛིན་དང་ལམ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པར་མི་འདོད་པར་མ་
 ཟད། ལམ་གྱི་གོགས་དང་གོགས་མ་ཡིན་པ་སོགས་སྒྲུང་དོར་དང་
 ཡོད་མེད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་ཤར་འབྱེད་པར་བྱེད་ལ། དེ་

ལྟར་སྒྲོས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་མ་འདྲེས་པར་གསལ་བར་མཐོང་
 བ་དང་། གནས་ལུགས་སྒྲོས་བྲལ་གཉིས་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་
 འཆད་ཤེས་ཀྱི། སྒྲོས་པའི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་སྒྲོས་མེད་སྤྲོང་བ་དང་།
 སྒྲོས་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་སྒྲོས་པའི་རྣམ་གཞག་ཅི་ཡང་འཆད་
 མི་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་རེ་བའི་སྒྲོ་བྱོས་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པས་རིམ་ལྔ་རིམ་སྟེང་
 ཀྱི་དོན་ལ་འགལ་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་བྱོས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།།

༣༡༽ རྒྱན་གཏེག་གི་ལྷ་བ་ལ་དབྱེད་པ།

དེའི་ཕྱིར་སྒྲོན་ཀྱི་རྒྱ་ནག་དགེ་སྤྲོང་གིས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་
 པའི་རྒྱབ་བརྟེན་དུ་མདོ་སྤེལ་བརྒྱུད་ཅུ་ཁུངས་སུ་བྱས་ཞེས་གྲགས་
 པའི་གཏམ་རྒྱུན་ཅུ་མ་ལས། མདོ་སྤེའི་ལུང་བྲངས་པ་དང་། དེའི་དོན་
 རིམ་ལྔར་གཏན་ལ་པབ་པའི་ཡིག་ཆ་གང་ཡང་དེང་སང་མི་སྤྲོང་བས།
 དེ་དང་གཞན་འབྲ་མི་འབྲ་ཡང་རིམ་ལྔར་ཤེས་ཀྱིས་ཏེ། འབྲ་གཞི་མ་
 དེས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གལ་ཏེ་དེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མདོ་དང་བསྟན་

བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ནས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་གཏན་ལ་ཐབ་
 ཡོད་ན། སྤྱིན་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་བཀག་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསྟན་
 པ་སྐད་དུ་དང་སང་བཤད་པའི་རྣ་ཐོས་གཏམ་རྒྱན་འདི་ཡང་མི་
 བདེན་པར་ངེས་ཏེ། ཐབས་ཚུལ་རིགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱིས་ཟེན་པས་སྤྱིན་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་ཀུན་
 མཆོག་ལྡན་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པས་བཟོད་གཅིག་
 ལམ་ཇི་བཞིན་གཏན་ལ་ཐབ་ཡོད་ན་དེ་ལ་དེ་འདྲའི་ལུགས་ངན་པ་
 འཛིན་པའི་སྤྲ་བ་འབྱུང་མི་རིགས་ལ། ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལ་སོགས་ཀྱིས་
 དགག་པར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་ལམ་ཡང་དག་པ་འགོག་
 པའི་ནང་པའི་མཁས་པ་སྟུ་ཡང་མི་སྲིད་དོ།

གལ་ཏེ་མདོ་སྤེལ་ཁུངས་སྟུ་བྱངས་ཀྱང་མདོ་སྤེལ་དོན་ཇི་བཞིན་མ་
 ཤེས་པར་ལོག་པར་བཤད་ན་དེས་རྒྱལ་བཏེན་དུ་བྱངས་པ་ཙམ་གྱིས་
 ལུང་དེ་དག་ལ་ད་ལྟ་གཏད་སོ་འཆའ་བ་ཐམས་ཅད་དེའི་ལུགས་སྟུ་

ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། དེས་རང་སློའི་བྱི་མས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དོན་
 བསྐྱེད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་འདོད་བཀའ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་
 བས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་བ་དེ་དག་གིས་ཉ་ཤར་གིས་རྒྱབ་ཏེ་བྱ་བྱངས་
 པའི་ལུང་དེ་དག་ཉ་ཤར་གི་ལུགས་ཡིན་པར་བསམ་སྤང་བས་འདི་
 འདྲའི་སྤྱོད་བ་ཁ་ནས་འབྱེན་བ་དེ་དག་རང་གི་ཆོག་དེས་ཆོག་གིས་
 བརྟེན་སྤྱོད་ཚུལ་དང་། དོན་གྱི་དགོངས་པ་ལེན་ཚུལ་གཉིས་ཀའི་ཆ་
 ནས་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པའི་གྲལ་ནས་རང་གིས་རང་ཉིད་བཏོན་
 པར་སྤང་གི་གཞན་སྤྱོད་ཀྱང་བཏོན་པ་མིན་ལོ་ཞེས་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་
 ལུགས་ལྟར་ཆོག་གིས་སྤྱོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ཆད་ཉ་ཤར་གི་ལུགས་སུ་
 བྱེད་པ་དེ་དག་གིས་རང་ཉིད་ལ་སྤྱོད་བྱལ་གྱི་གོ་ཕྱོགས་ཅམ་ཡང་
 མ་ཤར་བར་ཟབ་མའི་དོན་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའི་རང་མཆོང་སྟོན་
 པའི་ཆོག་གི་ཕོ་ཉ་ཕྱོགས་སུ་བཀྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་ལུགས་མཐར་
 ཐུག་ལ་དཔྱེད་པ་ཡང་དག་པའི་རིགས་ལམ་ནས་བྱངས་པའི་ངེས་

ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་དང་། བ་སྦྱད་དུ་ཅིར་ཡང་
 མི་འཛིན་པའི་སྐབས་དོན་ཤུགས་མ་བྱེད་པར་ཏུ་ཤང་གི་ལུགས་ཀྱི་
 ཅིར་ཡང་ཡིད་ལ་བྱ་མི་བྱུང་ངོ་ཞེས་མངོན་ཏྲགས་སུ་འཛིན་པ་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་སྒྲོས་པ་གང་ཡང་མ་དམིགས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་དོན་ལ་གནམ་ས་
 བཞིན་དུ་བྱུང་ཆེ་ཡང་དེ་འབྲེལ་དོན་ལ་ཕྱོགས་སུ་ཡང་མ་བྱིན་པར་དེ་
 གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་བྱེད་ནི། རྒྱ་གར་ནག་སོགས་ཕྱོགས་
 གང་ནས་བྱོན་པ་རྗེས་དཔག་གིས་མ་ཤེས་ཀྱང་། བརྗོད་པ་དེ་རྣམས་
 དགོངས་པ་ཅན་མིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་ཟབ་
 དོན་མཐར་ཐུག་རྣམས་ལ་སྦྱོགས་འགྲོ་སྐལ་དམན་རྣམས་སོམ་ཉི་
 བསྐྱེད་ནས་མི་འཇུག་པར་བྱ་བའི་སྦྱད་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཟུགས་
 ཀྱིས་བྱོན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ནི་རྗེས་དཔག་གིས་ཤེས་སོ།།

ཐུབ་དབང་པར་སྒྲི་སྒྲི་བའི་བཀའ་བློན་གྱིས་རང་ཅག་སོད་
 འབངས་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་མངལ་ཞིང་

མོས་བསམ་བྱེད་པའི་སྐལ་བ་འདི་བྱང་གི་གཞན་པ་སུ་ཡང་རང་མགོ་
 མོད་པས་དེ་ལྟར་བྱང་བ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་བདག་ཅག་རྣམས་
 དམ་པ་མཆོག་དེའི་བཀའ་བློན་གྱིས་འཆོ་བ་ལ་བྱས་པ་གཞོ་བའི་འདུ་
 ཤེས་ཡོད་ཅིང་། གསར་དུ་གཏེར་གྱི་ཆོས་སྐལ་ལ་རེ་བའང་མེད་དེ།
 མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་འདི་དག་གིས་མ་ཆོག་པ་
 རུལ་ཅམ་མེད་པར་ཤེས་པ་ལགས་ཀྱང་། བདག་ཅག་ཏུ་མ་བཟང་བྱུང་
 དབང་དམ་པ་དེ་ལ་བཀའ་བློན་བླ་ནམ་གྱིས་པ་གཞོ་བའི་འདུ་ཤེས་
 བསྐྱེད་དགོས་པ་ལས་ཁྲེལ་བལྟས་གྱིས་བྱར་བ་བོད་གངས་ཅན་པ་
 སུས་ཀྱང་སྤྲོ་བར་མི་འོས་སམ་སྟམ་མོ།།

༡༩ །རབ་གསལ་གྱིས་བཀའ་བ་བཞེད་པ། །

ཡང་ཚུད་ཡིག་ཏུ། ཁོ་ན་རེ། བདག་མེད་དོ། །ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་
 དོ་སྟམ་དུ་ཞེན་པའང་མི་བཞེད་གམ་ཞེན། བྱིད་ཅག་འདི་འདྲ་ལས་
 འཁྲུལ་བར་སྤང་སྟེ། **ཆད་མ་མདོར།** མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱར་བ་
 ཡི། **།རྟོག་པ་དང་བྲལ་མདོར་སུམ་མོ།** །ཞེན་རིག་རྟོག་པའི་མཆོན་

ཉིད་ཅེས་གསར་བྱ་བ་རྣམས་ལའང་གྲགས་པ་ནི། **རྣམ་འགྲེལ་**
ལས། རྟོག་པའི་བྱ་བ་རྣམ་བསལ་བས། །གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཆེ་དེ་དང་བྲལ་
 ཡང་ཆད་མས་རྟོགས་པ་ཅི་ལ་འགལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱད་པའི་ལུང་།
 སྤང་འདི་སྟོང་ཞེས་རྟོགས་ནའང་ཞེས་ཡང་འཇུག་གིས་མོད། དེ་
 འབྲེལ་འབྲུལ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་དགག་པར་མི་སྟོོ། །**འཇུག་**
པར། སྟོ་མེས་ཡན་ལག་ཅན་བསྐྱེག་ཡན་ལག་གོ། །ཞེས་གསུངས་
 པས་བསྐྱེག་བྱ་སྐྱེག་བྱེད་སོ་སོར་གསལ་བའི་ཕྱིར། རང་གིས་རང་
 བསྐྱེག་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིང་གཉིས་འབྱུད་པ་ལས་མེ་བྱུང་
 རྟེ་བསྐྱེགས་པའི་དཔེ་ཡང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་རྟེ་གང་ལས་
 བྱུང་བའི་གཞི་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་མེ་གཅིག་ཏུ་ངི་ལྟར་རིགས།
 དེའི་ཕྱིར། **མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།** འདི་ན་དང་པོར་ཐོས་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འབྱུང་། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 གོམས་ལས་ཡང་དག་དོན་ཡུལ་ཡེ་ཞེས་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། **རྒྱན་**

ལས། ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། །འཇལ་དང་ངེས་ཏྟགས་
 སྒྲོམ་པའི་ལམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་
 གྱི་ཏྟགས་པ་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་དེ་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཏྟགས་པའི་
 སྒོ་འབྱུང་བ་ནི་མདོ་སྟགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐུན་པ་སྟེ། སྟར་
 དངས་པ་དང་། བཅོས་མ་བཅོས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རིམ་གཉིས་གྱིས་
 ཤེས་པའི་བྱིར། ཞེས་སྟུས་པ་ལ།

༡༩ །མི་ལམ་ལན་བརྗོད་ལ།

ལན་བརྗོད་པ། བྱིད་གྱིས་སྟུས་པ་དེ་དག་དོན་བསྟུས་ན་བདག་
 མེད་དོ། །ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དོ་སྟུམ་པའི་སྒོ་དེ་དང་བལ་ན་གནས་
 ལུགས་ཏྟགས་པའི་སྒོ་གཞན་མི་སྲིད་པར་ཁས་སྦྱངས་ནས། སྟོང་
 ཉིད་མངོན་སུམ་ཏྟགས་པའི་ཆེ་མིང་དང་རིགས་སོགས་སུ་སྟོར་
 བ་སྒྲ་དོན་འབྲས་འཛིན་ནམ་ཞེན་རིག་གི་ཏྟག་པ་དང་བལ་ཏེ་
 མངོན་སུམ་ཏྟགས་དུས་དེ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་མེད་ཅེས་ཡིད་ལ་
 ཡོད་བཞིན་གསལ་པོར་ཁ་དམར་མ་གདགས་པར་བཤད་ཡམ་

ཅམ་བྱས་ནས་ཆད་མས་རྟོགས་པ་ཅི་ལ་འགལ་བེར་གྱང་། ཆད་
 མས་རྟོགས་པ་ཅི་ལ་འགལ་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཆད་མས་
 རྟོགས་པ་ལ་ཆད་མས་རྟོགས་པ་འགལ་ཞེས་སྒྲ་བའི་ཕྱོགས་སྒྲ་
 སྒྲ་བ་སྒྲ་ཡང་མི་འདུག་མོད། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་ཆེ་ཞེན་
 རིག་དང་བྲལ་བ་ཅམ་འདིའི་བྱད་ཆོས་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་
 སུམ་ཐམས་ཅད་དེ་འབྱེད་རྟོག་བྲལ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་
 རྟོགས་ཆེ། **བདེན་གཉིས་ལས།**

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་བ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསྐྱེད་པའི་གཟུང་འཛིན་
 གང་ཡང་མེད་པ་ལ་བཤད་དགོས་གྱང་། བྱིད་ཅག་ལྟར་ན་བདག་
 མེད་དོ། །ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དོ་སྒྲུམ་པའི་སྒྲོ་གཉིས་ཀ་ཆོགས་ནས་
 དབྱས་ལ་གནས་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། འཕགས་པ་སྒྲོབ་པའི་
 མཉམ་བཞག་སྒྲུང་མེད་དུ་གཉིས་སྒྲུང་བྱུང་པའི་ཆེ་ན་སྒྲོ་དེ་གཉིས་
 ཀ་ཡོད་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་བྱང་མ་ཆང་ན་དབྱས་ལ་མི་

གནས་པར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་འཛིན་པ་ཡོད་དམ་རིམ་ཅན་དུ་
 ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན་མཉམ་བཞག་སྒྲུང་མེད་དེས་བདེན་གཉིས་ཅིག་
 ཆར་མི་དམིགས་པར་འདོད་པ་དང་། དེའི་ཆེ་སྒྲོ་དོན་འབྲེས་འཛིན་གྱི་
 རྟོག་པ་མེད་པས་བདག་མེད་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་སུ་འཛིན་
 པའང་མེད་ལ། སྤྱིར་ཞེན་རིག་གི་རྟོག་པ་གཉིས་ཆར་འབྱུག་པ་ཡང་
 མི་སྤྲོད་པས་ཁེགས་སོ། །རིམ་ཅན་དུ་འཛིན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་
 དོན་དམ་པ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ།།

དེས་ན་རྟོག་བཅས་ཀྱི་སློ་ནི་དབུས་ལ་གནས་པའི་དབུ་མ་
 པར་རུང་ལ། རྟོག་མེད་གྱིས་མངོན་སུམ་རྟོགས་ཆེ་མི་རུང་བར་སྤྲོ་
 དགོས་ན་ཏ་ཅང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་བདེན་མེད་མེད་དགག་ཁོ་
 ན་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་པའི་མཉམ་བཞག་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་
 བའི་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

བདེན་མེད་མེད་དགག་མཐོང་བའི་སློ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་དེ་ཞེན་རིག་

དང་བྲལ་དུ་ཆུག་མོད། ལྷན་ལ་སྡོན་པོ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་བཞིན་
 གཟུང་འཛིན་མེད་པར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་
 མེད་ན་བདེན་མེད་མི་རྟོགས་པར་ཁས་སྒྲངས་བའི་བྱིར། དེ་ལ་ཡུལ་
 བདེན་པ་མེད་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་
 ཡོད་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། **ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཅི་ཞིག་རིག།** ཅེས་དང་།
 གང་ལ་སྤང་བ། གང་སྤང་བ། རི་ལྟར་སྤང་བའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་
 དགོས་པར་བྱེད་རང་གིས་འོག་ཏུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲོ་རང་ངོ་
 བ་གཟུང་འཛིན་མེད་ཀྱང་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མི་
 འགལ་བེད་ན། སྤང་བས་བའི་དམིགས་མེད་དུ་བཤད་པ་ལའང་དེ་
 ལྟར་བྱེད་དོ། །བདེན་མེད་སྒྲོས་བྲལ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་གཉིས་་
 སུ་མེད་པའི་སྒྲོའམ་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཞེན་རིག་གི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་
 མ་བད། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུང་འཛིན་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། དབུ་
 མ་ཡིན་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 རྟོགས་པ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་རུས་ཏེ། རྩོས་བསམ་གྱིས་དེ་གཏན་ལ་

འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་འང་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་དེ་མདོན་སུམ་རྟོགས་
 པ་ཡིན་པས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཡ་མ་བུལ་བ་དང་། བོ་དོན་
 རྟོགས་དོན་མཚུངས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།།

སྤྱད་པའི་ཕུང་བྲངས་པ། ཕུང་འདི་སྟོང་ཞེས་རྟོགས་ནའང་ཞེས་
 ཡང་འབྲུག་སྐར་མར་གྱིས་འབྲུག་གྲང་བདག་གིས་དེ་ལྟར་ཆེད་དུ་
 བཀོད་པ་མ་ཡིན་ལ། སྐར་གཞི་འབྲི་བ་ཐོས་ནོར་བར་བྱེད་དེ་དེ་འབྲ་
 འགའ་ཟུང་གིས་ནོར་ཡོད་སྲིད་གྲང་། རང་གཞན་སུའི་དཔེ་ཆ་ཡིན་
 ཡང་གིས་ནོར་དེ་འབྲ་མི་འབྲུང་བའི་མཐའ་འགོག་དུ་མེད་པ་དེ་འབྲའི་
 སྒྲོས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། རྒྱུ་མེས་ཡན་ལག་ཅན་བསྐྱེད་སྐྱེས་སོགས་
 བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་གྲུབ་ཅིན་བསྐྱབ་མི་དགོས་ལ།
 དེས་ན་ཤིང་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲུད་པའི་མེས་ཤིང་གཉིས་བསྐྱེད་སྐྱེས་པ་
 དཔེར་བྱེད་པ་ནི་འོད་སྤྱང་གིས་ཁྱས་པའི་མདོར་གསུངས་པ་ལྟར་
 བཀོད་པ་ཡིན་ལ། **རྒྱན་སྐྱེད་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་གྲང་།**

རི་ལྟར་བསྐྱེད་བྱ་ཆོག་པའི་མེ་ཞེས་སོགས་དང་། ལྷ་བ་འགོག་

བའི་དུས་སུ་ནི། །ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་མེ་འབྱུང་སྟེ། །ཉོན་མོངས་ཐམས་
 ཅད་སླེག་པར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤིང་གཉིས་
 ལས་བྱུང་བའི་མེ་དེས་ཤིང་གཉིས་ཀ་བསླེག་པ་དཔེར་བྱས་ཀྱི། མེས་
 མེ་རང་ཉིད་བསླེག་ཅེས་མ་བཤད་ལ། ཁྱིད་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་ན་རང་
 མེ་བསླེག་ཅེས་པ་རྒྱ་གཞན་ལས་བྱུང་བའི་མེ་མ་གཏོགས་ཤིང་ལས་
 བྱུང་བའི་མེས་ཤིང་རང་ཉིད་མེ་བསླེག་ཅེས་གོ་བར་འདུག་པས་སྟེ།
 བའི་མེས་སྟེ། བ་རང་ཉིད་མེ་བསླེག་པར་འདོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་
 དག་གིས་འབྱ་བས་ཆོག་ཅིང་། རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེས་རང་རྒྱུད་
 ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེ་བསླེག་པར་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་བསླེག་པ་
 བེ་ཡ་མཆོན་པ་ཞིག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་རྒྱན་དང་རྒྱན་སོགས་ལས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་རྟོགས་པ་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་
 དེ་དེ་ཉིད་མཛོན་སུམ་རྟོགས་པ་མདོ་སྒྲགས་དགོངས་པ་མཐུན་པར་
 སུས་ཀྱང་བྲུབ་ཟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བཙས་མ་བཙས་ཀྱི་རྣལ་
 འབྱོར་རིམ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་ལུང་བྲངས་མི་དགོས་སོ། །

༣༩༽ གང་ཆེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ། ༣༠ ༼རབ་གསལ་གྱིས་བཞུགས་པ་བརྗོད་པ། ༽

ཡང་ཚུད་ཡིག་ཏུ། ཁོ་ན་རེ། **གང་ཆེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་**
པ། །སྒྲོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །ཞེས་གསུངས་པས་དངོས་མེད་
 གྲང་སྒྲོ་ཡི་ཡུལ་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྤར་མདུན་དུ་
 གནས་ལ། བྱིས་མི་གནས་པ་ཞིག་ཏུ་ཐལ། གང་ཆེ་ཞེས་དུས་ངོས་
 བཟུང་བའི་བྱིས་། དེས་ན་འདི་ལྟར་སྤར་ཐོས་བསམ་གྱི་དུས་ན་ཡུལ་
 ཡུལ་ཅན་རྒྱང་ཆད་འབྲེལ་མེད་པ་ལྟར་སྤང་། དེ་ནས་ཞི་ལྷག་གིས་
 དེམ་གྱིས་གཉིས་སྤང་སྤངས་ཏེ་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་
 དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྤང་བ་འབྱུང་སྟེ།

དང་པོ་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་སྤང་ཤས་ཆེ་བས་ཀྱུན་བཏགས་ལ་
 འཇུག་པ་དང་། བར་དུ་ནང་འཛིན་པ་སེམས་ཀྱི་སྤང་བ་ཤས་ཆེ་
 བས་གཞན་དབང་ལ་འཇུག་ཅིང་འཛིན་པ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་ཏིང་
 དེ་འཛིན་དང་། སེམས་ཅམ་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སྤྱད།
 ཐ་མའི་ཆེ་གཉིས་སྤང་སྤང་སྤང་མོའང་ལོག་སྟེ་ཡོངས་གྲུབ་ལ་འཇུག་ཅིང་

སྒྲུང་མེད་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ཐོབ་པར་གསུངས་ཏེ། རྣལ་
 འབྱོར་གྱི་ས་ལྔ་དང་། གསུམ་གྱིས་མཐོང་ཐོས་མེད་པའི་སྒྲོངས་པ་
 དག་ལ་ཅི་ཆ་ཡོད། བྱིད་ལྟར་ན་འགལ་བར་མཐོང་སྟེ། མདུན་ལྟ་
 བྱར་ཡུལ་མི་གནས་པའི་སྒྲོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་མེད་པ་ཅན་དུ་ཐལ།
 དམིགས་པ་མེད་པ་རབ་རུ་ཞི། །ཞེས་པའི་དགོངས་པར་འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན་འོག་རུ་ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཅི་ཞིག་རིག། གང་གིས་ཤེས་
 པ་ཞེས་རྫོད་བྱེད། །ཅེས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྒྲོ་ཡང་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཉིས་ཀ་མཉམ་དུ་མེད་
 པས་གང་ཞིག་གང་གི་མདུན་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་བྱེད་པར་
 འབྱེད། མོ་གཤམ་བུའི་མདུན་དུ་དེའི་རྒྱ་མོ་ཡོད་མེད་གྱི་དབྱེད་པ་དེ་
 བེ་མཁས་གཏམ་སྟོན་མེད་པ་ཞིག་གོ། །བྱིད་ལྟར་ན་ཡུལ་ཤེས་ཀྱང་
 མཐའ་བྲལ་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཐུགས་ཀར་ཐིམ་པར་
 གསལ་ཏེ། ཆོད་མས་མ་དམིགས་ཤིང་ཆོད་མ་ཡང་བཀག་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་འདི་དག་གིས་བཤད་པ་རྗེ་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ཐར་འདོད་

ལོག་ལམ་དུ་འཁྲིད་པ་ཤ་སྟག་སྟེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དང་
 མཐོང་བ་མཛོན་གྱུར་གྱུར་མེད་པ་འཛིག་ཏེན་རྒྱུར་འཕེན་ལས་གྱུར་
 བ་ཆད་པ་སྟེ། མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དོར་ཏེ། ས་གོང་མར་ཡོན་
 ཏན་གྲངས་འཕེལ་བ་ལྟར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་རྒྱ་བ་ཉ་
 གང་བ་བཞིན་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཆོན་དོན་དང་མཐུན་
 པར་བྱ་ཞིང་མཛད་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའི་ཚུལ་
 དཔེ་བྱུག་དང་དགྲུས་མདོ་དང་བྱམས་པས་གཏན་ལ་པབ་ཅིང་།
 རང་བཞིན་དོན་ནི་བྱུང་དོན་སུ། །ཞེས་བ་ལྟར་བྱི་མ་མེད་པའི་དངོས་
 ལྟོབས་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་། རིགས་པའི་དབང་ལྷན་ག་
 རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་ལས་གསུང་བའི་ཚུལ་
 ལ་གཏིང་ནས་ངས་བ་བྲངས་ཏེ་བསོད་ནམས་རྒྱབས་ཆེན་པོ་ལྷུང་དུ་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། **རིན་ཆེན་སྤེང་བར།**

དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམ་བཞི་ཡིས། །ཆོག་གས་ཀྱིས་རིང་པོར་མི་
 སྟོགས་པར། །རི་ལྟ་བུར་ནི་སྟོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་།

སྒྲུབ་སྒྲུབ། ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐར་ཐུག་མཚུངས་པ་མེད་པ་དེ་
 བེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་སྒྲུབ་སོ། །

༣༠ །མི་མཁ་པས་ལན་བརྗོད་པ། །

དེ་ལ་ལན་སྒྲུབ་བར་བྱ་སྟེ། ཀྲ་ཡི་དགོ་སྤྱོད་བསྐྱེས་པོ་དལ་ཅིག་
 སྟོད་པོར་བཞུགས་དང་རིམ་གྱིས་བསྟོ་བར་བྱའོ། །གང་ཆེ་དངོས་
 དང་དངོས་མེད་སོགས་གསུངས་པའི་གང་ཆེ་ཞེས་དུས་ངོས་བཟུང་
 བ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་མི་འཆད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་འཆད། ཁྱོད་ཀྱིས་
 གྲུང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་སྒྲོ་ཡི་མདུན་དུ་སྤར་གནས་
 ལ། ཕྱིས་མི་སྒྲུང་བར་འདོད་པ་དང་། སྤར་བདེན་འཛིན་ཅན་གྱི་སྒྲོའི་
 མདུན་ན་བདེན་བྱུང་དམིགས་ཡུལ་དུ་གནས་ལ། ཕྱིས་བདེན་མེད་
 ཉོགས་ཆེ་མི་གནས་པར་ཁས་མི་ལེན་ནམ། **རང་གི་ཆོག་ལ་ཐལ་བ་**
མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ཀྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་མཁས་གཏམ་
 སྟོན་མེད་པའོ། །

ཡང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཞི་ལྟག་གིས་གཟུང་འཛིན་

ཁྱུང་ཆད་དུ་སྤང་བ་རིམ་གྱིས་སྤངས་ནས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དོན་
 ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་དེ། གཞན་དབང་ཐུས་སུ་འདོད་མི་འདོད་
 གྱི་བྱད་པར་ལས་དབུ་སེམས་སུས་ཀྱང་གོ་རིམ་དེ་འབྲེལ་བྱེད་བ་སྤྱི་
 ཚུལ་ཅམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱ་རུང་མོད། རྣམ་རིག་སྤྱོད་པ་ལྟར་ན་བདག་
 གཉིས་སུ་སྤྱོད་འདོགས་པའི་ཀུན་བཏགས་གྱིས་སྤྱོད་པའི་གཞན་
 དབང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཆོ། ཐོགས་ལྟ་བུའི་དགག་གཞིར་
 གུམ་མེད་མཐོང་བ་ལྟར་ཡོངས་བྱུང་མཐོང་བ་ཡོད་དེ་རང་རིག་ཀྱང་
 འདོད་པས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་མོད། བྱོད་གྱིས་ཟེར་བ་འདི་ལྟར་ན་ཕྱི་དོན་
 འདོད་ཅིང་རང་རིག་ཀྱང་མེད་ལ་སྤྱོད་ཉིད་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་པས།
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤང་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་ལྟག་མཐོང་རུང་བད་ཀྱང་མི་
 སྤྱོད་དེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་དོན་ལ་ཐ་དད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཐ་དད་
 ལ་ཐ་མི་དད་དུ་སྤང་བ་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཞན་ཡང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་དོས་པོ་དང་། ཡུལ་མེད་དགག་
 དོས་མེད་གཉིས་ནམ་ཡང་ཐ་མི་དད་མ་ཡིན་ལ། རྟོག་བཅས་གྱི་

སྒྲོས་དངོས་མེད་དུ་འཛིན་པ་འདི་ཙམ་ལས་ལྷག་པའི་གཉིས་སྒྲུང་
 མེད་པས་ཉོགས་ཚུལ་གཞན་མི་སྲིད་དེ། གཉིས་སྒྲུང་པ་མོ་ལོག་
 པའི་ཆེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་དུ་མི་སྒྲུང་དགོས་ན། ཡང་ན་སྒྲོ་
 བཞིན་དུ་མེད་དགག་གྲུང་དངོས་པོར་སྒྲུང་བའོ། ཡང་ན་ཡུལ་
 ཅན་ཐམས་ཅད་མེད་དགག་སྒྲུང་རྒྱུ་གི་ཐུགས་ཀར་ཐེམ་ནས་ཅི་
 ཡང་མི་སྒྲུང་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲོ་ཡང་མེད་པས་མཆིལ་མའི་ཐལ་
 བ་བཞིན་དུ་འདོར་དགོས་པ་དང་། ཐར་འདོད་ལོག་ལམ་ལ་འབྲིད་
 པའི་སྒྲོན། ཆོས་ཀྱི་དང་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་མེད་པར་འདོད་པས་
 རྒྱུང་འཕེན་ལས་གྲུང་ཐ་ཆད་པ་ཞེས་གཞན་ལ་བརྗོད་པ་དེ་བྱེད་རང་
 ལ་འཁོར་བར་འགྱུར་རོ།

དེས་ན་སྒྲོའི་མདུན་ན་དངོས་དངོས་མེད་གང་ཡང་མི་གནས་པར་
 མི་འདོད་ན། དངོས་པོ་འཕ་དངོས་མེད་གང་རུང་ངམ། གཉིས་ཀ་སྒྲུང་
 བ་གང་ཡིན་ཞེས་ཁྱོད་ལ་དེས་ན་རི་ལྟར་ཁས་ལེན། དེའི་ཆེ་སྒྲོ་དེའི་
 རང་མི་རིག་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་གང་ཡང་དེ་ལ་སྒྲུང་བ་མེད་

བས་ཡུལ་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་རིག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་རིག་
 ན་ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཅི་ཞིག་རིག་ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྒྲིན་
 དང་། རིག་ན་དགག་གཞི་དང་དགག་བྱ་སྤང་བ་ལ་མི་སྟོས་པའི་མེད་
 དགག་ཡན་གར་བ་རིག་ཅིང་དེ་ཡང་གཉིས་སྤང་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 མངོན་སུམ་མཐོང་བ་འདི་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མཐོང་བའི་གཉིས་སྤང་
 ལུབ་ཚུལ་ཐར་འདོད་ལེགས་པའི་ལམ་དུ་འབྲིང་པའི་མཁས་གཏམ་
 སྒྲིན་མེད་ཡིན་པར་འདུག་པས། འདི་ལས་གཞན་དུ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་
 ཚུལ་བཤད་པའི་ལེགས་བཤད་ཐམས་ཅད་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་
 བཞིན་དོར་ཏེ་འདི་ཉིད་བཟུང་ན་ས་ནས་སར་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕེལ་
 ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་རྒྱ་བ་ཉ་གང་བ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་མཚུངས་
 མེད་ཐོབ་པར་གོར་མ་ཆག་པར་འདུག་གོ། དེས་དངོས་དངོས་མེད་དུ་
 དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་པར་ཞོག རྗེས་སུ་
 མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཅམ་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་ཡུམ་ལས་གསུངས་
 བ་ལྟར་རིགས་པས་གྲུབ་ཀྱང་ཏ་ཅང་སྟོས་ན་དུས་དབང་གིས་གཞན་

དག་གི་དོར་སྤང་ཞུགས་ཀྱིས་སུན་འབྲིན་སྤྲོ་བར་གོ་བ་ལས་དངོས་
དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དབྱུང་བར་མི་འཛིན་པས་མ་སྤྲོས་སོ།།

གལ་ཏེ་ཞི་གནས་ཀྱི་མཐུས་གཉིད་ཐམ་ཐོམ་པའི་སྐབས་བཞིན་
གཉིས་སྤང་དོས་མ་ཟེན་པ་ཅམ་ཀྱིས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་ཞིག་བྱུང་
སྤིང་ན་ཡང་དེས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་མི་བྲིན་པ་ནི་སྤྲོས་
མ་དགོས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་མཐའ་
གང་དུའང་མ་ལྟར་བའི་ཆོས་དབྱིངས་སྤྲོས་བྲལ་དུ་གཏན་ལ་པམ་
པའི་ལྷག་མཐོང་དང་ཞི་གནས་བྱུང་དུ་འབྱུག་པའི་ལམ་དེ་གོམས་
པས་གཉིས་སྤང་སྤྱང་བྱས་ཏེ། གཉིས་སུ་སྤང་ཡང་གཉིས་སུ་མ་བྱུང་
པ་ཡིན་པས། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་རྟོགས་
པའི་ཆེ་ན་གནས་སྤང་མཐུན་པར་གྱུར་ནས་གཉིས་སྤང་པ་མོ་ཡང་
མི་མངའ་བར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འབའ་ཞིག་དུ་སྤང་བ་ལས་གཞན་
མེད་ཀྱང་། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སམ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
སྤྲོ་མེད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་དམིགས་པ་མེད་པར་

ཞི་བའང་སུ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་
 ཏུ་ཞི་བའི་མཉམ་བཞག་ལ་གནས་ཟེར་བ་དང་འབྲ་བས་དེ་འབྲའི་
 ཁས་ལེན་བྱེད་མཁན་སུ་ཡང་མེད་པས་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་འདིར་སྟོགས་
 སྒྲ་བཀོད་ནས་དེ་ལ་ལན་བརྗོད་པ་ནི་རྣམ་འབྲེལ་དུ།

ལྟར་སྒྲུང་བཅས་སོགས་བཀོད་པ་དང་། །ལན་ནི་འབྲེལ་མེད་
 བཞད་གང་དེ། །ཞེས་འབྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་གིས་དོགས་པ་འབྲེལ་མེད་
 རང་གིས་བཀོད་ནས་ལན་འབྲེལ་མེད་རང་གིས་འདེབས་པ་བཞད་
 གང་གི་གནས་སུ་བསྟན་པ་དང་འབྲ་བར། འདིར་ཡང་སྟོགས་སྒྲའི་
 འདོད་པ་སྟོགས་ཅམ་ཡང་མ་གོ་བར་པ་རོལ་ལ་གཞོད་པ་ཅུད་ཟད་
 གྱང་མི་རུས་པའི་སྲུན་འབྲིན་བརྗོད་པ་ནི།

རྣམ་འབྲེལ་ལས།

བརྗོད་བྱས་སྟོང་བ་བརྗོད་རྣམས་ཀྱི། །འདི་དེ་མི་ཤེས་ཀྱིས་
 བསྐྱད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁྱོད་རང་གི་སྒྲོ་བློས་ཀྱི་
 རུས་པ་བསྟན་པ་ཅམ་དུ་ཟད་ཅིང་། །ཁྱ་ཉས་མི་གཙང་ཟོས་པའི་

མཆུ། །ས་གཙང་དག་ལ་འབད་དེ་ཕྱི། །ཞེས་པའི་དབ་དང་མཆུངས་
 བར་གྱུར་ཏོ། །དེས་ན་སུན་འབྲིན་དེ་ལ་ལན་ཅུང་ཟད་བསྟན་མ་
 དགོས་པར་བྱས་མེད་དུ་སོང་ངོ། །དེའི་ཕྱིར་གནས་ལུགས་གཉིས་
 སུ་མེད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པའི་ཡུལ་
 ཅན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པའི་ལམ་གཅིག་ཏུ་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པས་མཐར་ཐུག་གི་
 ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་དུ་
 མི་རུང་ཞིང་། ཆུལ་དེ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་བས་རིམ་པར་ཞུགས་
 པ་ལས་གནས་སྐབས་ས་དང་སའི་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕེལ་ནས་
 མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྐྱབས་པ་ཉིད་གང་བ་བཞིན་དུ་པ་མཐས་
 དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་མཆུངས་པ་མེད་པ་ལ་མངའ་བརྟེན་ཏེ། རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་གྲུས་པར་གསང་བ་གསུམ་གྱི་རོལ་བ་སྐྱ་
 ཆོགས་སུ་འཆར་བ། ཉག་པ་དང་བྱབ་པ་དང་ལྟན་གྱིས་བྱབ་པའི་

མིན་ལས་ཆེན་པོ་འཇུག་པ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལམ་
 དུ་བྱས་པའི་མཐུས། མིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པའི་
 གནས་སྐྱར་ཐོབ་པས་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་ཉི་ཆེ་བའི་རྒྱུད་ཀྱིས་
 བསྐྱས་པའི་ཐ་མལ་པའི་ཕུང་པོ་ལྗེའི་རྒྱན་བྱམས་སོགས་དམིགས་
 པ་ཅན་གྱིས་བགོས་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱུད་པ་མང་ཐོས་དག་སྦྲང་
 ཞིག་ལས་ཅུང་བྲག་ཅམ་ཞིག་སྤྱོད་ཀྱིས་དུས་རེས་འགའ་བ་ན་གནས་
 པའི་སངས་རྒྱས་དེ་འབྲུ་ཞིག་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་མཚུངས་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་
 བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་སོགས་འབྲས་ཆོས་རྣམས་ཁ་ནས་བརྗོད་
 གྲུང་དེའི་དོན་ངེ་བཞིན་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ།

དེས་ན་ཐར་འདོད་དག་གིས་ཟབ་མོ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་མཆིལ་
 མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་སྤངས་ནས་རྟོག་གཤེ་ལམ་ལ་སྦྱང་པོར་བྱེད་པ་
 བློ། **མདོ་ལས།** སྦྱང་པོ་ཅན་ཀྱན་རྣམ་པར་སྤངས་ནས་བློ། **།དད་པ་**
མེད་པས་སྦྱིགས་མ་འཛིན་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར་དུས་དབང་གིས་

བྱུང་བ་ལ་སྤྱི་ཞིག་གིས་དགག་པར་སྒྲུང། དེའི་ཕྱིར་བྱམས་ཆོས་
 དང་རིགས་ཆོགས། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་སོགས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་
 བསྟན་བཅས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཞིན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་
 བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟེན་ནས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་ཤར་བ་
 སོགས་ཀྱི་བསྐྱབས་པ་རི་སྐྱད་གསུངས་པ་དེ་དག་སྤྱི་ལྟགས་ལ་
 ཡོད་ཀྱང་ཐར་འདོད་དག་གི་འཇུག་དོགས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དོན་གཉེར་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཞེན་
 ལྟས་ནི་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བས་བདག་ལོགས་སྤྱི་འདོད་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་བསམ་དགོས་སོ།།

སུན་འབྱེན་རབ་ནི་ལན་གྱིས་བརྒྱུག་མི་རུས། །མ་བརྒྱུག་དོགས་
 བ་སྦྱེད་རུས་དེ་ཡང་འབྲིང་། །ལན་མི་དགོས་པ་སུན་འབྱེན་ཐ་ཆད་
 ཡིན། །པ་རོལ་སྒྲོ་རུས་བསྟན་ནས་རང་སར་ཡལ། །ཆོས་ཀྱུན་མ་
 སྦྱིས་ཅུ་ཆེ་ལྟ་བུ་དང་། །ཆོག་རྣམས་བྲག་ཆ་འདྲ་འོ་ཞེས་གསུངས་
 བཞིན། །བརྗོད་བྱས་སྟོང་པ་བྲག་ཆའི་སྤྱི་འདི་ཡང་། །པན་གཞོད་

མེད་པ་རང་སར་རང་གྲོལ་གྱིས། | ཞེས་ཀྱང་སྒྲུས་སོ། |

༤༠༽ ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཀྱི་གོ་དོན་བཤད་པ། ༣༡ ། རབ་གསལ་གྱིས་བཞུལ་བ་བརྗོད་པ། ༢༽

སྒྲུང་ཡང་ཚོད་ཡིག་ཏུ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་ལྷག་མེད་ནས་
 བེམ་རིག་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་སྒྲུང་སོགས་སུ་རིགས་
 པ་ལྷན་བཀག་མོད། བྱིད་ཅག་གིས་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་བེམ་
 རིག་བྲལ་ཏེ། མི་དམིགས་པའི་དབྱིངས་སུ་འཕོ་བ་ཐེབས་ཐེར་
 བ་ལྟར་ན། བཙུན་པ་བྲག་པོས་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་འབད་པར་
 རིགས་ཏེ། ཀུན་གཞི་སོགས་རྣམ་ཤེས་རྒྱུན་བརྟན་པ་མེ་ལོང་
 ཡེ་ཤེས་སོགས་སུ་གྱུར་ན་མ་ལེགས་པས། བྱིད་ཅག་གིས་
 རྣམ་ཏོག་འཕྲུལ་གྱི་གྲུབ་མཐའི་རྒྱ་སྐར་ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་
 འོད་གྱིས་འཇིག་པར་དོགས་སོ། | **འདི་སྐད་དུ།** བརྟན་པ་རྣམ་
 ཤེས་མུང་པོ་དང་བྲལ་བའི། | ལྷག་མར་ལུས་པའི་མིང་དེ་ཅི་ཞིག་
 སྒྲོས། | ཡེ་ཤེས་རང་མདངས་མཚན་དཔའི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྱ། | ཡིད་
 འཕྲོག་པར་བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས། | སྒྲོ་རྒྱུང་སྒྲོ་ཡི་འབད་པ་བརྒྱ་

ཕྱག་གིས། །ཁོར་ལུལ་ཁོར་བྱ་མཆིང་བྱར་ཆགས་ན་ཡང་། །ཀུན་
གསལ་ཀུན་ནས་སྒྲུང་དོར་བྱེད་པའི་མིག །སྒྲུང་དོར་སྒྲུང་བ་འགལ་
པའི་དེ་ཉིད་རིག །ཅེས་སྒྲུས་སོ་ཞིས་ཟེད།

༣༡ །མི་མཉམ་པས་འཛུགས་པོར་བཞུགས།

དེ་ལ་ལན་བརྗོད་པ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་ལྷག་མེད་དུ་ཕྱང་ལྷ་རྒྱན་
ཆད་པར་འདོད་ཀྱང་རིགས་པས་དབྱུང་ན་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བྱུབ་
པ་བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་འདོད་ལ། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་བཅའ་རིག་
བྲལ་ཏེ་མི་དམིགས་པའི་དབྱིངས་སུ་རྒྱན་ཆད་པ་བདག་ཅག་གི་
གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་ལོག་
པར་བཤད་མོད། གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་སེམས་
བྱུང་གི་རྒྱ་བ་ལོག་ཀྱང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་
སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་སྒྲུང་ཅན་གྱིས་ཡུལ་འཇམ་ཚུལ་དེ་ལས་
ཆེས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོག་གིས་བསམ་པར་དཀའ་བ་ཡོད་
པར་འདོད་པས། ཐ་མལ་པའི་བརྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་ཕྱང་པོ་མེ་བྱིར་ལྷ་

བྱ་མེད་དུ་ཟེན་ཀྱང་། དེ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྐད་
 ཅིག་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་སྦྱོན་གྱིས་བྱུབ་པར་མཐེན་ནུས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་འབྱུང་གི་སྤང་བས་ཀྱང་འབྲན་པར་མི་
 བཟོད་པ་ཡོད་པར་འདོད་ན། རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་གི་བྱུང་པར་
 སྤྱགས་ཅམ་མི་ཤེས་པར་རྣམ་ཤེས་གི་འཆིང་བྱ་ལ་ཡེ་ཤེས་གི་ཁོར་
 བྱར་རེ་བ་དག་གིས་འབད་པ་བརྒྱ་བྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་གི་ཡེ་ཤེས་
 ལྟ་ཅི་སྟོས། སྟོབ་པ་རྣམས་གི་རྒྱུད་གི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱང་ཆོག་ཅམ་ལས་དོན་རིམ་ཞིན་ངེས་མི་ནུས་སོ།།

འོ་ན་རྣམ་ཤེས་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རིམ་བྱ་ཞིག་ཡིན་
 ཞེ་ན། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཅན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་
 དུལ་ཉི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པ་སོགས་གི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་ལས་བསྐྱོད་
 རྟེ། མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་དབྱིངས་རིག་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་
 བདག་ཉིད་གཟུང་འཛིན་གི་རྣམ་རྟོག་དང་བྲལ་ཡང་མཉམ་པ་ཉིད་གི་
 དབྱིངས་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་མ་འདྲེས་པར་གསལ་

བ་རྟོག་གའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་བ་སྟེ། ལྟོག་ཆས་བྱེན་ཡེ་ཤེས་
 རྣམ་པ་ལྗེ་རྣམ་གངས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་
 བུའི་གནས་གྱུར་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་སེམས་སེམས་བྱུང་
 གི་རྒྱ་བ་ལྟོག་པར་འདོད་དེ། **འདུག་པ་རང་འགྲེལ་དུ།**

སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་བྱིར། སེམས་དང་སེམས་
 ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བ་གཏན་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། སེམས་སེམས་བྱུང་ལོག་པས་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པ་
 དང་། ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པས་སེམས་སེམས་བྱུང་ལྟོག་པ་
 གཉིས་འགལ་མེད་དུ་གོ་བྱས་ཀྱི། སེམས་སེམས་བྱུང་བ་མལ་བ་
 མ་ལོག་ན་བདག་དང་གཞན་དང་སྤིད་དང་ཞི་བ་སོགས་ལ་བ་དང་
 བའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆོར་བ་སོགས་སྟེ་བ་ཅི་ཞིག་གིས་འགོག་སྟེ།
 རྒྱུན་བཞི་ཆང་བས་འབྲས་བུ་ལྟོག་བྱེད་མེད་ལ། དེ་འབྲའི་སྟོན་ཆེ་བ་
 ཞིག་གིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ལ་གཞལ་བྱས་པ་དང་། དེ་

ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མི་
གཡོ་བར་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དག་གྲང་ཇི་ལྟར་སྤྲོད་དེ་
སྦྱབ་བྱེད་མནའ་ཚུ་བཏུང་བ་ཙམ་དུ་བྱུང་དོ།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་མ་
གཡོས་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐ་མལ་
པའི་སེམས་དང་ཆ་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་བདག་ཉིད། **དུས་འཁོར་དུ།**

ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གཅིག་པའི་སྒྲུ། | ཞེས་དང་། | ཤེས་དང་ཤེས་
བྱ་རོ་གཅིག་པ། | མཁའ་བྲུབ་མཁའ་ཡི་དོ་རྩེ་ཅན། | ཞེས་གསུངས་
པ་དང་། མདོ་རྣམས་ལས་གྲང་།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་དང་། དོ་རྩེའི་སྒྲུ་དང་།
བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་སྒྲུ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་
ཡིན་ལ། འོ་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤྲེ་ཆོན་སོགས་འཆད་པའི་སྐབས་སུ།
དན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་ལ་སོགས་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་མིང་
གིས་བསྟན་པ་འདི་སྤྲོད་སངས་རྒྱས་ལ་མི་མངའ་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་

ཆོས་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན། དེ་དག་སེམས་སེམས་
བྱུང་གི་མིང་གིས་བསྟན་པ་ལྟར་ཐ་སྟོན་འདོགས་དགོས་ཀྱང་།

རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་ཅིང་ཡང་ས་ལེར་མཁྱེན། | ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཁྱེན་ཚུལ་ཐུན་མོང་མེན་པ་ཡིན་གྱི་འཕགས་
པ་སྟོབ་པ་དག་གིས་མཁྱེན་ཚུལ་དང་ཡང་མི་འདྲ་ན། སོ་སའི་སྐྱེ་བོ་
རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་ཚུལ་དང་ག་ལ་འདྲ། དེས་ན་རྟོག་
བཅས་ཀྱི་སེམས་སེམས་རགས་པ་ལྟོག་ཅེས་པ་ཅིམ་གྱིས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ངོས་མི་ཟེན་ཏེ། སེམས་མ་ལོག་ན་རྟོག་
བཅས་ཀྱང་ཡོད་པར་འཐད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་འདྲ་ན་ཆོས་
སྟོན་པའི་ཀུན་སྟོང་དུ་དེ་མེད་མི་བྱུང་བ་དང་། སེམས་རགས་པ་ཞེས་
པའང་ཅི་ལ་བརྗོད་ཀྱང་དེ་འཐད་ལྟར་དུ་གོ་མི་བུས་སོ།།

དེས་ན་ཀུན་གཞི་དང་རྣམ་ཤེས་བཞི་པོ་གནས་སྐྱར་པའི་ཡེ་
ཤེས་ལྟ་འདོད་དགོས་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་མདོ་སྟགས་ཀུན་
མཐུན་ལ། དེ་ལྟར་སེམས་དེ་དག་གནས་སྐྱར་པའི་ཆེ་རྒྱན་བརྟན་མི་

བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟར་མི་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་བརྟན་པ་ཀུན་གཞིའི་
 རྣམ་ཤེས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་དང་། གཞན་ཉོན་ཡིད་མཉམ་ཉིད། ཡིད་
 སོར་རྟོག་སྒྲོ་ལྷ་བྱ་བ། ཀུན་གཞི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་
 བར་གསུངས་པ། བདག་ཅག་གི་ཕྱགས་ལ་མ་ལེགས་པ་མེད་པར་
 མ་ཟད་ལེགས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །སེམས་མི་ལྷོག་པར་འདོད་པ་
 དེ་དག་གི་ཕྱགས་ལ་ནི་མ་ལེགས་ཏེ་ད་དུང་སེམས་གནས་མ་གྱུར་
 བར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་ས་བོན་སྤྱུ་གུར་གནས་གྱུར་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་རྫོང་བའི་
 ཆོ་ན་སྤྱུ་གུར་འགྱུར་བའི་དུས་ན་ས་བོན་འགག་ཅེས་བརྫོང་པ་འཐད་
 ལ། ས་བོན་མ་འགགས་པར་ཡོད་ཅེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཁས་ལེན་མི་
 རིགས་པ་དང་། གསེར་འགྱུར་གྱི་ཆེས་ལྷགས་གསེར་དུ་འགྱུར་བའི་
 ཆོ་ན་གསེར་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྤྱང་གི་ད་དུང་ལྷགས་ཡོད་ན་གསེར་དུ་
 མ་འགྱུར་དགོས་པ་བཞིན་ནོ།

དེས་ན་དེ་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་རི་མིད་དུ་རྟག་

ཅིང་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ཡིན་གྱི། བཅ་རིག་བྲལ་ཏེ་མི་དམིགས་པའི་
 དབྱིངས་སུ་འཕོ་བ་ཐེབས་ཟེར་བ་ལྟར་མ་སོང་སྟེ། བདག་ཅག་གི་
 བྱགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་
 དུས་གསུམ་དུ་འཕེལ་བྱེ་མེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ངང་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
 བྱུང་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་རིག་སྟོང་བྱུང་འཇུག་ཡིན་པས། གཉིས་
 སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་ཟད་ཆེ་སོ་སོ་མ་ཡིན་ཅ་མི་དད་པའི་དག་པ་
 གཉིས་ལྡན་གྱི་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཁྱེད་ལྟར་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་
 ཡིན་ལ། དེའི་དབྱིངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྣམས་ནི་མི་
 དམིགས་པའི་དབྱིངས་སུ་འཕོ་བ་ཐེབས་ཟེར་བ་ལྟར་སོང་བས།
 རྣམ་ཏྲིག་གི་བྱུང་མཐའི་རྒྱ་སྐར་ལེགས་བཤམ་ཉི་འོད་ཀྱིས་འཇིག་
 པར་དོགས་པ་སྦྱེ་བ་ནི་བདེན་ནོ།

ཁྱེད་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དེར་ཡང་། **རྣམ་ཤེས་རང་མདངས་མཆོན་**
དཔའི་གདོས་བཅས་སྒྱ། །ཞེས་བསྒྱུར་ན་ཁྱེད་ཅག་གི་བྱགས་ལ་

བདེ་བར་སྦྱང་ངོ། །གཟུང་འཛིན་ཀྱན་རྟོག་དབྱིངས་སུ་རྩལ་བ་
 ལས། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རང་མཛད་ས་ནི། །ཡིད་འཕྲོག་
 གཟུགས་སྐྱེ་ཉི་མ་བརྒྱ་བའི་དཔལ། །མཐའ་ཡས་སྦྱེ་དགྱའི་སྦྱང་ངོར་
 འབད་མེད་སྟོན། །དག་པའི་སྤྲས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞུང་དཀར་
 བའི། །བསམ་མེད་མཉམ་མེད་ཡོན་ཏན་མཆོག་མངའ་བ། །རྒྱལ་
 བའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་དད་པ་ནི། །ཟབ་མོའི་སྒོ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་རོར་
 མཆོག་ཉིད། །ཐོག་མེད་གོམས་པ་སྤྲིད་པའི་སྤྲལ་ཆེན་པོ། །ཟབ་
 རོན་མན་ངག་སྦྱང་བས་རབ་བསལ་ན། །ཐེག་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་ཡ་
 མཆོན་སྦྱང་བ་བརྒྱ། །འགལ་མེད་མཐོང་བའི་དགའ་སྟོན་ཅིར་ཡང་
 ཅེན། །བདག་དང་གཞན་གྱི་ལུགས་ཞེས་ཐ་སྦྱང་ཅམ། །ཆགས་
 དང་སྤང་བའི་འདུ་ཤེས་དེས་ཅི་བྱ། །ཐེག་མཆོག་དམ་པའི་ཆོས་
 དང་འཕྲད་དཀར་བས། །རྩྭ་ལ་བཞིན་ནན་ཏན་སྦྱང་པོར་བྱས་ན་
 ལེགས། །ཞེས་སྤྲས་སོ།

༩༡༽ དབུ་མེས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་དང་རང་རིག་གོ་དོན་བསྟན་པ། ༣༩ ། རབ་གསལ་གྱིས་བཞུགས་བ་བརྗོད་པ། ༡

ཡང་ཚེད་ཡིག་ཏུ། ཡོད་དགོས་པ་བདེན་གཉིས་མེད་ཅིང་། མེད་
 དགོས་པ་ཀུན་གཞི་དང་རང་རིག་ཡོད་ཟེར་བ་ལ། འོན་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་
 བས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་འདོད་པར་ཐལ། དེར་གྲགས་པའི་ལུང་དུ། སྒྲེ་
 དབུ་ཀུན་གཞི་ལ་དགའ་བ་ཞེས་སོགས་བྱུང་བའི་བྱིར། རྣམ་ཤེས་
 གངས་མང་ཉུང་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 ཀུན་གཞི་འདོད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སོགས་མེད་ཀྱི་
 ས་སྒྲེར། ཀུན་གཞི་འདོད་ན་གཟུགས་མེད་དུ་འགོག་སྟོམས་མངོན་
 དུ་བྱེད་པ་དང་། མི་འདོད་ན་མི་བྱེད་པར་འདོད་པའི་རྣམ་གཞག་
 གཉིས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མི་འདོད་པ་མེད་པའི་བྱིར།
 དོན་གསལ་དུ་ཉེན་ཉེར་ལྷ་དང་ཉེར་དུག་གི་ཞིབ་ཆ་མཛད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་མེད་པར་ཐལ་ལོ།

འདུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་ཐོག་མར་ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པས་
 ཟུ་སྟེགས་ཀྱི་ལུགས་བསལ་ནས་དེ་དག་གི་དོན་ཆེན་པོ་འདྲེན་

བར་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱི་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 བར་རིག་པ་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་སྟོང་བར་གྱུར་པས་
 ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་སྟོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་གཞི་
 དང་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་བདག་སྟོན་པ་ཕྱུང་པོ་ལྷན་ཅི་ཁྱེད་ལོ་སོགས་ཀྱི་
 མདོ་བྱངས་ནས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དགོངས་པའི་དབང་གིས་
 གསུངས་པ་སྟེ། དགོངས་པ་བཤད་པ། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་ཞེས་
 ཅུ་བ་བྱངས་པས། བྱེད་ཅག་ལྟར་ན་མདོ་ཕྱི་མའི་སྒྲས་ཟེན་སེམས་
 ཅམ་པས་ཁས་ལེན་པར་འགྱུར་ན་དེ་གཞུག་པ་ལྷེམ་དགོངས་སུ་
 བཤད་པར་འགལ་ལོ། །རང་རིག་གྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། **རྣམ་འགྲེལ་དུ། དེ་ལྟར་སྟོ་ལ་སྟོ་འདོད་ན།** །ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། འཇུག་འགྲེལ་དུ། སྟོང་ཚུལ་ལ་ལུགས་གསུམ་ཡོད་
 པ་ལྟར་དབུ་མ་རྒྱན་དུའང་གསུངས་ལ། གཞན་སྟོང་འདོད་པ་དང་།
 རང་སྟོང་འདོད་པའི་ཚུལ་ཡང་གཉིས་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་
 ལུགས་རབ་འབྱམས་སྒྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྲགས་པ་ལེགས་

པར་བཤད་པའི་རྒྱུད་སྟོང་དབྱངས་ཀྱི་ངར་ཟུང་མོ་སྟེ། དབེན་པའི་
རི་སྤུལ་ཀུན་ཏུ་གྲགས་པའི་གཏམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ།

༣༩ །མི་པམ་པས་ལན་བརྟོན་དག།

ལན་བརྟོན་པ། ཡོད་དགོས་པ་བདེན་གཉིས་མེད་ཅེས་སྤྲོས་
སྤྲོས། མཐར་ཐུག་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་མ་གྲུབ་ན་གནས་ལུགས་
ནམ་ཀུན་མཆོག་ལྟན་གྱི་ཆོས་དབྱེངས་ཤེས་མི་རུས་པས་དེ་ལྟར་
རྒྱལ་བ་བརྒྱུད་པར་བཅས་པས་གསུངས། མེད་དགོས་པའི་ཀུན་
གཞི་ཟེར་གྲང་། མདོ་དང་སྤྲགས་པལ་མོ་ཆེར་སྒྲུང་བ་སེམས་སུ་
བསྐྱབས་ན་ཀུན་གཞི་དགོས་ཤིང་ཁྱོད་ཀྱིས་གྲང་རྒྱུན་བརྟན་པ་ཀུན་
གཞིའི་ནམ་ཤེས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་ཀྱང་པ་ལེགས་པའི་
ཐོགས་སུ་ཁས་མ་བླངས་སམ། དེ་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་དུ་རང་རིག་མེད་
མི་དུང་བར་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱབས་པ་ལྟར་
ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་དང་རང་
རིག་འདོད་ཅེས་མ་སྤྲོས་ཏེ། དེ་གཉིས་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་

ཐ་དད་ཡོད་པ་སྒྲིམ་མ་དགོས་སོ།།

འོན་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་རྒྱུང་མ་འདོད་
 རྒྱུང་། དེ་གཉིས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་འབའ་
 ཞིག་སྒྲུབ་མི་རུས་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་
 གྲགས་པའི་སྐྱེ་དགུ་ཀུན་གཞི་ལ་དགའ་བ་སོགས་ཀྱི་ལུང་མང་སོས་
 དེ་དང་དེ་དག་གི་གཞུང་དུ་ཡང་ཀུན་གཞི་མ་བསྟན་པ་མིན་ཞེས་གིང་
 ཏྲ་ཆེན་སོ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས་ཐེག་བསྟུས་སུ་གསུངས་པ་དག་
 བེ་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ། སོ་སའི་ལུང་ལས་ཀྱང་། ཀུན་གཞི་
 བསྟན་པའི་ལུང་ལུངས་སུ་བྲངས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་
 པའི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་ལུང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁས་བྲངས་ན་
 ལུང་གིས་བསྒྲུབས་ཀྱང་མ་དགོས་སོ། །སྤྱི་ཅེར་འགོག་སྒྲུམས་
 མཛོན་དུ་བྱེད་མི་བྱེད་ཀུན་གཞི་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་
 གསུངས་པའང་དེ་ཏྲ་ཏེ་ཀུན་གཞི་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་
 པ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ནི་གྲུབ་ཐེག་བསྟུས་མི་དགོས་སོ། །དོན་གསང་

ལས་ཞིབ་ཆ་མཛད་པའང་དེ་དང་འབྲེལ།

དེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་དང་རང་རིག་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཐ་
 དད་ཡོད་པ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་ངོར་གྲུབ་པས་སྒྲིབ་དེ་ལ་དོན་
 མེད་དོ། །རང་རིག་འདོད་མི་འདོད་ཡོད་ཀྱང་། རྣམ་འགྲེལ་ནི་རང་
 རིག་འདོད་པའི་གཞུང་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེར། **དེ་ལྟར་སྒྲོ་ལ་སྒྲོ་འདོད་**
ན། །སྒྲོ་ནི་རང་ཉིད་རིག་པར་གྲུབ། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པས་རང་
 རིག་མི་འདོད་པའི་ལུང་དུ་མི་འགྱུར་རོ།

རང་སྤྱོད་གཞན་སྤྱོད་སོགས་དབྱེ་སྒྲོ་ཅམ་ཡོད་པ་དེར་ཟད་ལ།
 མཁས་པའི་ཆོགས་སུ་གྲགས་ཀྱི་དབེན་པར་མ་གྲགས་ཞེས་སོགས་
 དོན་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཅམ་སྟེ། འདི་འབྲས་ཐོན་བཞེད་ཀོད་བཞེད་ཅིར་ཡང་མི་
 འགྱུར་བས་མ་སྒྲོས་སོ། །ཀུན་གཞི་མེད་པར་བཀག་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་དོན་དམ་པར་བཀག་གི་ཐ་སྙད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

༤༥། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཕྱེ་ཐག་དུ་བསྟན་ན། ༣༩ །རབ་གསལ་གྱིས་བཞག་པ་བརྗོད་ན། །

ཡང་རྩོད་ཡིག་དུ། དོན་མེད་པར་གོ་ལོག་གིས་རང་སྤྱོད་པར་

མ་ཐད་གཞན་ཕྱང་དུ་འཇུག་སྟེ། གང་ཐག་གི་བདག་འཛིན་ཆོས་
 གྱི་བདག་འཛིན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་གོ་དགོས་ཟེར། ཁྱོད་ཀྱིས་
 སྟོན་མ་བྱུང་བ་ཅི་ཞིག་གོ་བྱུང་། ཁྱོད་རང་གང་ཐག་གི་བདག་
 ཡིན་པར་མཐུན་ནམ། འོན་ཀྱང་འདི་ལྟར། བུམ་པ་ཉག་གཅིག་
 རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་དང་སྐྱེས་
 བུ་དེར་འཛིན་པའི་སྟོ་གང་ཐག་གི་བདག་འཛིན་དུ་ཐལ་ཞིང་། ཇི་
 རོ་གཉིས་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ནི་
 ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དབང་པོའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པར་ཐལ་ལོ།།

རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་ཆོས་
 གྱི་བདག་འཛིན་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བའི་གཙོ་བོ་གང་ཐག་
 གི་བདག་འཛིན་དུ་ཁས་ལོངས་ལ། སྤྱིབ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་
 འདྲེས་པའི་རི་མོ་བསྐྱབ་སྟེ། རྣམ་དག་གྲུབ་མཐའ་འོ་མའི་རྒྱ་མཆོ་
 ལ་ལོག་རྟོག་གི་རྒྱུ་ལྡེ་ཟེགས་མ་འཛོར་བའི་སྤྱིང་ཁམས་དེ་འདྲ་ཏྲ་

ཅང་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཟེར།

༣༣ རི་པམ་པས་ལན་བརྗོད་པ། རྟེ

དེ་ལ་ལན་བསྟན་པ། སྐབས་འདི་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྗེས་
 སྐྱོལ་དེ་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཏགས་པས་ལོད་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་ཚུལ་འབྲས་བུ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པའི་དབང་
 གིས་འཛིན་མཆམས་ཀྱི་གོ་ཚུལ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དེ། གང་
 ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེའི་བདག་འཛིན་དུ་བྱས་
 བས། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གཞན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་
 པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བརྗོད་པ་སྐབས་འདིའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། བདག་འཛིན་དང་པོ་དེ་སྤྱི་མའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་
 འདོད་མི་རིགས་པ་ནི་བདེན་ཀྱང་། སྤྱིར་གང་ཟག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་
 བྲག་མ་ཡིན་པ་མི་རུང་བས་ན། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་གང་
 གིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ཀྱང་། སྤྱི་མའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་འདུ་
 མ་དགོས་ཏེ། ཤིང་གི་བྱེ་བྲག་ལྷག་པ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ནས་དེ་

དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཤིང་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་གཉིས་སུ་
 བྱས་པའི་འཛིན་པ་སྤྲུལ་སྤྱི་མའི་བྱེ་བྲག་མིན་ཀྱང་། སྤྱིར་ལྷག་འཛིན་
 ཤིང་འཛིན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་གང་ཟག་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཡང་གང་ཟག་ཅམ་དང་། གང་
 ཟག་གཞན་དང་། ང་ཞེས་དམིགས་ནས་དེ་དག་བདེན་ཡོད་དུ་འཛིན་
 པ་གསུམ་ཀར་གོ་རུང་བས། འཛིག་ལྟས་ཞེན་ཡུལ་དེ་རང་བཞིན་གྱི་
 ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཁོ་ན་བདག་འཛིན་སྤྲུལ་ཡིན་ན། གཞན་གཉིས་
 བྱེ་མའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡང་འགོ་ལ། འཛིག་ལྟས་ཞེན་ཡུལ་བདེན་འཛིན་
 ཀྱང་སྤྱིར་བྱེ་མའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་རུང་བ་སྤྲུལ་བཞིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་
 བདག་ཅེས་འཁྲུལ་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་དེ་ཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་མིན་
 པར་མ་སོང་བ་དེ་མིད་དུ་བུམ་སྒྲ་འབྲང་གི་མདུང་མུང་གི་དཔེ་ལྟར་
 སོང་བས་རིགས་པ་གང་བསྟན་ཀྱང་དེ་ལྟར་ལན་སྟོན་རྒྱས་སོ།།

དེས་ན་ས་ཐོན་དེ་ལྷ་གྲུ་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཡང་།
 སྤྱིར་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པས། དེ་ལྟར་བདག་འཛིན་

གཉིས་པོ་དམིགས་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཅམ་ལས་ཆོས་སུ་མཆུངས་
ཤིང་། དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོ་དབྱུང་བཅོང་དུ་མེད་པ་གོ་ན་དེར་འཛིན་
ཕྱོག་ཚུལ་བསྟན་པས། བདག་འཛིན་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་གཞི་དང་རྒྱུ་མི་
དགོས་ལ། དེ་གཉིས་ལ་དགག་བྱ་སྤྱི་རགས་ཀྱང་མེད་པས། ཕྱོགས་
འདིར་ལ་པ་མེད་པར་ཁེགས་ཀྱང་ཤིང་མེད་པར་ཁེགས་མི་དགོས་པ་
ལྟར་གོ་བས་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

དེའི་སྤྱིར་བྱོང་རང་གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་པར་གོའམ་ཞེས་
པ་གོ་དགོས་རྒྱུ་ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་མི་འདུག་ཀྱང་། བདག་འཛིན་
གཉིས་པོ་པན་ཚུན་མ་འབྲེས་པ་སོ་སོར་འདོད་དགོས་ན། བྱོང་གིས་
གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་
ཁས་སྤངས་པས་པན་ཚུན་འཆོལ་བར་གྱུར་པ་དེ་ཅམ་ལ་བསམས་
ནས་ཐལ་བ་ཐམས་ཅད་བཅོང་པ་ནི་གཞོད་པ་འབབ་པའི་རྒྱ་མཚན་
གང་ཡང་གོ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཐལ་བ་འབྲེལ་མེད་བཅེགས་པ་ཅམ་ཞིག་
སྟེ། བདག་འཛིན་གཉིས་པོའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད་སྤྱིར་བཏང་དང་

དམིགས་བསལ་གྱི་བྱང་ཕྱེན་ས་བསམ་ཚུལ་ཐ་དད་པས་སྐྱོན་དེ་
དག་མི་འབྱུག་པར་མཐོང་ངོ།།

བདག་ཅག་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་མཆན་གཞིར་ཀུན་
གཞི་དང་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཁས་ལེན་པ་ཞིག་ན་དེ་ལྟར་སྤྲ་རིགས་
སོ། །ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་ཞེས་པ་བྱང་གཞི་བྱམ་པ་ལ་སྦྱར་ན་
དེར་འཛིན་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་དང་། གང་ཟག་གས་
སྤྲེས་བྱ་ལ་སྦྱར་ན་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་
བརྟགས་སུ་ཐལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། འི་རོ་གཉིས་གཟུགས་
གྱི་སྤྱེ་མཆེད་དང་། མིག་ཤེས་ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་
དབང་ཤེས་སུ་ཐལ་ཞེས་པ། བདག་འཛིན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཆོས་དང་
གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀ་པན་ཚུན་འཆོལ་ན། བྱེ་བྲག་
གི་རིགས་ཐམས་ཅད་ནང་པན་ཚུན་འཆོལ་བར་ཐལ་ཞེས་འཕེན་པ་
ཅམ་ལས་ཅི་ཡང་གོ་རྒྱུ་མི་སྤང་ལ། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀ་པན་ཚུན་
འཆོལ་བར་ཁས་སྤང་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། འག་པ་ཤིང་དུ་ཁས་སྤངས་

ཀྱང་ཤིང་ཐམས་ཅད་ཤ་པར་ཁས་མ་སྦངས་པ་བཞིན་ནོ།།

དེར་མ་ཟད་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་གྱི་ཆོས་དུ་མ་ཁས་སྦངས་ཀྱང་།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ན།
 འདི་འདྲའི་ཐལ་བ་འདི་ལ་ཐལ་བ་འདྲུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་
 མེད་པ་འདི་ཙམ་ཡིན་ན་ནི་སློ་ཤིན་ཏུ་ཅིང་བའི་ཁ་ཁལ་ཙམ་ལས་
 སྤུས་བལྟས་ཀྱང་གོ་རྒྱུ་གཞན་མི་འདུག་ལ། རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡོད་
 བ། དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་བརྗོད་པར་གྱིས་ཞེས་པ་ལྟར་བརྗོད་དགོས་
 བའང་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་མེད་པའི་བྱིར་དོ།།

རང་རྒྱད་པའི་ལུགས་ལ། ཉན་ཐོས་བྱང་སེམས་གཉིས་ཀའི་
 སྤང་བྱའི་གཙུག་པོ་གོ་ལྟོག་ཏུ་ཁས་ལོངས་ལ་ཞེས་པའང་། གོང་གི་
 རྒྱ་མཚན་མ་དེས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ལས་ཅི་ཡང་མི་སྤང་དོ། །སྤྱི་བ་
 གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་འདྲེས་པའི་རི་མོ་བསྐྱབས་ནས་རྣམ་དག་གྲུབ་
 མཐའི་འོ་མཚོར་ལོག་ཏེ་གྲག་ཟེགས་འཕྲོར་བའི་སྤྱང་ཁམས་དེ་འདྲ་
 ཏེ་ཅང་ཐལ་ཆེས་སོ་ཞེས་པ་དོན་མེད་དེ། བདག་འདྲིན་གཉིས་སོ་

དམིགས་ལུལ་དང་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མ་
འདྲེས་པར་ངོས་ཟིན་གྱི་འདྲེས་པར་མི་འགྱུར་རོ།

གལ་ཏེ་བདག་འཛིན་སྟངས་སྒྱིར་བཏང་གི་དབང་དུ་བྱི་མའི་
བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏོགས་ཅུང་བར་བཤད་པས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྒྲིབ་
གཉིས་སྟོང་ཆུལ་གོ་སྒྲོག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ན། བདེན་འཛིན་
ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པ་ལྟར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་སོང་བར་གང་ཟག་བདེན་འཛིན་ཉོན་
སྒྲིབ་ཀྱི་ཅ་བར་རི་ལྟར་ཁས་ལེན། དེས་ན་སྟངས་ནས་བསྟུབས་ཟིན་
པས་སྟོན་བརྗོད་རི་སྟངས་བཤད་པ་འདི་ལུགས་དེ་དག་ལ་བརྗོད་
ཅིག འདི་འདྲ་བསམ་བའི་དབང་གིས་དོན་ལ་མི་འགལ་བའི་ཁས་
ལེན་ཅམ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་རྗེས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་སོགས་དང་
མཆུངས་པ་ཡིན་ན། དེས་རང་གཞན་སྤང་བའི་སྟོན་ཅི་ཡང་མི་
བསྐྱེད་ཀྱི། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གནད་ལས་ཉམས་པ་དང་། ལྟ་བའི་དོན་
ལས་སྤོན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྒྱུར་

བ་བཏབ་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་དང་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་རང་ལམ་གྱི་
གང་ཟག་ལ་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པར་སྐྱར་འདེབས་ལྟ་བུའི་ཕུང་བྱེད་
གྱི་ཉེས་པ་ཆབས་ཆེ་བའི་སྐྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་
བསྐྱད་པའི་སྤྱིང་ཁམས་ཆེས་པ་ཡང་མེད་དོ།།

༤༣༽ དུག་རྫོགས་ལམ་འབྲས་དབ་མ་ཆེན་པོ་འཁོར་གྲོངས་པ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་ཚུགས།

དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་ཞིང་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་གང་ཟག་གྲང་ཆོས་ཐམས་ཅད་པའི་ཁོངས་སུ་
གཏོགས་པར་བཤད་པ་ལ་སྤྱིང་ཁམས་ཆེ་མ་དགོས་ཀྱང་། དེ་བས་
སྤྱིང་ཁམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དག་མཐོང་བ་གསོན་ཅིག་གངས་ཅན་འདི་
ན་རྙིང་མ་པའི་རྫོགས་ཆེན། བཀའ་བརྒྱད་གྱི་དུག་ཆེན། ས་སྐྱ་པའི་
ལམ་འབྲས། རོ་ནང་པའི་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་སྐྱབ་བརྒྱད་
གྱི་ཉམས་ལེན་ཟབ་མོ་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་དག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ནས་འཕགས་
ཡུལ་གྱི་བཤུབ་གྲུབ་ཆོད་ལྷན་རྒྱལ་ས་དང་ཐོད་གྱི་དམ་པ་དག་ལས་
དེམ་པར་བརྒྱད་དེ་དང་སང་གི་བར་དུ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་དང་

མན་ངག་མ་འཆུགས་པས་ལམ་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 བ་ཡོད་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཞལ་འཆམས་པར་སྒྲིམ་པ་དང་བྲལ་བའི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིམ་པའི་ཕྱགས་སུ་བྱེད་ཅིང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་བསྒྲིམ་
 པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ལ་བསྟོན་འདིར་དུ་མེད་བཞིན། དེ་ཐམས་ཅད་ཏ་
 འད་གི་ལྟ་བ་དང་། ཆད་ལྟ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མེན་པ་
 དང་། བདུད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཞེས་སྒྲིབ་བར་སྒྲོབས་པའི་སྤྲོང་ཁམས་
 ཅན་དུ་མ་ཞིག་མཐོང་ངོ་།

རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཅིག་དུ་བྲལ་
 སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཞིགས་པའི་
 དགག་རྟོག་ཅམ་མི་མཁྱེན་པ་ཅང་ཨེ་སྤྲོད་ན་སྟེ། འོན་ཀྱང་སྤྲོང་
 ཁམས་ཅན་དག་གིས་གོང་ལྟར་སྒྲིམ་པ་ན། སྤྱི་བོ་པལ་མོ་ཆེ་དག་
 འདི་སྟམ་དུ། རྩོད་མེད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 མཐར་ཐུག་གི་བསྒྲིམ་བྱར་མ་དགོངས་པའི་ལྟ་སྒྲིམ་གསལ་པ་རྣམ་
 རྟོག་ལས་མ་འདས་པ་འདི་ཡང་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཞེས་ཐེ་ཆོམ་སྤྱི་

བ་ལས། དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ་སྟེ་པ་འདི་དང་པ་སྒྲུབ་ཀྱི་འཕེལ་བར་མི་
བྱེད་པ་དག་ཀྱང་མཐོང་བ་རང་བཞིན་འཕྲོས་གཏམ་དུ་བགྱིས་པའོ།།

༧༧ མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པར་བསྟན་པ། ༣༧ རྒྱུ་གསལ་གྱིས་བརྒྱལ་བ་བརྟེན་པ། །

ཡང་ཚད་ཡིག་ཏུ། གུན་རྟོག་རྩལ་ཅིང་སྤྲ་ཁམས་ཆེ་བས། **འཕྲུ་ལས།**
སྤྲ་བ་དང་ནི་སྤྲ་བ་དག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བྱུང་འཇུག་
དང་། མདོའི་བདེན་གཉིས་འདྲ་ཟེར། འོ་ན་བྱེད་རང་གིས་ཐབས་
ཀྱིས་བཅོན་ཐབས་སུ་ཤར་བའི་བྱུང་པར་སྤྲས་པ་འགལ་ལོ།

ཁོ་ལོ་ཅག་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་སྤྲ་ཉིད་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་སྤྲ་
ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་ཅེས་འདོད་ལ། འདིར་བྱུང་འཇུག་ཉིད་གསུམ་
གསུངས་པ་ལས་གཙོ་པོ་དང་། སྤྲས་དོན་དང་། མཐར་ཐུག་གི་
བྱུང་པར་རྣམས་ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་བྱུངས་
ཐུབ་དག་གི་དགོངས་པ་མཁས་གྲུབ་ཆོད་ལྡན་གྱིས་བྲེ་བ་ལྟར་ཏེ།
འདིར་ཉོག་བཤད་ཀྱི་ཉིས་པར་དོགས་པས་མ་བྱིས་ལ། བྱུང་ལྟར་
ན་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་དང་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ཟེར་ཆོད་

བ་དག་རེས་འགར་སྐྱེ་ཞིང་གཞན་དུ་མོད་བོ་བས་ཅིད་འཛིའི་ཡུལ་
དུ་བྱེད་བ་ལས་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར།

༣༥ །མི་བམ་ལས་ལན་བཟོད་པ།

དེ་ལ་ལན་བཟོད་པ། མང་ཐོས་རིགས་བ་སྐྱ་བ་ཁྱོད་གནད་
དུ་འགྲོ་བའི་ཡུང་རིགས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྐྱོན་བཟོད་གྱི་ཉིག་
བཤད་ཅུང་བཅུག་ན་སྒྲོ་ལྷན་གཞན་གྱིས་མཐོང་ཆེ་ལེགས་གྱི་དེ་
ལས་བསྒྲོག་ན་ཅུང་མི་མཛེས་སོ། །མདོ་ལྷགས་གཉིས་ཀའི་ལྷ་
བ་ཡང་མཐར་ཐུག་བདེན་གཉིས་ཡ་མ་བྲལ་བའི་བྱང་འཇུག་ཡིན་
གྱི་ཡ་བྲལ་མི་རུང་བའི་ཚུལ་བཟོད་བ་ནི། རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉིར་
གྱིས་མི་ཤེས་སྐྱ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་འདིར་དེ་བཟོད་བ་ནི། བསྐྱར་
བཅོས་ལས་དབྱེད་ཅོད་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། །མ་མཛད་རྣམ་གྲོལ་
ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྐྱར། །ཞེས་གསུངས་བ་དང་ཚུལ་མཚུངས་བར་
དམ་བ་གོང་མ་དག་གི་ལམ་སྒོལ་ལས་མ་འདས་བར་སྐྱས་བ་ལ་
ཀུན་ཉིག་རྩལ་དོན་མེད་དོ། །

སྐྱགས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒོ་ནས་བཅོན་ཐབས་སུ་ལྟན་
 གྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བྱངས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་བྱང་འཇུག་ཡིན་པར་
 སྒྲས་པ་ཅི་ལ་འགལ། འགལ་ན་བྱིད་ཅག་སྟོང་ཉིད་ལ་བྱད་མེད་
 ཀྱང་སྟོང་ཚུལ་ལ་བྱད་ཡོད་པའང་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །བྱང་
 འཇུག་ཉེར་གསུམ་ལ་གཙོ་བཤམ་དང་ཚུལ་བཞི་སོགས་ཀྱིས་སྐྱགས་
 རྒྱད་འཆད་ཚུལ་ཡོད་པ་སྟོས་མ་དགོས་ལ། གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་
 དང་མདོ་སྐྱགས་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་ཀྱི་
 ཁས་ལེན་འདྲ་བར་བདག་ཅག་གིས་ནམ་ཡང་མི་འདོད་དེ། དེའི་
 ཕྱིར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་ཞིན་དུ་བདེན་ཏེ་
 བདག་ཅག་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་དོ།

དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐབས་ཀྱིས་མི་འབྱེད་པར་གོ་བ་ནི་བྱིད་
 རང་གིས་འཁྱོག་བཤགས་པས་ངེད་ཅག་གི་ལུགས་ལ་ནི་དེ་འདྲ་གཏན་
 མེད་དོ། །ཐབས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་ཕྱིར་ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱང་འཕགས་པ་ཡིན་པས་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀས་འཕགས་

པར་འདོད་ཀྱི། ཐབས་ཀྱིས་འཕགས་ལ་ཐབས་བྱང་རྟོགས་པ་ནི་ཁྱད་
མེད་ཅེས་མ་སྒྲིམ་སོ།།

འོ་ན་ཅི་ཞིག་འདྲ་བར་སྒྲིམ་ཤེ་ན། མདོ་སྒྲགས་གཉིས་ཀས་
གནས་ལུགས་སྟོང་ཉིད་སྒྲིམ་བྲལ་རྟོགས་པ་རྟོགས་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་
སུ་དོན་གཅིག་སྟེ། ཟུང་འཇུག་མེན་ན་སྒྲིམ་བྲལ་མཚན་ཉིད་པ་མི་
སྲིད། ཅེས་སྒྲིམ་པས། ཟུང་འཇུག་ཡིན་པར་མདོ་སྒྲགས་གཉིས་ཀ་
འདྲ་བར་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་སྒྲིམ་བྲལ་
དེ་སྒྲགས་ལམ་གྱིས་རྟོགས་ལ་མདོ་ལམ་ནས་མི་རྟོགས་པར་འདོད་
ན། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་ཁྱད་ཡོད་པར་ཐལ་ཞིང་དེ་
ལྟ་ན་མདོ་ལམ་གྱི་གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་པར་ཁས་
ལེན་དགོས་ཤིང་། མདོ་ལམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་མདོན་སུམ་
གཟིགས་པ་དེ་དང་སྒྲགས་ལམ་གྱིས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མདོན་
དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་

ཁྱད་པར་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་མདོའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་
 བདེན་པ་གཟིགས་པའི་གོ་མ་ཆོད་པར་ཐལ་ཞིང་། མེད་ན་བདེན་
 གཉིས་བྱང་འབྲུག་ཉིགས་པ་ལ་ཁྱད་མེད་པར་འདོད་དགོས་སོ། །ཙ་
 བ་འདི་གཅིག་སྤུ་ལ་ཐུག་པས་ན་སྟོང་ཚུལ་སོགས་བཤད་ཡམ་གྱིས་
 ཅི་ཡང་མི་པན་ནོ།།

དེས་ན་རིམ་ལྔ་ལས་བྱང་འབྲུག་ཉིད་གསུམ་གསུངས་པ་མཐར་
 ཐུག་གི་བྱང་འབྲུག་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་ཡང་སྟོབ་པའི་སྐབས་
 སུ་ཡང་བདེན་གཉིས་བྱང་འབྲུག་གི་དོན་སྟོམ་ཞིང་ཉམས་སུ་ལེན་
 དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འདིར་སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་སྟོ་
 བའི་སྐབས་མིན་པས་མང་དུ་མི་སྦྲ་སྟེ། མདོ་ཙམ་བརྗོད་པའོ། །མདོ་
 སྤྲུགས་གཉིས་ཀས་ཆོས་དབྱིངས་ནམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་
 ཉིད་དུ་འབྲུག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་སྦྲ་ཁམ་ཆེས་པ་སོགས་གཞན་གྱི་སྟོང་
 ལ་གཟན་པའི་ཆགས་སྤང་གི་ཚུལ་འགྱུར་བཏུང་ནས་ལུས་ངག་གི་
 འཆལ་སྟོང་སྟོང་དགོད་བློ་བ་ནི་ཐེག་བྱང་པོར་བཏབ་པས་ཡ་ཡོ་གཙོད་

བ་མ་བཟོད་བར་ཟད་དོ།

༣༥ རྒྱུ་ལྡན་གསལ་གྱིས་བཞུགས་བ་བཟོད་ལ།

ཡང་ཚུད་ཡིག་ཏུ། དེ་ནི་དོན་དམ་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་ལྷུ་ལ་མིན་ཟེར་བ་
ལ། རང་ཆེག་དང་ལྷུང་ཆེག་དང་འགལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ།
དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ཡོད་བར་ཐལ། དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱེ་ཀར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་དེ་འབད་བས་བསྐྱེད་བར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་
ཅན། འདས་མ་འདས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་བ་དེ་དག་གི་ལྷུ་ལ་མ་ཡིན་བར་
ཐལ། ནལ་འབྱོར་བ་དེ་དག་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
སྟེ་ཁྱེ་ཀར། སྤྱོད་དང་སྤྱོད་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་རྒྱུ་མཆོན་དུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཁྱེ་ཀར། རྟོགས་བྱ་
བདེན་གཉིས་རྟོགས་པ་པོ་གང་ཟག་གི་རིམ་བཤེས་ཟེར་བ་འགལ་
ལོ། །ཞེས་སྤྱུས་པ་ལ།

༤༥ ། རོན་དམ་བདེན་པ་སྒྲིའི་སྤྱོད་ལུལ་མིན་པར་བསྟན་པ། ༣༥ ། མི་མཉམ་པས་ལན་བརྟེན་པ། །

ལན་བསྟན་པ། དེ་ཡང་བྱོད་ནི་དོན་དམ་པ་ནི་དམིགས་པའི་སྤྱོད་
 ལུལ་ཅན་དུ་རྟོགས་བྱ་མིན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
 ཉེ་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་དོན་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཁས་ལེན་
 ཚུལ་ཤན་མ་བྱེད་པར་བབ་ཅོལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོག་གིས་རང་མཆང་
 སྟོན་པ་ལ་མཁུལ་པ་ཞིག་སྟེ། ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མི་འདུག་
 གི་ད་དུང་དབྱུང་པ་རྫོགས་དགོས་པར་མངོན་ནོ། ། རོན་དམ་བདེན་
 པ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡོད་པར་ཐལ་ཞེས་པ་ལ་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་
 ཐེབས་པའི་ཕྱིར། ཁས་སྒྲངས་རྟགས་སུ་འགོད་མི་དགོས་སོ། །

འོན་སྐྱེས་སྒྲིའི་ལུལ་མིན་པར་བསྟན་པ་འགལ་ཞེས། སྐྱེས་སྒྲིའི་ལུལ་
 མིན་པར་བསྟན་པའི་སྒྲོ་དེ་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། རོན་དམ་བདེན་
 པ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་དེ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པས་སྒྲིའི་མིང་ཅམ་
 ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྱི་གནད་མ་གོ་བ་ཆོག་གི་ཚུང་པ་ཅམ་དུ་བྱ་
 དོ། ། གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་སྒྲོ་དང་། གཟུང་འཛིན་ཅན་གྱི་སྒྲིའི་སྤྱོད་

ཡུལ་ཡིན་མིན་གྱི་བའང་འདི་དང་དོན་ལ་བྱད་མེད་དེ་ཆོག་གི་བརྗོད་
ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་ཅམ་མོ།།

དེའི་ཕྱིར། དོན་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། འདས་མ་འདས་
གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ཀུན་
རྗེས་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས་སྒྲངས་ཏེ། སློ་དང་སྒྲ་
ནི་ཀུན་རྗེས་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱ་མཚན་
དུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་སྐབས་སློ་དང་སྒྲ་ནི་ཀུན་རྗེས་
ཡིན་གྱི་ཞེས་པའི་ཀུན་རྗེས་དེ་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སློ་ལ་ཀུན་རྗེས་
ཅེས་བཤད་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་
ཤེས་ཤེ་ན། སློས་དམིགས་པ་དང་སྒྲས་བརྗོད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་
ལ་ངེ་སྤྲོད་གནས་གྱི་བར་དུ་ཀུན་རྗེས་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་གྱི་
དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ལ། རམ་ཞིག་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་
དམིགས་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་
གྱི་སློར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་གྱི་ཡུལ་གྱི་

ངོས་ནས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ན་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནི་གནས་སྤང་མཐུན་པར་
 གྱུར་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། དམིགས་པ་ཅན་གྱི་
 སྒོ་ནི་གནས་སྤང་མི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཡུལ་
 ཅན་ཡིན་པས། འདི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཀུན་རྫོབ་དེས་
 དོན་དམ་མི་རྟོགས་ཞེས་རྒྱ་མཚན་དུ་བཀོད་རུང་སྟེ། གནས་སྤང་
 མི་མཐུན་པའི་སྒོ་དེས་དོན་དམ་དངོས་སུ་ནམ་ཡང་རྟོགས་མི་རུས་
 སོ། །དེས་ན་ནལ་འབྱོར་པ་དེ་དག་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྤང་བྱེད་ཀྱིས་
 ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བཞག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཡང་དེས་མི་
 རྟོགས་ཞེས་རྒྱ་མཚན་དུ་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་འཛིག་
 ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱི་མ་ལྟར་གནས་སྤང་
 མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་སྒོ་ནས་འཛིག་ཚུལ་དུ་དོན་གྱིས་སོང་བའི་གནད་
 སྤྱོད་མེད་པར་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པའི་མིང་ཅམ་ལས་དོན་གྱི་འཁྲུ་མ་
 བྱེད་པའི་རྩྭ་པར་སོང་ངོ་།།

གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་སྒྲོ་ཞེས་པའང་ཡུལ་གང་དུ་དམིགས་
 པ་མེད་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་མེད་པ་ལ་
 འཆད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་སྒྲོ་ཞེས་བརྗོད་
 པ་ཅམ་གྱིས་གཟུང་འཛིན་མེད་ཚུལ་རིམ་བུ་ཡིན་པ་ཤེས་མི་རུས་
 པས་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོའི་ཡུལ་མིན་ཚུལ་རིགས་པས་གཏན་ལ་
 འབེབས་དགོས་ཤིང་། གནས་སྤང་མཐུན་མི་མཐུན་ཡང་ཆོག་ཅམ་
 གྱིས་གོ་མི་རུས་པས་རིམ་བུ་དམིགས་པ་ཅན་ནམ་གཟུང་འཛིན་
 དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ལ་གནས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་གནས་སྤང་མི་མཐུན་ཏེ།
 ཆོས་ཉིད་ནི་གཟུང་འཛིན་དང་བཅས་པའི་སྒྲོའི་ཡུལ་མིན་ནོ་ཞེས།
 ཐོག་མར་ཆོས་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་དོན་ལུང་དང་རིགས་པས་
 གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པས། **མདོ་ལས།**

**དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བའང་མེད་ན་
 ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། ཞེས་དང་། **བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་
 མདོ་ལས།** ལྟའི་བུ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ལུས་**

དང་རག་དང་ཡིད་གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ན་ནི་དེ་དོན་དམ་
 པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་མི་འགྲོ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ལྷའི་བྱ་
 དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི། ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལས་
 འདས་པ། བྱེ་བྲག་མེད་པ། མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། སྤྲ་བར་
 བྱ་བ་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །ལྷའི་བྱ་
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་
 པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བར་ལས་འདས་པ་
 ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟན་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་སོ། །ལྷའི་
 བྱ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་བསྟན་པར་མི་རུས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
 ཞེན། གང་གིས་བསྟན་པ་དང་། ཅི་སྟོན་པ་དང་། གང་ལ་སྟོན་པའི་
 ཆོས་དེ་དག་རབ་རྟུ་མ་སྐྱེས་པའོ། །རབ་རྟུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་
 གྱིས་རབ་རྟུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་བཞུགས་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་ཆེར་གསུངས་ཤིང་། འཇུག་འགྲེལ་དུ། དེ་ནི་སྤྲོས་པ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་ཡིན་ཏེ། མངོན་
 པར་བཟློད་པ་ནི་བཏགས་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྲིད་
 མངོན་པར་བཟློད་པ་དེ་སྲིད་དུ་དངོས་པོ་བཟློད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་དམིགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་ལས་འདས་པའི་ཟབ་མོ་
 དཔག་པར་དཀའ་བའི་དོན། སྤྱོད་ཆོག་གི་ལམ་བཟོད་དུ་
 མེད། །ཅེས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་གིས་ཇི་བཞིན་
 མཆོན་མི་རུས་ཀྱང་སྤྱོད་ལ་བཏེན་ནས་གཏན་ལ་འབབས་མི་
 རུས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་གནས་
 ལུགས་བཟློད་བྲལ་གྱི་དོན་ལ་ངེས་པ་འབྲེན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་མགོན་པོ་ལྷུས།

དོན་འདི་ལ་ནི་རྒྱལ་བ་ལས། །ལྷག་པའི་ཆོད་མ་གཞན་སུ་
 ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སངས་རྒྱུས་
 ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་སུ་ཚུད་ནས། བདག་ཅག་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བསྟན་

བ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དོན་དམ་སྟོན་ཚུལ་མ་མཐུན་པར་ཁོ་
 སོ་ཅག་གིས་ཤེས་སོ་ཞེས་སྟོན་བ་མིན་བ་གཞན་སུ་ཞིག་གིས་སྤྲོ་
 བར་ཚོམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དོན་དམ་བ་ནི་སྟོས་པའི་བ་
 བ་ཀྱན་ལས་འདས་བ་ཡིན་པས་རྣམ་མཐུན་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་
 བར་གསུངས་བ་འདི་ལ་གོ་ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་བྱང་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་འོག་
 ཏུ་ཁྱོད་ལྟར་ན་རང་གིས་ཀྱང་རྟོགས་རྒྱ་མེད་ཅེས་ཁས་ལེན་དགོས་
 བར་ཐལ་བ་འཕེན་བ་དེས། སངས་རྒྱས་ལ་སུན་འབྱིན་སྤྲོས་བ་ཡིན་
 པས་སྟོན་བ་དང་ཤག་འབྱེད་པར་མི་སྟོབ་ནི་བདེན་ནོ། །དེ་བས་བག་
 རྟོན་ལ་སྤྲོ་བར་བྱས་ན་ལེགས་སོ།།

ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་ན་ངེ་སྲིད་སྤྱོད་དང་སྟོལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་བ་
 ཅན་ཏུ་སྤྱང་བ་དེ་སྲིད་ཏུ་དོན་དམ་མི་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་དགོངས་
 བས། སྤྱོད་དང་སྟོལ་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་བ་དང་། དམིགས་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོས་བ་མི་མངའ་བ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཡུལ་ཡིན་པར་བསྟན་བ་གཉིས་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་འཆར་

བའི་གོ་ཚུལ་ཞིག་བྱ་མ་ཤེས་པར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དོན་དམ་པ་སྒྲུབ་
 སྒྲུབ་པ་ལས་མ་འདས་པར་རྟོག་གའི་སྒྲིབ་ལུལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
 བསྐྱབ་པ་འདི་ནི། **ཆད་མ་མདོད།**

གང་ཞིག་རྟོག་གའི་ལམ་ལས་ཆོས་ཉིད་དུ་ཁྱིད་ན། །ཐུབ་པའི་
 བསྐྱབ་ལས་ཆེར་བསྐྱེད་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་།
 དེགས་པའི་དབང་ལྷག་**ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཀྱང་།**

དོན་དམ་པ་རྟོག་གའི་ལུལ་མིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལས་
 བསྐྱེད་སྒྲུབ་པ་ལ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བཀའ་ཐབ་མའི་དོན་བསྐྱེད་
 པ་ལས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་མཐོང་ནས་དེ་ལྟར་འབད་པ་ཚུམ། འོན་
 ཀྱང་བདེན་མེད་མེད་དགག་གི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་ན་དམིགས་པའི་
 གནས་ཅི་ཡང་མི་རྟོག་པས་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་འདིགས་ནས་བྱེད་ཤིག་
 འཁོན་པའི་རྣམ་འགྱུར་གྱིས་བདེན་མེད་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ཕྱོགས་
 འགོག་པ་ལ་ཁྱེད་ནས་སྒྲོང་ཉིད་དམིགས་པ་ཅན་དུ་ནན་ཏན་དུ་
 བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་ཀུན་སྒྲོང་གིས་སྒྲོས་བྲལ་འདོད་པ་རྣམས་

གྱིས་སྐྱོའི་ཡུལ་མིན་པའི་ལུང་དང་རིགས་པ་ཁས་སྦང་གང་
 བཀོད་པ་ཕྱོགས་སྤར་བྱས་ནས། སྐྱོའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ལུང་
 དང་རིགས་པ་དང་པ་རོལ་གྱི་ཁས་ལེན་གཞོན་བྱེད་དུ་བཀོད་ནས་
 འགལ་བ་རི་ལྟར་བསྐྱབས་ཀྱང་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྤང་ལས་རྣམ་པ་
 ཀུན་ཏུ་མི་འདའ་སྟེ།

དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་
 བྱི་འབྲུབ་པ་མི་སྲིད་ལ། སྐྱོའི་སྦྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སོ་སོ་རང་
 རིག་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དམིགས་མེད་སྦྱོས་བྲལ་གྱི་དོན་
 ཉོགས་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཉོགས་ཞེས་ཕྱོགས་སྤར་
 མ་པ་རྣམས་གྱིས་འདོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་དོན་སོ་སོར་
 བཤད་དུ་ཡོད་ཅིང་དོན་འགལ་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་གཉིས་འགལ་འདྲར་འཛིན་པ་རྣམས་གྱིས་
 གྲམ་ཀ་བརྗོད་པ་ལ་དོན་དམ་སྒྲོ་ཅན་དང་། ཀུན་རྗོབ་སྒྲོ་ཅན་གྱི་ལན་
 འདེབས་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་འདི་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སུན་

འབྲིན་དེ་དག་གིས་སྒྲ་རབས་པའི་ལུགས་ལ་བ་སྤྱི་ཅེ་མོ་གཡོ་བ་
 ཅམ་དུ་དོན་གྱི་གཞི་དཔ་བྱེད་མི་བྱས་ལ། དེ་ལྟར་རྫོང་པ་པོ་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་འགལ་འདུར་མཐོང་བའི་སྒྲོ་ཡི་འབྲས་
 ཏྲགས་ངོམས་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་ལན་གཅིག་པོ་འདི་ཁོ་
 བས་སྤྱོད་ཀྱིས་འོག་དུ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་གྱིས་ལན་བསྟན་
 པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སྒྲོ་དམན་དག་གིས་རྟོགས་དཀའ་བའི་སྤྱིར་སོ་
 སའི་ཐད་དུ་ལན་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱའོ།

༣༦ །རབ་གསལ་གྱིས་བཞུགས་པ་བརྗོད་པ།

ཡང་ཅོད་ཡིག་དུ། སྤྱོད་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་མེད་པར་
 ཐལ། དེ་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏྲགས་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་
 ཐལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། ཡང་དེ་ཉིད་
 རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། **རྒྱུ་ཀྱང་།** རྒྱུ་པའི་མཐུ་དང་རང་གི་སྤྱོད་
 གོམས་ལས། **།གཞན་དུ།** ཞེས་དང་། **དངོས་སྤྱོད་པས་རིགས་པའི་**
སྤྱོད་ས་མཁས་པའི་ལམ། **།མཐོང་ཆེ་ཞེས་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་**

བའི་སྒོས་མཐོང་བར་ཁས་སྦངས་པའི་བྱིར་སྤྲོས་པ། གྲུ་གྲུའི་ལམ་
 གྲིས་བདེ་བར་འགྲོ་བའི་ཡིད། །ལོག་ཏྟིག་གཙང་རོང་འདས་རྩ་
 ཉུལ་བས་ངལ། །འཁོར་འདས་ཏེན་འབྱུང་ཉམ་ངའི་མཐར་གཟིགས་
 པའི། །ཆོས་སྤྱོད་ཡངས་པའི་བླ་དབང་འདི་ལ་སྟོས། །ཞེས་
 བསྐྱལ་ལོ་ཞེས་སྤྲོས་པ་ལ།

༣༩ །མི་ལམ་ལམ་ལན་བཞོད་པ། །

ལན་བཞོད་པ། སྤྲོ་བ་འདི་དང་ལོག་ཏུ་སེམས་དང་ངག་གི་སྦྱོད་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དེ་ནི་བརྟག་དབྱུང་མི་བཞོད་པར་ཁས་སྦངས་
 པ་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་དེར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྲིས་མེད་
 བའི་བྱིར་ཞེས་སོགས་སྤྲོས་པ་འདི་གཉིས་རིགས་པའི་འགྲོ་ཡུལ་
 གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། རོན་བསྐྱུས་ན་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་
 ཅམ་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྲིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་དེས་
 སྟོང་ཉིད་མི་རྟོགས་པར་ཁས་སྦངས་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་སྤྲོ་
 ཏྟིག་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་བརྟག་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་རོན་ནི་དེ་ལྟར་

མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དང་། རང་
གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། རྟོག་བཏགས་དང་རང་
མཆོན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་དེ་འབྲེལ་ལ་ཅན་དེས་སྟོང་
ཉིད་མི་རྟོགས་ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ལ། དུལ་ལ་དབྱུང་ན་རི་སྲིད་
དམིགས་པ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་དོན་དམ་དངོས་མ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་
ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་ན་སྒྲས་བརྗོད་པ་དང་སྒྲོས་འདི་ཞེས་དམིགས་སུ་
ཡོད་པ་རི་སྲིད་དུ་དུལ་དེ་ལ་བཏགས་ན་དབྱུང་བཅོད་མེད་པས་སུན་
སྤང་བྱས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་དེར་ཐལ་
ཏེ། དབྱུང་མི་བཅོད་པ་དང་རང་མཆོན་མ་གྲུབ་པ་དང་རྟོག་པས་པར་
བཏགས་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོཞེ་ན། སྟོང་ཉིད་ཅེས་པ་བདེན་མེད་
མེད་དགག་གི་སྟོང་ཉིད་ལ་བསམས་ན་གིན་ཏུ་ཡང་འདོད་པ་གྲུབ་སྟེ་
དེ་ལྟར་འདོད་ཅེས་ལན་འདེབས་ལ། ཏགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རིགས་པས་
གྲུབ་པ་བཞིན་བྱིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་སྐྱེད་སོ།།

དེའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་

སྒོ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྒོང་ཉིད་མཆན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་
 དོན་ཐམས་ཅད་སྐབས་འདིར་གསལ་བར་གྱུར་རྟོ། །བདེན་མེད་
 སྒྲོས་བྲལ་ལ་བསམས་ན་སྒོང་ཉིད་ཀྱང་དེར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་མེད་
 དེ། སྒྲོས་བྲལ་དམིགས་མེད་ཀྱི་རང་མཆན་ནམ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་
 རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུབ་རྒྱུའི་ཆོས་དང་དབྱུད་བཟོད་མི་བཟོད་དང་
 རྟོག་པས་གདགས་པར་བྱ་བའི་གཞི་གང་ཡང་མ་དམིགས་པ་ལ།
 རི་ལྟར་སྒྲོས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བརྗོད་བྱས་ཏེ། བརྗོད་བྱས་པ་ལ་ནི་
 བརྗོད་མེད་ཅེས་མི་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པས་པར་བཏགས་པ་
 ཙམ་ཆོས་ཉིད་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་དང་། རྟོག་ཡུལ་ལས་འདས་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། **རང་བཞིན་དག་ནི་བཙུག་མིན་དང་། །གཞན་ལ་སྒྲོས་**
པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཤེས་
 ལྷགས་ནི་སྒྲོས་མ་བཞག་གི་བར་དུ་མི་འབྱུབ་པ་མ་ཡིན་པར།
 སངས་རྒྱུ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་ཆོས་ཉིད་ནི་རྟོག་
 ཏུ་གནས་པ་ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་གྲངས་མིན་

པའི་དོན་དམ་གང་ཞིག་དོན་དམ་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ།

འབྲུག་འབྲེལ་ལས།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དེའི་ཡུལ་ཅན། དངོས་དངོས་མེད། རང་དང་
གཞན། བདེན་མི་བདེན། ཉག་མི་ཉག་ ཉག་པ་དང་ཆད་པ། བདེ་བ་
སྤྱག་བསྐྱུལ། གཅང་མི་གཅང་། བདག་བདག་མེད། སྟོང་མི་སྟོང་།
མཆན་ཉིད་མཆན་གཞི། གཅིག་པ་དང་གཞན། སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་
ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་དག་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོ་
མ་དམིགས་པའི་བྱིར། དེའི་བྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་པ་ལ། འཕགས་
པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཆད་མ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡུལ་ཅན་ལས་དེའི་
རང་བཞིན་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་དབྱེད་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

འོན་ཀྱང་དེ་འདྲའི་སྒྲིམ་བྲལ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་འཇལ་བའི་ཆེ་
དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། ཡང་
དག་པའི་མཐའ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིང་དུ་བཏགས་ནས་བསྟན་པར་

མཛད་དེ། མདོ་ལས། ཡི་གེ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །ཉན་པ་
གང་དང་སྟོན་པ་དང་། །འགྱུར་བ་མེད་ལ་སྒྲོ་བཏགས་ནས། །ཉན་
ཅིང་སྟོན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐབས་ཚུལ་
རིགས་པ་བརྒྱ་དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་
ལ་འདྲེན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་དག་གིས་བདེན་
མེད་སྒྲོས་བྲལ་ཉིད་དོན་དམ་པར་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀའི་ངོས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་
དམ་ལ་དངོས་སུ་འབྲུག་པའི་སྤྲོ་ཉླ་མེད་པས་སྤྲོ་ཉླ་གིས་དངོས་
ཡུལ་མ་ཡིན་ལ། བསྟན་པ་དང་དཔེར་བྱ་བ་སོགས་ལས་འདས་
པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། བརྒྱད་ནས་འབྲུག་པའི་སྤྲོ་ཉླ་
མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་སྒྲོས་བྲལ་གཏན་ལ་འབབས་བྱེད་
ཀྱི་ལུང་རིགས་ཅི་མ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་མེད་སོ་སོ་རང་
རིག་པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་བྲངས་ནས་གོམས་པར་བྱས་པའི་མཐུས་
དོན་དམ་པ་མདོན་སུམ་ཉླགས་པར་འཐད་དོ། །

དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་མཐུ་དང་སོགས་ཀྱི་དོན་བཞིན་རྒྱ་མཚན་
 ལ་བརྟེན་པའི་སྒོས་མཐོང་བར་བཤད་པའང་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཁྱིད་
 གྱིས་འདི་སྐབས་དང་གོང་གི་ཆོགས་བཅད་བསྐྱེབས་ནས་བདག་
 གིས་འདི་ལྟར་འདོན་པར་སྒྲི་སྟེ། **གང་ཞིག་རྟོག་གོ་ངན་པའི་བྱ་ལོན་**
གྱིས། །བསོད་ནམས་ཐོང་ལ་གཟན་པའི་བག་མེད་པ། །མཚུངས་
མེད་སྟོན་པའི་རང་ལམ་བདེན་པ་གཉིས། །འགལ་འདྲར་མཐོང་
བའི་བླ་དབང་འདི་ལ་ལྟོས། །ཞེས་སྒྲུབ།

༣༦ །རབ་གསལ་གྱིས་བཞུགས་པ་བརྟེན་པ།

ཡང་ཅོད་ཡིག་ཏུ། **འྲི་ཀར། མཐེན་གཉིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་**
བྱུག་པ་ཞེས་ཇི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཐེན་དང་། དོན་དམ་པར་
མེད་པ་ཅམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་ཤེས་རབ་ཅས་དང་།
ལམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ། གུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྱེ་བ་ལྟར་
སྒྲུང་བ་འགོག་མི་རུས། ཞེས་མི་སྒྲོབ་པའི་སྐབས་དེར་བཀག་པར་
ཁས་སྦྱངས་པས་སྒྲུང་སྟོང་བྱུང་ཏུ་འཇུག་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད། གང་སྒྲུང་

བ་གཟུགས་སོགས། གང་ལ་སྒྲུང་བ་སྒྲོ། རི་ལྟ་སྒྲུང་བ་སྒྲུ་མ་ལྟ་
 ཞེས་མི་འཆད་ན་སྒྲུང་ཞེས་པ་དོན་མེད་དུ་སོང་བའི་བྱེད། སྒྲུང་ཞེས་
 བའང་བདེན་སྒྲུང་ལ་བྱེད་ན་སྒྲུང་མེད་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱང་འདའ་བེར་
 བ་འགལ་ལ། སྒྲུང་སྒྲུང་བྱུང་འཇུག་དེས་དགག་སྒྲུབ་མ་ཞིག་པས།
 ཞིག་པོར་འདོད་པ་ཅམ་དུ་བདད་དོ། །ད་དུང་མ་ཞིག་པར་སྒྲུང་བས་ཁོ་
 བོས་རིགས་ལམ་གྱིས་བཤུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེད།

༣༡ རི་ལམ་ལམ་ལན་བརྗོད་པ།

ལན་བརྗོད་པ། མཁྱེན་གཉིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་སྐྱབ་ཡིན་
 བ་རི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་སྐྱུས་ཁས་སྦྱངས། བདེན་
 གཉིས་དབྱེར་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་
 བ་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཤེས་
 བྱ་རི་སྒྲེད་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་མཁྱེན་པ་
 བེ་གཞི་ཡི་དུས་སུ་འང་བདེན་གཉིས་བྱུང་འཇུག་ཡིན་པའི་གནད་
 གྱིས་ཡིན་ན་དེ་རི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པ་ཁོ་ནར་གལ་འགྱུར། བདེན་མེད་

མེད་དགག་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནི་སེམས་བྱུང་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། བདེན་
གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། **མདོ་ལས།**

ཤེས་རབ་མི་བད་པའི་རྒྱ་ལས་ཡེ་ཤེས་མི་བད་པ་ཐོབ་པར་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོན་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིང་ཅམ་ནི་
ཕན་ཚུན་འདྲེ་མི་རུང་བ་མིན་ཏེ། གཞུང་སོ་སོར་འདོགས་ཚུལ་སྒྲ་
ཆོགས་སུ་མཛད་ཀྱང་། དོན་ལ་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡེ་
ཤེས་བྱུང་པར་བྱ་འབྱེད་དོ།

ལམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་
དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སྒྲེ་བ་ཡོད་པ་གཉིས་ཐ་དད་བྱ་སྒྲུང་བ་སྒྲོ་ངོར་
འགོག་མི་བྱས་པས་བདེན་གཉིས་ཐ་དད་བྱ་བྱས་ཏེ་དགག་བྱ་ལ་
དོན་དམ་ཀྱི་བྱུང་པར་སྒྱུར་ནས་གཙོ་བོར་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་ཞེས་
རང་རྒྱུད་པའི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་ཡིན་པས་མི་སྒྲོ་བ་པའི་སྐབས་སུ་
བཀག་པའི་དོན་གཏན་མིན་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱིས་གོ་ལོག་ཏུ་སོང་ངོ་།

དེས་ན་སྣང་ཕྱོགས་བཀག་པས་སྟོང་རྒྱ་ལྟ་མོ་ཞིག་ཏུ་ཁྱིད་
 རང་གིས་གོ་བས་གོ་ལོག་དེས་གཞན་ལ་སྣང་སྟོང་རྒྱ་ལྟ་མོ་
 བར་ཐལ་བ་དང་། བདེན་མེད་མེད་དགག་ལས་ཀྱང་འདའ་ཟེར་
 བས། དེ་འདྲི་རྒྱ་ལྟ་དེས་དགག་སྐྱབ་མ་ཞིག་པས་ཞིག་པོར་
 འདོད་པ་ཅམ་དུ་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ནི་དེས་བར་ཁྱིད་རང་གིས་རང་
 ལ་བ་ཤུང་བར་བཅད་དེ། གནས་ལུགས་ཉིད་མེད་དགག་རྒྱ་ལྟ་མོ་ཆ་
 ལས་འདའ་མོད་ཀྱི། བདེན་མེད་ཡིན་པ་ལས་འདའ་མི་དགོས་ཤིང་།
 བདེན་མེད་དང་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྣང་བ་འདྲུ་འབྲལ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་གནས་ལུགས་རྒྱ་ལྟ་ཏུ་ཅིས་མི་འགྱུར། སྣང་བ་
 ཐམས་ཅད་ལ་གང་སྣང་བ་སོགས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི་སྣང་
 སྟོང་རྒྱ་ལྟ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉོགས་པ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་
 ཐོབ་ཏུ་འཆར་བ་དང་། མཉམ་བཞག་ཏུ་རྒྱ་ལྟ་གི་ངོ་བོ་བརྗོད་
 མེད་དོན་ཀྱི་གཤེས་ལ་གནས་པའི་ཆོ་ན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡོད་
 མེད་ཀྱི་མཐར་མ་སྐྱུང་བ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པས། བདག་ཅག་གི་

ལུགས་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཞེས་པ་མེད་དགག་ཕྱང་ཆད་ཅམ་མིན་
 བར་སྒྲུང་སྟོང་བྱང་འབྲུག་གས་ནམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་
 ཡིན་པས། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཡ་གྲུལ་མེད་པའི་
 ཁ་ཡར་བ་ནམ་ཡང་མི་འདོད་དོ།

ཁ་ཅིག་ལམ་དུས་སྤྱི་མཉམ་བཞག་མེད་དགག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་
 ལ་གནས་པར་འདོད་ཅིང་མེད་དགག་ལས་ནམ་ཡང་མི་འདའ་ཞེས་
 ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་ལ། གཞི་འབྲས་ཀྱི་དུས་སྤྱི་འདྲ་དེ་ལྟར་འབྲས་
 སྒྲུང་བ་མེད་པའི་སྟོན་དེ་རྫོང་ཅིག

༣༩ རྒྱུ་ལས་ཀྱིས་བཞུགས་པ་བརྗོད་པ།

ཡང་ཅོད་ཡིག་ཏུ། དོན་དམ་སྒྲེའི་ཡུལ་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པར་
 བཤ། སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀའི་སྒྲེའི་ཡུལ་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་བྱིར།
 རྒྱེ་ཀར། གནས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་དབྱེད་སྒྲོམ་
 གྱིས་བྱང་འབྲུག་གི་དོན་ལ་གོ་སྟོང་སྐྱེ་བར་མ་བྱས་ན་ནས་གྱི་ས་
 བོན་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཐུ་བྱ་བཞིན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རྒྱ་

མེད་དུ་མི་སྐྱེ་བས་ཆོགས་སྦྱར་དུ་ཅི་སྟེ་བསྐྱོམ་པར་མི་བྱེད། ཅེས་
 བཤད་ལ། དཔེ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་དང་འགྲིག་ཅིང་། འདྲིར་མཐུན་
 གུན་དང་བྲལ་བས་སྒྲོའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཟེར་བའང་རྒྱ་མཚན་མ་ངེས་
 ལ། སྒྲོ་འདོགས་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཤེར་སྤྱན་ཟེར་བ་དང་།
 དོན་དམ་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་རྗེས་སུ་སོན་པའི་ལྷ་བ་ཁས་ལེན་
 གུན་བྲལ་ཞེས་དང་། འཕགས་བཞིའི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ལམ་ཟེར་བ་དང་། ཡང་དེ་སྒྲོའི་ཡུལ་ཡིན་པར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་
 དང་། དེ་རྟོགས་པར་རྟོགས་པས་ཉོན་སྤྱིབ་དང་ཤེས་སྤྱིབ་སྟོང་བར་
 བཤད་ཅེས་ཟེར་བ་ལ།

༣༩ །མི་པམ་པས་ལན་བརྗོད་པ། ༽

ལན་བརྗོད་པ། འདི་འབྲའི་ཐལ་བ་འདི་དག་གིས་ངེས་སྐྱེ་
 འཕགས་གཉིས་ཀས་རྟོགས་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཁས་ལེན་འདི་སྟེད་བྱས་
 སོ་ཞེས་བཀོད་ནས། ཡང་ངེས་སྒྲོའི་ཡུལ་མིན་པར་བཤད་པའི་
 འགལ་འདུ་འདི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་ཅེས་སུན་འབྲིན་སྤྱས་པ་ནི། ཁོ་

བོས་ཁྱོད་ལ་ཆེག་ལན་ཅམ་དུ་སྦྲད་འདོད་གཏན་མིན་གྱང་བདེན་
 གཉིས་ཀྱི་དོན་འགལ་འདུ་དེ་ཅམ་དུ་མཐོང་བའི་བརྗོད་པ་འདིས་
 བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དགེུ་ལ་མི་མཁས་པའི་མཆང་ཞིག་རང་
 རྟགས་ཀྱིས་མི་གསལ་ཀ་མེད་དུ་འདུག་པས་མ་སྦྲས་ན་ལེགས་
 ཀྱི་ཡང་ཡང་སྦྲས་པས་པ་རོལ་ལ་སྟན་འབྱེན་ཅུང་ཟད་མི་རུས་
 བས་སྒར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།།

དོན་དམ་བདེན་མེད་སྟོས་བྲལ་དེ་སྟེ་འཕགས་གཉིས་ཀའི་སྟོའི་
 ཡུལ་དུ་བདག་ཅག་གིས་ཁས་སྦྲངས་ཏེ། སོ་སྟེ་དབུ་མ་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་དོན་སྟེའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྟོང་། འཕགས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་དེའི་ངོ་བོ་མངོན་སུ་མ་རྟོགས་པར་འདོད་དེ། སོ་སྟེས་དེ་འབྲའི་
 སྟོས་བྲལ་ལ་འདུག་མི་རུས་པ་ཡིན་ན། རས་ཀྱི་ས་བོན་དང་འབྲས་
 ཀྱི་སྟུ་གུ་དཔེ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་དང་ཆེད་དུ་བསྒྲིགས་ནས། སོ་སྟེ་
 རྣམས་ཀྱིས་སྟོས་བཅས་དང་དམིགས་པ་ཅན་འབའ་ཞིག་བསྟོམས་
 བས། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམིགས་མེད་སྟོས་བྲལ་འབྱུང་ན། དེ་

འདྲའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཆོག་ས་སྤྱིར་དུ་བསྐྱེམ་པ་སྤྱོད་སོང་གི་རྒྱ་མེད་
བས། རས་ལས་འབྲས་སྤྱི་བ་ལྟར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ།

དོན་རྒྱུ་འབྲེལ་ལས།

ཀོ་ར་པ་ཡི་ས་བོན་ལས། །ཞེས་སོགས་སྤར་བྲངས་ཐེན་པ་
བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ཡུལ་མིན་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་ངས་
བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟུང་
པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་ཐེན་པ་ལྟར་དམིགས་མེད་སྤྱོད་བྲལ་དེ་ཉིད་
དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཡུལ་མིན་པའི་དོན་ཡིན་པས། དམིགས་
པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སམ་རྗེས་མཐུན་པའི་
ཡུལ་དུ་ཅེས་མི་འགྱུར། སྤྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་རྟོགས་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་
ཡིན་ན་ཡུལ་བདེན་མེད་མེད་དགག་ཁོ་ན་དང་ཡུལ་ཅན་རྣམ་རྟོག་ཁོ་
ན་ཡིན་དགོས་པར་བྲལ་མཐའ་འཆའ་བ་ནི། ཡུལ་དམིགས་མེད་
མཐའ་བྲལ་དང་། ཡུལ་ཅན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྒྱབ་
གྱིས་སྤྱོགས་པའི་རང་རྟགས་ངོམས་པར་གསལ་ལོ། །དེས་ན་འོག་

གི་ཁས་ལེན་དངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལན་བཏབ་མ་དགོས་སོ།།

༣༩ རྒྱུ་ལྡན་གསལ་གྱིས་བཞུགས་པ་བརྟུན་པ།

ཡང་རྩོད་ཡིག་ཏུ། ཡེ་ཤེས་དེས་འབྲས་བྱ་བ་སྦྱོང་བ་ཐབས་
སྟོང་རྩེ་སོགས་ལ་མི་བརྟེན་པར་བཤད་པ་ནི། ལོ་རྟག་སྦྱི་བ་ལ་ཚུ་
དང་ས་མི་དགོས་པར་སྦྱ་བ་ཞིང་བ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲུ་བས་ཆོག་
གོ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
སུ་ལམ་ཐམས་ཅད་འབབ་ཅིང་གཞིལ་ཟེར་བ་ནི། སྤར་ཁོ་རང་
གིས་དངས་པའི་ཡབ་སྲས་མངལ་བའི་མདོ་དེ་འགོག་པར་སྤང་སྟེ།
སྦྱོ་ཆ་བ་ཆེན་པོ་རིང་ནས་ཞེན་པས་རེ་ཞིག་སངས་པའི་ངོ་ཡང་མི་
འཆར་རོ། །ཞེས་ཟེར།

༣༩ རྒྱུ་ལྡན་གསལ་ལན་བརྟུན་པ།

ལན་བརྟུན་པ། རྟོད་ཀྱིས་བརྟུན་པ་འདི་ནི་ཁོ་བོའི་ཤེས་འགྲེལ་
བྱ། ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་ལ་མ་བརྟེན་ན་ཡེ་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་སྦྱི་མི་
ལུས་ལ། རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་སྦྱིས་ན་དེ་ཁོ་ནས་སྤང་བྱ་སྤོང་བྱས་

ཏེ། ཉི་མ་ཤར་བས་སྐྱེན་པ་སེལ་བ་ལྟར་ཡིན་དགོས་ཀྱི། དེས་སྤང་
བྱ་སྤྱོད་བ་ད་དུང་གྲོགས་གཞན་མེད་ན་སྤྱོད་མི་ལུས་ཟེར་ན་ཉི་མས་
སྐྱེན་པ་མི་སེལ་བ་ལྟར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བ་ལ་ཅུང་ཁྲོས་ནས་དངོས་
ལན་མེད་པར་རྒྱན་སྤྱོད་ས་བཏབ་པར་ཟད་དེ། ཡེ་ཤེས་དེས་འབྲས་
བྱ་བསྐྱེད་པ་ཐབས་སྤྱོད་རྗེ་སོགས་ལ་མི་སྤྱོད་ཞེས་སུ་ཞིག་གིས་
གང་ན་ཁས་སྤངས་པ་འདུག ཐབས་ཤེས་པན་ཚུན་རྒྱ་དང་རྒྱེན་དུ་
ལྟན་པས་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་སྤྱོད་སོང་ལས་བྱུང་བར་འདོད་
དེ། **མདོ་རྒྱན་ལས།**

རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་བསྐྱེན་བྱས། །བསོད་ནམས་ཡེ་
ཤེས་ཆོགས་རབ་བསམགས། །ཆོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྤྱེ་བྱིར་
དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་ཀྱི་དེ་འབྲའི་
རྒྱ་སྤྱོད་སོང་མེད་པའི་ཉན་ཐོས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
པར་རྟོགས་པ་མི་འདོད་ལ། བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པ་ཡོད་

ན་བདག་འཛིན་གཉིས་པོའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བའི་སྤྱིབ་པ་གཉིས་ཀ་
 སེལ་བར་འདོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་
 གནས་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་ཉོན་སྤྱིབ་རིམ་སྤོང་དང་། བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་རྣམས་སུ་ས་དེ་དང་དེའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་དུས་
 དེ་དང་དེའི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་སྤྱིབ་པ་གཉིས་ཀ་སྤོང་བ་ལ་ནི་རང་དུས་ཀྱི་
 ཐབས་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྤོང་བྱས་ཏེ། མི་སྤོང་ན་དེའི་གཉེན་པོ་
 ཉིད་དུ་ཡང་མི་རུང་ལ། ད་དུང་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་གཞན་ལ་
 ལྟོས་པས་ས་བོན་མ་སྤྲོན་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ།

ཡེ་ཤེས་དེ་ཐབས་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་སྤྱོད་དང་ཆོགས་ནས་སྤྲ་
 མ་ལས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་དུ་གྱུར་པས་ས་གོང་
 མ་གོང་མའི་ངོས་སྤྲུལ་གྱི་སྤྱང་བྱ་སྤོང་བ་ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་དེས་
 འབྲས་བྱ་སྤྱོད་པ་ཐབས་སྤྱོད་རྗེ་སོགས་ལ་མི་བརྟེན་པར་བདག་
 ཅག་གིས་ཅུང་ཟད་ཁས་སྒྲུངས་པ་མེད་ཀྱང་། ཉན་རང་ལ་བསྐྱལ་
 པ་གྲངས་མེད་གཅིག་གི་ཆོགས་བསགས་པ་སྤོན་དུ་སོང་བ་མེད་

གྲང་། དེའི་འབྲས་བྱ་ཆོས་ཀྱན་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ། ཁྱོད་རང་ཞིང་པ་རྣམས་དང་བཅས་
 པས་དེ་ལྟར་རྫོང་ཅིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དུ་ལམ་
 ཐམས་ཅད་གཞིལ་ཟེར་བས་ཡབ་སྲས་མཇུག་པའི་མདོ་རང་གིས་
 དྲངས་པ་བཀག་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་འདོད་
 པ་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་སྒྲིམ་མ་དགོས་ལ། མི་འདོད་ཀྱང་རུང་
 རྟེ་ལམ་འོག་མ་འོག་མའི་ཚུལ་རྣམས་སྐྱས་གདངས་ལྟར་བསྟན་
 པ་ཤེས་ནས་ཇེ་བཟང་དུ་སོང་སྟེ་མཐར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྣམ་མཁྱེན་
 གྱི་ལམ་དུ་གཞིལ་བར་རྒྱལ་བ་དང་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་
 གསུངས་པ་དེས། ཀྱན་རྫོབ་བཀག་པར་གོ་བ་དེ་ནི་རིང་ནས་ཞེན་
 པའི་སྒྲི་ཆ་བ་ཆེན་པོ་རེ་ཞིག་སངས་ངོ་མི་འཆར་བ་ཞེས་གསུངས་
 པ་དེར་ཤིན་ཏུ་ངེས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། རྫོང་པ་ཉིད་དམ་དེ་བཞིན་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
 དུ་གཞིལ་ཞེས་སྐྱས་པས། རྫོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲི་མཐར་ཐུག་རྣམ་

མཐུན་ཅེས་ལ་གཞིལ་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ་
 དུ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྤར་ནས་ཞེན་པའི་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་འབའ་
 ཞིག་མཐུན་པའི་རྣམ་མཐུན་དུ་གོ་བར་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ནི། སྟོབ་
 དཔོན་གླུམ། གཙོ་བོའི་ཐེག་དབྱེར་མ་མཆིས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཞིན།
 རྩ་བས། གང་ཕྱིར་འདི་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་ཞེས་སོགས་ཆོགས་སུ་
 བཅད་པའི་དོན་བཞིན། བདེན་མེད་སྟོས་བྲལ་ལམ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་དེ་ལ་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པས་བྱས་པའི་ཐ་དད་པའི་དབྱེ་བ་ཡང་
 མེད་དེ། ཆོས་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པ་དང་། སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ལས་
 གཞན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཟང་ངན་དང་ཆེ་ཆུང་སོགས་མི་འདྲ་བ་
 མེད་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་དེ་མ་རྟོགས་བར་དུ་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྟོང་མི་
 རུས་ལ། དེ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་སྟོ་གྲོས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་
 གི་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་མེད་དེ། དེ་རྟོགས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་

དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གསུངས་པ་འདིས་ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་
 བར་རྟོགས་པ་མེད་པ་དང་། རྟོགས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པ་ཉིད་
 དུ་འགྱུར་བར་བཤད་པ་མངོན་རྟོགས་བྱུང་དང་སྤྱུ་སྤྱུ་ལ་བ་སྤྱུ་
 དགོངས་པ་གཅིག་དུ་སྤྱུ་རབས་པ་པལ་ཆེ་བས་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་མདོ་སྤྱི་པད་དཀར་ལས།

འོད་སྤྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་མྱ་ངན་
 ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཅིག་ཉིད་ཡིན་གྱི་གཉིས་དང་།
 གསུམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདྲུག་འགྲེལ་དུ་ཡང་
 དངས་བར་མཛད་དོ།

དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་མཉམ་པ་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་དུ་གཟིགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
 ལམ་དུ་གཞོལ་ན་ལ་བ་སྤྱུ་མཛུལ་བའི་མདོ་ཡི་ལྷང་དོན་བཀའ་
 རས་ཆད་སྟོང་དུ་སོང་བ་ཅང་འདྲུག་གས། བདེན་གཉིས་དབྱེར་
 མེད་གཟིགས་པའི་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་གནད་ཀྱིས་རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཐད་པ་ཡིན་ལ། དེས་དོན་དམ་གཟིགས་པའི་
 ཆ་ནས་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ་དང་། གུན་རྫོབ་གཟིགས་པའི་ཆ་ནས་ཇི་
 སྟེང་བ་མཁྱེན་པར་འཇོག་སྟེ་ངོ་པོ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་དོ།

༤༠ རིབ་གསལ་གྱིས་བརྒྱལ་བ་བཞིན་ལ།

ཡང་རྩོད་ཡིག་ཏུ། རྟེན་ཀར། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སྟོང་དེ་
 བཟང་དུ་སོང་ཞེས་དང་། འོག་ཏུ་གནས་ཚུལ་ལ་སྟོང་ཞུགས་པར་བྱས་
 བ་ཞེས་དང་། བོད་དུ་སེམས་དང་དག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དེ་
 བེ་བརྟག་ན་ནམ་པར་དབེན་པ་སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི་དབྱང་
 བཟོད་པ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་དེ་
 ལྟར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ་སྐྱེ་དང་སྟོས་
 བརྟགས་ན་ཞེས་སྐྱས་མིང་། སྟོང་ཉིད་དེ་དག་གི་ཡུལ་མིན་ཟེར་བ་
 མ་ཆོར་རམ་ཞེས་བཞིན་རས་སྒར་ལས་ངན་མོད། སེམས་ཁོང་ནས་
 འཚུབས་པས་སྐྱད་གཟེངས་བསྐྱེད་དེ་སྒྲུབ་ཏེ།

སྟོང་ཡུལ་དུ་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་འགལ་ཁུར་མ་བཟོད་པའི་སྟོང་

དུ། སྐར་ཡང་སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་འགལ་འདུ་སྟོས་ཀྱི་
 སྒྲང་པོས་ཐེག་ཆད་གཅིག་ཀྱང་འགལ་ཏེ། གྱེ་མ་ཀན་བྱ་ལྔ་པའི་
 ལམ་དུ་བཏང་ན་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་འཛིག་མོད། ད་རེས་འཛམ་གླིང་
 གི་མཁས་མི་མཁས་བགྲང་ཡས་པས་སྤྲིག་ཆེན་ཁུར་དུ་འབྱེར་བའི་
 རྒྱུགས་དན་བྱེད་པར་འདུག་པས་མི་སྦྱོན་སྙམ་ནས་སེམས་དཔའ་
 བསྐྱེད་དེ་སྤྲོས་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་
 གང་གི་མིང་ཡིན་པ་སྟོས་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་ལུག་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་
 ལུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ནི་བ་ལྔ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཅལ་དུ་འདོན་
 ཟེར་བ་གང་དུ་སོང་། **ཅ་བད།** གཞོད་པའི་ཆོགས་རབ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་
 གཅིག་ལྟ། །བདག་གི་སྟོང་ལ་ངེས་པར་གནས་འཆའ་ན། །ཞེས་པ་
 དེས་མོད། ཁྱོད་ལ་དེ་བས་ཀྱང་ལྷག་པས་འདི་ལྟར་འདོན་ཏེ། **གཞོད་**
བྱེད་རིགས་པའི་ཆོགས་འཕེལ་མོ་འདྲེ་ཞིག །ཀྱི་རྟུང་སྟོང་ལ་ནམ་
 ལྷགས་ཆ་ཡང་མེད། །ད་ནི་ཆེ་མཐར་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་ཅི། །ཞེས་
 སེམས་ཤིག ཅེས་སྤྲོས་པ་ལ།

༤༠ ༼མི་པམ་པས་ལན་བཟོད་པ༽

ལན་བསྟན་པ། འོ་འོ་ཇི་སྐད་བཟོད་པ་དེ་ནི་བདག་ཅག་གིས་
 མོས་ན་དགའ་བ་ཇི་ལྟར་མ་བྱས་དབྱར་ར་བཞིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྒོ་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། དེ་རིམ་བཟང་དུ་
 འགྱུར་བ་སུས་ཀྱང་འདོད་དགོས་ལ། འདིར་སྒོ་འཇུག་ལུལ་གྱི་སྟོང་
 ཉིད་དེ་བརྟགས་ན་དབེན་ཞེས་སྒྲུས་པས། སྟོང་ཉིད་ཀྱང་དེར་འགྱུར་
 ཉེ་ཞེས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུས་བཟོད་བྱ་དེ་ནི་བདེན་མེད་མེད་དགག་
 ལ་གོ་ནས་དེ་བརྟགས་ན་དབེན་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡིན་
 ཟེར་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཇི་སྟོང་དུ་དམིགས་པ་དང་ཁས་
 ལེན་པ་དང་སྒྲོས་པ་དེ་སྟོང་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ས་ལས་མ་འདས་
 པར་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་དོན་ལྟར་སྒྲོས་བྲལ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་
 པས་དེ་ལྟར་ངས་པར་འདོད་དོ།

དེའི་ཕྱིར་བརྟགས་ན་ཞེས་དང་། སྟོང་ཉིད་དེ་དག་གི་ལུལ་མེན་
 ཞེས་པ་བརྟག་མ་བརྟག་གི་བྱུང་པར་སོགས་དོན་མེད་ཀྱི་ངག་ཁྲིད་

རང་གིས་བཀོད་ལ། སེམས་འཚུབས་ཤིང་བཞིན་རས་སྤར་ལས་
 རན་ཞེས་རང་སློའི་རྣམ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་འབྲེལ་མེད་དེ། དགའ་
 བའི་བཞིན་རས་སྤར་བས་རྒྱས་པ་ལས་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་གོང་
 ཏུ་ལེགས་པར་བསྟན་ཟིན་པ་ལྟར། སློས་བྲལ་ཁས་ལེན་མེད་པ་
 རྟོགས་པའི་སློ་དེའི་སློད་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་དང་ཆོག་གིས་སློ་བཏགས་ནས་
 ཡོད་མེད་སོགས་སུ་དབྱེད་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ།

མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཞལ་སྤྱོད་སྤྱོད་

བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྟོག་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སློད་ཡུལ་ལྟོག་པས་
 སོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆར་གསུངས་པ་གོང་ཏུ་བྱངས་ཟིན་པ་ལྟར་
 དམིགས་མེད་སློས་བྲལ་ཀྱི་དོན་ལ་སློས་དམིགས་པ་དང་སྤྱོད་
 བརྗོད་དུ་མེད་པར་འདོད་ཟིན་པ་ལ། སློས་ཡུལ་མིན་པའི་སྟེང་དུ་སྤྱོད་
 ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་པའི་འགལ་འདུ་སློས་ཀྱི་སྤྱང་པོས་ཐེག་ཆད་ཅི་
 ཞིག་འགལ་ཏེ། རྣམ་མཁའ་མཆོན་གྱིས་མི་ཆོད་པ་ལྟར་སོང་བས་
 རྣམ་པར་རྟོག་པས་སློ་བཏགས་ནས་བཀལ་བའི་ཁུར་དེ་དག་ཅི་ཙམ་

ཡོད་ཀྱང་སྤྲོད་བསྐྱམས་པར་མཛོད་ཅིག

གནས་ལུགས་བཛོད་བྲལ་ལ་སྟོང་མི་སྟོང་སོགས་ཐ་སྟད་ཀྱིས་
 སྟོ་འདོགས་པ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར། **ང་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པས་ན། ། ང་**
ནི་སྟོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གནས་ལུགས་ནི་
 དམིགས་པ་ཅན་དང་ཁས་ལེན་ཅན་དག་གི་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞིང་
 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་
 པར་བྱ་བ་ལ་སྟོང་མི་སྟོང་སོགས་ཁྱད་པར་དབྱེད་དུ་མེད་པར་འཇུག་
 འགེལ་ལས་གསུངས་པ་བྲངས་ཟིན་པ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་འདི་འབྲེལ་སྟོང་ཉིད་སྟོས་བྲལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་
 བརྟགས་ན་ཞེས་སྒྱུར་དོན་མེད་དེ། བརྟག་ཏུ་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་
 པ། ཞེས་སོགས་སྟེ་འདོད་པས་ཅི་ཞིག་སྟོ་བར་བྱས་ཏེ། **རྒྱལ་**
བའི་སྤྲུལ་པོ་མི་གསུང་བཞུགས། ། ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁ་ན་
 བྱང་བའི། **སྟོ་བསམ་བཛོད་མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱེན། །** སོགས་
 སྟོ་གཅན་འཛིན་ཀྱིས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པའི་དོན་བཞིན་དུ་སྟོ་བསམ་

བརྗོད་བྲལ་ལ་སྐར་ཡང་སྐྱ་རྒྱ་ཞིག་རི་ལྟར་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟ་
བྱའི་དོན་བདག་ཅག་གིས་འདི་ཞེས་ངེས་པ་མི་རྟོག་པས་མེད་དོ་ཞེས་
བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། **མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས།**

དེ་ནི་སོ་སོ་རང་རིག་མེད་ན་རི་ལྟར་ངེས། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་སོ་སྤེ་ལས་དང་པོ་བས་མ་ཤེས་པར་བད་ཀྱི། སོ་སོ་རང་རིག་
བས་རྟོགས་རྒྱ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མ་མཐོང་སྤྱིར་ན་མེད་པ་
མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །**འབྲུག་འགྲེལ་བུ།**

དོན་དམ་པ་བསམ་པ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཆད་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་གཞན་
ཀྱིས། །ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །སྤྱོད་པོ་ཆད་
མར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

འོ་ན་ཁྱོད་ལྟ་བུ་སོ་སྤེ་ཐ་མལ་བས་དེ་ལྟ་བུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་
ལའང་སྤྱ་ཞིག་གིས་ཡིད་རྟོན་སྟུང་ན། དེ་བདེན་མོད་ལྷན་པ་གྲགས་
བས་ཀྱང་སྤེ་མེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་

འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མདོན་སྐྱུ་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཡང་རིགས་
 པའི་ལམ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དེའི་ཚུལ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་
 གསུངས་པ་ལྟར། ལུང་དང་སྒྲ་མའི་མན་ངག་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་
 ཟེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྒོ་ནས་
 དེས་པ་ཅུང་ཟད་སྐྱེས་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། བསམ་མིན་གྱི་བྱེད་
 པ་སོ་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་། བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག་འདོད་པ་ལྟར་བྲག་
 ཆའི་རྗེས་སྒྲོས་ཅམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

དེས་ན་ཤེར་མདོ་སོགས་བརྗོད་བྲལ་སྟོན་པའི་བཀའ་དང་།
 བསྟན་བཅོས་རྣམས་དང་། སྒྲ་མའི་མན་ངག་དང་། རང་གི་རིགས་
 པས་ཚུལ་བཞིན་བསམ་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅན་གྱི་སྒྲོས་སྟོང་ཉིད་སྒྲོས་
 བྲལ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བའི་ས་ན་ཡོད་ཅས་
 འདོད་དོ། །སྒྲོ་དང་སྤྱིའི་ཡུལ་མིན་པ་ནི་དམིགས་པ་ཅན་མིན་པར་
 གོང་དུ་བསྟན་ཟེན་པས་སྒྲར་སྒྲོས་མ་དགོས་སོ།

དེ་ལྟར་རྗེ་ཙོང་ཁ་བས་ཀྱང་མི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེད་མདའ་

བར་སྤུལ་བའི་ཞོག་རིལ་དུ། རྣམ་གྲངས་མིན་པ་ལ་སོ་སྤྱེས་དང་པོ་
 བས་འཇུག་མི་རྒྱས་པས། དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་
 རང་བཞིན་མེད་པ་སོགས་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་གནས་ལུགས་
 སུ་ཞེན་ནས། དབྱེད་སྒྲོམ་གྱིས་ཞུགས་པས་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་
 དོན་དམ་མཛོན་སུམ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དང་། དེས་ན་སྒྲོམ་དུ་མ་
 ཟད་ལྟ་བུས་གཏན་ལ་འབབས་ནའང་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་
 ལྟར་བྱེད་ན། གང་གིས་ལམ་འདྲ་ནས་གང་གིས་ཉན་སུས་གོ་འོན་ཀྱང་
 ལྟ་བའི་གོ་ཡུལ་ཡང་བཅའ་དགོས་ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་
 པའི་འཕགས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་མཉམ་བཞག་ན་ཁས་ལེན་ཐམས་
 ཅད་ཞིག་པས་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་དང་མཉམ་བཞག་བྱེད་
 མེད། རྗེས་ཐོབ་ན་རྟེན་འབྲེལ་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་རྣམ་གྲངས་
 པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དགག་ཏུ་མེད་པར་འཆར་བས། སོ་སྤྱེ་ཐལ་
 འགྱུར་པས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་
 བུ་ངེས་པར་གནས་ལུགས་ལའང་འདོད་དགོས། དེ་ལྟར་ཁས་སྐྱེངས་

གྲུང་རེ་ཞིག་ལ་སྒྲིན་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་གྲངས་
 མིན་པ་འཕགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་འདི་དག་ཕྱིས་རྩོམ་
 གྱི་ནང་ཚན་རྩི་བཅུན་འངས་དབྱངས་ཀྱིས་གདམས་པར་གསུངས་
 པ་འདིས། དེང་སང་གི་བརྗོད་ཚུལ་ལྟར་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་སྟོང་
 ཉིད་མཐར་ཐུག་དུ་མི་བཞེད་པར་གསལ་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་
 རྟོན་འབྲེལ་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་དེ་དངོས་
 པོའི་གནས་ལུགས་སུ་ཁས་སྐྱངས་གྲང་། རེ་ཞིག་སྒྲིས་བྲལ་དུ་མ་
 སོང་ཡང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཡིན་
 པས་འགལ་བ་མེད་ཚུལ་གསུངས་པ་འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ངེས་ཤིང་།
 གསུང་གཞན་ཅ་འཇུག་གི་ཁྲི་ཀ་སོགས་སུ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་
 དང་། རྟོན་འབྱུང་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་དུ་འཆར་ཚུལ་གསུངས་
 པས་བདག་ཅག་གིས་གྲུང་ལེགས་པར་བཤད་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་
 རས་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ལ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། ཚུལ་
 དེས་གནས་ལུགས་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་དུ་གོ་བ་གཏན་ནས་

ཁེགས་པར་སོང་ངོ།།

དེ་འདྲི་སྟོང་རྟེན་འབྱུང་བྱང་འབྲུག་འདྲུ་འབྲལ་མེད་པར་གོ་ན།
 དེ་ལ་གོམས་པས་སྒྲིས་བྲལ་ལ་ངེས་པ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲེ་བ་འོང་
 བེང་། མེད་དགག་འབའ་ཞིག་ལ་མཉམ་བཞག་ཅི་ཅམ་གོམས་
 གྱང་སྒྲིས་བྲལ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མི་རྒྱས་པར་མཐོང་སྟེ། དངོས་པོའི་
 གནས་ལུགས་སྤངས་སྟོང་ཡ་མ་བྲལ་བ་ཡིན་པ་ལ། ཡ་གྲལ་གཅིག་ཏུ་
 བབྱང་བས་ནམ་ཡང་མེད་དགག་གི་སྒྲིས་པ་མི་ཞིག་པར་མཐོང་ངོ།།

དེས་ན་ལྟ་མགུར་དུ། འཇམ་དཔལ་སྟོང་པོ་ཡིས་བྱ་ཞིག་བཏང་
 བས་ཞེས་པ་ལྟར་ལེགས་པར་བསམས་ན་སྤྱི་ཕྱི་འཁམས་པ་རྣམས་
 གྱི་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འཆར་བེང་། དེ་ལྟ་ན་གསུང་
 རབ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པར་མཐོང་ལ་གནས་
 སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཆེ་བ་ཡོད་པར་སེམས་གྱང་གཞན་
 དག་ལ་ཅི་ཆ། འདི་ན་སྤྱི་ཞིག་ཆེན་བྱ་ལྟ་ལམ་དུ་བཏང་བ་པར་ཞོག་
 མི་དགའ་བ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་མ་ཟད། རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་ཅན་

དག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཆོལ་བའི་འབེལ་གཏམ་མཛད་པ་ནི། ཉིད་
 གྱི་སྒྲུང། འཇམ་དབྱངས་མཐུན་པའི་གཟི་འོད་རྟག་འབར་ཞིང་། །མ་
 ཞིབ་རིགས་པའི་ངར་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་མཆོན། །བལྟ་བར་བསྐྱུལ་བ་
 གནས་ཚུལ་གསལ་བའི་མིག། རྫོང་བའི་སྐལ་བར་རིངས་པའི་སྦྲུང་
 བ་བསྟེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འགྲུང་བའི་བྱིར་རོ།

ཡང་ཁྱོད་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་བཟོད་པའི་སྤྱི་དེ་གང་གི་
 མིང་ཡིན་པ་སྟོས་དང་། ཁྱོད་གྱི་འདོད་ལུག་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ལུག་པར་
 འགྲུང་རོ་ཞེས་སྤྲུལ་པ་ལ། མི་ཆེ་རིལ་པོར་སྟོང་ཉིད་ལ་སྟོ་སྤྲངས་
 གུང་སྟོང་ཉིད་ཆེན་པོ་སྟོགས་གར་ཡོད་མ་འཆོལ་བར། དེད་གྱིས་
 སྤྱི་དགོས་པ་མི་སྤྱིད་མོད་གྱི། འདོད་ལུག་ཐག་ཆོད་རྒྱ་ཡོད་ན་འདི་
 ལྟར་སྤྱི་སྟེ། འདིར་གཅིག་དུ་བལ་སོགས་གྱི་རིགས་པས་དངོས་
 པོ་གང་ལ་ཡང་དབྱུང་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་མ་མཐོང་བ་དེའི་
 ཆོ། དབྱུང་བཟོད་དུ་མེད་པ་དེ་ཉིད་བདེན་སྟོང་དུ་གོ་ནས། དེ་འབྲེལ་
 སྟོང་པ་དང་སྤྱང་བ་གཉིས་ཐ་དད་ཡ་བལ་དུ་མ་སོང་བར་སྤྱང་བ་

ཉིད་སྟོང་བ། སྟོང་བ་ཉིད་སྟང་བ་སྟེ། སྟང་སྟོང་བྱང་འཇུག་ཏུ་གོ་བ་
 དེའི་ཆེ་སྟོང་བ་ཉིད་རྟེན་འབྱུང་དུ་ཤར་བ་སོགས་ཐ་སྙད་ཅི་བཏགས་
 གྲང་དོན་ལ་སྟོང་ཉིད་བཞི་སྦྱོར་གྱི་དགོངས་པར་གོ་ཞིང་། དེ་འབྲའི་
 བྱང་འཇུག་དེ་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སུ་བྱས་ན། དེའི་དོན་ལ་
 གོམས་པའི་ཆེ་ན། སྟང་ཞེས་དེ་འཛིན་པའི་སྟོ་གཅིག་དང་། སྟོང་
 ཞེས་དེ་འཛིན་པའི་སྟོ་རེས་འཛིག་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་འཛིན་མ་
 དགོས་པར་སྟང་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་དོན་ལ་རེས་བ་སྦྱེས་ཏེ། དེའི་
 ངང་དུ་གོམས་པའི་མཐུས། སྟང་བ་དང་སྟོང་བ་སོགས་སྟོགས་
 རེ་བའི་དམིགས་བ་དང་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ། ཁས་
 ལེན་མེད་གྲང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་
 འདུག་གོ་སྟམ་པའི་རེས་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་སྦྱེ་རྒྱ་ཡོད་པ་འདི་
 ཅམ་ཞིག་སྟོང་བ་དེ་ཆོག་གི་ལམ་ནས་མཆོན་རྒྱས་ཀྱི། སྟོས་བྲལ་
 རེས་མཐུན་བ་སྟོང་ཚུལ་ནི་ཆོག་གིས་མཆོན་ནས་བསྟན་མི་རྒྱས་
 ཏེ། གཞན་གྱིས་བརྗོད་མིན་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་ཞེས་སོགས་གསུངས་

བ་ལྟར། རྫོགས་ཆེན་སོགས་སྒྲགས་ཀྱི་མན་ངག་ཐེབས་བ་དང་།
 ཐབས་ཀྱིས་དཔེ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བྲངས་བ་རྣམས་ལས་བདག་ལྟ་
 བྱ་ཆེག་གི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་གིས་དབྱུང་བ་གཙོ་བོར་
 བྱེད་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ།།

འོན་ཀྱང་བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་གོང་ན་མདོ་ཅམ་སྒྲོས་བ་
 དེས་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་འཇུག་དོགས་ཅམ་མཆོན་ལུས་ལ། དེ་འབྲེལ་གོ་
 ཟློང་ཕྱ་མོ་ཅམ་སྒྲོས་པའི་དུས་ན་ཡང་བདེན་གཉིས་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་
 དུ་དབྱུང་པའི་གོ་ཡུལ་ཅམ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་བདེན་མེད་ལ་ངེས་
 བ་སྒྲེ་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་བར་མཐོང་གི་བདེན་མེད་ཀྱི་འཛིན་
 ལྟངས་ཁོ་ན་ཆེད་དུ་བྱ་མི་དགོས་པར་མཐོང་ངོ་། །བདག་ཅག་གིས་
 བེ་ཚུལ་འདི་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པའི་དགོངས་བ་མཐར་ཐུག་དུ་གོ་སྟེ།
 ལྷང་བ་རྟེན་འབྱུང་བསྐྱབ་མེད་པ་དང་། །སྟོང་བ་ཁས་ལེན་བྲལ་བའི་
 གོ་བ་གཉིས། །རི་སྤྱི་མོ་མོར་ལྷང་བ་དེ་སྤྱི་དུ། །ད་དུང་ཐུབ་པའི་
 དགོངས་བ་རྟོགས་བ་མེད། །ནམ་ཞིག་ངེས་འཛིག་མེད་པར་ཅིག་

ཆར་དུ། རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱར་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ནས། །དེས་ཤེས་
 ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྐྱབས་ཀྱང་ཞིག་ན། །དེ་ཆེ་ལྷ་བའི་དབྱུང་བ་རྫོགས་
 བ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར། རམ་ཞིག་སྒྲུང་སྒྲོང་རེས་འཛིག་
 གི་ཚུལ་དུ་འཛིན་མ་དགོས་པར། བདེན་གཉིས་ཡི་ནས་འདུ་འབྲེལ་
 མེད་པའི་གནད་ཀྱིས། རྟེན་འབྲུང་བསྐྱེད་མེད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཡིན་པར་
 མཐོང་བ་ཙམ་ནས། ཟུང་འཇུག་མཐའ་བྲལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་
 དེས་ཤེས་སྐྱེས་ཏེ། སྒྲོང་མི་སྒྲོང་སོགས་དམིགས་པའི་གཏད་སེའི་
 ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་ཞིག་པའི་སྒྲོས་བྲལ་རྗེས་མཐུན་
 བ་དེ་ལྷ་བྱ་གོ་ན་ལྷ་བའི་དབྱུང་བ་རྫོགས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་བས་ལྷག་
 བོར་དབྱུང་དུ་མེད་དེ་གནས་ལུགས་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་གོ་བ་ཡིན་
 པས། དེའི་ངང་དུ་གོམས་པས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྲེན་པར་
 འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་བ་གོར་མ་ཆག་སྐྱེས་དུ་སེམས་ཀྱང་། དེ་
 ལྟར་བཤད་པ་ལ་དང་སང་རྗེའི་བརྒྱུད་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་འབྲེལ་
 འབྲེགས་བཤད་ཀྱིས་རྗེའི་དགོངས་བ་བསྐྱད་པ་ཡིན་ཞེས་ཐོགས་

ཐམས་ཅད་ནས་དགག་པ་མང་དུ་བྱུང་བས་རྗེའི་བརྒྱུད་འཛིན་དག་
 གིས་རྗེ་སླ་མའི་དགོངས་པ་མི་མཐུན་པར་གཞན་ཞིག་གིས་ཤེས་
 སོ་ཞེས་སྒྲུ་བར་མི་རིགས་པས་འོ་ན་དེ་ལྟར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་ཁྱ་
 བ་ལས་ཅི་ཡོད། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་རིང་ལུགས་
 དང་རྗེ་སླ་མའི་བཞེད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་དེ་ནི། རྗེ་ཙོང་ཁ་
 པ་ཆེན་པོའི་གསང་མཛོད་བསྐྱུང་བ་དང་། གཞན་དག་ཕྱིའི་གཉེར་
 ཁ་བ་ཅམ་དུ་སོང་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཤེས་མཁན་སུ་ཞིག་ཡོད། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་
 ཞལ་ནས། རང་བཞིན་མེད་པའི་རྟེན་འབྱུང་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ལ་
 གནས་ལུགས་སུ་ཞེན་ནས་བསྐྱོམ་པས་སྒྲོས་བྲལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པ་འདགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྲེན་པར་གསུངས་པ་དང་། རེ་ཞིག་ཅེས་
 པའི་རྣམ་བཅད་ཀྱང་དོན་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་
 དམ་གྱི་རང་མཆོན་འདགས་པ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་དུ་གསུངས་པ་སོགས་
 གྱིས་ཤེས་ཀྱས་མོད་ཀྱང་དམ་པ་མཆོག་དེའི་གསུང་གི་ལུང་རྣམས་
 མང་དུ་མ་སྒྲོས་ཏེ། ཁབ་མགར་གྱི་བྲིམ་དུ་ཁབ་བཙོང་པའི་དཔེ་ལྟར་

སྒྲོས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་རྗེའི་ཕྱིས་ཚུལ་རྣམས་སུ་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་ཅུང་ལ་ངེས་པ་མ་སྒྲིམ་པར་དང་པོ་ནས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་མི་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་ཅུང་གི་དང་དུ་འབྱམས་ཀྱང་དེས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་གོ་མི་ཆོད་པས། བདེན་མེད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་དགོས་པར་མ་གསུངས་སམ་ཞེ་ན། གསུངས་མོད་དེ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་འདོད་དེ། མདོ་ལམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་ཤེས་སྒྲིབ་ལ་དབྱེད་པ་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་མཐའ་བྲལ་བརྟུང་བྲལ་གྱི་ཆོག་ཅུང་ལ་སྒྲུབ་ཏེ་བཅས་ནས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་དེ་དག་མཐའ་བཞི་བྲལ་ཚུལ་གྱི་ངེས་ཤེས་མ་སྒྲིམ་པར་མཐའ་བཞི་བཀག་པའི་དགག་རྟོག་ཅུང་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། གནས་ལུགས་ནི་ཤེས་རྒྱ་ཞིག་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཅུང་ལས། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྒྲིབ་དཀའ་བས་དེ་ཅུང་གིས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་གོ་ཅི་ཡང་མི་ཆོད་དེ།

རྒྱལ་དབང་སྒྲོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་ཀྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཀྱང་།

ཚུལ་འདི་མི་ཤེས་སྒྲོང་བ་བྱུང་ཆད་པ། །ཆོག་ཏུ་ཡོད་མེད་མཐའ་
བྲལ་ཞེས་སྒྲུ་ཡང་། །བྲལ་གཞི་མི་ཤེས་སྲིད་ཅིའི་ལྟ་བ་ཅན། །བསྟན་
བ་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །ནམ་མཁའའི་ཡིད་ཅན་ཐལ་བས་
བྱགས་པར་བྱང་། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེའི་ཕྱིར་མཐའ་བྲལ་བར་སྐྱད་ཀྱང་མཐར་འཛིན་ལ་གནས་པ་
དེ་ལས། དེགས་པས་དབྱུང་བས་བདེན་མེད་ཏུ་བརྒྱུད་ནས་དེ་དང་
ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་བྱུང་འབྲུག་ཏུ་གོ་ན། གནས་ལུགས་སྒྲོས་བྲལ་ལ་
ངས་པ་འབྲེན་ཏུས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ཆད་ཏེ་ཤེད་གི་ལྟ་བ་
མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ནག་དགེ་སྒྲོང་དེས་སྤྱིན་དཀར་ནག་གང་ཡང་ནམ་
མཁའ་ལ་སྤྱིབ་བ་ལྟར་ནམ་ཉོག་གང་ཡང་མི་བྱ་བར་ཅོམ་མེར་
བཞག་བ་དེ་ཁོ་ན་ལས་ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་མི་དགོས་པའི་
དཀར་སོ་གཅིག་ཐུབ་ཏུ་བཤད་ཅེས་སྤྲ་བྱི་དཔེ་རྣམས་སུ་སྒྲུང་

བས། དེ་འདྲའི་ལམ་དེས་གནས་ལུགས་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་མི་རུས་
 ཏེ། **འཛིག་རྟེན་པ་དག་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་ན་ཡང་།** །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 ལུང་དོན་བཞིན། ཉ་ཤང་གི་ལུགས་དེ་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་བཀག་ནས།
 རང་ལུགས་ལ་དབྱེད་པས་བྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ས་མཐར་
 སྟོས་བྲལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་ཚུལ་སྟོམ་རིམ་
 གསུམ་དུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ།

དེར་མ་ཟད་འཕགས་ལུལ་བཤ་བྱུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེད་མའི་
 སྟོམ་རིམ་ཆད་ལྡན་འདི་སྟེད་ཅིག་བོད་དུ་བཞུགས་པ་འདི་དག་དབྱེད་
 མའི་སྟོམ་ཚུལ་མཐའ་ཤེས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡང་དག་དང་དམ་པའི་མན་
 ངག་ཉིད་དུ་འདོད་དགོས་པར་མཛོན་ནོ།

༧༩ ཅི་ཡང་མི་འཛིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཉ་ཤང་གི་ལུ་བ་མེན་པ་བསྟན་ག

དེར་སང་ནི་སྟོས་ཅིར་ཡང་མ་བཟུང་པན་ཆེད་ཉ་ཤང་གི་
 ལུགས་ཡིན་པར་བྱས་ནས་དེ་ལ་ཆད་ལྟོལ་ཞེས་ཟེར་གྱུང་། ཉ་
 ཤང་གིས་ཅིར་ཡང་འཛིན་པར་མི་བྱའོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པ་དེ་འཛིན་

བ་ལས་མ་འདས་བས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱུགས་
 སུ་མ་སྤྱོད་ཀྱང་ཆད་ལྟ་ཞེས་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དེ། ཆད་ལྟ་ནི་རྒྱ་
 འབྲས་སོགས་ཡོད་པའི་དོན་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱདས་ཅན་
 ཏུ་ངེས་ལ། ཅིར་ཡང་མ་བཟུང་བ་ལ་ཅི་ཞིག་ཆད་པར་ལྟ། དེའི་
 སྤྱིར་ཉ་ཤང་གི་ལུགས་དེ་ལ་ཆད་ལྟ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། ལྟ་བའི་ཐད་
 རས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ཡང་མི་འཛིན་པ་དེ་ལས་གཞན་སྤྱོད་
 སོགས་ལམ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀྱུན་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་དེའི་ཆ་རྣམས་
 ཆད་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན་ཡང་དང་སང་འཛིན་མེད་ལ་ཆད་ལྟར་
 བརྗོད་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཆད་ལྟ་ཁོ་རང་ཡང་ངོས་ཟེན་མི་སྒྲུང་ན།
 ཆད་ལྟ་ཡིན་མིན་ག་ལ་ཤེས། སྤྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གིས་བདེན་
 མེད་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་ཆད་ལྟ་ཞེས་ཆོལ་ཡང་། བདེན་མེད་
 ཏུ་འཛིན་པ་ལ་ཆད་ལྟའི་སྤྱོད་ཅུང་ཟད་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དབྱེད་
 བཟོད་མེད་པ་ལ་བདེན་སྤྱོད་ཏུ་མ་གོ་བར་དགག་བྱ་ཡན་གར་བ་
 བཀག་པའི་བདེན་མེད་དང་དེ་ལ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་

བཟུང་ན་གནས་ལུགས་ནི་སྟོང་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སོང་བས་ཀུན་
རྒྱུ་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆད་ལྟར་འགྱུར་རྒྱུ་།

དེས་ན་རིགས་པའི་དབྱེད་པས་བྱངས་པའི་མཐའ་བྲལ་གི་གནས་
ལུགས་གོ་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱངས་ཏེ་ཅིར་ཡང་མི་
འཛིན་པ་ལ་ཏ་ཤེད་གི་ལྟ་བ་དང་ཆད་ལྟར་བྱེད་ཅིང་མ་ག་ལ་བྱོ་སྟེ། ལྟ་
བ་དན་པ་ཐམས་ཅད་གི་གཉེན་པོ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་པར་དམིགས་པ་ཅི་ཡང་མི་འཛིན་ཆད་ཏ་ཤེད་གི་ལྟ་བ་ཡིན་
ན། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གཟུང་འཛིན་མེད་པ་དང་། སངས་
རྒྱུ་གི་སར་གནས་སྤྱོད་གི་བག་ཆགས་སྤྱོད་པ་ཡང་མེད་པའི་གཉིས་
མེད་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་འདྲི་ཐུག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་
ན་སོ་སྟེའི་གནས་སྐབས་སུ་ལྟ་བ་གཏན་ལ་པབ་ཅིང་སྟོམ་པའི་
གྲུབ་འབྲས་སུ་དབྱེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཏ་ཤེད་གི་ལྟ་བ་
ཅན་ཏུ་འགྱུར་བར་སྤྱོད་དེ་ལས་འགལ་འདུ་ཆེ་བའི་ཁས་ལེན་ཅི་
ཞིག་ཡོད། སྤྱོད་པའི་མན་ངག་རྣམས་སུ་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པར་

འཛོག་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་བཞག་ཐབས་ཅམ་ཡིན་གྱི་ལྟ་བ་དང་ཡེ་ཤེས་
གང་ཡང་མིན་ལ། བཞག་ཐབས་དེའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལ་
བརྟེན་ན་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། **དཔལ་རྣལ་འབྱེར་**
གྱི་དབང་ཕྱག་ས་ར་ཉའི་དོ་ཉ་སྒྲིང་པོ་རྟོ་རྟོའི་སྒྲུ་ལས།

བསམ་དང་བསམ་བྱ་རབ་ཏུ་སྤངས་ནས་སྤྱ། |བསམ་མེད་
བྱ་ཚུང་ཚུལ་དུ་གནས་བྱ་ཞིང་། |སྒྲ་མའི་ལུང་ལ་བསྐྱེམས་ཏེ་རབ་
འབད་ན། |ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་འབྱུང་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། |ཅེས་
གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་ཆ་བ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་དུ་རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། འབྱུག་པ་རྣམ་པ་དྲུག་གི་སྒྲོ་ནས་བཤད་
པའི་སྐབས་སྤྱ། དམིགས་པ་ཐེག་ཆེན་ནས་བསྟན་པའི་དོན་ལ་
མོས་ཤིང་། ཆོགས་བསགས་པ། མཆན་མ་ནི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་
དང་། གཉེན་པོ་དང་། ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པ་
ལ་མཆན་མར་ཞེན་པ་སྤང་བ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མི་དམིགས་པ་

ཡང་དག་པའི་སྐྱེར་བ་ཆོས་ཉིད་བརྗོད་མེད་ལ་གནས་པ། དེ་ལས་
 མཉམ་རྗེས་སྒྲུང་མེད་དང་སྒྲུང་བཅས་འབྱུང་ཚུལ་གྱི་མཆན་ཉིད་
 དང་། དེའི་པན་ཡོན། གོང་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་ཆོས་སྐྱོ་ཐོབ་
 བས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཞིགས་ཤིང་ཆོས་སྟོན་པར་གསུངས་
 བས། དུག་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་འབྱུག་པ་ཡང་བཞིར་བཤད་དེ།
 དང་པོ་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དེ། ཆོས་སུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་
 དང་འགག་པར་ཡོངས་སུ་གྱུར་པར་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་ཅན་དང་
 ཆོས་ཉིད་ཐ་དད་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཏུ་མེད་པའི་སྐྱེར་འདེབས་
 དང་རྣམ་པ་ལྗེའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འང་རྣམ་པ་ལྗས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་མི་
 རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སྐྱབ་པའི་སློ་ནས་ཇི་བཞིན་བསྟན་
 ཏུ་མེད་པས། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དགག་པའི་སློ་ནས་བསྟན་པ་
 དེ་ལྟ་བོ་དང་བྲལ་བའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པའི་

ཚུལ་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཡང་དག་
 འདས། །ཉེ་བར་ཞི་དང་ངོ་བོའི་དོན། །མངོན་ཏྲགས་འཛིན་པ་རྣམ་
 པ་ལ། །སྤངས་པའི་རང་གི་མཆོད་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 དེའི་དོན་ནི། འཛིག་ཏེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒྲོས་པ་སྟེ་སྒྲ་དོན་འབྲས་འཛིན་
 ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཅམ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ་བྱིས་
 པ་ཚུང་དུའེ་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཅིང་ཞིབ་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྟོག་དཔྱད་
 ལས་འདས་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་
 ཡན་ཆད་ཀྱི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཅམ་
 བྱིས་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། འགོག་སྒྲུམས་སོགས་སེམས་མེད་ཀྱི་
 གནས་སྐབས་བཞིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་རྟོག་གམ་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་
 གཏན་མེད་པའི་མི་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་
 ཏེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་བྱའོ་སྟུང་
 དུ་མངོན་ཏྲགས་སུ་འཛིན་པའམ་བཟ་བར་འཛིན་པ་ཅམ་ཞིག་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་ཏྲགས་སུ་འཛིན་

བ་དེ་ཉིད་མཆན་མར་འཛིན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཀྱང་མཁུན་གཉིས་པས་འབྲེལ་བར་གསུངས་བ་ལྟར་ན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི་བཤད་མ་ཐག་པའི་ལྷ་པོས་མི་རྟོག་བ་དང་མི་མཆུངས་བར་གསུངས་བ་འདི་དག་གིས་རྒྱལ་ཆབ་ཆེན་པོས་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་བ་ཞིག་ཡིན་པར་བསྟན་གྱི། དེ་མིན་པར་འཛིན་བ་ཅན་ལ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལྷ་དང་མི་འབྲེལ་བའི་བྱད་པར་གསུངས་མི་དགོས་ཏེ། དེ་འབྲེལ་དོགས་བ་སྐྱེ་བ་ཅུང་ཡང་མེད་དེ། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེའི་བྱད་པར་ནི། འཁོར་འདས་ལ་སྤང་དོར་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བ་དང་། སྤངས་རྟོགས་ཉི་ཆེ་བ་མ་ཡིན་བ་དང་། སྤིང་ཞིར་མི་གནས་བ་དང་། གཞན་དོན་དུ་རྟོག་དུ་བཞུགས་བ་དང་། འདིའི་ཁོང་ན་གཞན་མེད་པའི་བྱད་པར་རྣམ་པ་ལྟར་གསུངས་སོ།།

མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེའི་བྱེད་ལས་ལྷ་ནི། རྣམ་རྟོག་མཛོན་དུ་རྒྱ་བ་རིང་དུ་བྱེད་བ་དང་། སྤང་ན་མེད་པའི་ཐག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེར་བ་

དང་། སྤྱི་བ་པ་གཉིས་བྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་དང་། སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཞིང་སེམས་ཅན་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། མཐར་
 ཟུག་གི་འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གཏོང་པར་བྱེད་པ་
 ལྟར་གསུངས་སོ།།

དེ་འབྲའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཀྱང་། གཟུང་འཛིན་
 གཉིས་སྤྱད་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་དུ་བེན་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མ་
 གྲུབ་པར་ཤེས་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་གཟུང་
 འཛིན་ཀྱི་སྤྱད་བ་རིམ་པར་སྤྱདས་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དམིགས་པ་དང་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པར་
 གསུངས་པས་ན། མི་དམིགས་པ་དང་འཛིན་པ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་
 ཏེ་ཤར་གི་ལྷགས་སྤྱད་བྲས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྒྱལ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པས་ཆོས་སྤྱད་
 གི་ལས་ཆེན་པོ་ཆེ་རེ་བསགས་མ་དགོས་ཅིམ་སྤྱད་ན་ལེགས་པར་

མངོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདུས་པ་རྟོག་ལས། བར་ནས་སྐྱེས་ཀྱིས།
 སེང་གའི་གཟུགས་ཅན་ཕ་ཡི་ཆེག་གིས་རེད་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་མ་སྐྱར་
 ཅིག ཅེས་སྐྱས་པ་དང་ཚུལ་འདྲ་བར་སྒྲ་མ་གོང་མའི་གསུང་དང་
 མན་ངག་བརྒྱད་པའི་རིམ་པས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་
 ཐོབ་པ་བདག་ཅག་རྣམས་ལ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟོག་གིས་དེ་
 ལྟར་མིན་ནོ་ཞེས་ཐེ་ཆོམ་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་ཀྱང་། བ་སྤྱིའི་རྩེ་མོ་གཡོ་
 བ་ཅམ་ཀྱི་སོམ་ཉི་ཡང་བསྐྱེད་པར་མི་རུས་ཏེ། མེད་དགག་གི་སྟེང་
 རས་སྒྲོས་བྲལ་ལ་ཡང་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱི། སྒྲོས་བྲལ་རྟོགས་ནས་
 མེད་དགག་ཏུ་མར་ལྷུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཞི་བ་ལྟ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་རྩལ་དུ་བཏོན། ཟེར་བ་གང་དུ་
 སོང་ཞེས་ཟེར་བ་གང་དུ་འང་མ་སོང་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་
 དུ་གནས་སོ། །གཞན་ལ་འདི་སོམས་ཤིག ཅེས་གདམས་པ་དེ་ནི་
 ཉིད་རང་གིས་སྤྱགས་བསམ་ཡང་ཡང་མཛད་པར་རིགས་སོ་ཞེས་
 སྐར་འབྲུལ་ན་དགྲེས་པར་བཞེས་སུ་གསོལ་ལོ། །གཞན་ཡང་འདི་

སྐད་དུ། ཐོག་མེད་དུས་ནས་བདག་འཛིན་གདོན་ཆེན་པོ། །འགྲོ་ཀུན་
 སྙིང་ལ་བྱུགས་ཤིང་དེ་ཡི་སྦྱོན། །སྙིང་ཉིད་བསྒྲོམ་པའང་གནད་དུ་
 སྦྱོན་དཀར་བ། །དེ་ལ་སྙིང་ན་གདོན་གཞན་རྩིས་མེད་གྲུབ། །སྤིང་
 བའི་བདེ་འགྲོར་ཀུན་གྲུང་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི། །རྒྱ་བྱིར་ཆེ་མཐའི་བདེ་
 བ་སྤྱ་ལའང་དཀར། །ལྷ་མའི་མན་ངག་བདུད་རྩིའི་བཅུད་འཕུང་
 བ། །འགའ་ཞིག་བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་ཞེས་གྲགས། །བདེའམ་
 སྤྱག་གྲུང་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ། །ཡིད་ཆེས་དད་པས་སྙིང་ལ་
 རབ་བཟུང་ན། །འཇམ་པའི་དབྱངས་སོགས་སྤྲིས་བཅས་རྒྱལ་ཀུན་
 གྱི། །ཐུགས་རྗེས་རྗེས་སྤྱ་འཛིན་པར་གོར་མ་ཆག། །ཨ་ཏོ་སྙིང་བའི་
 དབྱིངས་དང་སྙིང་རྗེའི་སེམས། །པན་ཚུན་འགྲན་པ་བཞིན་དུ་འཕེལ་
 གྲུར་པས། །ཟག་མེད་བདེ་བའི་ལང་ཆོ་བགྲེས་རྒྱད་དང་། །བྲལ་བའི་
 གོ་འཕང་འགྲོ་འདིས་རྟེན་གྲུར་ཅིག། །ཅེས་གྲུབ་སྤྲུས་སོ།།

༤༡༽ བརྫོང་བྱ་སྙིང་ཉིད་དང་རྫོང་བྱེད་ཐེག་ཆེན་ལ་ཚུད་སྟོང་། ༤༢༽ རབ་གསལ་གྱིས་བཞུལ་བ་བརྫོང་བ། ༽

ཡང་ཚུད་ཡིག་ཏུ། འོག་ཏུ། བརྫོང་བྱ་སྙིང་ཉིད་ལ་ཚུད་སྟོང་། རྫོང་

བྱེད་ཐེག་ཆེན་ལ་ཚོད་སྤྱོད་ཞེས་བྲིས་ལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་སྤྱོད་ཉིད་
 མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཚོད་བ་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཉིད་མཐོང་བའི་
 སློ་གང་ན་ཡོད་ཁས་ལེན་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་མ་སྦྱས་སམ། བྱོགས་སྡེ་
 བྱི་གཉིས་ཀས་བདེན་པ་ཅི་རིགས་མཐོང་ནས་གྲོལ་བར་གསུངས་
 མོད། ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བའི་སློ་མེད་པར་གྲོལ་ཟེར་བས་ཁྱེད་རང་གྲུབ་
 མཐའ་ཤུང་གསུམ་པའི་ཁྲི་ལ་རིགས་ལམ་བདུད་ཅིས་ཆུས་དབང་
 བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཀྱི་ཀར་ཤེར་མདོར་སྤྱོད་ཉིད་བཤད་ཟེར་ཏེ་
 ཤེར་མདོ་སྒྲ་མིན་པར་གསལ་ལ། ཡང་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱོད་བ་ཉིད་ནི་སྤྱོད་པར་གྱུར་ན་ཟེར་བ་ཅི་བ་
 བསྐྱར་མ་རུས་པར་གསལ་ཏེ། འགལ་འཁྲུལ་མཐའ་ཡས་པ་སྲུ་ཞིག་
 གིས་འགོད་པར་རུས་ཏེ་དོར་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །**འདི་སྐད་བྲ།**

དྲུངས་བྱེད་ལོར་བུའི་རང་བཞིན་རྣམ་རིག་པས། །
 རྟོག་པའི་བྲི་མ་གཞན་དུ་འཆོལ་མ་གྱུར། །
 དོན་གསལ་ཆོག་གི་མེ་ལོང་དག་པ་ལ། །

ནམ་དཔྱོད་ཅིར་གྱིས་སྒྲོངས་འཁྱལ་རི་མོ་བྲིས།།

ཡ་གྲུལ་བོར་བའི་བྱང་འཇུག་དབྱ་མ་ཆེ།།

རིག་འཛིན་ཞིག་པོའི་ཐུགས་དམ་རྟེན་གྱི་ཕུལ།།

སུན་འབྱིན་རིགས་པའི་སྒྲ་ཆོགས་བཅོ་བོ་ཡིས།།

མོ་གཤམ་བྱ་ཡི་ལྷམ་བྱ་དེར་སྒྲེལ་ལོ། །ཞེས་སྒྲས་སོ།།

༤༡ །མི་ལམ་པས་ལན་བརྗོད་པ། །

ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ལན་བསྟན་པ། བརྗོད་བྱ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཚད་སྟོང་
སོགས་བསྟན་པའི་སྐབས་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས། སྟོང་ཉིད་མཐོང་
བས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་བཀོད་པ་ལ། བདག་ཅག་གིས་སྟོང་ཉིད་མཐོང་
བའི་སྟོ་གང་ན་ཡོད་པའི་ཁྱདས་མ་ཆོད་ནས་ཁས་ལེན་མེད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱདས་ཆོད་ནས་དམིགས་པ་
མཐའ་དག་བྲལ་བའི་དོན་གྱི་དབྱིངས་ལ་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་པས་དེ་
འདྲའི་དམིགས་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་ཉན་ཐོས་སུ་མ་ཟད་དེང་སང་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་དབྱ་མར་ཁས་འཆེ་བ་དག་ཀྱང་སྒྲག་ནས་སྒྲུངས་ཏེ་ཕྱོགས་

གར་ཡོད་མི་ཤེས་པ་དག་གྲང་མཐོང་ལ། བདག་ཅག་གིས་སྟོང་ཉིད་
 ཅི་ཡིན་ཡང་མ་ཤེས་ན་དེ་ལ་སྟོན་བརྗོད་པ་དང་ལན་འདེབས་པར་
 ཡང་ངེ་ལྟར་འགྱུར། དམིགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་
 དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སྟོང་ཡུལ་མིན་ན། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་སྟོང་ཡུལ་
 ཡུལ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཡང་། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་སྟོང་ཡུལ་དུ་
 དམིགས་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོང་ལས།
 དོན་དམ་པར་ན་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མདུན་ན་
 ཆོས་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། སྤང་བའོ། བསྐྱེམ་པའོ།
 མངོན་དུ་བྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མི་འདུག་གོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཡིན་
 གྱི་དམིགས་པ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

གལ་ཏེ་དེ་དམིགས་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་དོན་དམ་པ་མངོན་
 སུམ་ཉོགས་པའི་སྟོང་ཡིན་པའི་བྱིར་དེས་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་
 དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གྱུར་པས། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་

ལྷོང་ཉིད་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ན་ལྷོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་དུ་ཁས་སྦངས་
 གྱུར་སྒྲིན་མེད་པར་གཞན་ལྷོང་སེང་གའི་ང་རོ་སྒྲོགས་པའི་མཁས་
 གྲུབ་དག་གིས་བཞེད་པ་ལྟར་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་གྱིས་
 འཇུག་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀས་བདེན་པ་ཅི་རིགས་མཐོང་བས་
 གྲོལ་བར་གསུངས་པ་བདེན་མོད་ཀྱི། བདག་ཅག་གི་ལུགས་ལ་ལྷོང་
 ཉིད་མཐོང་བའི་སྒྲོ་དམིགས་པ་ཅན་ཞིག་མེད་ཀྱུང་དམིགས་མེད་
 དུ་མཐོང་བའི་སྒྲོ་མེད་ན་མི་གྲོལ་བར་འདོད་པས་ངེད་ཅག་རིགས་
 ལམ་སྤུང་སུམ་པར་བྲི་འདོན་མི་དགོས་ཀྱི། དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ལྷོང་
 ཉིད་སྒྲོ་བ་དེ་དག་གྲུབ་མཐའ་སྤུང་གསུམ་པའི་བྲི་ལ་མངའ་གསོལ་
 མཛོད་ཅིག་ཤར་མདོ་སྒྲ་ཡིན་ཡང་དེས་མི་དམིགས་པའི་ལྷོང་ཉིད་
 བསྟན་ཀྱི། དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ལྷོང་ཉིད་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་རིགས་པའི་
 རྣམ་གྲངས་དུ་མས་འགོག་པར་མཛད་པས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྒྲའི་
 རྒྱལ་པོར་འདོད་དོ། **|ཅ་བར། དམིགས་པས་སྤུང་བར་གྱུར་རྣམས་**
ལ། |ལྷོང་པ་ཉིད་ནི་སྒྲིན་པར་འགྱུར། |ཞེས་པ་བདག་ཅག་གི་

ལུགས་ལ་བསྐྱར་དགོས་པ་གང་ཡང་མི་འདུག་སྟེ། དམིགས་པས་
 ལུང་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པས་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་མཐའ་དག་གྲོལ་བར་བྱེད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དམིགས་པ་ཅན་དུ་
 བསྟན་ཞེས་ནི་མ་གསུངས་སོ།།

སྤྱིར་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་ན། བདག་ཅག་གི་གཞུང་གང་
 དུའང་བདེན་གྲུབ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་སྤྱར་བུང་། སྟོང་ཉིད་དུ་གོ་
 ལུས་ལ། བདེན་གྲུབ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྤྱར་ཡང་མཐར་བདེན་
 མེད་སྟོས་བྲལ་ལ་གོ་ལུས་པས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་མིང་གིས་
 བསྟན་དོན་དེ། **ཀླུ་བ་ཀུན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། །ལྟ་ཀུན་ངེས་པར་**
འབྱེན་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་རང་ལ་མཆོན་མར་
 ཞེན་པའི་འདུ་ཤེས་བྱས་ནས་དམིགས་པ་ཅན་དུ་མཐའ་གཅིག་དུ་
 འཛིན་པ་མི་དགོས་པར་འདུག་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཆོས་དབྱིངས་བདེན་
 གཉིས་བྱང་འཇུག་ལ་ཡ་གྲལ་མ་ཆང་བའི་དོན་གང་ཡང་མི་འདུག་
 ཅིང་། དགག་སྐྱབ་ཀྱི་འཛིན་པ་མ་ཞིག་པའི་རྣམ་རྟོག་ཐ་མལ་པ་གང་

ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་མཆོན་གྱིས་མི་བྱེད་པ་ལྟར་རྟོག་གའི་
 གློས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྐྱོད་དུ་མེད་པར་མཐོང་བས་ན། བྱིད་ཀྱི་སྐུན་
 འབྲིན་དེ་དག་ནི་བྱིད་རང་གི་ཆོག་ས་བཅད་ཀྱི་དོན་ལྟར། མོ་གཤམ་
 གྱི་བྱ་ཡོད་མ་སྤྱོད་ན་དེའི་ལྷམ་ཞིག་གསར་དུ་བསྐྱུན་པའི་བཟོ་བོ་
 ཞིག་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པའི་དཔེ་ལྟར་སྐུན་འབྲིན་དེས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་
 གཞོད་པ་མ་བྱས་པར་གསལ་ལོ།

གཞན་དག་བདེ་མེད་འདོད་ནས་སྐྱར་བའི་ངག །དུག་ཅན་
 ཟས་བཞིན་རང་གཞན་ཀྱན་ལ་གཞོད། །པན་པའི་སེམས་ཀྱིས་
 ལེགས་པར་བརྗོད་པའི་ངག །རི་ལྟར་གྱུར་ཀྱང་ནད་ལ་བཟུ་སྒྲན་
 བཞིན། །ཆོས་བཟང་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་དང་། །བསྐྱུན་
 འགྲོར་པན་པའི་བསམ་པ་བཟང་པོ་དང་། །ཞེན་ལྟ་སྤངས་ནས་ཚུལ་
 བཞིན་བརྗོད་པ་རྣམས། །དུག་གསུམ་མེད་པའི་དགོ་རྩ་བཟང་དང་
 ལྷན། །རྩ་བ་བཟང་པོ་ལས་སྐྱེས་མེ་རྟོག་གི་སྐྱེད་ཆལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་
 ལེགས་བསྐྱར་ན། །དུས་ཀྱི་མཐར་ཡང་སྐལ་བཟང་སྐྱེ་བོ་ཡི། །དགའ་

སྟོན་ཉམས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། | ཞེས་གྲང་སྤྲུལ་སོ།

༤༩ ། རབ་གསལ་གྱིས་བཞུགས་པ་བརྗོད་པ།

ཡང་ཚུད་ཡིག་ཏུ། གཉིས་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་ལུང་གིས་བསྟན་
 གྲང་གོ་དཀར་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཆར་རོལ་བར། བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་
 ཆོས་ཤིག་ཁོ་བོས་ཉིད། | སུ་ལ་བསྟན་གྲང་གོ་བར་མི་རུས་
 བས། | ཞེས་གསུངས་ལ། ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་བས་
 ངས་ནི་བདུད་ཅིའི་དབྱིངས་ཀྱི་སྒོ་དབྱེའོ། | ཞེས་སྟོན་པར་གསུངས་
 བའི་ཕྱིར། དགོན་བཅེགས་སུ། **སངས་རྒྱས་པའི་རུབ་མོ་ནས་ལྷ་**
ངན་ལས་འདས་པའི་བར་ཆེག་གཅིག་གྲང་མ་གསུངས་ཞེས་པ་སྤྲ་
 རི་བཞིན་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེར་མདོར།
 སྟོང་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་བསྟན་ཕྱིར་མདོ་
 སྡེ་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་པོ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ཞིང་། དང་ངེས་ཀྱི་
 མདོ་སྡེ་ཀུན་ལ་སྤྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་ཏེ། བདེན་གཉིས་སྟོན་པའི་
 མདོ་མེད་པའི་ཕྱིར། **ཟླ་བས། སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཤེས་པར་**

གྲིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཤེས་རྒྱ་མེད་དེ། དེས་དོན་སྒྲུས་བརྗོད་
 མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྒྲིག་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅེ་ཤེས་
 སུ། སྒྲ་རྣམས་ཀྱི། དམ་པ་ཞེས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་
 བེགས་པའི་ཕྱིར། མངོན་ཏྲོགས་རྒྱན་དུ། སྒྲ་ཚོགས་འདི་གསུངས་པ་
 ཞེས་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དྲང་དེས་སྒྲ་ཚོགས་མེད་པའི་ཕྱིར།
 འཕགས་པ་ལྟས། ཡང་དག་མཐོང་ན་གནས་མཆོག་ལ། ཞེས་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡུལ་གྱུར་པ། །བདག་མེད་ཅེས་ནི་བྱ་བར་
 བརྗོད། ཅེས་དང་། རྒྱུད་ཆེད། ཟབ་མོ་ཤ་མའི་ཚུལ་བསྟན་པ། ཞེས་
 དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཀུན་སྟོང་པ་ཞེས། །གསུངས་ནས་
 ཡང་འདིར་རྒྱལ་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ། །བདེ་གཤེགས་སྟོང་པ་
 ཡོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་གསུངས། ཞེས་དང་། དབྱུས་མཐར། དེ་བཞིན་
 བརྗོད་པ་རགས་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་
 འབྱེད་པར། རྣམ་པ་དུག་གིས་ཆོས་ཉིད་ལ། །འཇུག་པ་སྒྲ་ན་མེད་
 པ་སྟེ། ཞེས་དང་། རྣམ་པར་མི་ཏྲོག་ཡེ་ཤེས་ལ། །འཇུག་པ་རྣམ་པ་

དུག་གིས་ཏེ། །ཞེས་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །མཆན་ཉིད་
མདོ་བཞིན་བརྟུང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞུང་དུ་མ་གུང་
བསྐྱེགས་ཏེ་བཤད་པར་སྟོན་ཡང་རེ་ཞིག་མ་སྟོས། མདོར་ན་རྒྱུད་
སྒྲ་མ་དང་། དབུ་མ་རིགས་ཆོགས་སོགས་ཀྱི་མིང་དོན་ཅམ་ཡང་མ་
ཤེས་པར་ཟད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་འདི་ལ།

༤༩ །མི་ལམ་ལམ་ལམ་བརྟུང་བ།

ལན་ལེགས་པར་བརྟུང་བ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བར། བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་
ཆོས་གཞན་ལ་ལུང་གིས་བསྟན་ཀྱང་གོ་དཀའ་བར་གསུང་རྒྱ་དེ་ཁྱོད་
ཀྱིས་འདོད་པའི་བདེན་མེད་མེད་དགག་འདི་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་
པ་དང་། ཆངས་དབང་གིས་བསྟན་ནས། བདུད་ཅི་འདི་དབྱིངས་ཀྱི་སྟོ་
དབྱེའོ་ཞེས་གསུངས་པའང་དམིགས་པ་ཅན་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་འདི་ཡིན་ན་
ལས་སྟོ་བར་འདུག་ཀྱང་། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བར།

ཟབ་ཞི་རྒྱལ་བྱལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས།

བདུད་ཅི་འདི་ཆོས་ནི་བདག་གིས་ཐོབ་པར་གྱུར།

ལྷ་ལ་བསྐྱོད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་ཏེ།
 མི་སྤྱོད་གས་འདབས་གནས་པར་བྱ་བ་སྟུང་།
 ཆོག་བྲལ་ངག་གི་ལམ་གྱིས་མ་གོས་པ།
 དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་འབྲ།
 སེམས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་བ་རབ་གྲོལ་བ།
 མཆོག་རབ་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་དམ་པ་ཤེས།
 རོན་ཚུལ་འདི་ནི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་སྟུ།
 ཤེས་པར་མི་རྒྱས་མཛེངས་པས་རིག་པ་ཡིན།
 སྟོན་གྱི་རྒྱལ་ལ་ལྷག་བྲས་སེམས་ཅན་རྣམས།
 དེ་དག་ཆོས་འདི་ཐོས་ན་ཡིད་ཆེས་འགྱུར།
 འདི་ན་ཆོས་ནི་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།
 ཡོད་མེད་གང་ཡིན་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།
 གང་གིས་རྒྱ་དང་བྱ་བ་བཟང་ཤེས་པ།
 དེ་ལ་ཡོད་པའམ་མེད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས།

སྒྲོན་གྱི་རྒྱལ་སྒྲོན་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་ཐུགས་
 རྗེའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་སྤེ་སྒྲོན་གསུམ་གྱི་བཀའ་འདི་དག་མིན་པའི་
 བཀའ་གཞན་པོད་ན་ཡོད་པར་མ་ཐོས་ཀྱང་། བྱིད་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་རོལ་
 པ་གཞན་སྟོང་ཉིད་དམིགས་པ་ཅན་དུ་སྒྲོན་པའི་མདོ་ཞིག་གཟིགས་
 པ་ཡིན་ལས་ཆེ་སྟེ། འདི་ན་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་དགོས་ན་བདེན་
 མེད་སྒྲོས་བྲལ་ཉིད་དུ་གསལ་གྱི་སྒྲ་ཡི་ལམ་དང་སྒྲོས་དམིགས་པ་
 ཅན་དུ་མ་གསུངས་པར་བསྒྲོན་འདིར་དུ་མེད་ལ། འོན་ཏེ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་བཀའ་ཡང་རང་གི་ཞེ་འདོད་ལྟར་བརྟུག་ན་ངེ་ལྟར་
 བརྟུག་རྒྱུ་འདུག དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 མཐུན་དགོས་ན། འདི་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་
 འདུག་པ་སྒྲོ་ལྟར་དག་ལ་སོམ་ཉི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་
 འདའི་ཐབ་མོ་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་བདུད་རྩིའི་དབྱིངས་ཀྱི་
 སྒོ་ཕྱེ་བར་བདག་ཅག་གིས་འདོད་དོ།

དེ་ལྟར་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐབ་པས་བྱིས་

བས་ཁོང་དུ་ཆུད་དགའ་བ་ནི། **སྤྲད་པར།**

འབྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་འདི་ཟབ་སྟེ་མཐོང་བར་དགའ། །སྤྲུང་
 གྲུང་རྟོགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་མེད་པ། །དེ་བྱིར་པན་མཛད་
 བཅེ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་ནས་འདི། །སེམས་ཅན་ཆོག་གས་སྤྲུང་
 ལེས་སྦྱུང་བྱུགས་ཁྲལ་ཆུང་བར་མཛད། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་
 གནས་ལ་དགའ་ཞིང་ཡུལ་རྣམས་འདོད། །འཛིན་ལ་གནས་ཤིང་མི་
 མཁས་སྒྲུན་སྒྲོང་ས་སྤྲུན་པ་བཞིན། །ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་གནས་
 མེད་འཛིན་མེད་དེ། །དེས་ན་འཛིག་རྟོན་དག་དང་ཅོད་པ་འབྱུང་བ་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་དམིགས་པ་ཅན་ཞིག་རྟོག་གའི་ཡུལ་དུ་
 གྱུར་པ་ལ་ཟབ་མོ་དཔག་པར་དགའ་བ་ཞེས་ཅི་ཡང་མི་འདུག་པས་
 རྟོག་གའི་ཀུན་ལས་འདས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དམིགས་མེད་སྟོས་བྲལ་ནི་ཟབ་པའི་བྱིར་ན་གྲུབ་མཐའ་འོག་
 མ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དབུ་མར་སྦྱ་བ་དག་གྲུང་ད་ལྟ་མི་མཐུན་པར་སྦྱ་བ་
 འདིས་དངོས་སུ་མཆོན་པར་བྱས་སོ། །**མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས།**

མཐོང་བ་ལ་སོགས་བཀག་བ་ཡིས། །དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་
བར་བཤད། །གཟུགས་ལ་སོགས་པར་མི་ཤེས་ཕྱིར། །དེ་ནི་བསམ་
མི་བྱབ་པར་འདོད། །ཅེས་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས།

སྤྱིར་ཐོབ་པའི་ཡུལ་མིན་ཏེ། །དོན་དམ་ཡིན་ཕྱིར་བསམ་བྱའི་
མིན། །ཆོས་ཉིད་ཟབ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི། །བསྐྱེམ་བ་ལ་སོགས་
ཡུལ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་སྤྱི་ཁྱོད་འོག་ཏུ་
སྦྱོས་པའི་སུན་འབྱེན་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་སྤར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ན། རྒྱལ་
བ་དང་རྒྱལ་སྤྱི་ས་བཅུའི་དབང་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་གསུངས་ལས་
འིང་དུ་བསྐྱལ་བས་ངས་དོན་གྱི་མདོ་སྤེའི་བསྟན་དོན་གང་ན་ཡོད་
ད་གཟོད་འཆོལ་དགོས་པར་སྤང་ན་བྱང་ངས་ཇི་ལྟར་འབྱེད་བྱས།
དགོན་བཅེགས་སོགས་སུ། སངས་རྒྱལ་པའི་བྱབ་མོ་ནས་སྤྱི་ངན་
ལས་འདས་ཀྱི་བར་དུ་ཆེག་གཅིག་མ་གསུངས་ཞེས་བ་སྤྱི་ཇི་བཞིན་
བར་བཤད། སྤྱིང་ཉིད་སྤྱིན་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བ་སྤྱི་ཅིང་སྤྱི་ཁོ་བོ་
ཅག་གིས་དམིགས་བ་མེད་པའི་སྤྱིང་ཉིད་བསྟན་བ་ཡོད་པར་འདོད་

ཀྱི། སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་མེད་ཅེས་མ་སྒྲིམ་སོ།།

སྒྲིའི་བཞིན་ཞེས་པ་ཐ་སྟད་དུ་ཆོག་གཅིག་མ་གསུངས་པ་ལ་གོ་
 བ། སྟོང་ཉིད་མ་བསྟན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་བསྟན་པ་ཡོད་ན་ཅི་ཞིག་འགལ།
 དེས་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་གསུམ་གསུངས་པ་ཡོད་ན་
 ཆོག་གཅིག་ཐ་སྟད་དུ་མ་གསུངས་པ་ག་ལ་སྟི། དེའི་དགོངས་པ་
 གང་ཞེ་ན། དམིགས་མེད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྒྲིམ་
 པ་དང་། གང་སྟོན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་མི་དམིགས་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པར་སྒྲུར་བྱངས་པའི་མདོ་ཡི་ལུང་
 གིས་གསལ་བར་བསྟན་ལ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོག་གཅིག་མ་གསུངས་
 ཞེས་སྒྲུར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་ཆོག་གཅིག་མ་སྒྲིམ་
 པར་འགྱུར་བ་སོགས་སུ་ཐལ་ལོ།།

ཤེར་མདོས་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པས་
 མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིག་རྒྱལ་པོར་འདོད་པ་སྒྲུར་ཡང་བཤད་ཟེན་
 ཏོ། །བྱང་པེས་ཀྱི་མདོ་ཀུན་ལ་སྒྲུར་འདེབས་སུ་ཐལ་བ་བདག་ཅག་

གི་ལུགས་ལ་མེད་དེ། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་དེ་དག་
 དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཡིན་ལ། དམིགས་པ་ཅན་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་བྱང་
 དོན་དུ་མདོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་དེས་དོན་གྱི་མདོ་
 སྡེ་ལ་བརྟེན་ཀྱང་། རི་སྤྱིད་དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་བྱང་
 དོན་དུ་འགྱུར་བར་གོང་གི་མདོ་ལྷུང་ན་གསལ་བ་ལྟར་རོ།

དེའི་སྤྱིར་བདེན་གཉིས་སྟོན་པའི་མདོ་མེད་ཅེས་སྒྲ་བ་སྤྱི་ཡང་
 མེད་པས་འདིའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཅུང་མ་ཆོད་པར་སྤྱི་
 འབྱེན་སྤྱི་ལ་བརྟེན། དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་
 དེས་དོན་ཡིན་ན། དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་པོ་བྱུང་བྱེད་དུ་བྱས་
 བས། དེ་ལས་གཞན་པའི་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཀག་
 པ་ཐམས་ཅད་བྱང་དོན་ཅུང་མ་ཟད་ཉ་ཤང་གི་ལུགས་སྤྱི་འགྱུར་
 དགོས་པས། དེ་ལྟ་ན་དངོས་དངོས་མེད་ཐ་སྟོན་དུ་སྤྱིད་ཆོད་ཀྱི་
 དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་སྡེ་གཅིག་ཀྱང་མི་འགོག་པར་བདེན་གྲུབ་
 ཁོ་ན་བཀག་དགོས་ལ། དེའི་སྤྱིར་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲ་

ཆོགས་སུ་སྒྲུང་བའི་གཉིས་སྒྲུང་སྒྲིང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིང་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་
 གུན་ཏུ་རྒྱལ་བས་གསུངས་པར་མ་གྱུར་ལ། གཞུང་འཛིན་ཡོད་པ་
 ཉིད་སྒྲོ་དོན་མཐུན་དང་། གཞུང་འཛིན་མེད་པ་ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ་
 བས་དོན་དམ་ནི་གཞུང་འཛིན་མེད་པའི་སྒྲིང་ཡུལ་ཡིན་ཞེས་པའང་
 ཆོག་ཅམ་དུ་སོང་བས་ངས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་བ་
 བཏབ་པར་འགྱུར་རོ།

ཟླ་བས་སྒྲིང་ཉིད་དོན་ཅན་ངས་དོན་ཤེས་པར་གྱིས་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལ། ཤེས་རྒྱ་མེད་ཅེས་སུས་ཀྱང་མ་སྒྲས་སོ། །གལ་ཏེ་
 ངས་དོན་སྒྲིང་ཉིད་སྒྲས་བཟོད་མི་རུས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲ་ན། འདི་
 བེ་ངས་དོན་སྒྲིང་ཉིད་ལ་མཁས་པ་པར་ཞོག རྟོག་གའི་གཞུང་ལ་སྒྲོ་
 གསལ་བ་དག་གིས་ཀྱང་བཟོད་མི་འོས་པ་སྒྲོ་ཅིང་བའི་རྣམ་འགྱུར་
 ཏེ་བཟོད་མི་རུས་ཞེས་པའི་དོན་འདི་སྒྲི་མཆན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་
 ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་རི་བོང་གི་རྩ་ཡང་བཟོད་འདོད་ཀྱིས་བཟོད་རུས་ན།
 ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། རང་མཆན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན།

ངེས་དོན་སྟོང་ཉིད་དུ་མ་ཟད་བྱམ་སོགས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱས་
 དངོས་སུ་བརྗོད་མི་རུས་ཏེ། རང་མཚན་སྐྱས་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་
 ཡིན་ལ། དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་མི་རུས་པར། རྟོག་གཏི་གཞུང་ལས་
 བཤད་དེ། **ཚད་མ་མདོར།**

རང་རང་རིག་བྱ་ཐ་སྟོང་གིས། །བསྟན་མིན་ངོ་བོ་དབང་པོའི་
 ཡུལ། །ཞེས་དང་། **རྣམ་འགྲེལ་ལས།**

སྐྱ་ཡི་ཡུལ་དང་ཡུལ་མིན་གྱིར། །ཞེས་དང་།
 བྱད་པར་རྣམས་ལ་སྐྱ་དག་ནི། །འབྲུག་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། །ཞེས་དང་། སྐྱ་ལ་རྟོག་པའི་རང་ཚུལ་ཅན། །མདོན་སུམ་དོན་
 ལ་འབྲུག་མི་བྱེད། །ཅེས་སོགས་སྐྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱས་
 དོན་རང་མཚན་དངོས་སུ་བརྗོད་ན་སྐྱ་སྟོའི་ཡུལ་དུ་དོན་དེ་དག་
 མདོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་བས་དེ་ལྟ་ན་སྟོང་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་
 པས་སྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་རྟོགས་པ་སོགས་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་མང་ཡང་
 མ་སྟོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་**རྣམ་འགྲེལ་ལས།** བརྟམ་ལྟོས་པའི་རང་ཚུལ་

ཅན། །མངོན་སུམ་དོན་ལ་འཛིན་མི་བྱེད། །ཅེས་དང་། དབང་པོ་བྱ་
 བ་མེད་པ་ལ། །གཞན་དག་ཅམ་གྱིས་སྤང་མེད་བྱིར། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བདུ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་རྟོགས་ཚུལ་ལ་དབྱེད་
 བ་བཅོད་བྱ་རྒྱུ་དེ་བྱེད་ལ་དངོས་དང་ཞེན་པ་འི་ཚུལ་གཉིས་སྤྱར་ནས་
 སུ་བཞིར་དབྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་། སྤང་བརྟག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་མིང་
 དང་ཆིག་གི་སྒྲོ་ནས་བཅོད་བྱའི་དོན་ཐམས་ཅད་བཅོད་ཅིང་རྟོགས་སུ་
 རུང་བ་ཐ་སྙད་སྤྱི་ཡི་འགྲོ་ལུགས་ཡིན་པ་མ་ཞེས་པར་སྤྱོད་དངོས་
 སུ་བཅོད་མི་རུས་པ་ལ་བསམས་ན། རང་མཚན་གྱི་ཆོས་གཅིག་
 ཀྱང་བཅོད་མི་རུས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ།།

དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་ཉིད་ནི་སྤྱོད་དངོས་སུ་བཅོད་མི་རུས་པ་ཅམ་
 ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་རྟོག་གི་ཡུལ་མིན་པ་ཅམ་
 ལ་བཤད་ན། དེ་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་ཡོད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་
 འགྲོ་ལུགས་ཡིན་ཞིང་། རྟོག་གའི་གཞུང་ལས་གྲགས་པ་རྣམ་པར་
 རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་མ་འདས་པས་ན། རྟོག་གའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་

ཡིན་པའི་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་དུ་རྩི་ལྟར་འགྱུར། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན།
 བྱམ་སོགས་དངོས་པོ་དང་། མཁའ་སོགས་དངོས་མེད་དེ་དངོས་
 དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་སུ་གཏོགས་པའམ། དགག་པ་དང་སྐྱབ་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་ཉོགས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་
 དེ་དང་དེར་དམིགས་ཤིང་བརྗོད་ཅུས་པ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་
 པའི་སྟོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ངེས་དོན་གནས་ལུགས་སྟོང་
 པ་ཉིད་ནི། དངོས་དངོས་མེད་དམ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་མཐའ་གང་རུང་
 ངམ། གཉིས་ཡིན་གཉིས་མིན་གང་དུའང་བརྟག་པ་དང་བརྗོད་པར་
 མི་ཅུས་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་མ་
 ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོགས་ཀྱི་མིང་གི་
 སྟོན་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་སྤང་སྟོང་གང་རུང་
 རེའི་སྟོགས་སུ་མ་སྤྱང་བ་སོགས་མདོར་ན་དགག་པ་དང་སྐྱབ་པའི་
 སྟོན་པ་དེའི་བྱེད་པར་ཀྱི་ཆོས་ལ་དཔྱོད་པའི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རྣམ་པ་

ཇི་སྟེང་པ་ཁ་ནས་ཆེག་ཏུ་འབྱེན་ཏེ་བརྗོད་པ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་དོན་
བཞིན་དཔྱད་པའི་རྟོག་པ་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེའི་དོན་ལ་
འདྲུག་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དང་བསྟན་བཅས་རྣམས་སུ་ལྷག་མཐོང་
བཤད་པའི་སྐབས་སུ་སྦྱར་རང་དང་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་ལ་དཔྱད་
པ་བཞིར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་དཔྱད་པས་གནས་ལུགས་དམིགས་མེད་བརྗོད་བྲལ་སོ་
སོ་རང་རིག་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་སྦྱར་བ་དེ་དོན་སྦྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་
ཡང་། བསྟན་པ་དང་བྱབ་མཐའ་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་བྲི་མ་
དེར་གཏོགས་པ་ཡིན་ཞིང་སྟོང་ཉིད་དོན་སྦྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་
ཐ་སྟོད་ཡང་བྱར་བྱང་ངོ་། །མདོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཆེ་ན་དེ་འབྲའི་
བརྗོད་བྲལ་གྱི་རང་མཚན་དངོས་སུ་མཐོང་བའམ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་སྒྲུང་དུ་ངས་དོན་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་
སོགས་ལས་ཇི་སྟེང་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲུ་
དང་ཆེག་གི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་སྦྱིའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་

བས་གཏན་ལ་པབ་པ་ཡིན་ཡང་། གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བའི་དོན་
 དམ་ལ་མཐའ་དང་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྐྱབ་
 པ་དང་བརྗོད་པ་མེད་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་ཕྱིར་ན་བརྗོད་
 མེད་དུ་གཏན་ལ་པབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བས་ན་སྤྱོད་གྱིས་ཁ་ནས་
 ཆོག་ཏུ་བརྗོད་རྒྱ་ཡོད་མེད་དང་། དོན་དམ་ལ་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་
 སྤྱོད་ཡུལ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་བརྗོད་དུ་ཡོད་མེད་ནོར་ནས་
 གཞན་ལ་བརྒྱལ་བ་ནི་གཞན་ལུགས་ལ་གཞོད་པ་ཅུང་ཟད་མ་རུས་
 པའི་སྤྱོད་དུ་བྱེད་རང་གི་སྒོ་བྲོས་ཀྱི་རང་མཆང་བསྟན་པ་དགོད་བྲོ་
 བའི་ཚུལ་དུ་སོང་ངོ་།།

དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་མེད་བསམ་མེད་རྟོག་མེད་སྤྱོས་མེད་ཅས་
 བསྟན་པའི་ཆོ། བརྗོད་མེད་མ་ཡིན་ཏེ་བརྗོད་མེད་ཅས་ཁ་ནས་
 བརྗོད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་དུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་མེད་དུ་རྟོག་པའི་
 ཕྱིར་དང་། སྤྱོས་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོས་མེད་དུ་སྤྱོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་

བ་ལྷ་བྱར་གོ་ན། བརྗོད་མེད་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཅད་དང་གཞན་
 སེལ་ལ་ཡང་གོ་བ་ཚུལ་བཞིན་མི་སྦྱེ་ན། ཆོག་དེ་དག་གིས་བསྟན་
 འོན་གོ་བ་ག་ལ་སྤིང་དེ། སོར་མེད་ཅེ་མོས་ལྷ་བ་བསྟན་པ་ན་ལྷ་བ་
 ལ་མི་ལྷ་བར་སོར་ཅེ་ལ་བསྟན་བ་ལྷ་བ་བྱུར་པའི་ཕྱིར་ན། ཁྱོད་རང་
 གིས་འོག་དྲུ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་བཤད་ག་ལ་རུས་ཞེས་སྒྲུབ་པ་
 ལྟར། དེས་དོན་སྟོང་ཉིད་མཐའ་བྲལ་དང་བརྗོད་བྲལ་སོགས་སུ་
 གསུངས་པའི་དོན་གང་ན་ཡོད་མ་རྟོགས་པར་སྟོང་ཉིད་བཤད་ག་
 ལ་རུས་ཏེ་ཆོག་དེ་ནི་བདེན་ནོ།

དེའི་ཕྱིར་དེ་འདྲའི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲུབ་ལ། སྒྲུབ་
 ཀྱིས་ཀྱི་དམ་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་བྱུ་མཆོག་སྟེ་ཞེས་གསུངས་
 པ་འཐད་ཅིང་། དེས་དོན་རྟོགས་ན་དེ་ལྷ་བ་མ་བསྟན་པའི་བྲང་དོན་
 ཡང་ཤེས་ཤིང་། བརྗོད་བྲལ་ཐབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་རྗོད་
 བྱེད་སྒྲུ་ཆོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་ཇི་སྟེད་གསུངས་པ་དང་། སངས་
 རྒྱུས་ཀུན་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱུར་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡང་དག་པའི་དོན་

མཐོང་བ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་སྐྱེད་པ་ཡེ་
ཤེས་དང་འདྲ་འབྲལ་མེད་པའི་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་སེམས་ཅན་
ཀྱི་ཁམས་ན་ཡོད་པར་བསྟན་པ་རིགས་ཤིང་། དེ་ལ་འདྲ་སྤྱི་མཆོན་
ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་རགས་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་ངོ་མོ་མངོན་
སུམ་རྟོགས་པ་སྤྱོད་པ་དང་། དུལ་ཆོས་ཉིད་དམིགས་མེད་དང་། དེའི་
དུལ་ཅན་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འདྲུག་པ་བྱུག་གིས་
བཤད་པ་རྣམས་གོང་དུ་སྒྲོས་པའི་དོན་དེ་དག་གི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་
དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་ན། ཚུད་ཡིག་གཞིར་ལྗེས་སྐྱོད་བྱེད་པ་སུ་གཞན་ལ་
སུན་འབྱེན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱངས་པའི་ལུང་།

སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་དམ་པ་ཞེས་པ་ནས་རྣམས་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི། །མཆོན་ཉིད་མདོ་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་རྣམས་
ལ་སོ་སོར་ལན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྟན་མ་དགོས་པར་བདག་ཅག་གི་
ལུགས་དག་བྱེད་དུ་སོང་ནས་གཞུང་དེ་དག་གིས་ངེས་དོན་སྟོན་
པའི་མདོས་བསྟན་དོན་བརྗོད་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་མ་བཀག་པའི་

ཕྱིར་ཉེ། གཞུང་དེ་དག་ཆོག་གི་སྒོ་ནས་བཞེད་དུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་
 བས། མཐའ་གང་དུའང་བཞེད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་གཏན་ལ་
 དབབ་པའི་ཕྱིར་ན། ཐ་སྙད་དུ་ཆོག་གིས་བཞེད་པ་དང་ཉོག་པ་དང་
 མཐོང་བ་སོགས་གང་ཡང་མ་བཞག་པར་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་
 ལ་འགལ་མེད་དུ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞུང་
 དེ་དག་གིས་བསྟན་དོན་མཐར་ཐུག་མ་ཤེས་པར་གྲུང་བསྐྱེགས་
 བས་འཆད་དུ་མེད་དོ།

༤༣ རྒྱུ་གསལ་གྱིས་བཞུགས་བཞེད་པ།

ཡང་ཁྱོད་གྱིས། མདོར་ན་རྒྱུ་སྒྲ་མ་དང་། དབུ་མ་རིགས་
 ཆོགས་སོགས་ཀྱི་མིང་དོན་ཙམ་ཡང་མ་ཤེས་པར་ཟད་དོ་ཞེས་སྒྲས་
 པ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་མ་ཤེས་ཞེས་དྲིས་པ་ན། ཁོ་ན་རེ། རྒྱུ་སྒྲ་མས།
 རྩི་ཇི་ཇི་གནས་བདུན་བསྟན་པ་དང་། རིགས་ཆོགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་
 ཉིད་རིགས་པས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་གྱིས་དེ་དག་གིས་
 གྲུང་དེས་དོན་བསྟན་དུ་མེད་དོ་ཞེས་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

༩༩ རྒྱུ་མེད་ལམ་ལུགས་ལྟོགས་ཀྱི་

སྒྲུབ་པ། ཁོ་མོ་ཅག་གིས་གཞུང་དེ་དག་གིས་བསྟན་བྱའི་དོན་
 དེས་དོན་བསྟན་དུ་མེད་དོ་ཞེས་མ་བཟོད་དེ། དེ་དག་གིས་བསྟན་པར་
 བྱ་བ་དེས་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གང་ཞིག་དམིགས་
 པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་བསྟན་པར་འདོད་པས་ན་གཞུང་
 དེ་དག་གི་མིང་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་ཤིང་། གཞན་ཆོས་དབྱིངས་
 དམིགས་པ་ཅན་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་ན། མེད་དགག་ཅུ་ལ། གང་
 ལས་དཀོན་མཆོག་དགེ་བ་གསུམ་འབྱུང་བ། །ཞེས་སོགས་སྐྱེ་ཆེར་
 བཤད་པའི་རིགས་སམ་སྐྱེད་ཀྱི་དོན་མི་རུང་བས་དེ་ཤེས་པར་ཡང་
 མི་རུང་ལ། སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཡོན་
 ཏན་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་མའི་མིང་དོན་ཡང་མ་ཤེས་པར་སེམས་
 ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་རིགས་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དབྱ་མའི་
 དོན་ཡིན་ན། གནས་ལུགས་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ལ་མཐའ་གཉིས་
 ཀ་ཞིགས་པའི་དབྱ་མའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་མིང་དོན་ཡང་ཡང་

དག་པར་ཤེས་པར་དགའ་ཞེས་བརྗོད་དོ།

༩༩ རྒྱུ་ལ་གསལ་གྱིས་བཞུགས་བ་བརྗོད་ལ།

ཡང་ཚུད་ཡིག་རིགས་པའི་གཟེ་འབར་དུ་ཁོ་ན་དེ། རྣམ་གཞག་
དེ་ཀུན་ཀུན་རྗོད་ཏུ་ཡིན་པས་རི་སྐད་བཤའ་པའི་སྒྲོན་དུ་མི་འགྱུར་
རོ་ཞེ་ན། ཀུན་རྗོད་ཏུ་ཡོད་པས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྲིད་ཅག་
གིས་སྒྲུས་པས། དེ་ལྟ་ན་དེས་སྒྲོན་སྒྲོང་མི་རུས་སོ་ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་
སྒྲོའོ་ཞེས་ཟེར།

༩༩ རྒྱུ་ལ་གསལ་གྱིས་བཞུགས་བ་བརྗོད་ལ།

དེ་ལ་རི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་ལན་བཏབ་བ་སྒྲ་
རབས་བ་པལ་མོ་ཆེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་མི་ཆོད་ལ། དོན་
དམ་པར་མེད་པས་མེད་གོ་ཆོད་ཅེས་འདྲེར། བྱེ་རབས་བ་པལ་གྱིས་
ཀུན་རྗོད་ཏུ་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་ཆོད་ལ། དོན་དམ་པར་མེད་པས་མེད་
གོ་མི་ཆོད་ཟེར། བདག་ཅག་གིས་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ལྟར་མི་སྒྲ་སྒྲེ། ཐ་
སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་

པའི་གོ་མི་ཆོད། དོན་དམ་པར་མེད་པས་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་གོ་
 ཆོད་ལ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་གོ་མི་ཆོད། དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་ཐ་
 སྙད་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟངས་ན་འགལ་མེད་དོན་
 གཅིག་ཏུ་འཆར་བའི་གོ་ཚུལ་ཡོད་པར་སྒྲུའོ།

དེའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་ནམ་
 ཡང་མ་སྒྲིམ་པས་སྒྱུན་སྒྲིབ་ཅི་སྟེ་མི་རུས། གཞན་ཡང་བསྐྱུས་ཚན་
 སོགས་ནས་བཞད་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོག་ཙམ་ལ་འཆེལ་ཆེས་ན།
 འདི་ལྟར་རི་བོང་རྒྱ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཏན་མེད་དུ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་
 པ་བྱུབ་སྟེ། གཞལ་བྱ་གཞི་བྱུབ་ཡོད་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཏན་མེད་དུ་གཞལ་བྱ་དེ་རི་བོང་གི་རྒྱ་མིན་ན་རི་བོང་
 རྒྱའི་སྒྲ་དོན་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཏན་མེད་དུ་གཞལ་མི་རུང་ངོ་། །དེས་
 བ་དེ་འབྲེལ་སྒྲོས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་དགོས་པ་ཆུང་བས་བཞག་ལ།
 ཚུལ་དེས་གཞལ་བས་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱངས་ན་ཐ་སྙད་དུ་རི་བོང་རྒྱ་

ཡང་ཡོད་དགོས་པས་མེད་པའི་ཆོས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེས་ན་སྤྱིར་རང་ཤུན་མ་བྱེད་པར་ཆེག་གི་འཛིན་མཆོམས་ཙམ་
 གྱིས་གར་ཡང་མི་བྱིན་པས་ཆེག་གིས་བསྟན་དོན་ལ་གོ་བ་ལྟར་བྱེད་
 དགོས་ཀྱི་ཆེག་ལ་ཉོན་པར་མི་བྱའོ།

༤༩༽ གུན་རྫོབ་ཏུ་དོན་དམ་ཡོད་པས་དབྱ་མ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོན་མེད་ཚུལ། ༥༠༽ རྒྱུ་གསལ་གྱིས་བཞུག་བ་བཞིན་ལ། ༽

ཡང་ཚུད་ཡིག་ཏུ། འོན་ཀྱང་གུན་རྫོབ་ཏུ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་
 བ་དེ་མཐའ་གུན་དང་བྲལ་བའི་དབྱ་མ་ཡིན་ནམ་མིན། དང་པོ་ལྟར་
 བ་སྒྲུ་རྟོག་གིས་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐའ་གུན་དང་བྲལ་བའི་
 བྱིར། ཉགས་བྱུང་ཁས། འདོད་ན་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཤེས་བྱ་ཡིན་ཟེར་བ་
 འགལ་ལ། ཡུལ་མིན་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་འགྱུར་
 ཞིང་། དབྱེ་གཞི་དང་དབྱེ་ངོ་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་འགལ་
 ལོ། །རྒྱ་མཆོན་དེ་དག་གི་བྱིར་ན་མཐའ་བྲལ་དབྱ་མ་ཆེན་པོ་གུན་
 རྫོབ་ཏུ་མེད། དོན་དམ་པར་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་ན། དེའི་རྣམ་གཞག་
 རྣམ་གྲངས་གང་གིས་ཀྱང་བཤད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།

ནམ་དཔྱིད་ཀྱན་གསལ་མེ་ལོང་དག་པའི་ངོར། །ཡིད་འཕྲོག་
གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་འབྲམས་སྒྲུང་། །ཡི་གའི་ལམ་དུ་སྐྱབ་
ངམ་བ་ཡི། །དཀར་ཐུབ་བསྟན་པའི་བརྩོན་པ་འདྲིར་སྤངས་སོ། །ཞེས་
ཀྱང་བསྒྲགས་སོ་ཞེས་ཟེར།

༤༥ །མི་ལམ་ལམ་ལན་བརྗོད་པ། །

དེ་ལ་ལན་ལེགས་པར་སྒྲུས་པ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཀྱན་རྫོབ་
ཏུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་མཐའ་ཀྱན་དང་བྲལ་བའི་དབྱེ་མ་ཡིན་ཞེས་ཁས་
ལེན་ནོ། །འོ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྲོད་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
མཐའ་བྲལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སྤྲོད་གི་ཡུལ་
མ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་ལན་འདེབས་སོ། །སྤྲོད་གི་ཡུལ་མིན་པར་
གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་།
དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ནམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པས་དམིགས་མེད་
ཡོངས་གཙོ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒྲོས་ཡུལ་
ཡིན་ཞེས་སྤར་བཤད་ཟེར་རྟོ། །

དེས་ན་སྤྱིར་སློང་ཡུལ་མིན་པར་ཁས་མ་སྒྲུངས་པས་བདེན་
གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་དབྱེ་ངོ་བཤད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་པར་བཤད་
པ་ལ་འགལ་བར་ཐལ་བའི་སྤྱོད་འབྱེན་གྱི་ལན་བསྟན་མ་དགོས་
སོ། །མཐའ་གང་དུ་འང་དམིགས་པ་མེད་པའི་མཐའ་བྲལ་དབྱུ་མ་ཆེན་
པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡོད་པས་ན་མཐའ་བྲལ་དབྱུ་མ་ཆེན་པོ་ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་མེད་པའི་སྤྱོད་མེད་ཅིང་དེ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པ་ཞེས་ཐ་སྟོད་ཉེ་བར་
འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་དམིགས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།
དམིགས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་དེ། དམིགས་
མེད་དང་སྤྱོད་བྲལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །མིང་དེ་དག་གིས་
བསྟན་དོན་ལ་དམིགས་པ་ཅན་གང་ཡང་བསྟན་པ་མེད་དེ། གཟུང་
འཛིན་མེད་པ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་གཟུང་འཛིན་མ་བསྟན་པ་དང་། བདེན་
མེད་ཅེས་པའི་སྤྱོད་བདེན་བྱུང་མ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་བསྟན་

དོན་རི་བཞིན་དུ་སོ་སོ་རང་རིག་པས། དམིགས་སུ་མེད་པའི་དོན་
 ཉོགས་པ་ལ་ནི་སྤྲོད་གི་འདུག་ཡུལ་མེད་ལ། དམིགས་སུ་མེད་པ་
 ལ་སྤྲོས་ཅི་ཞིག་བརྗོད་ཅིང་སྤྲོས་ཅི་ཞིག་དུ་ཉོག་བརྗོད་ཅིང་རྣམ་པར་
 ཉོག་པ་དེ་སྤྲོད་དུ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
 སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡུལ་ནི་ཆོག་གིས་དངོས་སུ་མཆོན་མི་རུས་
 པར་གསུངས་ཀྱང་། ལུང་བཞིན་ལེགས་པར་དབྱེད་པའི་སྤྲོད་ཀྱི་ལ་
 བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའམ་ཉོགས་སུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་
 ཚུལ་སྤར་ཡང་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

དེའི་ཕྱིར་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་
 དོན་ལྟར་རིགས་པས་ལེགས་པར་དབྱེད་པའི་སྤྲོད་ཀྱི་ལ་བརྟེན་ནས་
 གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་ཀྱི། དམིགས་པའི་མཐའ་
 གང་རུང་ལ་ཞེན་ན། ལྟོང་པ་ཉིད་རི་བཞིན་ཉོགས་མི་རུས་ཏེ།

ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས།

མེད་པའི་ཆོས་ལ་ཡོངས་སུ་ཉོག་པ་ན། །བྱིས་པ་གང་ཡིན་གཡོ་

བ་དེ་ཡིས་བཅིངས། །ཞེས་དང་། སྟོང་ཉིད་མ་སྐྱེས་སྐྱེས་ཀྱང་བྱས་
 མ་ཡིན། །མ་མཐོང་འོང་བ་མ་ཡིན་འཕོ་མིན་ན། །དམིགས་གནས་
 བདག་ཅག་སྟོང་ཉིད་ལེགས་བསྐྱབ་ཅེས། །འཛིན་བ་དེ་དག་ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱུ་པོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དམིགས་བ་མཐའ་དག་ལས་
 བརྒྱུ་སྟེ་མཐའ་བྲལ་སྒྲིབ་བ་མེད་པའི་དོན་ཁོང་དུ་ཚུད་ན།

མདོ་དེ་ལས།

རྟོག་དང་ནམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲིབ་བ་དེ། །གཉིས་ཀ་ཡོངས་སུ་
 སྤངས་ན་ཆོས་འཛིན་ཡིན། །ཞེས་དང་།

འཕགས་བ་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས།

སྤྱང་ན་འདས་པའི་ཆོས་ལ་ཆོས་མེད་དེ། །གང་སྤྱིར་འདི་
 མེད་ནམ་ཡང་ཡོད་མི་འགྱུར། །རྟོག་ཅན་དག་གིས་ཡོད་དང་མེད་
 ཅེས་བྲ། །དེ་ལྟར་དཔྱད་པས་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཞི་མི་འགྱུར། །ཡོད་
 དང་མེད་ཅེས་བྲ་བ་གཉིས་ཀ་མཐའ། །གཙང་དང་མི་གཙང་འདི་
 ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །དེ་སྤྱིར་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ནི་རབ་སྤངས་

ནས། །མཁས་པ་དབུས་ལའང་གནས་པར་ཡོངས་མི་བྱེད། །ཅེས་
 དང་། སྤྱི་དང་ཆོག་གི་ལམ་བུ་ལ་བཞུགས་ཏེ་དུ་མེད། །ནམ་མཁའ་རི་
 བཞིན་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། །འདི་ལྟ་བུ་ཡི་ཚུལ་མཆོག་རྣམ་རིག་
 བ། །དེ་ཡི་སྒྲོབས་པ་དག་ཀྱང་མི་ཟད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་
 བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་ཞེན་དང་སྤངས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཙོ་བོར་མི་བྱ་བར་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་བུ་སྤྱོད་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་
 ལུང་བཞིན་ལེགས་པར་སྤྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱེད་པ་བྱས་ན།
 རྒྱལ་བ་ཤུགས་མེད་གཏི་བསྟན་པར་རིན་པོ་ཆེའི་རྗེས་སུ་ཚུལ་བཞིན་
 ལུགས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།

ཡང་དག་ལུང་དང་རིགས་པའི་འཕྲུག་པ་ལ།

བཞེན་ནས་ཞི་སྒོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལམ།

སྤྱི་དང་ཉེན་འབྱུང་བྱུང་འཇུག་མཐའ་བུ་གི།

དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་ཅུང་ཟད་ཉེད་པ་ཡང་།

སྤྱོད་པ་མཆོག་དང་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་བ་སྤྱོད་པ་གི།

ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཉིད་དུ་ངེས་གྱུར་ཅིང་།།

རང་སྒྲོམ་མེད་པར་ལེགས་པར་བརྗོད་པའི་གཏམ།།

འདི་ཡང་སྐལ་བཟང་སྤྱེ་བོའི་དཔལ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲུས་སོ།།

༤༩ རྒྱལ་གསལ་གྱིས་བཞུགས་པ་བརྗོད་པ། །

ཡང་སྒྲོ་བཟང་རབ་གསལ་ལགས་ཀྱི་ཞལ་ནས། འདི་སྐད་དུ།
འདི་ལྟར་སྒྲོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་
ཐལ། རྒྱུ་གྱུར་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་བ་རྒྱུ་འཕྲུལ་པས་ཀྱང་ཞེས་
ཏེ་རྗེས་དཔག་ཁས་མ་སྒྲུངས་སོ། །དངོས་སོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་
ཆོས་ཅན། ཚད་མས་མ་བསལ་བར་ཐལ། བསྐྱུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་
པའི་བྱིར། **ནམ་འགྲེལ་དུ།**

ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་སྤྱུ་མངའ་བ། །དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྟར་ཆད་མ་
ཉིད། །ཅེས་སོགས་སྤྱེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་ལས་བཞུགས་
སོ། །**རྒྱན་དུ།**

བརྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །ཞེས་སོགས་དམིགས་བྱ་

དམིགས་བྱེད་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གསུངས་པ་དང་། དམིགས་པ་
 ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པས་བྱེད་ཅག་གི་སྟོང་
 ཉིད་དེ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པས་མ་བསྐྱེམས་པར་འཆང་བྱ་
 བར་ངེས་སོ། །སྟོར་བ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་དུ་བྱེད་ཅག་གི་དོན་དམ་
 པའི་རྣམ་པ་བསྐྱེམ་པ་མ་ཚུད་པར་གསལ་ལོ། །སྐྱོམ་པའི་ལམ་ནི་
 ཟབ་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། ཟབ་མོའི་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད། །ཅེས་
 དང་། རྩི་མ་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་བའི། །ཞེས་དང་། ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་
 དག་ལྟ། །ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་ཤིང་། རྣམ་མཁུན་སོགས་སྤྲིས་
 གྱང་རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ག་ལ་ཤེས། རྣམ་
 པར་དམིགས་པས་རྫོགས་ཚུལ་རྣམས་མ་བསམས་པར་བྱང་བྱུང་
 དུ་སྐྱ་བར་ངེས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ།

༤༦ རྩི་མ་ཟམ་ལན་བརྗོད་པ།

དེ་ལ་ལན་ཉུང་དུར་བརྗོད་པ། སྟོང་ཉིད་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་
 བྱ་ཡིན་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་ཅིན་པ་ལྟར་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་

བས་འདིར་ཡང་བཤད་མ་དགོས་ལ། གཞན་ལུགས་རྒྱུ་འཕྲུག་
 བ་ལས་ཀྱང་ཐ་ཆད་དོ་ཞེས་ལུགས་ཀྱིས་འཕྲུག་པའི་བརྗོད་འདོད་
 གྲག་པོས། འབ་པ་རྒྱུ་འཕྲུག་པས་ཤེས་ཏེ། རྗེས་དབག་ཁས་མ་
 སྒྲུངས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་ལ་བརྟགས་ན། རྒྱུ་འཕྲུག་པས་རྗེས་
 དབག་ཁས་མ་སྒྲུངས་ཤིང་། མཛོན་སུམ་གྱིས་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་
 དུལ་སྒྲོག་གྱུར་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་པས། འབ་པ་རྗེས་ལྟར་ཤེས་
 ཏེ། ཉགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་ཀ་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ། རྗེས་སུ་འགོ་
 ལྷོག་གི། འབ་པ་ངས་པ་ནི་མོ་གཤམ་བྱ་དང་དེའི་ལུས་མེའི་འབ་པ་
 ཤེས་པ་ལྟར་སོང་བས་མཆོང་བྲགས་པས་ཡན་ལག་ཆག་པའི་དཔེ་
 དང་མཚུངས་པར་སོང་ངོ།།

དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཆད་མས་མ་བསལ་བར་འདོད་
 དེ། དམིགས་མེད་མཐའ་བྲལ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཡོངས་
 སུ་རྗོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། གནས་
 ལུགས་དཔྱེད་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐབ་

ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་སྐྱུ་མངའ་བ་ཞེས་པའི་ཟབ་མོ་སྟོས་བྲལ་གྱི་དབྱིངས་དང་
གཉིས་སྐྱུ་མེད་པའི་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ནི།
ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་སྐྱུ་མངའ་བ། །ཞེས་དང་། གཏུལ་བྱ་ལ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་
ལམ་ཡང་དག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཐར་འདོད་རྣམས་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་
གྱུར་པའི་ཕྱིར། **དེ་ལྡན་བཙུག་ལྡན་ཆད་མ་ཉིད།** །ཅེས་སོགས་གྱི་
དོན་ངེ་བཞིན་འཆད་ལུས་པས་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་ལམ་
གྱི་ཚུལ་ལ་གནས་བཞིན་པ་ཡིན་གྱི་རིང་དུ་མ་བཞུགས་ཏོ། །**བརྟེན་པའི་**
ཆོས་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །ཞེས་སོགས། ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ཉིད་ལ་ཆོས་
ཅན་སོ་སའི་སྟོན་སྟེ་བ་བཅུ་གསུམ་བྱས་པའམ། དམིགས་བྱ་
དམིགས་བྱེད་གྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་ཀྱང་བྱང་གང་ལྟར་ཡང་སྟོས་བྲལ་
གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལས་མ་འདས་སོ། །

དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། །ཞེས་པ་བྱང་ཐེམས་
གྱིས་སྟོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་སྤང་དོར་བཏང་སྟོམས་
གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ན་ཤེས་པར་

བྱ་བའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ལ་དམིགས་བྱ་
 དམིགས་བྱེད་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་བ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡུལ་ཅན་རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པར་འདོད་དེ། བར་ཆད་
 མེད་ཅིའི་སྐབས་སུ།

འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
 བོ། །དེས་ན་བདག་ཅག་གི་སྟོང་ཉིད་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱབ་པས་
 མ་བསྐྱེམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་འཁོར་
 གསུམ་དུ་དམིགས་པ་མེད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 ཟེན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་བའམ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། གདམས་ངག་
 གི་སྐབས་སུ་སྐྱབ་དང་ཞེས་པ་བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་ཏུ་སྐྱབ་
 པར་བཤད་པ་བཞིན་བོ། །སྟོར་བ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་དུ་བདག་ཅག་
 རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་བསྐྱེམ་ཚུལ་མ་ཚུད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་པའི་རྣམ་
 པ་ནས་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པའི་བར་གཞིཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་
 དང་། ཆགས་བྲལ་ཀྱི་རྣམ་པ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་

པའི་བར་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་དང་། ལུས་བྲན་པ་ཉེར་
 བཞག་གི་རྣམ་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བར་གྱི་རྣམ་
 མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ལྟེ། རྣམ་པ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་པོ་འདི་
 དག་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ་པར་
 གསུངས་པས་ན་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 དངོས་གཞིར་གནས་ཤིང་། དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོང་ཉིད་ཡིན་ན་
 བདེན་གཉིས་བྱུང་འཇུག་དམིགས་པ་མེད་པར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་གང་
 དུའང་མ་ཆུད་པར་གསལ་ལོ།

དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་དེ་སྒྲུར་བས་སྒྲོམ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡུལ་
 གཟུགས་སོགས་ལ་མི་གནས་པའི་སྒྲུར་བ། ཡུལ་ཅན་དམིགས་
 ཞེན་གྱིས་མི་སྒྲུར་བའི་སྒྲུར་བ་གཉིས་གསུངས་ཤིང་དེ་འབྲེལ་སྒྲུར་
 བ་དེ་ལ་གཞི་ལམ་རྣམ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མི་
 དམིགས་ཤིང་ཐ་སྐྱད་དུ་དམིགས་པ་འགལ་མེད་དུ་སོང་བའི་ཆ་
 རྣམ་ཐབ་པ་དང་གཉིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་། ཆད་མེད་པ་ཞེས་

གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། །ཟབ་མོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་
 སོགས། །ཟབ་པ་དེ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་དང་། །སྒྲུར་བའི་མཐའ་ལས་
 སྒྲོལ་བ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་མཐའ་བྲལ་ལ་ངེས་པ་ཉིད་པ་དག་
 གིས་རི་སྐྱད་བཤད་པ་དེ་དག་དེ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པོ་སྒྲུམ་དུ་
 ཤེས་ཤིང་། དམིགས་པ་ཅན་ལ་སྒྲོ་སྒྲུར་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ཟབ་
 མོ་དཔག་པར་དཀའ་བ་ཞེས་སྒྲོས་མི་དཔོགས་པ་ཅི་ཡང་མི་སྒྲུང་
 རོ། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་
 དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཤེས་བྱ་དང་། །ཤེས་དང་སྒྲོད་དང་གཉིས་
 མེད་དང་། །ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་
 འདིའི་དོན། མཐའ་བྲལ་དབུ་མ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་
 དུ་ཅུད་པའི་ཆོས་ཏེ། རི་ལྟར་ན། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་།
 ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་ཅིག་ཤོས་ཡིན་མི་ཤེས་པ་
 ལྟར་བདེན་གཉིས་འགལ་འདུར་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགལ་མེད་

རོན་གཅིག་ཏུ་མ་རྟོགས་ཤིང་། དབུ་མའི་རོན་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས།
 གང་གིས་སྟོང་དང་ཉེན་འབྱུང་དག ། དབུ་མའི་ལམ་དུ་རོན་གཅིག་
 པར། ། གསུང་མཆོག་ཅས་པ་ལྟར་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་མཐའ་
 བྱལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པ་ནི་ཟབ་པ་དང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་
 འགག་པ་འགག་མེད་ལ་སྐྱར་བ་གཉིས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 དེ་བཞིན་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་ཀྱང་ཐབས་ཀྱི་དུས་མིན་མཛོན་དུ་མི་
 བྱེད་པ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འདུག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཟབ་པ། རོན་དམ་
 སྟོས་བྱལ་ལྟར་ན་སྐྱབ་དུ་མེད་ཀྱང་ཀྱན་རྩེ་བ་དུ་སྐྱབ་སོགས་སྐྱབ་པ་
 འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ཤེས་བྱ་ལ་ཟབ་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཐོང་
 བའམ་དམིགས་པ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་
 མཐོང་བའི་དམ་པར་གསུངས་པ་རོན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ཤེས་པ་
 ལ་ཟབ་པ། དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་མེད་ཀྱི་སྟོན་པ་ལའང་དེའི་ཚུལ་གྱིས་
 ཟབ་པ་དང་། རོན་དམ་པར་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་
 ཀྱན་རྩེ་བ་དུ་ལམ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པ་གཉིས་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་

བ་གཉིས་མེད་ལ་ཟབ་བ། དོན་དམ་བར་ཐོབ་བ་དམིགས་སུ་མེད་
 ། གྲུང་གུན་རྫོང་ཏུ་ཐབས་ལ་མཁས་བས་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་བར་
 བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་བ་གཉིས་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐབས་མཁས་བ་ལ་ཟབ་བ་སྟེ། འདི་དག་
 མཐའ་བྲལ་དབུ་མ་ཆེན་པོ་བ་དག་གིས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཞིང་
 གཞན་དག་གིས་ཚུད་པའི་གནས་སུ་བྱས་ཀྱང་ཟབ་མོའི་སྟོ་ལྟན་
 དག་ལ་ཅི་ཡང་གཞོད་མི་རུས་སོ།།

དྲི་མ་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཞེས་དང་། ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་
 ལྟ་ཚུལ་སོགས་ལྷུང་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
 ཡིན་ནོ། །རྣམ་མཁྱེན་སོགས་སྤྲུམ་གྱང་གཞི་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་
 ག་ལ་ཤེས་ཏེ། དམིགས་མེད་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་
 བ་ལྟར་གྱུར་ཏོ། །ཡུལ་ཅན་སྟོ་ཡི་རྣམ་བ་དམིགས་བས་རྫོགས་
 ཚུལ་ཤིན་ཏུ་བསམས་ནས་དམིགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་བ་དེ་ཉིད་མཐའ་
 བྲལ་དམིགས་བ་མེད་པའི་གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་གིས་

རྟོགས་པར་ཞེས་སོ།

༤༩ ། རྟོགས་ལ་གྱིས་བཞུགས་པ་བརྟུན་པ། ་

ཡང་ཚད་ཡིག་ཏུ། དབུ་མ་འཇུག་པར། གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་།
 སྟོང་ཡང་ལྷག་ཅེས་དང་། དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྟོང་ནི་དེ་ཡིན་
 ཏེ། །ཞེས་དང་། མ་བཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྲུ་མི་རུང་། །དེ་ཉིད་
 རྒྱས་ལ་སངས་རྒྱས་བསྟན་ཅིང་བཞེས། །ཞེས་དང་། མཁས་པ་དག་
 བེ་སྟོང་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་། །ཞེས་དང་། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་
 བ་ནམ་དགོལ་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་རྒྱས་པར་
 བཤད་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་བཤད་ག་ལ་རུས། འདི་ནི་གསལ་བྱ་
 ཆེ་ཡང་གཞན་གྱི་ཐུགས་སུ་ཆུད་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལ། ཁྱོད་ལྟར་ན་རང་གི་ཐུགས་སུ་འདྲ་ཆུ་མེད་ཟེར་དགོས་ལ།
 འདི་ག་རྟོན་མ་ལུས་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་སངས་རྒྱས་སར་བཞུད་
 ལོག། །ཅེས་ཐུགས་སྟོན་གནང་བ་ལ་འཆང་བྱ་བར་ཐུགས་བྲེལ་
 མེད་པ་རེ་ཞིག་བརྟོག་འདོད་ཀྱང་། རྟོགས་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་ན་རྟོགས་

པར་སྒྲོན་ཞེས་གསུང་རིགས་པ་ཁོ་ནས། །སྤྲས་པ།

རྣམ་དག་གཞུང་ལུགས་གཞལ་མེད་ལྟ་ཡི་གནས།།

སྐལ་བཟང་འཆི་མེད་རོལ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བ།།

སྒྲོལ་ངན་ད་རྒྱའི་བྱ་ཡི་སྒྲོར་བ་བརྒྱས།།

གཞིག་པའི་ཀྱན་རྟོག་རི་མོ་དེང་འདིར་སྤྲ།།

རྣམ་དག་གཞིགས་པའི་སྒྲ་ཆོགས་ཡུལ་གྱི་དངོས།།

མཁའ་དབྱིངས་ཚུ་སྒྲེར་སོན་པ་དེ་ཡི་ཆོ།།

མཁའ་གཏེར་འོད་ཟེར་སྒྲོང་གིས་གསལ་བྱས་པས།།

དཔྱོད་ལྡན་སྒྲོ་གོས་པ་སྒྲོ་འཇུག་ཞིང་བཤད།།

རབ་འབྱམས་གཞུང་མང་བརྟེན་པའི་གྲི་ལ་ཤ།།

རྣམ་དཔྱོད་རྩལ་གྱིས་གཡོ་བའི་འཕྲོག་བྱེད་དབང་།།

རིགས་ལམ་འཕྲུལ་གྱིས་ཅེན་པའི་སྒྲོས་གར་གྱིས།།

སྒྲོལ་ངན་རི་དྲགས་བསད་པའི་གཟན་ལ་རོལ།།

རིས་མེད་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་མཁའ་ལྗོང་ཆོགས།།

ཅི་བདེར་རོལ་བའི་དུས་སྟོན་འདི་ན་བསྟར།
 སྤྱི་ཞིབ་སྒྲོ་ཡི་རོ་འཛིན་འདིར་རྒྱུངས་ལ།
 རྩོད་རིགས་དུས་སྟོན་དར་བའི་སྤྱི་དབྱངས་སྒྲིགས།
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉམས་མཁར་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཞེས་
 སྟུགས་སོ།།

གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་གིས་འདི་སྐབས་སུ་གང་བཤད་པ་དག་
 ལ་ལན་གྱི་ནམ་པ་རྩལ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་མ་དགོས་པས་མཐའ་བྲལ་
 རྟོང་ཆེན་གྱི་དབྱིངས་སུ་རང་ཡལ་རང་གྲོལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་འབད་
 བ་ཅི་ཡང་བརྟེན་མ་དགོས་པ་ནི་ཡ་མཁར་ནོ།།

ཉམས་མཁར་གྱི་ཆོགས་བཅད་ལ། ཉམས་མཁར་ཅམ་དུ་
 བརྟག་པ་ཅུང་ཟད་གཅིག་བརྗོད་ན། མཁའ་དབྱིངས་ཚུ་སྐྱེར་སོན་
 ཞེས་པ་འདི་ཅི་ཞིག་ནམ་མཁའི་ཆར་ཚུ་ཤིང་སྐྱེར་པའི་སྟེང་དུ་བབ་
 ཟེར་བ་ཡིན་ནམ། ནམ་མཁའི་པད་མོར་སོན་ཟེར་བ་ཡིན་ན་མིང་
 མཐའི་ཡི་གེ་ཕྱིས་ནས་ནམ་དབྱེ་སྐྱེར་བའི་ལུགས་ཤིག་སྤྱི་མི་སོགས་

བོད་ཀྱི་བདེ་སྤྱོད་མཁན་པོ་མཁས་པའི་ལུགས་ལས་མ་མཐོང་སྟེ་
 འོན་ཀྱང་མ་མཐོང་བྱེད་ན་མེད་པ་མིན་པའི་ཚུལ་སྟར་ཉིད་བདེ་སྤྱོད་
 པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཞན་ལ་འད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚུལ་ཅམ་
 ལ་འད་རྟོག་ཆེན་མཛད་པ་ཞིག་ལགས་པས་དེ་འདྲའི་བོད་ཀྱི་བདེ་
 སྤྱོད་པའི་གཞུང་ཞིག་གཟིགས་པ་འདྲ་སྟེ་མོ། །གཞན་ཆོགས་
 བཅད་དེ་དག་གི་དོན་དང་། ཐོག་མར།

བྱི་མེད་ཆོས་ཚུལ་སྤྱོད་པོ་རིན་ཆེན་ཁམས།།

སྤྱོད་ན་མཛོན་མཐོ་བརྟན་བརྩེད་གངས་ཀྱི་རིར།།

སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཆུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོང་།།

མང་ཐོས་གཤུ་ཡི་རལ་པ་སིལ་བྱར་འབྱང་།།

རིགས་པའི་མཆེ་བ་འབར་བའི་མཆོན་ཆ་དཀྱིགས།།

སུན་འབྱེན་སྤྱོད་བྱིས་གཡོ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ།།

ལོག་རྟོག་ཕ་མོ་བརྒྱལ་བའི་སྤྱོད་ཅོར་གྱིས།།

འཛིགས་མེད་དར་སྤྱོད་གདོང་ལྡེའི་དབྱངས་འདི་སྤྱོད་གས།།

འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་པའི་གཟི་འོད་རྟག་འབར་ཞིང་།
 སྤྱི་ཞིབ་རིགས་པའི་ངར་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་མཚོན།
 བལྟ་བར་བསྐྱལ་བ་གནས་ཚུལ་གསལ་བའི་མིག །
 རྒྱུང་བའི་སྐལ་བར་རིངས་པའི་སྦྱར་བ་བརྟེན།
 གང་ཞིག་རྟོག་གེ་ངན་པའི་བྱ་ལོན་གྱིས།
 བསོད་ནམས་ཐོང་ལ་གཟན་པའི་བག་མེད་པ།
 མི་བཟད་ཉམ་ངའི་གཡང་སར་ཆས་པ་ལ།
 ལས་མཐའ་གསལ་བ་རིགས་པའི་མེ་འོང་སྤྱིན།
 ཕྱོགས་ལྗུང་གདོན་གྱིས་བརྒྱུམས་པར་ཆ་མེད་ཀྱང་།
 རྒྱང་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པའི་སྤྱན་ཡངས་ཤིང་།
 བསྟན་པའི་ཉམས་ལ་རྟོགས་ཆེན་བཤེས་གཉེན་འབྲུམ།
 བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པར་དབང་པོའི་བྱང་ཐིག་མཛོད། །ཅེས་
 སྦྱོས་པ་ལྟར།
 ལན་དང་ལན་གྱི་བྱང་པར་ནམས་ལ་སྦྱོར་ལྡན་གཟུ་བོར་གནས་

བ་དག་གིས་དབྱད་ནས་གོང་སྒྲོས་ཆེགས་བཅད་སྔ་ཕྱི་དེ་དག་ནས་
 བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཕྱོག་ཕྱོགས་སུ་ལ་ཡོད་པ་ཤེས་
 བར་མཛད་པ་ལས། ཆེགས་བཅད་ཅི་འདྲར་སྒྲུས་པ་ལ་ལན་དེ་འདྲ་
 བྲག་ཆ་ལྟ་བུ་རང་བསྟོད་གཞན་སྟོད་གྱིས་བྱང་སེམས་སྟོམ་པའི་སྒྲ་
 དགས་འགོལ་བ་ལ་ནི་ཅུང་ཟད་འབད་པ་མི་ཚོམ་སྟེ། ཁོང་གིས་
 སྔར། **མདོ་རྒྱན་ལས།**

སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་མདོན་སུམ་སྤྱན། །བསྟན་པ་དག་ཀྱང་
 སྤང་བར་མཛད། །ཅེས་དང། **ཕྱོགས་སྒྲུང་གིས།**

དེ་ལྟ་འང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
 རྣམས། །གལ་ཏེ་གཞན་དུ་འགོ་ན་དབྱད་པར་བྱ་བའི་རིགས། །ཞེས་
 དང། **འབྲུལ་བར་ཡང།**

མདོན་པས་སྤྲིག་ལྟ་སྤངས་པ་དང། རྒྱན་མོང་གི་མང་ཐོས་དང།
 གལ་གཟུང་བ་དང། གཞུང་གཞུག་པ་ཡང་ངོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་
 མཆོན་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་ཞེས་སོགས་དང།

རྒྱ་ལྷན་པོ་བཀོད་པར།

ལེགས་པར་བརྟག་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །སྤང་བར་བྱ་ཡི་གུས་ཕྱིར་
མིན། །ཞེས་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའང་བརྟག་པར་བྱ་ན་གཞན་ཅི་
སྒོས། །འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

དམ་ཆོས་འབྲུལ་དང་མ་འབྲུལ་བ། །སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་གྲོས་ཡིན་
པས། །འདི་ཡི་ལེགས་ཉེས་དཔྱོད་པ་ལ། །སྤང་ཞེས་སྤྱོད་ན་རང་སྤྱོད་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས། སྤྱིང་སྤྱོད་པས་གཞིག་བྲལ་གྱི་གོ་ཆ་
བརྟན་པོ་བཀོས་ཏེ། བས་ཤོལ་ལྟ་མིན་འཛོམས་པའི་ལུང་རིགས་
དོ་རྩེའི་མཆོན་ཆ་འབྲུལ་དུ་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་།
ཕྱོགས་རིས་མིག་ཅན་གྱ་ཆོམ་དུ་བརྒྱལ་ཞིང་རིགས་ལམ་ལ་རྒྱས་
མེད་པའི་རང་ཆོག་སྤྱ་ཕྱི་འགལ་བའི་ལྗོད་གྱིས་གཟིར་ཏེ་སྤྱ་ཕྱིའི་
ལུགས་བསྐྱེས་པ་ལྟ་ཏེ་ཕྱི་ལྟ་བུ་ལ་མངོན་རྒྱུ་གྱིས་གཞུང་བཟང་
སྤྱོད་གྱི་དབྱངས་སུ་སྤྱོད་པའི་དུག་རྒྱས་སྤྱོད་པ་འདྲུ་མི་པམ་ཞེས་
པའི་ཤེར་སྤྲིག་ཞིག་མཐོང་བ་ལ་སྤྱིང་པོ་མེད་ཅིང་སྤྱོད་མ་མང་པོའི་

ཟེར་སྒྲོས་ཉོག་པོར་གྱིས་པ་དགག་འོས་སུ་མི་ཆེ་མོད་ཅེས་རྒྱན་སྒྲུག་
 པོ་བཀོད་པའི་ལུང་བྲངས་པ་ལྟར་བཀལ་བཏགས་མཛད་པ་ནི་དེ་
 ལྟར་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་ལན་དུ་བགྱིས་པ་འདིའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་
 རྒྱར་ཡང་སོང་ཞིང་། **འདི་ཡི་ལེགས་ཉེས་དཔྱེད་པ་ལ། །སྤང་ཞེས་སྒྲ་**
ན་རང་སྒྱུ་ཡིན། །ཞེས་དང་། གོང་དུ་བྲངས་པའི་རྒྱ་མཆན་དེ་དག་
འདིར་ཡང་ལེགས་པར་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ།

༤༩ །རབ་གསལ་གྱིས་བཀལ་བ་བཛྲོད་པ།

དེ་ནས་ཚུད་ཡིག་དེའི་སྤྲ་མའི་འཕྲོས་སུ། ཆད་མར་གྱུར་པའི་
 ལུང་མཐའ་ཡས་པས་ཟིན་པའི་དམ་བ་དེ་ཉིད། འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་
 ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ལུང་བསྟན་དང་མཐུན་པའི་
 མཛད་པ་འདི་འབྲ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱད་པར་དུ་གསུང་
 རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྒྲིགས་ཏེ།
 གདམས་དག་ཏུ་འབྲེར་བ་ནི་འོ་འབྲོམ་ཡབ་སྐུ་གྱི་དགོངས་པའི་
 མཐེལ་དུ་ངེས་ཤིང་ལྟ་སྒྲོམ་སྒྱུད་པ་གང་ནས་ཀྱང་བཀའ་གདམས་

བར་མིང་དོན་མཐུན་ཞིང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བར།
 ཆ་རེ་རེ་ནས་ཚུ་མགོ་གངས་ལ་བྱག་པ་ལྟར་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱི་མདོ་རྒྱད་
 དང་གཏུགས་ཤིང་མིང་བད་ཅམ་ཡང་དེ་ལས་མི་འདའ་བར་མཛད་
 ཅིང་། ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་དང་མི་བསྐྱེད་པར་བསྐྱེད་རྒྱུ་དང་འགོ་
 བ་ལ་པན་པའི་དམིགས་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལྟར་སྤངས་པས་འདུལ་བྲིམས་
 གཙང་བའི་དགོ་འདུན་ཀྱི་སྡེ་དུར་སྤྲིག་གི་རྒྱལ་མཆན་ཐོགས་པས་
 ས་སྟེང་བྲལ་ཅིང་དད་ལྡན་གྱིས་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་ཞིང་དུ་
 འོས་པ་འདི་མཛོན་སུམ་དུ་བྱལ་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་
 སྟོད་པ་མཉམ་པར་གྱུར་ན་གང་གིས་གང་ལ་བྱག་བྲ། དེ་ལྟར་དགོས་
 པའང་། སྟོན་པ་ཉིད་ནས་བྲིམ་སྤངས་ཏེ་རབ་དུ་བྱུང་བའི་རྟེན་དེ་ཁོ་
 བས་སྐྱ་ཆེ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་མི་དགོས་
 ཏེ། **མགོན་པོ་ལྷ་སྐུ་བ་ཀྱིས། དོན་འདི་ལ་ནི་རྒྱལ་བ་ལས། །ལྷག་**
པའི་ཆད་མ་གཞན་སུ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་མཚུངས་པའི་
ཕྱིར། །ཞེས་བརྗོད་པ་ལ།

༤༩༽ རྫོང་ལྷོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་བསྐྱབས་པ་བསྟན་པ། ༥༠༽ རྫོང་ལྷོ་ཡབ་སྐུས་ལེན་བཞིན་པ། ༥༡༽

ལན་ནི་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་དེ། རྫོང་ལྷོ་
 རྫོང་དང་བསྐྱེད་ཀ་ར་མ་གཅིག་ལ་བསྐྱོན་སོགས་ཀྱི་ཕྱུང་གིས་ཟེན་པའི་
 འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཉིད་ནས་རྫོང་ལྷོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་རིང་ཕྱགས་སྤྱི་
 གཙང་ནང་གཙང་བསྐྱེད་སྐྱབས་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་འཆང་བ་བཀའ་
 གདམས་པའི་ཕྱགས་ཉིད་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་ཡི་གཞི་དང་
 སྤྱོད་ལྟ་བུར་གཟིགས་ནས་གཙོ་བོར་སྤྱི་སྤྱོད་གསུམ་ཀྱི་བཤད་སྐྱབ་
 ལ་ཅལ་དུ་བཏོན། རང་སྐྱབས་ལྷ་མེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གསང་ཆོས་
 སྤྱི་མཛད་པས་འཕགས་ཕྱུལ་པའི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 མཛད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པར་གྱུར་པས། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་པས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་དུར་སྤྱིག་འཆང་བ་ས་ཡི་
 ཉིང་བྱུང་ཅིང་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འདིག་ཏེན་ཀྱི་མཆོད་ཅིང་བསོད་
 རམས་བསགས་པའི་ཞིང་དུ་གྱུར་པ་དང་། གཞུང་ཆེན་པོ་ལྷའི་
 དགོངས་དོན་བཀའ་བཏྲག་གི་རིགས་ལམ་ནས་བྱངས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་

སྒྲ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་གི་ཐ་གྱུར་ཆད་པ་མེད་པར་གྱུར་པས་འཆད་
 ཚོད་ཚོམ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་བགྲང་ལས་འདས་པ་གྱུར་བའི་
 དགོ་འདུན་གི་སྤེའམེལ་བ་དང་། ཐ་ན་དགོན་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་
 ས་གཙང་ཞིང་སྤྱོད་ཡུལ་བདེ་ལ་ཐོས་བསམ་པ་དག་ལ་དགའ་བའི་
 ཡ་རབས་གི་སྤྱོད་པ་ཅན་མང་ཞིང་བཤད་སྒྲུབ་གི་གསོས་སྒྲོ་ཡང་
 བཟང་བའི་ཐོན་ལས་ལ་སྤྱོད་པ་གཞན་སྤྱོད་པ་ཡང་འགྲན་དུ་མེད་པ་
 འདི་ནི་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་འཇམ་དཔལ་སྤྱོད་པོས་བགྲང་ལས་པའི་བསྐྱེད་
 པའི་སྤྱོད་ནས་ཆོས་འཛིན་པའི་སྤྱོད་ལམ་གི་མཐུ་གྲུབ་པར་མངོན་
 སྤྱོད་དུ་བསྐྱེད་ཡོད་པས་ཐེ་ཆོས་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེའི་
 ཕྱིར་ད་དུང་ཡང་བསྐྱེད་པའི་མཐའི་བར་དུ་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་
 བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྤྱོད་དུ་
 སྤྱོད་པ་ནི་ངོ་བོ་སྤྱོད་དང་ཐོས་ཆེན་མེད་པར་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་
 སངས་རྒྱལ་གི་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་ལ་
 སྤྱོད་པ་མི་དགའ་བ་དེ་ནི་སྤྱོད་པ་འཇམ་དཔལ་གྱུར་གྱི་འགྲན་པོའི་རྩ་ལག་

དུ་ངེས་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་བ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་འདྲ་བའི་སྒྲོ་ངན་རང་རྒྱད་
ལ་མི་འབྱུང་བ་དང་བསྟན་པ་ལ་དགའ་བའི་ཡིད་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་
སྒྲོན་པ་ལགས་སོ།།

༡༠༽ སྤགས་གསར་རྙིང་གཉིས་དགོངས་པ་འགལ་མེད་དུ་སྒྲུབ་ཚུལ། ༤༩ །རབ་གསལ་གྱིས་བཞུལ་བ་བརྗོད་པ།༽

ཡང་ཚུད་ཡིག་གི་གོང་གི་འཕྲོས་སུ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེང་དུས་
སྤྲུགས་མའི་ཐུན་སྒྲུག་དག་དུ་འཐེབས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲུང་བ་ཤིན་
དུ་སྤ་ཞིང་ཚུད་པའི་ཙ་བ་ཆོར་བ་དང་འདྲ་ཤེས་གོ་ལོག་དུ་ཡོད་
པའི་དུས་སུ། ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་རྒྱ་ཆེར་བགྱིད་པ་
བསྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་སུ་གྱུར་བ་གཟུར་གནས་ནམ་དཔྱིད་
ཅན་ནམས་ཡི་རངས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་མོད། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་
དབང་པོ་ལྷ་པས། གུན་མཁྱེན་མི་པམ་སངས་རྒྱས་གཞན་ནས་རེ་
བའི་མཁས་རྒྱུ་གིས། །སྟོང་བཤད་འབྲེལ་རྒྱུ་དུ་སྒྱུད་གཏོང་
ཚུལ། །མཐོང་ཆེ་ཟག་བཅས་ཕུང་པོ་འོད་སྒྱུ་བ། །གྲོལ་པའི་གསང་
ཆེན་རྙིང་མའི་བྱུང་པར་ཆོས། །ཞེས་བསྟན་པ་སུ་ཉིད་ཕྱེ་ལྟར་མ་

སོང་བར་ཉམས་སུ་བཞེས་ན་ལེགས་པར་སེམས་ཏེ།

ཡང་གསང་ལོ་རྒྱུས་སུ། སྤྲུགས་གསར་རྙིང་མཐའ་དག་སོ་
 སོའི་དགོངས་བཞེད་ལྟར་མ་འདྲིས་པར་ཉམས་སུ་བསྟར་བ་མཁས་
 པ་མགུ་བ་བསྐྱེད་པའི་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བྱི་
 མ་མེད་པའི་ཕྱ་ཉིག་གི་སྤང་བ་ཡིད་ཆེས་དད་པའི་མགུལ་རྒྱན་དུ་
 མཛེས་པ་ལགས་སོ།།

༤༩ རྩི་མམ་བས་ལན་བརྗོད་པ། ་།

ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་ནི། བདག་གིས་དེ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ལེགས་སོ་
 ཞེས་ལན་གསུམ་ཕྱལ་ནས། འདི་ནི་དོན་ངེ་བཞིན་གཟིགས་པའི་
 མཁྱེན་རབ་དང་བཅེ་བ་བྱི་མ་མེད་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་གདམས་
 པ་ཡིད་ཆེས་དད་པས་རྒྱན་དུ་འཆང་འོས་པས་ངེས་པར་དེ་ལྟར་ཡིན་
 པ་ཤེས་ཀྱང་། འདི་ཕྱོགས་པ་པལ་ཆར་དུས་དབང་གིས་རང་ལུགས་
 གྱི་སྒྲ་མ་གོང་མའི་མན་ངག་ལའང་ཡིད་མི་ཆེས་པ་འགའ་ཞིག་བྱུང་
 བས་རང་ལུགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་བརྗོད་པའི་ཡིག་ཆ་སྤན་བྱ་རྒྱུ་ལས་

ཐྱོགས་ཐྱོགས་སུ་རང་ཤྱགས་ཀྱིས་སོང་བས་ཐྱོགས་བཞིའི་དགོ་
 འདུན་གྱི་སྡེ་པལ་མོ་ཆེ་ཐུགས་ཅུང་ཟད་མ་རངས་པར་ཚྱོད་པའི་
 ཚུལ་དུ་བཟུང་བར་སོང་ལ། སྒྲང་ཞུགས་ཀྱིས་མིན་པར་རིགས་པའི་
 ལམ་ནས་རང་གིས་ངེ་ལྟར་མཐོང་ཆོད་གྱི་བརྒྱལ་ལན་ཉི་སྒྲང་ཞེས་
 བྱ་བ་ཞིག་སྒྲར་ནས་བྲིས་ཤིང་དེ་རྗེས་གྱི་ཚྱོད་ཡིག་བྱུང་བ་རྣམས་
 ལ་ཚྱོད་ཡིག་འདིར་བཞེད་པའི་གནད་གྱི་ཐྱོགས་སུ་ཉེ་བར་གཅིག་
 གྱང་མི་འདུག་མོད། དེ་དག་ལ་ཚུལ་བཞིན་ལན་བཏབ་ན་ཁྱོ་བའི་རྒྱ་
 བྱེད་པར་དོགས་པས་ལན་མ་ཐེབས་ཞེས་ཟེར་གྱང་དེ་ལ་པན་གཞོད་
 མེད་པར་ཤེས་ནས་བཏང་སྟོམས་སུ་བགྱི་བར་འདོད་གྱང་། སྐབས་
 འདིར་གཞན་དག་གིས་བསྐྱལ་བའི་རྒྱུན་བྲས་ཏེ། ཉིད་ཀྱིས་
 རིགས་པ་བྲ་ཞིབ་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་འབེལ་བའི་ཕྱིར་རིགས་པའི་ལམ་
 ནས་གནད་རྣམས་ཅུང་ཟད་བཞེད་པར་བྲས་པ་འདིས་ཆོས་སྐྱོན་དང་
 ལྡན་པ་དག་ཁྱོ་བའི་རྒྱུན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཤེས་གྱང་། གཞན་དུ་ན།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་ཆོས་མངོན་པར། དོན་གྱི་གནས་བཅུ་གཉིས་

མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་བའི་ཕྱོགས་ལ་བརྩོན་པས་
 གཞན་དང་བརྩེད་པར་མི་བྱ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བཞིན། སོ་སའི་
 ལྷགས་ཤེས་པར་འདོད་པས་སྤྱོད་པར་བསྐྱེད་ཀྱང་ལྷགས་ཀྱིས་དེ་
 དང་མི་མཐུན་པ་བཀག་པ་ལྟར་འགྲོ་ཞིང་། དགག་སྤྱོད་བྱེད་ཚུལ་
 ལ་ཡང་། སློ་བྱོས་ཀྱི་མཐུ་ཆེ་བ་དག་གིས་དགག་པའི་ཚོལ་གྱིས་
 བསྐྱབ་པ་དང་། བསྐྱབ་པའི་ཚོལ་གྱིས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་དང་
 མཐུན་པར་མི་བརྟེན་ཀ་མེད་ཀྱི་གནད་བརྟེན་པ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་མིན་
 ཡང་ཆགས་སྤང་གི་བསམ་པས་གང་བྱུང་སྤྱོད་པ་དང་། མཁས་འདོད་
 ཀྱི་བསམ་པས་གཞན་གྱི་གཞུང་བཏུས་ནས་བརྩེ་མོ་ཞེས་པ་ཅམ་
 ལ་རེ་བ་དང་། ཡིན་རུང་མིན་རུང་ཞེན་ལྟས་འཇུས་ནས་ལྷ་ཆུགས་
 ཀྱིས་སྤྱོད་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚུལ་
 བཞིན་བརྟེན་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཆོག་ཅམ་མམ་རང་སློས་གཏིང་མ་
 དཔོགས་པའི་དོན་གྱི་ཆོམ་དུ་འཆད་པ་སོགས་མདོར་ན་གོ་རྒྱ་ཆེ་
 རྒྱུ་དུ་ དོན་ཡོད་མེད། རིགས་ལམ་དང་ལྟན་མི་ལྟན་སོགས་ཀྱི་བྱང་

པར་ཡོད་པ་ནི། **སྒྲོབ་དཔོན་དཔྱེས།**

མཁས་པས་ཡང་དག་རབ་སྐྱར་བའི། །དག་ནི་དག་གི་འདོད་
འཇོར་བཤད། །དེ་ཉིད་ཉེས་པར་སྐྱར་ན་སྒྲུབ། །སྒྲོབ་པོ་བ་ལང་ཉིད་
རྫོང་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཁས་པ་དག་གིས་མ་འདྲེས་
པར་འབྱེད་རྒྱས་ཤིང་། སྐྱེ་བོའི་སྒྲོའི་འཆར་སྒོ་སྒྲོ་ཆོགས་པ་ལ་རིགས་
སམ་མི་རིགས་ཀྱང་ཁོ་བ་མེད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་མི་ཤེས་ཤིང་དོན་གྱི་
གནད་གང་དུ་སྟེགས་པ་ཅམ་ཡང་མི་མཐོང་བར་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་
ཆོག་ཅམ་ཞིག་ཐོས་པས་སྟེགས་མའི་སྐྱེ་བོ་པལ་ཆར་ཁོ་བ་སོགས་
ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པས་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། བྱེད་པར་སྟེགས་དུས་སུ་ཆོ་
སྤང་ཞིང་ནད་མང་བ་དང་། བྱེ་བྲག་རང་སྒོས་ནས་ཀྱང་བྱིས་སུ་ནད་
ཆེན་པོས་མནར་བ་བྲགས་པ་དང་། ཀྱུན་དང་སྐྱུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་
ཟླ་བའི་ཆད་པ་ཉིན་བཞིན་འཕྲོག་ཅིང་། འཆི་བས་མདུན་ན་བསྐྱུག་
པ་སོགས་སྐྱོ་བ་ཆར་བདོ་ཞིང་། རྒྱལ་བསྐྱུན་ཉི་མ་ལུག་གི་རི་ཅེར་
ཕྱོགས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ནག་ཕྱོགས་སྐྱེ་སྐྱེས་སྐྱབས་བྲག་ཏུ་བཅའ་

བ་སོགས་ཀྱི་དུས་འདི་ན། གསར་རྟེན་སོ་སོའི་མཁས་གྲུབ་དཔ་བ་
གོང་མའི་གདམས་པ་བཞིན་ཅུང་ཟད་རེ་སེམས་རྒྱད་ལ་འཁོལ་བ་
བྱུང་ན་དེ་ཙམ་སྟོང་པོར་འདུག་སྟམ་དུ་བསམ་བ་ནི་འཕྲོས་གཏམ་
བབ་ཞུས་བྱང་པོར་སྒྲིས་པ་ལགས།

༥༡ མཁས་མཆོག་སློབ་ཟུང་རབ་གསལ་ལ་བསྟོད་བསྐྱབས་ཀྱིས་མཇུག་བསྟུ་བ།

དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ཞིབ་རིགས་པ་ཡིས།།

མ་འོངས་སྒྱེ་བོའི་སློབ་ཀྱིས་འབེལ་སྦྱང་དུ།།

འབེལ་གཏམ་མཛད་པ་འང་ཐུགས་རྗེའི་ཐབས་མཁས་ཕྱིར།།

ཆོགས་ཤུགས་ཙམ་ལ་མི་དག་འཅུང་ཟད་མེད།།

བཀག་པའི་ཆོག་རྣམས་བརྗོད་པ་རྩལ་ཆལ་དུ།།

སོང་ཡང་རྩལ་མའི་འདུལ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར།།

རིགས་ལམ་ནམ་མཁའ་ཡངས་པའི་ཐུགས་དབུས་སུ།།

ཀུན་རྟོག་སྤྱིན་གྱི་འཆིང་བ་མེད་པར་འཆལ།།

སྒར་ཡང་རྩྭ་ཡིག་ལས་གོང་གི་འཕྲོས་སུ། ཀུན་ཏུ་དགོ་བའི་བདེན་

བ་བདར་བའི་སྒྲིན་ཆོག་གིས་སྟོ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་བྲང་སྟོང་བདེན་པའི་
 བྱེན་གྱིས་ཤིས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཆོགས་བཅད་ནམས་ནི། གཞན་དག་
 བྲམས་པའི་བྱགས་གྱིས་མ་བཏང་བ་དག་སྟོང་གི་ཚུལ་དང་མཐུན་
 ཞིང་མང་ཐོས་བསྐྱབ་ལྡན་དག་གི་སྟོན་པའང་འབྲས་བུར་བཅས་པའི་
 བྱེར་ལེགས་སོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ཤིས་པ་བརྗོད་པའི་མེ་ཉོག་གི་སྒྲ་
 རྩོགས་ཀྱང་ཏུ་བྲེས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ནམས་ནི་ཆོག་དང་དོན་
 གྱི་ཉམས་འགྱུར་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པས་སྟོ་ལྡན་དགའ་
 བ་འཕེལ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་གྱུར་ཀྱང་། འདིར་ཡི་གེ་མང་དོགས་
 བས་མ་བྲིས་ལ་བལྟ་བར་འདོད་པ་དག་གིས་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱི་
 དགོངས་སྒྲིན་ཉིད་དུ་ཤིས་པར་བྱའོ།

འདིར་སྒྲུས་བ།

བྱང་ཕྱོགས་མཁས་པའི་བྱ་མཆོག་རྣམ་མང་གི།
རལ་པའི་ཚད་པན་རྩེ་མོར་ལེགས་མཆོད་བ།།
འབྲན་མེད་སྒྲུ་བའི་སང་གེ་ཆེན་པོ་ཞེས།།
གྲགས་པའི་བ་དན་མངོན་པར་མཐོ་བ་ཁྱོད།།

སྒྲུས་སྒྲུང་སྒོ་ཕྱོས་ཤིན་ཏུ་གྲ་ཆེ་ཞིང་།།
སྒྲུ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ་ཡིས་རྗེས་བབྱང་བས།།
རབ་འབྱམས་གཞུང་ལུགས་སྟོང་གི་ཚུ་བོ་ཡང་།།
རྣམ་དཔྱད་རྩལ་གྱིས་སྐད་ཅིག་བྲངས་ནས་སུ།།

ཐོགས་མེད་འཆད་ཚོད་ཚོམ་པའི་མཐུ་ལྷན་ཞིང་།།
ཆོས་བཞིན་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་བ་བསྐྱབ་གསུམ་གྱི།།
ཡོན་ཏན་འབྲས་བཟང་སྤོན་པ་ལྷ་བྱ་ལ།།
ཡི་རངས་སྒྲོ་བའི་མེ་ཏོག་ལེགས་འཐོར་ཞིང་།།

སྒྲོ་བཟང་མཁུན་པའི་མེ་ལོང་གཙང་མ་རྩ།

སྒྲུང་སྒྲོ་སྒྲུ་མ་ཤེས་བྱའི་གཟུགས་བརྟན་འབྲུམ།

མ་འདྲེས་རབ་གསལ་ཐབས་མཁས་བཙེ་བའི་འབྲུལ།

ཅིར་ཡང་བསྟན་པ་ཡོངས་ཀྱི་བཤེས་གཉིན་བྱིད།

རིང་དུ་འཆོ་གཞེས་བདེ་བའི་དཔལ་འཕེལ་ཞིང་།

དོན་གཉིས་ལྷན་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིད་ལ།

ཡོངས་སུ་དབང་བའི་གོ་འཕང་མཆོག་གྲུབ་པར།

སྒྲོན་པའི་འབྲས་བུ་དོན་དང་ལྷན་གྲུབ་ཅིག །

འུ་ཅག་སྒྱེ་ཀྱན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞབས།

སྒྱེ་བོས་བསྟན་བྱས་རྒྱལ་བའི་རང་ལམ་ལ།

ལྷ་སྒྱེད་མཐུན་ཞིང་ཆོས་མཐུན་གྲོགས་གྱུར་ཏེ།

བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་དོན་ཆེན་སྒྲུབ་པར་ཤོག །

ཅེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཤིས་པ་བརྗོད་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྤྲས་ནས།
སྤར་ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ནི།

དང་སང་རྒྱལ་བསྟན་སྤང་བ་ཕྱ་བའི་སྐབས།
ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་གཞུང་གི་དཀའ་བའི་གནད།
ཚུལ་བཞིན་རིགས་པས་དབྱུང་བ་སྤོས་ནམས་ལ།
གྲུས་བཅས་འཕེལ་བའི་གཏམ་གྱི་ཚུལ་འདི་དག །

སྤང་ཞུགས་ཀྱང་རྟོག་ངན་པས་མ་བསྟུང་བར།
རིགས་པའི་ལམ་བཟང་འཕེལ་བྱེད་བྱེས་པ་འདི།
ཆགས་སྤང་བསྟུང་བའི་རྒྱུ་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་།
སྤོ་གྲོས་སྤང་བ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་གྱུར་ཅིག །

རིས་མེད་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དར་བ་དང་།
བསྟན་ལ་འཆེ་བའི་ནག་སྤྱོགས་སྤོ་སྤོ་སྤོགས།
མིང་ཅམ་མེད་པར་ཞི་ནས་འགོ་བ་ཀྱུ།
བདེ་སྦྱིད་ཆོས་ལྷན་དཔལ་ལ་སྦྱོད་གྱུར་ཅིག །

རྒྱལ་སྤྱི་དཔལ་ལོ་རྒྱུ་གི་བཟོད་གཅིག་ལམ།།

རྟག་ཆད་མཐའ་བྲལ་ཟབ་མོ་དབྱུ་མའི་དོན།།

སྤྱི་བའི་སེང་གཤམ་ས་ཆེན་ཡོངས་གང་ཞིང་།།

རྒྱལ་བསྟན་སྤང་བ་མཁའ་བྱུང་སྤེལ་གྱུར་ཅིག །

དམར་སེར་ཉི་གཞོན་འཆར་ཀའི་ལང་ཆོ་ཅན།།

སྤྱི་ལ་མཆུངས་མེད་བདེ་སྤྱི་གཞོན་ཅུའི་གཟུགས།།

བྲན་བས་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་བ་རྒྱུ་སེལ་བ།།

དེ་ཡིས་དག་ལེགས་ཉིན་མོར་བྱེད་བར་མཛོད།།

རྒྱལ་བ་མཆོག་དང་རྒྱལ་སྤྱི་ཆེ་རྒྱུ་སྤྱི་དང་།།

སྤྱི་དང་བྲང་སྤྱི་རིག་འཛིན་གྱུ་བའི་ཆོགས།།

ཀུན་གྱིས་བདེན་གསུང་སེང་གའི་སྤྱི་དབྱུངས་དང་།།

སྤྱི་ཅིག་ཤིས་བའི་མེ་ཉིག་ཆར་འབབས་མཛོད།།

ཅེས་བཀལ་ལན་མདོར་བསྐྱུས་རིགས་ལམ་རབ་གསལ་ཟབ་
 མའི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲུང་བར་བྱེད་པ་འདི་ནི། ཚོད་ལན་སོགས་
 འདི་འདྲའི་རིགས་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་པར་འདོད་ཀྱང་། ཉེ་ཆར་
 ཀའ་ཐོག་སི་ཏུ་སྐལ་པའི་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། མགོ་ལོག་སྒྲིང་སྐལ་
 པའི་སྐུ་རྣམ་གཉིས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དོན་གཉེར་ཅན་དུ་མས་རབ་
 ལན་འདི་ཉིད་བྲི་དགོས་ཞེས་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་བསྐྱལ་བ་ལྟོག་
 ཏུ་མ་བརྟུབ་ནས། འབྲི་ཚུ་ཁམས་པའི་རུས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་འདྲུ་ཞེས་
 སུ་གྲགས་པའི་མི་ཡི་རིགས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་། གསང་སྤྲགས་རྟིང་
 མའི་ཆོས་ཀྱི་གྲུལ་མཐར་འཁོད་པའི་རྟོག་གོ་བ། མི་པམ་འཇམ་
 དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་ལམ། རིག་བྱེད་ཀྱི་བཏགས་མིང་དུ་འཇམ་
 དཔལ་དབྱེས་པའི་རང་མདངས་མཆོ་བྱུང་བཞད་པའི་གོ་སར་ཞེས་
 བྱ་བས། རབ་བྱུང་བཙུ་པའི་ནང་ཆོན་མཛེས་བྱེད་ཚུ་མོ་ཡོས་
 ཀྱི་གནམ་ལོ་ཤར་པའི་ས་ག་རྒྱ་བའི་དམར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལྷ་ནས་
 མགོ་བཟུང་སྟེ། འདུ་ལོང་དང་ལུས་ཁམས་རྟོགས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་

ལས་ཆ་དྲག་གིས་བྲི་བ་མ་བྱུང་ཡང་། ཞག་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་
 ཉིན་རེའི་ཐུན་ཆོད་ཀྱི་ཆ་ལ་ཅུང་ཟད་རེ་ནར་མར་བྲིས་ནས། སྒོན་གྱི་
 ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆེས་བརྒྱད། རེས་གཟའ་ལྷ་ཡི་ཟླ་མ་དང་།
 རྒྱ་སྐར་ཉི་མའི་ལྷ་ལྷན་ཅེ་བ་བཀའ་ཤིས་པའི་སྦྱོར་བ་བཟང་པོ་དང་ལྷན་
 པའི་སྤྱོད་ཆ་ལ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བར་བསྐྱེས་པའི་ཡི་གེ་བ་ནི་གཞུང་
 ལུགས་དུ་མར་སློབ་གྲོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཡངས་པའི་སྒྲོམ་བཙོན་སྡེ་སྒྲོད་
 འཛིན་བ་ཀྱན་བཟང་དཔལ་ལྷན་གྱིས་བསྐྱེས་པ་འདི་ཉིད་བསྟན་བ་
 དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དགོ་ལེགས་ཀྱི་དཔལ་དམ་པར་གྱུར་
 ཅིག ། །སངས་མཁྱེན་ལོ།།

༥༩༽ མཁས་མཆོག་སྒོ་བཟང་རབ་གསལ་ནས་ཕྱལ་བའི་བྱ་ཤོག

༡༡༽ །མཁས་མཆོག་སྒོ་བཟང་རབ་གསལ་ནས་ ཕྱལ་བའི་བྱ་ཤོག

ཆོས་འབྱོར་སྤྱིན་གྱི་ཕུང་པོ་འབྲིགས་པའི་སྒོར།།

ཁམས་ཞེས་གྲགས་པའི་གསེར་ལྗན་དཀྱིལ་འཁོར་དུ།།

གྲགས་སྟན་ལྟ་ཡི་རྩ་ཆེན་ལྡིར་བ་ཅན།།

ངེས་དོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་ཡིད་རེ་དགའ།།

ཀུན་རྟོག་ཅ་སྤྱར་མཆེད་པའི་མེ་སྟག་གིས།།

རེགས་པའི་ཉེས་སྤང་སྤྱིང་ནས་འཆག་པའི་བྱིར།།

བྱི་མེད་ལྟ་རྩས་སྤྱིན་དཀར་ཆ་རེ་འདི།།

གང་སྐྱ་ས་འཛིན་ཡངས་པའི་མཁའ་ལ་བྲེས།།

ཞེས་ཕྱལ་བའི་ལན་དུ་སྦྱལ་བ། གང་འདིར་ཤེས་ལྗན་ཡིད་ཀྱི་གདུང་
སེལ་དང་། །བྱར་དུ་ཆོགས་བཅད་བྱང་དང་ལྟ་གོས་བཅས། །ཤིང་

སྐུལ་ལྷ་ཆོས་བཟང་ལ་ལེགས་འབྱོར་སྟོ།།

རྟོག་གའི་ཚུལ་འཛིན་རྟོག་གའི་ལས་འདས་བའི།།

ཟབ་མའི་ཆོས་སྤྱན་ལྡན་པའི་བཤེས་གཉེན་བྱང་།།

ནམ་རྟོག་རྒྱབས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པའི་རྟོག་གའི་བ།།

གང་དེས་ཐོལ་མེད་ཁུ་མཆིད་འདི་ལྟར་གསོལ།།

མཁུན་རབ་འོད་ཟེར་བྱ་བས་རབ་མཛེས་བ།།

ཁྱེད་ཐུགས་དྲངས་གསལ་ནམ་མཁའ་རྟོགས་མེད་ལ།།

བཟོད་པར་གསོལ་ཞེས་ཁུ་བ་མ་དགོས་ཀྱང་།།

དུས་ཀྱི་མཐར་སྐྱེས་བྱིས་པ་བདག་ལྟ་བུས།།

མ་བཟླ་སྐྱ་བ་གཞན་པ་མང་པོའི་རྒྱུ།།

འབྲུགས་བཅས་གྱུར་གང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི།།

སྐྱབ་མེད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་རྒྱུར་གྱུར་ཅས།།

སྟོན་པ་དེ་ལྟར་ཁྱེད་ཀྱིས་མཐུན་འགྱུར་མཛོད།།

རང་རྒྱུད་ཉེས་བའི་བྱི་མ་སྤྱང་བའི་སྤང།
 རབ་དཀར་ལྷ་ཇེས་བ་དན་མཛེས་བ་དང།
 ཉེས་རབ་པར་བྱིན་མདོ་དང་མདོ་གཞན་བཅས།
 ཉིང་སྤྱལ་ལྷ་ཆེས་དགོ་བར་སྤལ་བ་ལགས།

༥༣༽ མཁས་མཆོག་སློ་བཟང་རབ་གསལ་ལ་སྤལ་བའི་ཁྱ་ཤོག་ཇེས་མ།

༥ མཁས་མཆོག་སློ་བཟང་རབ་གསལ་མདུན་
 སྤལ་རྒྱ་ཇེས་མའོ།

ན་མོ་མཆུ་ལྷོ་ཡེ། མཁས་དབང་གི་གསུང་ཡིད་ཀྱི་གདུང་སེལ་
 གནང་འབྱོར་བཀའ་བྱིན་ཆེ། གསུང་བཟང་དོན་བཟང་མཛེས་འདོད་
 སྤྱེས་ནས་ལན་གཉིས་ཞིབ་བལྟས་ཀྱི་དན་ཏྲགས་མཆར་ཁྱུས་ཅམ་
 ལས་ལན་གཞན་མེད་ལགས། ཇེ་སྤྱོད་མར་བསྟོད་པ་ཡོན་ཏན་མཐུན་
 ལྷང་དུ་བྱུབ་པ། ཉིད་ཀྱི་ངེ་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་ངེས་སོ་ཞེས་སྤྱིས་
 བ་མིས་ཁ་ཉིན་འགོག་ཆེད་ག་ལ་ཡིན། ལྷ་བ་ནི་བོད་སྤྱ་རབས་བ་

དང་མཐུན་པ་དང་། སྤྱི་རབས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་སྐར་ཆོས་སུ་བཀའ་
སྩལ་པ་གཉིས་མཐུན་སྒྲིབ་དུ་གྲུབ་པར་བསྟོན་མི་རུས་པས། དེ་དེའི་
ཕྱོགས་བཟུང་ནས་བཅད་ཀྱང་རྗེ་སྒྲ་མ་བཀག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་བཞི་ནང་མི་མཐུན་པར་བཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་
བཀག་པ་མིན་པ་དང་འབྲེལ།

དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ངེས་ནི་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་
འབྱེད་པ་ལས་ལུང་ཙམ་སྐྱབས་སུ་མི་འགྱུར་བ་བདེན་ནོ། །འདི་བྱང་
པོ་ཐོལ་མེད་ཀྱི་ངག་ཡིན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ལུང་
ནམས་ཏ་ཤང་གི་དགོངས་པ་རྫོགས་བྱེད་དུ་གཟིགས་ནས་སྟོན་པ་
སངས་རྒྱས་ཏ་ཤང་གི་ཕྱོགས་སུ་བརྒྱན་པ་ལྟ་ན་ཅི་མི་གསུངས།
འོན་ཀྱང་དགོས་པ་ཅན་གྱི་གསུངས་མངའ་བ་ལ་སུས་སྟོན། གངས་
ཅན་ཡུལ་དབུས་ནས་བྱང་ཆོད་ལེགས་བཤད་ཆེ་ལ་གཞན་དེ་ལྟར་
མིན་པ་དང་། མི་མང་བའི་གྲ་སའི་ཁྱོད་དུ་བསྐྱད་པ་ཤེས་རབ་ཆེ་ལ།
གཞན་ཚུང་བ་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡུལ་དུས་རེ་འགར་ངེས་ཀྱང་།

ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་མེད་མོད། ལྷགས་ཆབ་བྱ་བའི་གཏམ་
ཐམས་ཅད་འཐད་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་རྒྱས་པའི་དག་སྒྲུང་བྱའོ།།

ཟབ་དོན་དང་མི་རྟག་པར་སྤྱོད་བ་ཐོན་པས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡིག་
ཆ་མི་ཚུམ་པ་དམ་པ་གཞན་ལ་ཐལ་མ་ཆེས་ན་བདག་ལ་འོས་པའི་
གསུངས་རེད། སེམས་དང་བདག་འཛིན་རྒྱུན་བཞི་ལས་སྦྱེས་ཀྱང་།
རྒྱུན་བཞིའི་ནང་ན་སེམས་མེད་པ་མི་སྲིད་པས་སེམས་མེད་སེམས་
ཅན་སོགས་མི་སྲིད་ལ། དེ་བཞིན་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་ཐོག་
མེད་ནས་རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་ཀྱང་། བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་ལྟན་ཅིག་
ཐོག་མེད་ནས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འཇུག་པ་མིན་པར། སྤྲ་མའི་ཆེ་བྱི་
མ་མེད་པ་སྲིད་ཀྱང་རུང་ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། བུམ་འཛིན་གྱི་དུས་སུ་སྒྲུམ་
འཛིན་ངེས་པར་ཡོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཡང་། འདི་ཡི་སྤྱན་འབྱེན་
གྱི་ཆེར་མ་རུང་ནས་འབྱེན་པའི་འབད་པ་མི་ཚུམ་སྟེ་སྒྲ་མའི་ཐུགས་
གྱི་ཁམས་འདུས་ཞི་བའི་རྟེན་དུ་བཞག་གོ།

སྤྱོད་ཆེན་པའི་གསུང་ཆོགས་བཅད་དེའི་དོན་སྤྱོད་མ་གོ་ཡང་

དེ་ལྟར་ཡིན་མི་འདུག་པས་དགག་པ་མཛད་ཅུང་སྤྱི་སོང་ཡང་ཤེས་
 རབ་སྤྱར་བའི་མཛོན་ཏྲགས་ཅམ་ལས་སྒྲོན་ག་ལ་མངལ། སྒྲོ་བསྐྱ་
 ཚུལ་འདིར། ཤེར་ཕྱིན་ལྟ་བུ་མིང་བསྐྱ་བ་དང་། ཉམ་མཁར་སོགས་
 འཕྲིས་ནས་རྣམ་དབྱེ་སྤྱར་བར་འགྲིགས། འ་མ་གཏོགས་པའི་རྗེས་
 འདུག་གཞན་ལ་མ་འགྲིགས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་ཕྱག་འཆལ། ཆོར་
 ཕྱག་འཆལ། དག་འདུར་ཕྱག་འཆལ་ཞེས་དང་། སྤང་ལ་ཞོན་པ་
 ལ་སྤང་ཞོན། གྲི་གྲུག་གིས་བཅད་པ་ལ་གྲི་གྲུར་བཅད་ཅེས་པ་ལ་
 སོགས་པ་བཞིན་ནོ།

དུས་འཁོར་བསྐྱས་རྒྱུད་དུ་སྒྲོ་ལ་ཞེན་པའི་ང་རྒྱལ་བཅག་
 ཉམ་དོན་ལ་རྟོན་ཕྱིར་རྣམ་དབྱེ་སོགས་བསྐྱོལ་ཏེ་སྒྲོ་ཉམས་པ་
 ལྟར་མཛད་པར་ཡིན་ཀྱང་རུང་། ཉམ་མཁའི་བསྐྱོར་སོན་ཞེས་མི་
 གསུངས་པར་འོ་བརྒྱལ་མཛད་པ་ལ་དོན་གཞན་ཡོད་ཀྱང་མཆི།
 ཅམ་རང་བྱུང་ཡོད་དར་ན་འདི་ཡང་དེ་དང་ཆ་འདྲ་ཡིན་ཀྱང་རུང་།
 ཨ་ཀྱང་དོན་གོ་ན་ཆོག་གི་བཟོད་ཚུལ་ཅམ་ལ་འཆེལ་བས་ཅི་བྱ།

ཅམ་སྒྲ་ལས་འཕྲོས་ནས་རྫོགས་ལྷན་གྱི་དུས་དེ་རྟགས་ཅམ་འཛིན་
 བའི་དུས་སྟུ་ཐལ་བ་འབང་བའི་དག་འདིར་རྟགས་བྲབ་བྲབ་ཚུལ་
 གསུངས་བྱང་། ཞེ་འདོད་དང་བརྗོད་ཚུལ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་
 གྱང་ལྷག་ཆོད་ཉེར་བཞིའི་ལྷར་སོང་།

བསམ་མེད་གཉིས་མེད་སོགས་འགོག་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལམ་
 བདེན་ཕྱིར་གསུངས་བའི་དོན་མ་འཆལ། སོ་སྟེ་ལ་རྫོག་གི་བས་བྲབ་
 བ་ལྷར་གསུངས་བ་ལ། ས་མཆམས་དམན་བའི་རྫོག་གི་དང་།
 བྲབ་མཐའི་རྫོག་གི་སོགས་གྱི་དབྱེ་བ་མཁས་བ་དག་གིས་མཛད་བ་
 ལྷར་ཆ་ཕྱེད་དགོས་པར་སྒྲང་།

ཏ་ཤང་གི་གཞུང་ཡོད་ཅེས་སྟེ་ཕྱིར་ལན་གཉིས་དེའི་དགོངས་
 རྫོགས་ལྷ་བྱར་མ་བསྐྱལ་གྱང་། དེ་དག་སྟར་ཡང་ཐོས། ད་ལྷ་གཞུང་
 དེ་དག་མཐོང་རྒྱ་མི་འདུག་ཅེས་སྟེས་བ་ལ། ཆོས་རྒྱལ་བཀའ་བཅོན་
 བས་ཡིན་གསུངས། སྟེ་རྒྱས་བཞི་བཅུའི་གྲངས་འདྲེན་ནན་བསྟགས་
 མིན་གསུངས་གྱང་། ནན་གྱིས་བསྟགས་གྱང་སྟོར་མི་གདའ་བ་ཡིག་

ཆོགས་སྤྱ་འཆོལ་བ་སོགས་དགོས་པ་ཆུང་བས་གངས་བགང་
བར་རྩོམ་སོགས་པ་ཐུགས་དགེས་པའི་རྟེན་མཛོད།

སྤྱིར་བདག་ལྟ་དང་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་སྤོངས་ཆགས་སོགས་
ལའང་། ལྟན་ཅིག་འབྱུང་གང་པན་ཚུན་འབྲས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ན་དེ་འབྲེལ་ཐ་སྟད་ཐོབ་ལ། དེར་མ་ཟད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་
སེམས་བྱུང་མཆུངས་ལྟན་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱར་
ཏེ་ཁམས་དང་སྤང་བྱ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དགེ་བའི་སྤྱ་རྒྱས་མང་པོ་
བཤད་རུང་མོད། དེ་འབྲེལ་སྒྲོས་པ་ལ་དོན་ཆེན་པོ་མི་སྤྱང་། གཞན་
ཡང་མདོ་རྒྱུད་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་དགོངས་འགྲེལ་
དང་བཅས་པར་ནམ་གངས་སྤྱ་ཆོགས་ཆད་མེད་ཡོད་པ་ཐམས་
ཅད་སོགས་མེད་དུ་སྤྱ་བྱས་པ་ནི་ལྟག་ལྟས་རྗེས་བབྱང་ཅན་ལྟ་བུ་
མ་གཏོགས་སོ་སྤྱེ་པལ་གྱིས་དཀའ་བ་སྒྲོས་མ་དགོས། བདག་ནི་
སོ་སྤྱེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཆེས་ཞན་ལགས་པས། ཤེས་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཅུང་
ལ། མི་ཤེས་རྒྱ་ཆད་མེད་པས། ཅུང་ཟད་ཤེས་པར་བྱུང་ན་གྲོ་ཚུལ་

དང་། མི་ཤེས་པ་བྱུང་བར་དབྱེས་ཚུལ་མཛད་པ་འདྲ་ཡང་། བཀའ་
གདམས་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དབང་
བཟུང་བ་ལོས་ཡིན། དོན་ཚུང་ཅིད་ཞུས་དེ་ཅམ་ལ། དོན་ཆེ་བ་བདེན་
གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་ཏུ་
འདོད་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། དེའི་གཟིགས་ངོར་བདེན་གཉིས་ཐ་དད་
སྤང་བུ་དཀར་ནག་བསྐྱེལ་བ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆོགས་སུ་ངེ་ལྟར་སྤང་།
སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་དབྱིངས་སྒྲིས་བྲལ་འབའ་ཞིག་
དེ་གཟིགས་པ་ལ་དོན་དམ་གཟིགས་པའི་ཐ་སྤྲད་སྒྲིན་མེད་ཐོབ།
བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བའི་སྒྲོང་རྒྱུད་དེ་འབའ་ཞིག་དོན་དམ་
མཐར་ཐུག་ཡིན་ན། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དོན་དམ་མ་ཡིན་
པར་འགྱུར་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་མིན་པར་འགྱུར་ངོ་།

དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡང་བདེན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་
གཟིགས་དགོས་ཀྱི། བདེན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་ངེ་མ་སྤངས་
པས་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གཟིགས་ཞེས་ཞལ་བཞེས་

མཛད་པ་ལ་འཐད་པ་སྐྱབ་ཏུ་མེད་ཅིང་། སྤྲ་རབས་པའི་བདེན་
གཉིས་བྱང་འབྲུག་གས་དབྱེར་མེད་ལ་ལན་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཅི་
དེགས་སྐྱར་ཕྱོག་གོ།

གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་གཉིས་སྤང་གི་བག་
ཆགས་ཕྱ་མོ་ཡང་མི་མངའ་བར་ཁས་སྤངས་ནས། སྐྱར་ཡང་ཀུན་
རྗོབ་གཉིས་སྤང་ཅན་དང་། རོན་དམ་གཉིས་སྤང་མེད་པ་བྱང་ཆོགས་
དང་། ཉོག་ཉོག་མེད་སྒྲོས་སྒྲོས་མེད་སོགས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཆལ་
ཆོལ་སྤྲས་པ་དངོས་འགལ་མིན་ན་འགལ་བ་ཞེས་པ་གཞན་བཅའ་
ཀྱང་མི་རྟོག་པས་གཞན་ལ་འགལ་བརྗོད་དོན་མེད་དོ།

མངཉོབ་མི་སྒྲོ་སྒྲེ་བདེན་མེད་མེད་དགག་སྒྲོང་པ་ཕྱང་ཆད་དང་།
བདེན་མེད་སྒྲོས་བྲལ་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་ཀྱི་སྒྲོང་ཉིད་བྱུང་བྱེས་ན་
ནོར་སོ་ཅུང་ཟད་མེད་དོ། །ཁོང་མཆར་གཏམ་ལ་དབྱེས་ཚུལ་མཛད་
པས། རོན་དུ་མེད་པའི་གལ་མགོར་བཞུགས་སོགས་གསུངས་པ་ལ་
མཆར་ཞུས། བྱེད་ནི་ཆོག་གི་ཉོག་ཆེན་མཛད་པ་འདི་འདྲའི་ཐུགས་

དམ་ལ་སྐྱ་ཆེ་རིལ་པོར་བཅོན་པ་མི་སྟོད་པའི་སྟོག་པ་བ་ཡ་མཆན་
 ཅན་ཞིག་ལེགས་པས། འོན་དུ་མེད་པའི་ཆོག་ས་དབུས་དེར་སྐྱོན་
 བྲངས་ནས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ་
 ཞིང་། མེད་དགག་སྟོང་རྒྱུ་གི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱོར་བར་
 མཛད་པ་ལ། མིང་རྒྱུང་བཏགས་ཡོད་ཅེས་གྱི་སྟོང་འབྲུལ་ཁྲི་འབྲུལ་
 ཕུལ་བར་དབྱེས་པར་བཞེས་ཤིག།

བརྗོད་མེད་གྱི་ཤེས་བྱ་སྟོས་བྲལ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་གསུངས་པ།
 ཁས་ལེན་འགའི་ཚུལ་ལྟར་ན། སྟོང་ཉིད་སྐྱས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་།
 ངའི་མ་མོ་ག་ཤམ་ཡིན་ཞེས་པ་མཚུངས་པར་རང་ཆོག་གིས་
 བསལ། སྟོས་དེ་རྟོགས་ཚུལ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་བཤད་ན། གཉིས་
 ལྷང་རྒྱུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བཤད་པས་རྟོགས་ཚུལ་བརྗོད་
 དུ་ཡོད་པར་གྲུབ། ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་བརྗོད་མི་རུང་བར་འབྲིས་ན། ལུ་
 རམ་དང་ལན་ཚུའི་རོ་སྤྱང་བ་སོགས་དེ་འབྲུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐལ་ཆེས།
 ཆོག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་ན་ནི་དེ་འབྲའི་

བརྗོད་པ་རིགས་མཐུན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འགལ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ།
དེ་ལྟ་ན་ཅོད་པ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་རང་ཞིའོ།

བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲོས་ཆེ་སྒྲོ་ལྗེའི་ཤེས་པ་མ་
སྒྲོས་ཐབས་ཆག་ཅི་ཡོད། ཡོད་ན་སྒྲོ་ལྗེའི་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་སེམས་
བྱུང་དུ་མ་ཡོད་པས་ད་དུང་བྱིད་ཀྱིས་སྒྲོས་པ་དེ་བས་མང་བ་ལུས་
ཡོད་པ། གྲིས་པ་གསར་བྱས་ཤེས་ཀྱས་རྒྱ་ཡིན་ན་གན་པོས་ལྟ་
ཅི་སྒྲོས། ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་ཆོག་པ་བཟང་བར་
གསུངས་པ་ཅུ་མོ།

བྱེ་སྒྲིས་ཆད་མས་མ་དམིགས་ན་མེད་པར་སྤྱིར་ངེས་ཀྱང་། རྒྱང་
འཕེན་པས་སྒྲོག་རྒྱུར་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བྱར་ཡིན་པ་སྤྱིར་
ངེས་ཀྱས་པ་དགའ་སྟེ། རྗེས་དཔག་མི་འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར། སྒྲོ་
བ་པལ་ཆེར་བསམ་པའི་འདྲི་ལུགས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས། ད་
དུང་ནན་ཀྱིས་བསྒྲུབ་ན་སྒྲོན་མེད་ཅུ་བརྗོད་རྒྱས་དབུལ་བ་མཁས་
པའི་ཞལ་ལ་མེད་དོ།

སྟོང་ཉིད་ལ་ཆད་མཐའ་སེལ་ཀྱས་ཡོད་པ་གཞིར་བཅས་ཀྱང་།

སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་འདི་སྒར་ལག་རྒྱང་པ་ཡིན་པས་ཆད་མཐའ་
 འགོག་པའི་རྒྱས་པ་བྱིས་མཆོས་ཀྱི་རྫོབ་ཆོང་ལ་སྟོང་དགོས་
 པས་ཏུ་ཅང་བསེར་ཞད་ཆེ་བ་གཡར་ཆོབ་ཡིན་ཀྱང་། ཉིད་རྣམ་
 པའི་ཐུགས་ཅེ་གཏད་ཡུལ་འདི་བྱིས་སུ་གནས་སྒྱར་ནས་རང་
 དབང་གིས་ཆད་མཐའ་སེལ་བའི་གོ་ཆོད་པོར་གྱུར་པ་ལ་དེད་ཆོ་
 ཡང་སྒྲུང་བ་སྟོ། ཨ་མཆར་ཅེད་མོ་ལགས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྒྱ་འབྲས་
 སུ་འཆར་ཚུལ་གོ་ཞིང་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས་
 བ། དེ་འདྲའི་རྣམ་ཀྱི་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆད་མཐའ་
 སེལ་བར་ཐེ་ཆོས་ག་ལ་ཡོད།

ཀྱུ་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་གོ་ཆོད་མེ་ཆོད་
 སྒྱིར་ཁས་ལེན་ཚུལ་ལྟར་བ། ཀྱུ་རྫོབ་དུ་ཡོད་ན་བདེན་པ་
 གཉིས་ཆར་ཡོད་གོ་ཆོད་པའམ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་
 ཡོད་ཚུལ་ཕྱང་གསུམ་པའི་གོ་ཆོད་པ་ཞིག་བཅུལ། དེ་བཞིན་
 དོན་དམ་མེད་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་རམ། གཞན་དུ་གོ་མི་
 ཆོད་ཚུལ་བརྟག་བྱུང་པར་མ་སྒྱུར་བའི་བརྗོད་པ་དེ་འདྲ་སྒྱིར་ཐ་

སྙད་དུ་གོ་ཚུལ་ལྟར་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་མེད་
 གོ་མ་ཆོད་ན་དེ་ཇི་ལྟར་གྱ། དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པས་མེད་གོ་
 ཆོད་ན། དེ་ལས་གཞན་དོན་དམ་དུ་མེད་ལ་མེད་གོ་ཆོད་པ་གྲ་
 ས་ཆེན་པོ་རྣམས་སམ་གང་དུ་གཟོད་བཅའ་བར་གྱ། ཐབ་ཀར་
 ཐོ་བས་བརྒྱུད་བའི་འོ་བརྒྱལ་མཛད་ཞོར་འདི་ལ་མཁྱེན་པའི་སྤྱན་
 ཟུར་ཅམ་གཟིགས་རྒྱ་བྱུང་ན་ལེགས། ཨ་མཆར་ཁྱ་བ་དེ་ཅམ་
 སྟེ། དོན་ལ་རྟོན་པའི་སྟོན་ས་ལེགས་པར་བཤད་ན་ཆེག་ཅམ་ལ་
 འཆེལ་མི་དགོས་ཏེ་དོན་འདྲ་བར་འབབ་པོ།

༥༥༽ མཇུག་བསྟོར་སྟོན་དང་བཤའ་ལོག

འདིར་སྤྲས་པ།

སྤྲ་བའི་སྤྲང་ཆེན་རིགས་པའི་ལུས་སྟོབས་རྒྱས།

མང་ཐོས་སྤྲ་ཞགས་རིང་དུ་རྒྱུང་བ་ལ།

ཉམས་རྒྱུང་སྟོན་དམན་སྤྱུ་ལྟ་བུ་ཡིས།

ཚོད་པ་བྱས་པའི་ཁོངས་པ་མཐོལ་ལོ་བཤགས།

དགོས་མེད་སྤྱི་འཆལ་མང་པོ་སྤྱིར་ཡང་བསྐྱུལ།
 མཐུན་བཟང་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་ཟེར་སྒོ་སྤང་གསལ།
 སྤྱི་དབང་ཁྱོད་དང་འགྲོགས་ནམས་སྐལ་བ་བཟང་།
 སྤྱི་གཞན་ཡང་དག་ཆོས་བསྐྱོས་ཆོས་འཛིན་ཤོག །

སྤྱི་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏུན་ཁུང་བྱ།
 དེག་བའི་ཡེ་ཤེས་གཏུན་བྱ་ཡིས།
 བདག་འཛིན་ནམ་རྟོག་རྒྱུང་བྱེད་པའི།
 གཏུན་བརྒྱུང་མཆོག་ཏུ་ཁྱོད་གྱུར་ཅིག །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཐབ་ཁུང་བྱ།
 གུན་ཆོངས་སྤྱི་བ་བའི་བྱེད་ཤིང་གུན།
 ཤེས་རབ་ཆེན་པོའི་མེས་བསྐྱེད་པའི།
 ཤེས་བྱེད་མཆོག་ཏུ་ཁྱོད་གྱུར་ཅིག །

ཆགས་སྒྲ་ཆ་གང་འཐབ་པ་ལ།
 ཐབས་ཤེས་སྒྲ་གི་སྒྲ་བ་ཡིས།
 ཟུག་རྩ་རྩ་ནས་འབྱིན་བྱེད་པའི།
 སྒྲ་བ་མཆོག་ཏུ་བྱོན་གྱར་ཅིག །

དཔེན་པ་བསྟེན་པ་དོན་ལྡན་ཞིང་།
 རྣམ་གཤེད་ས་བདུན་གྱི་བསྐྱེད་མེད།
 ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བྱང་དུ་འཇུག།
 སྐབ་བཙོན་མཆོག་ཏུ་བྱོན་གྱར་ཅིག །

ཐ་སྙད་ཆོག་གི་བརྗོད་ཚུལ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱང་།
 དོན་ལ་མཁས་པས་དབྱེད་ན་འགལ་མེད་མཐོང་།
 དགོངས་པའི་ཚུ་བོ་ངས་དོན་རྒྱ་མཆོ་བ།
 འདྲེས་པར་གྱར་ན་རྩོད་མེད་ཐམས་ཅད་བདེ།

བདེ་བའི་ལམ་ནས་བདེ་བའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ།།

མཐུན་པའི་དག་གིས་ཆོས་མཐུན་འབེལ་གཏམ་སྒྲེང་།།

ཉོག་པའི་རྒྱབས་ཞི་ཞི་གནས་རྒྱ་མཆོ་དྲངས།།

མཐུན་གཉིས་འོད་གསལ་ཕྱོགས་རྣམས་གསལ་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་བའང་ཀྱ་ས་ལི་ཨ་ཇི་ཏའམ་མིང་གཞན་སྙྟྱེ་སྙྱུང་གྲགས་པས་

བྲིས་བ་དག་ལེགས་འབེལ་རྒྱས་བཀྲ་ཤིས་པར་གྱུར་ཅིག །དགོའོ།། །།

༡༡། །རྫོགས་པ་དམ་ཚིག་ཞེས་པས་གཞན་གྱི་ཟེར་སྒྲོས་བསྐྱུས་ནས་
མཁས་སུ་རེ་བའི་འབྲུལ་ངག་དེ་དག་མི་མཁས་མཚང་ཕྱད་དུ་
ཁོ་རང་ནས་བསྐྱུལ་བ་བཞིན་ཉམས་མཚར་དུ་
བཀོད་པ་བཞུགས་སོ།།

༡༥ གཞུང་གི་མཚན་དང་མཚན་བརྗོད།

ན་མོ་མཆོ་བྱེ་ཡེ།
བདག་ཉིད་གྲགས་ཕྱིར་གཞན་ལ་ཐོ་བཅམས་ཕྱིར།།
བབ་བབ་བྱིས་དང་ཁེངས་པའི་རྣམ་པ་སོགས།།
གཙོར་བྱས་མ་ཡིན་པན་པའི་སེམས་ཀྱིས་འདི།།
འཇམ་མགོན་དགུས་པའི་ཞལ་ལྷུང་བདག་གིས་བྲིས།།

གཞན་ཟེར་རྗེས་བརྗོད་འདུལ་སྤྲོ་ཚོགས་ཀྱིས།།
དེ་ལ་སྤྱི་དོན་དམ་ཚིག་མིང་གིས་བརྟམས།།
ཀུན་སྒྲོང་བཟང་ངོ་བར་སྐྱབས་ཆོག་ལས་རྟོགས།།
རྣམ་དགྲོད་གསལ་ལོ་གཞུང་གི་དོན་ལས་ཤེས།།

ང་རྒྱལ་མེད་དོ་རྩོམ་པའི་གཤེས་ལས་གསལ།
བསྟན་བཅས་བཟང་ངོ་རྩོམ་པའི་སྤྱི་བརྟོག་ཅན།
དེ་བྱིར་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་རྒྱས་དཔང་པོའི་བྱང་།
སྤེང་བར་བྱ་ཞེས་ནན་ཏན་ལྟར་སྒྲངས་ཀྱང་།

སློབ་དཔོན་བརྟན་པར་འགྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས།
པ་རྗེས་བྱ་འདུག་ཡ་རབས་ཆོག་གིས་བསྒྲིག།
ད་རུང་དོགས་སེལ་ཡི་གེར་བྲིས་ཞེས་བསྒྲུལ།
སྤྱི་བོའི་གང་བླན་ངག་ལ་གང་བླན་ལན།

འདེབས་དང་ཀྱན་རྟོག་སློང་བའི་ངག་སྒྲ་ཆོག་གས།
བསྒྲུངས་ནས་དཔེན་སར་ཅི་གཅིག་གནས་འདོད་ལ།
དོན་མེད་ཉིན་མཆོན་འདའ་བས་ཅི་བྱ་ཡང་།
མདོར་བསྒྲུས་ཆོག་གི་སྒྲ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད།

༣༥ དབུ་མའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་བཞུན་རྩྱུལ།

དང་པོར་དབུ་མ་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་རེ་རེ་ནས་དབུ་
 མ་མིན་པར་སྒྲ་བ་ནི་ནམ་པར་འབྱམས་ཏེ། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཕྱོགས་
 སྒྲུང་སོགས་འབྲས་བུའི་དབུ་མ་དབུ་མ་མཆན་ཉིད་པ་དང་། གཞན་
 བཏགས་པ་བཞེད། གཞན་དག་ལམ་དབུ་མ་མཆན་ཉིད་པར་བཞེད།
 གཞན་གཉིས་བཏགས་པ་བར་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གཞི་དབུ་
 མ་དབུ་མ་མཆན་ཉིད་པར་བཞེད་པ་ཡང་དོན་གྱིས་ཐོབ་ཀྱང་། དེ་
 དག་སོ་སོའི་དགོངས་པ་རིགས་ལམ་ནས་སྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་པ་ལ། དེར་
 མི་འཐད་པ་སྟོན་བྱེད་དུ་བྱུང་འདུག་འདུས་བྱས་སུ་གོ་ནས། དབུ་མ་
 དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོང་རྒྱུང་ལ་ངོས་བཟུང་ཞིང་། བྱུང་འདུག་ཅེས་པ་
 སྒྲུང་སྟོང་གཉིས་ཆོགས་སྒྲུབ་བྱ་བ་སྒྲིལ་བ་ལྟ་བུ་ལ་བསམས་ནས་
 རང་མཆོངས་བསྟན་པར་ཟད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བདེན་གཉིས་དབྱེར་
 མེད་དོན་དམ་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་མིན་པར་སྒྲར་ཀྱན་རྩྱུལ་ཏུ་འགྱུར་
 བའི་གོ་བ་འདི་ལ་སྟོས་དང་དབུ་མ་ཤེས་པར་འདུག་གོ།

ཏ་ཏ། རང་གི་གོ་བ་དེ་སྐྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་དང་འབྲ་སོང་བའི་
 སྐྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་ཅེས་བཤད་པ་ནི་བྱང་འཇུག་རབ་ཏུ་
 མི་གནས་པའི་དབྱ་མ་དང་། སྐྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་ཞེས་གཉིས་སུ་
 སློབ་དཔོན་དཔའ་བོའི་སློམ་རིམ་སོགས་རྒྱ་བོད་ན་རྒྱང་ལྟར་གྲགས་
 འོང་། ཡིད་བཞིན་མཛོད་དུའང་རང་རྒྱུད་འོག་མའི་སྐབས་སུ་བདེན་
 པ་གཉིས་ཆར་སྐྱུ་མ་ལྟར་འདོད་མཁན་གྱི་ལུགས་བཤད་པ་ཡོད་
 བཞིན། འདི་སྤངས་པས་བྱས་པའི་རྣམ་དབྱེའི་ཞེས་བཤད་པའི་
 སློབས་པ་དགོ་བ་ལ་ལྟོས། གཞན་ཡང་བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་
 དབྱ་མ་ཡིན་ན། གཞི་གྲུབ་ཆད་དབྱ་མར་ཐལ་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན་
 བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ནི། རང་གི་སློམ་
 མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་ལའང་མཚུངས་ཏེ། གཞི་
 གྲུབ་ན་སློམ་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ་གཞི་གྲུབ་ན་དེའི་རང་བཞིན་སློམ་མཐའ་དང་བྲལ་
 བ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཁོ་རང་དེ་ལྟར་མིན་ནོ་སྐྱུ་མ་ན། གཞི་གྲུབ་ན་དེའི་

རང་བཞིན་གྱི་བྱང་པར་བདེན་གཉིས་བྱང་འབྲུག་ལ་འང་སྐྱར་དུ་
 ཡོད་པའང་རྒྱན་པོས་བྱིར་རམ་ཅི། སྒྲོས་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་
 ཚུལ་དེ་སྒྲུང་སྟོང་བྱང་འབྲུག་རབ་དུ་མི་གནས་པ་ལས་འོང་གི་སྟོང་
 རྒྱང་ལ་འོང་ཚུལ་མེད་པར་ནི་མ་ཤེས། སྒྲོས་མཐའ་བརྒྱད་བྲལ་
 ཞེས་པའི་ཚིག་ཅམ་ནི་ཤེས་ནས་བཟོད་བྱ་དོན་གྱི་དབུ་མ་མཇུག་
 བ་འདི་ཤིན་དུ་མཛེས་སོ།།

༩་༩། སྒྲོས་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནམ་
 བྱངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ལ་བདེན་གཉིས་བྱང་འབྲུག་གི་དབུ་མ་
 ཞེས་བརྟུན་པ་ཡིན་ལ་དེ་བཟོད་བྱ་དོན་གྱི་དབུ་མ་མཇུག་
 ཉིད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་སོགས་
 བརྟུན་པ་བ་ཡིན་པའང་གྲུབ་པའི་གཞིར་བཟོད་པ་གཞན་ལ་
 དགོས་པ་མེད་དོ། །ཅེས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་སོགས་ནི་དེ་
 ལྟར་བཤད་ཀྱང་ལེགས་སོ།།

༧༽ དབྱ་མ་ཐལ་རང་གི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་ཚུལ།

ཐལ་རང་གི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ལ་ནི་འཆོ་རང་གི་གཞུང་ལས།
 ཐལ་འགྱུར་བས་རྩ་ཤེས་ཀྱི་དོན་ལྷག་པར་བཟུལ་བ་ཡོད་པར་མི་
 འདོད་པ་ནི་བདེན་ཏེ། འགྲེལ་པར་ཡང་དེ་ལྟར་དགོངས་མཐུན་ཡིན་
 པར་བསྐྱབ་མོད། དོན་གྱིས་ཐལ་འགྱུར་བའི་བཤད་པ་ལྟར་རྩ་ཤེས་
 དགོངས་པ་མ་ལོན་ན། དབྱ་མ་རྩ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་མི་འགྱུར་ལ། ཐལ་
 རང་དགོངས་པ་འགལ་བ་ཡིན་ན། ཐལ་འགྱུར་བས་རང་མཚན་གྱི་
 གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་མི་བཞེད་པ་སོགས་མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་
 པ་མིན་པར་སྐྱབ་དགོས་ན་ཡང་། དེ་འདྲ་རང་རྒྱད་པ་སྤྲུལ་གྲང་མ་
 སྤྲུལ་ལ། མཐར་ཐུག་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ལས་སྤྲུལ་འཁང་
 སོགས་འདོན་དུ་མེད་པས་ན་མཐར་ཐུག་དགོངས་པ་གཅིག་པས་
 བ་དོན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་བའི་རྒྱན་དུ་འང་འགྱུར་རོ་ཞེས་བདག་གིས་
 གསང་མཐོན་པོར་བསྐྱབས་པ་ཡིན་གྲང་། བདེན་སྟོང་མེད་དགག་
 ཅུམ་ལ་དོན་དམ་འདོད་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཆད་གྲུབ་འདོད་པ་ཁྱོད་གྱིས་

མི་འགྱུར་བར་སྐྱབ་བྱས་ན། ཁྱིད་འབྲེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་དེ་
 རང་རྒྱུད་པའི་རྣམ་གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་འདོད་པའི་སྐབས་པར་
 ཞོག་རྣམ་གངས་པའི་དོན་དམ་ཅམ་ལས་འཕགས་ཚུལ་ཞིག་རིགས་
 པ་དང་མཐུན་པར་སྐྱབས་དང་ངོ་མཆར་ཆེད། །དེ་འཕྲོས་རྣམས་
 ལ་དབྱུད་འོས་ཆར་མེད་དོ། །མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་སྐབས་སུ་
 བདག་སྐྱེ་ཁོ་ནའི་ཐལ་བསྐྱོག་ལས་གཞན་གསུམ་ལ་མེད་པར་རྩོམ་
 རས་ཆོག་གསལ་ཅམ་ཡང་ལྟ་མ་སྤྱོད་བར། མི་ཐང་མཁས་མཆོག་
 གུམས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐལ་སྐྱོག་རྣལ་མ་མ་རྟོགས་ཞེས་ངོ་
 ཆ་མེད་པའི་བརྗོད་པ་ལ་ལྟོས། ཤེས་རབ་སྐྱོན་མའི་སྐྱོན་བརྗོད་ལ་
 རྩ་བས་སུན་སྤྱང་ཚུལ་ཅམ་མཁས་པ་སུས་ཀྱང་ལོས་ཤེས་དེ་ཅམ་
 དཔེ་བཅད་པ་ལ་ང་རྒྱལ་ཅི་ཡོད། ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་
 ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤང་ཡོད་མེད་དབྱུད་པའི་སྐབས་སུ་ཐལ་འགྱུར་
 བའི་ལུགས་ལ་དངོས་སྤྱོད་པ་དང་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤང་མེད་ཚུལ་རྩ་
 གུགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་རྣམས་ལམ་རིམ་བཞིན་གྲིས་སོ་བེར་བ་

ནི་ཤིན་ཏུ་བདེན་ཏེ། རྒྱ་གཞུང་གི་གཞུང་ལྷན་རྒྱུ་མ་ཞོར་བར་
གཏན་ལ་བབ་པ་ཡིན་ནོ།

འདི་ལ་འང་ཅུང་ཟད་དབྱེད་དུ་ཡོད་ཀྱང་བཞག་ལ། དེ་ལྟར་
འབྲུལ་རྒྱུ་འདི་བསྐྱད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་མཐོང་བ་ཆ་ཙམ་ཡང་ཡང་དག་
པའི་མཐོང་ངོ་ན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་བ་
མེད་པར་སྒྲུབ་པ་འདིར། བྱོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཆད་གྲུབ་གནས་སོང་། མིག་
སོགས་ཡུལ་ཅན་དང་། གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་དགག་པའི་རིམ་པ་
རྒྱ་གཞུང་གིས་བསྟན་པ་འདིས། བྱོད་ཀྱི་བདེན་པས་སྟོང་ཤུལ་གྱི་
བྱམ་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་དང་། དགག་བྱ་
ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱེད་པར་མ་སྒྲུབ་ན་མི་རུང་བ་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད། ཐ་
སྙད་འཛིག་རྟེན་པས་མཐོང་བའི་ཀུན་རྫོབ་འདི་ཆད་དུ་དོགས་པས་
བཞག་པ་ཡིན་ན། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཆད་མར་མ་སོང་
ཞིང་། གཞུགས་ཙམ་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་
སོགས་པ་འདིས་འཛིག་རྟེན་པའི་མཐོང་བའི་གཞུགས་བྱ་བྱམ་པ་དང་།

འང་ལ་བྱེད་མིག་ཤེས་ལྟ་བུའི་རྣམ་གཞག་བཀག་ནས་བྱོད་གྱིས་སྟོང་
 མི་བྱ་བྱུང་བུམ་པ་དེ་ཚུལ་རིམ་བུས་བཞག་དེའི་ཚུལ་བརྟེན་དང་ཡ་
 མཚན་ཆེའོ། །ཐལ་རང་གི་བྱེད་པར་དགག་བྱ་བྱ་བ་འདི་ལ་ཐུག་པ་
 ཡིན་གྱི་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་སྤྱར་དགོས་མི་དགོས་སོགས་ཟེར་བ་
 ལྟར་མིན་ཏེ། དེང་དུས་མཁས་པར་གྲགས་པས་མ་རྟོགས་པ་ཁོ་
 བོའི་སྐལ་བར་བཞག་གོ་ཞེས་ཁ་སྤངས་མཐོ་བ་འདི་ལ་ལྟོས། ཆོས་
 ཅན་མཐུན་སྤང་བ་མེད་ཅེས་པ་ཅམ་ཞིག་ནི་རྗེས་བརྟེན་ཤེས། ཡང་
 དག་པའི་གཟིགས་དོར་ཅི་ཡང་མ་རྟོན་པ་སྤྱི་ཤད་མེད་པའི་མཐོང་བ་
 ལྟ་བུའི་དོར་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤང་བ་མེད་པ་དང་། གནད་དེ་ལས་
 དགག་བྱ་ལ་བྱེད་པར་སྤྱར་མི་དགོས་པ་ནི་མ་གོ་བར་དོ་ཆ་མེད་
 པའི་སྐྱ་བ་འདི་འབྲ་འབྲུང་བ།

ཏ་ཏ། དགག་བྱ་ལ་བདེན་བྱུང་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི་ཐ་སྤྱད་
 དུ་ཡོད་པ་ཀུན་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱར་དགོས་པར་སྤྱབ་པ་ནི། དགོ་
 ལྟ་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སྒྲིམ་ཡང་བསྐྱར་མ་བྱས་

ཀྱང་ཐོས་སྤྱོད་ལ། བདག་གིས་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་སྐྱོད་དང་རྟོག་པའི་
 སྤྱོད་ལུལ་དུ་དབྱེད་ཅིང་སྐྱོབ་ཀྱིན་ལ་ཁྱད་པར་སྦྱར་ཏེ་ཤན་ཕྱེད་
 པར་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ལྟར་བདེ་ཞེས་བསྐྱབས་པས་སྐྱབས་འདི་
 བ་པན་པའི་ངག་ཏུ་གནས་ཤིང་། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་
 བ་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་མང་བའི་སྤྱོད་ཀྱིས་བྲངས་པའང་
 བདེན་མོད། རྣམ་པ་ཀྱིན་ཏུ་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་
 རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་འདི་ཅི་ལ་བསམས་ནས་
 ཟེར་ཆོག་གིས་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་མེད་ཀྱང་། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པར་གོ་བའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་བའི་དོན་དམ་དཔྱོད་
 པའི་སྐྱབས་སུ་ཁྱད་པར་སྦྱར་མི་དགོས་ཏེ།

༥༩ ཐལ་རང་གཉིས་ལ་ཚིག་ཅན་བྱུན་མོང་ཡོད་མེད་བསྟན་པ།

ཚིག་ཅན་མཐུན་སྦྱར་བ་མེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་གནས་
 ལུགས་ཡང་དག་པའི་གཟེགས་ངོ་ན་མི་བཀག་རྒྱ་དེ་གང་ཡིན་
 བསམ་པར་གྱིས་ཤིག ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་དམིགས་པ་ཐམས་

ཅད་འགོག་གི་བདེན་གྲུབ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་འགའ་ཞིག་
 བྱི་འགོགས་ལ། རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་བྱམ་པ་སོགས་མི་
 འགོག་པས། བདེན་གྲུབ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་
 སྒྱུར་དགོས་སྟམ་པ་ནི། དོན་དམ་དཔྱེད་པའི་ངོར་བུམ་པ་ཁེགས་
 བ་བྱམ་པ་གཏན་ནས་མེད་པར་གོ་བའི་དངོས་སྤྱོད་པའི་གོ་ལུགས་
 རང་གི་སྒྲིང་ལ་འཆང་བའི་གདོན་གྱིས་ཟེན་པ་མ་ཆོར་ནས་དོན་
 དམ་དུ་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མ་སྒྱུར་ཀྱང་བྱུང་སྟེ་དམིགས་པ་འམ་
 སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཁེགས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་བྱམ་སོགས་སྒྲོས་པའི་
 ནམ་པ་འཛོག་ཤེས་པའི་དབུ་མ་པ་གཞན་ལ་གཤེག་པ་འདི་མ་དག་
 པས་དག་པ་འབྲུབ་པོ་ཆོ་བར་འདུག་གོ། །ཡང་བྱམ་པ་མེད་ཅེས་
 པ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་དཔྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་དོན་དམ་དཔྱད་
 པའི་ངོར་མི་སྤྱང་བར་གོ་ཡང་དེས་བདེན་གཉིས་སྤྱེས་པར་སོང་
 ཟེར་བ་དེ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་ལ་མཁོ་བས། བདག་གི་རྒྱན་གྱི་སྤྱི་དོན་དུ་
 ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་མོད། ཆོག་དངོས་སུ་སྒྱུར་དགོས་པའི་

ངེས་པ་མེད་དེ་དོན་གྱིས་གོ་བའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

དོན་དམ་དཔྱད་པའི་སྐབས་དོན་དམ་མ་ཡིན་ཀྱང་། དོན་དམ་
ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་དཔྱད་པ་དེའི་ངོར་མེད་པ་དོན་དམ་དུ་མེད་
པ་ཡིན་ན་དོན་དམ་དུ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་འདོད་པའི་དབྱ་མ་པ་སུ་
ཡང་མེད་པས་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་བྱད་ཚུལ་སུ་ག་ལ་རུང་ཞེས་པ་
ཤིན་ཏུ་བདེན་ཆོག་སྟེ། རང་ཀྱང་བྱོད་ལ་དེ་འདྲི་སྟེ། དོན་དམ་པར་
རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་མི་འདོད་ན་བྱོད་
འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་བ་དེ་བཀག་པའི་བྱད་ཚུལ་སུ་ཅི་ཞིག་སྟེ། རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲུབ་པ་ཞེས་གཞན་ལ་
ལྟོས་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་འདོད་ན། དེ་ཉིད་འབྲེལ་གྱིས་གྲུབ་པ་
མིན་པར་འགྱུར་བས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པས་བདེན་གྲུབ་
དང་བརྗོད་ཚུལ་ཅུ་མ་ལས་དོན་བྱད་མེད་པས་དེ་ལྟ་ན་དེ་རང་
རྒྱུད་པས་ཀྱང་ཁས་ཅི་ལྟར་ལེན། དེ་མ་སྤངས་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་
བྱད་ཚུལ་ཅི་ཞིག་ཡིན། རང་རང་གི་འདོག་བྱེད་ཐུན་མིན། ས་སྤྱ

བ་ཚུ་གཤེར་བ་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་གྱུབ་པ་འདི་ནི་དཔལ་ལྷན་ཟླ་
 བས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་བར་གྱི་
 མཆན་ཉིད་བཞག་པའི་བྱིར། དེ་བཞག་པ་ག་ལ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་
 བདེན་གཉིས་ཟྱེ་དགོས་པར་ནན་གྱིས་སྒྲུབ་བཞེན་དུ་བདེན་གཉིས་
 མ་ཟྱེ་བར་མིག་བསྐྱད་ཀྱང་ཅེ་རེ་ཡོང་བ་སྟེ། ཟླ་བས་དོན་དམ་པར་
 གཞུགས་ནི་གཞུགས་སུ་རུང་བར་ཡོད་པའི་མཆན་ཉིད་བཞག་
 པའམ། ཐ་སྙད་དུ་གཞུགས་ལ་གཞུགས་རུང་མེད་པར་བཞག་པར་
 ཁྱོད་གྱིས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནམ་སོམས་ཤིག རེད་གྱིས་ནི་དོན་
 དམ་པར་གཞུགས་སུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་
 གཞུགས་སོགས་རྒྱལ་ཅམ་མི་དམིགས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་གཞུགས་
 བེ་གཞུགས་སུ་རུང་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པ་མི་འགལ་བར་གྱུབ་
 པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་མཆན་མཆོན་བདེན་གྱུབ་མེད་
 ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྱུབ་པའི་མཆན་མཆོན་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཅེས་
 ཁས་ལོངས་ཤིག ཐ་སྙད་དུ་བདེན་པར་མ་གྱུབ་པའི་མཆན་མཆོན་

ཡོད་པར་རང་རྒྱུད་པས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ན་ཁྱིད་འདྲི་ཐལ་འགྱུར་
 བས་དེ་ལས་སྟག་ཅི་ཞིག་ཏོགས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའམ་
 རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའམ། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་སྒྲོས་པར་
 བཏགས་པ་མིན་པར་ཡུལ་རང་གིས་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་པ་ལ་
 འདོག་སྟམ་ན་སྒྲོས་པར་བཏགས་པ་མིན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་གྲུབ་
 བ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དེ་ལྟ་བུ་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་ག་
 ལ་འདོད། ཐ་སྙད་ཏུ་འདོད་དམ་སྟམ་ན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་པ་
 ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབྱུང་ན་བཏགས་ཡོད་ཅིང་
 ཏུ་ཁས་ལེན་གྱི། རོ་བོས་གྲུབ་པར་འདོད་མཁན་ག་ལ་ཡོད། །དེས་
 བ་ཁྱིད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བདེན་གྲུབ་དང་། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁྱད་
 མེད་པར་འགྱུར་རོ།

ཡང་སྟོགས་སྤྲི་འདོད་པ་བཞོད་ནས་དེ་དགག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ་
 དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་དབྱུང་མ་བཟོད་པ་དང་མ་རྟོད་པ་གཉིས་དོན་
 གཅིག་ཡིན་ལ། དེས་མ་རྟོད་པ་ཅིང་གྱིས་དེས་དེ་མེད་པར་ཁྲིགས་

བཤམ་མེད་པར་རིག་པ་མིན་ནོ། །དཔེར་ན་མིག་ཤེས་གྱིས་སྒྲུ་མ་
 རྟེན་གྲང་མེད་པར་གཞལ་བ་མིན་པ་བཞིན། དེ་བཞིན་འཕགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་གྱིས་སྒྱེ་འགགས་དང་བྱམ་སོགས་མ་གཞལ་བ་ཡིན་གྱི་
 མེད་པར་གཞལ་བ་མིན་ཏེ། བྱམ་སོགས་འདི་དག་གི་ཡུལ་ཅན་མིན་
 པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར། མཁས་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཆོག་འདི་མཁས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་སར་སོང་དང་དགྱེས་པའི་བཞུད་སྒྲུ་ཆེས་ཆེས་
 མཇེད་པར་གཤོན་མི་བློ། མ་རྟེན་པ་ཅམ་གྱིས་དོན་དམ་རྟོགས་
 པ་འདི་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་ངོ་མཆར་ཅན་ཞིག་སྟེ། དེ་དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་
 མ་གྱུར་ནས་མ་རྟེན་པ་ཅམ་ཞིག་གིས་མེད་པར་ངེས་པ་བསྐྱེད་
 མི་རུས་ཏེ། ལག་པས་སྒྱུལ་བཅའ་ནས་མ་རྟེན་གྲང་སྒྱུལ་མེད་གྱི་
 འཛིན་སྐྱངས་མི་འབྲེན་ལ། རྣ་བ་གཏད་པས་གཟུགས་མ་གཞལ་
 གྲང་གཟུགས་མེད་པར་ངེས་མི་རུས་པ་དང་འབྲེན་པར་བྱམ་སོགས་
 ཆོས་ཀྱན་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་བཅའ་ན་མ་རྟེན་གྲང་དོན་དམ་པར་
 མེད་པར་ནི་ཁེགས་པས།

མ་མཐོང་ཕྱིར་ན་མེད་པ་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་དོན་དམ་དཔྱད་
 བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་འདི་རྟེན་གྱིས་བཅའ་ཀྱང་མ་རྟེན་རུང་། ལུས་
 སོགས་ནི་དེ་ཡིས་མི་མཐོང་མི་གཞལ་བའི་གནས་ཤིག་ཏུ་ཡོད་
 ལྟམ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེ་ལ་ད་རུང་ཆགས་འདུག་པས་དབུ་མ་ལེས་ངས་
 པ་རེད་སྟམ་དགའ་བ་འཕེལ། བདག་གིས་ནི་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་
 རིགས་པ་དེས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་དང་མེད་
 པར་གཞལ་ཞེས་འདོད་དེ། **ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས།**

བདེན་པ་གཉིས་སུའང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། །འདི་དག་
 ཉག་པ་མ་ཡིན་ཆད་པ་མིན། །ཞེས་དང་། མོ་གཏམ་བྱ་ལ་རང་གི་
 བདག་ཉིད་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་དུ་མེད་འཇིག་རྟེན་དུའང་། །ཡོད་
 མིན་དེ་བཞིན་དངོས་འདི་ཀུན་ངོ་མོ། །ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་
 དུ་མ་སྐྱེ། །ཞེས་དང་། དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུའམ་འཇིག་རྟེན་དུ། །རྣམ་པ་
 བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྲུར་མིན་མོད་ཀྱི། །རྣམ་དབྱེད་མེད་པར་འཇིག་
 རྟེན་ཉིད་ལས་འདིར། །རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་

ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་སྤྱོད་ལྟར་ན་རྒྱང་འཕེན་པས་ཆེ་སྡེ་བྱི་དབྱེད་ནས་མ་
 རྟེན་པས་ཀྱང་ཆེ་སྡེ་བྱི་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ལྟར་ཐལ་ལོ། །དེ་དོན་
 དམ་དབྱེད་པའི་རིགས་པ་མིན་སྟུང་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་རིགས་ཀྱིས་
 ཀྱང་མ་རྟེན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་མེད་པར་མི་ཞིགས་ཅེས་སྤྱོད་ཀྱིས་
 ཁས་སྐྱངས་པས་སོ།།

༦༽ རང་སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་སྟོང་བསྟན་པ།

རྣམ་ངེས་ལས།

ཡང་དག་པའི་ཚད་མ་ལོག་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མེད་པར་ཤེས་
 པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་མེད་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཅེས་སྤྱང་ལྟར་གྲགས་པ་ཅམ་ཡང་ཐོས་མ་སྟོང་བ་
 སྤྱོད་ནི་ལྷ་གྲགས་ཀྱིས། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་རྩུན་པར་མཐོང་བ་
 ཡིས། །དངོས་རྟེན་དོ་བོ་གཉིས་ནི་འདྲིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།
 ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་ཞེས་སྤྱང་

ལྟར་གྲགས་པ་ཅིམ་ལ་བསམ་གཞིགས་མེད་པ་རིགས་པའི་ལམ་ལ་
 སྒོ་བྱས་ཅུང་ཟད་མེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་སྟེ། གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་
 སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་བྱམ་སོགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་
 མི་འང་ལ་བར། ཆོས་ཉིད་རྗེས་ཅིར་བ་སྟོས་མེད་དུ་འང་ལ་ཤེས་ན་
 ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲིང་ལ་དག་ལྟར་བརྟག་ཅིང་ཆོག་གི་དུག་མདའ་འཕེན་
 པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་གཞན་སྟོང་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་
 ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲིང་ལ་འཁོར་འདུག་གོ།

ཏ་ཏ། འདུས་མ་བྱས་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་ཐད་ནས། རྟག་
 བདེན་ཀྱན་ལ་རིགས་པ་དེ་འཇུག་པ་བདེན་ཀྱང་གཞན་སྟོང་སྤྱི་བའི་
 གང་ཟག་འཕགས་ཆེན་བརྒྱད་མར་བྱོན་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་མིག་གིས་མཐོང་ཡང་མ་སྟོང་ཞེས་པའི་
 བརྒྱུད་ཆོག་དང་། འདི་འདྲའི་ལུགས་དེ་རྒྱལ་བསྟན་སུན་འབྱེན་དང་
 རང་སྟོགས་མུང་བྱེད་དང་། བདུད་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་འབྱུང་པོའི་ཕྱི་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་ངག་གི་ཉེས་པ་ཆོན་པོ་ཆེ་སྤྱས་པ་འདི་ལ་བདག་ནི་ཡང་

སྟེ། རང་རེ་ཙམ་ཚུང་གིས་པ་ལོང་བ་ལྟ་བུས། ར་བོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་མདོ་
 ལ་སོགས་པའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་གཟིགས་ཤིང་། སྤྲུགས་ཀྱི་རྟོགས་
 པ་ཟབ་མོ་བརྟེན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་དོལ་པོ་ཡབ་སྤྲུལ་ལ་སོགས་པའི་
 དམ་པ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་མདོ་ལས་ས་བཅུའི་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོས་ཀྱང་རྩི་བཞིན་རྟོགས་དཀར་གསུངས་པའི་བདེ་
 གཤེགས་སྟོང་པོའི་གཏམ་གྱི་སེང་གའི་སྤྱོད་བསྐྱབས་པ་ལ། མི་བཟོད་
 པའི་ཆོག་གིས་སུན་འབྱེན་པ་ནི་ལེགས་པར་བརྟགས་ན། ཟེག་ཆེན་
 གྱི་མདོ་ཟབ་མོ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ནི་དམ་པ་དེ་དག་གིས་གཟིགས་
 ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་མ་མཐོང་བ་འདྲ་སྟེ། ལུང་དེ་འཛིན་པ་རྣམས་ནི་མཁས་
 གྲུབ་གཉིས་འཛོམ་པའི་གང་ཟག་ཟུ་དུམ་མ་ར་ལྟ་བུ་ཤི་སྟག་ཏུ་
 མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་རིགས་པའི་གཞི་དཔ་དེ་ལའང་ལན་སྐབས་སུ་མ་བབས་
 ཀྱང་། འབྲེགས་པའི་བབ་ཀྱིས་འབྲེགས་པོ་བྲིད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 ཉམས་མཁར་ཙམ་དུ་ཅུང་ཟད་སྒྲིམ་ན།

ཚུལ་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྒྱུད་ལས།

ཆ་མེད་ཀྱན་འགྲོ་བྱུང་བ་པོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་
 སྒྲོ་སྒྲོས་པའི་ཡུལ་དུ་ཆ་དང་བཅས་པར་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་མིན་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སྒྲོས་པ་གང་གི་ཡང་ངོ་ཐོར་
 མི་གནས་པའི་བྱིར་དེ་ལ་ཆ་ཇི་ལྟར་འཛོག། དེས་ན་དུས་སྤྱིར་
 འཕགས་པ་སྒྲོབ་པའི་ས་བཅུར་རིམ་གྱིས་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་
 རྒྱུ་ལ་གསུམ་གྱི་སྤངས་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་སྒྲུང་བ་ནི་སྒྲོད་གྱི་
 དབྱེ་བས་ནམ་མཁའ་ལ་ཐ་དད་བྱས་པ་ལྟ་བུར་དངོས་པོ་ལ་ཆ་མེད་
 གྲུང་རང་གི་ཉོག་པས་ཆ་ཅན་དུ་བྱས་པར་ཟད་དེ།

༡༽ རིགས་ཚུལ་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོར་བསྟན་ལ།

བྱུངས་པས།

ཚུལ་གྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་བྱིར། །རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་
 ཡིན། །བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་
 བརྫོད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མ་ཆ་

བཅས་སུ་ཡོད་ན། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས།

ཚོས་རྣམས་དེ་ཉིད་རྣམ་འགྱུར་དབྱེ་ལའང་རྟེན་མིན་
 ཞིང་། །ཞེས་དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་ལས་དུ་མ་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་
 གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །དེས་ཆ་མེད་དུ་གྲུབ་
 གྱུར་གཅིག་བདེན་དུ་གཤམ་གྲུབ་སྟུང་ན། གྲུབ་མཐའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་
 སྐྱབ་པ་འགལ་ཞིག་དང་བསྐྱུར་ན་ཅིས་མི་འགྲུབ་སྟེ། དོན་དམ་སྒྲོའི་
 སྒྲོད་ཡུལ་དུ་ནན་གྱིས་བསྐྱུབ་པ་ལྟར་ན། དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་
 འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཚོས་དབྱིངས་དེ་དོན་
 དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་སུ་ཞིག་གིས་སྒྲུ་བྱས་ཏེ། ཚོས་དབྱིངས་དོན་
 དམ་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་ན་དོན་དམ་མིན་པར་ཐལ་བ་ལས་འོས་མེད་
 དེ། བདེན་གྲུབ་མེད་པ་མིན་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བར་སྐྱབ་པ་དང་
 ཚུལ་གཅིག་པས་སོ། །དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པའང་
 ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་རྟེན་དོན་མཐར་ཐུག་
 ཡིན་པ་གང་ཞིག་མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིག་འོར་བདེན་ཞིང་། དེ་

ཡོངས་གཙོ་སྤྱད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་བྱིར། དེ་
 དེའི་ངོར་མི་བདེན་ལ་མ་བྱུང་ན་དོན་དམ་ནམ་དུ་ཡང་སློའི་སྤྱོད་ཡུལ་
 དུ་མི་འགྱུར་བ་སོགས་སྤྱོད་མཐའ་ཡས་སོ།།

དེས་དེ་གཟིགས་ཀྱང་བདེན་བྱུང་མིན་ཏེ། བདེན་པར་མ་བྱུང་
 བར་གཟིགས་པའི་བྱིར་སྦྲུལ་ན་བདེན་པར་མ་བྱུང་བར་གཟིགས་པ་
 ཉིད་བདེན་བྱུང་ཡིན་ཏེ། བདེན་མེད་ཀྱང་བདེན་བྱུང་མེད་མོད་སྤྱིར་
 བདེན་བྱུང་མེད་པ་ཡིན་པར་ཁས་སྤྲང་དགོས་པ་བཞིན་དུ། བདེན་
 པར་མ་བྱུང་བར་གཟིགས་ཀྱང་བདེན་མེད་ཉིད་བདེན་པར་བྱུང་བར་
 ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ་ཚུལ་མཚུངས་སོ།།

གཞན་ཡང་བྱིད་ལྟར་ན་བདེན་པར་མེད་དོ་སྦྲུལ་པའི་སློ་ལོག་
 ན་དོན་དམ་མི་མཐོང་བར་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་འཕགས་པ་སློབ་པའི་
 མཉམ་བཞག་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་
 བྱམ་སོགས་མི་སྤང་ཡང་། དེའི་ཚུལ་ཉིད་ནི་སྤང་དགོས་ལ། དེ་
 ཡང་བདེན་བྱུང་བཅད་པ་ལ་སྟོས་ནས་འཛིན་ན་ནི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་

འཛིན་གྱི་རྟོག་བཅས་གྱི་སེམས་ཡིན་པས་གཉིས་སྒྲུང་མི་རྒྱུ་ལ།
 དགག་བྱ་སྒོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་མི་སྟོས་པར་བདེན་སྟོང་ཅམ་གྱི་
 ཆོས་ཉིད་རང་གི་རང་མཚན་རྗེན་གཅེར་དུ་འཛིན་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་
 པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་གཞན་ལ་མ་
 དེག་ཅིང་མ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་ན་ཀུན་རྫོབ་སྤྱིན་དང་འབྲ་བ་རང་གིས་
 སྟོང་ལ། དོན་དམ་ཆོས་ཉིད་ནམ་མཁའ་དང་འབྲ་བར་གཞན་གྱིས་
 སྟོང་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་བ་དེ་གསལ་ས་ལེ་བར་བྱུང་བ་ཡིན་
 བོ། །དེས་ན་བྱུང་འབྲུག་སྟོས་བྲལ་མིན་པར་སྟོང་སྟོགས་རྒྱུང་བ་
 ལ་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱུ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒོ་ཡུལ་དུ་འབྱུང་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་
 སེམས་ལ་བྲིས་ཤིག་དང་། གཞན་སྟོང་བ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཏ་ཅང་
 སྟོས་པས་ཆོག་པར་འདུག་གོ། །དེའི་ཚུལ་གྱིས་བྱུང་འབྲུག་ལ་ཆོས་
 དབྱིངས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་དང་བསྐྱུན་ཀྱང་གཞན་སྟོང་པས་
 ལན་འདེབས་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཏ་ཏ། གཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྟོག་པའང་ཡིན་

ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་ཡིན། གཅིག་སྤངས་ཡིན་ལ་ཆ་མེད་ཀྱང་ཡིན་
 ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་མཚན་ནི་གཉིས་སྣང་
 རྒྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཉིས་སྣང་
 མེད་པ་ལ་ངེ་ལྟར་ཆ་བཅས་སུ་སྒྲ། དེ་ལ་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་
 པའི་རྟོགས་གྱིས་དབྱུང་བཅོད་མེན་པར་ཅི་ལྟར་སྒྲུབ་ཅུས་ཏེ། རང་
 གི་རང་མཚན་དེ་ཉིད་འཕགས་སྒྲོས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ལ། དེ་ལ་
 སྒྲོས་པའི་དབྱུང་བ་གང་ཡང་འབྱུག་པའི་གཞི་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། དེ་
 སྒྲོས་པའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་ན་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་གང་གིས་
 དམིགས་ཤེས། ཀུན་རྫོབ་སྤྲིན་དང་འབྲ་བ་རྣམས་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་
 སོགས་པའི་གཏན་ཆེགས་གྱིས་དབྱུང་ནས་དེ་དག་སུན་སྒྲུབ་བ་ན།
 ངེ་ལྟར་རྒྱང་གིས་སྤྲིན་གཏོར་བའི་རྗེས་སུ་མཁའ་དང་ཉི་མ་མངོན་པ་
 ལྟར། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་གཙོ་
 དུ་འབད་མེད་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པས་
 དོན་དམ་ཡོངས་གཙོ་དུ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སོ།།

གལ་ཏེ་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་མེད་པར་གྱུར་ན་ནི།
 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་དམིགས་པས་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་ཡིན་
 ཏན་འབྱུང་བའང་མི་འཐད་ཅིང་སློའི་ཡུལ་མིན་པ་ལ་ཤེས་བྱའི་ཐ་སྙད་
 གྱུང་མེད་པས་འདི་ནི་འཕགས་སློའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་
 ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གང་རུང་གིས་བྱུང་བ་ལས། མི་རྟག་པ་ནི་
 དུས་གསུམ་གྱི་འགྱུར་བ་ཅན་ལ་འཛོག་ན། འདི་ལ་སྡེ་སྡེ་བར་གྱི་བྱུང་
 བར་མེད་པར་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་རྟག་པ་ཐེར་ཟུག་པ་ཡིན་ནོ།

༩། ལམ་གྱི་དགག་བྱ་དང་རིགས་པའི་དགག་བྱ་བསྟན་པ།

འདི་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་འང་མིན་ཏེ་འཛོལ་བྱ་ཡིན་ལ། རིགས་པའི་
 དགག་བྱ་འང་མིན་ཏེ་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་མི་སྟོས་པར་ཡེ་ནས་རང་བྱུང་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར་དང་། ཆ་ཅན་མིན་པའི་སྤྱིར་དང་། དུས་སྐད་ཅིག་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཅན་མིན་པའི་སྤྱིར། གཅིག་དུ་བྲལ་དང་རྟོན་འབྱུང་ལ་སོགས་
 པའི་གཏན་ཆོག་གིས་གྱི་འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་གཞལ་བྱ་མ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།

གཤམ་ཏེ་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་
 གྱིས་བདེན་མེད་དམ་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པ་མི་སྲིད་དོ། །ཤེས་བྱའི་རྣམ་
 པ་སློ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་དེ་ལ་དབྱུང་བ་དེ་དག་མི་འབྱུག་པ་མི་སྲིད་
 པའི་ཕྱིར་སྐྱམ་ན། ཤེས་བྱ་བདེན་ཏེ་སློ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་
 སློད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ལ་དེ་ལྟ་ཡིན་ཀྱང་། གཉིས་སྒྲུང་མེད་པའི་སློའི་
 སློད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཅི་ལྟར་ན་དབྱུང་པ་འབྱུག་སྟེ། གཉིས་
 སྒྲུང་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་མཛོན་སུམ་འཇལ་བ་ཅུམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུ་སློ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་ནི་
 དབྱུང་བཟོད་མེད་དེ། དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། **ཞི་བ་ལྷས།**

དོན་དམ་སློ་ཡི་སློད་ཡུལ་མིན། །སློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་
འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་དམ་སློ་ཡི་སློད་ཡུལ་
 མིན་ཞེས་པའང་སློ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་སློད་ཡུལ་མིན་
 པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། སློ་གང་གི་ཡང་སློད་ཡུལ་མིན་ན་རི་རྒྱ་དང་ནམ་
 མཁའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་

བའི་འཕགས་པ་རྣམས་གཏན་ནས་འབྱུང་བར་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །དེ་
ལྟ་བུའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་དེ་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གུན་
རྩོལ་རྣམས་མི་བདེན་པ་རྩུན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་ལ། དེ་དང་
བྲལ་བ་དོན་དམ་ནི་བདེན་པ་རྩུན་མེད་པ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་
སྟེ། དེ་མ་གྲུབ་ན་འཕགས་པ་འདི་བདེན་པ་མཐོང་བའང་མི་སྲིད་དེ་རྩུན་
པ་བསྐྱུ་བའི་དོན་མཐོང་བས་ཐ་མལ་པ་ལྟར་སུ་ཡང་གྲོལ་བར་མི་
འབྱུང་རོ། །མགོན་པོ་གྲུས།

བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གང་ཞིག །རྩུན་པ་དེ་ནི་བསྐྱུ་
བར་གསུངས། །ཞེས་དང་། སྤྱི་དན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་
བྱུང་། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ། །དེ་ཆེ་ལྟག་མ་
ལོག་པ་ཞེས། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་རྟོག་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་
པ་བཞིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག་འདི་སྟུང་དུ། བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་ཡིན་མི་
དགོས་ཏེ། བདེན་གྲུབ་ནི་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་ལ་ཐེར་བས་

སོ་སྣམ་ན། ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ལྟ་བུ་ཐ་སྣད་དུ་བདེན་པ་ཡིན་
 གྲང་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ཡི་ཡུལ་ཀྱན་རྫོབ་པ་དེ་དག་
 རིགས་པས་དབྱད་མི་བཟོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདེན་གྲུབ་མིན་
 ལ། ཚེས་ཉིད་དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ཏེ།
 གཉིས་སྣང་མེད་པའི་སྒོ་ཡི་ལེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་དེ་
 ལ་རིགས་པ་གང་གིས་གྲང་གཞིག་ཅིང་གཞོམ་པའི་རྒྱ་བ་མི་
 འཇུག་པའི་དབྱད་བཟོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་པའི་
 དབྱད་མི་བཟོད་པ་རི་སྤྱིད་དུ་ནི་དོན་དམ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་
 ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཐ་སྣད་དཔྱད་པའི་ཆད་མ་གཉིས་སྣང་གི་སྒོས་
 རྟོད་དོན་དུ་འགྱུར་གྱི། དོན་དམ་གཞིགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་སྣང་
 དང་བལ་བའི་སྒོས་རྟོད་མ་ཡིན་ནོ།

དེས་ན་སྤྱིར་བྱེད་ཀྱན་རྫོབ་སྒོས་པའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་སྤྱིར་ལྟ་
 བུ་དང་བལ་བ་ན། དེ་བལ་སྒོ་བས་ཁོ་ནས་ཚེས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་
 པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མངོན་དུ་སྣང་སྟེ། རང་གི་

ངོ་བོ་ཡེ་ནས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ལམ་དང་རིགས་པའི་དབྱེད་པ་སོགས་
 ལ་སྟོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །འོ་ན་རིགས་པའི་རྣམ་དབྱེད་འདི་
 སྟེང་བྱས་པ་དང་། ལམ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་ཟེར་བ་
 བེ་སྤྱོད་པ་མ་གོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཏེ། མེད་བཞིན་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་
 པའི་ཀྱན་རྫོབ་སྐུ་ཤད་ལྟ་བུའི་སྐྱེབ་པ་འདི་དག་མེད་ན་ལམ་བརྟེན་
 ཀྱང་ཅི་དགོས་ཀྱང་། འདི་རྣམས་དང་མ་བཤམ་ན་ཉི་མ་སྤྱིན་གྱིས་
 བསྐྱེབས་པ་ལྟར་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་མི་སྣང་བའི་སྤྱིར། ཀྱན་རྫོབ་རང་གི་
 ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པར་གཏོན་ལ་པབ་ནས་ལམ་གོམས་པས་འབྲུལ་པའི་
 སྐྱེབ་པ་ཟད་པ་ན་བཤམ་འབྲས་འདུས་མ་བྱས་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་ཉི་
 མ་ལྟར་སྣང་བ་ཉིད། ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཚུལ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་དེ་ཉིད་
 མངོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། **མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་གྱིས།**

སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོན་པའི་མདོ། །རྒྱལ་བས་རི་སྟེང་གསུངས་པ་
གང་། །དེ་དག་ཀྱན་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྟོན། །ཁམས་དེ་ཉམས་པར་
བྱེད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་

སྙམ་དུ་ས་དང་པོ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་
 བ། དབུ་མ་རྒྱན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་བདེན་བྱུང་འགོག་པའི་རིགས་
 པ་དེས་འགོག་གོ་སྙམ་ན། བདག་རང་གིས་ཉམས་མཚར་གྱིས་
 ཚུལ་དུ་ལན་ཞིག་སྤྲོ་ན་ཉོན་ཅིག་ འཕགས་པ་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཆ་
 མེད་གཅིག་བདེན་ཡིན་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ལྟ་ན་ས་དང་པོ་པ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་
 ལ་བྱུང་མེད་པར་ཐལ་ཟེར་ན། མཉམ་བཞག་གི་སྐབས་སུ་བྱུང་མེད་
 པར་འདོད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ན་སྟོ་སྟེ་མའང་བྱི་མ། བྱི་མའང་སྟེ་མར་
 འགྱུར་པའི་རྒྱན་གྱིས་རིགས་པ་འཕེན་ན། ཚུ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚོར་
 འདྲེས་པ་ན་རོ་གཅིག་པ་བཞིན་དུ། མཉམ་བཞག་ལ་གཉིས་སྒྲིང་
 རུབ་པའི་བྱིར། རྒྱུད་དང་སྟོས་རིས་སུ་བྱེ་བ་མེད་པར་ཡུལ་ཆོས་
 ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་བྱིར། མཉམ་བཞག་གི་སྐབས་ན་སྟོ་སྟེ་བྱི་མེད་

དེ། ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱ་གཅིག་ཡིན་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ལྟར་ན་མཐོང་ལམ་པ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོན་ཏན་བྱང་མེད་
 པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འགྱུར་མི་དགོས་ཏེ། མཉམ་བཞག་ཏུ་ངེ་ལྟ་
 བ་རྟོགས་པ་ལ་མཐོང་མཉམ་མེད་ཀྱང་། སྤྱི་བ་པ་ལྟར་སྤྱེས་དང་བག་
 ཆགས་མ་ཟད་པས་མཉམ་བཞག་གི་དང་ལས་སྤྱར་ལྡང་ནས་
 གཉིས་སྤང་གི་རྣམ་པ་སྤྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དབང་གིས་མཉམ་པར་
 བཞག་བཞིན་དུ་ངེ་སྤྱིང་མཁྱེན་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་མ་རྟོགས་ཞེས་
 བྱའོ། །མཉམ་བཞག་གི་རྟོགས་པ་དེས་གཉིས་སྤང་གི་བག་ཆགས་
 ཅིས་མི་སེལ་ཏེ། རྒྱུན་མཐའི་རྫོང་ཏིང་དང་མཉམ་བཞག་ལ་བྱང་མེད་
 པའི་ཕྱིར་སྦྲུམ་ན། བྱང་མེད་ཅེས་པ་འདི་ཅི་ཞིག་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་
 པ་ལ་བྱང་མེད་པ་ཅེས་ཡིན་ནམ། ཚོགས་མཐའ་ཡས་པས་བརྒྱན་པ་
 ལ་བྱང་མེད་ཟེར་བ་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན། འདོད་དེ། སྤྱར་བ་ཤད་མ་ཐག་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་བསལ་བ་པའི་སྒྲོ་ནས་

རྒྱུ་མཐའ་བ་དང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཐལ་བ་དེ་གཏན་ནས་འདི་
 ལ་མི་འབྲུག་གོ། །གལ་ཏེ་རྟོགས་པ་ལ་བྱད་མེད་ན་སྤངས་བ་དང་
 ཡོན་ཏན་ལ་བྱད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་ནི་སེམས་པར་མི་བྱ་སྟེ།
 སྤང་བྱ་སྤངས་བ་དང་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་རྟོགས་པ་ཁོ་ནའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་མཐའ་ཡས་པས་བརྒྱན་བ་དང་། བསྐལ་བ་དུ་
 མར་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཉམ་བཞག་རྗེ་བརྟན་རྗེ་བརྟན་དང་
 ཀྱུ་རྫོབ་འབྲུལ་བའི་སྤང་བ་རྗེ་རྟུང་རྗེ་རྟུང་དུ་སོང་ནས། མཐར་རྒྱུ་
 མཐའི་རྟོག་ཏེང་གིས་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་སྤྲོ་མོའང་
 ལྟོག་པར་གྱུར་བ་ན། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་སྤང་ལྡང་བ་མེད་པར་
 གཉིས་སྤང་བྱུང་བའི་མཉམ་བཞག་ཁོ་ན་དེ་གནས་པའི་ཆེ་སངས་
 རྒྱས་སུ་འགྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། **རྣམ་འགྲེལ་ལས།**

རྣམ་བ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་གོམས་བ་
ལས། །དེ་ལ་སྦྱོར་དང་ཡོན་ཏན་དག །རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་
འགྱུར། །རྒྱ་ཡི་བག་ཆགས་སྤངས་པའི་བྱིར། །དེས་ན་ཐུགས་

གྲང་གསལ་བ་ཡིན། །ཐུབ་ཆེན་གཞན་དོན་འཇུག་ཅན་གྱི། །བསེ་
 རུ་སོགས་ལས་བྱུང་འདི་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་
 བར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་དེའི་བྱིན་རྒྱལས་ལས། །གཞན་ངོར་
 ཚུལ་བ་མེད་པར་སྐྱེ་གཉིས་སུ་འཆར་ཞིང་། ཐེན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་
 བཅས་མཁའ་ཇི་སྲིད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འདིར་
 ས་བཅུ་པའི་མདོ་དང་སྐྱེ་བྱུང་གི་སྐྱེ་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པ་འཕེན་པ་འདི་ནི་ཡང་དག་པར་
 དེས་སོ་ཞེས་རང་གི་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཁྱོད་གཞན་སྟོང་དག་
 ལྟར་མཐོང་བ་ལ་རིགས་པའི་སྐྱེ་ཅུལ་ཉམས་མཆར་ཅམ་དུ་འགྲན་
 པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་རང་གི་འདོད་པ་དང་མི་འགལ་བར་འདི་ལ་དགག་
 པར་གྱིས་དང་བདག་ཀྱང་ཉམས་མཆར་བའི་སྟོད་ལུལ་དུ་འགྱུར་
 རོ། །གཞན་ཡང་ལུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་
 གྱིས་མདོ་ལས་གསུངས་པ།

ངས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཇི་སྟེད་པ་ནི་བྱང་དོན་ཡིན་ལ།

བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་བསྟན་པ་ནི་ངེས་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་གསུངས་
པ་སོགས་ལུང་མཐའ་ཡས་སོ།།

ཉམས་མཚར་ཅམ་དུ་བྱིས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། །རང་བཅོས་བདེ་
གཤེགས་དམ་ཚིག་བསྐྱད་མི་རུང་། །འཆལ་ངག་སོང་ན་རྒྱལ་
བ་རྣམས་ལ་བཤགས། །རང་བཅོས་བཤའ་ན་ཅི་ཡང་ཟད་མཐའ་
མེད། །བདག་ལ་གཞན་སྟོང་སྐྱབ་པའི་ཁུར་ཡང་མེད། །རོང་སྟོང་
ནམ་གཉིས་སྐྱ་སྐྱབ་གཞུང་དང་མཐུན། །དམན་པ་བདག་ཡང་ཅི་
གཅིག་དེར་འདུན་ཡང་། །མ་བྱིས་དབང་མེད་པ་རོལ་ཆིག་གིས་
བསྐྱལ། །གཞན་སྟོང་དག་ཉར་ཉར་བའི་བྱམ་སྐྱ་འགྲེང་། །དེ་ལ་འཕང་
བ་བྱབ་འཇུག་མདུང་ཐུང་འདི། །རི་སྤྱང་པ་རོལ་ཁས་ལེན་རྗེས་
འབྲངས་ན། །ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྒྱ་ཞིང་འཕྲིགས་པར་བྱེད། །ཅེས་
བའང་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

༤། རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།

གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་དབྱེད་པ་སོགས་ལ་དབྱེད་དགོས་པ་
 གཞན་མེད། ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོར་ཀྱང་སྤྱིར་
 གྲགས་པ་ལས་དབྱེད་མི་དགོས། འདི་སྐབས་ནམ་མཁའ་དགག་པ་
 ལ་རང་མཚན་མེད་པར་དགག་པ་ཡིན་ཚུལ་བཤད་པ་ནི་བདེན་ཏེ།
 རྣམ་མཁའི་རང་མཚན་མི་འགྲུབ་ཚུལ་འགྲེལ་པར་རྒྱས་པར་བཤད་
 པ་བཞིན་ཡིན། རང་མཚན་མེད་པའི་སྤྱི་མཚན་ཅམ་མིང་བདུས་
 བཞག་པའི་རྣམ་པ་ཅམ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་
 ཐ་སྙད་མེད་ཅེས་སྤྱིས་ཀྱང་སྤྱིས་པ་མེད་ན་ཅི་ཞིག་འགོག་སོ་སོར་
 བརྟགས་འགོག་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་པ་ཅི་ལ་ཟེད། ཐལ་གཞི་
 འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སྤྱིབ་པ་བཤུག་པའི་སྤངས་པ་
 མེད་པར་སྤྱི་ཞིག་གིས་སྤྱིས། འདིར་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་རང་མཚན་
 ཡོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འདྲིན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། དེའི་
 དབང་དུ་དངོས་མེད་རྣམས་ནི་བརྟགས་པ་ཅམ་ལས་རང་མཚན་

གྱི་རྒྱས་མེད་པར་དངོས་པོའི་ཚུལ་གཞན་བཀག་སྟོབས་གྱིས་བྱུང་
 པ་ཙམ་དུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གལ་ཏེ་སོ་
 སོར་བརྟགས་འགོག་རང་གི་ཕྱོག་ཆ་ནས་དངོས་པོར་སྐྱབ་ན། ཐར་
 པ་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་མུ་སྟེགས་གཅེར་བྱ་བའི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བུ་
 མདོ་སྟེ་པས་གལ་འདྲིན། **བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།** རྣམ་མཁའ་ལ་སོགས་
 ཏྲག་གོ་ཞེས། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་རྟོག །མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་
 དེ་དག་ལ། །འདིག་རྟོག་པས་ཀྱང་དོན་མ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་སྐབས་འདིར་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་མེད་ཅེས་བ་དོན་བྱེད་ཀྱིས་
 པར་ཡོད་མེད་དམ་རང་མཚན་ཡོད་མེད་ལ་འདྲིན་པས་གཏན་མེད་
 དུ་ཅི་ལ་གོ་རྒྱུ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གྱིས་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་འདི་ཡང་
 དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཟེར་ཀྱང་ཆེར་མི་འགལ་མོད།
 འོན་ཀྱང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་
 མཚན་ཉིད་ལ་མ་བྱུང་པའི་སྐྱོན་སྤོང་དཀའ་ལ། སོ་སོར་བརྟགས་
 པའི་འགོག་པ་ཡང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཟེར་ན་ཐར་པ་ལ་སྐྱར་

བ་དེས་ཀྱང་བཏབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདེན་སྟོང་སོགས་ལ་སྒྱུར་
 བར་བྱའོ། །རྣལ་འབྱོར་སྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་བཅུ་པོ་མི་འདོད་དམ་
 ཞེན་སོགས། བཅུ་པོ་འདོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བྲིས་པ་ནི་དོན་ལ་རྟོག་
 པ་དང་བྲལ་བའི་ཆོག་སྟེ། རྣལ་མཉན་ཆ་མེད་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་
 པ་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་བཅུ་པོ་མི་འགོག་ཅེས་པ་འདི་ཅི་ཞིག་
 བཅུ་པོར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནམ། བཅུ་པོ་རང་མཆོན་པ་ཡིན། དང་པོ་མ་
 བཀག་ཀྱང་སྤྱི་མ་དབྱེད་དོར་ཅིས་མི་ཁེབས་ཏེ། རྣལ་མཉན་ཆ་མེད་
 ཁེབས་ན་བཅུ་པོའི་རྩོམ་གཞི་མེད་པའི་བྱིར། དེས་བཅུ་པོ་མི་ཁེབས་
 བ། བཅུ་པོ་དང་ཞེས་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད།
 ཡོད་ན་གང་ཡིན་སྟེ། དགོས་སོ།།

གལ་ཏེ་འདི་དག་བཅུ་པོ་བདེན་གྱུ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་
 ཡིན་ལ། བཅུ་པོ་འགོག་པ་མིན་སྟེ་ན་ནི། སྒྲུང་ཆོས་ཅན་མཐུན་
 སྒྲུང་བ་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་། གཅིག་དུ་བྲལ་
 ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཆོས་གང་ཡང་མི་འགོག་སྟེ་ཆོད་མས་མ་

དམིགས་ཀྱང་མི་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་ཏུ་གྱུབ་
 བའང་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་ཀྱིས་འགོག་ཏུ་སྟེ། དེ་མ་ཁྱེད་པ་
 རང་རྒྱལ་དང་སེམས་ཅམ་པ་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སེམས་
 ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་རང་རིག་བདེན་
 བར་ཁས་ལེན་གྱི་འཛིན་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་བདེན་གྱུབ་ཏུ་མི་འདོད་དེ།
 གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་མེད་ཅེས་འདོད་ཅིང་། གཟུང་འཛིན་ལས་
 འདས་པ་སྟོས་པའི་ཡུལ་མིན་པའི་རང་རིག་གམ། རྩི་མ་མེད་པའི་
 རྣམ་ཤེས་སམ། ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྟོ་ལ་མ་
 ཤེས་ནས་དོན་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་བརྗོད་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་ཀྱན་
 བཏགས་ཀྱི་སྒྲུང་རྩིས་ཆ་བཅས་ཀྱི་རྒྱལ་དང་ཆ་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་
 ཡོད་ཀྱང་། གནས་ལུགས་ཡོངས་གྱུབ་ལ་ག་ལ་ཡོད། རྣལ་འབྱོར་
 སྟོད་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་
 གི་སྟོད་ཡུལ་ལམ། དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་ཁྱེད་པའི་
 ཚུལ་དེ་དག་ཐ་སྙད་ཏུ་མེད་པར་ག་ལ་འགྱུར། འདི་ཡང་འདི་པའི་

ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་བྱེ་མ་ཤེས་པའི་སྟོན་ཁོན་ལས་ཡང་དག་
བར་སྦྱས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ།

ཡང་ཁོན་རེ་ལྟས་བྱིན་གྱི་སྟོ་ལ་ཤེས་བྱ་ཀུན་གྱི་ཡུལ་དོན་སྤྱི་
ཤར་ཆོ། སྟོ་ལ་ཤར་བའི་ཡུལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་
ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་སྤང་ཡུལ་གྱི་བཅ་པོའང་ཡོད་དགོས་ལ།
མེད་ན་གསང་བ་པའི་བྱ་བ་མཐར་ཐལ་ཞེས་པ་མཆར་ཉ། ལྟས་བྱིན་
གྱི་སྟོ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཤར་ཆོ་སྟོ་ལ་ཤར་བ་དེ་ལས་
གཞན་པའི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཡོད་ན་སྤང་ཡུལ་གྱི་བྱི་དོན་ཀྱང་ཡོད་
ལ། མེད་ན་གསང་བ་པའི་བྱ་བ་མཐར་དེ་ལ་ཐལ་ཞེས་སྦྱས་ན་འཁོར་
གསུམ་རང་ལ་འཁོར་བ་མིན་ནམ། ཡང་སངས་འཕགས་ཀྱིས་སྤྱག་
བདེན་གཟིགས་ཤིང་དེ་རྣམ་མཐུན་ལས་གཞན་མིན་ན་སངས་
འཕགས་ཀྱི་རྣམ་མཐུན་སྤྱག་བདེན་ཡིན་པར་ཐལ་ལ། སྤྱག་བདེན་
དེ་རྣམ་མཐུན་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་ན། དེ་བཞིན་བཅ་པོའང་རང་གི་
ཤེས་པ་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བའང་བཤགས་ཐག་པ་དང་

མཚུངས་ཏེ། དཔེ་དེས་ཕྱི་དོན་གྱི་དང་རང་གི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་དུ་
ཡོད་ཅེས་སྒྲུས་ན་ཅེས་འགོག།

༡༠༥ སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་ཡོད་མེད་བསྟན་པ།

དེ་བཞིན་སྤང་ལྔ་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་དང་གནད་
གཅིག་སྟེ། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྟད་སྤང་ལྔ་དང་བསྟན་
ན་སྤང་བོ་ལྔ་འཛིན་པ་གཞག་གྱི་ཡོད། སེམས་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གྱི་
ཡོད། ཕྱི་དོན་དང་ནང་གི་འཛིན་པའི་རྣམ་གཞག་གྱི་ཡོད་པ་ལ་
སོགས་སྤང་ལྔ་ཐམས་ཅད་མ་ཉམས་པར་འཛོགས་ཤེས་དགོས་ཀྱི།
དེ་མེད་ཅེས་སུ་ཞིག་གིས་སྒྲུས། གནས་ཚུལ་ལ་ཡང་དག་པར་
དབྱུང་པའི་དབང་དུ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཅས་པོས་བསྟུས་
པའི་ཕྱི་དོན་མེད་དེ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་མེད་དེ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།

སེམས་པོ་ཕྱི་དོན་ཡོད་མཉམ་མེད་མཉམ་མེན་ཏེ། སེམས་པོ་ཐ་སྟད་དུ་
ཡོད་ལ་ཕྱི་དོན་ནི་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པས་སོ་སྟམ་ན། ཀ་ཡེ་

གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོའི་ཆོག་རིས་ཙམ་བརྗོད་ཤེས་པ་ཁྱིད་ཀྱིས་དོན་
 ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ནས་ཆོག་གི་དམིགས་བྱ་ཁོ་ནས་གཞུང་ལུགས་
 རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་འབྲེལ་དོད་པ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཏེ། དང་པོར་
 ཕྱི་དོན་ཞེས་པ་དེ་གཏན་ལ་ཤོབ་དང་། དེ་ནས་ཕྱི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་
 གཞུགས་དང་བཅས་པོ་སོགས་མེད་ཅེས་ཤེས་བྱ་གྱུར་ལ་སྦྱར་ཤེས་
 བ་ལེགས་འདུག་པས། ཕྱི་ཞེས་པ་དེ་ནང་གི་ཤེས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་
 དུ་གྱུར་པ་དང་། དོན་ཞེས་པ་དེ་གཞུགས་སོགས་ཡིན་ནམ་མིན། མ་
 ཡིན་ན་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ནི་གཞུགས་མེད་དེ། རང་སེམས་ཕྱི་རོལ་ལྟར་
 སྒྲུང་ངོ་ཞེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་
 གང་ཡང་མི་པན་པའི་ཕྱི་དོན་མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་ཙམ་དེ་བརྗོད་པས་
 ཅི་བྱ་སྟེ། **རྣམ་འགྲེལ་ལས།**

བརྗོད་བྱས་སྟོང་པ་བརྗོད་རྣམས་ཀྱི། །འདི་དེ་མི་ཤེས་ཀྱིས་
 བསྐྱད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ནི་ཐ་
 སྟད་དུ་ཡང་ཕྱི་དོན་མེད་ན། །འདི་ལྟར་སྒྲུང་བའི་གཞུགས་ལ་སོགས་

བ་འདི་ནང་གི་ཤེས་པའི་རྣམ་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན་སྤྱི་དོན་གྲང་
 དེས་གྲུབ་ལ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
 གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་མིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རི་སྟོད་
 པའང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམས་གཞན་མིན་གྲང་གཅིག་གྲང་
 མིན་པར་སྒྲུབ་ན་ནི། རྣམ་རྟུན་པ་ཁོ་ན་ལས་རྣམ་བཤེན་པ་ལྟར་ན་
 རི་ལྟར་སྒྲུབ་སོམས་ཤིག་གཤམ་ཏེ་སྟོ་རྣམས་སུ་གྲུབ་ན། སྟོ་རྣམས་
 ལ་རྟུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཐ་སྟོད་དུ་འཐད་དམ་སྟོ་རྣམས་དུ་གནས་ན་
 ཅུང་ཐད་སོམས་ཤིག་བཅའ་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་ནམ།
 དེས་ན་མི་ལམ་ཀྱི་རྟ་སྒྲང་དེ་སྒྲང་ཚུལ་ལ་བཅའ་པོ་དང་གཟུགས་
 ལྟར་སྒྲང་བ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ངོར་དེ་ལྟར་བཏགས་གྲང་དོན་ལ་རྟུལ་
 གྲུབ་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཉིད་གཟུགས་ལྟར་སྒྲང་བའོ་ཞེས་
 རྣམ་འབྱོར་སྟོད་པའི་ལུགས་སྟེ་ལས་གྲགས་ན་སྟོན་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་
 ལུགས་འདི་ཡ་མཚན་ཆེའོ། །དེས་ན་སྤྱི་དོན་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་མེད་
 ཅེས་པ་གནས་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། བཅའ་པོ་འང་

དེ་དང་འབྲེལ། ཐ་སྐྱད་སྐྱད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་ན་ཕྱི་དོན་གྱི་ཐ་སྐྱད་
 གྲང་མི་བྱ་ན། **མདོ་སྤེལ་རྒྱུན་ལས།** རྣམ་གསུམ་རྣམ་གསུམ་སྤང་
བ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྣམ་གསུམ་ནང་གི་དོན་དང་། ལུས་
 ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ་ཐ་སྐྱད་དུ་སེམས་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་དོན་མིན་
 ན་ལུས་སེམས་རྩིས་གཅིག་པ་རྒྱང་འཕེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་
 དགོས་ན་དེ་འབྲེལ་སེམས་ཅན་པ་སྟུ་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་གནས་སྤང་
 སོགས་མི་བྱེད་པར་རི་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བའི་
 ལྷན་པོ་རྣམས་ལ་དགོངས་ནས། སྤྱིང་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ངན་ཞེས་ཡིད་
 བཞིན་མཛོད་དུ་རྒྱས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ།

ཁོ་ན་རེ་ཁོ་བོའི་སྒྲ་མས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་ནས་རྒྱ་
 འབྲས་འཛོག་ཚུལ་འདི་ཤེས་དཀའ་ཞེས་སོགས་ཟེར། རང་བཞིན་
 མེད་པར་ཤེས་ན་རྒྱ་འབྲས་འཛོག་ཅི་དཀའ། གཟུང་འཛིན་མེད་པར་
 ཤེས་ན་གཟུང་བ་ལྟར་སྤང་བའི་ཡུལ་ཡོད་པར་ཤེས་ཅི་དཀའ། རང་
 བཞིན་མེད་པ་སྤྱིང་བ་བྱང་ཆད་ལ་གོ་ན་རྟེན་འབྱུང་འཛོག་མི་ཤེས་

ལ། གཞུང་འཛིན་མེད་པ་གོ་ལུགས་ཉེས་ན་ཡུལ་འཛིན་མི་ཤེས་པ་
 ལ་སྒྲུབ་མ་མཁས་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པར་མཛོན་ཏེ། དེ་ནི་སྤྱི་དང་
 ལ་གདམས་པ་ཡང་དག་པ་རེད་ངས་ཀྱང་སྒྲུབ་མོ། །རང་རིག་གི་
 ཐད་ནས་སྤྱི་དང་མཚན་ཉིད་སྤྱོད་ཅན་ལ་སྒྲོ་འདྲིས་པར་བྱས་ནས་
 དེ་དང་མི་མཐུན་པ་གཞན་ལ་གཤེད་པ་ནི་མི་གཙང་བ་ཚོས་པའི་ལུགས་
 གི་དཔེ་སྟེ། ཁ་ནང་ཁོ་ནར་སྤྱོད་གསལ་ཤིང་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་ཞེས་
 པ་ནི། སྤྱི་འཛིན་བྱེད་པ་ལ་བྱུང་ཆེས་ཤིང་ཡན་གར་བ་ཞེས་པས་
 མཚན་གཞི་ལ་མི་སྤྱི་དེ། ཡུལ་མེད་དུ་རང་སྤྱི་དང་ལ་ཡན་གར་བ་
 ག་ལ་ཡོད། ཡོད་ན་གཞན་སྤྱི་དགེ་ཤེས་པར་འགྱུར་གྱི་རང་རིག་
 ག་ལ་ཡིན། གཞུང་རྣམ་ནི་ཡན་གར་བ་འཛིན་རྣམ་གྱིས་རིག་པ་
 ལས་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་མི་རིག་པས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་གསལ་
 རིག་དང་ཡང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱས་པར་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རིགས་
 པ་བཞིན་བྲིས་ན་མང་བས་རེ་ཞེས་བཞག་གོ།

༡༡༥ ཤེས་པ་རང་རིག་གི་ངོ་བོ་བསྟན་པ།

ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བསམས་ན་རང་གིས་རང་
 རིག་པས་བྱབ་སྟེ། བཅ་པོ་ལས་ལོག་ཙམ་གྱི་ཤེས་པ་གསལ་རིག་
 གི་ངོ་བོར་གྱུར་པས་རང་ལ་རང་སྟོས་མེད་དུ་གསལ་བ་རང་རིག་གི་
 མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་ན་དེ་ནི་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དང་།

རིག་ཐིགས་ལས།

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ནམས་ཀྱིས་བདག་གིས་བདག་ཉིད་
 རིག་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་སོགས་སྟེ་བདུན་ན་རྒྱ་ཆར་གསུངས་པ་
 བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རང་རིག་ཅེས་པའི་འཛིན་ནམ་གྱི་ཆ་ལ་བརྗོད་
 པའི་ལྟ་ཆ་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་རིག་ཡིན་པས་མ་བྱོལ་བ་ལྟར་
 སྒྲུང་ངོ་ཞེས་འགྲེལ་པར་གྲིས་པ་འདི་སྟོ་ལ་མ་འཁྱོད་ན་གོ་བ་ལེགས་
 པ་ཞིག་ཡིན་ལ། འཇམ་དབྱངས་ས་སྐྱ་བ་པལ་མོ་ཆེས་ནི་བྱད་ཕྱེ་
 བ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་རིག་ཡིན་པས་བྱབ་ཅེས་གཞུང་སྐྱ་
 རི་བཞིན་འཛིན་པར་མཛད་དོ།

ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་རིག་ཡིན་པས་བྱུང་ན། ཤེས་པ་ཡིན་ན་
 རྟོག་མེད་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ནི། རང་རིག་རྟོག་མེད་ཅེས་པ་ཙམ་
 ཞིག་གོ་ཚུང་ནས་རང་རིག་གི་དོན་ཅི་ཡང་མ་ངེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་
 ཏེ། རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་འདྲ་བའི་ཡུལ་ལ་སྟོས་ཏེ་རྟོག་བཅས་
 ཡིན་ཀྱང་ནང་རང་རིག་པའི་ཆ་ནས་རྟོག་མེད་ཡིན་པ་འགལ་བ་མེད་
 རོ། །ཤེས་ཚུལ་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་ན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དེ་སྤྲོ་མ་
 རོས་པ་འདི་ན་གསལ་ཏེ། ད་སྟོས་ལ་གཞི་མཁས་པ་གཞན་དང་
 སྐྱེད་ན་མི་མཛེས་སམ། དེས་ན་ཐལ་བ་དེ་འདྲ་བ་ནི་བྱམ་པ་ཡིན་
 བ་མི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་ན། བྱམ་པ་ཡིན་ན་ལྡན་མིན་འདྲ་བྱེད་
 ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ་བེར་བ་སྟོབ་བྱེད་སམ་གོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་
 ཀྱི་ཆོག་འདི་འདྲ་བ་འཛེམ་པ་མེད་པར་ངོ་མཐོན་དུ་སྟུ་ཞིག་གིས་སྟོབ་
 བཅུག་འདི་སྐབས་ཐལ་བ་གཞན་ཀྱང་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བ་དེས་ཤེས་
 པར་འགྱུར་རོ།

༡༩༥ མཁན་ཆེན་གྱིས་ཆོགས་བརྒྱད་མི་བཞེད་པ་དག་གམ་ཚུལ་བསྟན་པ།

ཀུན་གཞིའི་ཐད་ནས་མཁན་ཆེན་གྱིས་ཆོགས་བརྒྱད་མི་བཞེད་
 དེ་གཞུང་དུ་མི་གསལ་བའི་བྱིར། བཞེད་ན་ཆོགས་དགྲུ་པ་དྲི་མེད་
 གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བཞེད་དགོས་ཟེར་ཀྱང་། དྲི་མེད་གྱི་རྣམ་ཤེས་བདེ་
 གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ལ་ཟེར་ན་བཞེད་མི་ཆོག་པ་ཅི་ཡོད། བཞེད་པར་
 ཁྱོད་གྱིས་སྐྱབས་དང་ལེགས་སོ།།

ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་སེམས་ཅམ་པ་ཆོགས་དྲུག་འདོད་མཁན་
 གྱི་ཡིད་རྟོག་མེད་ལས་གནས་དོན་ལུས་སྤྱང་བར་འདོད་གསུངས་
 པ་ལྟར་རྒྱ་གཞུང་འགའ་ན་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་
 གཞི་ཡིད་རྣམ་ལ་བསྐྱུས་ནས་ཆོགས་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་མཛད་
 པ་ཡིན་མོད། དེས་ཀུན་གཞི་ཐ་སྙད་དུ་ཞེགས་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ།
 ཡིད་རྣམ་རྟོག་མེད་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ཁོ་ན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་།
 གནས་དོན་ལུས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་པ་དང་། སྤྲིན་པའི་ཆ་གཉིས་
 སྤྱུ་ཤེ་བའི་བྱི་མ་དེ་དོན་ཀུན་གཞི་ལས་མ་འདས་པའི་བྱིར་ཏེ། གཞན་

དུ་འཆི་བ་དང་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་
ཡིད་ཉྱུག་མེད་པུ་མའི་ཆ་ཡོད་པར་སུ་ཞིག་གིས་སྐྱབ་བྱས།

དེས་ན་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་ཆེན་པའི་དགོངས་པ་ཐབ་མོ་མ་
བརྟགས་པར་དེས་སེམས་ཅམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་མ་དགོངས་ཞེས་
བདག་གིས་སྐྱ་མི་ཤོད་དེ། བཀའ་བློན་ཅན་འདིའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་
པའི་བྱིར་དང་། རྒྱལ་བའི་གསུང་ལྟར་ཆད་མར་གྱུར་པ་ལ་རིགས་
པས་གཞོད་མི་སྲིད་པས་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་གི་དཔེ་ཅི་རུས་སྐྱོང་བ་
ལས་སྡིག་པའི་སྤྱ་གྲུ་མ་ཡི་གཤེད་ལྟ་བུའི་ཆོག་འཛུལ་པ་མེད་པར་
སུ་ཞིག་གིས་སྐྱ་སྟེ།

ངོ་ཆ་མེད་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱ་བསམ་ན། སྐྱོས་ཤིག་དང་རིགས་པའི་
སྟོབས་དང་རུས་པའི་མཐུ་ཅི་ལ་བབ་ཀྱང་འགྲན་འདོད་བྱུང་ཆེ་ངེས་
པར་འགྲན་པས་སྐྱགས་ཤིག་ཨང་། ཡིད་ཤེས་སྤྱ་བ་ལ་ཀུན་གཞིར་
བརྗོད་ན་ངོ་ཐོའམ་སྡིག་པ་གང་ལ་ཟེར་སོགས་འགྲེལ་པར་བརྟགས་
པའི་ལན་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟེན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་བག་ཆགས་འཛིན་

ལུས་ན། དེ་ཀུན་གཞི་ལས་མ་འདས་ལ། དེ་ལྟ་མིན་ན་བཏགས་
 བ་ཅམ་དུ་ཟད་པས་ཀུན་གཞིའི་དགོས་ལུས་མེད་པར་བཏགས་པ་
 གཉིས་པའི་སྤྲ་མའི་ལན་ནི་ཀུན་མཁྱེན་རྫོང་ཆེན་པས་གོང་གི་གསུང་
 དེས་བཏབ་ཟེར་བ་ནི་དངོས་ལན་མེད་པར་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པའི་
 དགོངས་པ་ཚུད་གསོན་པ་སྟེ་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་
 གྲང་རང་བཞིན་ནི་མིན་པར། ཀུན་གཞི་ཐ་སྟོན་དུ་མེད་ན་མི་འཐད་
 ཚུལ་པད་དཀར་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱབས་པ་བཞིན་ལ། དེ་ལྟར་ཆོགས་
 སྤྱག་འདོད་མཁན་བྱང་ཞེས་པ་གྲུབ་མཐའི་བཞིན་པ་དེ་ལྟར་བྱང་ཞེས་
 གསུངས་པ་ཅམ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དག་གི་ཁས་སྤངས་ཆོད་ལ་དེ་
 ལྟར་ཡིན་གྲང་། མཐར་གྲུབ་དོན་ལ་ཀུན་གཞི་ལས་མ་འདས་པར་
 གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།

༡༣ ། སེམས་ཅམ་པའི་ཀུན་གཞི་དང་ཡི་དོན་གྱི་ཀུན་གཞིའི་བྱང་པར་བསྟན་པ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ་གཉིས་པའི་ལན་བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱིས་བཏབ་སྟེ།
 རྒྱན་སྤྱག་པོ་ལས། ས་རྣམས་སྤྲ་ཆོགས་ཀུན་གཞི་སྟེ། །བདེ་

གཤམ་གསུང་སྤྱི་ལོ་དགེ་བཤེས་དེ། །སྤྱི་ལོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིས་
 གྲུས། །དེ་བཞིན་གཤམ་གསུང་རྣམས་སྤྱི་ལོ་པར་མཛད། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་ལུང་སོགས་བྲང་བ་ནི་པར་སོང་ཟེར་བ་ལ་དེར་
 འོང་ངམ་ཞེས་པའི་ལན་བཏབ་པ་དང་འབྲེལ། སྐབས་འདིར་
 ཚོགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ནང་ཚན་ཀུན་གཞི་ཉིད་དབྱེད་པ་ཡིན་ན་འཁོར་
 བའི་གནས་དོན་ལུས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་ལུས་ཡིན་མིན་དབྱེད་
 པ་ཡིན་ཀྱི་དོན་ཀྱི་ཀུན་གཞི་བདེ་གཤམ་གསུང་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ཅི་ལ་བྲང་།
 བདེ་གཤམ་གསུང་སྤྱི་ལོ་འཁོར་བའི་ཀུན་གཞིར་གསུངས་པར་འདུག་
 སྟེ་པའི་ལུང་འབྲེན་འདི་རང་མཚང་སྤྱི་ལོ་པར་ཟད་དོ། །ཀུན་
 གཞིའི་སྒྲུས་བརྗོད་བྲུང་ཀུན་གྱིས་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་འཛིན་མི་
 ལུས་བཞིན་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་འཛིན་པ་ཚོགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡ་
 གྲུལ་ཀུན་གཞིར་བཏགས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་སྟེ་པ་ནི་ལོར་བ་ངམ་སོ་
 ཚེ་སྟེ། བདེ་གཤམ་གསུང་སྤྱི་ལོ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོས་ཀུན་གྱི་གཞི་ཡིན་
 ལ། འཁོར་བའི་ཀུན་གཞི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོས་ཀུན་གྱི་གཞི་ཡིན་

པས་ཀྱན་གཞིར་གསུངས་ན། ད་ལན་ཡིད་ཤེས་རྟོག་མེད་ལ་ཀྱན་
 གཞིར་བཏགས། བཏགས་པའི་དོན་ཀྱན་གཞི་ཡིན་ཚུལ་ནི་ཅི་ཡང་
 བཤད་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་ན་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་དགོས་པ་འབྲུབ་ཀྱི།
 བདེ་གཤེགས་སྤྱང་པོས་ཅི་པན་ཏེ། མིང་ཅམ་གྱིས་འབྲུལ་བ་སྦྱེས་
 བས་བརྗོད་པའི་ངག་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།

དེས་ན་ཀྱན་གཞིར་བྲགས་ཚད་ཅི་ལ་དབྱད། སྐབས་འདིར་
 བག་ཆགས་འཛིན་པའི་ཀྱན་གཞིར་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་
 མེད་དབྱད་པ་ཡིན་ནོ། །དོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱུད་ཐ་དད་པར་
 འགྱུར་དགོས་པར་བདག་གིས་ནི་མ་སྦྱས། དོ་བོ་ཐ་དད་ལ་རྒྱུད་ཐ་
 དད་དམ། བྱེད་ལས་ཐ་དད་གང་ཡིན་ཞེས་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པ་ཡིན་
 མོད་སྦྱེས་བྱ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱང་
 རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་ན།

འགྲོ་ལ་ཤེས་རྒྱུད་གཉིས་མི་མངའ། །ཞེས་སོགས་བྱུང་དང་།

ཁྱོད་ཀྱི་མིག་ཤེས་རྣམས་ལ་སོགས་སྦྱེས་བྱ་བྱུག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཤེས་

པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་གྱི། ཁྱོད་གཅིག་ལུས་ལུས་དུག་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་
 གཞག་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱི་གསང་མཐོན་པོས་དབུ་མ་
 པས་ཀྱན་གཞི་བཞེད་མི་རུང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་སྐྱ་རུས་ན་མི་ལེགས་
 པ་ཅི་ཡོད་དེ། ཀྱན་གཞི་མེད་ན་ངེད་ལ་ལྷག་པར་མི་རུང་བ་མེད་
 གྱང་། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། འཆི་བ་དང་སྙིམས་འཇུག་
 གི་གནས་སྐབས་མི་རུང་བ་སོགས་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་དང་། ལང་
 ཀར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྤྲིའི་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་
 རིགས་པས་བསྐྱབས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པ་རི་རྩ་དང་གཙོ་བོ་ལ་
 སོགས་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་རུས་ན་དེས་ནས་གསང་མཐོན་པོར་
 བསྐྱབ་ཆོག་གི་རིགས་པ་མེད་པར་རྗེས་བཟོན་ཅམ་ནི་གསང་མཐོ་
 བ་ཡང་རུང་ཁྱི་གན་དུ་འབོད་ཀྱི་དཔེ་ལས་མ་འདས་སོ།།

༡༩༽ སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་བསྟན་པ།

མཆོན་ཉིད་གསུམ་དང་དང་ངེས་སོགས་བཤད་པ་ཡོངས་
 གྲགས་ལྟར་བྲིས་པ་ལ་དབུད་འོས་ཆེར་མེད། གཞན་དབང་དོན་

དམ་དུ་མི་བསྐྱུ་བར་བཤད་པ་འདི་ལའང་ལུགས་སྣ་ཆོགས་ཡོད་དེ།
 དོན་དམ་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་ཏུ་ལ་བཤད་པ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས་
 ལ། གཞན་དབང་ཆོས་ཅན་དོན་དམ་ཞེས་སོགས་སུ་བཤད་པའང་
 ཡོད་མོད། **གཅིག་དང་དུ་མ་བྲལ་བ་ཡི། །རྣམ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་དུ་**
འདོད། །ཅེས་པ་དང་། གཞན་དབང་གི་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཀུན་བཏགས་
 གྱིས་སྟོང་པའི་མ་ཡིན་དགག་གི་སྟོང་ཉིད་འདི་རྣམ་འབྱུང་སེམས་
 ཅམ་པའི་འདོད་པ་ཐུན་མིན་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་གནས་ཚུལ་
 ལ་གཉིས་སྟོང་གི་རྣམ་རིག་ཉིད་དོན་དམ་དུ་བཞག་པ་ལ་གོ་བ་འགང་
 ཆེ་སྟེ་གཞན་དུ་ཀུན་བཏགས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་ལ། གཞན་དབང་
 ཀུན་བཏགས་གྱིས་སྟོང་པར་མ་བསྐྱབས་ན། བདག་གཉིས་དང་
 བྲལ་བའི་སྟོང་ཆ་འབའ་ཞིག་ཅམ་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་ལ་རྣམ་རིག་བདེན་
 གྲུབ་གྱི་དོན་ག་ལ་ཡོད། གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་
 གྱི་གཞན་དབང་མིན་ཟེར་ན་ཚུལ་དེ་ལྟར་གོ་བའི་འདོད་པ་ལྟར་ན་
 ཁྱོད་གྱིས་དོན་དམ་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པས་བྲལ་བ་དེ་

བདེན་མོད། ཤེས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཁས་ལེན་ཚུལ་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་
 གྱིས། མིན་ན་གཉིས་སྟོང་གི་རྣམ་རིག་བདེན་པར་གྲུབ་ཚུལ་གང་
 ལྟར་ཡིན་སྟེ་དགོས་སོ། །ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་འདུས་བྱས་བདེན་
 པར་གྲུབ་ཐོ་སྟུང་ན། སྐྱད་ཅིག་མ་སྦྱེ་འགག་སོགས་དང་ལྡན་
 པ་ལ་འཛིན་པ་ཡིན་ཞིང་། འདུས་བྱས་དང་ནང་གི་ཚོས་ཡིན་པས་
 སེམས་ཅམ་པའི་ཕྱགས་ཀྱི་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་
 པ་ལ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་རྫོགས་ཚུལ་དེ་ཞོག་དང་ཤིན་ཏུ་ལེགས་
 སོ། །ཚུལ་འདིས་སྟེ་བ་ཉལ་ཉལ་མང་པོ་གཞན་ཡང་བསལ་བར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཚོས་ཅན་གཞན་དབང་གི་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་
 དེ་ཡང་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་མིན་ཏེ་དེ་ལས་སྦྱེ་བ་སོགས་
 མ་གྲུབ་པར་རྫོགས་ན། བདེན་གྲུབ་ཡིན་རྒྱུའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་སྟེ་
 དགོས་སོ། །དེས་ན་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྟོས་པ་ཀྱན་དང་བལ་བའི་
 ཤེས་པ་ཉིད་གནས་ཕྱགས་སུ་གྲུབ་པར་སེམས་ཅམ་པས་འདོད་པ་
 ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། **འདུག་པ་ལས། དེ་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་**

གང་། །དངོས་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱར་འགྱར་ཞིང་། །ཡོད་
 དང་སྟོས་ཀྱན་ཡུལ་མིན་རང་བཞིན་ཡོད། །ཅེས་སྟོགས་སུའི་འདོད་
 པ་བརྗོད་པ་ལྟར་དེ་འདྲའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་
 བྱས་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་མོས་
 མི་སྟོང་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་ཅེས་འདོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

༡༥༽ ཞིག་པ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་བ་སྟན་པ།

ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྲངས་པའི་ཕྱང་། སྟེ་
 བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཀ་ཤི་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དངོས་པོ་ཕྱང་པོ་ཉིད་
 འགྱུར་བ་དང་འགག་པའི་དོན་ལ་ཀ་ཤིར་བཏགས་ཏེ། ཕྱང་པོ་སྐད་
 ཅིག་མ་མི་བརྟན་པ་དང་འགག་པ་ལས་མ་གཏོགས་པར། འགག་
 པའི་ཆ་དངོས་མེད་རྒྱང་པ་དེ་ཁོ་ན་སྟེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་ཅེས་
 གསུངས་པ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། ཕྱང་པོ་སྐད་ཅིག་མའི་དངོས་པོ་དེ་
 ལས་གཞན་པའི་ཞིག་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ལོགས་སུ་སྟེ་ཚུལ་མེད་
 པས་སོ། །ལོགས་སུ་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་

སྡོད་པའི་ཆ་ལས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་བཏགས་ཡོད་ཅེས་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 དངོས་པོར་འཛིག་གོ་སྟུང་ན་བྱུང་པའི་སྤྱི་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་
 བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ།

ཁོས་རིགས་བ་སྟུང་བ། འཛིག་རྟེན་ན་ཚུ་མེད་པས་འབྲས་
 ཉེས། ཟན་མེད་པས་བྱ་ཤི་ཞེས་གྲགས་བ་ཡོད་ལ། དེ་དག་ནི་ཞིག་
 བ་དངོས་པོའི་སྟུང་བྱེད་ཡིན་ནི་ཟེར། ལྷ་ངམ་གྱི་ཐང་ན་ཚུ་མེད་
 བས་མི་ཤི་བ་ལྟ་བུ་པན་ཚུན་མེད་པའང་དངོས་པོ་ཡིན། ཟན་ཆད་
 བས་བྱ་ཤི་བ་ལྟར་ཞིག་ནས་མེད་པའང་དངོས་པོ་ཡིན། ཉོན་མོངས་
 སྤངས་པས་ནམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་བ་ལྟ་བུ་སྤངས་ནས་མེད་པའང་
 དངོས་པོ་ཡིན། གཙོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་གྲངས་ཅན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་རྩོན་
 བ་དང་། ཉུ་ལ་རུ་མེད་པས་སྟུང་བཅུག་བདེ་བ་ལྟ་བུ་གཏན་ནས་མེད་
 པའང་དངོས་པོ་ཡིན། **མདོ་ལས།** སྤང་བ་དང་མིག་དང་ནམ་མཁའ་
 རྣམས་གཟུགས་དམིགས་པའི་རྒྱུ་དུ་གསུངས་པས་ནམ་མཁའ་
 ཡང་དངོས་པོ་ཡིན། བདག་མེད་པས་འཛིག་ལྟ་སྟོག་བ་སོགས་མེད་

བའི་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་དངོས་མེད་
 ཀྱན་ལ་འོང་ཤེས་པས་ན། དངོས་མེད་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཀྱན་དངོས་པོར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དངོས་མེད་ཅེས་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་ན་
 ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་གཞི་གང་ལ་བྱ་སྤྱོད་གོས་
 སོ། །ལར་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་
 ཡོད་མེད་ཀྱི་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་ཞིག་པ་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་
 དུས་ས་བོན་ཞིག་པའི་རྒྱ་དེ་ས་བོན་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་ས་ལྷུག་
 གི་བར་དུ་ཞིག་པས་ཆོད་མ་ཆོད་ཞིག་སྤྱོད་མ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཞིག་པ་
 དངོས་པོར་རྒྱ་གང་གིས་འཛོག་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་འཛོག་
 ན་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱང་མ་དབྱེད་པར་རྒྱ་ལས་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བ་ཅམ་
 ཁས་སྤངས་ཆོག་གི་ཡོངས་སུ་མ་གྲགས་པའི་ཞིག་དངོས་སྐྱབ་པའི་
 ཆོགས་ཀྱིས་ཅི་བྱ། ཁོ་ན་རེ་ས་ལྷུག་གི་བར་དུ་ཞིག་པས་ཆོད་མ་ཆོད་
 ཅེས་བརྟགས་པ་འདི་བཙུམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱི་བར་གྱིས་ཟེར་གྱང་།
 བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཤི་བ་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐུ་ཤིས་མ་རིག་

བ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཙམ་དུ་བསྟན་
 གྱི་རྒྱ་ཉིད་ཞིག་པའི་རྒྱར་གསུངས་ནས་ཞིག་པ་ཉིད་འབྲས་བུའི་རྒྱར་
 གསུངས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ན། དེ་ལ་བཀའ་འདྲི་ཅི་ཞིག་ཞུ། བརྟགས་
 ར་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དང་ཞིག་མ་ཞིག་སོགས་ཀྱི་འཐད་པ་བྲལ་ཡང་
 རྟེན་འབྱུང་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུལ་གསུངས་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་
 གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཀའ་བ་བཞིན་བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་
 ལ་རྣམས་པར་དབྱེད་པའི་སྒོ་ནས་འཐད་པ་མི་བཅའ་བར་མ་བརྟགས་
 མ་དབྱེད་པར་འབྱུག་ཆོག་གི་དབྱེད་ནས་དངོས་པོར་ནན་གྱིས་སྐྱབ་
 པ་ཁྱོད་ཡིན་པས་ན། ས་བོན་མ་ཞིག་བཞིན་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པས་ཞིག་
 པ་འབྲས་བུའི་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་ངེས་པར་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ས་བོན་ལས་
 ཐ་དད་པའི་དངོས་པོར་ཁས་སྦྱངས་པས་ན་ཞིག་པའི་རྒྱ་ས་བོན་ཡིན་
 མེན་ཙམ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་སྤྲད་གོས་ཏེ། རྒྱར་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་
 པར་སྐྱབས་བྱས་པ་ནི་དགྲ་ལ་བྱུག་འཆའ་བ་དང་འབྲས་བུ་ན་མི་
 འོས་ཁུར་ཆེན་སྦྱངས་པར་ཆོད་སྐྱིད་པ་མ་འདར་ན་ལེགས་སྟུང་མོ།

ཉན་རང་ལ་ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་ཐད། རང་
 རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་འཁོར་བ་སྟོང་བ་ལ། འཁོར་བའི་ཅ་བ་སྟོང་མི་
 དགོས་པར་འདོད་ཅེས་པ་འདི་ཅི་ཞིག ས་བོན་བྱུང་ནས་མ་ལྟར་
 བར་འཁོར་བ་སྟོག་པའི་ཚུལ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ག་ལ་ཡིན།
 ཡང་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ན་ཆོས་ཅན་ཀུན་བདེན་མེད་དུ་
 རྟོགས་ཀྱས། དེ་མ་ཀྱས་ན་ཤེས་བྱའི་གངས་བཞིན་རྟོགས་དགོས་
 བས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཟེར། འདི་རྣམ་པར་འབྱམས་ཏེ། ཆོས་
 གང་ཡང་བྱུང་བའི་སྟེང་དུ་དགག་སྐྱབ་ལས་འདས་པ་རྣམས་གངས་
 མིན་པའི་སྟོས་བྲལ་སྟེང་བ་ཉིད་མཐོང་ན། དངོས་གཅིག་དངོས་པོ་
 ཀུན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས།

ཆོས་ཀུན་གྱི་དེ་ཉིད་མཐོང་ཀྱས་ཏེ། གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་
 ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐོང་བ་ནི། གང་ཟག་རང་བཞིན་
 མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་གངས་པ་མེད་པར་དགག་པའི་སྟེང་བ་

ཉིད་ཆེ་བ་ཙམ་མཐོང་བས། ཚུལ་མཐོང་ཙམ་ཐད་བདག་མེད་དུ་མཐོང་
 ག་ལ་རུས་ཏེ། གྲུབ་མཐའི་རིམ་པ་སྣ་ཚོགས་བཞིན་ཏེ། ཉན་རང་
 འཕགས་པའི་རྟོགས་རིགས་གསུམ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ན་གསུངས་
 པ་བཞིན་ནོ། །དེ་རང་རྒྱད་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ་རིགས་པས་དབྱེད་
 བ་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་ཁས་མི་ལེན་ནོ་སྟུང་ན། ཀ་ཡེ་བཞིན་བཟང་
 རིགས་པ་དེ་བརྗོད་ཅིག་ཁོ་ཡིས་སྤྱིས་པ། ཉན་ཐོས་པས་རགས་པ་
 རྣམས་མི་བདེན་པར་ཆ་མེད་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱིས་
 གཟུང་ལུལ་རྒྱལ་ཆ་མེད་ཀྱང་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་
 ཙམ་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་འདིས་དབྱུ་མ་
 བས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་སྟོང་རྟོགས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་
 ལྟར་ཁྱོད་ལ་འདི་འདྲི་སྟེ། རགས་པ་དང་གཟུང་ལུལ་མ་གྲུབ་པར་
 དབྱེད་པའི་རིགས་པ་དེ་དག་གྲུབ་མཐའ་ལོག་མ་དང་གོང་མའི་བྱན་
 མོང་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་མས་རྟོགས་ཟེན་ལ་སྤྱི་མས་སྤྱེད་འདོན་རྒྱ་ཡང་
 མེད། སྤྱི་མས་བཞག་པ་སྤྱི་མས་མི་བཞག་པར་རིམ་གྱིས་སྤྱི་མའི་

མ་རྟོགས་པའི་ཆ་གོང་མས་སུན་ཕྱང་བ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་ནི་
 རགས་པ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ཅི་མ་ལ་གོང་འོག་ཁྱད་
 མེད་ལ། མིན་ན་ནི་གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་སྐབས་སུ་རགས་པ་མ་གྲུབ་
 པར་དབྱེད་པའི་རིགས་པ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་དབྱེད་མའི་སྐབས་ཚུལ་དེ་སྤྲོ་
 བར་བྱ་དགོས་སོ།།

གལ་ཏེ་ཆ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་
 ཉིད་སྤྱི་མོའི་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡིན་གྱི་རིགས་པ་སྤྱི་ནས་
 བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ད་དགག་ཅི་དགོས། དགོས་ན་ཐུག་མེད་དུ་
 འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཆ་མེད་མ་གྲུབ་པར་རང་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་
 རྟོགས་ཅུས་ན་དེ་དབྱེད་མའི་སྐབས་ནས་བཤད་པའི་ཆ་མེད་མ་གྲུབ་
 པར་རྟོགས་ཚུལ་དང་ཁྱད་ཅི་ཞིག་ཡོད། གལ་ཏེ་རྒྱལ་ཆ་མེད་ལ་
 རྟོགས་ཆ་བརྟགས་པ་དེས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ཀྱང་ཆ་མེད་བདེན་
 མེད་དུ་རྟོགས་པའི་གོ་མི་ཆོད་ན་དབྱེད་མའི་སྐབས་ཀྱི་ཆ་མེད་ལ་
 དབྱེད་པ་དེས་ཀྱང་གོ་མི་ཆོད་དེ། དེ་གཉིས་རིགས་པ་ཚུལ་གཅིག་

བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

རྣམ་ཤེས་བདེན་མེད་མ་ཤེས་པན་ཆད་རྒྱལ་བདེན་མེད་མི་ཤེས་
 པའི་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། བ་ལང་ལ་དམིགས་པའི་ཆད་མས་
 བ་ལང་ཞིགས་ཀྱི། ཏྲ་ཡོད་པས་བ་ལང་མི་ཞིགས་པར་ག་ལ་འགྱུར།
 ཆོས་གཞན་བདེན་མེད་དུ་མ་ཤེས་པས་འབྲེལ་མེད་གཞན་བདེན་
 མེད་དུ་མ་ཐོང་ཐབས་མེད་ན། བུམ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་
 སོགས་ནམ་ཡང་མི་ཞིགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་འདི་ལྟ་
 བ། གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་རང་ལམ་ན་རྣམ་གྲོལ་གྱི་སྒོ་གྱུར་པའི་ལམ་
 མེད་དེས་སྲུ་སོང་པས། གྲུབ་མཐའ་དེའི་རང་ལམ་ཁོ་ན་ལ་ཞུགས་
 པའི་གང་ཟག་ལ་རང་ལམ་དེས་ནམ་ཡང་ཐར་བ་མི་ཐོབ་ལ། ཐལ་
 འགྱུར་གྱི་གཞུང་ནི་དེས་མ་ཐོས་མ་བསམ་མ་མོས་བཞིན་དུ་རྟོགས་
 པར་ལྟ་ག་ལ་འགྱུར། དེས་ན་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་རང་ལམ་
 ནས་ཐར་བ་མེད་ཅེས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུགས་ཀྱི་ཅ་ལྟ་བུ་འདི་ཁྱོད་ལ་དག་
 པའི་བ་ཤེས་གཉེན་སྲུ་ཞིག་གིས་བསྐྱབས། ཡང་ཆ་མེད་འགོག་པའི་

རིགས་པས་རྩལ་སྤྲོད་ཆ་མེད་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་ཅིང་། ཆ་བཅས་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ།

སྤྲོས་པ། ཆ་མེད་མེད་ན་ཆ་བཅས་ཀྱང་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་སྤྲོས་
ན་ཅི་ཟེར། ཆ་མེད་མེད་ཀྱང་ཆ་བཅས་ཡོད་དེ། ཆ་མེད་མི་སྤང་ཞིང་
ཆ་བཅས་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཆ་བཅས་ཀྱི་རྩོམ་གཞི་སྤྲོ་བ་ཡོད་
དམ་མེད། ཡོད་ན་དེའི་རྩོམ་གཞི་ཡང་ཆ་བཅས་ལས་འོས་མེད་པས་
རྩལ་སྤྲོད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྩོམ་འཇག་གཅིག་གི་རྩལ་གྱི་
གངས་ཀྱང་མཐའ་མི་ཆོད་པར་འགྱུར་དགོས་ན། གང་གཞི་སྤང་གི་
རྩལ་ལ་སོགས་པ་མདོ་ལས་གངས་ཀྱི་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཀྱང་
མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་ཆེན་པོ་དང་ཆུང་བུའི་
རྩལ་ལ་མང་ཉུང་གང་གིས་འཛོག་སྤྲོ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེས་ན་
གཤེས་ལ་ཆ་བཅས་ཆ་མེད་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཐུགས་རྩལ་
ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ན་བཤད་པ་འདི་
སྤྲོས་དགག་རྩལ་པ་མི་འདྲོ། །དེ་དག་ནི་ཁར་བྱུང་མཆར་སྦྱེད་ཅམ་

ཡིན་གྱི་དོན་ལ་ཆ་མེད་ཡོད་ཀྱང་རུང་མེད་ཀྱང་རུང་རགས་པ་ཆ་
 བཅས་སྟུ་བསིལ་བའི་རིགས་པ་དེས་རགས་པ་བདེན་མེད་དུ་ཅིས་
 མི་རྟོགས། མ་རྟོགས་ན་དབྱ་མས་ཀྱང་བདེན་སྟོང་མི་རྟོགས་པར་
 མཚུངས་ཞེས་བསྐྱེས་ན་རྟོགས་པར་ཅིས་སྟུབ། རིགས་པ་འཛོལ་ནས་
 དེས་པའི་སྤྱིར་སྟུམ་ན། གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་འདི་དག་གིས་ཀྱང་རང་
 རང་གི་རྟོགས་བྱ་རིགས་པ་དེའི་སྟོལ་ནས་དེས་པ་ལ་ཁྱད་མེད་དོ།

དཔེར་ན་སེམས་ཅམ་ནམ་རྒྱུན་པས་འདོད་པ་ལྟར་སྤྱི་རོལ་གྱི་
 སྒྲུང་བ་འདི་ནམས་མཁའ་ལ་སྒྲུབ་ཤིང་གྱི་སྒྲུང་བ་ལྟར་སྤྱི་དོན་དང་
 བྱང་གི་ཤེས་པ་གང་དུ་མ་གྲུབ་པར་མེད་བཞིན་སྒྲུང་བ་ཡིན་པར་
 སྤྱོགས་ཆ་བརྟགས་པའི་རིགས་པ་སོགས་ཀྱིས་དེས་པ་བསྐྱེད་དེ་
 གོམས་ན་གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་གསལ་སྒྲུང་འབྱུང་བ་
 ཡོད་དེ། མི་རྟོག་པ་གོམས་པས་མི་རྟོག་པ་མངོན་ནམ་རྟོགས་པ་
 ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་སྤྱི་དོན་མེད་པར་མངོན་ནམ་མི་རྟོགས་ན་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་ནས་གོམས་ཀྱང་མངོན་

ནམ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཚུལ་གང་དང་གང་ཡིན་
 གྱུར་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ངེས་
 པ་བཞིན་གོམས་པར་བྱས་ན། དེ་དང་དེ་ལ་གསལ་སྤང་ཐོབ་པ་
 ཡོད་པས་ན་ཐེག་པ་རང་རང་གི་རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་འཐད་
 པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

ཡང་མདོ་སྡེ་པས་སྤྱི་མཆན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ།
 སྤྱི་མཆན་ལ་རང་མཆན་མདོན་ནམ་མཐོང་དུ་མེད་པ་བྱེད་དམ། དབུ་
 མ་པ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ་
 ཞེས་སོགས་ཟེར་བ་ནི་ནམ་པར་འབྱུངས་ཏེ། སྤྱི་མཆན་དོན་བྱེད་མི་
 ལུས་པའི་ཆ་ནས་བཏགས་པ་དང་། རང་མཆན་དོན་བྱེད་ལུས་པའི་
 རྣམ་ཡོད་ལ་བཞེད་པ་ལ། དབུ་མ་ལྟར་གྱི་ཞེས་སྤྱར་བ་ལ་དོན་དང་
 དེ་རྒྱ་ཅི་ཡོད། སྤྱོད་རྣམས་པའི་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ནི་བུམ་པ་མ་ཡིན་
 ལ། བུམ་པའི་རང་མཆན་དང་སྤང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་སྤྱོད་
 ཞེག་ཡིན་པས་དེ་དབུ་མའི་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་འདྲ་ཞེས་སྤྱས་

ཀྱང་སྤྲུལ་བ་མེད་ན། རང་ལ་རང་གིས་ཙཱ་འཛི་བར་ཟད་དོ།

༡༤༽ དོན་སྤྲུལ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ།

འདིར་དོན་སྤྲུལ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱིས་བདག་མེད་དང་། གཞུགས་དབུ་བ་
 རྟོགས་བ་ལྟ་བུ་ལས་རིལ་པོ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་མ་པར་མ་གྲུབ་བ་སོགས་
 རྟོགས་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་ལྟ་བུ་ལ། ཐེག་ཆེན་དང་ཉན་ཐོས་མི་མཐུན་པར་རྩོད་པ་གང་
 བ་མཐོང་། འོག་མ་རང་གིས་མ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
 བཞིན་མེད་པ་ལ་རྩོད་པ་ཡིན་ན་དབུ་མའི་གཞུང་ནས་བཤའ་བའི་
 བདེན་སྟངས་རྟོགས་ན་རྩོད་དོན་མེད་ཟེར་བ་ཕྱོགས་སྔ་མ་ལ་སོགས་
 པའི་འབྲེལ་མེད་ཁོ་ནའོ།

༡༥༽ སེམས་ཅམ་པའི་བདག་མེད་བསྟན་པ།

ཡང་སེམས་ཅམ་པས་གཞུང་བ་མེད་པར་རྟོགས་བ་དེ་གཞུང་
 བ་ཕྱི་དོན་དུ་མེད་པར་རྟོགས་བ་ཡིན་གྱི་དབུ་མ་ནས་བཤའ་བ་
 ལྟར་གཞུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་མིན་པས་ནང་རྟོག་བ་པོའི་ཐལ་བ་

འབྲེལ་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་བཟགས་པ་སྟེ། སེམས་ཅམ་
བས་གཟུང་བ་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་ཡང་
དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུ་མ་མི་ལམ་ལྟར་ཤེས་པས་ཕྱི་དོན་བདེན་མེད་
དུ་ཤེས་པའི་གོ་མི་ཆོད་ན།

དབུ་མས་ཀྱང་གཟུགས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཞེས་སོགས་
སུ་ཤེས་ཀྱང་བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་གོ་ག་ལ་ཆོད། སེམས་ཅམ་
བས་གཟུང་བ་ཕྱི་དོན་དུ་མེད་པར་རྟོགས་ན། ཕྱི་དོན་ཞེས་པ་དེ་
བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་དམ་མི་འདོད། འདོད་ན་ཕྱི་དོན་མི་ཁེགས་
ལ་མི་འདོད་ན་ཕྱི་དོན་བདེན་མེད་དུ་མ་ཤེས་པའི་རྒྱ་མཚན་འགོད་པ་
དོན་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དབུ་སེམས་གཉིས་ཕྱི་དོན་ཡོད་མེད་ལ་མི་
ཆོད་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་ཆོད་པ་ཡིན་ནོ།

༡༩༽ དབུ་མ་པ་དང་ཐེག་དམན་གཉིས་བར་ལ་བཟགས་ཡོད་དོན་འདོད་ཚུལ།

སྒྲིར་ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་བཟགས་ཡོད་དང་། དབུ་མས་རྟོག་
བཟགས་ཅམ་དུ་འདོད་པའི་བཟགས་ཡོད་མི་འདྲ་བ་བདེན་ཀྱང་།

ཁྱོད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་བས་རྒྱན་སོགས་བཏགས་ཡོད་ཏུ་འདོད་པ་
 དེ་ནམས་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ན། ལས་ལམ་རྫོགས་པ་
 རྒྱན་ལ་འཛོག་པས་ན་དབྱ་མ་པ་ལ་ལས་འབྲས་མི་འཐད་པར་ཚོད་
 པ་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་སྒྲུས་པ་ནི་དབྱད་པར་བྱ་སྟེ། ལས་རྒྱ་འབྲས་
 འགྲོ་འོང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ལ་བཞག་མི་བྱས་ལ་
 རྒྱན་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱན་གྱི་ཚོམ་གཞི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་མེད་
 བ་དེ་དག་མི་འཐད་ཅེས་ཚོད་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱན་དང་རགས་པ་དོན་
 དམ་པར་མེད་ན་མི་འཐད་ཅེས་ཚོད་པ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་རྒྱན་དང་རགས་
 པ་འདི་པས་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པ་མིན་ནམ་སྟེ།

གང་ལ་བཅོམ་དང་སྒྲོ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་སྒྲོ་མི་འཇུག་
 པ། །བྱམ་ཆུ་བཞེན་ཏུ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་
 རོ། །ཞེས་འདོད་པའི་བྲིར། འདིས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་ཀྱང་དབྱ་
 མའི་ཀྱན་རྫོབ་དང་མི་འདྲ་སྟེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་དེ་ཟེར་ན། རྒྱན་
 བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་ན་སྐད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པ་རྟོགས་ཆུང་པ་

མེད་ལ། རགས་པ་རིལ་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་ན་རྟག་གཅིག་རང་
 དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ཚུལ་མེད་དེ། རྒྱན་གྱིས་རྟག་
 པ་དང་། རགས་པ་གཅིག་ཤུར་གྱུར་པའི་ཤུར་པོ་དེ་བདག་ཡིན་པ་ལ་
 རིགས་པས་གཞོད་པ་གང་ཡང་སྟོན་ཚུལ་མེད་དོ།

དེས་ན་རྟག་བདག་སོགས་མེད་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་ཀྱང་སྒྲུབ་ར་
 མ་བྱེད་ཅིག གལ་ཏེ་རྟག་བདག་སོགས་མེད་པར་ནི་ཤེས་ཀྱང་།
 བདེན་པ་མེད་པར་མ་ཤེས་སོ་སྟུང་ན་རྟག་བདག་མེད་ཀྱང་བདེན་
 པར་ཡོད་ལས་ཆེ་སྟུང་པའི་གང་ཟག་ཞིག་སྲིད་དགོས་ན་དེ་སྲུ་
 ཡིས་བཞག་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་སྟོས་ཤིག འདི་རྣམས་དོགས་པའི་
 གནས་སྲུ་འདུག་པས་དེ་ལྟར་བཅད་པའང་དོན་ཡོད་དོ། །ཉན་ཐོས་
 རྩེ་པས་རྒྱན་དང་རགས་པ་ཅུ་བདེན་མེད་ཤེས་ཀྱང་དེས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ག་ལ་ཤེས་ཏེ། རྒྱན་དང་རགས་པའི་རྩོམ་
 གཞི་སོགས་བདེན་པར་འདོད་པས་ན། ཐལ་བ་རང་ལ་མི་མཚུངས་
 སོ། །འཛིན་པ་བདེན་སྒྲུའི་རང་རྒྱལ་དང་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་

ཚུམ་བ་པོ་ནི། སུ་སྟོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སེམས་ཅམ་བའི་
 ལུགས་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པའི་སྒྲུབ་པོ་ཕྱག་དོག་ཅན་ཞིག་གིས་སྒྲུབ་
 བས་སྟོང་པོ་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་སྒྲུབ་བྱེད་རང་སྤྱི་བརྟོན་ཆེས་བ་སྟེ།
 དབྱིག་གཉེན་གཉེས་བ་ཞེས་ཡོངས་སུ་བྲགས་པས་ན་དེ་ཅམ་སྒྲུབ་
 བ་དེ་ནི་རང་ཕྱག་དོག་ཡོད་པ་མིན་ནམ་སྟེ། ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་
 ལུགས་ལ་ཉན་རང་གི་ཚུལ་བདག་མེད་རྟོགས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ།

༡༤༽ ཉན་རང་ཚུལ་བདག་མེད་རྟོགས་རྩེའི་སྒྲུབ་པོ་ཕྱག་དོག་གིས་བ་གསུམ།

སྒྲུབ་པའི་ཞབས་ཀྱིས་རིགས་བ་གསུམ་བཞེད་པའི། དང་པོ་ཉན་
 རང་གིས་ཚུལ་གྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ན་ས་དང་པོ་པས་ཀྱང་ཐེལ་
 ཀྱིས་གཞོན་རིགས་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་
 ཞེས་བ་དང་ཐལ་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཐལ་
 བ་ལྟར་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་དཔས་རང་གི་སྒྲོས་རྣམ་
 པར་དབྱུང་པས་ཀྱང་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་རིགས་ན། དེ་
 ལྟར་མིན་པར་མཛོ་ལས་གསུངས་བ་བཞེད་པའི་དགོངས་པ་ནི་ཁྱོད་

ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།

འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ལྟར་ཞེས་པ་འདིས་
གསལ་བར་ཤེས་ཏེ། ཆོས་རགས་པ་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་མི་
བདེན་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་བདག་མེད་པའི་ཆ་ཉི་ཆེ་བ་ལ་མ་བརྟེན་
པར་གང་ཟག་གི་བདག་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁོང་དུ་མི་རྒྱད་ལ་དེ་
ལྟར་དངོས་སོ་འི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་དང་བྲལ་ན། ཏྲག་བདག་སོགས་
མེད་པར་ཤེས་ཀྱང་དེས་ངར་འཇིན་ལྟན་སྐྱེས་མི་སྟོང་བས་ཕྱི་
རོལ་པའི་ཆགས་བྲལ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟན་འཕགས་པར་ཡང་
མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ས་དང་སོར་བདེན་པ་མཐོང་བས་སྒྲོ་ཡི་སྒྲོན་ས་
ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རིགས་སམ་ཞེས་སོ།

རིགས་པ་གཉིས་པ་དེ་ལྟན་ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་
ན་སྟོང་པའི་སྤ་རྒྱས་མི་སྟོང་བའང་གནད་དེ་ལ་ཐུག་ཅིང་། རིགས་
པ་གསུམ་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པ་

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་
 རྟེ་བདག་ཏུ་གདགས་པའི་གཞི་ཕྱང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་པའང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་པོ་ལ་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་རིམ་པོ་དང་རྟག་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་རིམ་
 པོ་དང་རྟག་པར་དམིགས་བཞིན་དུ་བདག་མེད་མཐོང་མི་ཤེས་
 ཏེ། རྟག་པ་དང་གཅིག་ཕྱི་རྣམ་པར་གཟུང་བའི་བདག་དེ་དང་མི་
 འགལ་བས་ན་བདག་ཏུ་གདགས་པའི་གཞི་ཕྱང་པོ་རྟག་གཅིག་ཏུ་
 འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ།

༡༠༥ རིན་ཆེན་སྒྲིབ་བྱེད་འཇུག་པའི་ཕྱང་རྟོན་བཤད་པ།

དེ་ཡང་རིན་ཆེན་སྒྲིབ་བྱེད་པ་ལས། རི་སྤྱིད་ཕྱང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ་
 སོགས་ཀྱི་ཕྱང་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རིགས་པས་བསྐྱབ་
 པར་མཛད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཆ་མེད་དུ་ཤིག་པན་ཆོད་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པ་
 དེ་ལ་དམིགས་ནས་ངར་མི་འཛིན་ཏེ། འཛིན་ན་བདག་དུ་མ་དང་མི་
 རྟག་པར་ཡང་འཛིན་དགོས་ལ། དེའི་ཆ་རེ་རེ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་

ནས་བདག་གོ་སྟམ་དུང་མི་རྟོག་གོ། །དེ་ལྟར་མི་འཛིན་གྱང་དུ་མའི་
 ཆ་ཆོགས་པ་ནི་ཡོད་པས་དེས་ངར་འཛིན་མི་ལྟོག་སྟམ་ན། རྣམ་
 བདུན་ཤིང་རྟའི་རིགས་པ་ཁོ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་
 སབ་མི་རུས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་སྤང་པོ་དུ་མ་དང་མི་རྟོག་པའི་ཚུལ་
 ལས་བརྩམས་པའི་རིགས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་
 ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ལའང་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཆོ་ངར་འཛིན་མི་
 ལྟོག་པར་ཐལ་ཏེ། སྤང་པོའི་ཆོགས་པ་སྤྲང་བ་ཉིད་མ་ལོག་པའི་སྤྱིར།
 སྤང་པོར་སྤང་ཡང་བདེན་པར་མ་བཟུང་ན་ངར་འཛིན་མི་སྤྱི་སྟམ་ན།
 རུལ་ཤུན་ཆོགས་པར་སྤང་ཡང་དེ་ལ་བདག་མེད་པར་མཐོང་ན་
 ངར་འཛིན་མི་སྤྱི་བ་མཚུངས་ཏེ། ཐག་པར་སྤང་ཡང་སྤྱལ་མེད་པར་
 ཤེས་པ་བཞིན་ནོ།།

ཡུལ་ཅན་སྟོས་བཟུང་བ་དེ་དང་མཆན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་སྟོ་
 རས། ཐག་པ་ལ་སྤྱལ་མེད་པ་ལྟར་སྤང་པོ་ལ་བདག་མེད་པར་
 རྟོགས་རུས་ཀྱི། འབྲུལ་པའི་སྟོ་འདོགས་པའི་གཞི་མ་ལོག་ཚུན་

ཆད་སྒྲོ་བཏགས་དེ་མི་ལྟོག་ན་ཐག་པ་མ་ལོག་བར་དུ་སྒྲུལ་འཛིན་
 མི་ལྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཆ་མེད་གཉིས་པོ་བསགས་པ་ཅམ་
 ལ་གཟུགས་རགས་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་བས་
 གྲུང་འདོད་ན། དེ་དབུ་མས་སྒྲུབ་ཅི་ལ་དགོས་སྟུང་ན། ཚུལ་བདག་
 མེད་ལ་ཚུད་པ་བྱེད་པའི་ངོར། གཟུགས་རགས་པ་དབུ་བ་བརྗོད་
 པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ལ་གྲགས་པ་འདི་ཡང་ཚུལ་བདག་མེད་
 ཉི་ཆེ་བ་ཡིན་ལ་འདི་ལ་མ་བརྟེན་པར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྲུང་
 ཉོགས་མི་རུས་པས་ཚུལ་གྱི་བདག་མེད་ལ་ཚུད་པ་དོན་མེད་ཅེས་
 བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་འོ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཡང་ཉན་རང་ལ་ཚུལ་བདག་མེད་ཡོད་པར་
 སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ནི།
 བདེན་འཛིན་ལ་མ་རིག་པས་བྱུང་ལ། མ་རིག་དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་
 ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་
 དེ་ཡིན་པ་འདི་ཡིན་ཞེས་ཟེར། བདེན་འཛིན་ལ་མ་རིག་པས་བྱུང་

ཀྱང་། བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོར་
གྱུར་བའི་མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་བྲུབ་པ་ཅི་ཡིས་
འབྲུབ་སྟེ་མི་འབྲུབ་པོ།

ཁོ་ན་རེ། ལྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་དང་བཞི་བརྒྱ་པ་ཙུ་འབྲེལ་དང་
འཇུག་འབྲེལ་སོགས་ལས། དངོས་པོ་ལ་ལྷག་པར་སྟོ་འདོགས་
བའི་མ་རིག་པ་ལོག་པས་འཁོར་བ་ལྷོག་པར་གསུངས་པའི་ལུང་
ནམས་བྲངས་ནས་དེའི་སྒྲིབ་བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཟེར། དེ་འབྲེལ་ལུང་གང་ཡིན་ཀྱང་མ་རིག་པ་ལྷོག་ན་འཁོར་
བ་ལྷོག་པར་གསུངས་པ་ནི་སྒྲིབ་བསྟན་པ་སྟེ། མ་རིག་པ་མེད་ན་
འཁོར་བ་ཅིའི་སྒྲིབ་མི་ལྷོག། མ་རིག་པས་དངོས་པོ་ལ་སྟོ་བཏགས་
པ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འཁོར་བ་
འབྲུབ་པ་གཞུང་སྒྲི་ལས་གྲགས་པ་སྐྱུ་ཀྱང་ཁས་ལེན་མོད།
དངོས་པོ་ལ་ལྷག་པར་སྟོ་འདོགས་ལུགས་ལ་གང་ཟག་དུ་སྟོ་
འདོགས་པ་དང་། ཆོས་སྐྱ་སྟོ་འདོགས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་

བློ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་
 མར་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་། དེས་ཉོན་སྤྱོད་གཞན་ཀུན་ཀྱང་སྐྱེད་ལ། བྱི་
 མ་བློ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་མ་རིག་པ་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་
 ཅིང་། མ་རིག་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་ཉོན་མོངས་ཞེས་པའི་མིང་སྤྱིར་
 འབྲུག་ཀྱང་། ཉོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་བྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་བློ་ཉོན་
 མོངས་ཅན་མིན་པའི་མ་རིག་པ་ལ་མི་འབྲུག་པ་སོགས་འདི་འབྲེལ་
 ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱབས་འདི་ཅུ་མ་བུ་ཐད་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་
 ཏུ་ཡོད་ན་འདི་འབྲེལ་ལུང་གིས་མ་རིག་ཡིན་ཆད་འཁོར་བའི་རྩ་
 བར་ཅིའི་བྱིར་འགྲུབ། གལ་ཏེ་བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
 མ་རིག་པས་བྱུང་ཅིང་། དེའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྤྱོད་ཡིན་ན། དག་
 བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་ས་བོན་སྤྱོད་བཟོན་
 མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཏུང་ནས་མ་སྦྱང་བར་འགྱུར་རོ།

གཞན་ཡང་དམན་ལམ་སྤྱོད་སོང་ལ་སྦྱང་བྱ་ཡོད་མེད་སོགས་
 མཁས་པའི་དབྱུང་པ་སྣ་ཆོགས་བཞོད་པའི་ལན་ཀྱང་འདེབས་

རིགས་པ་ལ་རིགས་པ་མེད་པའི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་རང་ཕྱོགས་སྐྱབ་
པར་མི་བྱས་སོ།།

༡༡༽ ཉི་མའི་ལུང་དོན་བཤད་པ།

ཉི་མའི་ལས། ལྷ་རིའི་བྱས་བྱས་པ་འབགས་པ་བཞིས་སྟོང་པར་
བསྐྱོམས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་བསྐྱོམས་པ་དེས་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་རི་ལྗང་བེལ་གྱིས་གཞོན་ཞེས་དེས་པ་ན། ཉན་
པས། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་མ་ཟིན་ལས་ཡིན་ནམ། ཞེས་གསུང་
གི་བདག་མེད་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་ལན་མ་བཟུང་པའི་ཕྱིར།
འུ་བ་པོས་འུ་ཚུལ་དང་སྟོན་པས་ལན་གསུངས་ཚུལ་ལས་ཆོས་
བདག་མེད་རྫོགས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར། སྐབ་པའི་སྐབས་སོགས་
ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་མ་ཟིན་ལས་བྱུང་པར་འགྱུར་ཚུལ་
ཡང་གསུངས་མོད། འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉི་རིང་གི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མདོ་ཡི་
སྐབས་ནས་སྤིང་ཞི་མཉམ་པར་རྫོགས་པའི་རྫོགས་པ་ཁོ་ནའི་སྟོན་
བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་ཕྱིན་བསྐྱོམ་པ་མཆོག་ཏུ་འང་གསུངས། རྫོགས་

བ་ལ་བྱད་མེད་ན་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་འང་མི་རིགས་སོ།།

ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་
 སོགས་པས་ངེས་ཤིང་འཆད་པ་ཡིན་ན་དེ་དག་གིས་དེ་མི་རྟོགས་
 བ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་མིན་པར་ཐལ་བ་སོགས་འཕེན་
 པ་ནི་འབྲེལ་མེད་དེ། སྟོང་ཉིད་དུ་མ་ཟད་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་
 སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དག་གིས་མ་ཐོས་པར་
 སྤྲོ། ཐོས་ན་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་
 བཅ། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཛད་པ་ལ་ཚུར་
 མཐོང་གིས་བསམ་མི་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་ཉན་ཐོས་པ་དག་རི་སྟོད་
 ཆོས་སྟོན་དང་། སོགས་ཀྱི་ལུང་དང་། བདུད་སྟོན་ཅན་ཡང་སང་
 གའི་ཁྱིལ་བསྐྱད་ནས་བདུད་ཀྱི་ལས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 མདོ་འཆད་པ་སོགས་ཡོད་ན་དེ་ཐམས་ཅད་འདི་ལྟ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁ་
 ཆོན་གཙོད་ཅི་ལ་དགོས། ཤུ་རིའི་བྱ་སོགས་སྤུལ་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་
 པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་སུས་ཞེ་འདོད་

གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་འགལ་བར་སེམས་པས་སངས་རྒྱས་
 ལ་ཙེ་འདྲི་བར་ཟད་དོ། །ལྷ་སྡེ་སོགས་ཐེག་དམན་གྱི་ཆེད་དུ་བའི་
 གདུལ་བྱ་མིན་ན་ཉན་ཐོས་མཆན་ཉིད་པའི་མཆན་གཞི་བཟུང་རྒྱ་མི་
 འདུག་ཟེར་བ་མཐོ་བསམ་རང་གིས་མ་གཏང་བ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་
 ཐེག་དམན་གྱིས་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་འཁོར་འདུས་པ་རེ་རེའི་
 བར་དུ་འདྲེན་། དགོ་སྒྲོང་བརྒྱད་ཁྲི་ནི་ཐག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ལེན་
 པ་མེད་པར་རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ། །དགོ་སྒྲོང་མ་དགུ་ཁྲི་ནི་ཆོས་ལ་
 ཆོས་ཀྱི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པོ། །ལྷ་དང་མིའི་སྐྱེ་བོ་དུ་མས་
 བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་གསུངས་པ་ཡོད་ན་ལྷ་
 སྡེ་ཅམ་ལས་ཐེག་དམན་གྱི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱའི་མཆན་གཞི་
 བཟུང་རྒྱ་མེད་པ་ནི། འཁོར་འདུས་པ་གསུམ་གྱི་གངས་ཅམ་ཡང་མ་
 ཐོས་པ་ལྷ་བྱའི་གཏམ་དུ་ཟད་དོ། །

ཕྱི་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ།

ཡང་ཉན་རང་ལ་ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ལུང་

གིས་སྐྱབ་པ་ནི། འཇུག་འགྲེལ་དུ་ས་བརྩ་པའི་མདོ་བྲངས་པ། རྒྱལ་
 བུ་མཆོན་ལྷན་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་གྱིས་སྒོན་པའི་
 ཆོགས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་ཀྱང་། སྟོའི་སྟོབས་གྱིས་མི་ནོན་པའི་དཔེ་བཞིན།
 ས་དང་པོའི་བྱང་སེམས་གྱིས་ཉན་རང་རྣམས་བསོད་ནམས་གྱི་ཟེལ་
 གྱིས་ནོན་ཀྱང་། སྒོས་མི་ནོན་ལ། ས་བདུན་པར་ནི་སྒོས་ཀྱང་ཟེལ་
 གྱིས་གཞོན་ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་འདི་ལས་ཉན་རང་རྣམས་ལ་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་
 འདི། ཉན་རང་ལ་ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་མིན་
 བ་བྲང་དོན་མེད་ཅེས་སྐྱབ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ལུང་འདི་ས་དང་པོ་པའི་
 རྟོགས་པ་ཉན་རང་དང་མཐོང་མཐུན་མེད་པའི་ཤེས་བྱེད་ཁོ་རང་དགོངས་
 བས་བྲངས་པ་ཡིན་ན། ས་བདུན་པར་སྒོས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
 ཞེས་པ་དེ། བདག་མེད་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་རྟོགས་རྒྱུ་ཡོད་པའི་
 དོན་དུ་འང་ཆོག་གི་འཁུགས་གྱིས་བྱུང་ན་ས་བདུན་པར་བདག་མེད་
 གཉིས་ལས་ལྷག་པ་ཅི་ཞིག་རྟོགས། དེས་ན་འདི་འགོག་པ་ལ་འཇུག་

ཚུལ་གྱིས་ཡིན་པར་སྒྲ་བས་ཀྱང་གསུངས་ལ། འགོག་པར་འཇུག་པ་
ལ་འཇུག་པ་དེ་བདག་མེད་མཛོན་དུ་མ་མཛོང་ན་འཇུག་མི་རུས་ལ།
ཕྱང་པོ་རགས་པ་བདེན་མེད་དུ་མ་ཤེས་ན་བདག་མེད་པ་མཛོང་བའི་
ཚུལ་གོང་གི་རིགས་པའི་གནད་དེ་ལ་ཐུག་པ་ཁོན་ཡིན་ནོ།

ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་དོ་
ཞེས་བྱ་བར་གསལ་བར་ངེས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པས་ན། ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྒྲས་ཆོས་ཀྱན་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ་ཟེར་བ་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་རང་གི་རྟོགས་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་
པར་རྟོགས་པ་ལ་མཁོ་བའི་ཆ་བཅས་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ས་
རིལ་པོ་དང་རྟག་པ་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་འཇུག་སྟེ། སྒྲ་
ཀྱན་ཆོགས་དང་མི་ཀྱན་ཆོགས་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ།

༡༣༩ སྟོབ་དཔོན་ལགས་ལྟ་བུའི་ཀྱི་སྟོན་བཞིན་སྒྲ་གསལ་གྱིས་སྟོང་ཚུལ།

ཡང་ལེགས་ལྟན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ལ་ཐེག་ཆེན་
བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་ཞེས་བརྟལ་བ་ནི། ཆོས་བདག་མེད་

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་རྫོགས་པར་བཞེད་འདུག་
 སྟམ་དུ་བཀལ་བ་ལ། དེ་མི་བཞེད་པར་རྒྱ་བས་ལན་བཏབ་པ་དེ་ཡིན་
 ཏེ། ཐེག་ཆེན་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་
 ཟེར་ན་བྱུང་བ་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤེ་སྤྲོད་ལས་ནི་ཉོན་སྤྱིབ་ཙམ་
 སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་བསྟུས་པ་ཙམ་ཞིག་
 བསྟན་ལ། ཐེག་ཆེན་ལས་ནི་ཤེས་སྤྱིབ་མ་ལུས་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་བྱུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 ལན་གསུངས་པ་འདི་བྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་བྲངས་འདུག་པ་འདི་ངས་ཀྱང་
 བྱོད་ལ་བྲངས་བར་འདོད་པའི་ལུང་ཡིན་ཏེ། ཉོན་སྤྱིབ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་
 བསྟུས་པ་དང་། ཤེས་སྤྱིབ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཞེས་
 པ་འདིས་ཆོས་བདག་མེད་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་བྱུང་ཡོད་པར་བསྟན་
 པ་ཡིན་ཀྱི་ཆོས་བདག་མེད་ཡང་དག་རྫོགས་པན་ཆོད། དེ་རྫོགས་
 བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མང་བས་སྟག་པར་རྫོགས་རྒྱ་དང་། ཉུང་བས་ཉུང་
 དུ་རྫོགས་རྒྱ་ཡོད་ན། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱིས་བདག་མེད་རྫོགས་རྗེས་

ཉེན་འབྲེལ་ཆེན་མོས་དབྱུང་ན་དེ་ལས་ལྷག་ཞིག་རྟོགས་དགོས་
ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དེ་དག་ཡང་ནས་ཡང་དུ་
རྟོགས་སྐབས་མེད་པར་འགྱུར་རོ།

༡༩༽ ཆོག་གསལ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱང་དོན་བཤད་པ།

གཞན་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཞིར་གྱུར་
པ་ཉེར་ལེན་ཕྱང་ལྔ་ལ། ཕྱང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་ཞིག་གམ་འོན་
ཏེ་མེད་ཅེས་དབྱུང་ན། དེ་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་མ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར་བདག་མེད་ཅིང་། བདག་མེད་ན་བདག་ཏུ་གདགས་པའི་གཞི་
བདག་གི་བཤང་མི་དམིགས་ཏེ་ཤིང་རྟོག་ན་ཡན་ལག་མེད་པའི་
དཔེ་གསུངས་པ་སོགས། འདི་འདྲའི་ཕྱང་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱང་ལྔ་ལ་
གཟུགས་རང་དང་། ཆོར་བ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐད་ཅིག་དང་
རྒྱལ་ཕྱན་གྱི་ཆར་བྱེན་རིལ་པོ་དང་རྟག་པའི་རྣམ་པར་མེད་པས་
ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་དུ་འང་མི་གྲུབ་ལ་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་དུ་འང་བཤད་རུང་ལ། ཕྱང་ལྔ་

ཆ་སྤ་བའང་མ་དམིགས་པའི་ཚོས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཚུལ་ཡང་བཤད་རུང་སྟེ། གང་ལྟར་
 གྲང་འདིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་ལ། བདག་མེད་ན་བདག་
 གི་བ་ཡང་མི་སྲིད་དེ། བདག་གི་བ་ནི་བདག་གྲུབ་ནས་དེའི་ཡོངས་
 སུ་བཟུང་བར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་གསུངས་ན། ཚུལ་དེས་སྐབས་
 གྱི་དོན་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཅི་ཡང་མི་འོང་ངོ་། །སྤང་སོགས་སྤ་བའང་རང་
 བཞིན་མེད་པར་མ་ཤེས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་བྱེད་མེད་པར་
 རྟོགས། བྱེད་མེད་པར་མ་རྟོགས་པར་ཅིས་འོང་སྟེ། བདག་མེད་མ་
 ཚོགས་པར་རྟོགས་ན་སྤང་སོགས་ལ་བདག་གི་བར་འཛིན་དོན་མེད་
 དེ། བུམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། མོ་གཤམ་བྱའི་བུམ་པ་ཞེས་སུས་ཀྱང་མི་
 འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བྱོད་ཀྱིས་མ་བྲངས་ཀྱང་ཅ་ཤེས་
 རབ་བྱེད་བཙེ་བརྒྱད་པའི་ཐད་ཀྱི་ཆོག་གསལ་ན། ལེགས་ལྡན་ལ་
 དགག་པ་བརྗོད་ནས་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་རྟོན་ནས་འབྱུང་བ་སྟོས་
 པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་རྟོགས་པ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པའང་ཡོད་མོད།

དེའི་སྐབས་དོན་ན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་བའི་བདག་གིས་ཕྱང་པོ་
 ཉོང་བ་ལྟ་བུར་མ་ཟད་ཀྱི་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་རྟོན་ནས་འབྱུང་བར་
 ཤེས་པའི་སྒྲོན་ས་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སེམས་པའི་སྒྲོན་
 བ་མ་ལུས་བ་ཆོད་པའི་སྒྲོན་བྲལ་ལམ། བདག་མེད་པ་མོ་རྟོགས་བ་
 བོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་སྒྲོན་བྲལ་མིན་ཏེ།
 རྒྱ་མཚན། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་ཀྱང་དགྲོལ་བྱིང་། །ཞེས་པའི་
 ཟད་ཀྱི་འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ་དུ་ཉན་རང་ལ་ཆོས་བདག་མེད་སྒྲོན་
 བ་རྫོགས་བ་མེད་ཚུལ་བཤད་བ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱས་པར། རྒྱ་
 འགྲེལ་སོགས་སུ་བཤད་པས་འདིར་སྤར་ཡང་མི་བསྐྱར་རོ།

མདོར་ན་ལུང་གང་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་བ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བའི་
 གསུངས་ཡང་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་དམ་བ་སྤྱི་ཡི་ལུགས་ཡིན་ན།
 རིགས་པས་གཞོད་བ་ཡོད་པ་ཉན་རང་ལ་ཆོས་བདག་མེད་རྫོགས་
 བར་རྟོགས་བ་ལྟ་བུ་ནི་ནན་གྱིས་བསྐྱབ་པས་ཅི་ཞེག་བྱ། གལ་
 ཏེ་ཆེ་བས་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན་ཆེ་བའི་གསུང་ནི་མ་འཁྲོགས་

པར་བཤད་ན་གོང་དུ་མདོ་ཙམ་བསྟན་པ་བཞིན་ཆོས་བདག་མེད་
 རྫོགས་པའི་དོན་མིན་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་དུ་
 ཁས་བླངས་ཟིན་པས་ན་མི་འདོར་རོ་ཟེར་ན་ཅི་དགེས་མཛོད་ཅིག
 བདག་ཅག་རྣམས་ནི་རིགས་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་ལ་ལུང་སྤྱི་ལའང་
 གྲགས་ཤིང་། བྱད་པར་རྒྱལ་ཚབ་ས་བཅུ་འེ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 བོས་བཀའ་བའི་ལུགས་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་དེས་ཤེར་
 ཕྱིན་གྱི་དགོངས་པ་ཕྱིས་པ་ལས་ལྷག་པར་གཞན་ཡོད་པ་བྱེད་
 གྱིས་ཀྱང་སྤྱོད་པར་དགའོ།

ཁོ་ན་རེ། **རྒྱལ་ཚབ་གྱིས་ཀྱང་མདོན་རྫོགས་རྒྱན་དུ། ཆོས་གྱི་**
དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པས་ཉན་རང་གིས་
 ཀྱང་ཡུལ་ཆོས་དབྱིངས་ལ་དམིགས་པར་གསུངས་པས་ཉན་རང་
 ལ་ཆོས་བདག་མེད་རྫོགས་པ་ཡོད་པར་ཡང་བསྟན་ཟེར་བ་ནི་དེ་
 ལྟ་མིན་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་རྗེ་བཞིན་
 དམིགས་རུས་མི་རུས་གྱི་ཡུལ་ཅན་རྫོགས་པའི་བྱད་པར་ལས་

དེ་ཡི་དབྱེ་བ་བརྗོད་ཅེས་པ་ཡིན་གྱི་ཚེས་དབྱིངས་བྱང་མེད་པར་
 རྟོགས་ཞེས་པ་ག་ལ་ཡིན། ཡིན་ན་ཐེག་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་
 མཐོང་མཐོང་བཤད་པ་དང་རང་ཆོག་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟ་
 བཤད་རྣམས་འགྲེལ་ན་སྤྱི་དོན་ཡོད་མེད་གཉིས་བཤད་པ་བཞིན་ཏུ་
 མི་སྦྱོན་ཟེར་བ་ཡང་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། རྣམས་འགྲེལ་ན་མ་བརྟགས་
 འཛིག་རྟོག་དང་མཐུན་པའི་ཆད་འབྲས། ཅུང་ཟད་བརྟགས་པ་
 མཛོད་སྟེ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆད་འབྲས། ཞིན་ཏུ་བརྟགས་པ་སེམས་
 ཅུང་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆད་འབྲས་གསུམ་རིམ་གྱིས་བཤད་ནས།
 དེ་དག་གོང་ནས་གོང་ཏུ་འཕགས་ལ།

རང་ལུགས་ནི་སྤྱི་དོན་མེད་པ་ལ་བཟུང་བར་མཛད་པས་དེ་དག་
 མི་འགལ་ལ། མཛོད་རྟོགས་རྒྱན་ན་ལུགས་གཉིས་པོ་དེ་དག་མི་
 འགལ་བར་སྦྱབ་མི་ཞེས་པས་གཅིག་དང་དོན་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་
 བ་རྒྱན་གྱི་ཐེག་མཐའ་བར་གསུམ་ཀུན་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་
 རིགས་ལ་བཟང་ངན་ཡོད་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་ནས། ཡང་ཆོག་

གཅིག་གིས་གང་གསུངས་ཆད་འབྲས་བྱ་མེད་པར་གཏོང་བ་དེ་འདྲ་
 བ་སྟོན་ཀླུ་ཀྱི་འགལ་བ་མིན་ན་རང་ཆོག་འགལ་བ་བཙུག་གྱུར་མི་
 ཉིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདྲའི་འགལ་འདྲ་དངོས་སུ་གསུངས་བཞིན་
 དེས་བྲངས་བར་བྱ་བ་དེ་སུ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེང་སང་གི་གང་བྱུང་བའ་
 བའ་སྤྱོད་བ་ཁྱེད་ལྟ་བུ་འདྲ་མ་གཏོགས། གཞན་ཏྲོགས་ལྡན་སུ་ཞིག་
 ཆོག་དེས་བྲངས་ཀླུ་ཀྱི། དཔེར་ན་མི་ཞིག་གིས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ཡོན་
 ཏན་ནམ་པ་མང་པོར་བརྗོད་ནས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་བརྒྱ་བྱིན་མེད་དོ་
 ཞེས་སྒྲིམ་ན། རི་སྐད་སྒྲིམ་པའི་བརྒྱ་བྱིན་ལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ལྟ་བ་
 སུ་ཞིག་ཡོད། དེ་དང་འདྲ་བར་ས་བཅུའི་སེམས་དཔའི་གསུང་ཡང་
 འབྲིགས་པོར་བཞུགས་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་འགལ་བའི་ཁྱུང་
 འགལ་བ་ཀྱི་མ་སྒྲིམ་མོ།

༡༥༽ རྒྱུད་ཁྲི་མ་དབྱེ་མའི་གཞུང་དུ་སྤྱོད་ཕྱིན་བསྟན་པ།

རྒྱུད་ཁྲི་མའི་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ལྟ་
 གསུངས་པའང་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་བྲང་དོན་དུ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་ཟེར་

བའང་ཚུལ་དེ་དང་འདྲའོ། །གཞན་སྤྱོད་འབྲུག་སོགས་ཀྱི་ལུང་བྲངས་
བའི་དོན་ནི་གཞན་དུ་བཤད་ཅིན་པས་འདིར་མི་སྤྱོདོ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྒྱུད་ཆུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་ཡིན་པའི་སྐབ་
ཁྱེད་དུ། **རང་བྱུང་ནམས་ཀྱི་དོན་དམ་དེ། །དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་**
བྱ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་བདེ་གཤེགས་
སྤྱང་པོ་དད་པས་རྟོགས་བྱར་གསུངས་ལ། དད་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་
ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། **ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་འབར་**
བ། །མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་པས་སོ་སྐྱེ་ཉན་རང་
ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་བཞེས་མི་རྟོགས་པར་
གསུངས་པ་ནི། མངོན་སུམ་མི་རྟོགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེད།
རྒྱུད་ཆུ་མ་དབུ་མའི་དགོངས་དོན་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པ་བདེན་ཏེ།
མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་དུ་སྐྱབ་པ་སོགས་མཁས་པ་ཀུན་ལ་གྲགས་
ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་ནི་མ་རྟོགས་ལ། དད་པས་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་
པའི་རྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་རེད་འགྲོ་ན། གཞན་
སྤྱོད་གི་སྤྱོགས་འཛིན་པ་ནམས་ཆེས་ཐལ་འགྱུར་བར་གྲུབ་ལ། དེ་ལ་

སྒོད་པ་རྣམས་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུ་ནས་ལྷུང་བར་གདའོ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། མདོ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ནས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་
བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་བཞེད་པའི་ལུགས་དང་འགལ་བས་ཤིང་
རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགལ་མེད་དུ་འཛིན་དགོས་སོ་ཞེ་
ན། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་པའི་ལུང་དང་
འགལ་བྱིང་དེ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲིམ་ན་ཅི་སྒྲིམ་ཟེད།

དེ་ལ་འདི་སྒྲིམ་སྟེ། མདོ་གཅིག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་རྒྱལ་
ཆབ་ས་བཅུ་འེ་སེམས་དཔལ་དང་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ལྟ་བུ་དགོངས་པ་
འགལ་མེད་དུ་འཛིན་དགོས་ཀྱི། མདོ་ཐ་དད་དང་གྲུབ་མཐའ་ཐ་དད་
པ་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་ཀྱང་མི་དགོས་ལ། བན་ཚུན་དགོངས་
པ་བསྐྱེད་ནས་མདོ་སྡེ་དཀྱགས་པར་ཡང་མི་བྱ་ཞེས་བདག་ཅག་
གིས་སྒྲིམ་ལ། ཉན་རང་ལ་ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་
པ་ནི། བཀའ་དང་རྒྱ་བའི་ཞབས་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་
ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཀྱང་རང་སྒྲོམ་གཞུང་གི་དོན་གཞན་དུ་བཤད་
ནས་སྐྱབ་པའོ། །ཞེས་དཔལ་ས་སྐྱའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་

དང་གཞན་ཡང་དམ་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་གསུང་གསང་མཐོན་པོས་
 དེགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་སྤྱོད་བར་བྱེད་དོ། །དེ་སྐོར་ལུང་ཁལ་གས་བྱངས་
 པ་ནི་སྤར་བཤད་པར་འཕུས་ཀྱི་གཞན་བཟོད་འོས་མེད་དོ། །ས་དང་
 ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱམས་ཆོས་ལྟར་བྱ་མི་དགོས་ཟེར་བ་ཡ་མཚན་
 ཏེ། རྒྱ་ཆེ་བ་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་དག་བྱམས་པ་ཐོགས་
 མེད་ཀྱི་གཞུང་གི་འགྲོས་བཞིན་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀས་མཛད་པ་ཡིན་
 བ། སྤྱི་འགྲོས་འབྲ་ཡང་གནད་སྤྱན་མིན་སྤང་བའི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་
 གཞག་གསར་པ་དེ་དགོས་པ་མི་འདུག་པས་བཞག་ན་ལེགས་སྟུམ་
 མོ། །འབྲས་བུའི་སྐབས་ལ་དབྱེད་དགོས་པ་མི་འདུག་གོ།

༡༠༩ མཐུག་དོན་དང་བསྟོ་སྟོན།

རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྤྱོད་ཆེན་རབ་འབྱམས་སོགས།།

སྤྱོད་རབས་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་རྩེ་ལོད་ལ།།

རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་སོགས།།

སྤྱི་རབས་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་ལུགས་ཀྱང་མཆིས།།

དེ་འདྲ་བཞེད་མང་འཕགས་བོད་ཀྱན་གྲགས་ཕྱིར།
 མཁས་པའི་གཞུང་ལ་མཐའ་གཅིག་བཟུང་དཀར་ཡང་།
 བདག་སོགས་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་སྤྲ་རབས་པའི།
 རྗེས་སུ་སྐྱེས་ཕྱིར་དེ་ལྷགས་རྗེས་བཟོད་ཅེས།

བྱས་ཀྱི་གཞན་ལ་གཤེ་བ་མ་ལགས་ཀྱང་།
 མི་མཐུན་བཞེད་པའི་གཅིག་ཤོས་སྐྱབ་པ་ན།
 གཞན་བ་དེ་ལ་འགྲིགས་པར་མ་ངེས་ཀྱང་།
 ཅུང་ཟད་མ་བཟོད་ཕྱོགས་ཆ་མི་མཐོང་ཕྱིར།

པ་རྗེས་བྱ་འདུག་ཡིན་ཁུལ་ཅུང་ཟད་སྤྲས།
 ད་ཅུང་བཟོད་པར་བྱ་བ་མང་མོད་ཀྱི།
 གཞན་ལྷགས་སུན་འབྲིན་འདྲ་བར་འགྱུར་དོགས་ནས།
 རྒྱ་ཆར་སྤོས་ཏེ་མི་སྤྲ་སྤྲུལ་ན་ཡང་།

འདྲེ་ཉལ་པའ་ཀྲིས་བསྐྱང་བའི་དཔེ་བཞིན་ཏུ།
 རུང་ཟད་བརྗོད་པར་ཐལ་ལ་ཉེས་པའི་ཆ།
 གང་མཆིས་བཤམས་ཤིང་དེ་ནི་སྟོགས་མའི་དུས།
 ཚུལ་བཞིན་བཤད་ཀྱང་ཆགས་སྤང་དུག་མདའི་རྒྱ།

དེ་ཕྱིར་བཤད་པས་ཅི་བྱ་བསྟན་བ་ཡི།
 ཉེ་མ་རུབ་རིར་སྤྱང་བཞིན་ཟླ་མོའི་སྤྲིན།
 ཆེས་ཆེར་གཡོ་བའི་གནས་སྐབས་འདི་མཐོང་ནས།
 ལྷ་ཆོགས་སྤྲོ་བའི་ཞེ་འདོད་སྤྱང་ནས་བསྐྱུང་།

མ་བབ་ཁུར་ལེན་བྱ་བའི་ནང་ནས་དམན།
 སྤང་སེམས་ཡུལ་ལ་སྒྲ་མ་དམ་བ་གཉན།
 དག་གི་ལས་ལ་ཆོས་སྤངས་ཉེས་བ་ལྟེ།
 དེ་འབར་འགྱུར་དོགས་སྤྲོ་བ་བསྐྱུང་སྟམ་གནས།

ཟུག་རྩའི་ཚོད་པ་སྒྲ་དང་སྒྲ་བརྟན་བཞིན།
 མང་པོར་འཕེལ་ཞིང་སྒྲ་ཚོགས་འབྲེལ་མེད་དག།
 བབ་ཅེས་སྒྲ་ལ་མཁས་ལས་སྒྲན་པོ་བྱ།
 དེ་ཕྱིར་དོན་མེད་དམ་བ་དེ་མི་བྱ།

གལ་ཏེ་དོན་ཆེན་ནན་གྱིས་འཇུག་འདོད་ན།
 ལྷང་གི་གཞུ་ལ་རིགས་པའི་མདའ་སྒྲར་ཏེ།
 མཁས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་དབྱས་སུ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི།
 ཞེ་མོང་དོམས་ལ་ནམ་ཡང་མི་མོས་མེད།

རིགས་པས་གྲུབ་ཀྱང་བསྟོན་འདིང་ངས་མི་བྱེད།
 ཚུལ་བཞིན་སྒྲས་ན་ཁོ་བ་གལ་སྟེ།
 གལ་ཏེ་དམ་སྒྲིས་ཡིད་དཀྱགས་སྒྲར་བའི་སེམས།
 དེད་ལ་སྒྲིགས་བཞིན་རྒྱལ་དབང་སྟོང་ཆེན་པའི།

དགོངས་པ་བྲི་མ་མེད་པའི་ཡིད་བཞིན་ནོར།།

རྟོག་གོ་ཟོལ་མའི་འདམ་དང་བསེ་བྱེད་ན།།

མིག་གཅིག་མ་དང་མིག་སྟོང་བསྐྱད་བས་ཀྱང་།།

ལྷ་བར་བྱེད་སྲིད་བག་ཡོད་བྱས་ན་འོས།།

མཁས་པ་གཞན་གྱི་ཟེར་སྒྲོས་འབད་བ་ཡིས།།

འབའ་སམ་བསྐྱས་ནས་སྦྱར་བའི་ཆོག་ཆོགས་ལ།།

དོགས་སེལ་དགོས་ཞེས་ཚུམ་པ་པོ་ཉིད་དང་།།

འགའ་ཡིས་བསྐྱལ་བྱིར་འདི་ལྟར་བྲིས་པ་དགོ།།

ཞེས་བའང་རྟོང་བཅུན་དམ་ཆོས་བཟང་པོའི་དོགས་སེལ་དུ། མི་པམ་

རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་ཉིན་གཉིས་ལ་ཤར་མར་བྲིས་པ་མཛད་པོ། །དགོ་

ལེགས་འཕེལ།། །།

པར་བྱང་སྒྲོན་ཆེག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་དུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་
ཚུལ་དལ་འབབས་སྤྱང་། །ཆེག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་
གྱི། །དྲི་མ་ཡོངས་འབྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི། །དཔར་དུ་བསྐྱུན་
བའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྤྱང་ཐག་
བརྒྱ། །གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་
མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག ། ཅེས་པ་འདིའང་དེད་དུས་ཡིད་སྤྲུག་གིས་རྒྱད་བརྒྲུམས་པའི་སྒྲོའི་ཐིག་སྤྱོད་མི་བཟད་
བས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལུན་གྱི་ཞིང་དུ་བྱུབ་པའི་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉི་མའི་སྤྱང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཅས་དུ་ཉམས་ཉེས་པར་
བྱས། རྩོགས་དང་འོགས་ནས་རྩལ་ཐུན་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གཞོད་འཆེ་གྱ་སྤྱའི་སྤྱོར་བ་ནི་ཉན་རེ་བཞེན་དུ་དར་བ་སོགས་སྒྲོ་ཀྱན་
ནས་ལྷ་བོད་འདི་རྒྱད་ཆོགས་མཚེ་ལྟར་བཞོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱུན་པའི་མེ་རྩོད་ཡང་སྤར་
བཞེན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ལུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་འཇམ་སྤྱིང་ཡངས་
པའི་ཁྱོད་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལས་སྒྲོན། རྣམ་འཕྲེན་ཤུ་གཉིས་ལྟེན་པའི་ལུགས་སྒྲོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་
དུ་དམིགས། ཉན་བསྐྱེད་བྱུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་སྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འཁྱར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགོ་བསྐྱེད་སྒྲོན་ཆེག་
དུ། ཤུ་གཉིས་དགོ་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱོད་པ་དག་དབང་སྒྲོ་བཟང་བསྐྱེད་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བཤོ། །

རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཕོ་འགྱུར་མེད་སྤྱོད་ནས། །འགག་མེད་ཐུགས་

རྗེའི་ཅུལ་ལས་སྤྱིང་རྗེའི་སྐྱུར། །གང་འདུལ་གཤུལ་བྱའི་རོལ་གར་དུ་འཆར་
 བའི། །སྤྱོགས་བཅུའི་ཅ་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དགོངས། །འཕགས་
 བོད་མཁས་བྱུབ་བྱེ་བའི་གཞུང་གི་མཛོད། །མི་ཉམས་འཕེལ་བྱིར་འབྲུལ་བར་
 གསར་སྐྱུན་གྱིས། །ལྷག་བསམ་དག་བས་སྤེལ་བའི་དགེ་བ་འདིས། །རྒྱལ་
 བསྟན་དམ་ཆོས་ལུང་རྟོགས་རྒྱས་པ་དང་། །བསྟན་འཛིན་དམ་བ་ནམས་དང་
 འདུས་བའི་སྤྱེ། །སྤོམ་གསུམ་འཛིན་བས་ས་ཆེན་ཡོངས་གང་སྟེ། །འབྲུལ་རྟོག་
 ཞགས་བས་བཅིངས་བའི་མཁའ་བྱུབ་འགོ། །གཉིས་འཛིན་བྱ་བའི་ཆོགས་
 ལས་རབ་གྲོལ་ནས། །ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་གནས་ལུགས་མཛོན་གྱུར་
 ཉེ། །གདོད་མའི་གཞི་ཡི་གོ་འཕང་མཛོན་གྱུར་ཤོག ། ཅེས་པའང་སངས་རྒྱས་ཆོས་གྲགས་གྱིས་

བསྐྱུལ་བའི་ངོར་ཡད་པལ་སྐྱུལ་བསྐྱོན་རྒྱས་སྐྱོན་བའོ།

རིག་པ་ལྷག་རྟོན་གྱི་ལྷགས། འཇམ་དཔལ་ཅན་རྒྱུད། ལྷན་ཐང་བཀའ་འབྲུག་རྒྱུད་དཔ།